

**HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ
(1924) VE MEKTEPLİLER ALEMİ (1925)
DERGİLERİ (ÇEVİRİYAZI, İNCELEME)**

Ahmet ÖZSAKARYA
Yüksek Lisans Tezi
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Kudret SAVAŞ
Haziran, 2024
Afyonkarahisar

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ (1924) VE
MEKTEPLİLER ALEMİ (1925) DERGİLERİ
(ÇEVİRİYAZI, İNCELEME)

Hazırlayan
Ahmet ÖZSAKARYA

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Kudret SAVAŞ

AFYONKARAHİSAR 2024

ETİK VE BİLİMSEL İLKELER SORUMLULUK BEYANI

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “**Haftalık Resimli Gazetemiz (1924) ve Mektepliler Alemi (1925) Dergileri (Çeviriyazı, İnceleme)**” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça ’da gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

28/06/2024

İmza

Ahmet ÖZSAKARYA

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ENSTİTÜ ONAYI

Öğrencinin	Adı- Soyadı	Ahmet ÖZSAKARYA
	Numarası	210648102
	Anabilim Dalı	Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi
	Programı	Türkçe Eğitimi
	Program Düzeyi	☒ Yüksek Lisans ☐ Doktora ☐ Sanatta Yeterlik
Tezin Başlığı	“Haftalık Resimli Gazetemiz (1924) ve Mektepliler Alemi (1925) Dergileri (Çeviriyazı, İnceleme)”	
Tez Savunma Sınav Tarihi	28.06.2024	
Tez Savunma Sınav Saati	15.00	

Yukarıda bilgileri verilen öğrenciye ait tez, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek oy birliği – oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Hacı İbrahim DELİCE
MÜDÜR

Bu tez, Enstitü Müdürlüğünce kontrol edilerek, elektronik imza kullanılarak onaylanmıştır.

ÖZET

HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ (1924) VE MEKTEPLİLER ALEMİ (1925) DERGİLERİ (ÇEVİRİYAZI, İNCELEME)

Ahmet ÖZSAKARYA

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

Haziran, 2024

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Kudret SAVAŞ

Temel değerlerin, davranışların ve inançların edinildiği, hayatın en önemli evrelerinden birinde kendine has özellikleriyle özne konumunda bulunan çocuk, dokunuşa ihtiyaç duyan bir varlıktır. Söz konusu dokunuşu yapabilmenin yollarından biri de edebiyatı kullanmaktır. Edebiyat, gerçekliğin tekdüzeliğinden uzakta kurduğu dünyasında çocuğun deneyim kazanma sürecinin bir vasıtası durumundadır. Temelinde çocuğun yer aldığı çocuk edebiyatı da edebiyatın temel ilkeleri üzerine inşa ettiği kendine has yaklaşımıyla çocuğa bir eğitim-öğretim alanı sağlamayı amaçlamaktadır. Çocuk edebiyatında kullanılan dergiler ve gazeteler de bu minvalde hazırlanmış materyaller olarak kabul edilmekte; zengin tür ve görsel içeriği, amaçları, farklı yaş gruplarına hitap edebilmesi, kolay ulaşılabilirliği vb. özellikleriyle çocuk için bütünsel bir gelişim şansı sağlamaktadır. İlk olarak temel kavramların üzerinde durulan çalışmada 13 Kasım 1924'ten itibaren 7 sayı olarak İstanbul'da yayımlanan Haftalık Resimli Gazetemiz ile 24 Şubat 1925'ten itibaren 6 sayı olarak İzmir'de yayımlanan Mektepliler Alemi adlı çocuk yayınları incelenmiştir. Yayınların tüm sayıları günümüz Türkçesine aktarılarak içerisindeki metin türleri sınıflandırılmış ve iletileri bakımından değerlendirilmiştir. İnceleme sonucunda dizin çalışması yapılan Haftalık Resimli Gazetemiz ile Mektepliler Alemi adlı çocuk yayınlarının metin türü ve görsellik bakımından zengin olduğu belirtilmiş; olumlu/olumsuz iletilerin bulunduğu içeriklerin, dönemin siyasî ve sosyal durumundan etkilenerek hazırlandığı tespit edilmiştir. Böylece iki farklı dergicilik anlayışının karşılaştırıldığı bu çalışmayla sahaya katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Edebiyat, Çocuk Edebiyatı, Çocuk Dergisi, Haftalık Resimli Gazetemiz, Mektepliler Alemi

ABSTRACT

OUR WEEKLY ILLUSTRATED PAPER (1924) AND FLAG OF SCHOLARS (1925) MAGAZINES (TRANSCRIPTION, EXAMINATION)

Ahmet ÖZSAKARYA

AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF TURKISH AND SOCIAL SCIENCES EDUCATION

June, 2024

Advisor: Asist. Prof. Dr. Kudret SAVAŞ

The child, who is in the subject position with its unique characteristics in one of the most important phases of life, where the basic values, behaviors and beliefs are acquired, is a being in need a touch. One method of to make this touch is to use the literature. Literature is a means of the child's process of gaining experience in the world he builds away from the monotonous reality. Children's literature, which is based on the child, aims to create a field of education for the child with its unique approach based on the basic principles of literature. Magazines and newspapers, used in children's literature, are considered as the materials especially prepared for this purpose. They provide a holistic development chance for the child with their rich genre and visual content, purposes, appeal to different age groups, easy accessibility, etc. The study, which focuses on the essential terms to begin with, examines the children's magazines; Our Weekly Illustrated Paper, published in Istanbul since 13 November, 1924 with seven issues, and Flag of Scholars, published in Istanbul since 24 February, 1925 with six issues. All issues of both publications were translated into today's Turkish and texts are classified according to their text types and evaluated in terms of their messages. As a result, the indexed children's publications Our Weekly Illustrated Paper and Flag of Scholars, are considered as rich in terms of text types and visuals. It is also determined that the contents with positive and negative messages were prepared under the influence of the social and political situation of the period. Thus, the study aims to contribute to the field by comparing the two different approaches of magazine publishing.

Keywords: Child, Literature, Children's Literature, Children's Magazines, Our Weekly Published Magazine, Flag of Scholars

ÖN SÖZ

Zaman içerisinde değişen anlayışların, insanlık tarihinin rotasını belirlediği açıktır. Rotayı belirleyen unsurlardan birisi de ‘çocuk’un algılanış şeklidir. Dünyada ve ülkemizde, söz konusu olguya yönelik bakış açısı oldukça geç bir dönemde değişmiş, çocuğun ve çocukluğun kendine özgü bir dönem/varlık olduğu gerçeği 20.yüzyıla beraber nihayet kabul görmüştür. Bu yaklaşım değişimiyle birlikte yakın çevresinden oyunlar, ninniler, masallar ve hikâyeler aracılığıyla edindiği mirasın (değer, inanç, gelenek, dil, sanat vb.) hem önemli bir parçası hem de aktarıcısı konumunda bulunan çocuk, topluluğun/toplumun ve değerlerinin geleceğe aktarılmasında önemli bir yer kazanmıştır.

Fiziksel, ruhsal, eğitsel ve kültürel bakımdan anlama ve anlatma çabasıyla ilkleri deneyimleyerek gelişmeyi arzu eden çocuk, bağımsızlık kazanma döneminde birtakım vasıtalara ihtiyaç duymaktadır. Bu vasitalardan biri de çeşitli kazanımları içeren çocuk edebiyatıdır. Yol haritasını, çocuğu ve dünyasını tanıma üzerine çizen çocuk edebiyatı, anadili etkili kullanarak çocuğu donanımlı hale getirmeyi amaçlamaktadır. Çocuk da edebiyatla tanışma ve alışma sürecini farklı metin türlerinden faydalanarak yaşamaktadır. Çocuk gazete ve dergileri ise farklı türdeki metinleri aynı anda bir araya getiren materyallerdir. Belirli zaman aralıklarıyla hazırlanıp sunulan çocuk gazete ve dergileri, çocuğa eğlenceli vakit geçirtirken okuma alışkanlığını kazandıran; onun yaratıcılık ve hayal gücünü geliştirerek farkındalıklarının artmasında etkili olan; aktif katılımıla eğitime anlayışının yer aldığı materyallerdir.

Çalışmada yukarıda bahsedilen amaçlar çerçevesinde Cumhuriyet’in ilk yıllarında yayımlanan Haftalık Resimli Gazetemiz (1924) ile Mektepliler Alemi (1925) adlı çocuk yayınları incelenmiştir. On beş günde bir çıkarılan, müdürlüğünü Tahsin Demiray’ın yaptığı, yedinci sayısında yayın hayatına son veren Haftalık Resimli Gazetemiz ile okuyucularla haftalık buluşan, müdürlüğünü Muallim Hüsnü Osman Bey’in yaptığı, altı sayı çıkan Mektepliler Alemi’nin yayın hayatı öngörüldüğü gibi uzun olmamıştır. Haftalık Resimli Gazetemiz, on iki sütundan (Ahlaki Hikâye, Dünya Etrafında, Eğlenceli Uğraşma ve Zevkli Düşünceler, Eski Zaman Masallarından, Haftanın Hikâyesi, Hayal/Hayali Baba’nın Başından Geçenler, İmtihan, Latife, Millî Hikâye, Mündericatsız Hikâye, Resimli Hikâye, Sıhhî Nasihatli), Mektepliler Alemi ise on dört sütundan (Ahlaki Hikâye, Anket, Bilmece, Büyüklerimiz, Cevaplarımız, Çocuk Edebiyatı-Çocuklarımız İçin, Dünya Havadisleri-Akıllara Hayret Veren Dünya Haberleri, Her Hafta Bir Nasihat, Her Hafta Fâideli Bir Ders, Hikâye, Karikatür, Küçüklere Mahsus Temsil, Monolog, Şundan Bundan) oluşmaktadır. Ayrıca bunların dışında kalan sütunsuz metinler iki yayında da yer almaktadır. İki çocuk yayınında da çeşitli metin türleri aracılığıyla küçük okuyuculara geniş bir yelpazede seslendiği ve mesajlar verildiği görülmektedir. Çalışmamızda çeviri ve inceleme yoluyla bu çocuk yayınlarının hem bilimsel ve entelektüel çerçevede sunmaya çalıştıkları bilgi yükü hem de sosyal etkileşim yoluyla kişilik oluşturma, ahlaki değerler kazandırma amaçları değerlendirilerek eserlerin alanyazına kazandırılması amaçlanmıştır.

Birinci bölümde çocuk, edebiyat ve çocuk edebiyatı kavramları üzerinde; ikinci bölümde çocuklar için hazırlanmış süreli yayınların dünyadaki ve bizdeki yansımaları üzerinde durulmuştur. Çalışmanın üçüncü ve dördüncü bölümlerinde yayınların çevirisi yapılmıştır. Beşinci bölüm, çevirisi yapılan yayınlardaki içeriğin sınıflandırılması ve değerlendirmesinden oluşmaktadır. Daha sonrasında iki yayın için detaylı bir dizin çalışması yapılmıştır. Sonuç kısmında ise her iki çocuk yayınına dair görüşler ve önerilere

yer verilmiştir. Çalışmanın sonuna da iki yayının orijinal biçimleri ve yararlanılan kaynaklar eklenmiştir.

Tezi hazırlama sürecimde başta sabrı ve desteğiyle yol gösteren kıymetli danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Kudret SAVAŞ'a, bölüm başkanımız Prof. Dr. Celal DEMİR'e, lisans ve yüksek lisans döneminde yardımlarını esirgemeyen, bilgi ve birikimlerinden istifade ettiğim hocalarım Prof. Dr. M. Hilmi UÇAN, Dr. Öğr. Üyesi Bilâl UYSAL, Dr. Öğr. Üyesi Bayram ÇETİNKAYA ve Öğr. Gör. Dr. Mustafa ALKAN'a, kaynak erişiminde imkanlar sunan hocam Doç. Dr. Erhan AKDAĞ'a ve çalışmamın başından itibaren her konuda destek veren Doç. Dr. Ahmet KARAMAN'a şükran ve saygılarımı sunarım. Eğitim-öğretim hayatımın her kademesinde maddi ve manevi olarak her zaman büyük bir inanç ve güvenle yanımda yer alan annem ve babama teşekkürü bir borç bilirim.

Ahmet ÖZSAKARYA
2024, Afyonkarahisar

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ETİK VE BİLİMSEL İLKELER SORUMLULUK BEYANI.....	ii
ENSTİTÜ ONAYI	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
ÖN SÖZ.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLOLAR LİSTESİ	xv
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	xvi
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

1. ÇOCUK, EDEBİYAT VE ÇOCUK EDEBİYATI KAVRAMI	6
1.1. ÇOCUK VE TANIMI	6
1.2. EDEBİYAT VE TANIMI	11
1.3. ÇOCUK EDEBİYATI VE TANIMI	14
2. SÜRELİ YAYINLAR VE ÇOCUK	18
2.1. SÜRELİ YAYINLAR	18
2.2. ÇOCUK GAZETECİLİĞİ VE DERGİCİLİĞİ	19
2.3. DÜNYADAKİ SÜRELİ ÇOCUK YAYINCILIĞI.....	20
2.4. ÜLKEMİZDEKİ SÜRELİ ÇOCUK YAYINCILIĞI.....	22
3. ESKİ HARFLİ ÇOCUK YAYINLARINA TOPLU BİR BAKIŞ	24
3.1. CUMHURİYET'İN İLANI SONRASINDA YAYIMLANAN ESKİ HARFLİ ÇOCUK DERGİLERİ (1924-1927)	29
3.1.1. Resimli Dünya	29
3.1.2. Sevimli Mecmua.....	30
3.1.3. Türk Çocuğu	30
3.1.4. Çocuk Dünyası.....	31
3.1.5. Çocuk Yıldızı.....	31
4. CUMHURİYETİN İLANI SONRASINDA YAYIMLANAN ESKİ HARFLİ ÇOCUK DERGİLERİNDEN HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ – (ÇOCUK GAZETESİ)	31
4.1. YAYIN POLİTİKASI VE HEDEF KİTLESİ HAKKINDA	31
4.2. İÇERİĞİ VE GENEL YAPISINA KISA BİR BAKIŞ	33
5. CUMHURİYETİN İLANI SONRASINDA YAYIMLANAN ESKİ HARFLİ ÇOCUK DERGİLERİNDEN MEKTEPLİLER ALEMİ – (TERBİYEVÎ, İLMÎ, MİZAHÎ ÇOCUK MECMUASIDIR).....	34
5.1. YAYIN POLİTİKASI VE HEDEF KİTLESİ HAKKINDA	34
5.2. İÇERİĞİ VE GENEL YAPISINA KISA BİR BAKIŞ	35

İKİNCİ BÖLÜM

HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ'İN LATİN ALFABESİNE AKTARIMI

1. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ, C: 1, NU. 1.....	37
---	----

1.1. KÜÇÜK SEVİMLİ OKUYUCULARA!	38
1.2. SEVİMLİ YAVRULAR!	38
1.3. KÜÇÜK ARKADAŞLAR!	38
1.4. ANALARA VE BABALARA VE BÜTÜN MUALLİM ARKADAŞLARA.....	38
1.5. HER SAKALLI?	39
1.6. SEKİZ BİN SENE SONRA DİRİLEN FİRAVUN.....	40
1.7. SANDUC YAHUT ALTIN ENFİYE KUTUSU	41
1.8. KİM KİMİ YİYECEK?	42
1.9. HANGİ MEVKİ?	43
1.10. AMCANIN MİRASI.....	43
1.11. KIRLANGIÇLAR GİDERKEN.....	44
1.12. DÜNYA ETRAFINDA.....	46
1.13. EĞLENCELİ UĞRAŞMA VE ZEVKLİ DÜŞÜNCELER.....	47
1.14. BUGÜN BİLE HATIRLADIKÇA KALPLERİNİZİ ŞİDDETLE ÇARPTIRAN HANGİ İMTİHANINIZDIR?.....	48
2. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ, C: 1, NU. 2.....	50
2.1. YEMEKLERİ ÜFLEMİYİNİZ!.....	51
2.2. SEKİZ BİN SENE SONRA DİRİLEN FİRAVUN.....	52
2.3. TEVHİD-İ EFKÂR	54
2.4. LOKOMOTİF YÜZER Mİ?.....	54
2.5. SPORCULARA!	54
2.6. SANDUC YAHUT ALTIN ENFİYE KUTUSU	55
2.7. İKİ KARDEŞ.....	57
2.8. MÜNDERİCATSIZ HİKÂYE	58
2.9. KÂMİ BABA'NIN ÇINGIRAKLARI	58
2.10. LİSAN BİLEN BİR KUŞ.....	62
2.11. EĞLENCELİ UĞRAŞMA VE ZEVKLİ DÜŞÜNCELER.....	62
2.12. DİKKAT.....	63
3. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ, C: 1, NU. 3.....	65
3.1. HAŞARI EMİN	66
3.2. TEŞEKKÜR	66
3.3. HİNDİSTAN'IN ESRARENGİZ KÖŞELERİNDE	67
3.4. SANDUC YAHUT ALTIN ENFİYE KUTUSU	69
3.5. HIRSIZ İLE BEKÇİ ARASINDA	72
3.6. DİN DERSİNDE	72
3.7. SÖZÜNÜ GERİ ALIYOR!	72
3.8. MÜNDERİCATSIZ HİKÂYE	73
3.9. HAYALİ BABA'NIN BAŞINA GELENLER.....	73
3.10. DÜNYA ETRAFINDA.....	75
3.11. İMTİHAN.....	77
4. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ, C: 1, NU. 4.....	78
4.1. İNTİKAM.....	79
4.2. HİNDİSTAN'IN ESRARENGİZ KÖŞELERİNDE	80
4.3. BİR SALKIM ÜZÜM	83
4.4. ARSLAN VE TİMSAH.....	85
4.5. EN MÜTHİŞ İMTİHAN	87
4.6. DÜNYA ETRAFINDA	88
4.7. BİRİNCİ SAYIDAKİ BİLMECE VE ARAMACALARIMIZIN HALLİ.....	90
4.8. DİKKAT.....	91
5. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ, C: 1, NU. 5.....	92

5.1. DÜŞÜNÜMÜŞ AMA NASIL?	93
5.2. DUYURMAMAK ŞARTIYLA	93
5.3. İNTİKAM.....	94
5.4. HİNDİSTAN'IN ESRARENGİZ KÖŞELERİNDE	95
5.5. İMTİHAN ODASINDA	96
5.6. SEVGİLİ GAZETEMİZE	96
5.7. HESAPTA KUVVETLİYMiŞ!.....	98
5.8. ARAMACA VE BİLMECE	101
5.9. DÜNYA ETRAFINDA	101
5.10. GEÇEN NÜSHADA İKİ AYLIK ABONE KAZANANLARDAN -MABÂD-	103
5.11. İKİNCİ SAYIDAKİ BİLMECE VE ARAMACALARIMIZIN HALLİ	103
5.12. BİRER KİTAP KAZANANLAR.....	104
5.13. DİĞER KAZANANLAR	104
6. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ, C: 1, NU. 6.....	106
6.1. BÜYÜK SÖYLEME!.....	107
6.2. HİNDİSTAN'IN ESRARENGİZ KÖŞELERİNDE	109
6.3. HIRSIZLIĞIN NETİCESİ.....	111
6.4. DÖRT BUÇUK SAAT BALIK KARNINDA	112
6.5. AKREP.....	115
6.6. BABAMIN ARABASI.....	115
6.7. İKİ ÇOCUK ARASINDA SAMİMİ BİR TAVSİYE	115
6.8. SU DAMLASI.....	116
6.9. EN HEYECANLI İMTİHAN.....	116
6.10. DÜNYA ETRAFINDA	117
6.11. ÜÇÜNCÜ NÜSHA BİLMECE VE ARAMACALARININ HALLİ.....	119
6.12. İKİNCİ NÜSHADAN KAZANANLAR- GEÇEN NÜSHADAN MABÂD.....	119
7. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ, C: 1, NU. 7.....	121
7.1. YÜZ ŞAHİT	122
7.2. İKİ KÜÇÜK ARKADAŞ ARASINDA	123
7.3. BAHR-İ MUHİT-İ ATLASÎ'Yİ TEK BAŞINA GEÇEN (ALEN GERBULAT)	123
7.4. KÜÇÜK OKUYUCULARIM	124
7.5. TAKSİM.....	125
7.6. KUTUP AYILARI İÇİNDE.....	127
7.7. NEBATATA BENZEYEN HAYVANLAR	129
7.8. İMTİHANDA KURNAZLIK.....	132
7.9. DÜNYA ETRAFINDA	132
7.10. BRUKLİN KÖPRÜSÜ.....	135
7.11. HOŞ FIKRALAR	135
7.12. BİLMECE VE ARAMACALARIMIZ	136

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MEKTEPLİLER ALEMİ'NİN LATİN ALFABESİNE AKTARIMI

1. MEKTEPLİLER ALEMİ, C: 1, NU. 1.....	138
1.1. ANKET.....	139
1.2. KÜÇÜK MEKTEPLİLERİMİZDEN İSTEDİKLERİMİZ	140
1.3. GAZİ MUSTAFA KEMAL PAŞA	142
1.4. AFRİKA ORMANLARINDA KORKUNÇ BİR GERGEDAN AVI.....	144
1.5. YETİM ÇOCUKLARIN DERTLERİ	146
1.6. ESKİ TERBİYE	149

1.7. HOKKABAZ.....	150
1.8. MEHMET SIRRI BEYEFENDİ	151
1.9. HAFTAYA NELER VAR?.....	154
1.10. HASAN HİLMİTİ ALEMDAR	155
1.11. ÜÇ DİLEK.....	156
1.12. MANZUM SARF.....	161
1.13. CEVAPLARIMIZ	162
1.14. BİLENE BÜYÜK BİR FIRSATTIR.....	162
1.15. BÜYÜK MÜSABAKAMIZ NUMERO: 1	163
1.16. OYUN BULMACA VE BİLMECEMİZİN MÜKÂFATI 150 MÜKÂFAT	163
1.17. HESAP OYUNU (9) RAKAMINDAKİ KERAMET	164
1.18. COĞRAFYA BULMACASI.....	164
1.19. BİLMECEMİZ	164
1.20. ARAMACA.....	164
1.21. DİKKAT!	164
2. MEKTEPLİLER ALEMİ, C: 1, NU. 2.....	165
2.1. CEVAPLARIMIZ	166
2.2. HİÇ YORULMADAN BİR LİRA KAZANMAK İSTER MİSİNİZ?!.....	167
2.3. ANKET.....	167
2.4. ATEŞ	168
2.5. GENÇ VE FAZİLETPERVER MAARİF VEKİLİMİZ ŞÜKRÜ BEYEFENDİ	173
2.6. VAHŞİ HAYVANLAR AVI	173
2.7. HARİKULADE YUMURTA.....	175
2.8. NE SİHİRDİR NE KERAMET!.. EL ÇABUKLUĞU MARİFET	177
2.9. KÜÇÜK OKUYUCULARIMIZA TEŞEKKÜRLER	181
2.10. SİHİRLİ NEY.....	182
2.11. DURLUPINAR MEKTEBİNİN TALEBE KÜTÜPHANESİ	185
2.12. İZMİR HUSUSİ RAVZA-İ İRFAN'DA ÇAY ZİYAFETİ	185
2.13. BİR KIŞ UYUYAN HAYVANLAR	185
2.14. DİKKATLE OKUYUNUZ!.....	186
2.15. DARILMACA YOK -1-.....	187
2.16. HESAP OYUNU	188
2.17. ARAMACA.....	188
2.18. OYUN ARAMACA VE BİLMECEMİZİN MÜKÂFATI 150 MÜKÂFAT	188
2.19. BÜYÜK MÜSABAKAMIZ NUMERO:2	189
2.20. BİLMECEMİZ	189
3. MEKTEPLİLER ALEMİ, C: 1, NU. 3.....	191
3.1. CEVAPLARIMIZ	192
3.2. OKUYUCULARIMIZA MÜJDE	192
3.3. ANKETİMİZE GELEN CEVAPLAR	192
3.4. HİÇ YORULMADAN BİR LİRA KAZANMAK İSTER MİSİNİZ?!.....	192
3.5. ANKET.....	193
3.6. CAM.....	194
3.7. BOŞ FIÇI.....	197
3.8. İHTİYAR ARSLAN.....	197
3.9. ARSLAN İLE İNSAN.....	198
3.10. KAPLUMBAĞA VE TAVŞAN	199
3.11. GEÇEN HAFTA TİCARET MEKTEBİNİN MÜKELLEF BİR ÇAY ZİYAFETİ	202
3.12. KAPANIŞ!.....	203

3.13. KISKANÇLIĞIN CEZASI	207
3.14. BİLMECELERİMİZİN MÜKÂFATI	210
3.15. DİKKATLE OKUYUNUZ!	211
3.16. FOTOĞRAFÇILIK	211
3.17. GAZ TENEKESİ KADAR KAFA!	212
3.18. ÖLÜSÜ DE DERT İMİŞ!	212
3.19. EŞEK VE GÖLGESİ YAHUT KAVGA ETMEYİNİZ, YOKSA HER ŞEYİ KAYBEDERSİNİZ	212
3.20. SİZ BU İŞE NE DERSİNİZ?	213
3.21. AFFEDİNİZ!	213
3.22. NE SİHİRDİR NE KERAMET!.. EL ÇABUKLUĞU MARİFET -2-	213
3.23. OKUYUCULARIMIZA	215
3.24. 10.000 KURUŞ MÜKÂFAT PEK YAKINDA	215
3.25. DARILMACA YOK!.. -2-	215
3.26. ARAMACA	217
3.27. BİLMECEMİZ	217
3.28. ARAMACA VE BİLMECEMİZİN MÜKÂFATI	217
3.29. SUDİ ŞUBESİ	217
3.30. BÜYÜK MÜSABAKAMIZ NUMERO: 3	217
3.31. İZMİR SUDİ KÜTÜPHANESİ ŞUBESİ	218
3.32. DİKKAT!	218
4. MEKTEPLİLER ALEMİ, C: 1, NU. 4	219
4.1. CEVAPLARIMIZ	220
4.2. OKUYUCULARIMIZA MÜJDE	221
4.3. HİÇ YORULMADAN BİR LİRA KAZANMAK İSTER MİSİNİZ?!	221
4.4. EKMEK	222
4.5. 10.000 KURUŞ MÜKÂFAT PEK YAKINDA	225
4.6. FOTOĞRAFÇILIK- MAKİNE	225
4.7. KEDİ VE LİMON	226
4.8. AKŞAM DUASI	226
4.9. PARA İÇİN	228
4.10. İNSANIN KUVVETİ	230
4.11. HAKİKİ KİBAR ÇALIŞIP KAZANANDIR	233
4.12. ESKİ İTİYADIN NETİCESİ	235
4.13. AYAKLI TARİH KÜTÜPHANESİ	236
4.14. ANKETİMİZE GELEN CEVAPLAR	238
4.15. BİR GENÇ ÇOCUĞUN CENAZESİ GEÇERKEN KİMLER NE DER?	239
4.16. DARILMACA YOK!.. -3-	239
4.17. BİRİNCİ SAYIMIZDAKİ BİLMECENİN MÜKÂFATI	241
4.18. BİLMECEMİZ	243
4.19. BİLMECEMİZİN MÜKÂFATI	243
4.20. İZMİR SUDİ KÜTÜPHANESİ ŞUBESİ	243
4.21. RESİM MERAKLILARINA	244
4.22. BÜYÜK MÜSABAKAMIZ NUMERO: 4	244
4.23. DİKKATLE OKUYUNUZ!	244
4.24. SUDİ ŞUBESİ	245
5. MEKTEPLİLER ALEMİ, C: 1, NU. 5	246
5.1. CEVAPLARIMIZ	247
5.2. HİÇ YORULMADAN BİR LİRA KAZANMAK İSTER MİSİNİZ ?!	248
5.3. EKMEK	249

5.4. İNSANIN ÖMRÜ.....	252
5.5. CELALLİ HOCA	253
5.6. KURT İLE KÖPEK YAHUT ESİR OLARAK TOKLUKTANSA HÜR OLARAK AÇ GEZMEK DAHA İYİDİR!.....	256
5.7. LATİFE	256
5.8. İKİYE BİR.....	257
5.9. AKLA HAYRET VEREN DÜNYA HABERLERİ.....	257
5.10. TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK ÇOCUK MECMUASI.....	257
5.11. KAPLAN RACAZÂDE	258
5.12. BATMIŞ TAHTELBÂHİR	263
5.13. HAYVANLAR KAÇ SENE YAŞARLAR.....	266
5.14. ŞUNDAN, BUNDAN..	266
5.15. BAHR-İ MUHİTLERDE KUŞLAR VE YUVALARI	267
5.16. HESABIN İNGİLİZCESİ	268
5.17. DARILMACA YOK!.. -4-	269
5.18. ANKETİMİZE GELEN CEVAPLAR	271
5.19. İKİNCİ SAYIMIZDAKİ BİLMECENİN MÜKÂFATI	273
5.20. İKİNCİ SAYIDAKİ BİLMECEMİZİN HALLİ	273
5.21. ARAMACAMIZIN HALLİ	273
5.22. HER MEKTEPTEN BİRER MUHABİR İSTİYORUZ:	274
5.23. SATIŞ MERKEZİMİZ.....	274
5.24. BİLMECEMİZ	275
5.25. BİLMECEMİZİN MÜKÂFATI.....	275
5.26. İZMİR SUDİ KÜTÜPHANESİ ŞUBESİ.....	275
5.27. RESİM MERAKLILARINA.....	275
5.28. OKUYUCULARIMIZA MÜJDE MÜJDE 10.000 KURUŞLUK MÜKÂFAT ..	276
5.29. DİKKATLE OKUYUNUZ!.....	276
5.30. SUDİ ŞUBESİ	276
6. MEKTEPLİLER ALEMİ, C: 1, NU. 6.....	277
6.1. CEVAPLARIMIZ	278
6.2. İĞNE VE TOPLU İĞNE.....	280
6.3. CUMHURİYET'İ SEVELİM VE YAŞATALIM.....	284
6.4. TÜRKAN BEY'İMİN TEKRAR DİRİLMESİ.....	285
6.5. YEMEMELİ.....	288
6.6. RAMAZAN GELDİ HOŞ GELDİ BAKLAVA TEPSİSİ BOŞ GELDİ	289
6.7. NADİDE'NİN TEDBİRİ	289
6.8. MEKTEPLİLER ALEMİ MECMUASINA.....	293
6.9. KÜÇÜK ŞEYLER.....	294
6.10. ADANA LİSESİ İLK KISIM TALEBESİNİN ŞAYAN-I TAKDİR BİR HAREKETİ	294
6.11. HER MEKTEPTEN BİRER MUHABİR İSTİYORUZ.....	295
6.12. KARGA İLE TİLKİ YAHUT MÜDÂHENECİLERDEN SAKININIZ!.....	295
6.13. TIRNAK VASITASIYLA KEŞF-İ AHVAL	296
6.14. ERKEN KALKIN	297
6.15. ÜÇER ÜÇER.....	298
6.16. ŞUNDAN, BUNDAN	299
6.17. DARILMACA YOK!.. -5-	299
6.18. BİLMECEMİZ	301
6.19. ÜÇÜNCÜ SAYIDAKİ BİLMECEMİZ	301
6.20. SATIŞ MERKEZİMİZ.....	302

6.21. OKUYUCULARIMIZA MÜJDE MÜJDE 10.000 KURUŞLUK MÜKÂFAT .	302
6.22. DİKKATLE OKUYUNUZ!.....	303
6.23. SUDİ ŞUBESİ	303

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ İLE MEKTEPLİLER ALEMİ'NİN İNCELEMESİ

1. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ İLE MEKTEPLİLER ALEMİ'NDE YER ALAN ÇOCUK EDEBİYATI METİNLERİ VE İNCELEMESİ	304
1.1. ÇOCUK EDEBİYATI METİNLERİ	304
1.1.1. Hikâye.....	304
1.1.2. Masal.....	314
1.1.3. Şiir	317
1.1.4. Fıkra (Latife).....	319
1.1.5. Fabl	323
1.1.6. Anı.....	324
1.1.7. Biyografi	326
1.1.8. Makale	328
1.1.9. Deneme	331
1.1.10. Haber Yazısı.....	335
1.1.11. Bilmece.....	339
1.1.12. Tiyatro (Piyas – Diyalog).....	340
1.1.13. Karikatür	342
1.2. DİĞER METİNLER.....	344

BEŞİNCİ BÖLÜM

DİZİN

1. DİZİN – 1.....	347
1.1. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ- 1	347
1.2. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ- 2	348
1.3. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ- 3	349
1.4. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ- 4	350
1.5. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ- 5	351
1.6. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ- 6	352
1.7. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ- 7	353
2. DİZİN – 2.....	354
2.1. MEKTEPLİLER ALEMİ- 1	354
2.2. MEKTEPLİLER ALEMİ- 2	356
2.3. MEKTEPLİLER ALEMİ- 3	357
2.4. MEKTEPLİLER ALEMİ- 4	359
2.5. MEKTEPLİLER ALEMİ- 5	361
2.6. MEKTEPLİLER ALEMİ- 6	363
SONUÇ VE ÖNERİLER	365
KAYNAKÇA.....	369
EKLER	373

TABLULAR LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Kronolojik Sıralama.....	24
Tablo 2. Eski Harfli Çocuk Dergilerinin Kronolojik Listesi.....	25
Tablo 3. Eski Harfli Süreli Çocuk Yayınları Kronoloji ve Bilgi Cetveli	27
Tablo 4. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Hikâye Metinleri	305
Tablo 5. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Hikâye Metinleri.....	309
Tablo 6. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Masal Metinleri	314
Tablo 7. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Masal Metinleri	315
Tablo 8. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Şiir Metinleri	317
Tablo 9. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Şiir Metinleri	318
Tablo 10. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Fıkra Metinleri	320
Tablo 11. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Fıkra Metinleri.....	322
Tablo 12. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Fabl Metinleri	323
Tablo 13. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Anı Metinleri	325
Tablo 14. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Biyografi Metinleri.....	326
Tablo 15. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Biyografi Metinleri.....	327
Tablo 16. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Makale Metinleri.....	328
Tablo 17. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Makale Metinleri	330
Tablo 18. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Deneme Metinleri.....	332
Tablo 19. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Deneme Metinleri.....	333
Tablo 20. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Haber Yazısı Metinleri	335
Tablo 21. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Haber Yazısı Metinleri.....	338
Tablo 22. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Bilmece Metinleri.....	339
Tablo 23. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Bilmece Metinleri.....	340
Tablo 24. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Tiyatro (Piyes – Diyalog) Metinleri	340
Tablo 25. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Tiyatro (Piyes – Diyalog) Metinleri	341
Tablo 26. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Karikatür Metinleri.....	343

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

akt: Aktaran
BK: İstanbul Belediye Kitaplığı
bkz.: Bakınız
C.: Cilt
çev.: Çeviren
Ed: Editör
Haz.: Hazırlayan
HRG: Haftalık Resimli Gazetemiz
HTU: Hakkı Tarık Us Kütüphanesi
MA: Mektepliler Alemi
MK: Ankara Millî Kütüphane
Nu.: Numara
s: Sayfa
S: Sayı
TDK: Türk Dil Kurumu
vb.: Ve benzeri
vd.: Ve diğerleri

GİRİŞ

Belirli evrelerden geçen insan, edinimleri sonucu biriktirdiği kolektif deneyimleri doğrultusunda yaşamını sürdürmektedir. Bu edinimleri elde etmedeki kritik dönemlerden birisi de çocukluk dönemidir. Çocukluk yıllarının zihinsel, fiziksel ve sosyal açıdan sağlıklı geçmesi, yaşamın ve insan gerçekliğinin doğru bir şekilde anlamlandırılabilmesi bakımından önem arz etmektedir. Çocuk; bilme, öğrenme ve uygulama isteğiyle yüklü bir varlık olduğu için aktif bir şekilde süreçte yer almak istemektedir. Çocuğun merkezde olduğu bu süreci etkili ve doğru bir planlamayla yönetmek, geleceğin getireceklerine karşı sağlam bir duruş sergilemeye yardımcı olacaktır.

İnsanın bakış açısının ürünü olan edebiyat, tanıma eyleminin gerçekleştiği, estetiksel algıların farkına varıldığı; tüm olasılıkların ihtimal dahilinde olduğu bir alandır. Bu yönüyle ilgililerine, sayfalar arasında dünya yaşantılarıyla karşılaşma fırsatı sunmaktadır. Zamanın gerekliliklerine uyum sağlamak için hazırlık aşamasında bulunan çocuğun, bütünsel gelişimi için dönem özellikleri baz alınarak hazırlanmış edebî ürünlerin imkanlarına başvurması gerekmektedir. Bu nedenle çocuk ve edebiyatın daima bir arada olması adına alanyazında uzun süredir çeşitli araştırmalar ve çalışmalar yapılmaktadır. İncelemedeki odağımız ise çeşitli amaçlara hizmet eden çocuk edebiyatı alanındaki süreli yayınlardır.

Çağının izlerini taşıyan, anlayışlarını okurlarıyla buluşturmayı hedefleyen süreli yayınların, birer manifesto aracı oldukları söylenebilir. Tanzimat'ın yarattığı serbest ortam beraberinde birçok yeniliği de getirmiştir. Söz konusu yeniliklerden biri de askerî, ekonomik, siyasî, sosyal vb. konuları bünyesinde barındıran gazete ve dergilerdir. Bilindiği üzere çıkarılan ilk resmî gazetemiz Takvim-i Vekayi (1831), ilk özel gazetemiz Tercüman-ı Ahval (1860); ilk tıp dergimiz Vaka-i Tıbbiye (1849), ilk bilim dergimiz Mecmua-i Fünun (1862)'dur. Örnek verdiğimiz ilkleri arttırmak mümkündür. Konumuz kapsamında ise Sıtkı Bey tarafından 1869 yılında aynı adla bir gazete eki olarak çıkarılan, uzun süreli bir yayın hayatı olan Mümeyyiz ilk çocuk dergisi kabul edilmektedir. Altı yüz sayıdan fazla olduğu bilinen hem Osmanlı hem de Cumhuriyet dönemi içerisindeki en uzun soluklu ilk çocuk gazetesi ise 1896 yılında İbnülhakkı Mehmet Tahir'in çıkardığı Çocuklara Mahsus Gazete'dir. Saydığımız ilklerin dışında da Meşrutiyet dönemi dahil olmak üzere Cumhuriyet dönemine kadar uzun veya kısa süreli birçok çocuk gazete ve dergisi çıkarılmıştır.

29 Ekim 1923- 1 Kasım 1928 yılları arasında sırasıyla Haftalık Resimli Gazetemiz (1924), Resimli Dünya (1924), Sevimli Mecmua (1925), Mektepliler Alemi (1925), Gürbüz Türk Çocuğu (1926), Çocuk Dünyası (1926) ve Çocuk Yıldızı (1927) yayımlanmıştır.

Çalışmamızın konusu eski harflerle hazırlanmış Haftalık Resimli Gazetemiz ile Mektepliler Alemi adlı çocuk yayınlarıdır. Amacımız söz konusu yayınları her yönüyle günümüz Türkçesine aktararak yayın sürecinde sergilenen anlayışların ve uygulamaların tespitini yapmak, metinlerin türlerini belirleyip sınıflandırmak ve içerdikleri iletileri değerlendirmektir.

Bu bölümde; problem durumuna, problem cümlesine, alt problemlere, amaç, önem, kapsam ve sınırlılıklarına, yöntem, evren ve örnekleme yer verilmiştir.

Problem Durumu

Çocuk/luk için yapılan tanımlar ve açıklamalarda 0-2 yaş arasında başlayıp 13-14 yaşa kadar devam eden bir süreye odaklanılmaktadır. İnsanlığın en değerli aşamasını, potansiyelini ve geleceğini saklayan çocukluk kavramını derinlemesine incelemek; tarihin, medeniyetin ve kültürün anlamını kavramada önemli kolaylıklar sağlayabilecektir; bu nedenle, insanın yeryüzünde gerçekleştirebileceği önemli görevlerden biri, çocukların yetiştirilmesi ve eğitimidir (Ülken, 2001: 15). Çocuğun büyüme ve gelişme hızında olduğu gibi ilgi, istek ve ihtiyaçlarında da bireysel farklılıkların yer alması iç ve dış etkenlere (ebeveyn, öğretmen, okul, çevre vb.) büyük sorumluluklar yüklemektedir. Belirtilen etkenlerin buluşma noktası ise kaliteli ve faydalı ürün seçenekleriyle çocuk edebiyatıdır.

Genel bir başlık altında toplanmasa da sözlü ve yazılı ürünler ortak amaçlarla tarih boyunca halk arasında kullanılagelmiştir. Bilimsel olarak 'çocuk edebiyatı' çalışmalarının başlaması sonrası kriterler belirlenip sınırlarının çizilmesi halihazırdaki anlayış ve algıda değişimler yaşanmasına neden olmuş, temelde bireysellik/biriciklik bazlı yönelimler ön plana çıkmaya başlamıştır. Bu bağlamda çocuk edebiyatını ifade edecek olursak; çocukların yaş, ilgi ve anlama düzeylerine uygun olarak tasarlanmış eserlerdir; içerikleri çocukların dünyasını, duygularını ve gerçeklik algılarını yansıtarak onların keşfetme ve anlama ihtiyaçlarını karşılar; karakterleri, dil ve anlatım özellikleri çocukların anlayabileceği düzeyde olup, estetik deneyimler yaşatarak bilişsel, duyuşsal, düşünsel, toplumsal ve kültürel gelişimlerini destekler (Aslan, 2023: 32). Böyle bir

edebiyat, kurgu ve estetiğin üzerine kurduğu yazınsal ve düşünsel öğelerle esasen çocuğu duyarlılaştırarak yetişkinlik profiline hazır hale getirmeyi amaçlamaktadır.

Edebiyat alanına sonradan dâhil olan, ülkemizde çocuğun 19. yüzyılda ulaşmaya başladığı gazete ve dergiler; ilk zamanlarda kullandıkları dil, konu, görsellik vb. unsurları farklı yazar/çizer kadroları aracılığıyla gün geçtikçe geliştirmeye ve yeniden üretmeye çalışan materyallerdir. Çocuğa aktarmak istenen değerler ve öğretiler için geçmişte olduğu gibi günümüzde de gazete ve dergilerin kullanılıyor olması dikkate değerdir.

Problem Cümlesi

Cumhuriyet'in ilk yıllarında yayımlanan Haftalık Resimli Gazetemiz ile Mektepliler Alemi'nde biçim ve içerik açısından çocuklara anlatılmak istenenler nelerdir?

Alt Problemler

1. Çocuk kimdir?
2. Edebiyat nedir?
3. Çocuk edebiyatı nedir ve işlevleri nelerdir?
4. Süreli yayınlar içinde çocuk dergi/gazetelerin yeri ve amaçları nelerdir?
5. Dünyada ve ülkemizdeki süreli çocuk yayıncılığının tarihi ve yeri nedir?
6. Eski harfli çocuk yayınlarının gelişimi ve basın hayatındaki durumları nelerdir?
7. Haftalık Resimli Gazetemiz ile Mektepliler Alemi'nin yayın politikaları nasıldır?
8. Haftalık Resimli Gazetemiz ile Mektepliler Alemi'nin sahibi ve yazarları kimlerdir?
9. Haftalık Resimli Gazetemiz ile Mektepliler Alemi'nin şekil ve biçim özellikleri nelerdir?
10. Haftalık Resimli Gazetemiz ile Mektepliler Alemi'ndeki metin türleri ve iletileri nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma yüz yıl önce atılmış önemli adımlar olarak gördüğümüz, temeline çocuğu yerleştirerek yayımlanan çocuk yayınlarından Haftalık Resimli Gazetemiz ile

Mektepliler Aleml'nin günümüz harflerine aktarımını yaparak bu yayınları en doğru Şekilde gün yüzüne çıkarmak, ocuk edebiyatı alanında incelenen dergilere yenilerini eklemek; araştırmacıların gelecekteki çalışmalarına ve alanyazına katkıda bulunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırmanın nemi

Çocuğun her özelliği farklı anlamlar/yönelimler ifade etmektedir. Bizim dikkatimizi çeken merak duygusu, sadece bedensel olarak değil, düşünsel ve ruhsal olarak da öğrenmeye açık çocuğun hayatının bir noktasında; eğlenirken eğitim ve bilgi akıŐının, güncelliğin esas alındığı gazete ve dergilerle karŐılanmasını sağlamaktadır. Bu yayınlar, çocukların okuma alışkanlıklarını, dört temel dil becerisini geliŐtirmelerine ve genel kültürlerini zenginleŐtirmelerine yardımcı olmaktadır. Ayrıca, ocuk gazete ve dergileri, hedef kitlesinin ilgi alanlarına yönelik içerikler sunarak yaratıcılıklarını teşvik etmektedir. Bu bakımdan bu tarz materyallerin bilimsel çalışmalara konu edilmesi oldukça önemlidir.

Araştırmanın Kapsam ve Sınırlılıkları

Temel kavramların açıklanmasının ardından 1869-1927 yılları arasında yayımlanan eski harfli ocuk dergilerini gösteren kronolojik bir tablo ile Cumhuriyet'in ilanından harf devrimine kadar olan süreçte yayımlanan ocuk dergilerinin tanıtımları araştırmanın kapsamını oluşturmaktadır.

13 Kasım 1924 – 1 Ocak 1925 arası yayımlanan, ilk 6 sayısı İstanbul Belediye Kitaplığı'ndan (BK: B.25), 7. sayısı ise Hakkı Tarık Us Kütüphanesinden (HTU:66) temin edilen Haftalık Resimli Gazetemiz ile 24 Şubat 1925 – 7 Nisan 1925 arası yayımlanan, 6 sayısına da Ankara Millî Kütüphane (MK 1973 SB 60) aracılığıyla eriŐilen Mektepliler Aleml'nin çevirileri, içeriklerinin değerlendirilip ocuk açısından incelenmesi araştırmanın sınırlarını çizmektedir.

Mektepliler Aleml, İzmir'de çıkarılan bir dergi olduğundan Prof. Dr. Ö. Faruk Huyugüzel'in 1996 yılında çıkardığı 1928'e Kadar İzmir'de çıkmış Türkçe Kitap ve Süreli Yayınlar Katatoluğu'na eriŐilmiŐ ancak dergi hakkında bilgiye ulaŐılamamıŐtır. Çalışmamızın ıkıŐ kaynağı olan Eski Harfli ocuk Dergileri'nin yazarı Cüneyd Okay'ın, Eski Harfli Türkçe Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu'ndan edindiği bilgiye göre bu durumun sebebi, derginin çıkış yerinin Ankara Milli Kütüphane Kataloğu'na İstanbul olarak kaydedilmesidir.

Araştırmanın Yöntemi

Söz konusu çalışmada doküman inceleme, çeviri, araştırma-inceleme ve sınıflandırma yöntemleri kullanılmıştır. Başta Türk Dil Kurumuna ait Türkçe Sözlük olmak üzere Ferit Develioğlu'nun Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgatı'na ve Prof. Dr. İsmail Parlatır'ın Osmanlı Türkçesi Sözlüğü'ne başvurulmuştur. Çeviri aşamasında ise Şemsettin Sami'nin Kâmûs-ı Türkî'si başucu kaynağımız olmuştur.

Kaynaklarda zaman zaman Mektepliler Alemi'nin 'cihan' anlamına gelen kullanımıyla 'Mektepliler Âlemi' şeklinde yazıldığı görülmektedir. Çalışmamızda ise kelimeyi tıpkıbasımdaki yazılışında dolayı 'bayrak' anlamına gelen "Alem" şekliyle çevirmiş bulunmaktayız.

Yayınların görselleri, orijinal yayın sıralarına bağlı kalınarak sayfa düzenine göre boyutlandırılıp teze eklenmiştir. İki yayında da ciltlemeden veya yıpranmadan kaynaklı okunamayan kısımlar [...] şeklinde gösterilmiştir. Çeviride yer alan yabancı kelimelere ait bilgiler dipnot şeklinde açıklanmıştır.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, eski harfli çocuk dergileri; örneklemi Haftalık Resimli Gazetemiz ile Mektepliler Alemi'nin çeviri-incelemesi oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada kuramsal çerçeveyi oluşturabilmek için akademik kaynaklar, tezler, bildiriler ve makaleler incelenerek literatür taraması yapılmıştır. Toplanan veriler ışığında ele alınan konu, tarihî seyri doğrultusunda incelenmiş ve yorumlanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

1. ÇOCUK, EDEBİYAT VE ÇOCUK EDEBİYATI KAVRAMI

1.1. ÇOCUK VE TANIMI

Geçmişin mirasını taşıyan, geleceğin mimarı olarak görülen; insanın kimlik tasarımında kritik bir rol oynayan çocuk, hayat sahnesinin önemli bir temsilcidir. Dilsel, algısal ve duygusal bağlamda değişim ve gelişim içerisindeki çocuk, bir bütün olarak bulunduğu toplum yapısının temelinde yer alır. Çocuk, saf, duyarlı ve gelişmekte olan bir varlıktır; aynı zamanda meraklı, enerjik ve umut doludur, bu dönemde oyun oynayarak öğrenerek ve büyüyerek ilerlerse hem kendi mutluluğunu artırır hem de ileride topluma değerli katkılarda bulunur (Akyüz, 2013: 1).

Çocuk, pek çok kişinin, farklı açılardan anlamlandırdığı bir varlıktır. Kimisi kişisel deneyimlerine dayanarak, kimisi ilgili olduğu bilim alanına göre çocuğu ele almıştır (Akın, 2019: 2). Yapılan araştırmalarda birçok değişken ve özellik göz önünde bulundurulurken evrensel birtakım ölçütler Gander ve Gardner'e göre (1998: 27) dünden bugüne hayatın en önemli ve biçimlendirici evresi olan çocukluk döneminin tanımlanmasında önemli yer tutmaktadır. 20 Kasım 1989'da 44/25 Sayılı Karar'la kabul edilen, 2 Eylül 1990'da yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'ndeki "Bu sözleşme uyarınca çocuğa uygulanabilecek olan kanuna göre daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, on sekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılır. (Madde 1)" tanımının Şirin'e göre (2019: 21) dikkat çeken noktası bireyi on sekiz yaşına ulaşana dek 'çocuk' kabul etmesidir.

Sözlüklerde çocuk kavramına geniş yer verilmiştir. Türkçe Sözlük'te yedi madde sıralanmıştır, bunlar: "1. Küçük yaştaki erkek veya kız, 2. Soy bakımından oğul veya kız, evlat, 3. Bebeklik ile erginlik arasındaki gelişme döneminde bulunan oğlan veya kız, uşak, 4. Genç erkek, 5. mec. Büyükler arasında daha az yaşlı olan kişi, 6. mec. Büyüklere yakışmayacak, daha çok küçüklerin yapabileceği gibi davranan kimse, 7. mec. Belli bir işte yeteri kadar deneyimi ve yeteneği olmayan kimse" (TDK, 2011: 556); Osmanlı Türkçesi Sözlüğü'nde ise çocuk "1. Küçük yaşta olan insan yavrusu, tıfl, sabî. 2. Genç, delikanlı 3.mec. Hoppa mizaçlı, akli bir şeye ermeyen" (Parlatır, 2017: 301) olarak tanımlanmıştır.

İnsanın bedensel ve zihinsel gelişimi göz önünde bulundurulduğunda 0-16 yaş aralığı çocukluk dönemi olarak tanımlanmaktadır (Yalçın ve Aytaç 2017: 13). Demirel ve Seven'e göre (2021: 20) genel olarak 2-13/15 yaş arası bireylere çocuk denilmektedir. Yaş faktörünün ön plana çıkarıldığı tanımların yanı sıra dönemi ergenlik öncesiyle sınırlayan tanımlar da bulunmaktadır. Alaylıoğlu ve Oğuzkan (1976: 52) olgunluğa erişme öncesinde bireylerin yer aldığı çocukluk döneminin, yaşamın ilk dönemlerinden ergenlik çağına kadar uzanan bir zaman dilimini kapsadığını ve bu dönemin hem kız hem de erkekler için geçerli olduğunu belirtmiştir. Yalçın ve Aytaç ise (2017: 13) çocuğu iki yaşından ergenliğe kadar büyüme sürecinde bulunan, ergenliğe ulaşamamış kız ve erkek insan yavrusu, şeklinde ifade etmektedir. Şimşek'e göre bedensel ve psikomotor gelişim dikkate alınarak belirlenen çocukluk dönemi dört evreye ayrılır. Araştırmacıya göre bu evrelerden ilki doğumdan yaklaşık üç haftalık oluncaya kadar, ikincisi on sekizinci aya kadar, üçüncüsü 6-7 yaşa kadar, son evreyi oluşturan dördüncüsü ise ergenlik çağına kadar devam eder (2011: 11).

Yukarıda olduğu gibi kavramı yalnızca yaş ve dönemsel açıdan açıklamak, çocuğun doğasını oluşturan birçok unsuru göz ardı etmek demektir. Çocuk, doğduğu andan itibaren benzersiz bir kişiliğe, davranışa, duyguya, zekâyâ ve görünümüne sahip, her yaşta geliştirdiği düşünce, tutum ve becerisiyle; ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda gösterdiği yaratıcılığı ve potansiyeliyle var olan bir insan yavrusudur (Demirel, 2009: 1). İçgüdüsel olarak oyun oynamaya, eğlenmeye ve öğrenmeye eğilimli çocuğun geniş hayal dünyası ve sürekli hareketli olma isteği ise en belirgin özellikleri arasındadır (Sever, 2021: 121). Yetişkinlerden farklı anlamlar yükledikleri dünyaya bilinmeyeni bilme isteğinden doğan anlamlandırma içgüdüleriyle adım atan çocuğu Sever (2013: 98) “duygu, düşünce ve tecrübelerini kullanarak hayatı ve insanı tanıma gayreti içerisinde” şeklinde değerlendirir. Taşdelen'e göre (2014: 564) dünyanın ve gerçeklerinin farkına varıldığı bir dönem olan çocuklukta yaşanan deneyimlerle merak, hayret ve hayranlık duygularını geliştiren; çevresiyle birlikte kendi iç dünyasıyla da tanışarak benliğiyle yüzleşen çocuk, hayatı sorgulamaya ve farkına varmaya başlar.

Araştırmacılar, literatürde çocukla ilgili farklı özellikleri ön plana çıkaran değerlendirmelerde bulunmuşlardır. Çocuğun masumiyetini ve doğallığını ön plana çıkaran Uçan (2018: 17) çocuğun saflığı ve temizliği temsil ettiğini, gözlerinden önyargısız bir varlık olduğunun anlaşıldığını dile getirirken çocuğun, biricikliğinin ve dünyayı algılayışındaki özgünlüğünün üzerinde duran Karaosmanoğlu'na göre çocuk

çevresini fark etmeye başlamasıyla iç dünyası ile dış dünyası arasında bağlantılar kurarak her şeyi yeniden özgün bir şekilde yapılandırmaya ve adlandırmaya başlar (Karaosmanoğlu, 2018: 14). İlk andan itibaren gördüğüne, dokunduğuna güvenen çocuğun, özgün bakış açısı ve algısıyla yetişkinlerden ayrılmasına değinen Dilidüzgün vd., ise (2010: 3) çocukların dünyayı ve çevreyi kendi öznel değerlendirmeleriyle algıladıklarını ve oluşturdukları algı yoluyla dünya ile ilişki kurduklarını belirtir.

Çocuk/luk sadece modern dönemde değil, modern öncesi dönemde de toplumun dikkatini çekmiş, toplumun değer yargılarını oluşturan/besleyen ifadelerde yerini bulmuştur. Çocukluk döneminden gelen her yetişkin, elbette yaşamı boyunca çocukla karşı karşıya gelmiş; onun yaşadığı kısa ama etkili dönemi gözleme fırsatı bulmuş ve fikir sahibi olmuştur. Yetişkinler tarafından yaşanmışlıklara, izlenimlere ve tecrübelerle bağlı çocuk varlığıyla ilgili “Atalarımızın, uzun denemelere dayanan yargılarını genel kural, bilgece düşünce ya da öğüt olarak düsturlaştırılan ve kalıplaşmış biçimleri bulunan kamuca benimsenmiş özsözler” (Aksoy, 1988: 37) söylenmiştir. Bu atasözlerinde çocukla ilgili farklı yönleri değinilerek birçok niteliğin ortaya konmaya çalışıldığı görülmektedir. Çocuğun karakter ve dönemsel özellikleri, aile/toplum içindeki rolleri vb. kriterler baz alınarak söylenen “Meyve, ağacından uzak düşmez.”, “Armut dibine düşer.”, “Ağaca çıkan keçinin minareye çıkan oğlağı olur.” vb. atasözlerinde çocuğun oluşumunda ailenin/sosyal çevrenin önemine dikkat çekildiği görülmektedir. Çocuğun aile içinde ve yer aldığı toplumda bir değer, yapıtaş olduğunu vurgulayan “Çocuk evin neşesidir.”, “Çocuklu ev pazar, çocuksuz ev mezar.”, “Çocuk evin altın topudur.” vb. atasözleri de bulunmaktadır. “Ağaç yaşken eğilir.”, “Demir tavında dövülür.”, “Yavru kuş yuvada gördüğünü yapar.” vb. atasözlerinde ise çocuğun eğitime ve öğretime muhtaç bir varlık olduğu dile getirilmektedir. Çocuk beklenmeyen işler yapabilir, bu bakımdan umulmazdır ve olanı olduğu gibi hiç düşünmeden açık sözlülükle dile getirir. Ayrıca daima hareket halindedir, oyunsuz duramaz. Bahsettiğimiz özellikleri ifade eden “Bacak kadar boyu var, türlü türlü huyu var.”, “Büyümüş de küçülmüş.”, “Çocuktan al haberi.”, “Çocuk padişah bilmez.”, “Abdal düğünden, çocuk oyundan usanmaz.”, “Tay iken oynamayan, at olmaz.” vb. atasözleri bulunmaktadır. Çocuk, fitratı gereği ister istemez hatalar yapmaya yatkındır. Bu durum onunla ilgili olumsuz atasözlerini beraberinde getirmiştir: “Çocuğa iş buyuran ardınca kendi gider.”, “Çocuğa inan olmaz.”, “Çocukla çıkma yola, başına gelir bin türlü bela.”, “Çocuğa uyan çocuk olur.”, “Büyükler evde söyler, çocuklar damda

beyan eder.” Bahsettiklerimizin dışında çocukla ilgili farklı açılardan söylenmiş atasözlerinin bulunduğunu hatırlatmakta fayda var.

Çocukluk, biyolojik anlamının ötesinde toplumsal ve kültürel bir kavramdır. Tarih boyunca, farklı coğrafyalarda ve toplumlarda çocukluk kavramı büyük değişikliklere uğramıştır. Bu nedenle Dirican’a göre farklı toplumlarda farklı şekillerde algılanmış çocukluğun evrensel bir tanımını yapmak zordur (2018: 53). Tarihî seyirde değişiklikler gösteren, çeşitli şekillerde yorumlanan çocukluk tarihini Mustafa Ruhi Şirin, “Geleneksel Çocukluk, Tipografik Çocuk ve Elektronik Çocukluk” olarak üç farklı evrede incelemiştir.

Şirin’in tarihin en karanlık ve sırlarla dolu zamanları olarak gördüğü geleneksel çocukluk döneminde çocuk ile yetişkin ortak enformasyona sahiptir (2018: 26). Sözel enformasyonun etkili olduğu bu anlayışta çocuk; idealize edilmiş, birtakım kalıplara sokulmuştur. Küçültülmüş bir yetişkin olarak değerlendirilen çocuk, eski tablolarda yetişkinlere ait kıyafetleri, yüz ifadeleri ve beden ölçüleriyle betimlenerek kendine yer bulmuştur (Gander ve Gardner, 1998: 23-24). Ortak alanı paylaşan, benzer kültürel kimliğe sahip olan çocuk ve yetişkinin dünyası arasında sıkı bir bağ olmasından dolayı çocuklukla ilgili her şey -giysilerden oyuncaklara, oyunlardan masallara kadar benzerlikler ve ortak özellikler taşır (Şirin, 1999: 17). Söz konusu anlayışta çocukluğun göz ardı edildiğini belirten Özcan ise (2017: 95) çocuğun gelişim dönemini yaşamak yerine yetişkinliğe uyum sağlamak zorunda kaldığını ifade eder.

Bahsettiğimiz geleneksel çocuk rollerinin açık bir şekilde yansıması edebî eserlerimizde kendini göstermiştir. Dede Korkut’un on üç hikâyesinden biri olan Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı’nda Dirse Han, oğluna ad vermek için ondan gücünün üstünde bir davranış beklemiştir. Boğayı öldüren oğlana Dede Korkut gelerek “...Bayındır Han’ın ak meydanında bu oğlan cenk etmiştir, bir boğa öldürmüş senin oğlun, adı Boğaç olsun, adını ben verdim yaşını Allah versin” (Ergin, 2017: 26) diyerek ad vermiştir. Bu örneğe benzer olarak masal kahramanı Keloğlan’dan annesi “Al eğirdiğim yün parasını da, git pazardan bir eşek al, dağdan odun taşı, bir yük bizim avluya dök, bir yük pazarda sat. Kış geliyor, odunumuzu, azığımızı hazırlayalım, evimizi düzene koyalım” (Alangu, 2021: 47) sözleriyle para kazanmasını ve evin ihtiyaçlarını karşılamasını istemiştir. İki örnekte de koşması, oynaması ve eğlenmesi gereken bir yaş diliminde çocuğa yetişkinler tarafından farklı misyonlar yüklendiği görülmektedir. Şirin’e göre böyle bir çocuk (2022: 75) minyatür hale getirilmiş yetişkin tipidir.

Yörükoğlu'nun 20. yüzyıl öncesindeki çocukluk anlayışına yaklaşımı ciddi eleştiriler içermektedir. Yazara göre çocukluk tarihi uzun bir karabasan gibidir ve 20. yüzyılla birlikte insanlık bu karanlık dönemden kurtulabilmiştir (Yörükoğlu 2023: 25). Rönesans döneminde çizilmeye başlanan, McLuhan'ın 'Gutenberg İnsanı' tabirini kullandığı "Tipografik çocuk ise matbaaya -yazılı iletişim- dayalı enformasyonla biçimlenen çocukluğa uygun bir adlandırmadır" (Şirin, 2018: 26). Avrupa'da matbaanın yetişkin üzerindeki etkisi ve okulların çocuğa yüklediği misyon, modern çocuk tasarımının şekillenmesinde etkili olmuştur. Şirin'in tarih boyunca dışardan çevrelenen, zaman içerisinde yetişkinlikle farklı kategorilere ayrılmış çocuğun; ilgili etkenler ve bakış açıları sayesinde hem toplumsal bir ilke hem de toplumsal bir gerçek haline geldiğini belirtmesi (1999: 17); sözel enformasyonda sahip olduğu rolden uzaklaşan çocuğun kendine ait bir dünyasının oluşmaya başladığını ve yaşadığı hayatın öznesi olduğunu vurgulamaktadır.

Yeni bir anlayışın oluşabilmesi için mevcut anlayışın ortadan kalkması gerekir. Sözlü anlatıcısını kaybedip yüzünü yazılı eserlere çeviren tipografik çocuk, Postman'nın ifade ettiği (2006: 27) mantık, düzen, tarih ve nesnellik üzerine odaklanan tarafsız ve açıklayıcı basılı yayınlarla; tasvir, hikâye anlatımı, eş zamanlılık ve duygusal tepkilere yer veren hızlı bir etkiye sahip televizyon dünyası arasında kalmış ve teknolojiye direnememiştir. Yazılı kültürün oluşturduğu zeminde kendine yer bulan görsel iletişim araçları hızla dünyayı etkilemiş ve tipografik çocuk anlayışını ortadan kaldırmıştır (Şirin, 1999: 22). Yaşanan gelişmeler teknolojiye maruz kalan çocuğun, bilgiye erişimini hızlandırmıştır. Böylece farkın tekrardan ortadan kalktığını vurgulayan Şirin (2018: 32) elektronikleşen çocuk ve yetişkinin "birörnek"leştiğini belirtir.

Olgunlaşma sürecindeki çocuk, reşitlik yaşına ulaşmamış bir birey, toplum yapımızın önemli bir parçası ve aile içindeki bir ferttir (Ciravoğlu, 1999: 9). Beslenme ve barınmaya olduğu kadar, sosyal bir varlık olarak tecrübe kazanmaya, bilmeye/öğrenmeye, sevgi ve güven duygusuna da ihtiyaç duyan; maddî ve manevî isteklerini, arzularını doğası gereği karşılamak isteyen çocuk, içinde bulunduğu toplum tarafından tasarlanır. Farklı olana meyiletmesiyle gelişmeye açık, kendini gerçekleştirme gayesi içindeki çocuk, süreç içerisinde de toplumun kimliğini ve karakterini kazanarak özümser. Böylece elde ettiği değerlerin de önemli bir taşıyıcısı hâline gelir.

1.2. EDEBİYAT VE TANIMI

Sanat, düşünsel gelişim içerisindeki insanın soyutlama yeteneğini kullanarak ortaya koyduğu çalışmanın adıdır. Okay, güzellik katma, görünenin altındaki arama gayretinden doğan sanat için “insan ruhunun serbestçe, kurallara bağlı olmaksızın güzeli arama eylemi olduğu” yorumunu yapar (1990:17). Batılı düşünürler ve estetikçiler tarafından güzel sanatlar; plastik sanatlar (mimari, resim, heykel) ve fonetik sanatlar (müzik, edebiyat) olmak üzere iki başlık altında sınıflandırılmıştır. Şirin (2022: 22) edebiyatın, plastik, fonetik ve söz sanatları içinde farklı seviyelerdeki okura doğrudan ulaşabilen tek sanat olmasının nedenini malzemesinin söz olmasına bağlamaktadır.

Bir tasavvuru ortaya koyma çabası olan edebiyat, yetinmeme duygusu barındıran yaratıcılığıyla insanın içinde bulunduğu dünyayla münasebetine anlam katar. Sarte’ın, “Yazar kılavuzluk edebilir size ve eğer bir gecekonduyu anlatıyorsa, bu gecekonduyu toplumsal adaletsizliklerin simgesi yapıp öfkenizi kışkırtabilir. Ressam dilsizdir: Size bir gecekondu sunar, hepsi bu; orada dilediğinizi görmek elinizdedir” (2008: 17) görüşü güzel sanatların parçası durumundaki edebiyatın, çok boyutlu, sezdirici ve yönlendirici olma özelliğiyle perspektif kazandırdığına dikkat çekmektedir.

Zihne hitap eden bir sanat olarak edebiyatı tanımlarken onu belli kalıplarla ifade etmeye çalışmak, ortak özü bulma amacıyla sınır mahiyetinde çizgiler çizmek, tüm özelliklerini bir tanımda anlatmak doğru bir yaklaşım değildir. Moran, edebiyatın tanımını yapmaya çalışanların edebî eserlerde ortak özellik bulma çabası içerisinde olduklarını ancak söz konusu ortak özelliğin bulunmasının imkânsız olduğunu belirtir (2020: 303); edebî eserlerin bazılarında sadece benzerlik olabileceğini, M. Weitz’in “Gerçek ve doğru tanımın yapılamamasının bir nedeni de edebiyatın diğer empirik kavramlar gibi “açık dokulu” (open texture) olmasıdır” (Morris, 1959’dan akt. Moran, 2020: 303) yargısıyla dile getirir.

Kavram olarak Tanzimat dönemine kadar dilimizde yer almayan edebiyat, Fransızcadaki “*litterature*”ün karşılığı olarak Arapça “*edb*” kökünden türetilmiştir. Edep Türkçe Sözlük’te “1. Toplum töresine uygun davranma 2. İyi ahlak, incelik, terbiye” (TDK, 2011: 754) şeklinde ifade edilmiştir. Etimolojik olarak edebiyat kavramının terbiye edici, fazlalıkları törpüleyici özelliklerinin olduğu bilinmektedir.

Edebiyat, Türkçe Sözlük’te “1. Olay, düşünce, duygu ve hayallerin dil aracılığıyla sözlü veya yazılı olarak biçimlendirilmesi sanatı, yazın 2. Bir bilim kolunun türlü konuları

üzerine yazılmış yazı ve eserlerin hepsi, literatür. 3. mec. İçten olmayan, gereksiz, yapmacık, boş sözler.” (TDK, 2011: 754) olarak tanımlanır.

Edebiyat, insanların duygu, düşünce ve hayallerini dil aracılığıyla anlatan, edebî ve estetik değere sahip, ahlak dışı unsurları reddeden, yazılı ve sözlü ürünlerin tümüdür (Yalçın ve Aytaş, 2017: 19). Kavcar’a göre (1994: 4-5) edebiyat, insanın var olduğu süre boyunca yaptıklarını etkili bir şekilde ifade eden sanat dalıdır. Mutluay için ise (1969:5) edebiyat, söz ve yazı vasıtasıyla toplum içindeki insanın yaşantısını duygu ve düşünceleri dikkate alarak etkili bir şekilde anlatan sanat türüdür. Kısaca edebiyat, duyguların ve düşüncelerin yazılı olarak aktarılmasıdır (Kıbrıs, 2010: 10). Cemil Meriç ise edebiyatın geniş ve dar anlamını şöyle açıklamıştır:

“1) Geniş anlam: edebiyat, aktarılan ifadedir. (...) Esas olan: ‘aktarılıştır. Dil vasıtası ile insandan insana ve nesilden nesile aktarılan her beşerî ifade, edebiyattır. 2) Dar anlam: güzel yazılar. İnsan, fert veya topluluk olarak, düşünce ve duygularını dil vasıtasıyla ifade etmek isteyince, karşısına belli bir biçim çıkar. Bu biçim, kendi biçimidir, ifade etmek istediği konuya en uygun olan biçim, hem ifade etmek istediği konuya, hem de uyandırmak istediği etkiye. Bu etki, coşkunluk, hayranlık, inandırma olabilir. Demek ki edebiyatın bir başka yönü var; sanat yönü” (2018: 20-21).

Edebiyatın haz verme ve eğlendirme özelliğini ön plana çıkaran tanımlamalar da bulunmaktadır. Edebiyat, estetik bir hazı sunmayı hedefleyen ya da bu hedefi taşımasa bile biçimsel özellikleriyle bu seviyeye ulaşabilen tüm yazılı eserlerin toplamıdır (İnce, 1993’ten akt. Çetişli, 2011: 73). Oğuzkan’a göre (2013: 6-7) edebiyat dil yoluyla, hoşça vakit geçirten, eğlendirici; yaratıcı etkinlikler yoluyla ruha canlılık veren, rehber ve keşif aracıdır.

Edebiyatı anlama ve tanımlama çabasında R. Wellek ve A. Warren farklı bakış açıları ortaya koymuşlardır. Wellek ve Warren (2019: 24) edebiyatı basılmış olan her şey olarak görmüşlerdir. Bu yaklaşımla farklı alanlarda basılmış eserler de edebiyatın içine dahil edilmiş ve sözlü kültür yok sayılmıştır. Wellek ve Warren (2019: 25) konusuna bakmaksızın şekil ve edebî yönden değerli ve büyük kitaplarla edebiyatı tanımlamaya çalışmışlardır. Böylece eserin biçimsel ve estetik yönü ön plana çıkarılırken edebî eserlerin anlaşılması ve halk için yazan yazarlar görmezden gelinmiştir. Wellek ve Warren (2019: 26) edebiyatı tanımlarken hayal gücüne bağlı eserlerle sınırlama yapmışlar; gerçekçiliği görmezden gelmişlerdir. Nihayetinde insan yaşamındaki edinimlerin bir sonucu olan kültürün tevarüsünü sağlayan aracın dil olduğu görüşüne ulaşan Wellek ve Warren (2019: 27) edebiyatı açıklamada dil kullanımının belirlenmesi gerektiği üzerinde

durmuşlar ve diğer sanat dallarının malzemelerinden farklı olarak insan yaratması olan dilin canlı bir varlık olduğuna dikkat çekmişlerdir.

İçerisinde çeşitli türleri barındıran edebiyat, kurgunun tasarlandığı, estetiksel aktarımının yapıldığı; duyguların, düşüncelerin ve meramların aktarılma aracı dil ile icra edilen bir sanat dalıdır. Eco'ya göre kendine ait hareket alanı olan dil, edebiyatın önerilerine duyarlıdır (2017: 15). İnsanla dünya arasındaki ilişkiden doğan, insanı insana anlatarak insanı derinden etkilemeye çalışan edebiyat da hayatın akışını sürekli bir değişim halindeki dille yapılandırır. Malzemesi dil olan edebiyat, duygu, düşünce ve olayları; soyut ve somut değerleri anlatan, kaynağı yaşantılar ve hayal gücü olan bir sanattır (Macit ve Soldan, 2013: 8-9). Edebiyatı vücuda getiren dilin niteliği ve duygu değeri vardır. Edebiyat, kelimeler vasıtasıyla ortaya çıkan estetiğin, hissin ve arayışın ürünüdür. Bu arayışla insan, iyiye, doğruya ve güzele davet edilir, yönlendirilir. Kaplan'a göre dil, edebiyatın dayanağıdır ve edebî türlerde bize heyecan veren derin hisler, hayaller ve tasvirler var oluşlarını kelimelere borçludur (2016: 180).

Her insan belli düzeyde görür, duyar, düşünür ve hisseder. Sanatçı ise sıradanlığın üstüne çıkabilen, sahip olduğu farklılığı ve mahareti edebiyat sanatıyla göstermek isteyen kişidir. Edebiyat, sanatçının iç dünyasının yansımasıyla örülü bir dünya üzerinden hayatın ve insanların, içsel ve dışsal gerçekliğini daha derin bir şekilde kavramamızı sağlar. Farklı edebî eserler, yaşam deneyimlerimize perspektif kazandırıp onlara derinlik ve zenginlik katar (Sever, 2021: 11). Sözcü vasfı taşıyan sanatçı; derunî yönüyle sezer ve özgünlüğüyle kurduğu bağlam içerisinde hakikati anlatır. Uçan'a göre (2021: 96) sanatçı tespit ettiği hakikatle çelişmeyen ve ortak anlayışa uygun davranma çabası içine girmeyen kişidir. Bu bakımdan sanatçı, kurgu çabası içinde olsa da tam anlamıyla gerçeklikten uzaklaşmaz.

“Edebiyat, yaşamın bütünlüğü ve anlamı hakkında bir anlayışa kavuşmamızı sağlar” (Lukens, R., Smith, J. & Coffel, C., 2021: 5). Sanatçı da böyle bir işleve sahip edebiyat yoluyla geçmişi aktarır, içinde bulunduğu dönemin sosyolojik ve psikolojik etkilerini yansıtır, geleceğe mesajlar verir. Bir millet; dünya görüşünü, ruhunu, yaşayışını, düşünce ve hayallerini edebiyatla ifade eder ve dil ile oluşturduğu kültürünü edebiyat yoluyla taçlandırır. Edebiyatımızdan örnek verecek olursak; devir romancısı Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Kiralık Konak'ta Tanzimat'tan I. Dünya Savaşı'na kadar olan süreçte Osmanlı'nın yıkılışını, bir ailenin üç kuşağının yaşayışı üzerinden anlatmıştır. Peyami Safa, Fatih Harbiye'de Şinasi, Macit ve Neriman üçgeni üzerinden dönemin Doğu-Batı

ikileminin sosyolojik ve psikolojik yansımalarını aktarmıştır. Refik Halit Karay ise Memleket Hikayeleri'nde gittiği, gördüğü Anadolu köylerini ve insanların yaşayışlarını yazıya dökmüştür. Görüldüğü üzere sanatçı tarafından oluşturulan edebî eserlerin hayatı okumada ve anla/t/mada etkisi büyüktür.

Edebiyat, akıl ve çeşitli duygulara sahip muhatapları aracılığıyla tecrübelerin, intibaların ve hayallerin sanatsal dil formunda aktarıldığı bir sahnedir. Yaratım sürecinin sonunda ortaya çıkan orijinalliğin sebebi ise güzelliiktir. Bu bakımdan edebiyat güçlü bir etkiye sahiptir; ayrıntılarda gizli hakikati ortaya çıkarır, düşünceleri ve ahlakı terbiye eder, aktarım yaparak yaşanmışlıklar üzerinden tecrübelendirir. Kısacası edebiyat, geçmişin izlerini hatırlatan, ânı yorumlayan, geleceği şekillendiren önemli bir vitrindir.

1.3. ÇOCUK EDEBİYATI VE TANIMI

Medeniyetler sahip oldukları maddi ve manevi unsurlarıyla belirli bir kültür birikimine sahip olurlar. Kültürün korunmasının ve devamlılığının sağlanmasında hem çocuk hem de edebiyatın rolü büyüktür. Toplumun çocuğa, sahip olduğu değerleri ve kültürü doğru bir şekilde aktarabilmesi için eğitime olduğu kadar öğrenme ve bilme arzusunu karşılayabilecek en önemli sanat dallarından biri olan edebiyata da ihtiyacı vardır. Bu sebeple en başta çocuğa uygun bir edebiyatın oluşturulması önem kazanmaktadır. Hazırlanacak edebiyatın temel prensipleri üzerinde ise farklı görüşler yer almaktadır. Şirin'in "edebiyatın var oluşunun dayanağı ne ise çocuk edebiyatı da var oluş bakımından aynı dayanağa bağlıdır" (2022: 32) yargısına benzer olarak Kaminski de (2016: 71) edebiyattaki tüm estetik sınıflandırma sistemlerinin ve edebiyat sosyolojisinin gerekliliklerinin aynı şekilde çocuk edebiyatında da uygulanabileceğini belirtir. Baraz ise çocuk gerçeğinin göz ardı edilerek yalnızca yetişkinin dikkate alındığı yazın dünyasının mümkün olmayacağı, dolayısıyla sosyal bir varlık olan çocuğun eğitimini sağlayan yayınların ortaya konması için her yetişkinin sorumluluk üstlenmesi gerektiği düşüncesine sahiptir (1979: 290). Bu anlayış sadece yetişkinlerin ihtiyaçlarını ve deneyimlerini dikkate alan bir yazın dünyasının, çocuk gerçekliğini yok saydığını göstermekle beraber çocuk edebiyatı oluşumunda iş birliği içerisinde kitle, değer, tema, dil ve üslup vb. faktörlerin dikkate alınması gerektiğine dikkat çekmektedir.

İlgi odağı çocuk olan çocuk edebiyatı hakkında uzun yıllar çalışma yapılmamış, ihmal edilmiş; hatta kavram tartışma konusu olmuştur. Edebiyat tarihimizdeki bazı araştırmacılar tarafından 'çocuk edebiyatı' kavramı kabul görmemiştir. Çocuklara özgü

bir edebiyat yaratmak yerine çocuklara hitap eden bir üslupla oluşturulan eserlerin faydalı ve eğlendirici olabileceğini savunan Enginün (1987: 37) çocuklar için müstakil bir edebiyat yaratma gereğinin olmadığını söyler. Nurullah Ataç, Marcel Aymé'in "Çocuklar caddelerde kolayca yürüyemez diye çocuklar için ayrı cadde mi açılıyor? Büyüklerin caddelerinde yürümeğe alıştırılıyor. Demek ki onlar için ayrı kitap da yazılmamalı, büyüklerin kitaplarını okuyup anlamağa alıştırmalı onları" sözünü örnek göstererek çocuk edebiyatının varlığını kabullenmediğini dile getirir (2000: 309). Cemil Meriç, çocuk edebiyatının ortaya çıkardığı belirsizlikten rahatsız oluşunu şöyle açıklar: "Çocuk edebiyatının ne sınırları belli ne mahiyeti. Çocuk edebiyatı, çocuklar için yazılan kitapların bütününe kucaklıyor ama çocuk, büyükler için yazılan kitapları da okur. Yaşla baş arasında kesin bir münasebet kurmak mümkün değil" (1987: 3-4). Çocuğa ait bir edebiyatın olamayacağı görüşünü savunan araştırmacıların dayanakları Şirin'e göre (2019: 29) edebiyatın bir bütün olduğu ve edebî değeri olmayan ticari yayınların yaygınlaşacağı görüşünün oluşturduğu kaygıdır. Bu dayanakların sebepleri arasında da çocukların yetişkinlerle aynı eserleri okuyabileceğinin düşünülmesi ve çocukların gelişimini olumsuz yönde etkileyecek niteliksiz eserlerin sayısının artacağı beklentisi gösterilebilir.

Türkçe Sözlük'te de çocuk edebiyatı için "Çocukların hayatı kavramasına yardımcı olacak, hayal gücünü geliştirici, okuma sevgisi aşıl原因, eğitici bir edebiyat türü, çocuk yazını" (TDK, 2011: 557) tanımı yapılmıştır.

Çocuk ve çocuk edebiyatı üzerine yaptığı çalışmalarla tanınan, Çocuk Vakfı'nın kurucusu Mustafa Ruhi Şirin "Çocuk edebiyatı, (İngilizce children's literature, Fransızca littérature enfantine, Almanca kinderliteratur) çocuklar için yazılmış kitapları ve yayınları kapsayan bir kavramdır" (Şirin, 2019: 26) diyerek çocuk edebiyatını detaylı olarak şu şekilde tanımlamıştır:

"Çocuk edebiyatı, temel kaynağı çocuk ve çocukluk olan; çocuğun algı, ilgi, dikkat, duygu, düşünce ve hayal dünyasına uygun; çocuk bakışını ve 'çocuk gerçekliği'ni yansıtan; ölçüde, dilde, düşüncede ve tiplerde "çocuğa göre" içeriği yalın biçimde ve içtenlikle gerçekleştirilen; çocuğa okuma alışkanlığı kazandırılması yanında, edebiyat, sanat ve estetik yönünden gelişmesine katkı sağlayan, çocuğu duyarlı biçimde yetişkinliğe hazırlayan bir geçiş dönemi edebiyatıdır" (2019: 26).

Çocuk edebiyatı, çocukların gelişimlerine katkıda bulunan; yaratıcılıklarını, duygusal dünyalarını ve öğrenmelerini desteklerken keyifli vakit geçirmelerini sağlayan yazılı ve sözlü eserlerin genel adıdır (Yalçın ve Aytaş, 2017: 19). Oğuzkan ise (2013: 3)

çocuk edebiyatını, çocukluk döneminde yer alan kimselerin duygu, düşünce ve hayallerine hitap eden eserlerin tümü olarak, tanımlar.

Çocuk edebiyatı, ilk çocukluktan ergenlik döneminin sonuna kadar olan süreç içerisinde çocukların dil yeteneklerine ve anlama seviyelerine uygun olarak duygusal ve düşünsel dünyalarını sanatsal dil ve görsel öğelerle genişleten, onların ilgi seviyelerini artıran eserlerin genel adıdır (Sever, 2021: 17). Demirel ve Seven'e göre (2021: 20) çocuk edebiyatı, çocuğa dönem özellikleri içerisinde hitap ederek onları olumsuz davranışlardan uzaklaştıran, dili kullanarak çocuğun düşünme becerilerinin gelişmesine, güzel vakit geçirmesine ve eğitim seviyesinin artmasına katkıda bulunan yazılı/sözlü eserlerin tamamıdır. Temizyürek, Şahbaz ve Gürel için (2016: 18) çocuk edebiyatı, çocuğun eğitimini amaçlayan, gelişimini destekleyen ve duygu dünyasına seslenen çocuksu bir edebiyattır.

Çocuk edebiyatı basit gibi gözükse de edebiyatın en ince ayrıntılarına ve yüksek estetiksel kalitesine sahip olan nitelikli bir alandır (Konar, 2018: 296-297). Çocuk edebiyatı, çocukluk döneminin duygusal hassasiyetlerini yansıttığı sürece çocuklara yönelik bir edebiyat olma özelliğini taşır (Şirin, 2000: 11). Böyle bir edebiyatın oluşturulması için de öncelikle amaç belirlenmelidir. Söz konusu alanın amacı ise nitelikli ürünler aracılığıyla çocuklara okuma alışkanlığı kazandırarak onların düşünsel gelişimlerine yardımcı olmak ve ilerleyen süreçte donanımlı yetişkinler haline gelmelerine katkıda bulunmaktır (Kıbrıs, 2016:8).

Edebiyatın içerisinde özel bir alan olarak çocuk edebiyatının oluşmasını sağlayan; yazar, çocuk, aile, toplum vb. arasında oluşan dönüşüm çizgisini belirleyen hedef, kitle, amaç, içerik, işlev vb. ölçütler vardır (Baş, 2015: 5).

Bu ölçütleri ortaya koymaya çalışan Baş'a göre, çocuk edebiyatında bulunması gereken özellikler şunlardır:

1. "Edebiyat hazzını ve estetiğini taşıyabilecek ve aktarabilecek hüviyete sahip olmalıdır.
2. Çocuğun duygu ve düşünce dünyasını içerebilmeli ve bu yönde amaçlar geliştirmelidir.
3. Çocuğu küçük, basit ve yetişkin biblosu olarak görmemelidir.
4. Çocuğun yeteneklerini keşfetmeye yardımcı olmalıdır.
5. Edebiyatın sözlü ve yazılı bütün eserlerinden faydalanabilmelidir.
6. Çocuğa seçici ve eleyici olma niteliklerini kazandırmalıdır.
7. Bireyin ve toplumun tecrübelerini yansıtabilmelidir.

8. Kùltür aktarımı sağlamalı ve çocuğun evrensel değerleri tanınmasına yardımcı olmalıdır.
9. Diğer disiplinlerle iş birliği içinde olmalıdır.
10. Çocuğa okur hüviyeti kazandırmalıdır.
11. Çocuğun ana dil bilincini kazanmasına örnek ve etkin olmalıdır.
12. Çocuk edebiyatının, bireyin çocukluk dönemi ile yetişkin olma süreci arasında kalan bir nevi tutuşma dönemi olan gençlik çağına hitap eden gençlik edebiyatına da zemin hazırlayabilmesi önemlidir” (2015: 6-7).

Çocuğa hitap edebilecek, onun gizli dünyasına girebilecek edebiyatı oluşturmak hassasiyet gerektirir (Şirin, 2015: 28). Hedefte çocuğun yer aldığı edebiyat dikkatle hazırlanmalı, eser üreticisi de ortaya koyacağı ürünlerde dönem kriterlerini göz önünde bulundurarak seçici davranmalıdır (Akın, 2019: 7). Çocuğa görelik ilkesiyle hazırlanan ninni, masal, şiir, hikâye, roman, gezi, biyografi vb. edebî ürünlerin Zengin ve Zengin’e göre (2009: 10) çocukta olumlu anlamda bütünsel davranış değişiklikleri meydana getirebilmesi için öncelikle sanat değeri taşıması ve eğitici olması gerekmektedir.

Çocuk edebiyatı, anlama ve sorgulama yeteneğinden yoksun insanlar yerine; düşünerek karar verebilen, duyarlı insanlar yetiştirme çabasının bir ürünüdür (Sever, 2021: 24). Çocuk, böyle bir çabanın ürünü olan edebiyatla hemhal olduğu sürece ahlaki ve kültürel birikim sağlar, tecrübelenir. Uçan (2018: 21) nitelikli çocuk edebiyatı ürünlerinin; çocuğun dili doğru kullanarak kendini ifade edebilme, betimleme yapabilme ve bakış açısını zenginleştirme özelliklerinin olduğunu savunur. Yazın, çocuğun dört temel becerilerini geliştirmede önemli bir yoldur. Çocuk dil gelişimini, okuduğu ve bu süreçten zevk aldığı sürece devam ettirir (Demiray, 1979: 285). Böylece merak duygusu yüksek çocuk, kendisinden başlayarak yakın çevresini ve dünyayı tanımaya, farklı bakış açıları kazanmaya başlar; kişiliğini ve karakterini oluşturmanın ilk adımlarını atar.

Sınırlı hayat tecrübesine sahip çocuk, kabuğundan sıyrılmak, tecrübe sahibi olmak ister. “Çocuğu hayata hazırlayan eğitim eksikliği romanlar, öyküler, şiirler, tiyatro oyunları vb. etkenlerle giderilebilir. Çünkü kitaplar en etkin eğitim aracıdır. Bu nedenle, tüm çocuklara ana kucağından başlanarak kitap okuma sevgisi ve kitap okuma alışkanlığı verilmelidir” (Dayıoğlu, 2016: 237). Kitaplar çocuğun kavramsal gelişimini destekleyecek şekilde anlatım ortaya koymalı, dilin ve görselliğin yarattığı etkiyle çocukla arasında bir sevgi bağı kuralmalıdır (Sever, 2013: 99). Böylece çocuk da okuduğu kitaplar sayesinde okuma alışkanlığı kazanarak okuma serüvenini devam ettirmelidir. Çocuğun hayatında oldukça önemli bir yeri olan kitap konusunda çeşitli çalışmalar yapılmış, kriterler ve nitelikler belirlenmiştir. Sever’e göre (2013: 88-89) okumaya teşvik

etmek amacıyla hazırlanan kitaplar, çocuksu bir dil kullanmalı; çocuklarla arkadaşlık kurabilecek ve onların kavramsal gelişimlerine katkıda bulunabilecek tarzda olmalı; çocuklara anlamlandıramayacakları sorumluluklar yüklememeli; metinlerdeki resimleri çocukların beğenisine ve algısına uygun, görsel zenginlik ve estetik niteliklere sahip şekilde sunmalı; çocukların sanat ve düşünme yeteneklerini destekleyerek duygusal bir bağ kurmalı ve yaşamın gerçekliklerine dayalı şiddet gibi konulara aşırılığa kaçmadan çocukların yaş ve gelişim özellikleri göz önünde bulundurarak yer vermelidir.

Bir söz söyleme sanatı olan edebiyat, estetik kaygı barındırması, zevk vermesinin yanı sıra hayatı farklı yollarla anlatarak deneyim kazandırır ve yetişkinliğe giden yolda çocuğa rehberlik eder. Böylece edebiyatın dünyasına adımını attığı ilk andan itibaren ana dilinin özelliklerini kavramaya, çevresiyle doğrudan ve dolaylı ilişki kurmaya başlayan çocuk, edebiyatın sunduğu olanaklardan faydalanır. Günümüzde bu alanın öneminin artmasıyla, eserlerin sayısında da büyük artış olmuştur. Eserlerin sayısındaki artış nitelik sorununu ortaya çıkarmıştır. Bu sorunun ortadan kalkması da alan uzmanlarına ve bilinçli ebeveynlere/yetişkinlere bağlıdır.

2. SÜRELİ YAYINLAR VE ÇOCUK

2.1. SÜRELİ YAYINLAR

Sürelî yayınlar belirli zamanlarda yaşanan gelişmeleri, dönemin düşünce anlayışını, problemlerini ve hedeflerini aktaran önemli yazılı kaynaklardır (Şimşek, 2002: 2). Sürelî yayınlar dergi ve gazete olmak üzere ikiye ayrılır. Oğuzkan (2013: 342) estetik ve eğlence unsurlarının ön plana çıktığı dergide çeşitli konularla alakalı kalıcı, öğretici ve ansiklopedik yazıların bulunduğunu; güncel yazı ve haberlerin yer aldığı sayfaların ise belirli bir sayfa sınırını geçmediğini belirtir. Oğuzkan'ın (2013: 342) dergilere göre daha büyük olduğunu dile getirdiği gazete, güncel haberleri aktarma, bilgilendirme gibi özellikleriyle ön plana çıkar. Biçim ve içerik olarak farklılıklar olsa da söz konusu yayınların yazılı ürünleri görsellerle bir araya getirerek okuyuculara sunması bakımından hizmet amaçları ve çıkış şekilleri arasında benzerlikler bulunmaktadır.

Türkçe Sözlük'te dergi "Siyaset, edebiyat, teknik, ekonomi vb. konuları inceleyen ve belirli aralıklarla çıkan sürelî yayın, bülten, mecmua" (TDK, 2011: 635); gazete "1. Politika, ekonomi, kültür ve daha başka konularda haber ve bilgi vermek için yorumlu veya yorumsuz, her gün veya belirli zaman aralıklarıyla çıkarılan yayın. 2. Bu yayının yönetildiği, hazırlandığı, basıldığı yer" (TDK, 2011: 909) şeklinde tanımlanmıştır.

2.2. ÇOCUK GAZETECİLİĞİ VE DERGİCİLİĞİ

Çocuk gazete ve dergileri okuyucuların eğitim, bilgi ve kültür seviyesini arttıran; çevresel duyarlılığını ve toplumsal konulara karşı bilincini yükselten süreli yayınlardır (Ciravoğlu, 1999: 181). İlgi, istek ve ihtiyaçları gözeterek sunduğu içerik seçenekleriyle hedef kitleye ulaşmayı amaçlayan çocuk gazete ve dergileri için Yalçın ve Aytaş (2017: 306) çocuğun dünyasını alakadar eden haber, olay ve bilimsel gelişmelerin aktarıldığı on beş günlük veya bir aylık süreyle çıkan, birçok türü içerisinde barındıran teknoloji ve iletişimin ön planda olduğu çocuk edebiyatı ürünleri olduğu değerlendirmesini yapar.

Çocuk için hazırlanan süreli yayımlar, çocuğun topluma katılma sürecinde etkin rol alarak yeteneklerini ortaya koymasına imkân sağlayan önemli bir eğitim aracıdır (Yalçın ve Aytaş, 2017: 303). Çocuğa içinde bulunduğu toplumdan başlayarak yer aldığı dünyanın değer yargılarını aşıl原因, farklı kültürleri tanınmasına imkân sağlayarak hayata dâhil eden çocuk gazete ve dergileri, edebî kişiliğın, estetik duygusunun, dil gelişiminin olgunlaşmasına katkıda bulunur. Öğüt (2016: 1) çocukların zevk aldıkları ve eğlendikleri yayınların vazgeçilmez özelliğinin eğlendiricilik ve eğiticilik olduğunu belirtir; çocuğun dönemsel özellikleri dikkate alındığında ilk özelliğın bir adım daha önde olması gerektiğine dikkat çeker. Benzer kanaate sahip Temizyürek, Şahbaz ve Gürel (2016: 35) de bilgi vermenin yanında çocuğun zevk alacağı farklı türdeki metinleri kullanarak sıkıcı bir hâl alacak eğiticilik vasfının önüne geçmenin, önemli olduğunu dile getirir.

Çocukların tercih ettiğı ve koleksiyonunu yaptığı süreli yayımlar; masallar, hikayeler, romanlar, fıkralar, bilmeceler, resimler, fotoğraflar ve karikatürler gibi öğretici ve eğlendirici çeşitli içeriklerle doludur; bu içerikler, çocukların okuma sürecinde ilgi alanlarını keşfetmelerine ve okuma gereksinimlerini karşılamalarına yardımcı olur (Oğuzkan, 2013: 341). Gazete ve dergilerde yer alan metin ve materyaller çocukların ilgi ve isteklerine uygun biçimde hazırlanmalıdır (Kıbrıs, 2016: 361). Bu bakımdan yazar/editör, materyal ve çocuk üçgeninin doğru şekilde tasarlanması oldukça önemlidir. Kalite, etki, nitelik gibi birçok faktöre bağılı hazırlanan gazete ve dergilerin Oğuzkan'a göre (2013: 347-349) kâğıt kalitesi, çocuk kitaplarındakine benzer şekilde, yüksek kalitede ve mat olmalı; harf boyutları ve satırlar arası boşluklar, çocukların dil becerilerine uygun bir şekilde düzenlenmeli; farklı şekillerdeki görseller, çocukların yaş, gelişim ve algılama seviyelerine göre seçilerek rahatça okuyabileceğı bir düzende ve büyüklükte hazırlanmalı; konu ve tür seçiminde güncellik ön planda tutularak düşünmeye ve sorgulamaya yönlendirici olmalı; çocukların ilgi duyabileceğı pul biriktirme, müzik,

tiyatro, resim yapma, evcil hayvanların bakımı ve beslenmesi gibi etkinliklere bolca yer verilmelidir.

Çocuğun edebiyatla tanışma sürecinde karşılaştığı gazete ve dergiler, sosyalleşmenin sağlandığı, takip ve gözlem alışkanlığının oluştuğu; farkındalığın geliştiği ve çeşitli kazanımların elde edildiği platformlardır. Nacak da (2018: 7) basılı yayınların çocuklara interaktif süreç içerisinde okuma ve yazma alışkanlığı kazandırmak için yazılı ve görsel ürünler gönderimine imkân sağlamasının, yarışmalar yoluyla küçük ödüller vermesinin önemli olduğunu savunur. Gazete ve dergiler çocuğun hoş vakit geçirerek bilgi sahibi olmasına, akranlarıyla iletişim kurup empati yeteneğinin gelişmesine, hayatı anlamasına ve yaşama sevinci kazanmasına yardımcı olur, ana dilinin inceliklerini öğretir ve kullanma becerisi sağlar. Ayrıca sahip olduğu zengin içerik ve güncel bilgilerle çocuğun zihinsel ve estetiksel gelişimine de katkıda bulunur (Yalçın ve Aytas, 2017:307).

2.3. DÜNYADAKİ SÜRELİ ÇOCUK YAYINCILIĞI

Batı'da yaşanan gelişmelerden biri de çocuklar için hazırlanan süreli yayınların ortaya çıkışıdır. 18. yüzyıl sonlarında başlayan, 19. yüzyıl başlarında hızlanarak devam eden yayın süreci, başta İngiltere, Almanya ve Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere hemen her ülkede küçük okurlara yönelik çıkarılan özel dergilerin çeşitlenmesini ve sayılarının artmasını sağlamıştır (Şirin, 2000: 241).

19. yüzyılın başlarında İngiltere'de yayınlanan ilk çocuk dergileri, okuyucularını geniş bir yelpazede bilgilendirmeyi ve aynı zamanda ahlaki değerleri benimsetmeyi hedeflemişlerdir (Şirin, 2000: 241). Oğuzkan (1987: 25) İngiltere'de yayımlanan Juvenile Magazine (1788) ve The Children's Magazine (1799) adlı çocuk dergilerinin uzun süreli olmadığını, sonrasında çıkan The Child's Companion (1824) ve en önemli çocuk dergilerinden biri olarak görülen The Children's Friend'in uzun süreli yayın hayatı olduğunu; 19. yüzyılın ortalarında yayımlanan The Carm (1852)'in ise çocuklar için hazırlanmış gerçek bir dergi niteliği taşıdığını dile getirmiştir.

Bilgi vermek ve öğretmek amaçlı çıkarılan Infant's Magazine, The Youth's Monthly Visitor, The Youth's Miscellany of Knowledge; 40.000 tirajı geçen The Boy's Own Magazine (1855); ilginç konuların yer aldığı Aunt Judy's Magazine (1866), Boys of England (1866), Chatterbox (1866), Good Words for the Young (1869), Young Folks (1871), The Boy's Own Magazine; Jule Verne'nin de eserlerinin bulunduğu The Boy's

Own Paper (1879) vb. İngiltere’de yayımlanan diğer çocuk dergilerdir (Oğuzkan, 1987: 25-26).

Almanya çocuk kimliği ve gelişimi konusunda diğer birçok ulustan daha önce nesnel ve kesin bilgileri elde etmiş olmasında dolayı çocuk yazınının köklü ve sağlam temellere dayandığı ülkelerden biridir (Oğuzkan, 1987: 30). Almanya’da çıkan ilk dergi Leipziger Wochenblatt für Kinder (1722) ve aynı yıl önemli okuyucu kitlesiyle rakip olarak çıkan Nidergaschisches Wochenblatt für Kinder’in içeriğinde hikâyeler, fabllar, doğa konuları ve mektuplar yer almaktadır (Şimşek, 2001: 2-3).

Şimşek aynı araştırmasında Almanya’da yayımlanan diğer dergileri şu şekilde sıralar: Moralische Wochenschrift (1724), Patriot (1724-1726); terbiye edinimini amaç edinen Vernüftiger Tadlerin (1725); Wocehenblatt zum Besten der Kinder (1759-1763), Wochenschrift zum Besten der Erziehung der Jugend (1771); sohbetler, sanatçılar, bilmeceler, şarkılar gibi konuların yer aldığı Kinderfreund (1775); coğrafi, tarihî ve sanatsal bilgilere odaklanan Kinder Akademie (1784) (Şimşek, 2001: 3).

Çocuk yazınının geliştiği, yayınların yapıldığı ülkelerden biri de Amerika’dır. Amerika’da çıkan ilk dergi, editörlüğünü Maria Child’in yaptığı, köleliğe karşı tavır sergileyen The Juvenile (1826)’dir. Derginin kısa süreli olmasının sebebi savunduğu görüşün benimsenmemiş olmasıdır (Oğuzkan, 1987: 26).

The Children’s Magazine (1829), Youth’s Magazine (1850), Parley’s Magazine (1832), The Child’s Friend (1843), The Little Pilgrim (1854) gibi dinî anlayışları aşıl原因an dergilerin çıkışı ise ülkedeki “pazar okulu” düzeninin başladığı dönemde olmuştur (Oğuzkan, 1987: 26).

Amerika’da 19. yüzyılın ortalarından itibaren yayımlanan çocuk dergilerinin iç ve dış yapısında önemli gelişmeler olmuştur. Andersen’in masallarının çevirilerine yer verilen The Riverside Magazine (1867)’nin ardından güçlü kadrosuyla ülkedeki dergiciliğin gelişmesine katkıda bulunan Our Young Folks çıkmıştır. Bu yayınları Francis Hodgson, Mark Twain ve Jack London gibi yazarların yazılarının bulunduğu St. Nicholas Magazine ve Harper’s Young People adlı dergiler takip etmiştir (Şirin, 2000: 242). Ülkedeki en uzun soluklu dergi olan The American Boy (1827), The Youth’s Companion dergisiyle birleşmiş; ölüm, aşk, tütün ürünleri gibi konuları işlemiştir. Bir süre sonra ülkede ekonomik sıkıntılardan dolayı çocuk dergiciliğinde gerilemeler yaşanmış ancak

İkinci Dünya Savaşı sonrası dergicilik çalışmalarında önemli gelişmelerin olduğu görülmüştür (Oğuzkan, 1987: 27).

Araştırma ve incelemeler sonucunda dünyada çıkan ilk çocuk dergisinin hangisi olduğu konusunda farklı görüşler yer almaktadır. Kaynaklarda 1772’de Almanya’da çıkan Leipziger Wochenblatt für Kinder ve İngiltere’de 1788 yılında yayımlanan Juvenile Magazine dünyada çıkan ilk çocuk dergileri olarak yorumlanmıştır. Tarihsel açıdan bakıldığında ise 1751 yılında İngiltere’de yayına hayatına başlayan Lilliputian Magazine dünyada çıkan ilk çocuk dergisidir.

2.4. ÜLKEMİZDEKİ SÜRELİ ÇOCUK YAYINCILIĞI

Ülkemizde çocuklar için yayımlanan süreli yayınları Tanzimat, II. Meşrutiyet ve Cumhuriyet (Harf devrimi öncesi/sonrası) olmak üzere üç döneme ayırarak incelemek mümkündür. Ülkemizde yayımlanan dergiler; “genellikle dönemlerindeki siyasi ve sosyal gelişmelere göre hareket etmişler”, bu yaklaşım çerçevesinde “Rejime ters düşecek yayınlardan kaçınmışlardır.” ve bunun doğal sonucu olarak “Meşrutiyet’e kadar Saltanat’ın, 1908’den sonra Meşrutiyet’in, 1923’ten sonra da Cumhuriyet’in savunuculuğunu yapmışlardır” (Över, 2013: 14).

1869’da ilan edilen fermanla köklü değişimlerin yaşanmaya başlandığı Tanzimat Dönemi’nde ortaya çıkan Avrupalılaşıma gayretinin göstergelerinden biri olan süreli yayınlar; bu döneme kadar görmezden gelinen ancak toplumda yavaş yavaş var olmaya ve sosyalleşmeye başlayan kadın ve çocuklar için de çıkmaya başlar (Okay, 1999: 16). Özdemir (2007: 14) yeni dönemde önem kazanmaya ve okur kitlesi olarak görülmeye başlanan kadın ve çocuklar için çıkarılan gazete ve dergilerin toplumdaki halihazırda var olan düzeni etkilediğini belirtir.

Haftalık çıkan Çocuklar İçin Mümeyyiz (1869) bilinen ilk çocuk gazetesidir. Sonrasında çıkan Sadakat (1875), Etfal (1875) ve ortaokul öğrencileri için verdiği ek ile bilinen Tercüman-ı Hakikat’in (1878) eki de çocuklar için yayımlanan ilk basılı yayınlardandır. Adı geçen yayınların sonrasında haftalık ve on beş günlük olarak çıkan, çocukların serbest okuma ihtiyacını gidermede önemli görev üstelenen gazete ve dergiler sırasıyla şunlardır: Bahçe (1880), Çocuklara Kıraat (1881), Çocuklara Arkadaş (1882), Çocuklara Rehber (1897), Çocuk Bahçesi (1904) (Şirin, 2000: 243).

1908’de ilan edilen İkinci Meşrutiyet’le birlikte resim ve karikatürlerin daha fazla yer aldığı çocuk gazete ve dergilerinin iç ve dış yapısında gelişmeler yaşanmıştır.

Yirminci yüzyılın başlarında yayımlanmaya başlayan çocuk gazete ve dergilerinden bazıları şunlardır: Talebe (1911), Çocuk Duygusu (1913), Çocuk Yurdu (1913), Çocuk Dünyası (1913), Çocuk Dostu (1914) (Şirin, 2000: 243-244).

Cumhuriyet'in ilanıyla çıkan çocuk gazete ve dergilerinin konularının şekillenmesinde dönem koşulları etkili olmuştur. Savaşların yeni bitmesi, yeni bir ülkenin kuruluyor olması vb. etkenler millî değerlerin ve vatan sevgisinin ön planda olması sonucunu doğurmuştur. 1 Kasım 1928'deki harf devriminin öncesinde çocuklar için çıkan yayınlar şunlardır: Haftalık Resimli Gazetemiz (1924), Resimli Dünya (1924), Sevimli Mecmua (1925), Mektepliler Alemi (1925), Türk Çocuğu (1926), Çocuk Dünyası (1926), Çocuk Yıldızı (1927) (Okay, 1999: 217).

“Cumhuriyet döneminde yeni harflerin kabul edilmesinden sonra çocuk dergilerinin hem sayısı hem de baskı sayıları çoğalmıştır. Ancak daha önceki dönemlerde olduğu gibi Cumhuriyet döneminde de yayın hayatını uzun ve kesintisiz sürdüren çocuk dergileri azdır” (Yalçın ve Aytaş, 2017: 311). Tiraj ve süreklilikte gelişmelerin yaşandığı bu dönemde Çocuk Sesi, Mektepli, Arkadaş ve Çocuk adlı dergilerin çocukların kültürlerini arttırmada, okuma ihtiyaçlarını gidermede, zihinsel ve düşsel dünyalarını geliştirmede önemli katkıları olmuş; banka desteğiyle kurulan dergilerden biri olan Doğan Kardeş, güçlü kadrosu ve baskı kalitesiyle kendi alanında önemli bir boşluğu doldurmuştur (Şirin, 2000: 244). O dönemde yayımlanan ve incelememiz için önem taşıyan dergilerden bazıları şunlardır: Milliyet Çocuk, Tercüman Çocuk, Türkiye Çocuk, Milliyet Kardeş, Can Kardeş, Gül Çocuk, Kandil Çocuk, Başak Çocuk, Kumbara, Pembe Dinozor, Diyanet Çocuk, Şeker Çocuk, Bando Çocuk Dergisi.

Cumhuriyet döneminde yayımlanan çocuk dergilerinin eğitici ve eğlendirici özelliklerinin yanında ülkede gerçekleştirilen yenilikleri hedef kitleye benimsetme misyonunu bir milat olarak gören Y. Mahmut Yakar, dergileri kategorileştirerek şöyle sıralamıştır: Edebî içeriğe sahip olanlar: Beyaz Bulut, Sevgi Bir Kuş, Ebe Sobe, Kırmızıfare, Yediyetmiş; bilimsel içerikli olanlar: Meraklı Minik, Atlas Çocuk, National Geographic Kids Türkiye, Araştırmacı Çocuk, Bilge Çocuk, Bilge Minik; dinî içerikli olanlar: Diyanet Çocuk, Can Kardeş, Semerkand Çocuk ve popüler olanlar: TRT Çocuk, Pepee, Türkiye Çocuk, Heroes, Winnie The Pooh, Prenses (2018: 67-70).

Günümüzde Minika GO, Minika Çocuk, Bilge Minik, Bilge Çocuk, Çocuklar İçin Bilim, Bilim Çocuk vb. çocuk dergileri yayın hayatlarına devam etmektedir.

3. ESKİ HARFLİ ÇOCUK YAYINLARINA TOPLU BİR BAKIŞ

Çocuk dergileri, sadece çocukların edebiyatıyla ilgilenenler ya da edebiyat/basın tarihçileri için değil; aynı zamanda yerli, yabancı ve Türk kültürünü, sosyal yaşamını anlamak isteyen ve hatta geçmişini keşfetmek isteyen herkes için önemli bir kaynaktır (Kür, 1991: 1).

Eski harfli çocuk dergileri üzerine “Türkiye’de Süreli Çocuk Yayınları” adlı eseriyle kapsamlı bir çalışma yapan Kür (1991: 2) dergi sayısının yaklaşık 200 olduğunu ifade eder. Çalışmasında verilen dergi listesi kronolojik olarak aşağıda verilmiştir:

Tablo 1. Kronolojik Sıralama

Dergi Adı		Sahibi	Sorumlu Kişiler
Mümeyyiz	- 1286 (1869)	Tevfik	Sıtkı
Sadâkat	- 1291 (1875)	Tahsin	Tahsin
Eftâl	- 1291 (1875)	Tahsin	Tahsin
Arkadaş	- 1292 (1876)	Şemsi	Tevfik
Çocuklara Arkadaş	- 1298 (1882)	Mehmet Şemsettin (Şemsi)	
Vasıta-i Terakki	- 1299 (1883)	Serafin	Mustafa
Çocuklara Kiraat	- 1299 (1883)	Mehmet Ziya	Karahin Efendi
Çocuklara Talim	- 1303 (1887)	Şemsettin	Şamsettin
Çocuklara Mahsus Gazete	- 1312 (1896)	İbni Hakkı Tahir	İbni Hakkı Tahir
Çocuklara Rehber	- 1313 (1897)	Ahmet Mithat	Ahmet Mithat
Çocuk Bahçesi	- 1320 (1904)	N. Necati	N. Necati
Musavver Küçük Osmanlı	- 1325 (1909)	A. Şerif	A. Şerif
Arkadaş	- 1325 (1909) (6.sayıdan sonra)	Mehmet Faik Mithat Sadullah	Osman Fahri
Çocuk Dünyası	- 1329 (1913)	Tevfik Nurettin	T. Nurettin
Çocuk Yurdu	- 1329 (1913)	Giridî Rahmi	(Sermuharrir) A. Şerif
Mektebli	- 1329 (1913)	Mağmûmî	Hüseyin Hamid
Çocuk Duygusu	- 1329 (1913)	Leon Lütfi	(Sermuharrir) Baha Tevfik
Türk Yavrusu	- 1329 (1913)	Türk Kütüphanesi	Gündüz Alp

Tablo 1 (Devam). Kronolojik Sıralama

Dergi Adı		Sahibi	Sorumlu Kişiler
Çocuk Bahçesi	- 1329 (1913)	Türk Yurdu Kütüphanesi	Mehmed Zihni
Çocuk Dostu	- 1330 (1914)	-	-
Hür Çocuk	- 1334 (1918)	Mehmet Asaf	Hüseyin ve Kasım
Bizim Mecmua	- 1922	Hulusi	Hulusi
Çocuk Postası	- 1339 (1923)	-	Süleyman Tevfik
Yeni Yol	- 1339 (1923)	Muallim Nedim Tuğrul	Muallim Nedim Tuğrul
Haftalık Resimli Gazetemiz	- 1340 (1924)	Tahsin Demiray	Tahsin Demiray
Sevimli Mecmua	- 1341 (1925)	M. Zekeriya	Sabiha Zekeriya
Çocuk Dünyası	- 1926	Muallim Ahmed Halid	Muallim Ahmed Halid
Çocuk Yıldızı	- 1927	Hocaoğlu Salim	Hocaoğlu Salim

Kaynak: Kür, 1991: 555.

Orhan Okay, Kür'ü yaptığı çalışmada bütün dergilere ulaşamaması ve inceleme konusundaki eksikleri nedeniyle eleştirir (bkz. Okay, 1999: 26-27). Yazarın, “Eski Harfli Çocuk Dergileri” adlı kitabında yer verdiği dergi listesi şu şekildedir:

Tablo 2. Eski Harfli Çocuk Dergilerinin Kronolojik Listesi

Yıl	Dergi Adı	Kaç Sayı Yayınlandığı	Yayınlandığı Yıllar
1869	Mümeyyiz	49	1869-1870
1873	Hazine-i Etfal	1	1873
1875	Sadakat	6	1875
1875	Etfal	16	1875
1875	Ayine	41	1875-1876
1876	Arkadaş	13	1876-1877
1880	Tercümân-ı Hakikat	26	1880
1880	Aile	3	1880
1880	Bahçe	40	1880-1881
1881	Mecmua-i Nevresidegân	4	1881
1881	Çocuklara Arkadaş	12	1881
1881	Çocuklara Kıraat	18	1881-1882
1882	Vasıta-i Terakki	4	1882
1886	Etfal	23	1886
1887	Nurnûne-i Terakki	9	1887-1888
1887	Debistan-ı Hired	1	1887
1887	Çocuklara Talim	9	1887-1888

Tablo 2 (Devam). Eski Harfli Çocuk Dergilerinin Kronolojik Listesi

Yıl	Dergi Adı	Kaç Sayı Yayınlandığı	Yayınlandığı Yıllar
1896	Çocuklara Mahsus Gazete	626	1896-1908
1897	Çocuklara Rehber	166	1897-1901
1905	Çocuk Bahçesi	43	1905
1909	Musavver Küçük Osmanlı	3	1909
1910	Mekteblilere Arkadaş	14	1910
1913	Çocuk Dünyası	94	1913-1918
1913	Ciddi Karagöz	3	1913
1913	Çocuk Yurdu	7	1913
1913	Mektebli	39	1913-1914
1913	Talebe Defteri	68	1913-1918
1913	Çocuk Duygusu	61	1913-1914
1913	Türk Yavrusu	2	1913
1913	Çocuklar Alemi	10	1913
1913	Kırlangıç	3	1913
1914	Çocuk Bahçesi	21	1914
1914	Çocuk Dostu	13	1914
1914	Mini Mini	7	1914
1918	Küçükler Gazetesi	8	1918
1918	Hür Çocuk	3	1918
1919	Haftalık Çocuk Gazetesi	8	1919
1919	Lâne	3	1919-1920
1920	Hacıyatmaz	1	1920
1922	Bizim Mecmua	74	1922-1927
1923	Yeni Yol	113	1923-1926
1923	Musavver Çocuk Postası	18	1923
1923	Çıttı Pıtı	4	1923
1924	Haftalık Resimli Gazetemiz	7	1924
1924	Resimli Dünya	21	1924-1925
1925	Sevimli Mecmua	13	1925
1925	Mektebliler Alemi	6	1925
1926	Türk Çocuğu	24	1926-1928
1926	Çocuk Dünyası	30	1926-1927
1927	Çocuk Yıldızı	10	1927

Kaynak: Okay, 1999: 216-217.

Çocuk dergilerinin birçoğu İstanbul'da yayımlansa da Selanik (Aile, Çocuklara Rehber, Çocuk Bahçesi), Bursa (Ciddi Karagöz, Haftalık Çocuk Gazetesi), İzmir (Mektebliler Alemi, Çocuk Yıldızı) ve Ankara (Türk Çocuğu) gibi farklı şehirlerin de

önemli birer yayın noktası haline geldiği görülmektedir. Yeni Yol dergisinin ise sırasıyla Bolu, Akhisar ve İstanbul’da yayımlandığı bilinmektedir (Okay, 1999: 21).

Haftalık, on beş günlük ve aylık yayımlanan eski harfli çocuk yayınlarını nitelendirme konusunda uzun süre belirsizlik yaşandığı, birlikteliğin olmadığı görülmektedir. Çocuklara Mahsus Gazete, Mümeyyiz, Sadakat, Etfal (1875) ve Ayine, Etfal (1885) kendilerini ‘gazete’ olarak tanımlamışlardır. Mecmua-i Nevresidegân, adında ‘mecmua’ ibaresini kullanan ilk dergi; Aile kendisini ‘mecmua’ şeklinde tanıtan ilk yayın olmuştur. Bunların dışında Çocuklara Talim ‘ceride’; Çocuklara Rehber ve Çocuk Bahçesi ‘risale’ tanımlamasını kullanmışlardır. Cumhuriyet döneminde ise risale kelimesi kullanılmazken çoğunlukla mecmua kelimesi kabul görmüştür (Okay, 1999: 17-18).

Çocuklar için hazırlanan süreli yayınlar, dönemin zorlu şartlarına rağmen yayın hayatlarına devam edebilmek için abone kampanyaları, indirimler uygulamışlar, cazip hediyeler vermişler; baskı kalitesinin artırılması ve sayfa sayılarında değişikliğe gidilmesi gibi yollara başvurmuşlardır. Tüm bunlara rağmen yayınlar, sansür adı altında yapılan baskılar, kullanılan dile getirilen yasaklar, hükümet aleyhinde yayın yapılamaması gibi siyasi nedenlerden; telif ücreti, dağıtım sorunları gibi ekonomik sıkıntılardan; okuryazar azlığı ve okuyucuların ilgisizliğinden; basımdaki kalite ve görselliğin zayıf oluşu, kullanılan dil ve üslupla hedef kitlenin dönemsel ihtiyaçlarına karşılık verememe vb. biçim ve içerikle ilgili problemlerden dolayı uzun süre yayın hayatlarına devam edememişlerdir (Altunbay, 2015: 633). Süreç içerisinde Çocuklara Mahsus Gazete (626) en uzun süreli çocuk yayını olurken onu Çocuklara Rehber (166) ve Yeni Yol (113) takip etmiştir. Hazine-i Etfal, Debistan-ı Hired ve Hacıyatmaz birer sayıyla yayın hayatı en kısa süren çocuk yayınları olmuşlardır.

Öztürk Emiroğlu, “Eski Harfli Süreli Çocuk Yayınları” adlı eseriyle bu konuda yapılan çalışmalara çeşitlilik getirmiş, aşağıda tablosu verilen 41 dergi içerisinden çeviriler, incelemeler yaparak alana katkıda bulunmuştur.

Tablo 3. Eski Harfli Süreli Çocuk Yayınları Kronoloji ve Bilgi Cetveli

Dergi Adı-Tarihi	Sahibi-Müdürü ve Yazarları	Yönetim Yeri ve Matbaa	Yayın Şehri	Yayın Süresi-Fiyatı
1.Mümeyyiz-1869	Tevfik, Sıtkı	Çamlıhan Matbaası-Asmaaltı	İst.	Haftalık- 20 ve 40 kuruş
2.Sadakat-Etfal- 1875	Tahsin	Babıâli Cad. No. 34	İst.	Haftalık- 10 para
3.Arkadaş- 1876	Şemsi, Tevfik	Babıâli Cad. No. 28 Kırkanbar Matbaası	İst.	Haftalık- 20 para

Tablo 3 (Devam). Eski Harfli Süreli Çocuk Yayınları Kronoloji ve Bilgi Cetveli

Dergi Adı-Tarihi	Sahibi-Müdürü ve Yazarları	Yönetim Yeri ve Matbaa	Yayın Şehri	Yayın Süresi-Fiyatı
4.Tercüman-ı Hakikat-1880	Tevfik İlhami, Mehmed Cevdet	Kırkanbar Mat.	İst.	Haftalık-?
5.Bahçe- 1880	Kemal, Nihal, Avni	Serafım Efendi Kiraathanesi- Bahçekapı'da Kitapçı Hasan- Mekteb-i Sanayi-i Şahane Matbaası	İst.	Haftalık- 40 para
6.Mecmua-i Nevresidegân- 1881	H. Tayfur, S. Asaf, Y. Vasfi	Mekteb-i Sanayi Matbaası	İst.	?-?
7.Çocuklara Arkadaş-1881	Mehmed Şemseddin	Babiâli Cad. No. 7- Mihran Mat.	İst.	On beş günlük- 50 para
8.Çocuklara Kıraat- 1881	Mehmet Ziya	Babiâli Cad. Kitapçı Arakel- Aramyan Mat.	İst.	On beş günlük- 40 para
9.Vasıta-i Terakki- 1883	Serafım, Fahri, İsmail, İhsan	Matbaa-i Aramyan	İst.	On beş günlük-?
10.Etfal- 1886	Doktor Memduh, Ziya	Atik Bab-ı Zaptiye Cad. 63- Nişan Berberyan Matbaası	İst.	On beş günlük- 60 para
11.Numune-i Terakki-1887	Mehmet Nadir	Babiâli Cad. No. 34- Mihran Mat.	İst.	?-?
12.Çocuklara Talim-1887	Mehmet Şemseddin	Bahçekapısı Rasim Paşa Hanı No:18 Cemal Efendi Matbaası	İst.	On beş günlük- 1 kuruş
13.Çocuklara Mahsus Gazete- 1896	İbnülhakkı Mehmet Tahir	Tramvay Cad. Sirkeci- Âlem Matbaası	İst.	Haftalık- 10 para
14.Çocuklara Rehber-1897	Ahmet Mithat	Hükümet Cad. Ali Neşet Kütüphanesi- Osman Mat.	Selânik	Haftalık- 20 para
15.Çocuk Bahçesi- 1905	N. Necati, A. Medhi	Asır Matbaası Daire-i Mahsusa	Selânik	Haftalık- 20 para
16.Musavver Küçük Osmanlı- 1909	A. Şerfi, İbnülhilmi A. Vasıf	Ruşen Mat- Ahmet Sadık Bey Matbaası	İst.	? - 20 para
17.Mekteplilere Arkadaş-1910	Mithat Sadullah, Osman Fahri	Meziyyet Kütüphanesi- Vefa	İst.	On beş günlük- 1 kuruş
18.Çocuk Dünyası- 1913	Tevfik Nuraddin	Babiâli Cad. No. 38- Matbaa-i Kader	İst.	Haftalık- 10 para
19.Ciddi Karagöz- 1913	A. Nuri İsmet	Muin-i Hilâl Matbaası	Bursa	Haftalık-?
20.Çocuk Yurdu- 1913	Giritli Rahmi, Mehmet Nevzat	?	İst.	? - 10 para
21.Mektepli- 1913	Mağmumi, Hüseyin Hamid, Emin Hâki	Babiâli Cad. No. 83- Artin Asaduryan Mat.	İst.	Haftalık- 50 para
22.Çocuk Duygusu-1913	Leon Lütfi, Baha Tevfik	Babiâli Cad. Selamet Kütüphanesi	İst.	Haftalık- 10 para
23.Türk Yavrusu- 1913	Türk Kütüphanesi, Gündüz Alp	?	İst.	Haftalık- 10 para
24.Çocuk Bahçesi- 1914	Mehmet Zihni	Hikmet Mat.	İst.	Haftalık- 10 para
25.Çocuk Dostu-1914	Tevfik Nureddin	Necm-i İstiklâl Matbaası	İst.	Haftalık- 10 para

Tablo 3 (Devam). Eski Harfli Süreli Çocuk Yayınları Kronoloji ve Bilgi Cetveli

Dergi Adı-Tarihi	Sahibi-Müdürü ve Yazarları	Yönetim Yeri ve Matbaa	Yayın Şehri	Yayın Süresi-Fiyatı
26. Mini Mini- 1914	Mehmet Fazıl	Babıâli Karşısı Edirne Yazıhanesi- Necm-İstiklâl Mat.	İst.	Haftalık- 10 para
27. Küçükler Gazetesi- 1918	Aziz	Kadınlar Dünyası- Divanyolu	İst.	Haftalık-?
28. Hür Çocuk- 1918	Mehmet Asaf, Hüseyin, Kâsım	Kader Mat.	İst.	Haftalık- 5 kuruş
29. Haftalık Çocuk Gazetesi- 1919	Ahmet Hilmi	Singer Karşısında Yeni Hayat- Vilayet Matbaası	Bursa	60 kuruş
30. Lâne- 1919	Ercümen Ekrem	Babıâli Cad. Reşit Efendi Han-ı Teşebbüs Matbaası	İst.	On beş günlük- 5 kuruş
31. Bizim Mecmua- 1922	Hulusi	Babıâli Cad. Çiftçi Kütüphanesi- Evkaf Mat.	İst.	Haftalık- 5 kuruş
32. Yeni Yol- 1923	Nedim, İhsan, Altay, E. Şevket	Sanayi-i Nefise Matbaası	İst.	Haftalık- 5 kuruş
33. Musavver Çocuk Postası- 1923	Süleyman, Tevfik, S. Sudi	Babıâli Cad. Kitaphâne-i Sudi	İst.	Haftalık- 100 para
34. Çıtı Pıtı- 1923	İbnülhilmi Vasıf, Hüseyin Hüsnü, Aziz Naci, Fahreddin Hemmam, H. Burhan	Babıâli Cad. Şems Mat.	İst.	Haftalık- 100 para
35. Haftalık Resimli Gazetemiz- 1924	Tahsin Demiray	Matbaa-i Ahmet İhsan ve Şürekâsı	İst.	Haftalık- 3 kuruş
36. Resimli Dünya- 1924	Orhon Seyfi Orhon	Babıâli Cad. Reşid Efendi Hanı- Cumhuriyet Mat	İst.	Haftalık- 5 kuruş
37. Sevimli Mecmua- 1925	M. Zekeriya, S. Zekeriya	Cağaloğlu Fırın Sok. No. 5- Cumhuriyet Mat.	İst.	On beş günlük- 10 kuruş
38. Mektepliler Alemi- 1925	İlyas Bahri, Hüsnü Osman	Beyler Sok. Sada-yı Hak Matbaası	İzmir	Haftalık- 5 kuruş
39. Gürbüz Türk Çocuğu- 1926	Doktor Fuat, Doktor Ali, Vahid	Hakimiyet-i Milliye Mat.	Ankara	Aylık- 15 kuruş
40. Çocuk Dünyası- 1926	Muallim Ahmet Halit	Babıâli Cad. Sudi Kitaphanesi Milli Mat.	İst.	Haftalık- 5 kuruş
41. Çocuk Yıldızı- 1927	Hocaoğlu Salim	Bilgi Mat. Anonim Şirketi	İzmir	Haftalık- 5 kuruş

Kaynak: Emiroğlu, 2020: 164-167.

3.1. CUMHURİYET'İN İLANI SONRASINDA YAYIMLANAN ESKİ HARFLİ ÇOCUK DERGİLERİ (1924-1927)

3.1.1. Resimli Dünya

(Fenni, edebî, terbiyevî, mizahî çocuk gazetesi)

4 Aralık 1924'te Orhan Seyfi Orhon yönetiminde İstanbul'da yayın hayatına başlayan derginin başyazarı Sabiha Zekeriya'dır. "Haftalık fenni, edebî, terbiyevî, mizahî

çocuk gazetesi” ibaresiyle yayımlanan dergide içindekiler bölümü yer almamaktadır (Yıldırım, 2013: 36). Her sayısı on altı sayfa olan derginin ön arka kapakları daima renkli basılırken bazen iç kısımlarında da renkli sayfalara rastlanmaktadır. Dergide hiciv ağırlıklı, zengin resim seçeneklerinin bulunduğunu ifade eden Emiroğlu (2020: 138) derslerden sıkılan çocukları eğlendirmek, resim, karikatür ve eleştiri yapma yeteneklerini geliştirmek için çıkarılan dergide yurt içi ve dışından farklı türde yazılara yer verildiğini söylemektedir. Resimli Dünya yirmi ikinci sayıdan itibaren Resimli Halk Gazetesi adıyla yayın hayatına devam eder.

3.1.2. Sevimli Mecmua

(Türkiye'nin yegâne çocuk mecmuası)

Sevimli Mecmua 1 Ocak 1925'te İstanbul'da on beş günde bir perşembe günleri yayımlanan çocuk dergisidir. Çocukların şimdiye kadar övüneceği bir derginin eksikliğini gidermek iddiasıyla çıkan derginin ilk on sayısının sahibi Mehmet Zekeriya Sertel, başyazarı Sabiha Zekeriya Sertel'dir. Derginin on birinci sayıdan itibaren müdürlüğünü Zekai Cemal yapmıştır. Sevimli Mecmua'nın yayın hayatına son vermeden önceki iki sayısının sahibi ise Nebizade Hamdi'dir (Akdağ, 2012: 28). Okay'a göre (1999: 196) bol resimli, küçük yazılı bir dergi olan Sevimli Mecmua; şiirler, oyun tarifleri, resimli hikâye, karikatürler, tercüme tefrika romanlar ve piyeslerle çocuklar için oldukça ilgi çekici bir yayın olmuştur.

3.1.3. Türk Çocuğu

(Çocukların sıhhî, terbiyevî inkişafına yardım eder)

1926 yılında Ankara'da aylık olarak çıkan yirmi dört sayılı çocuk dergisidir. Okay (1999: 205-206), Himaye-i Eftal Cemiyet Başkanı Doktor Fuad Umay'ın sahibi olduğu derginin çocuklara ve ağırlıklı olarak yetişkinlere seslendiğini dile getirirken cemiyeti öne çıkarmak için adının başına küçük puntolarla 'gürbüz' kelimesinin eklendiğini belirtir. Aynı zamanda dergide sağlıkla ilgili yazılar oldukça fazladır. Konar (2003: 10) eğitim ve sağlıkla ilgili yazıların dışında edebî türlere ait birçok örnek bulunduğunu söyler. Bunun yanı sıra Emiroğlu'na göre (2020: 145) dergide Cumhuriyet rejimine uygun nesiller yetiştirmek için çaba harcanmış, bu bağlamda dergi, Cumhuriyet döneminde çıkartılacak bazı resmî çocuk dergilerine öncülük etmiştir.

3.1.4. Çocuk Dünyası

(Çocuklar için çalışır mecmua)

Çeşitli sebeplerden dolayı yayın hayatına ara veren dergi 27 Mart 1913'te Tevfik Nurettin tarafından çıkarılmaya başlanmıştır. 2 Aralık 1926'da Ahmet Halit'in idareciliğini yaptığı, her hafta perşembe günleri okuyucusuyla buluşan dergi ikinci döneminde 30 sayı çıkmıştır. Okay (1999: 209), Çocuk Dünyası'nın hemen her sayısında tercüme hikâyeler, piyesler, bilmeceler, oyunlar ve okul haberlerinin bulunduğunu dile getirir. Korkusuz (2020: 12) dergide sorumluluk sahibi, vatansever, milliyetçi ve bilime önem veren çocuklar yetiştirmek amaçlı metinlerin yayımlandığını; dünyadaki ve ülkedeki gelişmeleri aktaran yazılara yer verildiğini ifade etmiştir.

3.1.5. Çocuk Yıldızı

(Çocuk mecmuası)

Cumhuriyet'in bu döneminde İzmir'de çıkan iki dergiden biri olan Çocuk Yıldızı 1927 yılında yayın hayatına başlar. Dergi perşembe günleri "Her hafta seve seve okuyacağınız, resimlerine bakacağınız 'Çocuk Yıldızı' size sahici bir yıldız olmak niyeti ile çıkıyor. Çocuk Yıldızı sizin müşküllerinize çareler bulacak, karanlık gecelerinizde size nurlar saçacak." (Okay, 1999: 212) ifadesiyle okuyucularının beğenisine sunulur. Üçüncü sayıda derginin sahibi ve müdürünün Hocaoglu Salim olduğu belirtilmiştir. Mete (2019: 8) dergide yer alan görsellerin çocuk için ilgi çekici olabileceğini söylerken yer alan şiddet içerikli görselleri olumsuz olarak değerlendirir ve dönemin yönetimiyle sorun yaşamayan derginin ikinci döneminde yöneticileri itham edici yorumlarda bulunduğunu belirtir; dergide çocuğa aktarılan ahlaki değerlerin yanında kolaycılığı özendirici unsurların yer aldığını ifade eder. Okay (1999: 212) Çocuk Yıldızı'nın birçok özelliğiyle döneminde çıkan dergilerin gerisinde kaldığı yorumunu yapar.

4. CUMHURİYETİN İLANI SONRASINDA YAYIMLANAN ESKİ HARFLİ ÇOCUK DERGİLERİNDEN HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ – (ÇOCUK GAZETESİ)

4.1. YAYIN POLİTİKASI VE HEDEF KİTLESİ HAKKINDA

Cumhuriyet'in ilanı sonrası 13 Kasım 1924'te İstanbul'da yayın hayatına başlayan, 1 Ocak 1925'te yedinci sayısı itibarıyla yayın hayatını noktalayan Haftalık Resimli Gazetemiz'in sahibi ve müdürü Tahsin Demiray'dır.

Haftalık Resimli Gazetemiz, muallimler tarafından çıkarılan bir çocuk yayınıdır. İlk sayısındaki dört başlık (Küçük Sevimli Okuyuculara, Sevimli Yavrular, Küçük Arkadaşlar, Analara ve Babalara ve Bütün Muallim Arkadaşlara) altında yayın amacı ve işleyiş süreci hakkında bilgiler verilmiştir. Haftalık Resimli Gazetemiz'in giriş yazısı şöyledir:

Küçük Sevimli Okuyuculara!

“Epey zamandır birçok muallimleriniz; mektep kitaplarınızdan başka çok muhtaç olduğunuz sevimli bir gazete çıkarmayı ve sizin bu ihtiyacınızı da temin etmeyi düşünüyor ve bu hususun temini için çalışıyorlardı” (HRG, S.1: s.2)

“İşte nihayet maksat hâsıl oldu ve (Gazetemiz) meydana geldi. Biz, bize düşen vazifeyi yaptık. Bundan sonrası sizindir. (Gazetemiz) benim, senin veya birkaç kişinin değil hepimizin malıdır. (Gazetemiz) bazı kütüphaneler tarafından çocuklar için çıkarılan mecmualar gibi yalnız para kazanmak emeliyle değil, sırf bir boşluğu doldurmak için çıkarılmıştır” (HRG, S.1: s.2).

Haftalık Resimli Gazetemiz, daha önceki yayınları eleştirerek büyük bir boşluğu doldurma çabasıyla iddialı bir giriş yaptığı yayın hayatında çocuğun ruhiyatının ve ihtiyaçlarının göz ardı edilmesinden ve dönemin dergilerinde kullanılan ağır dilden rahatsızdır. Bu durumu düzeltmek ve Cumhuriyet fikirlerini aktarmak amacıyla bir araya gelen muallimler, ülkede uzun süredir devam eden çocuk dergiciliğinin önemini tekrar hatırlatacaklarını dile getirirler de gazete uzun süre varlık gösterememiş, arzulanan içerik tam anlamıyla oluşturulamamıştır. Söz konusu yayının amacı ve politikası okuyucularla şu şekilde paylaşılmıştır:

Sevimli Yavrular!

“(Gazetemiz) sizin ders kitaplarından yorulan dimağlarınızı dinlendirecek, size eğlenceli bir tarzda birçok şeyler öğretecek, sahifelerinde sizi heyecana, hayrete düşürecek hikâyeler, tefrikalar bulunacaktır. (Gazetemiz) sizin dertlerinizi dinleyecek, haykırıp haykırıp da duyuramadığınız şikayetleri duyuracaktır. (Gazetemiz) çok defa düşünüp de bulamadığınız, sorup da cevap alamadığınız şeyleri size buluverecek, cevapları hazırlayacaktır” (HRG, S.1: s.2).

Gazetede yer alan görüşler, gönderilen anı yazıları ve sorulara binaen verilen cevaplardan anlaşıldığı üzere hedef ve okuyucu kitlesini farklı yaş gruplarından öğrencilerin oluşturduğu görülmektedir:

“Tarsus Orta Mektebinden Hüseyin Adil – Tophane’de Gazeteler Bayii Tütüncü Mehmet Efendi vasıtasıyla Ahmet Tevfik – Karesi Erkek Muallim Mektebi müdavimlerinden 195 Mehmet Tevfik – İran Sefarethanesi karşısında kunduracı Asaf Usta atölyesinde Mehmet Sadı – Kadıköy Sey-Josef (Saint Joseph) Mektebinden 32 Hüseyin Agâh – İnebolu Nüfus Memuru Avni Bey mahdumu Mehmet Fehmi – Davut Paşa Kasap İlyas Mahallesi’nde Ahmet Efendi mahdumu Halil İbrahim – Kuleli Lisesi’nden 2928 Hüseyin Ekrem” (HRG, S.5: s.4.).

4.2. İÇERİĞİ VE GENEL YAPISINA KISA BİR BAKIŞ

Haftalık Resimli Gazetemiz, her sayısı dört sayfadan oluşan, bolca görselin ve yazının bulunduğu toplam yedi sayılık çocuk yayınıdır. İkinci sayısı hariç diğer sayıları siyah beyaz basılan gazetenin ilk altı sayısı haftalık çıkarılırken yedinci sayıdan itibaren on beş günde bir çıkarılacağı belirtilmiştir. İlk altı sayısı Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekâsı'nda basılan gazetenin yedinci sayısı Şems Matbaası'nda basılmıştır. Emiroğlu (2020: 135), 1928'e kadar çıkarılan yayınlar içerisinde Haftalık Resimli Gazetemiz'in adına uygun olarak gazete özelliği göstermesinden dolayı Millî Kütüphane kataloğunda (SC) harfleriyle numaralandırıldığına dikkat çeker.

“İdari ve Müracaat Mahallisi” Bab-ı Âli Caddesi'nde bulunan Haftalık Resimli Gazetemiz'in abonelik şartları farklılık göstermektedir. Âlâ kâğıtlı senelik 500 kuruş, altı aylık 350 kuruş; orta kâğıtlı senelik 400 kuruş, altı aylık 250 kuruş; alelade kâğıtlı senelik 160 kuruş, altı aylık 80 kuruştur.

Gazetenin her sayısı kapakla başlamaktadır. İlk altı sayının kapağında biçimsel bir birliklilik olduğu; dört sütuna bölünmüş sayfalarda görsellerle desteklenmiş yazıların ardı ardına yerleştirildiği ve imla-noktalama işaretleri konusunda belirsizliğin olduğu görülmektedir.

Haftalık Resimli Gazetemiz, “Ahlaki Hikâye, Dünya Etrafında, Eğlenceli Uğraşma ve Zevkli Düşünceler, Eski Zaman Masallarından, Haftanın Hikâyesi, Hayal/Hayali Baba'nın Başından Geçenler, İmtihan, Latife, Millî Hikâye, Mündericatsız Hikâye, Resimli Hikâye, Sıhhî Nasihatli” olmak üzere on iki sütun ve diğer metinlerden oluşmaktadır.

Haftalık Resimli Gazetemiz, anı, bilmece, biyografi, deneme, fıkra, haber yazısı, hikâye, makale, masal, şiir ve tiyatro metinlerinin bulunduğu bir çocuk yayınıdır. Çeşitli konularda yazılmış masal ve hikâyelerden bazıları, tefrika şeklinde yayımlanmıştır. Uzun yazıların arasına sıkıştırılmış fıkralar ve farklı konularda yazılmış şiirler gazetenin sayfalarını doldurmuştur. Gazetede çocukların yorumlama yeteneğini ve hayal gücünü geliştirme amacıyla resimli hikâyelere, çeşitli bilgileri barındıran haber yazılarına ve müzik hakkında bir deneme yazısına yer verilmiştir. Gazetede okuyuculara sorular sorulmuş ve cevapların gönderimi için kuponlar verilmiştir. Doğru cevap verenlere de kristal yazı takımı, sulu boya takımı, kitaplar, abonelikler gibi çeşitli hediyeler dağıtılmıştır. İlgililerden sınavla ilgili anılarını göndermelerini isteyen yayın ekibi, gelen

cevapları gazete sayfalarında paylaşmıştır. Bunların dışında gazetede kısa bir tiyatro örneğine de yer verilmiştir.

Gazetede ki yazarlar şunlardır: Demiray, Hayri Recep, M. Nurettin Ali, M.T., Muallim T. Hadi, Yusuf Kâni, H. ve Hayri. Yazıların birçoğunda takma adlar (Masalçı, Hikâyeci) kullanılmıştır. Bunlara ek olarak çocukların gönderdikleri yazıların sonunda gönderen kişilerin kişisel bilgileri paylaşılmıştır.

5. CUMHURİYETİN İLANI SONRASINDA YAYIMLANAN ESKİ HARFLİ ÇOCUK DERGİLERİNDEN MEKTEPLİLER ALEMİ – (TERBİYEVÎ, İLMÎ, MİZAHÎ ÇOCUK MECMUASIDIR)

5.1. YAYIN POLİTİKASI VE HEDEF KİTLESİ HAKKINDA

Mektepliler Alemi, 24 Şubat 1925'te İzmir'de çıkmaya başlamıştır. Cumhuriyet'in ilanından harf devrimine kadar geçen sürede İzmir'de çıkan iki çocuk dergisinden biri olan derginin müdürü Muallim Hüsnü Osman Bey, imtiyaz sahibi ise Muallim İlyas Bahridir. Toplam altı sayı çıkarılan derginin son sayısı 7 Nisan 1925'te yayımlanmıştır.

Mektepliler Alemi'nin yayın amacı ilk sayıdaki 'Küçük Mekteplilerimizden İstediklerimiz' başlığı altında okuyuculara aktarılmıştır:

“Çalışkan mektepli! Genç Türkiye'nin yarınki büyük adamı sensin!.. Vatan senin omuzlarında yükselecek. Onu yükseltmek ve mesut etmek için bilgili, terbiyeli, cesur olacaksın! Biz işte sana hizmet etmek istiyoruz. Bu mecmuayı çıkarıyoruz. Her hafta derslerden yorulan kafanı bu sahifeler üzerinde dinlendireceksin! Bu mecmua sana güzel hikâyeler söyleyecek, güzel manzumeler okutacak, fâideli ve meraklı bilgiler verecek! Eğlenceli olduğu kadar değerli şeyler öğreneceksin! Bu sahifelerde yalnız evini, bulunduğun yeri değil, aylarca uzak memleketleri ve orada olup biten meraklı, heyecanlı şeyleri tanyacaksın! Eğer bilmediğin bir şeyi öğrenmenin tadını tattıysan bize hak vereceksin. Tatmadıysan şimdi tadacaksın. Yeter ki haftalığının beş kuruşunu verip bu mecmuayı alasın! Bu mecmua sana şekerden de, oyundan da tatlıdır. Ve bu tatlılık yıllarca sürer. Öyle ki yarın büyük adam olduğun zaman burada okuduklarından, sana öğrettiklerimizden fâide göreceksin!” (MA, S.1: s.1).

Dergiyi yayın hayatına hazırlayanlar ve içerik üreticileri muallimlerdir. Yayımlanan diğer dergi ve kitapların çocukları zehirlemeye çalıştığını söyleyerek güvenilir tek derginin Mektepliler Alemi olduğu iddiasında bulunan yayın hazırlayıcıları, dönemin şartlarına uygun bir anlayış ortaya koyarak Cumhuriyet rejimindeki yeni neslin nasıl olması gerektiği konusunda tarifte bulunmuşlar; görev ve misyonlar yükledikleri çocuklar için boş vakitlerini değerlendirebilecekleri faydalı materyaller hazırlamayı amaçlamışlardır. Kısacası vaat ettiklerini tam anlamıyla gerçekleştirememiş bir dergi olan

Mektepliler Alemi, iddialı tezlerinin aksine yayıncılık tarihinde zayıf içerikli dergi olarak yerini almıştır.

Dergide yer alan görüşler ve sorulara verilen cevaplardan anlaşıldığı üzere derginin hedef ve okuyucu kitlesini farklı yaş gruplarından öğrencilerin oluşturduğu görülmektedir:

“Kuşadası İlk Mektebi’nden 32 Mehmet Fehmi Efendi, İzmir Ravza-i İrfan Kız Mektebi’nden Mesrure Hanım, Darü’l İrfan Mektebi’nden 161 Halil İbrahim Efendi, İzmir İnönü Mektebi’nden 286 Nusret Hanım, İzmir İnönü Mektebi’nden 227 Lütfi Efendi, İzmir-Sakarya Kız Mektebi’nden 59 Nuriye Hasan Hanım, Eski Foça Mektebi’nden 3 Münir Efendi, Kuşadası İlk Mektebi’nden 11 Emine Ferit Hanım, Manisa Lisesi’nden 101 Mustafa Kadriye Efendi, Ödemiş Üç Eylül Mektebi’nden 9 Mehmet Yunus Efendi, Salihli İlk Erkân Mektebi’nden 21 Ali Efendi, Buca’da Erkân Lisesi İlk Kısmından 981 Rahmi Efendi” (MA, S.4: s.15).

5.2. İÇERİĞİ VE GENEL YAPISINA KISA BİR BAKIŞ

Mektepliler Alemi, altı sayısı da Seda-yı Hak Matbaası’nda basılmış, sayfalarında fazlasıyla görsel içeriğinin bulunduğu bir dergidir. Derginin her sayısı on altı sayfadan oluşmaktadır. Okay (1999: 202) yayın politikasını promosyonlar üzerine kurmuş olan bu derginin altıncı sayıdan sonra devam etme isteğinin olduğunu ancak Milli Kütüphane’de yedinci sayısının yer almadığını söyler. Haftalık düzenli bir şekilde okuyucularla buluşan Mektepliler Alemi’nin son sayısı diğer sayılara göre geç çıkmıştır.

İdare ve müracaat yeri Beyler Sokağı’nda bulunan Mektepliler Alemi’nin abonelik şartları süresine göre farklılık göstermektedir. Yıllık 220, altı aylık 110, üç aylık 55, bir aylık 18 kuruştur.

Mektepliler Alemi’nin her sayısının ilk sayfasını kapak oluşturmaktadır. Derginin beşinci sayısı hariç birinci ve ikinci sayılarıyla; üçüncü, dördüncü ve altıncı sayıları arasında biçimsel benzerlikler olduğu görülmektedir. İlk beş sayısının kapağında yer alan görsellerle uyumlu açıklamalar bulunurken altıncı sayının kapağında ise mevcut görselle alakalı herhangi bir açıklama bulunmamaktadır. Dergideki sayfa düzeni, yazıların/görsellerin durumuna göre bazen iki bazen de üç sütun olmak üzere sayfalarda farklılık göstermektedir.

Mektepliler Alemi, “Ahlaki Hikâye, Anket, Bilmece, Büyüklerimiz, Cevaplarımız, Çocuk Edebiyatı-Çocuklarımız İçin, Dünya Havadisleri-Akıllara Hayret Veren Dünya Haberleri, Her Hafta Bir Nasihat, Her Hafta Fâideli Bir Ders, Hikâye, Karikatür, Küçüklere Mahsus Temsil, Monolog, Şundan Bundan” olmak üzere on dört sütun ve diğer metinlerden oluşmaktadır.

Mektepliler Alemi, anı, bilmece, biyografi, deneme, fabl, fıkra, haber yazısı, hikâye, karikatür, makale, masal, piyes ve şiir gibi farklı türleri içeren bir çocuk dergisidir. Yabancı yazarlardan çeviri örneklerinin, masal ve fabl özelliği gösteren yazıların; farklı konulardan hikayeler ve şiirlerin, çocukları aydınlatma, bilgilendirme amaçlı hazırlanmış makalelerin, denemelerin ve haber yazılarının bulunduğu derginin bazı sayılarında ‘Büyüklerimiz ve Karikatür’ başlığı altında önemli şahsiyetleri anlatan biyografi örneklerine de yer verilmiştir. Piyes ve fıkraların da bulunduğu dergide yazarlar, belli aralıklarla reklam amacıyla güzellmeler yapmışlar ve çocuklardan dergiyi satın almalarını istemişlerdir. Hazırlanan anket ve bilmecelere istenen cevapları gönderen okuyuculara verilen abonelik, kalem, kitap, yazı takımı, resim tablosu, saat, bisiklet vb. unsurlardan oluşan bu ağır promosyon düzenine Mektepliler Alemi uzun süre dayanamamıştır.

Kadrosunu İzmir muhitindeki muallimlerin oluşturduğu dergideki yazarların isimleri: Faik Şemsettin / F.Ş. (Faik Şemsettin Benlioğlu), Muallim Kadir, Muallim Kadircan / Kadircan (Kadircan Kafı), M.S. (Mehmet Sırır), E.A. (Emin Ali), Gözlüklü Amca, Sakalsız Hoca, Gül Dikeni. Bunlara ek olarak çocukların gönderdikleri yazıların sonunda gönderenin kişisel bilgileri paylaşılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ'İN LATİN ALFABESİNE AKTARIMI

Perşembe 13 Teşrin-i Sâni 1340

Nüshası 3 kuruştur.

Numero 1- Sene: 1

1. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ, C: 1, NU. 1

Perşembe Günleri Neşrolunur Çocuk Gazetesi

<p>İdare ve Müracaat Mali (Mahalli): Bab-ı Âli Caddesi (Resne Fotoğrafhanesi) karşısında Daire-i Mahsusa - Her husus için müdüriyete müracaat etmeli</p>	<p>Bu Nüshada Neler Var? Küçük Sevimli Okuyuculara (Makale) – Sekiz Bin Sene Sonra Dirilen Firavun (Resimli hikâye) – Sanduc (Eski Zaman Masallarından) – Amcanın Mirası (Ahlaki Hikâye) – Kırlangıçlar Giderken (şiiir) – Dünya Etrafında (Faydalı Malûmat) – Latifeler, Bilmeceler ve Aramacalar.</p>	<p><u>Abone Şartları</u> Âlâ Kâğıtlı: Senelik 500, altı aylık: 350 Orta Kâğıtlı: Senelik 400, altı aylık: 250 Alelade Kâğıtlı: Senelik 160, altı aylık: 80 kuruş. Çocuklar için üç aylık 40 kuruştur. İlan şartları memurlar ile konuşulur.</p>
--	---	---

1.1. KÜÇÜK SEVİMLİ OKUYUCULARA!

Epey zamandır birçok muallimleriniz; mektep kitaplarınızdan başka çok muhtaç olduğunuz sevimli bir gazete çıkarmayı ve sizin bu ihtiyacınızı da temin etmeyi düşünüyor ve bu hususun temini için çalışıyorlardı.

İşte nihayet maksat hâsıl oldu ve (Gazetemiz) meydana geldi. Biz, bize düşen vazifeyi yaptık. Bundan sonrası sizindir. (Gazetemiz) benim, senin veya birkaç kişinin değil hepimizin malıdır. (Gazetemiz) bazı kütüphaneler tarafından çocuklar için çıkarılan mecmualar gibi yalnız para kazanmak emeliyle değil, sırf bir boşluğu doldurmak için çıkarılmıştır.

1.2. SEVİMLİ YAVRULAR!

(Gazetemiz) sizin ders kitaplarınızdan yorulan dimağlarınızı dinlendirecek, size eğlenceli bir tarzda birçok şeyler öğretecek, sahifelerinde sizi heyecana, hayrete düşürecek hikâyeler, tefrikalar bulunacaktır. (Gazetemiz) sizin dertlerinizi dinleyecek, haykırıp haykırıp da duyuramadığınız şikayetleri duyuracaktır. (Gazetemiz) çok defa düşünüp de bulamadığınız, sorup da cevap alamadığınız şeyleri size buluverecek, cevapları hazırlayacaktır.

1.3. KÜÇÜK ARKADAŞLAR!

(Gazetemiz) bugünkü şekliyle belki sizin hoşunuza gitmeyebilir, fakat siz arzularınızı yani (Gazetemiz) için düşünce ve emellerinizi bildirirseniz ona göre hareket eder ve sizi memnun etmeye çalışırız.

-Gazetemiz-

1.4. ANALARA VE BABALARA VE BÜTÜN MUALLİM ARKADAŞLARA

Şu satırları okuyacak ve bir çocuk gazetesiyle alakadar olacıklara çocuk edebiyatından, çocuk gazeteciliğinin ehemmiyetinden bahsetmeyi zait görürüz...

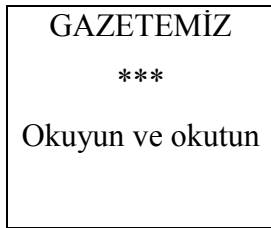
Memleketimizde şöyle böyle, kör total bir çocuk mecmuacılığı birçok seneden beri başlamış, az çok münevver olan her fert de bunun ehemmiyetini anlamıştır. İş, şimdi doğmuş bulunan bu büyük ve çok mühim ihtiyacı temin etmeye kalıyorsa da ne yazık ki, senelerden beri bu temin edilemiyor, esbabı ise çok ve mütenevvî...

Evvel maddî sebepler. Bu işin yegâne ustaları olan ilk tahsil muallimlerinin malî sebeplerle iş başından uzak bulunmaları. Bitmek tükenmek bilmeyen meş'um harblerin doğurduğu matbaa ve kâğıt buhranları, küçük okuyucuların küçücük bir meblağı temin edemeyecek kadar azim bir müzayaka-i maliye içerisinde olmaları vesaire... vesaire...

Diğer mühim sebepler... Mecmuaların kodaman(!) muharrirlerin ağır lisanlarına terk edilmesi ve ilk tahsil muallimlerinden gayrı kimselerin elinde bırakılması. Çocuk ruhiyatının gözetilmemesi. Mecmuaların yavruların ihtiyacını nazar-ı itibara alarak değil, başka, hususi, iğrenç maksatlara göre tertip ve yazılarının ona göre yazılması.

Biz beş on muallim birleşerek çocuk gazeteciliğini, bu büyük işi başarmaya ve yavrularımızı ahlak bozucu kitaplar ve gazeteler okumaktan menedecek ve cumhuriyet akidelerini, cumhuriyet fikirlerini onlara aşılatabilecek kadar bir gazete çıkarmaya karar verdik. Bugün elinizde bulunan şu küçücük mecmua meydana geldi. İlk adımların muvazenesiz olacağı tabii ise de öteden beri az çok çocuk gazeteciliği ile alakadar olan arkadaşlarımızın gayretleri ile kesb-i rasânet edeceği tabiidir.

-Gazetemiz-

Latife:

1.5. HER SAKALLI?

İki yaşındaki Necla'yı yemek yerken sofraya almıyorlardı. Bunun için babasına şikâyet etti:

– Beni niçin sofraya almıyorsunuz? Ben de sizinle ne zaman yemek yiyeceğim!” diye sordu.

– Büyüyüp sakallandığın zaman.

Cevabını alınca kucağındaki kediyi sofraya koydu ve:

– Pamuk! Senin sakalın var... Büyüklerle yemek yiyebilirsin...” dedi.

-Resimli Hikâye-

1.6. SEKİZ BİN SENE SONRA DİRİLEN FİRAVUN

Bundan tamam sekiz bin üç sene evvel (Bibilabal) Mısır’da firavun bulunuyordu. Bir gün sarayının baş doktoru olan (Nititutuh)’u huzuruna çağırttı. Ve ona: “Ben birkaç bin sene uyumak ve ancak dünya tamamen değiştiği zaman uyanmak istiyorum. Haydi

hemen lazım gelen şeyleri hazır et...” dedi. (Nititutuh) firavunun önünde hürmetle eğilip: “Baş üstüne efendim” dedi ve çekildi. O günün akşamı firavun (Bibilabal) uyutuldu.

Fakat nasıl? İşte bu malumumuz değildir. Bu hususta fen hayretler içindedir. (Bibilabal) güzelce bir sandığa yerleştirildi ve bir ehamdaki odalardan birine götürülüp bırakıldı. Bu merasim bittikten sonra herkes çekildi ve yeni bir firavun mevkiye geldi. (Bibilabal) ehamın karışık yollarının bir köşesindeki karanlık taş odada tam sekiz bin sene bilâhareket kaldı. Bir sabah yavaş yavaş uyandı. Sekiz bin sene hareketsiz kalan asasını oğuşturdu, hareket verdi. (Bibilabal) uyuduğu zaman kırk yedi yaşında bulunuyordu.

Sekiz bin sene içinde katiyen ihtiyarlamamış ve uyuduğu zamanki hali muhafaza etmişti. Bulunduğu taş sandığın kapağını açıp dışarı çıktı. Etraf tabii müthiş bir karanlık içinde idi. Yavaş yavaş etrafı yoklayarak taş odadan çıktı. Karanlık koridorlardan geçti. Nihayet aydınlık görünmeye başladı. (Bibilabal) tamamen dışarı çöle çıktığı zaman bir müddet etrafına bakamadı. Çünkü gözleri sekiz bin senedir bir ziya görmemişti. Etrafına bakındığı zaman ilk gördüğü şey bir deve idi. Buna hayret etmedi. Çünkü kendi firavunluğu zamanında da develer bulunuyordu. Fakat hayvan hiç görmediği bu garip kıyafetli mahluku görünce bir müddet hayretle seyretti ve sonra kaçıp gitti. (Bibilabal) orada fazla durmadı ve yürümeye başladı. Maksadı bir an evvel gidip; bıraktığı şehrin, sarayın, evlerin ne halde olduğunu görmek ve her halde sekiz bin sene içinde çok terakki eden tebaasına

-Mâbadı var-

Numero: 1

Gazetemiz

Sayfa: 3

Eski Zaman Masallarından

1.7. SANDUC YAHUT ALTIN ENFİYE KUTUSU

Tahayyül edilemeyecek kadar çok eski ve insanların mesut olduğu zamanlarda bir ihtiyar karı koca vardı. Bunlar koskoca bir orman ortasındaki küçük kulübelerinde (Sanduc) isimdeki oğullarıyla sakin ve mesut bir hayat geçiriyorlardı.

İhtiyar ana ve babasından başka hiçbir insan yüzü görmemiş olan küçük Sanduc dünya ve diğer insanlar hakkındaki malumatı ana ve babasından almış, anasından dinlediği hikâyelerden öğrenmişti. Günler geçip büyüdüğü, öğrendiği şeyleri görmek merakı Sanduc'da uyanmaya başlamıştı.

Bir gün babası ormanda iken Sanduc anasının yanına gelip elini öptü ve:

–Ben artık gideceğim. Burada daha fazla kalamayacağım. Uzaklara, çok uzaklara gitmek, oralardaki insanları görmek istiyorum. Burada ne yapayım. Bu koskoca ağaçlar içinde daha fazla ne öğrenebilirim.” dedi.

Annesi bu ani teklif karşısında şaşırıldı. Oğlunu bu fikrinden vazgeçirmek için çok çalıştı. Fakat muvaffak olamadı.

Sanduc, anasını gözyaşları içinde bırakıp evi terk etti. Yolda babasına rastladı. Ona da annesine söylediği şeyleri söyledi. Babası oğlunu kucaklayıp:

–Peki yavrum, git. Senden ayrıldığıma tabii çok müteessifim fakat arzuna, emeline manî olmak istemem. Yolun açık olsun.” dedi.

Sonra koynundan bir kutu çıkarıp verdi. Sanduc kutuyu alıp baktı. Bu küçük bir muhafaza idi. İçinde bir altın enfiye kutusu bulunuyordu. İhtiyar ayrılırken şu sözleri söyledi:

–O altın kutucuğu başına bir felaket geldiği zaman açarsın. Onun içinde senin dertlerine çare olacak şeyler vardır. Haydi yavrum! Yolun açık olsun.

Sanduc teşekkürlerle kutuyu cebine yerleştirdi. O gün akşama kadar yol gitti. Geceyi bir ağacın kovuğunda geçirdi. Ertesi gün yine yola çıktı. Evden ayrıldığıının üçüncü günü akşamı, uzakta, karanlıklar içinde parlayan bir ışık gördü. Ona doğru ilerledi. Üç gündür birçok dağlar, tepeler aşmış ovalar, dereler geçmiş, fena halde yorulmuştu. İlerledikçe ışık büyüyordu. Nihayet tamamen yanına vardığı zaman bunun büyük bir saray olduğunu gördü. Zavallı Sanduc tabii böyle büyük ve mükellef bir bina görmemişti. Hayretinden bir müddet şaşkın şaşkın bakındı ve sonra ilerleyip büyük kapının tokmağını vurdu. Kapı açıldı. Kendisini birçok hizmetkârlar karşıladı. Bunlar Sanduc’a ne istediğini sordular o da bir yolcu olduğunu geceyi geçirmek için bir yer ve bir sıcak çorba istediğini bildirdi.

Latife:

1.8. KİM KİMİ YİYECEK?

Küçük Necla babasıyla kırdan gezerken bir öküz sürüsüne rastladı ve fena halde korktu. Babası:

–Yavrum!” dedi. “Korkacak ne var. Bunlar öküz. Çok defa evde tabağa koyup koyup yiyorsun”. dedi. Necla:

–Bunlar hem tabağa girmez, hem de pişmemiş... Ben onları değil onlar beni yiyecekler, cevabını verdi.

1.9. HANGİ MEVKİ?

Celal annesiyle imtihandan sonra konuşuyordu:

–Oğlum! Nasıl imtihanda iyi bir mevki alabildin mi?

–Evet tam kapının yanında ve kara tahtanın karşısında idim.

Ahlaki Hikâye

1.10. AMCANIN MİRASI

Osman ve Vecdi iki kardeş idiler. Bunlar ayrı ayrı yaşıyor ve ekmek paralarını kazanmak için çalışıyorlardı. Osman kanaatkâr ve tok gözlü olduğu halde Vecdi bilakis haris ve aç gözlü idi. Bir gün her iki kardeş (Amcanızın Dostlarından: Faik) imzalı birer mektup aldılar. Bu mektuplarda amcalarının bulunduğu köyde vefat ettiğinden ve bir hafta sonra köye gelmelerinden bahis olunuyordu.

Vecdi işin ucunda büyük bir servet olacağı ümidiyle adeta sevindi. Osman ise bilakis sevdiği ve hürmet ettiği ihtiyar amcasının ölümüne müteessir oldu. Her iki kardeş aynı günde amcalarının köyüne gidip mektubu gönderen adamın evinde buluştular. Amcalarının pek sevdiği bir dostu olan ihtiyar Faik Efendi iki ceket ve bir vasiyetname ile yanlarına geldi. Vasiyetname okundu. Oturduğu evi ve içindeki eşyayı köyün en fakir bir ailesine terk eden amca kendisini hatırlamaya vesile olur diye biraderzadelerine birer ceket bırakmıştı.

Vecdi bu vasiyetnameden hiç hoşlanmadı. Ceketlerden birini alıp çıktı gitti. Osman ise keder içinde idi. Amcasının mezarını ziyaret etti ve sonra o da diğer ceketini alıp evine döndü. Vecdi ceketini evde bir köşeye atmıştı. Osman ise cuma günleri giyiyordu.

Bir gün Vecdi sokağa çıkarken ceketinin bir düğmesini kopmuş gördü. Derhal amcasının ceketini alıp bir düğmesini kendi ceketine dikmek üzere kesti. Fakat hayret... Düğmenin üstüne kaplanmış olan kumaş parçası elinde kaldı. Üç sarı altın yere düştü. Eğildi, altınları yerden aldı. Sonra:

–Altın... altın!” diye haykırdı.

Diğer düğmeleri de sırayla kesti. Hepsinden üçer altın çıktı. On iki düğmeden çıkan altınlar tam otuz altı tane idi. Vecdi sevincinden bayılacak bir hale gelmişti. Hırsla:

–Servet... servet!” diyordu.

O zamanlar otuz altı lira hakikaten bir servet demektir. Vecdi birden bir şey düşündü. Kardeşi Osman’da kalan cekette de herhalde altın vardı. Hem ondaki cekette düğme iki sıra ve yirmi dört tane idi. Şu hâlde yetmiş iki altın vardı. Nasıl edip de Osman’dan ceketi almalı diye düşündü. Osman kendisindeki ceketi amcamın yadigarı diye satmazdı. Hırs insanlara pek çok hileler öğretir. Vecdi derhal buna bir çare buldu. Kendisindeki

1.11. KIRLANGIÇLAR GİDERKEN

Annesine soruyordu Cemile:

“Buradaki yuvaları terk ile.

“Kırlangıçlar nerelere gidiyor?

“Akın akın niçin hicret ediyor?

Anne hemen pencereden bahçeyi göstererek dedi:

“Yavrum, her yeri bak sonbahar rüzgarları sarıyor;

Fırtınalar yıkacak şey arıyor.

“Çoktan gitti o sıcacık, tatlı yaz

Yaprakları savuruyor sert poyraz.

Yarın yine kışlar gelir, kar yağar,

O zaman bu küçük kuşlar ne yapar?

Artık burada kırlangıçlar duramaz.

Yükseklerde şık yuvalar kuramaz.

Hepsi artık uçup sakın ve sıcak ülkelerde yuvaları kuracak.

Oh ne âlâ! Biz de gitsek olmaz mı?

Başka yerler hep sıcacık, hep yaz mı?

Burada karla örtülüyken saçaklar
Bazı yerde dehşetlidir sıcaklar.
Bizler öyle kuşlar gibi kış ve yaz
Diyar diyar gezemeyiz, bu olmaz.
Hem yoktur ki soğuklardan korkumuz.
Kar yağınca hatta memnun oluruz.
Yanar bütün evlerdeki sobalar
Bir yaz gibi sıcak olur odalar
Ah akıl, zekâ vermiş bizlere
Tabiata karşı koysunlar diye
Kuşlara da birer kanat vermiş bak
Hepsi uçup ölümden kurtulacak

Demiray

Numero:1

Gazetemiz

Sayfa:4

... ceketini Osman'ın geçtiği yollardaki dükkanlardan birine verip astırarak Osman'da gidip:

“Kardeşim geçenlerde parasız kalmış, amcamdan kalan ceketini satmışım. Şimdi param var. Şu sendeki ceketini on liraya bana sat.” diyecekti.

Bu planı derhal tatbik etti. Ceketini bir dükkâna gidip bıraktı. Lakin Osman kendisindeki ceketini satmayacağını söyledi. Kurnaz Vecdi, Osman zaten bunun böyle olacağını biliyordu.

Birkaç gün sonra Osman kardeşinin sattım dediği ceketini dükkânda gördü. Ve satın aldı. Maksudı onu kardeşine hediye etmektir.

Tesadüfün bazen büyük iyilikleri vardır. İşte böyle bir tesadüf Osman'ın gözlerini fal taşı gibi açtı ve ona her hakikati öğretti. Osman bir gün yine amcasının ceketini giymişti. Odasının kapısından geçerken düşmenin biri rezeye takıldı ve yere düştü. Osman eğilip yerden düğmeyi alınca içinde üç altın bulunduğunu gördü. Kardeşi Vecdi'nin ne için gelip ceketini istediğini anladı. Kendi kendine:

“Ya! Öyle mi. Dedi. Hakikatli kardeşe bak. Gelip beni ikaz edeceğine iğfal edip ceketini elimden almak istiyor. Ben ise onu memnun edeyim diye sattığı ceketini almışım.

Halbuki o da bir oyunmuş. Tevekkeli değil... Hiç Vecdi Amcamın hatırasını taşıyayım diye on lira verir miydi? Pek âlâ... Günah benden gitti.”

Osman bütün düğmeleri kesip altınları çıkardı. Ve yerine nikel paralar koyup tekrar dikti. Yetmiş iki lirayı cebine yerleştirip cekete bu suretle yetmiş iki kuruş dikmiş oldu.

Vecdi bıraktığı yerden ceketin satın alındığını görünce koşa koşa Osman’ın evine geldi. Fakat Osman ceketi on liraya satamayacağını bildirdi. Vecdi yirmi lira teklif etti. Yine muvaffak olamadı. Nihayet yetmiş iki liranın ümidiyle otuz altı lirayı da verdi. Osman razı oldu. Paraları alarak ceketi verdi.

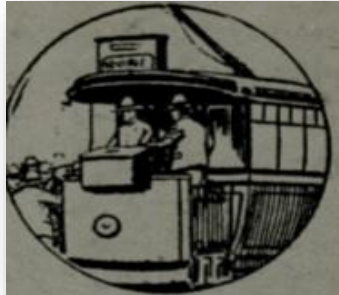
Vecdi sevinçle evine koştu. Telaş ve heyecanla düğmeleri sökmeye başladı. Fakat a lanet. Altın yerine hep kuruş çıkıyordu. Nihayete kadar düğmeleri söken Vecdi evvel sarardı sonra kızardı. Ve nihayet bayıldı. O oyun oynayayım derken kendisine oyun oynamışlardı. Diğer tarafta Osman müsterih bir vicdanla kendi hakkı olan paraları harcıyordu. Küçük, güzel bir de ev aldı. Yine cuma günleri amcasından kalan ceketi giyiyor ve namını hürmetle yâd ediyordu.

Hikâyeci

1.12. DÜNYA ETRAFINDA

Şili’de: Yeni Bir İcat- Şili’deki (İkik) şehri dünyanın en mükemmel elektrik tramvaylarına maliktir. İşte bu şehrin tramvaylarının arka sahanlığına birer mektup kutusu

konulmuştur. Herkes mektubunu bu kutulara atar. Tramvayın geçtiği yollarda posta şubelerinin memurları bu mektupları alır. Bu yeni icat sayesinde şehrin bir tarafında atılan mektup diğer tarafına bir iki saat içinde gitmektedir. Bu icat çok mükemmel ise de bizde

şimdilik kabiliyet-i tatbikiyesi yoktur. Çünkü bizde tramvaylar şehrin her semtinde işlemez.

İsveç'te:

Kâğıttan Bir Lokanta- Şimdiye kadar Japonya'da evlerin ekseriyetle bambudan dahilî teçhizat ve duvarlarının kâğıttan yapıldığını biliyorduk. Lakin evlerin esas aksamının da kâğıttan yapılabileceğini zannetmiyorduk.

Bu kere (Aparanda)'da İsveçliler tamamen kâğıttan bir bina yapmışlardı. Lakin sakın bizim defter kâğıtlarımızdan zannetmeyin. Bu kâğıt taş gibi serttir. Bina bir lokanta haline konulmuştur. Yalnız bir salonu iki yüzden fazla adam almaktadır. Mimarlar bu kâğıt binaların taş binalar kadar mukavim olacaklarını söylemektedirler. Kâğıdın mevad-i ibtidaiyesinden

olan odunun İsveç'te pek mebzul bulunması binaların çok sade ve cüzî masrafla inşa edilmesi İsveç'in bütün evlerinin kâğıttan yapılacağı kanaatini vermektedir. Ormanları pek zengin olan memleketimizde de acaba böyle kâğıttan evler yapmağa bir gün gelip muvaffak olacak mıyız?

1.13. EĞLENCELİ UĞRAŞMA VE ZEVKLİ DÜŞÜNCELER

Bilmece

Aramaca

1- Bu resimde güzel sakin denizin sathında bir balıkçı kayığı yavaş yavaş ilerliyor. Kayıkçı nerede?

Halledenlerden

Birinciye kristal yazı takımı

İkinciye bir senelik abonemiz

Beşinciye kadar birer âlâ sulu boya takımı

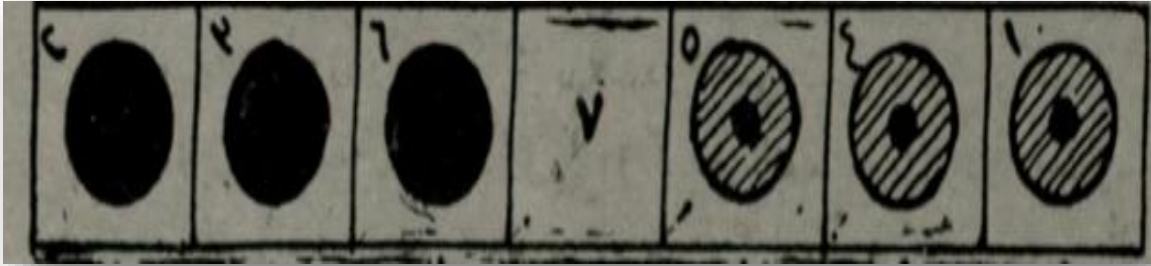
Onuncuya kadar birer eğlenceli kitap

Diğer halledenlerin hepsine ikişer aylık abonemiz hediye edilecektir.

2- Aradığımız sekiz harfli ve her çocuğun görür görmez fevkalade sevdiği bir şeydir.

(1,2,3)'üncü harflerinin teşkil ettiği madde için bu yakınlarda harp ihtimali vardır. (5,2,3,6)'ıncı harflerden bir taze çıkar.

3- Aşağıdaki şekilde gördüğünüz vecihle bir mustatil yedi parçaya ayrılmış ve sağdaki üç parçaya birer beyaz, soldaki üç parçaya da birer siyah yuvarlak yerleştirilmiş. Ortadaki 7

Numerolu kısım ise boştur. Şimdi matlup olan sağdaki yuvarlakları sola, soldaki siyah yuvarlakları sağa geçirmektir. Şu kadar var ki yuvarlaklar birer birer hareket edecek ve hiçbir zaman iki yuvarlağın veya kısmın üstünden birden atlamayacaktır.

1.14. BUGÜN BİLE HATIRLADIKÇA KALPLERİNİZİ ŞİDDETLE ÇARPTIRAN HANGİ İMTİHANINIZDIR?

Cihanda herkesin taht-ı i'tirâfindadır ki en güzel, en sevimli hayat (çocukluk hayatı)'dır. Çocukluk hayatının elemi, tasası, kaygısı yoktur. Onda yalnız neşe, yalnız sevinç vardır. Tek bir kusuru olmasa çocukluk hayatına (cennet hayatı) demekte hiç tereddüt etmezdik.

Çocukluk, daha doğrusu neşe, şetâret âleminin bir köşesini karartan, küçük gönüllere bir kâbus gibi bazen çöken şey nedir?

Hiç şüphesiz (İmtihan!...)

Küçük arkadaşlar!

Gönülceğinizi bazen üzen o korkunç (imtihan) değil sizi; sizi imtihan edenleri de bir zamanlar titretmiş ve terletmişti. Belki bugün bile onlara korku vermektedir. Şimdi hepimiz şu kısa hayatınız zarfında geçirdiğiniz imtihanlar içinde sizce hangisi çok heyecanlı, çok müthiş ise yazıp gönderin. Biz de onları sırayla (Gazetemiz)'e yazalım.

Lakin çok rica ediyoruz cevaplarınız çok uzun olmasın ve bir fotoğrafınız beraber bulunsun. Çünkü her cevabı sahibinin fotoğrafıyla derc edeceğiz.

Müdür-i mesul: Tahsin Demiray Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekası	Bilmece ve aramacalarımızdan hiçbirini kesmeye hacet yoktur. Yalnız bir kâğıt üzerinde ta'rifâtı yapıp izahat vermeli ve sonra kuponla göndermelidir. (Kuponsuz gelecek cevaplar muteber değildir).	1'incinin Aramaca Ve Bilmece kuponu
---	---	--

Sıhî Nasihatli

2.1. YEMEKLERİ ÜFLEMİYİNİZ!

Biliyorsunuz ki biz birçok yemeklerimizi sıcak olarak yeriz. Sağ yağlı yemeklerimizin hepsi ısıtılır. Bu ısıtma donan yağları eritip yemeğe lezzet vermek içindir. Bunun için de yemeğin az ısınması kâfidir. Halbuki çok kere yemekler sofraya fıkır fıkır kaynarken konur. Hele kış çorbaları soğuğa faydası olur zannıyla kaynar kaynar, dili dudağı ağzın tavanı, gırtlığı yakar içilir. O kadar ki, gözlerden yaş gelir. Bu yemek yemek değil kemal-i cehaletten azap çekmek demektir. Pek fazla ısınan yemeği soğuğa terk etmelidir. En kaynar bir yemek beş dakikada soğur. Bu hususta biraz sabırlı olunmalıdır.

Pek çok kimseler sıcak yemek gelince soğumasını beklemezler; arkalarından atlı kovalıyormuş gibi üfleyip üfleyip tıkıştırırlar. Fakat hiç düşünmezler ki kendi kendilerini zehirliyorlar. Sakın (bizi korkutmak için böyle söylüyor...) demeyin. Sözüm çok doğrudur. Bunu size şimdi ispat edeceğim.

Bir kuşu bir (fanus) altına veya bir kutuya koyup her tarafını hava almayacak tarzda tıkasanız; kuş ne olur? Hiç şüphesiz biraz sonra ölür. Keza bir insanın beş dakika boğazı sıkılıp hava aldırılmasa ölür.

Niçin ölür?

Çünkü vücut evvela havadaki (Müvellidü'l-Humûza) denilen gaza, sonra da vücutta hasıl olan (karbon gazı)'nı dışarı atmaya muhtaçtır. (Karbon gazı) zehirli bir gazdır; fazlası insanı öldürür.

İşte taze hava alamayan kuş veya herhangi bir hayvan (Müvellidü'l-Humûza)'sızlıktan ve (karbon gazı)'nı def' edememekten ölüyor. Ciğerlerimizden

mütemadiyen çıkardığımız hava içinde çok miktarda (karbon gazı) vardır. Elinize bir ince uzun cam veya kamaş boru alıp ucunu bir bardaktaki Őeffaf, yani bulanık olmayan, billur suyun içine sokup beş on defa üflerseniz suyun bulandığını görürsünüz. Halbuki su, temizdi, içinde toz yoktu. Ciğerimizde de toz toprak, süprüntü yok ya!.

O halde suyu bulandıran nedir? (Karbon gazı)'dır. Yemeği üflediğinizde işte bu gazı lokmayla tekrar vücudunuza sokmuŐ oluyoruz. Diyeceksiniz ki (Canım efendim; o kadarcık zehrin adama ne mazarratı olur?) Hayır! Sakın bu fikirde bulunmayın zarar, küçük de olsa zarardır. Onun için yukarda da söylediğim gibi yemeği çok sıcak yemeyin. Tesadüfen kaynamıŐsa bile biraz sabırlı olup soğumasını bekleyin. Bunun mazarratını bilmeyenlere de tesadüf ederseniz size anlattığım o bardağa üflemek tecrübesini yaparak onlara da anlatın ve bir küçük mekteplinin boş kafa gezdirmediğini ispat edin.

...

Resimli Hikâye

2.2. SEKİZ BİN SENE SONRA DİRİLEN FİRAVUN

Geçen nüshadan mabâd ve son

Yeniden hükmetmek, sefa sürmektir. Biraz sonra yolda bir adama rastladı. Bu, devesini arayan (Ali Gunuf) idi. Zavallı deveci bu acayip kıyafetli adamı görünce hayretler içinde kaldı. Mısır'ın eski tarihlerini de bilmediği için (Bibilâbal)'i hiçbir Şeye benzetemedi; (Bibilâbal) onun yanına yaklaŐıp:

- Hey sersem! Görmüyor musun ben firavunum, efendim, bana (Bibilâbal) derler. Dedi.

- Ahmet "Köle! Efendine hürmet etsene."

Demesinden de bir Şey anlamadı. Tabii eski Mısır lisanını bilmiyordu. (Bibilâbal) o sırada yanlarına yaklaŐan deveye binip Şimale koŐturmaya başladı. Nihayet Şehre girdi. Her Şeye karşı hayret gösteriyordu. Çünkü gördüklerinin hiçbirisi kendi zamanında bulunmuyordu. Yüksek yüksek evler, muntazam sokaklar, tramvaylar, otomobiller, insanlar hemen hepsi (Bibilâbal)'e garip görünüyor,

hayret veriyordu. Ahali de kendisine o nispette bir hayretle bakıyor, devenin arkasından bir sürü ve meraklı adamlar geliyordu. Bir aralık süratle geçen bir kamyonun ürken deve

firavunun altından fırlayıp kaçtı. (Bibilâbal) yere yuvarlandı. Kimse yanına yaklaşım muavenet etmedi. Firavun kızdı, hiddetle bağırdı. Bu lisanı anlamayan halk korkuyla kaçıyor. Kalabalığın arasına bir polis sokuldu ve (Bibilâbal)'i yakasından yakalayıp doğru karakola götürdü ve serkomiserin yanına çıkardı. (Bibilâbal)'in sözlerini tabii kimse anlamıyordu. Nihayet bunun eski bir firavun olduğu anlaşılınca eski lisanlar mütehasısı olan bir asar-ı atfka âlimi getirildi. (Bibilâbal)'in kim olduğu öğrenildi. Fakat o zamana kadar birkaç gün polis tevkifhanede kalan eski firavun dünyanın bu kadar fazla değişmesine çok teessüfler etmişti. Polis serkomiseri (Bibilâbal)'i tevkifhaneden çıkarıp bir eski elbise verdi ve:

- Memlekette gürültü patırtı yapmamak şartıyla serbestsin.” dedi.

Firavun saltanatı iade etmelerini şiddetle talep ettiği zaman herkes güldü. (Bibilâbal) me'yusiyetle çıktı. Yakasına sefalet yapıştı. Parasız firavuna kimse ehemmiyet vermiyordu. Birkaç gün bir meydanda ayakkabı boyacılığı etti. Fakat bu suretle yaşamının hiçbir zevki olmadığını ve bir firavuna ehemmiyet verilmediğini görünce uyuduğu zaman odasına birçok altın, gümüş almadığına teessüf etti. Bir akşam güneş batarken şehirden çıkıp sekiz bin sene uyuduğu ihrama gitti. Yine karanlık

koridorlardan geçip taş odadaki taş sandığına girdi. İnsanların ve dünyanın başka bir şekil alacağı zamana kadar uyanmamak şartıyla yine sandığın kapağını kapayıp uyudu.

2.3. TEVHİD-İ EFKÂR

Gazetesinde (Gazetemiz)'in imlâsı hakkında ulu orta edilen itiraza gazetemiz sahifelerinin müsaadesizliğine binaen cevap veremedik. Okuyucularımız lazım gelen cevap ve izahatı (Halk Mektepleri Mecmuası)'nda bulabileceklerdir.

2.4. LOKOMOTİF YÜZER Mİ?

İlk defa denizde bir vapur gören küçük bir çocuk annesine geminin bacasından çıkan dumanı göstererek:

– Bak bir lokomotif denize girmiş yüzüyor.” der.

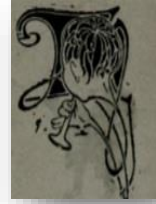
2.5. SPORCULARA!

Harikalar yaratan yiğit Türk'ün genç nesli
Her an için hakkı tanıtacak kuvvetin
Gösterdi ki tecrüben her dost kalpte kin besili
Günden güne artmalı dinç vücuda rağbetin

Mefkurene sahip ol boş geçmesin bir anın
Öz yurduna temin et rahat mesut bir hayat
Ve bağır ki bu kuvvet yalnız hakkın imanın
Dünyalara daimî sulh devrini sen yaşat

Ey Türk genci önünde her manî'de virdin
Olsun artık terakki yollarında gözlerin
Unutma ki daha dün cehalete esirdin
Bundan böyle zaferler istikballer hep senin

Hayri Recep

Eski Zaman Masallarından

2.6. SANDUC YAHUT ALTIN ENFİYE KUTUSU

Geçen nüshadan mabâd

Sanduc’u içeri alıp yemek verdiler.

Sanduc yemek yerken evin güzel kızı gelip kapıdan bu yabancıyı gözetlemiş ve sonra babasına gidip (Aşağıda bir güzel çocuk var. Bize bu akşam misafir olmuş.) diye haber vermişti. Kızın babası ve bu konağın sahibi (Sert Ağa) diye anılan müthiş bir ihtiyardı. O havalı kendisinden tir tir titrerdi. (Sert Ağa) kızını kimseye vermiyor, her isteyene birçok tekliflerde bulunuyordu. Konağına genç ve güzel bir delikanlının geldiğini duyunca aşağı indi ve Sanduc’la konuştu. Sanduc’un hali etvârı hele ciddi ve saf sözleri Sert Ağa’nın hoşuna gitti, ona:

– Delikanlı! Sen ne iş yapabilirsin?” diye sordu. Sanduc derhal müsterihane:

– Her işi yapar; başarırım, cevabını verdi. Sert Ağa bu cevaba kızdı ve:

– O halde.” dedi. “Evimin arka tarafında büyük bir deniz, bu denizde birçok gemilerim vardır. Yarın sabah tam saat sekizde o gemilerden en büyüğüne ne yapıp yapıp girecek ve büyük topu atacaksın. Gülleyi kızımın yattığı odanın penceresinden onun karyolasının ayak ucuna düşüreceksin. Ve eğer bu dediğim olmazsa kendini ölmüş bil.

Sonra öfkeyle çıkıp gitti. Sanduc kendi kendine (Tam belaya çattık!) diye söyleniyordu. Kendisine gösterilen odaya çekilip düşünmeye başladı. Lakin pek fazla yorgundu. Düşünürken zavallı Sanduc uyuyuverdi. Uyandığı vakit saat sekize geliyordu. Kendine emredilen ve sonunda ölüm taşıyan işi yapmak için vakit kalmamıştı bile. Aklına birdenbire babasının verdiği altın enfıye kutusu geldi. Hemen cebinden çıkarıp açtı.

Sofrada en âlâ yemekler, meyveler, tatlılar vardı.

İçinden üç kırmızı cüce çıkıp:

– Bizden ne diliyorsun?” diye sordu.

Sanduc cevap verdi:

– Bu evin arkasında bir deniz, o

Kutudan üç kırmızı cüce çıktı

denizde birçok gemiler vardır. Bu gemilerin en büyüğündeki büyük top patlatılacak ve gülle bu evin kızının yattığı karyolanın ayak ucuna düşürülecek. Sizden bunu istiyorum! Cüceler yerlere kadar eğilerek selam verdiler ve:

– Siz merak etmeyin. Şimdi dediğiniz olur.” deyip kutuya girdiler.

Sanduc kalktı. Giyindi. Saat sekizi vururken top patladı. Sanduc odasından çıkınca Sert Ağa ile karşılaştı. İhtiyarın sert çehresi biraz gülüyordu. Sanduc’u yemeğe davet etti. Sofrada en âlâ yemekler, meyveler, tatlılar vardı. Sanduc’un da neşesi yerine gelmişti. Yemekte evin güzel kızı hizmet ediyordu. Bir aralık Sert Ağa Sanduc’a:

– İki vazifen daha var. Onları da layıkıyla ifâ eder, o iki imtihanı da atlatırsan sana kızımı veririm.” dedi.

İkinci iş bahçenin bir tarafındaki bütün ağaçları diğer tarafa nakletmek idi. Küçük kutu sayesinde ertesi gün saat sekizde bu iş de olmuştu.

Üçüncü iş: On iki altın direk üzerinde mükemmel bir saray yapmaktı. Kırmızı cüceler onu da muvaffakiyetle başardılar. Bütün bu şeylerden sonra Sert Ağa'nın bir diyeceği kalmadı. Kızını büyük bir düğün yapıp Sanduc'a verdi.

Düğünün haftasında Sert Ağa büyük bir av tertip etti ve bu ava konağın bütün ahalisi iştirak etti. Ormanlarda kırlarda mükemmel bir vakit geçirdiler. Onlar avdayken konakta bekçi kalan bir hizmetçi Sanduc'un dairesine girip etrafı karıştırdı. Sanduc'un eski elbiselerinin cebinde mahut sihirli enfiye

-Sonu var-

2.7. İKİ KARDEŞ

İki kardeş bilirim ki birbirine pek benzer
Boyda, renkte, şekillerde müşabehet arz eder.
Fakat bunlar bir hususta birbirinden ayrılır
Biri gayet kuvvetlidir, ötekisi zayıftır
Hepimiz bu kardeşleri pek yakından tanırız
Hatta her an, gece gündüz yanımızda taşırız
Kardeşlerden birisi sağ, diğeri sol elimiz
Biri kavî, biri za'if. Biraz dikkat ediniz.
Sebebini anlarsanız (sol çalışmaz boş durur
Bunun için acizdir o; sağ çalışır güç bulur.)
Türkçemizde atalardan kalma güzel bir söz var
Bunu güzel anlatır. İşleyen demir ışıldar.

Muallim: T. Hadi

2.8. MÜNDERİCATSIZ HİKÂYE

Ahlaki Hikâye

2.9. KÂMÎ BABA'NIN ÇINGIRAKLARI

Sus! Gürültü etme yaklaşıyoruz.

Bu kumanda tarlaların ve yemiş bahçelerinin yanındaki uzun yolda ilerleyen iki çocuğun büyüğü tarafından verilmişti. Akşamın karanlığı çoktan çökmüş herkes evlerine çekilmişti. İki arkadaş kimseye tesadüf etmiyorlardı. Yol tamamen ıssızdı. On iki yaşlarında kadar olan küçüğü muttasıl bir şeyler söylenip mızıldanıyor fakat büyüğü onu itaate mecbur ediyor, şikâyetlerine kulak asmadan götürüyordu.

Nihayet bir bahçe çitinin önünde durdular. Büyüğü:

– İşte geldik.” dedi. Küçüğü:

– Fakat bu bahçe Kâmi Baba'nın!

– Ne beis var. İşte buraya gireceğiz.

– Fakat görüyorsun ki kapı da kapalı.

–Düşündüğün şeye bak! Küçük bir kapı. Üstünden atlamak güç bir şey değil ya! Dikkat sen de benim gibi yap.

Bu sözlerinden sonra iki kahraman daha doğrusu iki küçük hırsızdan büyüğü çite tırmanıp çıktı, kapının üstünden aşip usulca yere atladı. Fakat diğeri hala tereddütler içinde olduğu yerde hareketsiz duruyordu. Nihayet:

- Bizim bu hareketimiz hiç doğru değildir.” dedi. Diğeri:
- Yok canım! Bu küçük bir oyun. Haydi beklemeyelim çabuk gel!
- Hayır, hayır ben yapamayacağım.
- Korkak!

Bu kelime o anda sihirkâr tesirini gösterdi. Hiçbir çapkın kendisine (korkak) dedirtmek, korkaklık göstermek istemez. Küçüğü bütün cesareti toplayıp setten atladı. İkisi de bir müddet heyecanla etrafı dinledir. Kalpleri o kadar kuvvetle çarpıyordu ki sesi duyulmasın diye ellerini göğüslerinin üzerine bastırmışlardı. Büyüğü:

–Bak şu ilerdeki erik ağacını görüyor musun? İşte orada iyileri var. Lakin yavaş yavaş yürüyelim; kumlar bile çitirdamasın.” dedi.

Her ikisi de ağacın yanına kadar ses çıkarmadan gittiler. Büyüğü:

–Ağacı birer dalından tutup beraberce, kuvvetle sal-

Numero:2

Gazetemiz

Sayfa:4

layalım. Dikkat! Bir, iki, üç... Lakin ne garip hal! Çocuklar bu kumandaya itaatle ağacı sallayınca çılgın bir gürültü, bir şangırtı koptu. Küçücük, kuzu boyunlarına takılanlardan inek ve öküz gibi hayvanların boyunlarına takılanlarına kadar her cins çingiraklar, hatta iri kampanalar ağacın her dalına bağlanmıştı. Gecenin sessizliği içinde irili ufaklı bu bir yığın çanın, çingırağın feryada başlaması çocukları fena halde şaşırtmıştı. Korku ve hayretle birbirlerine bakıyorlardı.

O sırada ilerdeki evde bir hareket oldu. Bir kapı açıldı kalın bir erkek sesi gürlledi:

- Haydutlar! Hele az durun, size ben kim olduğumu öğretiyim!
- Zaten biliyoruz?

Büyük çocuk bu cevabı verip çite kadar koştu; üstünden çabucak aşip diğer tarafa atladı ve savuştu. Küçüğü ise arkadaşını taklit etmek istediye de fena halde şaşırmıştı. Bahçenin nihayetine varmadan evvela başını bir ağaca çarptı, ayakları bir bahçe (alet) aletine takıldı ve boylu boyunca düştü.

Bu esnada Kâmi Baba elinde bir fener olduğu halde geliyor hem de şöyle söyleniyordu:

– Ah haydutlar! Elime bir geçerseniz size, gece yarısı kapalı bahçelere girmeyi öğretirim. Ah! Bir tanesini yakalسام!

Kâmi Baba ağaçları büyük bir itina ile yetiştirmişti. Bütün günü bahçede geçer, fidanlara yavrusu gibi bakardı. Kâmi Baba köyün en muhterem bir ihtiyarı idi. Bütün köylü onu sever, hürmet ederdi. Bu ihtiyar asker bütün namazlarını muntazaman köyün küçük caminde kılar, herkese iyilik eder, mektebe giden çocuklara yemişler, meyveler dağıtırdı.

Şimdi elinde feneri olduğu halde bütün bahçeyi dolaşüyor ve mütemadiyen: Ah! Bir tane yakalسام, diyordu. Bir aralık yerde yatan küçük hırsızı gördü. Bunun kim olduğunu anlamak için feneri yüzüne tuttu. Birden:

– Vay İsmet sen misin?” diye haykırdı.

Çocuğu tanımişti. Köyün aşağı tarafında oturan (Hüsmen Dayı)’nın oğlu idi. İsmet baygınlıklar geçiriyor, bir ses çıkarmağa muvaffak olamıyordu. Kâmi Baba:

– Galiba bayılmış! Dur yavrum, dur.” dedi.

Çocuğu yerden kaldırıp kucağına aldı, evine götürdü. Bir minderin üstüne yatırdı. Yüzüne su serpti. Başını ve bileklerini sirke ile ovdu. Çocuk gözlerini açınca Kâmi Baba:

Kâmi Baba feneriyle gezerken

– Oğlum İsmet! Bir tarafın ağrıyor mu?” diye sordu.

İsmet kızarak:

– Başımda ve bacağımda az ağrı var Kâmi Baba.” dedi.

Kâmi Baba çocuğu muayene etti. Başımda bir şey yok fakat ayağında hafif bir burkulma vardı. İhtiyar asker bacağı az oğmadı ve güzelce bağlayıp sardı. Sonra tatlı bir sesle sordu:

– Oğlum! Niçin böyle yaptın; babana ne söyleyeceksin? Hem yanında biri daha vardı. O kimdi?

İsmet ağlamaya başladı. Hem hıçkırıyor ve hem:

–Kâmi Babacığım böyle söyleme. Ben vallahi bunu ilk defa yaptım. Bir daha da tövbeler olsun yapmam.” diyordu.

Kâmi Baba çocuğu teselli etti. İkinci defa yine yanındakinin kim olduğunu sorduğu zaman bir cevap alamadı. Bunun üzerine:

- Bana niçin söylemiyorsun! Esasen arkadaşının kim olduğunu biliyorum. Yanındaki çocuk (Tarık) değil miydi? Onu bu gibi çirkin hareketlerde birkaç defa görmüştüm.” dedi.

İsmet başını öne eğdi. Hiç ses çıkarmadı. Kâmi Baba bir müddet düşünceli, dalgın, ormanı seyretti sonra İsmet’e:

–Haydi oğlum artık gidelim. Seni evine götüreyim. Baban annen merak ederler.” dedi.

İsmet’i kucağına, feneri bir eline alıp yola çıktı. Çocuğun ayağı fena halde sızlıyordu. Başını Kâmi Baba’nın omzuna dayamış arada bir:

– Kuzum Kâmi Babacığım! Bunu babama söyleme.” diye yalvarıyordu.

Eve yaklaştıkça İsmet’in kalbi daha şiddetli çarpıyordu. Evde babası bu vakitlere kadar nerede kaldığını, bacağına ne olduğunu sordu. İsmet saklayamadı. Ağlayarak vakayı anlattı. Ve şu sözleri de ilave etti.

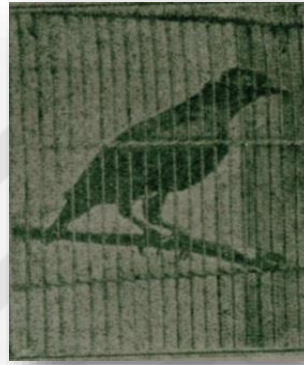
–Babacığım beni cezalandırabilirsiniz. Ben de biliyorum ki büyük bir kabahat işledim. Yalnız şunu da söyleyeyim ki ben bunu ilk defa yaptım. Hem bir daha da katiyen yapmam.

Kâmi Baba da İsmet’e kefil oldu. Babası affetti:

– Esasen cezanı çekmişsin. Haydi git, yat.” dedi.

İsmet; yatağına girdiği zaman başı fena halde zonklıyor, vücudu ateş gibi yanıyordu. Sabaha kadar irili ufaklı çingiraklar başında çınladı durdu! Üç dört gün doğru dürüst yürüyemedi. Ayağı sancıyordu. Hele bir hafta oyun oynayamadı. Tabii zamanla bütün acılar geçti. Fakat kulağından bir türlü o çingirak sesleri çıkmaz oldu. Ne zaman bir koyun veya beygir çingırağının sesini işitse kıpkırmızı olur, bir kapıdaki çingırağı yüreği hoplamadan çalamazdı. Artık her ses ona yaptığı kabahati hatırlatıyor ve sanki her çingirak ona (Sakin bir daha yapma!) diyordu.

H.

2.10. LİSAN BİLEN BİR KUŞ

Londra Hayvanat Bahçesi nadir cinsleri en çok olan bir hayvanat bahçesidir. Geçenlerde buraya Hindistan'ın şimal tarafından serçe nevinden bir kuş getirilmiştir. Bu kuş Hint ve İngiliz lisanından kelimeleri suhuletle telaffuz etmekte her iki lisandan birçok cümleleri muntazaman söylemektedir. Bunun için bu kuşu konuşan hayvanlar kısmına koymuşlardır. Hayvanat âlimleri bununla pek ziyade meşgul imişler.

2.11. EĞLENCELİ UĞRAŞMA VE ZEVKLİ DÜŞÜNCELER

Bilmece

Aramaca

- 1- Nalbant (na'lbat) elinde nal beygiri nallamak için hazırlanmış. Beygir nerede?
- 2- Aradığımız yedi harfli çok sevdiğimiz ve hep ona mensup olduğumuz bir şeydir ki (1,4,3,5)'inci harfleri cevher ve (2,4,5)'inci harfleri bir rengi gösterir.
- 3- Bir vagon ve bir lokomotiften ibaret iki tren aynı hat üzerinde karşılaşıyor. Yalnız sağdan gelen trenin girebileceği yedek bir hat varsa da bir lokomotif veya bir vagonun başka bir şey almıyor. Şimdi matlup olan: Sağdaki gül rengi vagon ve

lokomotifin sola ve soldaki siyah lokomotif ve vagonun sağı geçmesidir. Nasıl ve hangi manevralarla buna muvaffak olunur?

Vagonların lokomotifsiz hareket etmeyeceğini de unutmayın.

Bu üç bilmecemizi halledenlerden birinciye gayet güzel bir (tayyare) ikinciye âlâ kutulu bir (sulu boya takımı)

1

beşinciye kadar (üçer aylık abonemiz) onuncuya kadar birer (kitap). Diğer bütün halledenlere (Gazetemiz)'in iki sayısından birer âlâ kağıtlı nüsha verilir.

2.12. DİKKAT

Taşra mekteplerindeki küçük arkadaşlarımızın da iştiraklerini temin için gerek aramaca ve bilmece ve gerek müsabakalarımızın müddeti üç haftadır. Her sayının aramaca bilmece ve müsabaka neticeleri üç sayı sonra ilan olunur.

Altı ay zarfında bütün bilmece ve aramacalarımızı halledenlere altı aylık koleksiyonumuz hediye ve resmi (Gazetemiz)'e derc olunur.

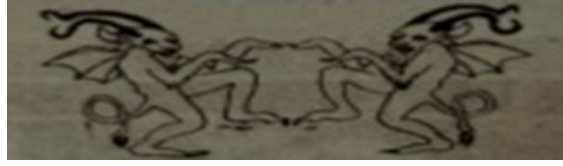
Sahip ve Mesul Müdürü: Tahsin Demiray Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekası	Bilmece ve aramacalarımızdan hiçbirini kesmeye hacet yoktur. Yalnız bir kâğıt üzerinde ta'rifâtı yapıp izahat vermeli ve sonra kuponla göndermelidir. (Kuponsuz gelecek cevaplar muteber değildir).	2'ncinin Aramaca Ve Bilmece kuponu
---	---	---------------------------------------

3. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ, C: 1, NU. 3

Perşembe Günleri Neşrolunur Çocuk Gazetesi

<p>İdare ve Müracaat Mali (Mahalli): Bab-1 Âli Caddesi (Resne Fotoğrafhanesi) karşısında Daire-i Mahsusa - Her husus için müdüriyete müracaat etmeli</p>	<p>Bu Nüshada Neler Var? Haşarı Emin: Hindistan'ın Esrareniz Köşelerinde (Resimli hikâye)- Sanduc (Eski zaman masallarından)- Yılan ve Adam (Mündericatsız hikâye)- Hayali Baba'nın Başına Gelenler (Ahlaki Hikâye)- Dünya Etrafında (Faydalı Malumat)- Latifeler, Bilmeceler, Aramacalar...</p>	<p><u>Abone Şartları</u> Âlâ Kâğıtlı: Senelik 500, altı aylık: 350 Orta Kâğıtlı: Senelik 400, altı aylık: 250 Alelade Kâğıtlı: Senelik 160, altı aylık: 80 kuruş. Çocuklar için üç aylık 40 kuruştur. İlan şartları memurlar ile konuşulur.</p>
--	--	---

3.1. HAŞARI EMİN

Emin; on iki yaşına geldiği halde haşarılıktan vazgeçememişti. Haftada birkaç gün mektepten kaçır, kaçamadığı günler de bile akşamüstü mektepte paydos olduktan sonra daima yırtık, pırtık bulunan kitaplarını koynuna sokunca kendisi gibi haylazlarla birlikte oynamaya koşardı. Emin'in oyunları daima, her zaman tehlikeli idi. Ya taş atar, yahut mahallesine yakın olan mezarlıkta taş atlardı.

Emin'in pek de zengin olmayan babası oğlunun haşarılıkları yüzünden her gün birkaç kuruş (guruş) cereme verirdi. Çünkü her akşam bir, iki komşusu kapıya dikilir, Emin'in attığı taşlarla bir, iki camlarının kırıldığından şikâyet ederlerdi.

Bir gün Emin; mahallenin yüksek bir yerinden gene ras (rast) gele taş atmakta iken attığı taşlardan biri; kazara kendi evinin pencerelerinden birine şiddetle çarpar ve atılan taş ile bin parça olan cam kırıkları, pencerenin önünde oturan anneciğinin yüzünü, gözünü parçalar, fakat; bu felaketten haberi olmayan Emin; kendisini yalnız cam kırıdığı için suçlu addederek oradan savuşur ve doğruca mezarlığa gider.

Yarım saat sonra mahallenin bekçisi Emin'i sırtına almış kan revan içinde ve baygın bir halde evine getiriyordu. Yavrusunun attığı taşın parçaladığı cam kırıklarından yaralanan yüzü, gözü eczalı bezlerle sarılı olan anneciği, onun; mezarlıkta taş atlarken muvazenesini kaybederek mezarlıklarda pek çok bulunan taş kırıklarına çarparak başının fena halde yarıldığını görünce kendi acılarını unutmuş Emin'in yarasını sardırarak ve çeşme gibi akan kanı dindirmek için yarım saat evvel kendi yüzünü, gözünü saran cerrahı arattırıyordu.

İşte yavrularım! Tehlikeli oyunlar böyle daima fena neticeler verir.

3.2. TEŞEKKÜR

İntişarımızı mektuplarla bilmece halli kâğıtlarıyla tebrik eden küçük okuyucularımıza teşekkürler ederiz.

3.3. HİNDİSTAN'IN ESRARENGİZ KÖŞELERİNDE

(...) lisesinin muallimlerinden olan Zekai Bey'in büyük bir ilmî ve kitaplara karşı derin bir alakası vardır. Tarihî tetkikat onun başlıca meşgalesidir. Gizli noktalarını öğrenmek için gece gündüz çalışır. Ve herkesçe meçhul olan birçok noktalara o vâkıftır. Boş zamanlarını ve yaz tatillerini büyük kütüphanelerde nadir ve kıymetli kitapları okumakla geçirir.

Bir gün yine, sabahleyin erkenden evinden çıkmış kitap sergilerini dolaşıyordu. Bir aralık gözüne garip bir cilt ilişti.

Aldı, baktı. Bu, meşin kaplı alelade bir romandı. Sahifelerini çevirdi. Yapraklar arasında bir parşömen kâğıdı gördü. Aldı baktı. Bu eski Hindistan ahalsinin yazısına benziyordu. Merak etti: Kitabı aldı doğru evine gidip odasına çıktı. Masanın önüne oturup kitabı açtı; parşömeni çıkardı. Yazıların birçok kısmı bozulmuş, okunmaz bir hale gelmişti. Ancak şunları çıkarabilirdi. Meşhur hükümetinin... Akbara Nevada, alçak, namussuz...boğa... merkez hükümeti bütün kutsil ikdas ve harem-i ihram... Şeyhül Kebir Muzaffer... cürret ile mahcuz... o sana gösterecekti. Sahifenin bundan başka okunur bir yeri yoktu. Kitabın diğer yapraklarını aceleyle birkaç defa karıştırdı. Lakin başka hiçbir vesika bulamadı. Zekai Bey Hint'in eski tarihini çok iyi tetkik etmişti. (Akbara Nevada)'yı biliyordu. Bu, milad-ı İsa'dan bin sene evvel gelmiş bir Hint racası idi. Hint tarihinde bu adam çok zengin olarak gösteriliyordu. Zekai Bey'in eline geçen parşömen kâğıdı ihtimal (Akbara Nevada)'nın hazinesini arayan biri tarafından yazılmıştı. Lisenin genç ve cevval muallimine bu parşömen kâğıdı çok esrarengiz geliyor ve mutlak bu sırrı öğrenmek (Akbara Nevada)'nın mezarını ve hazinesini bulmak istiyordu. O gün akşama kadar bu hususu düşündü. Tatil yaklaşmış, mektepte son imtihanlar bitmek üzere bulunuyordu. Nihayet ka'tî kararını verdi. Mektepler tatil edilir edilmez Hindistan'a gidecekti.

Bir gün bir İngiliz posta vapuruyla Mısır'a müteveccihen hareket etti. Orada Hindistan'a gidecek bir gemiye binecekti. İskenderiye'de çok beklemedi. İlk vapurla Hindistan imparatorluğunun merkez idaresi olan (Kalküta)'ya hareket etti. Oradan bir gün

içinde eski merkez-i hükümet olan Morapor'a geçti. Tetkik ve tahkike Akbara Nevada hakkında tafsilat almaya çalıştı. Ahalinin lisanına vâkıftı. Bu hususta hiç sıkıntı çekmiyordu. Lakin birçok günler geçtiği halde mesaisi neticesiz kaldı. Yerliler hep buna ait bir şey bilmediklerini söylüyorlardı. Hindistan'ın en sefil ve düşkün, fakir ahalisi[n]e (Parya) derler ve bunlarla kimse görüşmez. Mahalleleri ayrı fevkalade perişan bir haldedir. Zekai Bey bir gün

bu (Parya)'ların oturduğu bir sokaktan geçiyordu. Kulübelerden birinin önünde bir taş üzerine oturmuş kırk yaşlarında kadar görünen bir (Parya) gördü. Zavallı adam son derece meyus bulunuyordu. Zekai Bey onun yanına gitti ve düşüncesinin sebebini sordu. Adamcağız:

– Nasıl meyus olmayayım. Oğlum içerde bakımsızlıktan ölüyor.” dedi.

Ve ağlamaya başladı. Zekai Bey kulübeden içeri girdi. Bir köşede kuru otlar üzerinde bir genç delikanlı baygın yatıyordu. Zekai Bey hastaya yaklaştı. Muayene etti. Biçare ateşler içinde yanıyordu.

Sıtmaya tutulmuş olduğu belliydi. Her seyyahta olduğu gibi Zekai Bey'de de kinin komprimeleri vardı. Hemen bir tane çıkarıp su ile delikanlıya verdi. On dakika sonra hasta rahat uykuya dalmış bulunuyordu. Zekai bey o akşam kulübede kaldı. Gece ihtiyar Hintliyle görüştü. Orada kimse (Parya)'lar yani memleketin en âdî sınıf halkıyla görüşmediğinden Zekai Bey'in bu mahviyyetkârlığı Hintli üzerinde büyük bir tesir yaptı. Zekai Bey o akşam birçok şeyler öğrenmeye muvaffak oldu. Hintliye esas maksadının ne olduğunu anlattığı zaman. Parya:

– Dediğiniz gibi bir şey var amma dedi. Katiyen o olup olmadığını bilmiyorum. Buradan Buğalpor istikametinde yarım gün gidilirse sık ormanlar içinde otlarla örtülü harabelere tesadüf olunur.

Buğalpor ismi Zekai Bey'in nazar-ı dikkatini celp etti. Parşömende bu kelimenin ilk harfleri olan (boğa) diye bir şey vardı. Artık o harabelerin bulunduğu yere gitmeye

karar verdi. Hintli de kendisiyle beraber gelmeyi vaat etti. Sabah olduğu zaman genç hasta iyileşmiş bulunuyordu. Hemen hazırlık görüp bazı âletler tedarik ettiler. Ve üçü birden yola çıktılar. Hintlinin oğlu kendisini ölümden kurtaran iyi kalpli yabancıya karşı vazifesini yapmış olmak için o da bu yolculuğa iştirak etmişti. Ormanda ağaçların seyrek bulunduğu bir yerde durdular. Hintli:

– İşte o dediğim yer burası.” dedi.

Etrafta birçok kırık taşlar, yıkık yosunlu duvarlar vardı. Zekai Bey o gün büyük bir dikkatle her tarafı araştırdı. Yer altı mabedine girmek için bir delik, bir yol aradı; fakat bulamadı. Ertesi günkü taharriyatı da bir fayda vermedi. Nihayet bazı yerleri bir methal bulurum ümidiyle kazdı ve kazdırdı. Hintli ve oğlu kendisi kadar meşgul oluyordu. Nihayet büyük bir taş kapağa rast geldiler. Onu kaldırdıkları zaman önlerine bir merdiven çıktı. Bu merdiven aşağıya doğru iniyor ve kesif bir karanlık içinde kayboluyordu. Nereye vardığı meçhul olan ve bir kuyuya uzanır gibi uzanan yosunlu taş basamaklarından iptida Zekai Bey inmeye başladı. İki Hintli bir lahza cesaretsizlikten sonra onun arkasından inmeye başladılar. İçerde hava gayet az, pek soğuk ve hem de rutubetli idi. Beş on metre inince merdiven bitti ve bir geniş koridor başladı. Zekai Bey, elinde elektrik feneri, etrafı muayene ederek ilerledi. Fakat bu dehlizde çok devam

-Sonu gelecek nüshaya-

Numero:3

Gazetemiz

Sayfa: 3

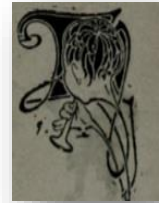
Eski Zaman Masallarından

3.4. SANDUC YAHUT ALTIN ENFİYE KUTUSU

Geçen nüshadan mabâd

Kutusunu buldu ve açtı. Tabii kırmızı cüceler yine çıkıp ne istediğini sordular. Hizmetçi melun bir herifti. Derhal:

– Bu konağın buradan kalkıp şu büyük denizin öte tarafındaki sahile gitmesini istiyorum. Dedi.

Cüceler:

– Sen de beraber gitmek istiyor musun?

- Evet.
- O halde haydi.

Konak bir anda yerinden oynadı ve yükseldi, gitti. Akşam geç vakit avdan dönenler hayretler içinde kaldılar. Konağın yerinde yeller esiyordu.

Bu işe şaşmayan kalmadı. Fakat Sanduc meseleyi anlamıştı. Sert Ağa'nın yine öfkesi tuttu. Sanduc'a:

– Sana bir sene bir gün mühlet veriyorum. Gidip arayacak ve konağı muhakkak bulacaksın. Aksi takdirde kızımı bir daha göremezsin.” dedi.

Zavallı Sanduc, tam bir saadete kondum derken büyük bir musibete uğramıştı. Kutlu bir beygire binip yola çıktı. Yanına mühim miktarda altın ve gümüş de almıştı.

Günlerce dağ, tepe gitti, birçok ormanlar nehirler geçti nihayet bir gün fareler diyarına dahil olup fareler reisinin sarayı önüne geldi. Kapının önünde nöbet bekleyen bir küçük fare:

- Orada dur! Ne istiyorsun?” diye sordu. Sanduc:
- Reisinizi görmek istiyorum.” diye cevap verdi.

Haber verildi. İzin çıktı. Az sonra Sanduc fareler reisinin huzuruna çıkarıldı. Reis, ne istediğini sordu. Sanduc meseleyi anlattı. Konağı bulmak için yardım istediğini bildirdi. Fare:

– Peki merak etme. Yarın bütün tebaam kendi mülkümüz dahilinde arar neticeyi bildirirler. Şimdi sofraya buyurun.” dedi.

Sanduc o gece orada misafir kaldı. Ertesi gün her taraf arandı. Bütün tarla ve yer fareleri her tarafı didik didik ettiler. Fakat konak bulunamadı. On iki altın direkli konağı bir gören de olmamıştı.

Farelerin reisi Sanduc'a:

– Benim gayet sevdiğim iki arkadaşım vardır. Biri kurbağalar, diğeri kuşlar reisidir. Sizin için bunlara birer tavsiye yazayım. Götürüp verin. Kendi hudutları dahilinde sizin konağı arattırırlar. Benim de memnun ve mesut olduğumu söyleyin ve selamımı kendilerine tebliğ edin.” dedi.

Sanduc tavsiyeleri alıp yola çıktı. Kendisine yol göstermek için bir de fare vermişler. Sanduc da onu sağ cebine yerleştirmişti.

Yine bir hayli yol gittikten sonra bir gün kurbağalar reisinin sarayı önüne geldi. Orada da kapı önünde nöbet bekleyen bir kurbağa vardı. Birden Sanduc'a:

- Orada dur! Ne istiyorsun?" diye sordu.
- Reisi görmek istiyorum.

Cevabını alınca içeri haber verdi. Biraz sonra Sanduc reisin yanında bulunuyordu. Tavsiyeler verip fareler reisinin söylediği sözleri de tekrar etti. Kurbağalar reisi Sanduc'a ikram etti. Kendi sofrasına oturttu. Ertesi gün bütün kargalar on iki altın direkli konağı aramaya çıkmıştı. Akşam gelen haberler pek berbattı. Konağı bir gören olmamıştı.

Sanduc oradan da bir kurbağa alıp sol cebine yerleştirdi; yola çıktı. Bu seferki yolculuğu hepsinden uzun oldu. Nihayet yine bir gün kuşlar reisinin sarayına vasil oldu. Orada da ikram gördü. Kuşların reisi konağı bir gören olup olmadığını bütün kuşlardan sormayı vaat etti.

Ertesi gün kuşların reisi, sarayının önündeki meydandaki yüksek kayanın üstüne çıkıp Sanduc'un o zamana kadar hiç işitmediği bir sesle uzun uzun haykırdı. Her bucaktan binler yüzbinlerce kuş uçup geldi. On iki direkli altın konak soruldu. Hiçbir bilen yoktu. Reis bir aralık:

- Burada en büyüklerini göremiyorum, gidip bakın bakalım. Nerede." diye sordu.

İki kuş uçup gitti. Biraz sonra iri, ihtiyar bir kartal geldi ve ne istediğini reisten sordu; reis de konağı ondan sordu. Kartal bir müddet düşündükten sonra:

- Evet, gördüm". dedi.

Reis kartala:

- Şimdi şu genç insan oğlunu alıp o konağa götüreceksin." emrini verdi.

Biraz sonra Sanduc kartalın sırtında olduğu halde havalarda, bulutlar arasında, baş döndürücü bir süratle gidiyorlardı. Az sonra kartal alçalmaya başladı. Konak on iki altın direğinin parıltısı içinde görünmeye başlamıştı. Doğru dama indiler. Sanduc fareyi içeri gönderip sihirli enfiye kutusunu buldurup getirtti. Lakin hemen açmadı. Maksadı dönüp kuşlar reisine teşekkür etmektir. Kartalın sırtında olduğu halde avdet etti. Birkaç gün kuşların reisinde misafir kaldı. Sonra avdetle kutuyu açıp konağın eski yerine götürülmesini cücelere emretti.

Konak havalandı. Melun hizmetçi o sırada dışarıda imiş. Konağın arkasından bakakaldı. Dokuz gün mütemadi bir hava seyahatinden sonra konak eski yerine inip oturdu. Sert Ağa da fevkalade memnun oldu. Sanduc'un genç zevcesi en mesut bir tebessümle kucağındaki kundağı Sanduc'un kollarına teslim etti. Bu Sanduc'un küçük yavrusu idi.

Sanduc ve zevcesi ilelebet bahtiyar oldular, küçük fare ve kurbağa yavrularıyla hoşça vakit geçirdiler.

Masalcı

Latife:

3.5. HIRSIZ İLE BEKÇİ ARASINDA

Bekçi – (Yakaladığı bir hırsıza) Seni hain seni, dur ben sana hırsızlık nasılmış öğreteyim.

Hırsız- Hay Allah razı olsun bekçi baba. Öğret de bir daha yakayı ele vermeyeyim.

3.6. DİN DERSİNDE

Hoca- (Mektebe yeni gelmiş bir efendiye) Söyle bakayım. Mektebin karşısındaki şu tepeleri kim yarattı, kim yaptı?

Talebe- Bilmiyorum efendim. Biz buraya daha yeni taşındık.

3.7. SÖZÜNÜ GERİ ALIYOR!

Bir zat bir gün bir yerde:

– Bu evin uşağı şehremini kadar kabadır. demiş.

Nasılsa bu söz şehreminin kulağına gitmiş. Sözü sarf eden zattan tarziye istemiş. Yine aynı mahalde o zat evvelce sarf ettiği sözü şu süratle geri almış:

- Evvelce (Bu evin uşağı şehreminimiz kadar kabadır) demiştim. Şimdi bu sözümü geri alıyorum. (Bu evin uşağı şehreminimiz kadar kaba değildir.)

GAZETEMİZ

Okuyun ve okutun

3.8. MÜNDERİCATSIZ HİKÂYE

Numero:3

Gazetemiz

Sayfa: 4

3.9. HAYALİ BABA'NIN BAŞINA GELENLER

(Hayali Baba) dünyadaki ihtiyarların en ihtiyarındır. O kadar ki sanki dünya kurulurken doğmuş bütün hayatı inanılmayacak derecede garip harikulade vakalarla doludur. Yüzü buruşmuş, kırış kırış, saçı sakalı bembeyaz olmuş. Bu muhterem ihtiyarı pek çok zamandan beri tanırım. Ben çocukken saçlarımı okşaya okşaya başından geçen vakaları upuzun hayatında, duyduğu gördüğü garip şeyleri, hikâyeleri, masalları anlatırdı. Şimdi koskoca bir adam oldum fakat yine onun yanında hikâyelerini dinlemekten zevk alırım. Küçük okuyucuların bu hikâyeleri pek seveceğini ümit ettiğim için aklımda kalanları aynen işittiğim gibi anlatmak istedim.

Hayali Baba şöyle anlatırdı:

Ağaçlar Söken Bora...

Bugün ancak rüya gibi hatırlayabildiğim pek eski bir zamanda sakalım gelmeye başlamıştı. Fakat nasıl? Tabii ki hafif ayva tüyü gibi bir şey. İnsan hayatının bu safhasında ne çocuk ve ne de tamamen bir adamdır. İşte hayatta bu gibi dönüm yerlerini anlatırken

insana yeni yeni hisler, emeller geliyor. Bende o zaman seyahat merakı uyanmıştı. Artık her vesile ile dünyayı görmek arzusunu izhar ediyordum. Uzak diyarlarda göreceğim gariplikleri tahayyül ile gece yerimde duramıyordum.

Pederim nihayet ilk seyahatime muvafakat etti. Hindistan'ın cenubunda bulunan (Seylan) adasına gidecektim. Orada pederimin ticaret ortağı olan amcam da vardı.

Bir gün pederimin bildiklerinden bir kaptanın gemisine binip yola çıktım. Gemide istirahatim yolunda idi. Pederim lazım gelenlere benim için tembihler etmişti. Bu gemi seyahatinden doğrusu pek zevk alamadım. Sağ-sol-ön-art hep deniz olduğundan içim sıkılıyor ve mütemadiyen kitap okuyordum. Bu seyahatim esnasında şâyân-ı zikir bir şey gördümse o da müthiş bir boradır.

Seyahatimizin kaçınıcı günüydü bilmiyorum. Rastladığımız bir adaya yanaşmıştık. Ani olarak bir fırtına koptu. Derhal geminin bütün yelkenleri toplattırıldı -tabii o zamanlar gemiler buharla değil yelkenle hareket ediyordu. Büyük bir kayalığın altına sokulduk.

Biz orada daha fazla durmadık. Demir alıp (Seylan) yolunu tuttuk. Aradan bu kadar uzun seneler geçti fakat hâlâ bu vakayı bugün olmuş gibi hatırlarım. Bora adadaki koca koca ağaçları söküp o kadar yükseğe çıkardı ki hepsi havada uçan kuşlara benziyordu. Bütün gemi halkı hiç görmedikleri böyle bir tehlike karşısında tir tir titriyordu. Lakin çok şükür bu bora çok zaman devam etmedi ve yine birdenbire dindi.

İşte o zaman çok garip çok şayan-ı hayret bir şey gördük. Havada uçan ağaçlar yere amûden indi ve her biri söküldüğü yere tekrar oturdu. Hiçbiri yerini şaşırمامıştı. Yalnız bir ağaç bundan müstesna idi; gelip yerine oturmadı.

Yere amûden değil mâilen iniyordu. Bütün ada ahalisi bunun ne için kendi yerine oturmayıp mâilen yavaş yavaş indiğini merak etmiş ve sokaklara dökülmüştü. Bunun da sebebi az sonra anlaşıldı. Ağaç yere yaklaşınca üstünde dallarına oturmuş ihtiyar bir karı koca görüldü. Bunlar fırtınadan evvel yemiş toplamak için ağaca çıkmışlar ve bora

esnasında ağaçla beraber ta bulutlara kadar yükselmişlerdi. Ağaç yavaş yavaş adanın reisinin oturduğu evin bahçesine düştü ve tesadüfen bahçede çardağın altında oturan reisi ezdi. Reis zalim bir adammış. Ölümüne ihtiyar karı kocanın üzerinde buldukları ağaç sebep olduğu için bütün ada ahaliyi iyi ahlaklarıyla meşhur olan bu ihtiyarları kendilerine reis yaptılar. O zavallı ihtiyarcıklar da ömürlerinin sonunda böyle hiç beklemedikleri bir sırada garip bir tesadüfle mesut oldular.

3.10. DÜNYA ETRAFINDA

Sudan'da

Dev Boylu Bir Kabile – (Çat) gölünün şimalindeki vâsi' ormanlarda şayan-ı dikkat bir zenci kabilesine tesadüf olunmuştur. Bu kabile halkının boyu vasati iki metredir. Fakirane kulübelerde sefalet içinde yaşarlar. Tabiatları sakindir. İçlerinde iki metre otuz santim boyunda

olanları da vardır. Kadınlarda hemen hemen erkekler kadar boyludur. Lakin bu kabile halkının kuvveti boyla mütenasip değildir. Kuytuluklarında nice harikulade şeyler saklayan Afrika ormanlarında bundan evvel de dünyanın en küçük adamlarına rastlanmıştı. Şimdi bu dev boylu kabilenin keşfiyle Afrika yine en garip bir kıta olduğunu ispat etmiş oldu.

—

(Tersiye[r]) yahut (Fantom Maymunu)

Bu hayvan tabiatın en acayip mahlûkundan¹ biridir. Fare büyüklüğünde, bacakları uzun, başı yusuvarlaktır. Gözleri gayet iri ve toparlaktır. Sond adalarında ilk defa tesadüf eden seyyahlar buna (Fantom Maymunu) ismini vermişlerdir. Resmini derç ettiğimiz (Tersiye[r]) Sumatra adasındaki ormanların birinde yakalanmıştır. Bulduğu kafeste hiçbir hareket yapmaz yalnız iri, cam gibi parlak gözleriyle etrafını seyrederek.

¹ “Mahluk” kelimesi dergide yanlış yazılmıştır.

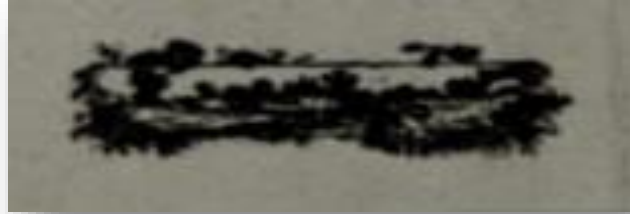
Meksika'da Yağ Ağacı

Meksika dünyanın en zengin maden tabakalarını hâvî bir memlekettir. Meksikalılar madenlerinin tükeneceğinden asla endişe etmezler. Geçenlerde (Toron) civarında bir de fevkalade ağaca tesadüf etmişlerdir. Ağacın meyveleri yüzde yirmi beş nispetinde yağı hâvî imiş. Şimdi Meksika ve Amerika'da bu ağacı fazla miktarda yetiştirmek için çareler düşünüyorlarmış.

Dikkat

Taşra mekteplerindeki küçük arkadaşlarımızın da iştiraklerini temin için gerek aramaca ve bilmece ve gerek müsabakalarımızın müddeti üç haftadır. Her sayının aramaca bilmece ve müsabaka neticeleri üç sayı sonra ilan olunur.

Altı ay zarfında bütün bilmece ve aramacalarımızı halledenlere altı aylık koleksiyonumuz hediye ve resmî (Gazetemiz)'e derç olunur.

1-Bu gölge çok sevdiğiniz birine aittir. Acaba kim?

2- Bir murabbayı beş müsavi murabbaaya nasıl taksim edersiniz?

Bu iki bilmece ve aramacamızı halledenlerden birinciye bir senelik, ikinciye altı aylık, üçüncüye üç aylık abonemiz, onuncuya kadar birer muhtıra defteri, on beşinciye kadar birer renkli hayvanat kartonu, yirminciye kadar birer kitap, diğer bütün halledenlere bir (Gazetemiz hediyesi) verilecektir.

3.11. İMTİHAN

Birinci nüshamızdaki (Şimdiye Kadar Başınızdaki Geçenler İçinde En Müthiş Hangi İmtihandır) sualine ait cevapları sahiplerinin resimleriyle beraber gelecek nüshadan itibaren derce başlayacağız.

Sahip ve Mesul Müdürü: Tahsin Demiray Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekası	Bilmece ve aramacalarımızdan hiçbirini kesmeye hacet yoktur. Yalnız bir kâğıt üzerinde ta'rifâtı yapıp izahat vermeli ve sonra kuponla göndermelidir. (Kuponsuz gelecek cevaplar muteber değildir).	3'üncünün Aramaca Ve Bilmece kuponu
---	---	--

4. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ, C: 1, NU. 4

Perşembe Günleri Neşrolunur Çocuk Gazetesi

<p>İdare ve Müracaat Mali (Mahalli): Bab-ı Âli Caddesi (Resne Fotoğrafhanesi) karşısında Daire-i Mahsusa - Her husus için müdüriyete müracaat etmeli</p>	<p>Bu Nüşada Neler Var? (Millî Hikâye)- Hindistan'ın Esrarengiz Köşelerinde (Resimli Hikâye)- Bir Salkım Üzüm (Manzum Hikâye)- Arslan ve Timsah (Hikâye)- Dünyanın En Küçük Kitabı (Dünya Etrafında)- Bilmece vesaire</p>	<p><u>Abone Şartları</u> Âlâ Kâğıtlı: Senelik 500, altı aylık: 350 Orta Kâğıtlı: Senelik 400, altı aylık: 250 Alelade Kâğıtlı: Senelik 160, altı aylık: 80 kuruş. Çocuklar için üç aylık 40 kuruştur. İlan şartları memurlar ile konuşulur.</p>
--	---	---

Köylü Kızı

Millî Hikâye

4.1. İNTİKAM

Hayatın acılıkları beni henüz sekiz yaşında iken karşılamıştı. Ah... bilsen Necdet! Babamı zorla yumrukla kanlar içinde sürükledikleri o geceden sonra bu rezil hayata lanet ettim.

Fahire, uzun kumral kirpikli, mavi gözlerinden katre katre dökülen yaşları mendiliyle kurutarak Necdet'in ellerini yakaladı ve devam etti:

– Kardeşim dedi. Daha sen o zaman üç yaşında idin. Annemizin vefatından henüz iki sene geçmişti. Bir gece ben, babam kışlık odamızda sobaya yakın oturuyorduk. Dışarıda rüzgâr şiddetli idi. Müthiş bir kar fırtınası camları sarsıyordu. Her nedense o gece en ufak bir hareketten ürküyordum. Sen erkenden kanepede uyumuştun. Babam zaten o günlerde kimse ile konuşmaz olmuştu. Ahvalinde bir fevkaladelik her an belli idi. Oturmuş gazetesini okuyordu. Ben, onu işgal etmekten korkarak ertesi günkü vazifelerimi hazırlıyordum. Birden kapı çalındı; onu müteakip müthiş bir gürültü merdivenlerde bir koşuşma oldu. Sonra çılgın gibi ihtiyar hizmetçimiz içeri girdi ve kanepede üzerine düştü. Bir şey söylemeksizin eliyle dışarısını gösterirken gözlerini kapadı ve bayıldı. Zavallı babam heyecanla yerinden kalktı. İşte tam o sırada odaya ooh Necdet...

Fahire'nin sesi burada boğulur gibi oldu. [Elleriyle Necdet'in ellerini]² tutmuş sıkıyordu. Gözyaşları arasında sonra yine devam etti.

– Necdet...Necdet.” dedi. Odaya üç kişi girdi. Her gün, her gece hayalimi ve benliğimi tedhiş eden bir süngü parıltısı gözlerimi kamaştırdı. Titriyordum. Sonradan Yunan neferleri olduğunu anladığım o üç şahıs iskemleyi kaldırıp pederime yaklaşınca ben korkudan sana sarılmıştım. Pederim kendisini müdafaaya vakit bulamadan biri ona şiddetli bir tokat vurdu. Sonra bileklerinden zorla tutarak sürüklediler. Of Necdet! Biçare babam bizi terk etmek istemiyordu. Onun müşfik-i enzârı, diğerlerinin baykuş bakışları karşısında titredim. Babamı dışarıya sürüklediler. Feryat ettim. Seni bıraktım ve dışarı fırladım. Melunlardan biri kahhar bir tavırla ayağımı kaldırdı. Babam bağıırıyordu:

– Kızım Fahire korkma.. kardeşini korkutma.. ben yine gelirim.

– İşte bu sırada ağır bir cisim göğsümü parçaladığını zannettim. Başka bir şey bilmiyorum bayılmışım.

Fahire hikâyesinin bu noktasına geldiği zaman hıçkırıklarını men' edemedi.

(Sonu var)

Kadıköy: M. T.

Resimli Hikâye

Geçen Nüşadan

4.2. HİNDİSTAN'IN ESRARENGİZ KÖŞELERİNDE

Etmedi. Henüz yüz adım gitmemişlerdi ki bir duvarla karşılaştılar. Etrafta kapıya benzer hiçbir şey yoktu: Kazmalarla öteye beriye vurdular. Bazı taşlar söktüler fakat neticesiz kaldı. Hiçbir kapı hiçbir methal bulamadılar. İşi o gün o raddede bırakıp dışarı çıktılar. Ertesi günkü faaliyetleri neticesinde duvarın birinde bir dar delik açıldı. Bunun arka tarafı tamamen boştu. Derhal deliği genişlettiler. Sabırsızlığı son dereceyi bulan Zekai Bey açılan yerden hemen sürünerek girdi ve içeri atladı; bir nida-i hayret ve taaccüp fırlattı.

² Sayfanın kat yerine denk gelen satırın yarısını okunamaz durumdadır. Okunabilen harflerden hareketle tahmin edilen metin parçası köşeli tırnak içinde verilmiştir.

On metre ve kutrunda geniş bir salonda bulunuyordu. Duvarların [...] ³mozaiklerle örtülü, tavan kubbemsi ve yirmi beş kadem irtifaya malik idi.

Salonun tam orta yerinde yekpare, büyük ve sanatkârane işlenmiş bir taş lahit vardı. Bunun etrafında ikinci derecede taş sandukalar duvar boyunca sıralanmıştı. Zekai Bey gerçek sandukaları ihmal ederek doğruca ortadaki içinde eski (Raca Akbara Nevada)'nın mumyası bulunmak ihtimali olan, büyük lahite atıldı. Bir hamlede yanına çıktı. İki Hintli de gelmiş, elektrik fenerleriyle lahiti aydınlatıyordu.

Sandukanın cesîm taş kapağı kayıp yere düşmüş ve iki parçaya ayrılmıştı. Zekai Bey binlerce seneden beri rahatsız edilmeyen mumyanın lahit içerisinde olup olmadığını anlamak için elini uzattı. Fakat aynı zamanda yıldırım süratiyle geriye çekti. Lahitin içinde her tarafı bir anda aydınlatan şimşek parıltısı gibi bir ziya çıktı. Zekai Bey'in bileğine iskeletten bir el yapıştı. Beyazlara bürünmüş korkunç bir hayal içerden çıkıverdi.

Aynı zamanda yer altından gelir gibi boğuk iniltili bir ses yükseldi, gürledi.

– Sefil!... Hayasız!... Niçin bizim rahatımızı bozuyorsunuz?

Zekai Bey bir anda kendini topladı ve soğuk kanlılıkla:

– Peki ama sen kimsin? Diye sordu.

O zaman hayal şiddetle söze başladı:

³ Sayfanın kat yerine denk gelen satır okunamaz durumdadır.

– Ben kim miyim? Ben Şeyhü'l Kebir-i Muzaffer'im. Ben ve şu etrafımdaki muavinlerim asırlardan beri istirahat uykusundayız. Bizim şanlı ve muktedir hükümdarımız (Akbara Nevada) bu harem-i ihtirama büyük alayla getirildiğinden beri hiçbir yabancı buraya ayak basmamıştı. Siz mülevves ayaklarınızla zahirde uyuyan fakat hakikatte yaşayan bizlerin ikametgâhına girdiniz. Binaenaleyh sen ve arkadaşların cezanızı çekeceksiniz. Hey! Kalkınız.

Bunun üzerine ziya dalgaları salonu doldurdu. Etraftaki taş sandukaların kapakları açıldı ve dışarı pejmürde elbiseli birçok kimseler fırladı ve Zekai Bey'in üzerine hücum etti. Bu esnada iki Parya titreyerek kaçmak istediler. Fakat dizlerinde mecal kalmamıştı. Her ikisi de oldukları yere yuvarlandılar. Bunlar derhal bağlandı. Fakat Zekai Bey bütün soğukkanlılığını takınmıştı. Etrafında olan şeyler bir hayal değil, hakiki bir facia idi. Revolverini kendisine hücum edenlere çevirdi. Eli heyecandan titriyordu. Bir defa ateş etmeye muvaffak olamadan elinden silahı alındı ve bedbaht-ı âlem aciz bir mevkide bırakıldı. Onu da iki üç kişi yere yatırıp sıkıca bağladı. Şeyhü'l Kebir'in emir ve tedbiri vecihle Zekai Bey ve iki Hintliyi ikişer kişi kol ve bacaklarından tutup götürmeye başladılar. Salonun nihayetine geldikleri vakit duvarın bir kısmı harekete geldi ve kalkan bir parçanın arkasından bir geniş kapı meydana çıktı. Bütün kabile bu kapıdan girip karanlık ve dar bir koridora ilerledi. Henüz elli adım gidilmemişti ki bir küçük odaya girildi. Zekai Bey, arkadaşları

Numero:4

Gazetemiz

Sayfa:3

olan iki Hintlinin ıstıraplı haykırışlarını duyuyordu. Kendisini de bir defa salladılar ve sonra boşlukta bırakıverdiler. Bu sükût bir saniyenin üçte biri kadar sürmedi. Fakat ona ezeliyet ve ebediyet gibi geldi. Zemine vasıl olduğu zaman hissiyatını kaybetmemiş bulunuyordu. Yukarıda, deliğin başında cellatlarının aşağıya doğru eğilmiş olduklarını gördü. Biraz sonra bütün aydınlık bir lahza kesildi. Büyük bir taş kapak bu mezarı

örtmüştü. Her ne kadar bu meçhul ve esrarengiz yerde meyus olmamak kabil olmaz idiye de Zekai Bey asla soğuk- kanlılığını bozmamıştı. Kendi kendine:

– Haydi!” dedi. Bu işin içinden bu tehlikeli yerden nasıl kurtulacağımızı düşünelim.”

Adalâtını kuvvetle gerdi, kıvrandı. Kendisini bağlayan ipleri çözmek ve kurtulmak için çabaladı. Fakat muvaffak olamadı. Kuvvetten düştü. Biraz sonra tuhaf bir şey oldu. Göğsünün üstünde, yüzünde ve ellerinde tüylü tüylü bir şeyler dolaşıyordu.

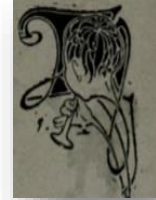
-Sonu var-

Manzum Hikâye:

4.3. BİR SALKIM ÜZÜM

Akşam mektepten gelince
Küçük sevimli Nezihe
Sevinç ile koşup ilkin
Pek sevdiği annesinin
Hemen sarıldı boynuna
Öptü, sevdi doya doya

Sonra o günkü yepyeni
Öğrendiği derslerini
Saydı, döktü birer birer
Âlim imiş küçük meğer
Konuştular şundan bundan
Anne yemiş dolabından
Çıkarıp bir salkım üzüm
Dedi: Benim iki gözüm
Yavrucağım git bahçede
Şunu al afiyetle ye.

-

Nezihe teşekkürlerle
Salkımı alıp bahçeye
Gitti, buldu babasını
Onun da her tasasını
Tatlı diliyle dağıttı

Gönlüne neşe akıttı
Çıkarıp verdi salkımı
Dedi: Kuzum hatırım
Kırma, babacığım al, ye
Annem verir bana yine
Bak terlemiş, yorulmuşsun
Ye de sana kuvvet olsun.
Babası üzümü aldı
Nezihecik memnun kaldı
Birden ağaçlığa koştu
Serinlikte oyun hoştu

-
Güneş ufuklarda dargın
Batıyorken yorgun argın
Bir genç geçerek dar yolu
Çantası avlarla dolu
Omzunda av tüfeği
Nezihe'nin ağabeyi
Geldi, bahçedeki ufak
Sarmaşıklı, güzel çardak
Altına uzandı, yattı
Çantayı bir yana attı
Babası görünce onu
Görmeğe geldi oğlunu
Yesin, serinlesin diye
Salkımı verdi, hediye
Dedi: Oğlum afiyetle
Turfandadır, elimden ye

-
Delikanlı teşekkürle
Salkımı alıp eline
Kalktı, gitti doğru eve
Onu verdi annesine
Hayret etti kadın buna

Çünkü salkım yine ona
Dönüp dolaşıp gelmişti
Cidden şaşılacak işti
Akşam sofrada başında bu
Mesele de hallolundu
Birbirini candan seven
Her an her yerde düşünen
İşte bu aile gibi
Olmalıdır Türk milleti
Düşünmezsek birbirimizi
Mahvederler cümlemizi

Demiray

Hikâye

Hayali Baba'nın Başından Geçenler

4.4. ARSLAN VE TİMSAH

(Seylan) da epey uzunca bir müddet kaldım. Hiç canım sıkılmıyordu. Her gün gezecek bir yer buluyordum. Oraların bizim için pek garip olan hayatını tetkik ediyordum. Yerlilerden ahbabları vardı. Ora hükümdarının pek iyi görüştüğümüz oğlu bir gün beni ava davet etti. Çoktan beri böyle bir avı özlediğimden derhal kabul ettim.

Avda ben bir aralık arkadaşlarımdan ayrıldım. Ve iyi bir av bulmak ümidiyle büyükçe bir gölün sahilini takibe başladım. Bu suretle epeyce ilerlemiştim ki bir aralık arka tarafımdaki çalılıklarda müthiş bir homurdama oldu. Dönüp baktım. Bir anda olduğum yerde taş gibi kaldım. Benim yerimde başkası da olsa ne yapabilirdi? Koca bir arslan koskoca başını çalılardan çıkarmış, iri, korkunç gözlerini üzerime dikmişti. Sivri dişlerini iri dudaklarından gösteren bu canavarın pek iyi niyette olmadığı belli idi. Beni yemek için fikrimi soracak değildi ya! Aksiye bakın ki tüfeğim de boştu. Dolduracak vaktim kalmamıştı. Bu müthiş hayvanın pençeleri altında ölmekliğim muhakkaktı. Korku ile geri geri çekilirken arkamda, göl tarafında bir hışırtı oldu. Yanı başımda iri çeneleri açık bir timsah başı peyda oldu. Vaziyetimi siz düşünün.

Bir tarafımda göl diğer tarafımda müthiş hayvanlar... Arslan birdenbire art ayakları üzerine kalktı. Ve birden sert bir hamle ile üzerime atladı. Kendimi yüzü koyun derhal arslanın karnı altına atladım. Bana bir şey yapamadı. Hızla üstümden geçip gitti. Birkaç saniye öylece kaldım. Ses çıkarmıyor, arslanın iri tırnakları vücuduma batacak diye bekliyordum. Kulağıma homurtular, boğuk sesler geldi.

Korkarak başımı kaldırıp etrafıma bakındım. Ne görsem beğenirsiniz? Arslanın kafası timsahın büyük ağzı, iri dişleri arasında... Arslan ta boynuna kadar kaptırdığı başımı kurtarmak için timsahın kafasını pençeliyor, timsah da iri dişleriyle onun başını büsbütün sıkıştırıyordu. Bu suretle iki iri hayvan canavarcasına dövüşüyorken hemen yerimden fırladım. Büyük av bıçağımı çıkarıp evvela arslanın ensesine kuvvetli bir darbe ittirdim. Ense kemiği zedelendiği için ayaklarımın dibine cansız yığılıverdi. Timsah arslanın kafasını ağzından çıkarmıyordu. Çünkü onu kapmak için çenelerini fazla açmış ve dişlerini derin batırmıştı. Tüfeğimi namlusundan tutup timsahın kafasına şiddetle bir iki defa vurdum. O da nihayet cansız seriliverdi. Az sonra ormanda kayıp olduğumu zannedip beni aramaya çıkan arkadaşlarım yanıma geldi. Yerde iki canavarı birbirini ısırır vaziyette ölmüş görünce meseleyi sordular. Anlattım. Hepsi beni hararetle tebrik etti. Avdet etmeden evvel timsahın boyunu ölçtük tam kırk (kadem) uzunluğunda idi. Bu hakikaten büyük, görülmemiş bir av ise de başka zaman başka yerlerde maruz kaldığım tehlikelere, büyük avlara nazaran hiçtir.

-Bitti-

Büyük İkramiyeli Piyango

Bu nüshadan itibaren başlayan piyango kuponlarımızı mutlaka saklamalısınız. Eğer bu nasihatimizi tutar ve ihtiyatlı davranırsanız önümüzdeki yaza her halde bir motosikletle gezersiniz?

Tafsilatı ileriki nüshalarımızdadır.

4.5. EN MÜTHİŞ İMTİHAN

Numune Mektebinin son sınıfında idim. Bütün derslerde epey çalışkan bir talebeydim. Fakat şu tarih, coğrafya en ziyade belimi büken derslerdi. Senenin sonunda imtihanlar başladığı zaman yine en ziyade bu derslerden korkuyordum. İmtihan gecesini büyük bir faaliyetle coğrafya ve tarih çalıştım. Fakat tarihin en son kısmına yaklaşınca yorgun düştüğümden yatağıma yattım. Ertesi günü de:

– Rastlayacak rastlayacak da bana en sonu mu gelecek.

Diyerek çalışmadım. Kapı önünde heyecanlı geçen bir zamandan sonra nihayet imtihana girdim. Muallimin yüzü gülüyordu. Yanındaki mümeyyize:

– Efendim! Efendi sınıfın çalışkanlarındandır. Buyurun sorunuz.” dedi. Mümeyyiz masa üzerindeki kitaba elini uzatarak son taraflarını açarak bir soru sordu. Tabii bilemedim. Muallim taaccüp etmişti. Mümeyyize:

– Şaşırmıştır.” diyerek birkaç yaprak daha son taraftan çevirdi.

Yine tabii sorduğu suale cevap veremedim. Yüzüm kızarmış, alnımdan iri ter taneleri dökülüyor, kalbim hızlı hızlı çarpıyordu. Bütün vücudumda kuvvet kalmamış, kuvve-i maneviyem kırılmıştı.

Muallim:

– Teessüf ederim, Hulki Efendi.” diyerek kitabın en sonunu açtı:

– Artık bunu da bilemezseniz... diyerek bir soru sordu.

Ona da cevap veremeyince zavallı muallim fena halde mahcup olarak mümeyyize:

– Eh artık yetişir değil mi efendim.” dedi. Ve bana da sert sert bakarak:

– Haydi bakalım.” dedi.

Ben istemeyerek perişan bir halde dışarıya çıktım. Kapıda bekleyen arkadaşımın:

– Ne sordular? Ne sordular?

Sualine zavallıyı inciten bir şiddetle:

– Sanane!

Diye cevap verdim. O zamandaki mahcubiyetimi aynı şiddetle şimdi de hissediyorum.

14 Teşrin-i Sani

Üsküdar’da İhsaniye’de Sultaniye Sokağında 18 Numeroda

Hulki Efendi

4.6. DÜNYA ETRAFINDA

Hindistan’da Dünyanın En Küçük Kitabı,

Dünyanın en büyük kitabı Amerika’dadır.

Acaba küçüğü nerede? Bu Hindistan’da (Bombay) şehrinin zengin bir tüccarında ve birçok dini manzumelerden, ilahilerden mürekkep bir mecmua-

i müntehabattır. Piriñç kâğıdından ve yüzden fazla sayfadan

müteşekkildir. Şekli murabba nısf-ı kutru bir santimetredir. Güzelce dikilmiş, ciltlenmiş ve bir işlemeli ipek kapak takılmıştır. Bu kitabın her şeyinde bir fevkaladelik vardır. Mürekkebi parlak siyah ve her sayfanın kenarları kırmızıdır. Acaba kitap nerede, kimin tarafından yapılmıştır.

İşte bu malum değildir. Şimdiki sahibi onu sokaklarda öteberi satan

bir adamdan, o da yok bahasına bir İngiliz neferinden almıştır. Yalnız bilinen bir şey varsa o da bu kitaplar cücesinin hakikaten garip ve harikulade olduğudur.

Alaska'da

Kafa Kafaya Bir Çift Ölü- Bir kış vakti (Şilkot)'a giden yolcular karlar ortasında bir çift ren geyiğine tesadüf etmiştir. Bunlar kafa kafaya vermiş, boynuzları çatılıp vaziyette ve ölü imişler. Anlaşıyor ki bunlar evvela birbirleriyle dövüşmüşler sonra boynuzları çatılıp karışınca bir daha da ayrılamamışlar, o vaziyette açlıktan ölmüşler. Bu hayvanların kafaları (satl) muvazenesine getirilmiş. Boynuzlar o suretle kenetlenmiş ki ayırmak mümkün değilmiş.

1- Kimdir?

2- Dört misafiriniz gelse murabba şeklindeki bir masanın etrafına bu dört şahsı kaç tarzda oturtabilirsiniz? Yekdiğerlerine nazaran yerlerini de değiştirerek kaç şekil verebilirsiniz?

Halledenlerden birinciye âlâ deriden bir portmen⁴, ikinciye altı aylık abonemiz, beşinciye kadar birer kitap, onuncuya kadar birer aylık abonemiz, diğer hal edenlerden yüzüncüye kadar iki nüshamızdan birer adet âlâ kâğıtlı gazete hediye edilecek diğerlerinin yalnız isimleri ilan olunacaktır.

⁴ Portmone (Fr.porte-monnaie): Bozuk para cüzdanı.

4.7. BİRİNCİ SAYIDAKİ BİLMECE VE ARAMACALARIMIZIN HALLİ

1- Resim sağ tarafından bakarsak tepenin girinti ve çıkıntularından ve bir iki kuru daldan hasil olan kayıkçının yüzünü görürüz.

2- (Gazetemiz), (gaz), (taze)'dir.

3- Yuvarlakları da sağdan sola, soldan sağa (Şekil 1)'de Numerolu oklarla gösterildiği gibi sıra ile hareket ettiririz.

1] 5 Numerodaki yuvarlak 7 Numeroya yuvarlak

2]6 » 5 »

3]3 » 6»

4]7 » 3»

5]4 » 7»

6]1 » 4»

7]0 » 1»

(Şekil 2)'deki vaziyet hasil olur.

Tekrar (Şekil 3)'te olduğu gibi:

1] 6 Numerodaki yuvarlak 5 Numeroya yuvarlak

2]2 » 6 »

3]3 » 2»

4]7 » 3»

5]4 » 7»

6]5 » 4»

7]6 » 5»

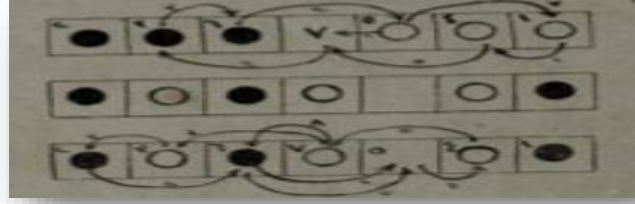
8]7 » 6»

Geçer ve matlup hasil olur

Şekil 1

Şekil 2

Şekil 3

Üçüncü aramacamızı başka şekillerde de halledenler olmuştur. Biz bunları da kabul edip kurada dahil ettik. Kari'lerimizden pek çoğu maalesef üç bilmece ve aramacamızdan birini veya ikisini eksik bırakmışlar. Tabii bunları kuraya dahil edemedik.

Halledenlerden birinciliği kura neticesinde Kadıköy Orta Mektebi'nden 6 Nurullah Efendi kazanmış ve kristal yazı takımı hak etmiştir.

İkinciliği Tarsus Orta Mektebi'nden 26 Hüseyin Adil Efendi kazanmış ve birinci Numerodan itibaren bir senelik abone kaydolunmuştur.

Üçüncü, dördüncü ve beşinci olup sulu boya takımı kazananlar:

Fatih Akşemsettin Numunesinden 168

Cevdet, Mirgün Numunesinden 59

İstanbul Erkek Lisesi'nden 24 Mehmet Necati Efendiler

Birer Kitap Kazananlar

Ankara Erkek Muallim Mektebi üçüncü sınıf talebesinden 16 Osman Cahit – Mirgün Numunesinden 273 Ertuğrul Hüseyin- beşinci sınıftan 108 Fasih Halis – İtalyan Nehhari Mektebi'nden Kenan – İstanbul Erkek Lisesi'nden 981 Ahmet Zekai Efendiler

İki aylık abone kazananlar diğer nüshadadır.

4.8. DİKKAT

Birinciliği kazanan efendinin hüviyet varakası ile idarehanemize müracaat etmesi kitap ve sulu boya kazananların kendileri müracaat etmedikleri takdirde irsaliye için on kuruş posta ücreti göndermeleri lazımdır.

Sahip ve Mesul Müdürü: Tahsin Demiray Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekası	PİYANGO KUPONU:1	Bilmece ve aramacalarımızdan hiçbirini kesmeye hacet yoktur. Yalnız bir kâğıt üzerinde ta'rifâtı yapıp izahat vermeli ve sonra kuponla göndermelidir. (Kuponsuz gelecek cevaplar muteber değildir).	3'üncünün Aramaca ve Bilmece kuponu
--	---------------------	--	---

5. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ, C: 1, NU. 5

Perşembe Günleri Neşrolunur Çocuk Gazetesi

<p>İdare ve Müracaat Mali (Mahalli): Bab-ı Âli Caddesi (Resne Fotoğrafhanesi) karşısında Daire-i Mahsusa - Her husus için müdüriyete müracaat etmeli</p>	<p>Bu Nüshada Neler Var? İntikam (Millî Hikâye)- Hindistan'ın Esrarengiz Köşelerinde (Resimli Hikâye)- Hesapta Kuvvetli İmiş (Küçük Hikâye)- Gazetemiz (Şiir)- Letaif-İmtihan Anketi- Dünyanın En Küçük Kitabı- Bilmece ve Aramacalar Kazananlar Vesaire</p>	<p><u>Abone Şartları</u> Âlâ Kâğıtlı: Senelik 500, altı aylık: 350 Orta Kâğıtlı: Senelik 400, altı aylık: 250 Alelade Kâğıtlı: Senelik 160, altı aylık: 80 kuruş. Çocuklar için üç aylık 40 kuruştur. İlan şartları memurlar ile konuşulur.</p>
--	--	---

Beykoz Sahili

Çocuk Sözleri:

-Latifeler-

5.1. DÜŞÜNÜMÜŞ AMA NASIL?

Anne- (Oğluna) Obur! Kutudaki bütün şekerleri yemiş, bitirmiştir.

Çocuk- Canım anne. O kadarlık şekerden ne olur?

Anne- Peki hiç küçük kardeşini düşünmedin mi?

Çocuk- Düşünmez miyim.. Şekeri yerken o daima aklımda idi. Gelir de ortak olur diye ödüm patlıyordu.

5.2. DUYURMAMAK ŞARTIYLA

Kadının biri kırkı aşmış fakat kim sorsa otuzdan yukarı çıkmazmış. Bir gün mantar gibi hızlı büyüyen kızına yaşının kaç olduğunu sormuşlar.

– Valideme duyurmamak şartıyla on beş!” demiş.

5.3. İNTİKAM

Geçen nüshadan

Zavallı Necdet, öteden beri merakını mucip olan bu hikâyeyi gözyaşları arasında dinliyor, bedbaht,

babasının ızdırabatına küçük iken olsun iştirak edemediği için şimdi pek üzülüyordu. Fahire mendili ile gözyaşlarını kurutmaya çalışırken sözüne devamla:

– Ah... kardeşim.” diyordu. Müfekkireme sahip olup da gözlerimi açtığım zaman kendimi bir yabancı yatakta buldum. Etrafım kalabalık idi. Sonradan doktor olduğunu hissettiğim bir zat beni muayene ediyordu. Necdet...işte zavallı kardeşinin... Fahire’ciğinin göğsünde kirli Yunan çizmesinin zalim darbesiyle bir ceriha açılmış ve bir iki kemik kırılmıştı. Ben ızdıraptan feryat ediyordum. Bir aralık sen ve babam hatırıma geldiniz. Sormak istedim. Beni işgal etmeye çalıştılar. Hissediyordum. Fena bir şey kalbimi kemiriyordu. Gayriiradi bağırdım.

– Babacığım, babacığım.

– Beni ona götürünüz çabuk olunuz. Hem rica ederim niçin sükût ediyorsunuz. Babamı, babamı istiyorum.

Bu feryadım arasında kulaklarımı her an tehzîz eden bir seda:

– “Zavallı öksüz.” diyordu. Öksüz oh...zavallı Necdet’im, darbeleriyle beş on kuruş [serveti süngü]⁵ babamızı öldürmüşlerdi.

Ve biz...zavallı, bedbaht kardeşim, öksüz kalmıştık.

Bir yaz sabahı mezarlığın yıkık duvarlarından iki genç kız atladı. Diken ve kurumuş otlarla setredilmiş harap mezarlıklar arasında sükûnetle yürüdüler. Her ikisinin de tavrında istical vardı. Sanki bir şey tebşir etmek üzere acele ediyorlardı. [...]⁶ ilk nazarda belli olan bir mezar önünde hürmetle durdular. Fahire mezarın baş tarafında ve Necdet ayak tarafında diz çökmüşlerdi. İkisinin de yekdiğerine bakmak cesareti yoktu. Fahire metaneti toplayarak gözyaşları arasında:

⁵ Orijinal metinde dizgi hatası sonucu unutulmuş bazı kelimeler olmalıdır. Bu haliyle anlam bakımından kusurlu bir cümle ortaya çıkmaktadır.

⁶ Sayfanın kat/cilt yerine denk gelen satırdaki bazı kelimeler okunamaz durumdadır.

– Baba. Sevgili babacığım. Bu sabah seni her zamanki gibi pek meyas ve mustarip ziyaret etmiyoruz. Bugün nafîle gözyaşlarımız arasında bir de meserret damlaları vardır. Müjde babacığım müjde.

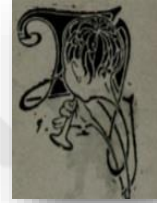
Seni kahır süngüleri ile alçakça katledenlerin binlercesini biz öldürdük. Kahrettik senin bir damla kanına mukabil binlerce alçak geberttik. Ruhunun intikam hadleriyle söndüğünü görüyor gibiyim. Sevin babacığım sevin. Hepsini defettik. Aylarca benliğimizi kemiren alçakları bir günde kanlar içinde parçaladık. Kovduk, attık. Kahrettik. İntikam hislerin kabarsın. Senin bir damla kanına mukabil aldığımız kanlar daha azdır babacığım. İntikam intikam. Kemiksiz gezen zavallı kızının ve biçare öksüz Necdet'inin intikam hisleri sönmeyecek artacak onları ebediyen mezarlarına kadar takip edecek.

Kadıköy M.T

Resimli Hikâye

5.4. HİNDİSTAN'IN ESRARENGİZ KÖŞELERİNDE

Zekai Bey bunların fare olduğunu anladı. Fena halde tiksindi, nefret etti. Sonra mecburen bu nefretine galebe etti. Hareketsiz durmaya çalıştı. Belki bu pis hayvanların bir faydaları dokunurdu. Nitekim de öyle oldu. Fareler, Zekai Bey'in elbiseleri ile onu sımsıkı tutan ipleri de kemirmeye başladılar. Bu heyecanlı ve garip faaliyet çok sürmedi. Bir sürü iri farenin dişleri arasında ipler didik didik oldu. Zekai Bey müthiş bir şiddetle silkindi ve etrafındaki haşarıları kaçırdı. Ayağa kalktı.

Artık kurtulmuştu. İlk işi cebini yoklamak oldu. Çok şükür elektrik feneri ile büyük sustalı çakısını almamışlardı. Hemen feneri çıkarıp açtı. Bu nagehan-ı ziya şurada burada kalan son fareleri de ürkütüp kaçırdı. Bulunduğu yeri muayene etti. Burası dar ve taş duvarları kuyu gibi bir yerd. İrtifa dört beş metreyi buluyor. Zeminin kutru iki üç

metreyi geçmiyordu. Duvarlar cam gibi bir madde ile sıvanmıştı. Üstünde tek bir delik görülemiyordu.

Yukarı tırmanıp çıkmaya imkân yoktu. Vaziyet çok tehlikeli idi. Zavallı muallim. Büyük bir emel ile buraya

kadar geldikten sonra şu dar ve esrarengiz kuyuda ölecek miydi? Cesedi daha şimdiden hücum eden farelere bir ziyafet mi

5.5. İMTİHAN ODASINDA

Muallimlerden Hakkı Efendi Numerolarımızı okuyordu.

– 64 Kemal, 66 Lami Efendiler hadi bakalım imtihana.

Kemal kapıyı vurdu. İçerden bir ses (giriniz) diyordu. Her ikimiz de içeri girdik ilk defa Kur'an-ı Kerim ve ulûm-ı diniye derslerinden imtihan olacaktık. Kemal ara sıra kekeliyor veya yanlışları çıkıyordu. Ben de yanlışsızca okudum.

Numero: 5

Gazetemiz

Sayfa:3

5.6. SEVGİLİ GAZETEMİZE

Gazetemiz benim için bir çiçek
Öyle güzel bir çiçek ki rüzgâr...
Yaz, kış demez daima onu arar
Ben de onu pek çok seven kelebek
**

Gazetemiz bize çok şey öğretir
Onun rengi bizim için aynadır
Hep ruhları bir arada kaynatır
İlmin latif çehresini gösterir
Cumhuriyet çocukları geliniz

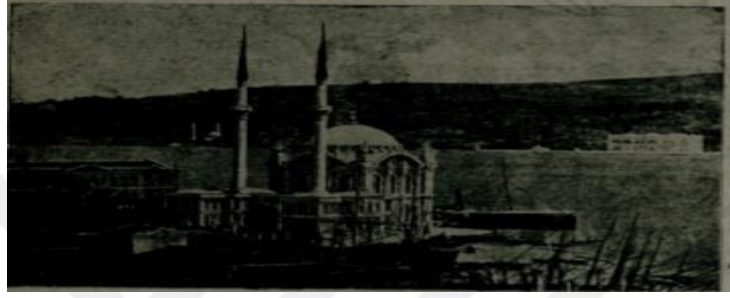
**

Gazetemiz bizi sevsin, okşasın
Bizim ile hayat sürsün yaşasın
Bırakmasın onu bugün elimiz

Nişantaşı Numunesi beşinci sınıf talebesinden

(44) Numerolu

Feridun

Ortaköy Cami

olacaktı? Fenerle duvarları tetkik etti. Yalnız bir tarafta küçük bir çatlaklık gördü. Hemen sustalı çakı ile o çatlağı oyup genişletmeye başladı. Duvarı delebilirse kurtulacağını ümit ediyordu. Küçük bir geçit açabilmek için uzun müddet bütün gayretiyle çalıştı. Köstebek gibi duvarı tırmıkladı. Nihayet devamlı çalışmasının mükafatını gördü.

Boşluğa doğru bir yol açıldı. Öte taraftan mırıltıya benzer sesler şikâyetli iniltiler gelmeğe başladı. Zekai Bey bu sesleri tanıdı. Bitişik zindandakiler

kendisine arkadaşlık eden Parya ve oğlu idi. Hemen açtığı delikten geçti. Öte tarafa çıkınca Hintliler fena halde korktular. Yer altından çıkar gibi çıkıveren ve elindeki parlak ziyalı fener ile etrafı aydınlatan bu harikulade mahluk kimdir, nedir diye hayretler içinde kaldılar. Lakin Zekai Bey'in tatlı sesini ve çehresini görünce son derece memnun oldular. İkisinin de bağları çözüldü. Her üçü de meserretle kucaklaştılar. Sonra hep birden

çalışmaya başladılar. Duvarı bir taraftan oyuyorlardı. Bu çalışma pek çok zaman sürdü. Kumları eşiyor taşları söküyorlardı. Bu suretle birkaç duvarı delip geçtiler. Son defa

bir duvardan iki taş çıkardıkları zaman hafif bir hava cereyanı oldu. Muhitlerinde hafif, tatlı bir serinlik hissettiler.

– Kemal Efendi ef'al-i mükellefin kaçtır?

Kemal sessizce duruyordu. Söyle oğlum şaşırma! O yine önüne bakıyordu. Bana sordu:

– Siz söyleyin Lami Efendi.:

– Sekizdir efendim.

Zavallı Kemal kızarıp bozarırken Kur'an-ı Kerim hocamız mümeyyiz beylere:

– Zaten bu efendi derslerine hiç

Mabâdı dördüncü sayfanın birinci sütununda.

Küçük Hikâye:

5.7. HESAPTA KUVVETLİYMiŞ!

Adamın biri pek az okuma ve yazma biliyor fakat çok çalışıyor ve kazancını iyi idare ediyordu. Bunu için oldukça refah-ı hal sahibi olmuş ve biricik oğlunu tahsil ettirmeye ahdetmiş onu tahsil çağına girer girmez şehirdeki mektebe vermişti. Kendisi köyde oturuyordu. Mekteplerin tatil olduğu bir sırada çocuk bir gün köye, pederinin

nezdine avdet etti. Anne ve baba çocuklarına ne ikram edeceklerini bilemiyorlardı. Aradan birkaç gün geçmişti. Bir gün öğle yemeği esnasında baba oğlunun malumatını neler öğrendiğini anlamak için bazı şeyler sormaya başladı:

– Oğlum.” dedi. “Mektepte çalışıyor musun? Biliyorsun ki seni oraya boş vakit geçirmek için yollamadım. Söyle bakayım neler okuyorsunuz?

Çocuk – Birçok şeyler babacığım. Hem çok faydalı şeyler. Mesela Türkçe kıraat, yazı, sarf, imlâ, tarih, coğrafya, tabiat tetkiki, hendese, hesap.

Baba – Hesap mı? Oh ne âlâ. İşte hayatta bilinmesi çok lazım olan bir şey. Bu, faydada birincidir. Diğerleri de mühimdir ama illa hesap.

Çocuk – Babacığım ben hesapta çok kuvvetliyim. İspatı ise geçen imtihanda hesaptan birinci oluşumdur.

Baba – Aferin oğlum, aferin. Böyle devam edersen seni daha yüksek mekteplere de gönderir ve hiçbir masraftan kaçınmam.

Çocuk – Babacığım isterseniz sizinle hemen bir mesele halledelim. Ben buna me'al-memnuniye girişirim.

Baba – Aman oğlum ben mesele halledemem. Biliyorsun ki çok tahsilim yoktur ve mektepten çikalı hayli sene oldu. O zamandan beri böyle şeylerle meşgul olmadım. Mamafih bir kere senin meseleni anlayalım.

Bu esnada genç mekteplinin annesi sofraya bir tabak fasulye getirdi ve but kızartmasını tabağının yanına koydu. Çocuk derhal mağrur bir vaziyet alıp:

– İşte meselem!” dedi. Soruyorum. Şu masanın üzerinde kaç tabak var?

Baba – Gözlerim aldanmıyorsa iki tane.

Çocuk – Hayır efendim. Tam üç tane.

Baba – Nasıl olur?

Çocuk – Basit. Bir küçük ameliye bunu meydana çıkarır. İşte.

– Kızartma tabağı bir, fasulye tabağı iki. Bir iki daha üç eder. Mesele de halledilmiş olur.

Baba – Hakkın var oğlum. Doğru. Şimdi tabaklardan birini ben, diğerini annen yiyecek. Sen de üçüncüyü alırsın.

Peder bu karar üzerine tabağın birini kendi önüne çekti. Diğerini de zevcesine verdi. Çok kuvvetli hesap sahibi olan mektepli bey de suratını ekşite ekşite kuru ekmeği yedi.

Numero: 5

Gazetemiz

Sayfa:4

çalışmazdı. Diyordu. İkinci olarak tarih coğrafyadan imtihan olacaktık. Mümeyyiz:

– Kemal Efendi Fransa inkılabını söyleyiniz.

Kemal orasının hiç yüzüne bile bakmamıştı.

– Bilmiyor musun sen söyle Lami Efendi. Hepsini dikkatle anlattım.

– Aferin oğlum.

– Kemal Efendi Avrupa'nın nehirlerini anlatınız? Kemal kekeliyor ve

– Efendim o derste hasta idim.” diyordu.

– Ya öyle mi? Sen söyle Lami Efendi?

– Onu da itmam ettim.

Üçüncü olarak hesap hendese derslerinden olacaktık. Kemal'e bir faiz yapmasını söyledi. Yapamadı. Bana söyledi. Ben de riyaziyattan zayıftım. Zorla yapabildim. Mümeyyiz:

– Kemal Efendi daire neye derler. Yine sükût ediyordu. Bana sordu. Ben bülbül gibi söyledim.

Mümeyyiz gülüyor, Kemal zavallı Kemal hıçkırıklar arasında imtihan odasından çıkıyordu. Küçük arkadaşlar yazımın burasına geldiğim zaman elim oynamaz bir hale geliyor vücudum titriyor, kulaklarım uğulduyor başım dönüyor elimdeki kalem bile düşüyor ve o acı hatırayı yazmak istemiyor.

Davut Paşa Orta Mektebi Kısım-ı Tali

Birinci Sınıf Talebelerinden

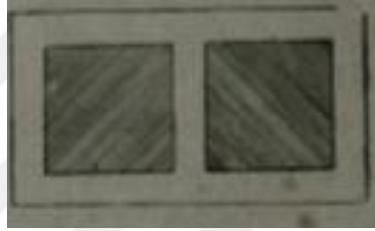
Lâmi

5.8. ARAMACA VE BİLMECE

1- Hangi Paşa?

2- Şekilde gördüğünüz gibi murabba

şeklinde iki pencere var. Bunların eni, boyu ikişer metre matlup olan bu pencerelerin saha-i sathiyesini yarı yarıya küçültmek. Fakat o şartla ki arz ve tul yine iki metre olacak: Nasıl olur?

Halledenlerden birinciye bir kristal yazı takımı, ikinciye altı, üçüncüye üç aylık abonemiz. Onuncuya kadar birer kitap, ellinciye kadar muhtelif hediyeler. Yüzüncüye kadar iki nüshamızdan birer âlâ kâğıtlı (Gazetemiz) hediye edilecektir.

5.9. DÜNYA ETRAFINDA

İsveç'te:

Dünyanın En Büyük Kitabı –

Harb-i Umumi'de her şeyin alt üst olduğu bir sırada İsveçliler kâğıtçılığı son derece ileri götürdüler. Bugün kâğıt istihsalatında

İsveç en başta söyleniyor. İsveçliler kâğıtçılıktaki kudretlerini göstermek için olsa gerek (Stockholm)'de dünyanın en büyük kitabını vücuda getirmişler. Bu kitap resimde görüldüğü üzere bir adam boyundan daha yüksek. Kalınlığı kırk santim ağırlığı da (517) kilodur. Buna kapak olarak bir meşe tahtası takılmıştır. Sahifeleri beyaz kâğıttandır. Kitapların bir devi olan bu koskoca ciltten daha büyük bir cilt daha var mıdır(?) Şimdiye kadar en büyük kitabın Amerika'da olduğunu işitiyorduk. Acaba hangisi büyük?

Avusturalya'da:

Dünyanın En Güzel Tabii Mağarası- Garbi Avusturalya'daki (Perth) şehrinin yakınlarında bulunan tabii mağara dünyanın en güzel mağarasıdır. Henüz yirmi beş sene evvel açılmıştır. Tulu üç yüz, arzı seksen, yüksekliği yirmi beş metredir. Parlak istalaktitleri, kayalıkları, yer altı nehirlerini, aks-i sedayı hülasa her güzelliği câmi'dir. Maalesef bu mağaranın bir kısmı suların tesiriyle yıkılmış, çökmüş ve kapanmıştır. Bu hadise bir pazar gününün akşamına tesadüf etmiş ve eğer birkaç saat evvel vuku bulsa imiş mağarayı ziyarete gelen binlerce

seyyah ezilecek, enkaz altında kalacakmış. Bazı Amerikalılar dünyanın en güzel mağarasının kendi memleketlerinde bulunduğunu Avusturalya'daki mağaranın o kadar güzel olmadığını iddia ediyorlar!

5.10. GEÇEN NÜSHADA İKİ AYLIK ABONE KAZANANLARDAN -MABÂD-

Bahriye Müzika Gençler Mektebi altıncı sınıftan (53) Yusuf Kani, Bergama'da Ticaret'ten Yenişehirli Hasan Fehmi Efendi, Efendi Mahdumi H. Cemalettin – İstanbul Erkek Lisesi'nden (192) Mehmet Gıyasettin- Kısm-1 sanî birinci sınıf ikinci senede (243) Suat Nazım – (207) Ahmet Nüzhet – (208) Selahattin- Mirgün Numunesi dördüncü sınıf talebesinden (152) Mehmet Sezai – beşinci sınıftan (267) İsmail Selahattin – Ortaköy Darü'leytam'dan Süleyman Şekip – Ortaköy Darü'leytam Mektebi mezunlarından (947) Bahattin ve (72) Ferit Rüştü Efendiler.

5.11. İKİNCİ SAYIDAKİ BİLMECE VE ARAMACALARIMIZIN HALLİ

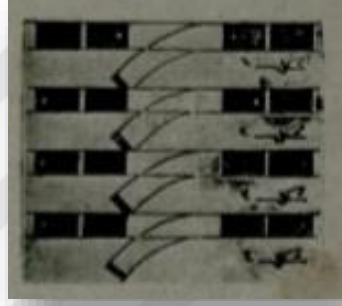
1- Resmi tersine çevirirseniz

Şekil 1

Şekil 2

Şekil 3

Şekil 4

beygiri görürsünüz.

2- (Cumhuriyet), (Cevher), (Mor).

3- (Şekil 1)'deki sağdaki katarı sola, soldakini sağa geçirmek için şu manevraları yaparım:

Sağdaki gül rengi lokomotif makasa girer ve soldaki siyah lokomotif ve vagon sağa geçer. Gül rengi lokomotif makastan çıkar ve siyah vagonu alıp sola geçer. (Şekil 2)'deki vaziyet hasıl olur. Tekrar:

Siyah lokomotif makasa girer. Gül rengi lokomotif arkasındaki siyah vagonu iterek gül rengi vagona kadar gider ve onu alıp sola geçer. Siyah lokomotif makastan çıkıp soldaki gül rengi vagonu alır ve sağa geçer. (Şekil 3)'deki vaziyet hasıl olur. Tekrar:

Siyah lokomotif gül rengi vagonu makasa sokar ve siyah vagonu alıp sağa geçer. Gül rengi lokomotifte makasa gelip kendi vagonunu alır sola geçer. (Şekil 4)'deki vaziyet hasıl ve netice de elde edilmiş olur.

Halledenlerden kura neticesinde:

Birinciliği Mihrimah Kız Mektebi'nden 474 Saime Hanım.

İkinciliği İstanbul Erkek Lisesi'nden 207 Ahmet Nüzhet Efendi.

Üçüncülüğü Kadıköy Santral memurluğundan Fahriye Hanım.

Beşinciliği Erkek Muallim Mektebi muallimlerinden Harunü'r-Reşit Bey kerimesi Nesrin Hanım kazanmışlardır.

5.12. BİRER KİTAP KAZANANLAR

Gazi Osman Paşa Orta Mektebi'nden 365 Mehmet – Bursa Kız Muallim Mektebi ikinci sınıftan 143 Mahmure – Feriköy Akşemsettin Numunesinden 249 Makbule

5.13. DİĞER KAZANANLAR

Tarsus Orta Mektebi'nden Hüseyin Adil – Tophane'de Gazeteler Bayii Tütüncü Mehmet Efendi vasıtasıyla Ahmet Tevfik – Karesi Erkek Muallim Mektebi müdavimlerinden 195 Mehmet Tevfik – İran Sefarethanesi karşısında Kunduracı Asaf Usta atölyesinde Mehmet Sadi – Kadıköy Sey-Josef (Saint Joseph) Mektebi'nden 32 Hüseyin Agâh – İnebolu nüfus memuru Avni Bey mahdumu Mehmet Fehmi – Davut Paşa Kasap İlyas Mahallesi'nde Ahmet Efendi mahdumu Halil İbrahim – Kuleli Lisesi'nden 2928 Hüseyin Ekrem – Bahriye Müzika Mektebi talebelerinden 53 Yusuf Kâni – Boyabat İlk Erkek Mektebi'nden 257 İsmail Hakkı – Bursa Kız Muallim Mektebi ikinci sınıftan 151 Cemile Mehmet – Beşiktaş Osman Gazi Lisesi'nden 59 Hulusi – Mustafa Han-ı Salis Numunesinden 130 Mehmet Vedat – İnebolu Türk Ocağı'nda Mustafa Nuri Efendi mahdumu Mehmet Muzaffer – Aksaray Oğlanlar Tekkesi karşısındaki hanede Ali Vahit – Silifke Orta Mektebi'nden 18 Mehmet Sami – Kadıköy Lisesi'nden Doktor Arif Ata Bey mahdumu Hakkı Kemalettin – Ticaret Mekteb-i âlisi amelî kısmından 289 Haldun – Galatasaray Lisesi'nden 1907 Naci – Kadıköy Orta Mektebi beşinci sınıftan 203 Ali Nüzhet – Hünkâr İmamı'nda Fıstıklı Sokak'ta (11) Numeroda Müfit – İzmir Göztepe Amerikan Kız Koleji'nden Afet Muharrem – Bergama Ticaret'ten Yenişehirli Hasan Fehmi Efendizade H. Kemalettin – İhsaniye'de Sultaniye Sokağı 18 Numeroda Hulki – Sultan Ahmet Sanayi Mektebi'nden 293 Tesviyeci Kemal Muharrem – 299 Mehmet Ali – Feriköy Akşemsettin Numunesinden 163 Latife, 25 Adalet Kadıköy Lisesi altıncı sınıftan 38 Ali Orhan – Kısım-i iptidai üçüncü sınıftan 703 Avni – dördüncü sınıftan Fahrettin – Beyoğlu Alaeddin Paşa Numunesinden 509 Sabri – Kastamonu Tatbikat Mektebi talebesinden 22 Mustafa Lütfi – Kabataş Lisesi dokuzuncu sınıftan 446

Selahattin – İtalyan Ticaret Mektebi'nden [...] ⁷ A. Feridun – Düzce hükümet karşısında Şerifzade mahdumu Reşit Efendi kerimesi – Kız Mektebi'nden Müzeyyen – Fatih Zincirlikuyu Poyraz Sokak'ında (9) Numeroda

-Sonu var-

Sahip ve Mesul Müdürü: Tahsin Demiray Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekası	PİYANGO KUPONU:2	5'incinin Aramaca Ve Bilmece kuponu	Bilmece ve aramacalarımızdan hiçbirini kesmeye hacet yoktur. Yalnız bir kâğıt üzerinde ta'rifâtı yapıp izahat vermeli ve sonra kuponla göndermelidir. (Kuponsuz gelecek cevaplar muteber değildir).
--	---------------------	---	--

⁷ Öğrenci numarasının bulunması gereken bölüme dizgi hatası sonucu nokta (.) ve ayın harfi konmuştur.

6. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ, C: 1, NU. 6

Perşembe Günleri Neşrolunur Çocuk Gazetesi

<p>İdare ve Müracaat Mali (Mahalli): Bab-ı Âli Caddesi (Resne Fotoğrafhanesi) karşısında Daire-i Mahsusa - Her husus için müdüriyete müracaat etmeli</p>	<p>Bu Nüshada Neler Var? Büyük Söyleme! (Şiir) – Hindistan’ın Esrarengiz Köşelerinde (Resimli Hikâye) – Hırsızlığın Neticesi (Resimli Hikâye) – Dört Buçuk Saat Balık Karnında (Hikâye) – Akrep – Latifeler – İmtihan Anketleri – Dünya Etrafında – Bilmeceler</p>	<p><u>Abone Şartları</u> Âlâ Kâğıtlı: Senelik 500, altı aylık: 350 Orta Kâğıtlı: Senelik 400, altı aylık: 250 Alelade Kâğıtlı: Senelik 160, altı aylık: 80 kuruş. Çocuklar için üç aylık 40 kuruştur. İlan şartları memurlar ile konuşulur.</p>
--	--	---

6.1. BÜYÜK SÖYLEME!

Geçen cuma annemle
Gezmeye gittim yine
Birçok koştum, hopladım
Türlü çiçek topladım
Sonra koruya gittim
Kuşları da seyrettim
Hepsi tutmuş bir hava
Ötüyorlardı boyna
Doğrusu ya imrendim
Seslerini beğendim
Ben de yüksek perdeden
Başlıyordum hemen
Hasbacıklar
Başladılar gülmeye
Beynime çıktı kanım
Fakat hiç aldırmadım
Dedim: Hey küçük kurnaz
Kuşlar! Bana siz biraz
Bakın bakayım hele
Ben hiç geldim gülmeye
Sözümü bitirmeden
Bir ses hemen öteden:
Aman ne de naif şey
Niçin kızdın küçük bey?
Sesin çirkin vesselam
Demez mi! Birden kafam

Kızdı tersine döndü
Dünya ateş göründü
Yerden kocaman bir taş
Kapıp. Ne göz ve ne kaş
Demedim ve fırlattım
Üzerlerine attım.
Lakin kanat açtılar
Hepsi uçup kaçtılar
Ben de arkalarından
Seyrettim hayran hayran
Geçince ilk şaşkınlık
Dedim ki: Alık alık
Ne duruyorsun budala
Peşlerinden kovala
Onlar uçtu, ben coştum
Terler içinde koştum
Fakat tam yaklaşırken
Önüme çıktı birden
Pek korkunç bir uçurum
Kuşlar başladı, kurum
Satmaya yine bana
Aşk olsun dayanana
İçime ateş düştü
Cinler başıma uçtu
Fakat elden ne gelir?
Kuşlar bile eğlenir
Bazı insanla böyle
Sakın (büyük söyleme...)

Resimli Hikâye-

6.2. HİNDİSTAN'IN ESRARENGİZ KÖŞELERİNDE

Ağır ve boğucu hava derhal değişmişti. Zekai Bey evvela dışarıyı tarassut etmek lüzumunu iki Hintliye bildirdi ve kendi açılan deliğe yanaşıp ihtiyatla baktı. Büyük bir salon görünüyordu. Öyle bir salon ki harabede ilk girdikleri salondan daha geniş ve daha zengin. Salon yüzlerce elektrik lambası ile aydınlanmış gibi aydınlıktı. Orta yerde dört köşeli işlemeli bir yüksek set

ve üstünde dört kolu semaya doğru uzanmış bir acayip heykel vardı. Bu heykelin bir elinde harp ve ölüm nişanesi olan bir kılıç bulunuyordu. Etrafında asırlardan beri orada uyuyan adamlar toplanmıştı. (Akabara Nevada)'nın hazinelerini onlar muhafaza ediyordu. Zekai Bey kendi kendine: “Şimdi hiddetle bu rakiplerimle uğraşmaklığım icap ediyor fakat...” derken bütün düşüncelerini alt üst edecek ani bir vaka oldu. Heykelin karşısındaki ihtiyarın bulunduğu yer büyük bir velveleyle çöktü. Her taraf sarsıldı. Heykelin etrafında toplananlar korku ve dehşetle kaçıştılar. Zekai Bey salona atladı. Hintliler de onu takip etti. Çöken yerin yanına geldikleri zaman aşağıdan kesik kesik inilti duyular. Zekai Bey hemen imdada koşmak istedi. Orada unutulmuş bir iple aşağı sarktı. Nihayete vasil olduğu zaman yerde up uzun yatmış bir adam gördü. Düşerken maden lahitlerden birine başını çarpmış ve kafatası dağılmıştı. Adamcağız da hiçbir hayat eseri görülüyordu. Zekai Bey

bu meçhul şahsı muayene için elbiselerini açtı. Kalbini dinledi. Fakat durmuş olduğunu gördü. Adamcağız artık yaşamıyordu. Kendisine esir muamelesi yapan bu adamlara mukabil bir harekette bulunmayı, onlardan birinin ceplerini araştırmayı tabii bulan Zekai Bey ölünün koynundan

cüzdanını çıkarıp açtı. İçinden Doktor (Carl Browston)'a ait birçok kâğıtlar çıktı. Bunlar meyanında bir de parşömen vardı. Hemen onu alıp okudu. Kendi yanındaki parşömenle karşılaştırdı. O zaman büyük bir hakikati meydana çıkardı. İki parşömenin muhteviyatından netice itibariyle şu çıkıyordu: “Tredoryus saltanatının otuzuncu sülalesinin en meşhur hükümdarlarından Akbara Nevada zamanında payitaht alçak (Raca Simla)'nın tehdidi altında kalmıştı. O vakit bütün hazineler Buğalpur'daki büyük muzaffer ve adamlarının uyuduğu (mukaddes mahal)'e getirilip (Siva) denilen dört kollu heykelin elindeki kılıcın gösterdiği yere saklandı. Şimdi bütün o hazineler kılıcın gösterdiği yerdedir.” Artık her şey anlaşılmiş oluyordu. Zekai Bey kendi ve Doktor (Karl Bronwstan)'a ait parşömenleri katlayıp cebine yerleştirdi. Bu doktorun da aynı iş için oraya kadar geldiği ve hakikati tamamen keşfettiği anlaşılıyordu.

Doktor (Carl Browston) bu hazinenin gasp edilmemesini istemiş ve (Mevrapur)'dan getirdiği beş on adamla işe başlamış fakat Zekai Bey'in taharriyatı başlayınca bir tuzak hazırlamış ve adamlarını lahitlere yerleştirmişti. Vakanın bundan sonrası bildiğiniz tarzda cereyan etmiş ve bildiğiniz gibi doktor (Karl Bronwstan) düşüp kafası patlamış, ölmüştü. Zekai Bey hazinenin bulunduğu yere girdi sandıkları söktü; kıymetli taşları, altın, gümüş müzeyyenatı buldu. Fakat heyhat! Hindistan'a hâkim olan İngilizler bütün bu mücevheratı, kıymetli taşları Zekai Bey'den istirdat etti. Zavallı Türk âliminde hazinenin binde biri bile kalmadı. Fakat memleketine büyük bir şeref kazandırmış, asar-ı atıka ilmine büyük bir hizmet etmişti. Zekai Bey şimdi bir lise müdürüdür ve Hindistan'ın esrarengiz köşelerinde icra ettiği taharriyat ve tetkikatına ait büyük bir eser yazmaktadır.

-Son-

6.3. HIRSIZLIĞIN NETİCESİ

Hasan gençti, dinçti fakat çalışmayı hiç sevmezdi. Hazır yemek için parası da yoktu. Bir lokantaya girse para lazımdı. Ev sahibine her ay ev kirası vermek icap ediyordu. Elbise para, çamaşır para, kahve para velhasıl her şey para istiyordu. Hasan sinemalarda gördüğü hırsızların hareketlerine, gazetelerdeki hırsızlık vakalarına son derece dikkat eder ve onlarla meşgul olurdu. Bazen kendi kendine: “Acaba buna atılsam nasıl olur? Hem bundan zengin olmak ihtimali de var...” diyordu.

Bir gün yine böyle düşünerek yolda giderken nazar-ı dikkatini temiz giymiş, halinden zengin olduğu anlaşılan ihtiyar bir efendi celbetti. Bu, mükellef bir otomobilden inmişti. Arkasından iki uşak bir sandık getiriyordu. Oradaki büyük bir mağazaya girdiler. Bunu

Hayali Baba'nın Başından Geçenler:

6.4. DÖRT BUÇUK SAAT BALIK KARNINDA

Ben bir defa az daha hayatımı kaybedeceğim bir garip tehlikeye uğradım. Bir pazar günü öğleden sonra Ayvalık'a çok uzak olmayan bir sahilde bulunuyor, sakın denizde banyo ediyordum. Bir aralık biraz ilerimde denizin karıştığını gördüm. Ağzı tamamen açık cesim bir balık üzerime doğru şayan-ı hayret bir süratle geliyordu. Sakınmak için daha bir teşebbüste bulunmadan o, yanıma kadar geldi. Denizde kendimi idare edemeyecek bir vaziyete düşmüştüm. Sular karıştı; girdaplar hasıl oldu ve ben bir su kütleyle kaydım. Kendimi balığın ağzında buldum. Kollarım ilerde olmak üzere çeneleri arasından geçip ta midesinin içine kadar durmaksızın kaydım. Çok karanlık bir yerde idim. Evvela fena halde korktum. Her an ölüme muntazırdım. Lakin aradan bir hayli vakit geçince cesaretimi topladım. Bulduğum yeri tetkik ettim. Burası her türlü hareketime müsaade edecek kadar genişti. Belki on iki kişi bile alırdı. Artık kurtulmak çarelerini düşünmeye başladım. Yanımda silahım, hiç olmazsa bıçağım olsa bir dereceye kadar kurtulmak ümidi vardı. Lakin tamamen çıplak ve her şeyden mahrumdum. Nihayet bir çare düşündüm. Ayaklarımı bulduğum yere vurdum: Atlayıp zıpladım; koştum: Tam manasıyla (horon) teptim. Maksadım hayvana ağrı vermek ve mide muhteviyatını defettirmek- yani kusturmaktı- tabii takdirde ben de harice atılmış yani kurtulmuş olacaktım. Lakin o bunu yapmadı.

Ben hareketimde ısrar ettim. Nihayet dayanamadı; homurdanarak dikildi. Şakuli bir vaziyet aldı. Başını ve vücudunun bir kısmını sudan çıkardı. Balığın bu vaziyette

durması da çok iyi idi. Çünkü bir gemiden görünmesi ihtimali vardı. Nitekim de öyle oldu. Sonradan öğrendiğime göre bir İtalyan gemisinden görüldü. Geminin başını balığın üzerine çevirdiler. Bir sandal indirip birkaç dakika içinde balığı zıpkınlayıp geminin güvertesine çektiler. Gemiciler bolca yağ olup olmadığını anlamak için etrafı muayene ediyor ve İtalyanca konuşuyorlardı. Sesleri gayet hafif geliyordu. İtalyanca bildiğim için konuştuklarını anlıyordum. Balığı parçalamaya karar verdiler. İşte o zaman korkmaya başladım. Ya beni de balığı parçalarken sakatlar, bir tarafımı keserlerse? Bağırsam belki dışardakiler korkar ve balığı kaldırıp denize atarlardı. Bunun için bağırmadım. Bıçaklar, baltalar işlemeye başlayınca bulunduğum yerin tamamen ortasına geldim. Etraftan uzanacak bir bıçağın bana tesiri olamazdı. Çünkü balığın midesi küçük bir oda kadar vardı. Karnına inen bir balta uzun bir yarık vücuda getirdi, içeri ziya girmeğe başladı. Başım dönüyor, gözlerim kararıyor, boğulacak gibi oluyordum. Havasızlık son dereceyi bulmuştu. Birden bütün kuvvetimle haykırdım. Sonra da balığın karnında açılan yarığa koşup başımı çıkardım. Etraftan evvela sestem ürkem gemiciler bu sefer büsbütün şaşırıp korku ile şuraya buraya kaçmaya başladılar. Ben, İtalyanca olarak onları tatmin edecek sözler söyledim, bir kazaya uğradığımı anlattım. Nihayet emniyet getirip deliği genişlettiler ve beni çıkardılar. Gemide bulunan her fert etrafıma toplandı. Beni garip bir mahluk gibi seyrediyorlardı. Tamamen çıplaktım. Ayağımda bir deniz donundan başka hiçbir şey yoktu. Bir kat çamaşır ve bir kat gemici elbisesi verdiler. Bir cordial içirdiler. İstirahati temin ettiler. Başımdan geçenleri balığın karnına düştüğümü tafsilatıyla anlattım. Vapurun nereye gittiğini sordum. Doğru İtalya'ya!" dediler. Yolda hiçbir iskeleye de uğramayacaklarmış. Sahil artık görünmüyordu. Mecburen seyahate razı oldum. Ve ta İtalya'ya kadar gittim. Geminin kaptanı iyi bir adamdı. "Bir hafta sonra Edremit'e yine döneceğiz isterseniz beraber dönelim." dedi. Derhal teşekkürle kabul ettim. Başka ne yapabilirdim. On param yoktu. Gemiciler karaya çıkınca başımdan geçenleri ahaliye anlatmışlar. Orada bulunduğumuz müddetçe her gün yüzlerce kişi balığı ve beni görmek için geldi. İtalya (Dört buçuk saat balık karnında) serlevhası altında günlerce benden, bu meseleden bahsettiler. Bir hafta sonra Edremit'e avdet ettik. Gemi kaptanına teşekkürle ayrıldım. Sahilde elbiselerimi bıraktığım yere gittim. İki kayanın ortasında koyduğum gibi öylece duruyordu. Hatırladıkça hâlâ kendim bile buna hayret ederim.

-Bitti-

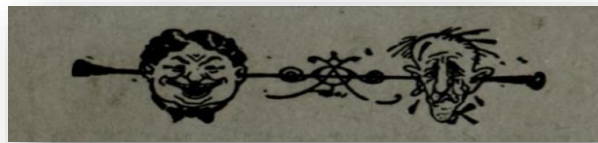
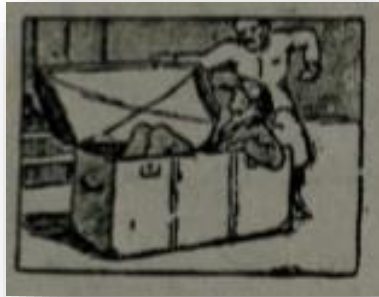
gören Hasan derhal bir bahane ile arkalarından mağazaya daldı. İhtiyar efendi birçok şeyler satın alıyor ve sandığa yerleştiriyordu. Alacaklarını tamamen aldıktan sonra mağaza sahibine para verirken Hasan hemen sandığın içinden bir iki şey çıkarıp içine girdi ve kapağını sıkıca kapadı. Onun bu hareketini kimse görmemişti. Efendi mağazadan çıktıktan sonra iki uşak sandığı alıp otomobile götürdü. Otomobil hareket etti. Hasan gidiyordu. Nereye? Niçin?

Hasan hırsızlığa gidiyordu. Çok zengin olduğunu zannettiği ihtiyar efendinin evine bu suretle girmek istiyordu. Otomobil bir hayli gitti ve nihayet büyük bir konağın önünde durdu. Uşaklar sandığı sarsarak çektiler yere attılar. Bu ilk düşüşte Hasan'ın fena halde kafası acıdı. Fakat korkudan ses çıkaramadı. Uşaklar zorla, ite kaka, sürükleye sürükleye, düşüre kaldıra sandığı götürmeye başladılar. Her sallantıda, her düşüşte Hasan'ın bir tarafı yaralanıp, bereleniyor, acıyordu. Bir aralık sandığı bir deliğin üzerine bıraktılar, delikten duman çıkıyordu. Hasan bu dumanla boğulacak bir hale gelmişti ki sandık yerinden oynadı ve paldır küldür bir yerden yuvarlandı. İşte bu sırada kafası gözü patlayan Hasan feryat etmeye başladı. Uşaklar şaşkırdılar. İçlerinden biri: "Sandığı açalım." Dedi. Açtılar içinden baygın bir halde kanlar içinde Hasan'ı çıkardılar.

Ertesi gün Hasan hapishanenin pis bir köşesinde tozlu, demir parmaklı pencereden bakarak ağlıyor ve:

– Yarabbi! Sen beni affet.” diyordu.

M. T.

6.5. AKREP

Örümcek cinsinden bir hayvandır. Yemeğini şikârını tutmak için kullandığı kıskaçlarıyla ıstakoza benzerse de boğazına sıkı sıkı bağlı olan başıyla ondan ayrılır. Tehlikeli bir silah olan kuyruğu halkavîdir. Kuyruğunu teşkil eden parçaların altıncısında zehir vardır. O, bu zehri, iğnesini batırdığı zaman yaranın ortasına boşaltır. Akrebin mensup olduğu ankebutya⁸ familyasındaki diğer hayvanların zehir keseleri ise ağızlarındadır.

Akrep pek eski zamanlardan beri tarih-i tabii mütehasşislerinin nazar-ı dikkatini celbetmiştir. Lâkin ancak bir asırdan beridir ki bu hayvanın zehri ve kandaki tesiri tetkik edilmiştir. Yaranın ehemmiyeti sokan hayvandan başka ne süratle husule gelmiş olmasına göredir. İğne büyücek bir damara tesadüf eder. Zehir damlası kana karışırsa yara öldürücü bir hal alır. Akrep iğnesini gayet mahir kullanır ve ekseriye aynı noktaya iki defa batırır. Çok da cesur bir hayvandır. Kendinden kavisine de saldırır. Ekseriyetle geceleri dolaşır.

Yarasına karşı yapılacak ilaç derhal yaranın etrafını sıkarak kanın akmasını temin etmek ve kızgın demirle yahut nitrat darjanla⁹ dağlamaktır.

6.6. BABAMIN ARABASI

Araba sahibi zengin bir adam, bir gün arabalığına gider. Arabacısının çocuğunu başka çocukları toplamış arabanın içinde oynar bulur çocuk araba sahibine hiç ehemmiyet vermez, o da hiddetle çocuğa sorar:

- Beni bildin mi kimim?
- Neden bilmeyeyim! Babamın arabasına binen efendi değil misin?

6.7. İKİ ÇOCUK ARASINDA SAMİMİ BİR TAVSİYE

- Bugün seni pek sevinçli görüyorum.
- Sen benim yerimde olsan zıp zıp sıçarsın. Bey babam bu akşam (Şekerci Ali Galip) Bey fabrikası mamulatından bir kutu âlâ şeker getirmiş.
- Kardeşim! Bu fabrika nerede?
- İzmir'de şekerciler içinde 14-13 Numeroda (Şekerci Ali Galip.)

⁸ Örümceğimsiler, (Arachnida) ailesi.

⁹ Gümüş nitrat

- Yarım okka şeker için oraya mı gitmeli?

- Gitmeye hacet yok.. Bir mektup gönderirseniz iki gün sonra siparişiniz elinize gelir. (Şekerci Ali Galip)

Şark'ın yegâne şeker ve şekerlemecisidir.

Numero: 6

Gazetemiz

Sayfa:4

6.8. SU DAMLASI

Bir su damlası yükseklerden denize düştü ve onun dalgalı, felaketli derinliğinde teessüflerle şikâyete başladı. “Heyhat! Bu enginde ben neyim? Dün, bulutlarda parlıyordum; bugün koskoca dalgalar içinde bir hiçim.”

Su damlasının böyle figan ettiğini duyan Cenâb-ı Hakk lütfetti ve ona bir hususî mekân verdi, bir sedefe yerleştirdi. Zamanlar geçti. Su damlası kıymettar bir inci oldu ve bir gün bir ikilil¹⁰ üzerinde parıldamaya başladı.

İşte: Cenab-ı Hak bazen bizi böyle düşürür, zelil, tahkir eder; bazen de terfî ve şeref bahşeder.

(Arapçadan)

6.9. EN HEYECANLI İMTİHAN

Geçen sene imtihan oluyorduk. Her dersi biliyor fakat eşyadan korkuyordum. Çalışmak için kitabım yoktu. Bütün arkadaşlarıma koştum lâkin hiçbiri kitabını vermedi. En çok sevdiğim Avni'ye giderek kitabından lazım mekân kısımlarını not ettim. İmtihana girerken yüreğim küt küt atıyordu. İçeride bir yığın muallim ve mümeyyiz vardı. Biri kitabın ilk yapraklarını açıp: “Mevcudat kaç kısma ayrılır?” diye sordu. Mükemmel anlattım. Bir iki hafif sual daha... Hepsini bildim. İmtihan odasından bir gölge gibi fırladım. Beni en çok heyecana düşüren bu imtihandan bu süratle kurtuluşuma o kadar memnundum ki...

Mirgün Numunesi Beşinci Sınıftan 59 Halit

¹⁰ taç

Hayatımda en müthiş imtihan olarak tesadüf ettiğim, orta mektebini ikmal ederkenki umumi imtihandır. Zira şahadetname alacaktık. Ömrümde böyle bir imtihan daha tasavvur etmek benim için kâbil değildir.

İstanbul Erkek Lisesinde 406 İhsan Yavuz

6.10. DÜNYA ETRAFINDA

Arjantin’de:

Elektrikli Saç Makinesi – Yeni Dünya denilen Amerika’nın birçok tarafında ahali saçlarını çok kısa kestirir.

Çok defa da kazıtır. Bilirsiniz ki saç kesmek mühim iştir. Saçların eşek kırkısı gibi merdiven merdiven olmaması için çok itina etmek lazımdır. Bunun için de perukârın koltuğunda saatlerce oturmalıdır.

Geçenlerde Arjantin Cumhuriyeti’nin merkezi olan (Puntos Ayros) şehrinde bir perukâr elektrikli bir kırpma makinesi imal etmiştir. Bu küçük alet tabii ki çayır çimen biçmek için kullanılan makinelere benziyormuş.

Bu makineyi kullanmak hem çok kolay hem de çok istifadeliymiş. Gayet kısa bir zamanda ve muntazam bir süratte saçları kesiyormuş. Şimdi (Pantos Ayros)’un birçok perukârları bu makineyi kullanmaktalarmış.

İran'da

Eski Halılar – Biliyorsunuz ki eski halılara çok itibar vardır. Bizim bedava verilse almayacağımız kadar eski renksiz halılara meraklılar akıllara hayret verecek kadar mühim paralar verirler de yenilerine dönüp bakmazlar bile.

İranlılar Avrupalıların halılarına olan rağbetini kaçırmamak ve piyasaya eski halı yetiştirmek için bir hile bulmuşlar. Toprakta geniş çukurlar kazıp yeni halıları seriyor ve aralarına da beygir veya koyun gübresi döküyorlar. Halılar

o halde on beş gün kadar kalıyor ve rengini kaybedip hakikaten eski bir halıya benziyor. İşte birçok Avrupalıların hatta bizim zenginlerimizin etek dolusu para verdikleri ve yazıhanelerde, evlerde baş taraflara asılan kıymetli (!) eski (!) İran halıları.

1- Hangi Paşa?

2- Şu şekilde kaç kutu görüyorsunuz?

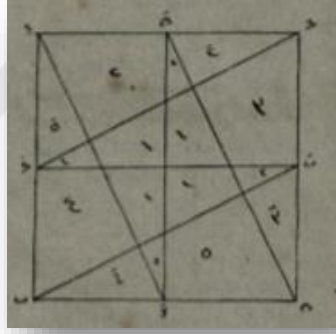
3- (Irka gösterdiğin bu hiddet bu şiddet ne?)

Hele bir gül kahraman Celal) Küreler içindeki sözler hepimizin bildiği millî bir manzumenin bir mısrasından teşkil olunmuştur. O mısra hangi mısradır? Bu üç bilmece ve aramacalarımızı halledenlerden birinciye bir senelik abonemiz. İkinci ve üçüncüye birer mükemmel sulu boya takımı, dördüncüye ve beşinciye altışar aylık abonemiz. Onuncuya kadar birer kıymetli kitap. Yirminciye kadar da (Gazetemiz) hediye verilecektir.

6.11. ÜÇÜNCÜ NÜSHA BİLMECE VE ARAMACALARININ HALLİ

1- Gölge (Reis-i Cumhur Gazi Mustafa Kemal Paşa Hazretleri)'ne aittir.

2- Bir murabbayı beş murabbaya şu süratle taksim ederim:

Halledip kazananların isimlerini gelecek nüshada ilan edeceğiz.

6.12. İKİNCİ NÜSHADAN KAZANANLAR- GEÇEN NÜSHADAN MABÂD

Nurettin – İstanbul Lisesi altıncı sınıftan 108 Selahattin, 981 Ahmet Zeki, 192 Mehmet Gıyasettin, A. M. Rakım, 450 Melih, 974 Sadi Sabit, 224 Mehmet Necdet, 656 İhsan Yavuz, Fasih Kerimi Hacı Arslan Numunesinden 46 Ali, 39 Ali, 529 Saim, H. R. Mirgün Numunesinden 267 İsmail Selahattin, 115 Muzaffer, 152 Mehmet Sezai, 252 Ahmet Necati, Fasih, Enver Sinop Hususi Kız Mektebi'nde Pakize Cevdet Hanım Efendiler, Maraş Belediye Çarşısında Terzi Hüseyin Efendi şakirdelerinden Ali Ulvi, Havza Erkek Mektebi'nden 48 Hasan, İzmir Darü'leytam talebesinden 44 Ahmet Kurkor, İzmir Kokaryalı'da Altıntaş Eczanesi, Müdafaa-i Hukuk Mektebi'nden Cezmi Hüsametdin Efendi ve hanımlar..

<p>6'ncının Aramaca ve Bilmece kuponu</p>	<p>Dikkat Piyango kuponlarımızı dikkatle saklayın... İki üç nüsha sonra açılacak müsabakaya bu kuponları biriktirenlere iştirak edecekler..</p>	
<p>Sahip ve Mesul Müdürü: Tahsin Demiray Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekası</p>	<p>PİYANGO KUPONU:3</p>	<p>Bilmece ve aramacalarımızdan hiçbirini kesmeye hacet yoktur. Yalnız bir kâğıt üzerinde ta'rifâtı yapıp izahat vermeli ve sonra kuponla göndermelidir. (Kuponsuz gelecek cevaplar muteber değildir).</p>

7. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ, C: 1, NU. 7

Perşembe Günleri Neşrolunur Çocuk Gazetesi

<p>İdare ve Müracaat Mahalli: Bab-ı Âli Caddesi (Resne Fotoğrafhanesi) karşısında Daire-i Mahsusa - Her husus için müdüriyete müracaat etmeli</p>	<p><u>Abone Şartları</u> Âlâ Kâğıtlı: Senelik 500, altı aylık: 350 Orta Kâğıtlı: Senelik 400, altı aylık: 250 Alelade Kâğıtlı: Senelik 160, altı aylık: 80 kuruş. Çocuklar için üç aylık 40 kuruştur. İlan şartları memurlar ile konuşulur.</p>
---	---

Gazetemiz

Okuyucularımızın yeni senesini tebrik ve bu yeni seneyi sevinç ve meserretle geçirmelerini Allah'tan temenni eder.

Haftanın Hikâyesi:

(Galgas)'tan Nakil: M. Hayri

7.1. YÜZ ŞAHİT

Zengin bir adam olan Ali Efendi'nin büyük bir çiftliğe ait mühim bir davası vardı. Ki birçok zamanlardan beri sürüyor ve hiçbir netice elde edemiyordu.

Günün birinde mahkemenin kadısı Ali Efendi'yi çağırdı. Ve ona tenhada: Gözüm! Senin işlerin fena gidiyor. Bana yüz şahit getirmezsen davayı kaybedersin, dedi. Ali Efendi zeki bir adamdı. Kadının yüz şahitten ne murat istediğini anladı. Bayram da yakındı. Derhal bir tepsi baklava yaptırdı ve bunu yüz parçaya ayırdı her parçaya da bir hayli altın yerleştirdi. Hizmetçisi Osman Ağa'ya tepsiyi verip kadıya gönderdi.

Osman Ağa şeytan gibi bir adamdı. Baklava dilimlerinde ne olduğunu biliyordu. Yolda dayanamadı bir, bir daha bir daha... üç dilim hakladı; altınları da cebe attı. Kalan (97) dilimi kadıya teslim etti. Kadı ertesi gün yine Ali Efendi'yi çağırıp:

- Gözüm! Dedi. Bu olmadı sen ancak (97) şahit göndermişsin. Davayı kaybedeceksin..

- Fakat efendim nasıl olur. Tam gönderdim.

- Fakat ben ancak (97) sayabildim.

- Hayır efendim. Evde tam yüz şahit pişirttim ve Osman Ağa'ya tam olarak teslim ettim.

Bunun üzerine meseleyi Osman Ağa'dan sormaya karar verdiler. Kadı derhal onu çağırttı ve:

- Osman Ağa! Ali Efendi sana yüz şahit teslim etmiş ben saydım (97) çıktı. Üçü nerede? diye sordu. Kurnaz Osman Ağa da o zaman:

- Efendim zayıfmış merdivenlerden çıkarken huzurunuzda girmeden korkarak öldüler. Bendeniz de Osman Ağa Mezarlığı'na gömdüm, cevabını verdi.

7.2. İKİ KÜÇÜK ARKADAŞ ARASINDA

- Müjdeme ne verirsin?
- Hayrola?
- İzmir'deki (Şekerci Ali Galip Bey) İstanbul'da da şubeler tesis edecekmiş.
- Demek oluyor ki, artık biz de İzmirli kardeşlerimiz gibi dünyanın en nefis ve en leziz şeker ve şekerlemelerini yiyebileceğiz.

Gazetemiz

Geçen hafta müdürümüzün ânî rahatsızlığına binaen intişar edememiştir. Bu süratle on beş günde bir intişarı yalnız iki üç nüsha devam edecek, başladığımız tertibat biter bitmez sahifeleri çoğalmış olarak daha zengin mündericat ve nefasette muntazaman intişar edecektir.

7.3. BAHR-İ MUHİT-İ ATLASÎ'Yİ TEK BAŞINA GEÇEN (ALEN GERBULAT)¹¹

(Tenis)'te mahareti ile tanınan meşhur raket şampiyonu (Alen Gerbulat) ismindeki Fransız, küçük bir yelkenli ile Bahr-i Muhit-i Atlasî'yi geçmeye muvaffak olmuş acaba nasıl?

Fransa'nın Bahr-i Sefid sahillerinden denize açılıp İspanya'yı geçmiş, (Cebel-i Tarık) Boğazı'ndan çıkıp kendisini (Kırkrest)¹² ismindeki küçük yelkenli filikasıyla meçhulata itmiş. Seyahati üç buçuk ay sürmüştü. Koskoca atlas-ı denizde ceviz kabuğu demek olan teknesiyle hareket etmiş. (5.000) kilometreyi denizle gök arasında tek başına nasıl kat etmiş? Bu cidden bir harikadır.

Üç defa fırtınaya tutulmuş, ev büyüklüğündeki dalgalar üzerinde saman çöpü gibi sekmiş. Son fırtına üç gün sürmüştü ve (Alen Gerbulat) bu müddet zarfında asla istirahat edememiştir. Bir elinde dümen diğer elinde yelkenlerin ipleri uğraşmış durmuş. Bir defa da denize düşmüş fakat müthiş bir yüzücü olduğu için önünden kaçan filikasını yakalamış. (New York)'a kadar seyahatini muvaffakiyetle yapan bu genç şimdi Bahr-i Muhit Kebir'i geçmeye hazırlanıyormuş. Bizde de bu gibi gençler ne zaman yetişecek?..

¹¹ Alain Jacques Georges Marie Gerbault, 17 Kasım 1893- 16 Aralık 1941.

¹² Firecrest

Musiki Musahabesi:

7.4. KÜÇÜK OKUYUCULARIM

Annelerimiz beşikte, salıncak başında mini minilere ninni söylerler, ama ne güzel de söylerler. O ağlayan, söz anlamayan bebek bu ninniye duyar duymaz bir olur, derhal susar uyur. İşte bu anne sesi bir musikidir. Nehirde mini mini pamuk kara kuzucuklar me me diye meleşirler, insanın hoşlandıkça hoşlanacağı gelir bu da bir musikidir. Bülbüllerin, kanaryaların cıvıltılarını hepimiz işitir ve severiz bunlar da, ne ince ne sevimli musikilerdir. Suların yavaş yavaş akışları ne kadar munis, çağlayanların, o korkunç şelalelerin sesleri insana ne kadar heybetli gelir değil mi? Bunlar da birer musikidir.

Bu ve bunun gibi sesleri kendi sedalarıyla, kendi aletleri ile tekrar etmek istemişler ve musiki fennini meydana getirmişlerdir.

Musiki bugün bir fen olduğu kadar bir ihtiyaçtır da.

Mektepten dönüyorsunuz. Akşamüstü bir şarkı söylemez misiniz? Bu şarkı sizin yorgun ruhunuzu dinlendirmez mi? Sonra güzel bir parça çalıyorken insan nasıl kendinden geçmez.

Bir kanun, bir piyanonun tellerinden dökülen nağmeler bizi nasıl mest ediyorsa bir arada bunlara dair düşünmek, çalışmak ihtiyacını da bahşeder. Değil mi? Düşünün bir kere o parçayı yazan bestekârın hayatı, çalışması ve muvaffak oluşu, tetkike ne kadar şayandır. Hepimize ilmi dakikalar yaşatan o parçanın bestekârı da sizin gibi çocuktan merak etti öğrendi ve Cenâb-ı Hakk'ın bir lütfü olan dehasıyla en büyük üstatlar sırasına geçti. Hayatını size birer birer hikâye edeceğim bestekârlar içinde sizin ruhunuza hiç yabancı olmayanlarını da göreceksiniz;

O esnada sizin de ruhunuz galeyan edecek, göğsünüz kabarmak ve bir bestekâr, bir musikişinas olmak azm-i kaviyesini duyacaksınız. Biliyorsunuz, her milletin kendine mahsus bir lisanı vardır.

Dikkat ederseniz aziz çocuklar: musiki de bir lisandır. Birbirinden farklıdır, her biri ayrı üsluptadırlar. Fakat bu muhtelif musiki insanları birbirleriyle o kadar çabuk imtizaç eder ki şaşmamak kabul değildir.

Mesela bir Fransız Alman musikisinden anladığı gibi bir Alman da Fransız musikisinden zevk duyabilir. Garp yahut alafranga dediğimiz bu musikiler pek büyük bir zenginliktedirler. Bunlarla bir ağlayış, bir sevinç ve bir muharebenin müthiş tarafları ve feryatları ifade edilebilir. Karıştırmamak için kısa kesmeye mecbur oluyorum. Alaturkada bu âlî tahassüsleri ifade edebilecek kabiliyet yoktur. Binaenaleyh sanatın esrarına vakıf olmak isteyenler mutlaka alafranga musikiyi tercih ederler. Ben de size bu musikiden bahsederek mümkün olduğu kadar terbiye-i sem'iyenize yardım edeceğim.

Şehzadebaşı: Yusuf Kânî

7.5. TAKSİM

Evvel İkinin Temsili 1 Perde

İlyas, Naci, Fazıl isminde üç talebem mektep bahçesinde...

Birinci Meclis

İlyas ve Naci

"İlyas ile Naci bir böreği tutarlar"

İlyas- Ver de taksim edeyim.

Naci- Hayır ne için vereyim.

Vermeseydim çeyreği,

Yiyemezdin böreği,

İ- Pay etsem ne olacak?

Çok gitmekle bir parça,

Kıyamet mi kopacak?

N- Zahmet etme.. kurnazca

Sözlerine kanmadım.

Yalnız kendim yemeye

Özenip de almadım.

İ-Öyle ise hiç yeme;

Fazla para vermekle
Sahip çıktın böreğe...
N-Aç gözlüsün İlyas sen,
İ- Ver böleyim şunu ben!
-İkinci Meclis-
Evvelkiler ve Fazıl
Fazıl-Bu patırtı ne, Naci?
Ne var İlyas?
İ- Söylesin,
Kendi bilir beyimin.
F-Söyle, söyle sen Naci!
N-Para kattık ikimiz,
Satın aldık böreği.
Pek hususidir beyimiz
Taksim etmek isteği.
Pay edeyim dedim de,
Çok gidermiş kendime
Diye, bana vermedi...
Kendi bölmek istedi.
F-Ben hak yemem şu bilir,
Bir terazi var bizde.
İsterseniz getirir
Pay ederim ben size?
İ-Ben razıyım,
F-"Naci ya" sen?
N-Ben de.
İ-Haydi, Fazıl git eve. "Fazıl gider biraz sonra bir terazi ile gelir"
F-Bakın işte getirdim
Verin şunu böleyim... (Böreği keser, terazinin her iki kefesine koyar, bir taraf ağır gelir.) Şu tarafa çok geldi. (Koparır.)
Getirdim ben terazi
Zahmete değmez mi?
Şu parçayı yemesi. (Elindeki parçayı yer, bu defa terazinin diğer kefesini ağır gelir.)
Gördünüz ki şuradan

Ben hakkımı yemedim.
Bırakırsam almadan
Denk gelmez böreğim.. (Bir parça daha koparır, yer. Fakat kefe yine aşağı düşer.)
Hay kör gözlü şeytan hay!
(Bir parça daha koparır.)
Bu da olsun bizim pay. (Onu da yer)
N- Böreğimiz bitti.
İ- Aa!..
N- Pek tabi biter ya...
Artık kavga etmekten
Sakının siz bir daha
Dövüş eden herkese
Bir ders olsun bu vaka!..

Beşiktaş: M. Nurettin Ali

Hayal Baba'nın Başından Geçenler

7.6. KUTUP AYILARI İÇİNDE

Bir zamanlar seyahatlere şimdikinden çok ziyade ehemmiyet veriliyordu. Dünyanın birçok yerleri henüz insanlarca meçhuldü. Nil Nehri'nin membaini bilen yoktu. Afrika'nın vüs'atinde neler olup bittiğini kimseler bilmiyordu. Kıtalar malum bile değildi. Amerika yeni keşfolunmuştu. Birçok kimseler binlerce tehlike içinde iptidai vasıtalarla keşfiyâta çıkıyorlardı. Ben İngiltere'nin merkez-i hükümeti olan Londra'da bulunduğum sırada kutb-u şimali seyahatlerinin en heyecanlı devirleriydi. Birçok kimseler şimale sefer ediyordu. Kaptan Fayp namında birinin pek yakında kutb-u şimaliye sefer edeceğini bir gün bir dostum bana haber verdi. Derhal kaptan Fayp'ı buldum; gemisine beni de almasını rica ettim. Memnuniyetle kabul etti. Bütün sefer levazımı ikmal edilince yola çıktık. Birçok günler denizde sefer ettik ve pek çok tehlikelere maruz kaldık. Şimalden büyük büyük buz parçaları cenuba doğru süratle iniyordu. -Çünkü buzların çözülme mevsimiydi.- Her an bu koca koca buz parçalarından birine çarpmamız ihtimali vardı.

Çünkü bunlar denizin sathında pek fazla yükselmiyor. Buzun yedide altısı suyun içinde ancak biri haricinde bulunuyor. Müsait rüzgârlarla nihayet kutba vâsıl olduk. - Biliyorsunuz ki o zamanlar gemiler yelkenliydi.- Yüksek arz derecelerine vardığımız sırada bir gün birdenbire yarım, iki müthiş beyaz ayı vardı. Derhal karabinamı (1) omzuma, kayışımı belime takip hareket ettim. Bankize tırmanmaya başladım. Tepeye vâsıl olduğumda bu teşebbüsün her süratle çok meşakkatli, çok tehlikeli olduğunu anladım. Bazı geniş çatlaklar, nihayetsiz uçurumlar yolumu kesiyor ve bunlar bir sıçrayışla atlanmak isti-

yordu. Buzun sathı ayna gibi parlak ve o kadar kaygandı ki insan kendisini zor, hayli uzakta bizim geminin direğinden çok yüksek bir bankiz (0) gördüm. Üzerinde...

Bankiz: Kutuplarda denizin donmasından hasıl olmuş buzlardır. Bunlar genişledikleri zaman gök gürültüsü gibi gürültülerle çatlar ve birbiri üzerine taş yığını gibi yığılırlar.

(0) Karabina: Eskiden kullanılan bir tür silahtır.

7.7. NEBATATA BENZEYEN HAYVANLAR

Belki hayvanlara benzeyen nebatat, ağaç gölgeleri görmüşsünüzdür. Fakat nebatata benzeyen hayvanlar bilmem gördünüz mü?

Hayvanlar bazen muhitlerine nazaran şekil ve renk alırlar. Kutup hayvanatından ekserisinin beyaz oluşu gibi.. Size nebatata benzeyen bazı hayvanlardan şimdi burada bahsedeceğim. Zürafayı bilirsiniz üç dört metre yüksekliğinde

bir hayvandır. Afrika'da avlananlar anlatıyorlar, bu hayvan boyu çok uzun olduğu için eğilip otları değil ağaç yapraklarını yemiş. Geniş arazide kısım kısım (mimoza) ağaçlarının kümeleri arasında buna pek çok tesadüf edilirmiş. Hareketsiz buldukları zaman insan onları ağaçtan tefrik edemezmiş. Çünkü zürafa derisinin rengi ve lekeleriyle tamamen mimozaya benzermiş. Çok defa avcılar böyle (mimoza) gölgesinde bulunan zürafaların yanından geçerek hayvanın mevcudiyetinden haberdar olmazmış.

Hayvanlar yalnız renk itibariyle değil bazen şekil itibariyle de nebatata benzerler. Resimde gördüğünüz bir nebat değil bir hayvandır. Bu böceğe (Fiilli) namını verirler. (Fazmit) denilen ailedendir. Buna bazen (kuru yaprak) da derler. Sıcak memleketlerde bulunur. Zamanının bir kısmını bir dal üzerinde hareketsiz durmakla geçirir, işte aynı aileden bir hayvan daha buna (Kallima) kelebeği derler. Yekten bu da güzel yapraklar gibi görünüyor. Bu hayvan yalnız renk ve şekil itibarıyla her hususta nebata, bir yaprağa benzer. Bu ailedeki hayvanların tohumları da nebatî taneleri gibidir. Haric-î evsâf itibari ile değil mikroskop altında yapılan tetkikat da bunu göstermektedir pekâlâ.! Bu müşabehet nasıl ve neden oluyor? Beşer hayretler içindedir.

Küçük yavrular!. Dünyamızın her köşesi garaiple doludur. Uzaklarda aramaya hacet

yok... Biz doğrudan doğruya kendimiz tetkike şayan çok garip bir mahlûkuz...

zapt ediliyordu. Küçük bir buz tepeciğini dönünce geniş bir meydancık nihayetinde aylar gördüm. Homurdaya homurdaya oynuyorlardı. Her biri besili bir manda kadar büyüktü. Bunların mutena derilerinin kıymetini hesap etmeye başladığım sırada maalesef sağ ayağımın kaymasıyla arka üstü şiddetle düştüm. Başım fena halde buzlara çarptı. Derhal bayıldım. Aradan ne kadar vakit geçti bilmiyorum. Bir aralık kendime geldim. Ne olduğumu anlamaya çalışıyordum. Beyaz tüylü bir şeyin altında olduğumu gördüm. Sürükleniyordum. Dikkat ettim. Bir ayı kemer kayışından dişleriyle yakalamış beni sürükleyip götürüyordu. Herhalde kürklerine hırsla baktığım ayılardan biri olacaktı. Neredeyim? Nereye gidiyorum? Bu sualler tüylerimi tersine döndürüyordu. Vaziyetimin ne kadar vahim olduğunu elbet takdir etmişsinizdir. Ayı birçok uçurumlardan atlıyor. Ve

beni oraya buraya vuruyordu. Karabinam düşmemişti. Hâlâ omzumda asılı idi. Fakat onu kullanacak bir halde değildim. Derhal cebimden sustalı büyük çakımı çıkardım. Hayvanın ayaklarından birine kuvvetle soktum, büyükçe bir yara açtım. O beni derhal şiddetle yere silkti. Homurdayarak üstümden geçip ileri fırladı. Bu aralık ben de karabinamı omzundan indirip nişanladım. Tetiği çektim. Ayı olduğu yerde bir defa döndü ve sonra bir külçe gibi yıkılıyordu. Kaybedecek zamanım yoktu. Hemen ayının postunu yüzmeye başladım. Ancak yarı etmiştim. ki derinden derine birçok homurtular işittim.

İşimi bırakıp biraz ilerideki buz tepesine tırmandım. O tarafta yüzlerce ayının bulunduğu tarafa koşarak geldiğini gördüm. Bunlar tam yolumun üzerinde yani gemi ile aramda bulunuyorlardı, Silah sesine gelen bu ayıların elinden kurtulmak imkânsızdı. Bana bir fikir geldi. Derhal koşup postu tamamen yüzdüm. Ayılar tepeyi dönerken sırtıma geçirdim. Kafayı da başıma çektim. Bir nevi beyaz ayı oldum. Mükemmel bir tebdil-i kıyafet ettim. Ayıların beni hemcinslerinden ayırt etmeleri imkânsızdı. Nitekim de öyle oldu. Her biri ayrı ayrı gelip beni cinsdaş bir arkadaş gibi kokladılar. Bu suretle nezaket gösterdikten sonra hepsi gidip biraz ilerideki yüzülmüş ayının etrafında uzun uzun homurdadılar ve bu suretle teessürlerini göstermiş oldular. Ben usulca bunlardan ayrılıp, sıvışmak istedim. Fakat ne mümkün. Beş onu birden yolumu kesti. Nereye gidiyorsun gibi yüzüme baktı. Homurdanıp sordu. Olmaz. Yollamayız gibi de boynuma sarıldı. Etrafında en ziyade yavru ayılar bulunuyordu. Çünkü ben bunların en küçüğüydüm. Artık hep beraber yaşamaya başlamıştık. Ben de onlar gibi mırıldanıyor. Homurdanıp haykırıyor, her hareketlerini tamamen taklit ediyordum. Maksadım onların emniyetlerini kazanmaktı. Epey bir zaman bu süratle dolaşıp gezdik. Bu buz diyarında kaybolmaktan da korkuyordum, ne yol var, ne iz. Ayıların keyfine tabi olup gidiyordum. Geminin bulunduğu yeri bir defa kaydedersen ayılardan kurtulsam da fayda vermezdi. Buzlar içinde yine ölüme mahkûmdum. Ayılardan ayrılmam imkânsızdı. O halde onları öldürmeli, hepsini bir bir mahvetmeliydim.

Fakat nasıl? Karabinam artık yanımda değildi. Olsa bile ne işe yarardı? Bir ihtiyar askeri cerrahın sözleri aklıma geldi. O demişti ki: "(...) fakiri, yani kafatasından başlayıp kuyruk sokumuna kadar uzanan kemik, üzerinde açılan küçük bir yara, bir anda ölümü mucip olur." İşte bunu denemeye karar verdim. O bıçağıma müracaat ettim. En yakınındaki ayının ensesine, tam iki omzunun arasına kuvvetli bir darbe vurdum. Asla cesaretsizlik göstermiyordum. Çünkü öleceğinden emindim. Hayvan hiç ses çıkarmadan olduğu yerde yığılıverdi. Bu hareketim ayıların nazar-ı dikkatini celp etmeyecek derecede

çabuk oldu. Onlar bu ölümü tabii buldular. Biraz homurdanıp geçtiler. Ben bu hareketimde devama başladım. Birer birer ayları telef ediyordum. Artık kan ter içinde kalmıştım. Son beş on ayı öldürmek için kuvvetim kalmamıştı. Hele susuzluktan bitiyordum. Buzlar deniz suyundan olduğu için birkaç parça yemek faydasızdı, son bir gayretle o beş on ayı da telef ettim. Yüz otuzuncu ayı da ayaklarımın dibine düşünce bir defa memnuniyetle haykırdım. Tek başıma yüz otuz ayı telef etmiştim. Gemiye dönmek için öldürdüğüm aylar bana delil oldu. Çünkü geçtiğimiz yolda pek az fasıllarla sıralanmıştı. Gemidekiler ve hele kaptan Fayp beni son derece merak etmişlerdi. Onlara yüz otuz ayı avladığımı söylediğim zaman güldüler... “Siz galiba rüya görüyorsunuz.” dediler. Ben ısrar edince hayret içinde kaldılar. Çünkü ciddiyetimden emindiler. Kaptan Fayp’la beraber üç tayfa alıp hareket ettim. Ayların postlarını yüzmek birkaç gün sürdü. Nihayet koca kayığı lebaleb postlar ve bazı yenecek etlerle doldurup gemiye döndük. Seyahatimizin nihayetinde Londra’ya avdet ettiğimiz zaman bu postları oldukça büyük bir meblağ mukabilinde sattım ve birkaç senelik seyahat masrafımı bu suretle çıkarmış oldum.

-Bitti-

7.8. İMTİHANDA KURNAZLIK

Bütün imtihanlar şüphesiz çok heyecanlıdır. Fakat bunların içinde bazıları diğerlerine hiç benzemez. Mesela benim katıyen unutamayacağım bir coğrafya imtihanım vardır:

Numune Mektebi’nin beşinci sınıfındaydım. Bütün imtihanlarımız bitmiş, yalnız coğrafya kalmıştı. Fakat öteki derslere çalışmaktan bıkmış olan

Numero: 7

Gazetemiz

Sayfa:4

7.9. DÜNYA ETRAFINDA

Tuhaf Bir Alet

Cemahir-i Müttehede-i Amerika’da tek bir hareketle bir binadaki bütün pencereleri kapamak veya açmak için bir alet vücuda getirilmiştir. Şimdi

bu alet büyük ticarethanelerde atölyelerde ve yeni evlerde kullanılmaya başlanmıştır. Resimde görüldüğü vechile bütün pencere kanatları manevralarla yekdiğerine rabt olunmuştur. Sağda görülen büyük demir daire bütün bunlara hâkimdir. O çevrilince bütün pencereler açılacak aksi bir hareketle kapanacaktır.

Amerika'da Köy Naklediliyor

Geçenlerde Amerika'da (Mişigan) civarındaki bir köy tamamen nakledilmiştir. Bu köy yirmi beş sene evvel orman kenarında bir bıçkının ameleleri için temin edilmiş. Ve beş yüz ameleyi barındıracak kadar da büyükmüş. O zamandan beri kesile kesile köyün civarında ağaç kalmamış, orman uzaklaşmış. Bunun üzerine bıçkının ve köyün daha ormanlık bir yere nakline karar verilmiş.

Köyün tahtadan ve (15-25) ton ağırlığında olan evleri sekiz tekerlekli büyük demir tablalar üzerine konulup traktörlerle çekilmiş ve yirmi kilometreye nakledilmiş. Yolu bazı noktalarda genişletmek ve bazı noktaları doldurmak icap etmiş ve o kadar muntazam hareket edilmiş ki bütün köyün nakli üç günde tamam olmuş.

Avrupalıların bilhassa Amerikalıların yaptıkları işler bize pek garip görünüyor ve hayal gibi geliyor. Onlar böyle köyleri bile naklediyorken biz değil köyleri kendimizi bile bir yerden bir yere nakledeyemiyoruz. Yazık!

İki Başlı Yılan

Tabiat bazen çok garip şeyler yaratıyor. Geçenlerde (New York) civarında gezmeye çıkanlardan bazıları iki başlı yılanla tesadüf etmişlerdir.

Bu garip yılan hayvanat bahçesine nakil ve orada teşhir ediliyor.

zavallı ben bu derse o kadar fazla çalışmamıştım, zavallı diyorum. Evet, işte coğrafyayı çalışmamak beni o gün için, o imtihan günü için bir müddet zavallı yapmıştı. Numerosu benden evvel olan arkadaşım imtihan odasında iken ben kapıda hummalı bir faaliyetle kitabın ötesini berisini karıştırıyordum. Fakat zannediyorsunuz ki bu karıştırmaların bana bir faydası oldu? Bilakis arkadaşlar içeri girerken aklımda olan bir kelimeyi de unutmuştum. Bunun üzerine üç, dört yabancı adamın karşısında kalmak felaketi de karışınca ne hâle girdiğimi tasavvur edersiniz değil mi?

Neyse ilk sordukları suale cevap veremeyince ikinci bir şey sordular. Tabii bunu da bilmiyordum. Daha içeriye girmeden evvel yüzümden akmaya başlayan terler şimdi çoğalmıştı. Düşünüyordum:

Ya bu dersten sıfır alarak çıkarsam. Sınıfı geçerse beni köye götüreceğini vadeden pederim şüphesiz kızacak beni götürmek değil üç ay evden dışarı çıkarmayacaktı. Öteki derslerden geçtiğime emindim. Hemen aklıma bir şeytanlık geldi:

Muallimin ve mümeyyizlerin konuşmalarından istifade ederek o esnada aklıma gelen başka bir bahsi anlatmaktı.

İşte küçük arkadaşlar tatilde gezmemek korkusu bana bu cesareti verdi ve ben bildiğimi anlatmaya başladım. Bahsi uzatmak için bir söylediğimi birkaç defa değiştirerek tekrar ediyordum. Zavallı adamlar farkında bile olmadılar. Hatta dışarı çıkarken ilk suali bilmediğimi unutmuşlar. Aferin Selahattin Efendi, aferin diyorlardı.

11 Kanun-u Evvel 1340

Kabataş Lisesi'nden 446 Selahattin

7.10. BRUKLİN KÖPRÜSÜ

Acayib-i (seba-i âlem) namıyla meşhur olan yedi acayip şeye bir sekizinci ilave edilmesi icap etseydi o da (Bruklin) Köprüsü olurdu.

Bu köprü (Bruklin) ile (Nev York) şehirlerini yekdiğerine rabt eder. (East) nehrinin her iki tarafında vücuda getirilen muazzam kulelerle asılmıştır. Bu kulelerin birbirinden uzaklığı 485 metredir. Denize en ziyade yakın olan kısım bile 41 metre irtifasındadır ki en muazzam vapurla kolayca geçebilirler. Genişliği 76 metredir ve üçe taksim olunmuştur. Diğerlerinden dört beş metre kadar yüksek olan ortadaki piyadeler, sağdaki tramvaylar, soldaki araba ve otomobiller içindir. Bu köprü kuturları otuz santimetre olan dört demir tel ile durur. Köprü bunlara amudi demir tellerle merbuttur. Geceleri elektrikle tenvir olunur. Semada karanlıklar içinde ateşten bir hat gibi uzanır. Köprünün tamam uzunluğu 1850 metredir. 1871'de başlanılmış ve 1873'te ikmal edilmiştir. İnşası için de yetmiş üç milyon frank -bizim şimdiki paramızla 305 milyon lira sarf edilmiştir.

Çocuk Sözlere

7.11. HOŞ FIKRALAR

(Ne Güzel Mantık!)

Üç yaşındaki Cemile, ablası Sabiha'ya şöyle sordu:

- Niçin fırıldakların, kulelerin, yüksek sivri çatıların üstüne hep horoz koyuyorlar da tavuk koymuyorlar? Sabiha düşünüp şu cevabı verdi:

- Tavuklar yumurtlar, yumurtlayınca da yumurtaları düşüp kırılır da onun için.

(Yaramazlık Sıhhatin İyi Olmasından İleri Gelirmiş)

Annesi odanın bir köşesinde bebekleriyle oynayan kızını seyrediyor ve onun kendi kendine konuşmalarını dinliyordu. Küçük bir köşede tertip ettiği evinin ziyarete gelen meçhul birine:

- Buyurun efendim, şöyle oturun rahatsız olmayın. İşte yavrularım bilmem güzel mi? diyerek bebeklerini gösteriyor, sonra da yine kendi cevap veriyor:

- Çok güzel Allah bağışlasın. Lâkin uslu duruyorlar mı efendim?

- Hayır, lâkin uslu durmalarını da istemem. Zira malum ya efendim çocuklar ancak hasta oldukları zaman rahat duruyorlar.

7.12. BİLMECE VE ARAMACALARIMIZ

1- Çin'e ait olan şu resimde görünen dört adamdan başka bir beşinci vardır. Acaba nerede?

2-Düşman aheste aheste bir memlekete sokulur, yakıp yıkar. Ağlatır andan sonra çıkar gider.

Mazlumun ahını dost duyar. Sakın aldanma seni halka güldürür.

Yukarıdaki kelime ve cümlelerde iki darb-ı mesel gizlidir. Bunları bulun....

Halledenlerden kura neticesinde birinciye bir kristal yazı takımı. İkinci ve üçüncüye âlâ birer maden kutulu büyük sulu boya takımı. Dördüncü ve beşinciye üçer aylık abonemiz. Onuncuya kadar bir kitap. Ve yirmi beşinciye kadar muhtelif şık hediyeler. Diğer bütün halledenlere âlâ kâğıtlı iki nüshamız hediye edilecektir.

Dikkat

Bilmecelerimizin neticesini bundan sonra üç nüsha ara ile ilan edeceğiz. Bu süratle Anadolu okuyucularımıza epeyce vakit kazandırmış oluruz.

Bilmece hal varakalarını beş kuruşluk mektupla değil bir yaprak defter kâğıdına yapıp mustatil şeklinde iki tarafı açık olarak katlayıp kuponu üstüne yapıştırmalı ve on paralık pulla göndermeli.

Altı ay içinde bütün bilmece ve aramacaları halledenlere kurada kazansın kazanmasın altı aylık koleksiyonumuz hediye ve resmi, gazetemize derc edilir.

Piyango kuponlarını ihtiyatla saklayın!

Sahip ve Mesul Müdürü: Tahsin Demiray Şems Matbaası	PİYANGO KUPONU:4	Bilmece ve aramacalarımızdan hiçbirini kesmeye hacet yoktur. Yalnız bir kâğıt üzerinde ta'rifâtı yapıp izahat vermeli ve sonra kuponla göndermelidir. (Kuponsuz gelecek cevaplar muteber değildir).
		7'ncinin Aramaca ve Bilmece kuponu

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

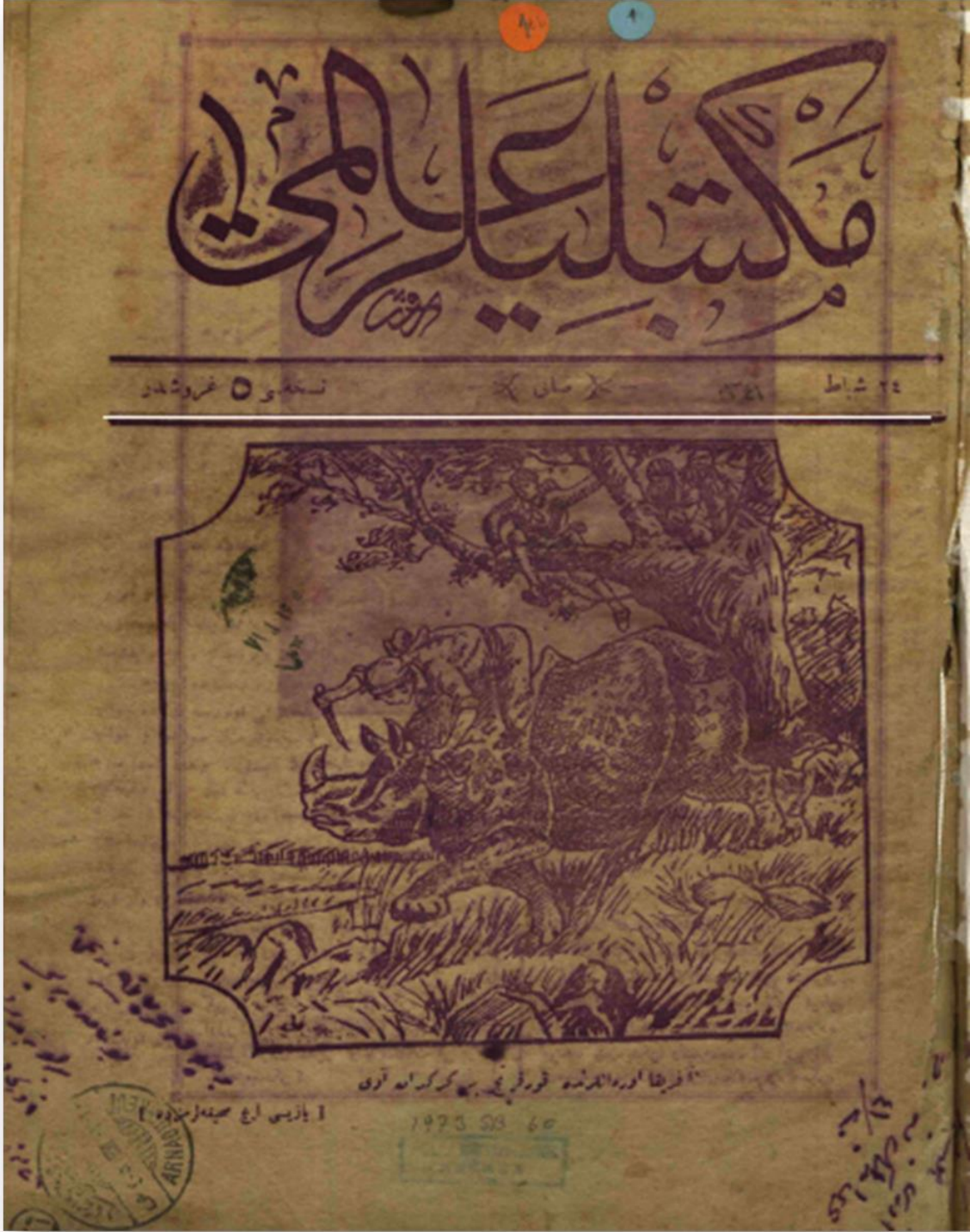
MEKTEPLİLER ALEMİ'NİN LATİN ALFABESİNE AKTARIMI

1. MEKTEPLİLER ALEMİ, C: 1, NU. 1

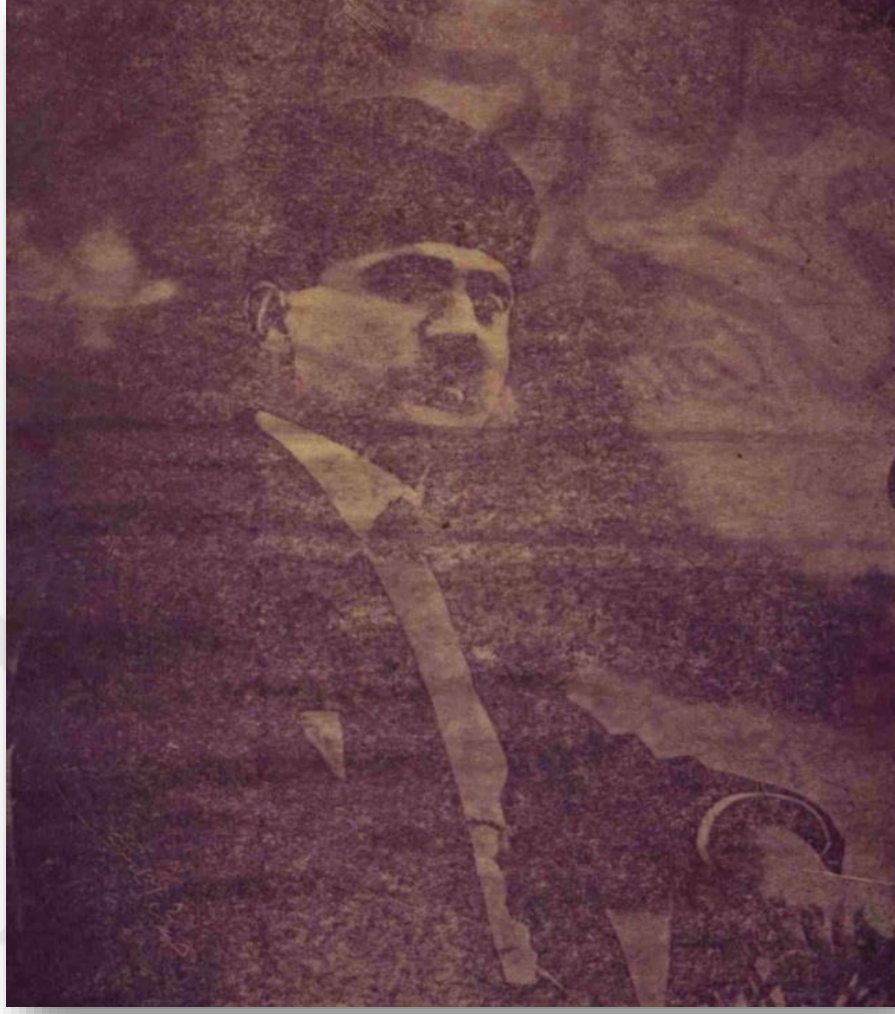
24 Şubat 1341

(Salı)

Nüshası 5 Kuruştur

Afrika Ormanlarında Korkunç Bir Gergedan Avı

Mecmuamızın Müdür-i Mes'ûlü ve İzmir Mekteplerinin Seyyar Muharriri Kıymetli Muallimlerimizden Hüsni Osman Bey

Hüsni Osman Bey

1.1. ANKET

Her mektepli buna cevap vermeli ve fotoğrafını göndermelidir.

Derslerinizi ve vazifelerinizi yaptığınız zaman muallimlerinizden takdir veya aferin vesaire gibi bir mükâfat verilmesini mi beklersiniz. Yoksa üzerinize düşen vazifeyi tamamen yaptığınızı bilerek muallimlerinizden takdir veya mükâfat gibi bir şey beklemez misiniz? Her iki suretle verilecek cevaplarda sebeplerini söylemek lazımdır. Beş satırı geçmemek şartıyla vereceğiniz cevapları fotoğrafınızla birlikte gönderdiğiniz takdirde mecmuaya geçireceğiz ve neticede de en iyi yazanlar arasında kura çekerek büyük mükâfatlar vereceğiz.

Yıl: 1 İdare ve Müracaat Yeri: Beyler Sokağı'nda "Seda-yı Hak" Matbaası Daire-i Mahsusa. Mesleğimize uygun yazılar memnuniyetle kabul edilir. Haftalık Terbiyevî, Edebî, İlmî, Mizahî Çocuk Mecmuasıdır.	MEKTEPLİLER ALEMİ Sahib-i İmtiyâz: Muallim İlyas Bahri	Sayı:1 Abone Şartları: Senelik 220, altı aylık 110, Üç aylık 55, bir aylık 18 kuruştur. Her türlü evrak sahib-i imtiyaz namına gönderilmelidir. Sahib-i İmtiyaz Muallim İlyas Bahri
--	--	--

Haftalık Terbiyevî, Edebî, İlmî, Mizahî Çocuk Mecmuasıdır

1.2. KÜÇÜK MEKTEPLİLERİMİZDEN İSTEDİKLERİMİZ

Çalışkan mektepli! Genç Türkiye'nin yarınki büyük adamı sensin!.. Vatan senin omuzlarında yükselecek. Onu yükseltmek ve mesut etmek için bilgili, terbiyeli, cesur olacaksın!. Biz işte sana hizmet etmek istiyoruz. Bu mecmuayı çıkarıyoruz. Her hafta derslerden yorulan kafanı bu sahîfeler üzerinde dinlendireceksin! Bu mecmua sana güzel hikâyeler söyleyecek, güzel manzumeler okutacak, fâideli ve meraklı bilgiler verecek! Eğlenceli olduğu kadar değerli şeyler öğreneceksin! Bu sahîfelerde yalnız evini, bulunduğun yeri değil, aylarca uzak memleketleri ve orada olup biten meraklı, heyecanlı şeyleri tanıyacaksın! Eğer bilmediğin bir şeyi öğrenmenin tadını tattıysan bize hak vereceksin. Tatmadıysan şimdi tadacaksın. Yeter ki haftalığının beş kuruşunu verip bu mecmuayı alasın! Bu mecmua sana şekerden de, oyundan da tatlıdır. Ve bu tatlılık yıllarca sürer. Öyle ki yarın büyük adam olduğun zaman burada okuduklarından, sana öğrettiklerimizden fâide göreceksin! Çok vakit, bir nasihat bin arkadaştan değerlidir. Bunu unutma!.. Sen bize yardım et, biz de bütün hafta uğraşarak sana hizmet edeceğiz. Bilmediğin şeyleri bizden sor! Canla başla cevap veririz. Mecmua senindir. Ne gibi eksiklikleri varsa, onu da bildir!. Derhal yaparız.

Bununla beraber sen bizim her zaman için bildiğimiz, tanıdığımız bir Türk yavrususun. Çünkü (Mektepliler Alemi) mecmuasını çıkaran bizler uzun zamanlar hocalık etmiş yani sizin gibi birçok yavruları karşısına almış, onları okutmuş, terbiye etmiş, öğretmiş ve bu münasebetle arzularınızı, dileklerinizi iyice anlamış kimseler[iz].

Şu hâlde biz senin kalbinden geçen bütün şeyleri bilir ve bize neler söyleyeceğini ve bizden neler isteyeceğini herkesten daha evvel anlarız. Yani sen (leb) demeden biz senin (leblebi) diyeceğini hemen hisseder ve o istediğini yaparız.

Sizin için çıkardığımız bu mecmuada size mahsus yerler de ayırdık. Muallimleriniz görüp beğendikten sonra bize göndereceğiniz her türlü hikâyeler, masallar ve tahrîr vazifeleri gibi yazılarınızı bu mecmuaya memnuniyetle geçireceğiz. İyi yazı gönderenlere mükâfat vereceğiz.

İcap ederse bütün mekteplilere numune olmak üzere resmini de koyacağız. Öğrenmek istediğiniz bir şey olursa ona da cevap vereceğiz. Bunun için (Çocuklarımızın Sorğu ve Cevap Sütunu) diye ayrı bir sahîfe açtık. Bundan maada size dünyada olup biteni bildireceğiz. Ne kadar meraklı ve heyecanlı vakalar olmuşsa ve oluyorsa yazacağız. Hülâsa: Siz ne isterseniz ve ne arzu ederseniz biz onu yapmaya çalışacağız. Şimdi bize söyleyiniz. Sizin demek olan bu Mektepliler Alemi'nde gözünüze çarpan bir eksiklik var mıdır? Var ise yazınız. Biz daha ziyade memnun oluruz...

Çünkü mecmua sizindir. İyi ve kötü taraflarını bize söylemezsen kaybedilecek herhangi bir şeyde senin de hissene düşecek bir cehd vardır. Eğer mecmuanı yükseltirsen kazanılacak şereften en çoğu sana ait olacaktır küçük mektepli...

Sayfa: 4

Mektepliler Alemi

Numero: 1

Büyük Dâhimiz
Gazi Mustafa Kemal Paşa Hazretleri

Büyüklerimiz: 1

1.3. GAZİ MUSTAFA KEMAL PAŞA

Gazi Paşa bugün yalnız Türkiye'nin değil, bütün dünyanın en büyük ve meşhur adamıdır. Fakat o da vaktiyle sizin gibi ufak bir çocuktur.

Bundan tam kırk beş sene evvel Selanik'te doğdu. Pembe, beyaz, sarışın, parlak mavi gözlü bir afacandı. Çabuk yürüdü. Çabuk konuşmaya başladı. Her şeye daha o vakit akli eriyordu. Yedi yaşına varmadan onu mektebe verdiler.

Küçük Mustafa'nın babası meşhur bir tâcirdi. Oğlunu çok seviyordu. Tahsiline dikkat ediyordu. Fakat ibtidâî mektebinden çıktığı zaman babası vefat etti. Mustafa yetim kaldı. Annesiyle beraber dayısının çiftliğine gitti. Orada koyunlar, kuzular arasında, yeşil çayırlarda dere kenarlarında yaşadı. Oynadı. Koştı ve büyüdü.

Selanik'e döndüğü zaman Askerî Rüştîyesi'ne girdi. Burada derhal arkadaşlarının ve muallimlerinin gözüne girdi. Dersleri çok güzel yapıyor, her şeyi çabuk öğreniyordu. Yalan nedir bilmiyordu. Kimsenin kalbini kırmıyordu. İşte orada kendisine “Kemâl” ismini verdiler. Ondan sonra Mustafa Kemâl diye çağrıldı.

Namık Kemâl o zamanki fena kalpli, zalim padişahın elinden milleti kurtarmaya çalışan bir adamın ismiydi. Büyük bir adamdı. Mustafa'yı da ona benzetmişlerdi.

Nihayet Harbiye Mektebi'ne girdi, orada da kendisini herkese sevdirdi. Çok akıllıydı. Bir aralık el yazısıyla gazete çıkardı. Yapılan haksızlıklara karşı bağırıma başladı.

Onu korkutmak istediler, fakat korkmadı. Susturmak istediler: susmadı. Arkadaşları arasındaki korkaklardan mızımızlardan hiç hoşlanmazdı. Göreceği iş ne kadar zor olursa o kadar coşkun bir hevesle çalışırdı. Hiç ümitsiz düşmezdi.

Bundan yirmi dört sene evvel Harbiye Mektebi'nden mülâzım-ı sâni olarak çıktı. Üç sene sonra da Erkân-ı Harb Mektebi'ni bitirerek yüzbaşı oldu.

Mektepten çıkar çıkmaz hemen birkaç arkadaşı ile beraber zalim padişaha ve onun yordakçalarına karşı kavgaya hazırlandı. Bunu haber aldılar ve kendisini Arabistan'a sürgün ettiler. Orada da boş durmadı “Hürriyet Cemiyeti” diye bir cemiyet kurdu. Milleti uyandırmaya, Sultan Hamit'ten intikam almaya çalıştı. Fakat Arabistan'da böyle büyük bir iş görmek

kabil değildi. Selanik'e geçmek istedi ve geçti. Bunu da haber aldılar ve o zamanki hain hükümet kendisini yine Arabistan'a sürdü. Orada üç sene kaldı. Tekrar Selanik'e geldi. "İttihâd-ı Terakkî" Cemiyeti'ni idare etti. 23 Temmuz 1324 tarihinde otuz üç seneden beri milleti ezen, vatanımızı düşmanlara dağıtan Abdülhamit'i tahttan indirdiler. Mustafa Kemâl o zaman büyük bir vazife gördü.

Trablusgarp Muhârebesi'nde İtalyanlarla dövüştü. Büyük cesaretler gösterdi. Nihayet Umûmî Harb'de ilk defa herkes tarafından tanınmaya başlandı. Anafartalar'da düşmanların gülle, bomba, ateş yağmuru altında vatani için harb etti. Büyük zaferler kazandı.

Düşman Çanakkale'den kaçtığı zaman kendisini Şark vilayetlerine gönderdiler. O zaman Ruslar hudûdumuzu geçmişler, Erzurum, Van, Bitlis gibi şehirlerimizi almışlardı. Mustafa Kemâl Paşa olmuştu yıldırım gibi yetişti. Rusları dağıttı. Bitlis ve Muş şehirlerini geri aldı.

Ondan sonra Arabistan'da bulundu. Ordu kumandanlıkları yaptı. Büyük yararlıklar gösterdi. Yıldırım Orduları başkumandanı iken mütâreke oldu. Düşman İstanbul'a ve birçok vilayetlerimize girdi. İzmir'i de Yunanlılara verdiler. Mustafa Kemâl Paşa o zaman Erzurum'da idi. Vatanın tehlike içinde olduğunu anladı. İstanbul'daki hükümet ile padişahın bizi İngilizlere satacaklarını sezdi. Hemen birkaç arkadaşı ile beraber milleti kurtarmaya çalıştı.

Nihayet 1336 senesi Nisan'ının yirmi üçüncü günü Ankara'da Büyük Millet Meclisini açtı. Anadolu'nun her tarafından gelen mebuslar vatani kurtarmak için birleştiler. Yunanlılara karşı harp açtılar. Başlarına da Mustafa Kemâl Paşa'yı geçirdiler. Mustafa Kemâl Paşa yanında İsmet, Refet ve Fevzi Paşalar olduğu halde orduyu yoktan var etti. Düşmanın iki yüz bin kişilik ordusuna karşı birkaç bin kişi ile aylarca dövüştü. İki defa İnönü'de, bir defa da Sakarya Muhârebesi'nde düşmanı yendi. Sakarya Nehri kenarında yirmi bir gün geceli gündüzlü olan muhârebede bir nefer gibi kılıcını çekerek düşman arasına atıldı. O kadar dövüştü ki bir günde üzerine bindiği üç tane at çatladı. O yorulmadı ve nihayet Yunan palikaryaları taşı tarağı toplayıp kaçtı.

Mustafa Kemâl Paşa sessizce çalıştı. Bir kış esnasında iki yüz bin kişilik kişilik bir Türk ordusu yarattı. Nihayet 1338 senesi Ağustos ayının yirmi altıncı günü sabahleyin bütün orduya şu emri verdi: "Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!" O zaman bütün

ordulara coşkun bir sel gibi İzmir'e doğru aktı. Afyonkarahisar'dan Akdeniz'e kadar on dört günde geldi. Yunanlıların başkumandanını esir aldı. Ordularını darmadağın etti. Bütün zavallı memleketlerimizi düşmanın pis ayaklarından temizledi. Hasretli analar, kardeşler, ihtiyarlar, hepsi kurtuldu.

Bugün bu memlekette serbest serbest geziyorsak yaşıyorsak hep o büyük Gazi'nin dehası sayesinde. O gelmeseydi ne mekteplerimiz açık kalacak, ne serbest söz söyleyecek, ne de yaşayabilecektik. Bir Yunan meyhanecisi bizimle alay edecek, her gün en ince yerlerimizden bizi yaralayacaklardı.

Mustafa Kemâl'i millet çok sevdi. Bunun için de Türkiye'de en büyük mevki olan Cumhuriyet Reisi'ni ona verdi. Dün düşmana karşı harp eden ve bizi kurtaran Kemâl Paşa bugün de cehâletle, fakirlikle, sefaletle dövüşüyor. Kurtardığı vatani, gül gibi temiz, cennet kadar güzel yapmaya çalışıyor.

Bir gün elbet muvaffak olacak. Ve biz de dünyanın en mesut en zengin bir milleti olacağız.

Çocuklar siz de yarın için birer Mustafa Kemâl olmaya, sanatta, ticarete, ilimde yükselmeye çalışınız, büyüklerimiz size örnek olsun!..

Sayfa: 6

Mektepliler Alemi

Numero:1

Gergedan, ağacı kökünden devirirken

1.4. AFRİKA ORMANLARINDA KORKUNÇ BİR GERGEDAN AVI

Heyecanlı bir ses, telaşla bağırdı:

—Çocuklar, durunuz... Karaya düşüyoruz; demiri bana veriniz.

Ve... Ani bir sadmeyle kayık sanki olduğu yerde mihlandı, kaldı! On kadar insan, dizlerine kadar suya girerek sahile çıkabildiler. Bu kayık buralarda on beş seneden beri hizmet ederken, geçenlerde fırtınadan parçalanan bir kuvvetten son kalan yâdigâr idi. Kazâzedeler küre-i arzın en sıcak yerlerinden birisi olan “Merkezi Afrika”da

bulduklarından, sudan çıkınca güneşin harareti ile hemen birkaç dakika içinde kurudular. Afrika'nın bu taraflarını çok güzel bilen cesur Onbaşı “Korni”nin kumandası altında dahile doğru ilerlemeye başladılar. Köhne harp gemisinden kurtarabildikleri silah ve eşyayı da sırtlarında taşımakta idiler. Bunların içinde silah taşımayan sade 15 yaşındaki tayfa Kaluda'ydı. Çünkü kurtarılan silahlarda ona hisse düşmemişti.

Bu heyet uzun bir zaman yakıcı güneş altında yürüdükleri halde aradıklarını bulamamışlardı: Aradıkları da- yamyam olmamak şartıyla- bir zenci köyü idi. Kazâzedelerin yiyeceğe ihtiyaçları çoktu. Boş durmaktan hoşlanmayan küçük Kaluda elastiği bir ağaçtan yaptığı yay ve okla Afrika'nın iri tavşanlarından birisini avladı ve öğle üzeri heyet bunu kızartarak yediler. Yine hemen yola doğruldular... Bir saat kadar yürüdükten sonra önlerine bir nehir çıktı; küçük tayfa Kaluda sahili göstererek:

— Bunlar kaya mıdır? diye sordu. Ve bunun kaya veya bir çamur yığını olup olmadığını anlaması için irice bir taşı bütün kuvvetiyle üzerine attı. Fakat hayret! Taş atılan yere çarptıktan sonra suya düşerken, kayaya benzeyen şey de suyun içinde yükselmeye başladı. Dehşet! Bu bir kaya değil, fakat müthiş bir gergedan idi.

Kazâzedelerden birisi...

— Aman kaçalım! dedi. Ağaçlara tırmanmaktan başka kurtuluş yok!. Tâifelerin hepsi de en yakın ağaçlara koştular; fakat tecavüze uğradığını sanan iri hayvan da, vücudunun ağırlığına rağmen son derece süratle onları takibe başladı.

Tam ağaçlara yaklaştıkları sırada, tâifelerden birisi ayağına takılan bir kök yüzünden düştü ve Korni'yi de beraber düşürdü. Vâkı'a her ikisi de şâyân-ı hayret bir çabuklukla kalktılar; fakat arkadaşlarının çoktan tırmandıkları ağaca yetişmeden evvel müthiş hayvan onlara yetişti!. Ve bir darbe ile iki zavallıyı ağacın kütüğüne- korkunç ve iri boynuzlarıyla- çivilemek üzere iken, ağacın bir dalında bulunan küçük tayfa:

—Eyvah... dedi. Bu hayvan hepimizi de mahvedecek!. Hakikat!. Gergedan müthiş bir hiddet ile şimdi de ağacı kökünden sökmeye çalışmakta idi. Ve... Ağaca sığınmış olan zavallılar anladılar ki gergedan bu ağacı kökünden sökmek için pek güçlük çekmeyecektir!

Tâifelerden birisi:

— Silahlarımızı ağacın altında bırakmasaydık, şimdi bunu bir kurşunla gözünden vurabilirdik...

Bu canavarın öldürülecek başka bir yeri yoktur. Dedi. Bu sözü can kulağıyla dinleyen küçük tâife:

— Bana bir bıçak veriniz o halde! dedi!.

Ve başka bir söze meydan vermeden

Sayfa: 7

Mektepliler Alemi

Numero:1

yanındakilerden birisinin belinden bıçağını alarak ağzıyla tuttu. Canavarın üzerine kendini ağaçtan attı ve hayvanın boynuna sarıldıktan sonra, bir eline bıçağını aldı, ve bütün kuvvetiyle bıçağını gözüne sapladı; ve hayvanın ani sarsılmasıyla ayakları dibine yuvarlandı.

Mücadele henüz bitmemişti; ağacın üzerinde bulunan tayfalar dehşet kuvveti ile bu nispetsiz boğuşmaya bakıyorlardı. Fakat herhalde gergedan mağlup olmuştu, çünkü beynine işleyen bıçak ile yere yıkılmak üzere idi; fakat zavallı kahraman tâyfanın üzerine yıkılması çok muhtemel idi. Bereket versin ki canavar yana değil, fakat art ayakları üzerine yıkıldı. Ve küçük muço bir maymun çevikliği ile kendini birkaç adım ileriye fırlattı. Ve orada baygın düşüp kaldı.

Fedâkâr, cesur ve mert bir çocuğun sayesinde hayatlarını kurtaran tayfalar, ağaçtan inerek çocuğu aylıttılar. Bir saat sonra kendilerini karşılayan bir yerli siyâhî müfrezesi tarafından en yakın bir köye götürüldüler. Eğer bu çocuğun açık gözlülüğü ve cesareti olmasaydı hiç şüphesiz hepsi de mahvolacaklardı...

F.Ş.

1.5. YETİM ÇOCUKLARIN DERTLERİ

Güneş çoktan battı. Gökler açıldı. Yeşil kırlar karardı. Şimdi kocaman bulutların arkasında ışıldayan yıldızlara bakıyorum.

Deniz köpürüyor, dalgalar sahile çarptıkça korkunç sesler duyuyorum. Rüzgâr kuduruyor, ne kadar soğuk. Yüzüme gözüme binlerce iğne batıyor gibi... Ayaklarım donuyor. Tüylerim diken diken.. Üşüyorum. Örtünecek bir çuval bile yok... Bu geceyi de kara toprak üstünde, kemiklerim sızlayarak geçireceğim... Ne kadar zor!

Bak!.. Uzaktaki evlerde ışıklar söndü. Şimdi orada da benim gibi çocuklar var. Onların anneleri, babaları sağdır. Akşam olduğu zaman dizlerine alarak masal söylüyorlar. Sıcak soba kenarında ısınıyorlar. Şimdi de yumuşak, temiz, sıcak; yatağa

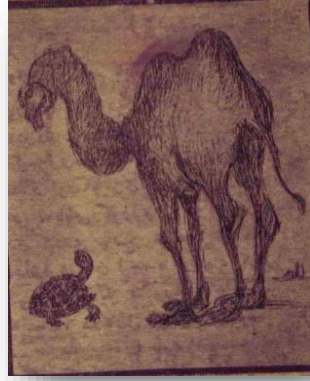
giriyorlar. Çok geçmeden tatlı, tatlı uyacaklar... Onlar için ne soğuk var; ne de rüzgâr... Kemikleri sızlamıyor, tüyleri diken diken değil... Kara toprak üzerinde yatmıyorlar. Oh!. Onlar ne kadar mesut insanlar!..

Benim de vaktiyle annem babam vardı. Ben de başımı onların dizlerine koyarak masal dinlerdim. Onların sıcak, yumuşak elleri ile okşanırdım. Sıcak soba başında tatlı tatlı konuşurduk. Geceleri de annemin koynunda mışıl mışıl uyurdum. Fakat bir gün köyümüzü düşman bastı. Evimizi yaktı. Annemi, babamı gözlerimin önünde şehit etti. Aklım başımdan gitti cansız kaldım. Uyandığım zaman o kadar sevdiğim zavallıları kan içinde buldum. Köyü bırakıp kaçan birkaç kişi beni aldılar. Buraya kadar getirdiler. Fakat ne buldum? Hiç... Donarak ölmek için açlık; kış havası... Sert bir kara toprak... Ne bakan var ne soran!.. Keşke gelmeseydim. Orada kalsaydım. Annemle babamla beraber ölseydim. Şimdiye kadar toprak olurdu da bari onların topraklarıyla karıştırdım. Belki ruhlarımız da kavuşurdu.

Rüzgâr hızlandı, deniz daha ziyade bağıyor. Kemiklerimin içinde kızgın iğneler dolaşiyor. Kalbimin üstünde kızgın bir kıskaç var. Sıkıyor, sıkıyor. Biraz daha sıkarsa öleceğim... Ah, bari!.. Annemin babamın yanında ölseydim, küçükten beri gülüp oynadığım topraklara gömülseydim. Fakat insan kolay kolay ölmüyor... Çok şeylere dayanabiliyor.

Küçük mektepli; iyi dikkat edersen, etrafında böyle söyleyen binlerce çocuk var... Muhâcir olmayanlar içinde de köyü düşman tarafından yakılan, anaları, babaları şehit edilen zavallılar az değildir. Onları toplamak, onlara bakmak için (Himâye-i Etfâl) diye bir cemiyet kuruldu. Bu cemiyetin başında Cumhuriyet Reisimizin refikası Latife Hanım bulunuyor. Fakat parası çok az olduğu için fazla iş görmüyor.

Cuma günleri şeker, lokuma, sinemaya vereceğin paradan beş on kuruş ayır... Oraya ver!.. Kış geceleri soğukta titreşen birkaç yavrucağa sıcak ekmek yedirmiş olursun! Bilsen iyilik etmenin tadı ne kadar derindir. İstemez misin? Üzerinde toz toprak dolu bir yemiş için vereceğin beş on kuruş, senin gibi masum fakat zavallı bir Türk yavrusunun yüzünü güldürsün!.

—Deve ağa, çölde hizmet edeceğine şehirlerde çalışsan daha ziyade memnun kalmaz mısın?

—İnsanoğluna hizmet edecek olduktan sonra nerede çalışsan netice birdir.

—Akrabandan en çok kimi seviyorsun?

—Teyzemi.

—Neden?

—Ne vakit evimize gelse bana çikolata getirmeyi unutmaz bilsen ne kadar iyi bir kadındır.

İzmir Dumlupınar Erkek Numune Mektebi Talebesi Muhterem Hey'et-i
Ta'limîyesiyle Birlikte

Sayfa: 9

Mektepliler Alemi

Numero:1

İzmir: Ravza-i İhsan Hususî Kız Mektebinin en çalışkan talebelerinden Fitnat Hanım

1.6. ESKİ TERBİYE

Hoca— Yatırın şu...yı falakaya..

Talebe— Hoca Efendi dersimi su gibi ezberledim. Dövme beni..

İzmir: İnönü İlk Erkân Mektebi beşinci sınıfın en çalışkan talebelerinden 34 Kâmil Efendi

Hususî imtihanlar nasıl gitti?

Sonunda sınıfta kalmak, ceza almak gibi tatsızlıkları olmadığı için pek de fena gitmedi.

Sayfa: 10

Mektepliler Alemi

Numero:1

Monolog

1.7. HOKKABAZ

Hanımlar, beyler müsaadenizle size kendimi takdim edeyim: Türk hokkabazı Ali! Şimdiye kadar yalnız ecnebî hokkabazları gözlerinizi boyadılar. Hem öyle hokkabazlar ki ellerinin biri ile gözlerinizi boyuyorlar, diğeri ile keselerinizi boşaltıyorlar, dilleri ile de millî imanınızı koparıp atmak istiyorlardı. Ben, gözlerinizi boyamak zahmetine

katlanmayacağım. Çünkü hepinizin gözleri ta ezelden beri bağlı bulunuyor. Bağlı olmasaydı, önünüzdeki yolun çukurlarını, tramvaylarımızın halini ve daha ne kadar tuhaf ve feci şeyleri görecektik. Ama diyeceksiniz ki “Biz gördüğünüz, her şeyi görüyoruz.” Gördüyseniz, o halde dilsizsiniz. Çünkü bu kadar garip halleri görüp de ses çıkarmamak da az kabahat değildir. İşte ben bunun için gözlerinizi bağlamayacağım gibi keselerinizi de boşaltmayacağım. Esasen buna da lüzum kalmadı. Çünkü insaf nedir bilmeyen sahtekârlar sizi çoktan soyup soğana çevirdiler. Terziler -gözleri ve'l-fecrî okuyan bir çocuk tarafından- bir ceket yapmak için teninizdeki iç gömleğini aldılar. Kasaplar koyun, kuzudan evvel müşterilerini boğazladılar. Lokantacılar sizleri şişte kebab ettiler, hele ev sahipleri, bir ev yapmak için sarf ettikleri parayı bir senede kira olarak sizden almazlarsa siz her zaman kaldırımların misafiri olup kalırsınız. Görüyorsunuz ki soyulacak bir şeyiniz kalmamıştır. Onun için ben bu sihirbaz değneği ile size (değneği göstererek) birçok sanat mucizeleri göstereceğim. Bu, ne Hazret-i Musa'nın asası kadar ejderler yaratır ve ne de eski köy hocalarının kalın sopası kadar çocuk başı yarar. Bu bazı gazetecilerin kalemi kadar, tatlı, mizâc-ı âşinâ, nabzgir ve hatırnazdır.

Hanımlar, beyler (değneğini sallayarak) ne sihirdir, ne keramet dil çabukluğu marifet! Dikkat buyurdunuz mu? Her hokkabaz gibi el çabukluğu marifet demiyorum. Zira el çabukluğu ile bugün hiçbir şey kıvırmak

Milletimizin vücûduyla iftihâr ettiği kıymetli muharrir ve ediblerinden Seda-yı Hak Gazetesi sahip ve sermuharrir-i muhteremi

1.8. MEHMET SIRRI BEYEFENDİ

(İzmir mekteplerinde müteaddit defalar temsil edilen piyes, monolog ve diyalog muharriri olup vücûda getirmiş olduğu son mektebî eserlerinden “Kâbe Kırılancı” ve “Üvey¹³ Ana” ile bir kat daha şöhreti tezayüd etmiş ve siz yavruların tenvîr-i fikir ve

¹³ “Üvey” sözcüğü metinde yanlış yazılmıştır.

ahlakına hizmet etmiş içtimaî bir muharririmizdir. Bundan sonra herkesin tanıdığı bu kıymetli hocamız siz yavrularımıza güzel yazılarını esirgemeyecektir.)

Sayfa: 11

Mektepliler Alemi

Numero:1

mümkün olmuyor; herkesin kesesi, bazı ilimsiz... âlimlerimizin başları gibi bomboştur! Hâlbuki dil çabukluğu ile her vakit milyonlar kazanmak kabildir. Bunun için ne yapmalı mı diyeceksiniz? Sözlerimi küçük bir müddet için can kulağıyla dinlemek lazımdır. Esasen milyonların kazanılması mevzubahis olunca sözlerimi can kulağı ile dinlemeyecek hangi kabadayı vardır? Bakınız, daha şimdiden kulak kesildiniz... İşte ne yapacağınızı anlatıyorum:

Gözlerinizi, dünyanın en zeki adamı olduğunuzu anlatan keskin bir nazarla silahladıktan sonra dilinize; küçüklere, himayesizlere yıldırımlar yağdıran – küçüklere selam da vermemek câizdir- büyükler huzurunda eğilen safdîller arasında hamiyetten dem vuran bir ifade veriniz, bakınız o zaman neler, neler kazanırsınız. Para, mümtaz mevkiler velhâsıl her şeyi elde edersiniz! O zaman da her sözünüzü herkes, düğünlerde serpilen çil paraları kapışan mahalle çocukları gibi, heves ve iştiyakla dinler ve ezberler...

Gülmeyiniz, şimdi o gümüş parlak paralardan serpseler, toplamak için her halde mahalle çocuklarına meydan vermeyecek yine biz oluruz...

Siz de herkesi hayret içinde bırakarak, size alkış kasırgaları kazandıracak derecede bedi'i ve belîğ söz söylemek istiyorsanız bakınız ne olmalısınız?

Muharrir mi—? Allah saklasın, cesur olur, hakikati de severseniz, mahkemelerde sürünürsünüz!

Edîb mi—? Açlıktan ölmeyi göze almışsanız ona diyeceğim yok.

Şair mi—?... Ziyâ-yı kamerle tegaddi edebilirsiniz olunuz...

Hatip mi—?... Aman şu seyyarı esrar tüccarlığından¹⁴ vazgeçiniz.

Muallim mi—? Bunda da biraz açlığa idman lazım.

Hayır, hayır her sözünüzün bir hikmet ve belâgât incisi olması için zengin olunuz... O vakit kelamınızın sihri ve fusununa siz de şaşarsınız.

¹⁴ “Tüccar” sözcüğü metinde yanlış yazılmıştır.

Herkesi güldürmek mi istiyorsunuz?. Yanık bir mersiye bile okusanız dinlerler kahkahalarla güler, âlemi ağlatmak mı arzu ediyorsunuz, bu defa ortaya gülünç bir yave atınız, bakarsınız ki herkes mendilini gözlerine götürüyor!!

Hanımlar, beyler, dil çabukluğu kâfi, biraz da el çabukluğunu yapalım.

(İki kişi çağırır, birini bir sandalyeye oturtur, diğerine bir davul getirmesini emreder)

Efendiler, görüyorsunuz a, bu örtü, birçoklarımızın gözlerinde gerili olan gaflet perdesi kadar kesif olmamakla beraber, gayet koyu ve siyahtır... Bununla beraber bunun altında bulunan adam bu değneğin sayesinde hariçte olup bitenleri hep görecektir ve bilecektir...

(O esnada davul gelir hokkabaz davulu eline alarak biraz çaldıktan sonra gözü bağlı adama hitap eder). Söyle, bakalım ne yapıyorum. (Sükût) Ha böyle olmalı, acele etme, sonra gazeteciler aleyhinde düşünmeden ağzına geleni söyleyen bazı mebuslar gibi mahcup olursun.

(Tekrar davula vurarak) — Söyle bakalım şimdi ne yapıyorum?.

(Yine sükût, bu defa daha fazla vurarak) — Artık söyle, ne yapıyorum? Uzun uzadıya düşünme; sana yavaş dedikse artık hükümet işleri gibi yavaş hareket et demedik a...

(Bu defa pek kuvvetle vurarak) —Çabuk söyle, yoksa tokmağı başına vuracağım.

Örtülü adam cevap verir:

—Efendim, piyano çalılıyorsunuz!

Hokkabaz:

— Aferin, aferin yaklaştın. Esasen kırkıktan sonra piyanoya başlayan birçok adamların da piyanosu bundan farklı değil a...

(Tekrar davula vurur) — Şimdi asıl ismi ile söyle ne yapıyorum.

(Yine sükût)

—Be adam, çabuk söyle, kafanı şu tokmakla (tokmağı örtülü adamın başına değdirerek) bin parça yapacağım. Söyle ne yapıyorum.

Örtülü adam (Tokmağı çamaşır tokmağı zannederek)

—Hah, buldum, çamaşır yıkıyorsunuz.

Hokkabaz

—Hay aptal hay, hiç erkekler çamaşır yıkar mı?

Örtülü adam

— Kadınlar, her gün, her saat çarşıya, sinemaya koşuya çene yarıştırmaya giderlerse, erkekler çamaşır da yıkarlar, yemek de yaparlar.

Hokkabaz

Neyse... Bu cevabınla aptallığımı affettirdin. Hanımlar, beyler şimdi de bundan yüz bin kat daha müşkül bir tecrübe yapacağım. (Değnek ile elinde tuttuğu bir kesenin ağzını açar) — Görüyorsunuz a, bu, zenginlerimizin ibtidâî mekteplerimize karşı kapattıkları keseler.

Bunu, ne gazeteler, ne de âteşzebân hatipler açtıramadı. Bu, dünyanın en müşkül işini yani zenginlerimizin kesesini açtı. Bu muvaffakiyetim için ayıp olmazsa sizden biraz alkış isteyeceğim... Ne yapalım. Alkış da istenmeden verilmiyor. Zaten istemeden, hayır istemeden değil, bağırmadan gürültü yapmadan ne veriliyor ki...

Bu hokkabazlık oyunlarıma nihayet vermeden evvel size bir de (hipnotizm) tecrübesi yapmak istiyordum, fakat görüyorum ki bugün buna lüzum yoktur.... Ne zaman ibtidâî mekteplerimizi, arzu edildiği derecede ıslah eder, ibtidâî mualimlerimizin maaşlarını aile geçindirebilecek bir hale getirir, ve bu suretle uyuyan halkımızı uyandırırız, o vakit ben de uyanmışları uyutmak için size bir (hipnotizm) tecrübesi yaparım.

Mehmet Sırrı

1.9. HAFTAYA NELER VAR?.

Sihirli Ney; Bir Hokkabazın Marifetleri, Ne Sihirdir Ne Keramet El Çabukluğu Marifet; Afrika'da Fil Avı, Tahte'l-bâhirde Bir Facia, daha neler neler...

Yirmi beşten fazla resim ve karikatür... Bu çok korkunç ve meraklı vakaları herhâlde okuyunuz... Bir aylık abonemiz (18) kuruştur.

Karikatür

1.10. HASAN HİLMİTİ ALEMDAR

Sevgili çocuklarım, size takdim edeceğim zât İzmir mekteplerinde yirmi seneden beri dirsek çürütmüş, muallimliğın ruhuna nüfuz etmiş bir sanatkârdır. Bunu anlamak mı istiyorsunuz? E ben size onun biçimini, kıyafetini, tabiatını söyleyeyim, biraz düşünürseniz bulursunuz.

Bu zat, orta boylu, zayıf, esmer, sakallarına siz yavrularla uğraşmaktan kır serpmiş, kalbi çocukların içini dışı gibi iyi görmek için gözlük takmış, babasının mesleğini terk etmiş olmamak için sarığını atmamış bir muallimdir. Sakın onun sarığına bakıp da bu hocayı pilav düşkünü zannetmeyin. O, bütün manasıyla yeniliği sever ve zamana göre hareket eder, her işini intizam ve muvaffakiyetle başarır bir muallimdir; gözlüğünün bile kulaklarının arkasından takma olmadığına dikkat ederseniz anlarsınız ki karikatürümüze sermaye olan bu hoca efendi, şıklığı sevenlerdendir. Hele onun üstü kelli iskarpinlerini bir görseniz zarafetine bayılırsınız, iki sene evveline gelinceye kadar galoş potin giymesi alışkanlığının neticesidir. Şimdi onu da terk etti. Göreneğe tabi olmak için lastiği, arkası sarı çivili galoşa tercih etti. Kravat da takacak ama altı kaval, üstü şişhane olmasın diye düşünüyor. Zaten asrîlik, kıyafette kravatta değil, kafadadır, zira her iyi fikrin ve anlayışın dimağdan doğduğuna kani olduğundan böyle şeylerin ehemmiyeti yoktur der. Sözleri işlerine mutabıktır sanki... Gidiniz onun müdürü bulunduğu mektebi görünüz... Bakınız ne kadar beğeneceksiniz. Mehmet Sırrı Bey'in şiirlerini, piyeslerini canlandıran ve herkesin takdirlerine mazhar kılan biraz da bu zatın himmet ve iktidarındır. Hasan Hilmiti ismine ve ahlakına alem olmuştur.

Küçüklere Mahsus Temsil:

1.11. ÜÇ DİLEK

Herhangi bir fırsat karşısında bir insan ne yapacağını ne isteyeceğini bilmelidir

Eşhas: Bir Köylü Karısı

(Vaka kırdada bir köylü kulübesinde geçer.)

-Birinci Meclis-

Köylü kadın: (Yalnız ve süpürerek)

—Ah... Vakit gelmiş... Kocam şimdi tarladan gelecek... Yemeği hazırlasam iyi olacak!. (Ocakta tarhana çömleğini indirir, yere bir sofraya bezi yayar.) Bugün kocam çorbayı beğenmeyecek, ne yapayım?... Çamaşır günü insan yemeğe pek bakamıyor... Hem (ceplerini göstererek) cep boş olunca yemeğin de tadı olur mu?

Ekmek içinde bir kâğıt demek ki periler hâlâ var.

-İkinci Meclis-

-Köylü ve karısı-

Köylü: (Kendi kendisine)

—Geldiğimden hiç haberin yok... Şununla biraz eğleneyim (Arkasından karısının gözlerini kapadı.) Bil bakayım, ben kimim?..

- Bir peri kızı bize:

- Dile benden ne dilerse... Derse...

Karısı—Bilmeyecek ne var.. Bizim adam!

Köylü— Aşk olsun be...

Nasıl bildin?.. Haberin var mı?. Açlıktan ölüyorum.

Karısı— Hiç de talihin yok..! Tarhana çorbasından başka bir şeycik yok!..

Köylü— Ah.. ah.. muhtarın evinde bugün yine koyun kesildi!.. Ne kadar imrendim!..

Karısı— Ben de gördüm.. Ah zenginlik ne güzel şey...

(Her ikisi de çömleğin başına geçerler yemeye başlarlar)

Köylü— Bu zenginler, ne kadar çok para harcarlar, hâlbuki her vakit paraları var...

Karısı— Ben onlara Hızır İlyas Hazretlerinin gizliden yardım ettiğini sanıyorum...Keşke biz de

Hızır İlyas'a kavuşsak... Hele periler zamanında yaşamadığıma ne kadar pişmanım bilsen...Bir kıl yakarsın, bir de bakarsın ki karşına güzel bir peri kızı çıkmış:

— Dile benden ne dilerse?. Diyor. Sen de ferah ferah her şeyi dile... Hemen önüne gelsin!.

Köylü— (Ekmeği bölerek) —Bu ne?.. Ekmeğin içinden bir kâğıt çıktı!..

Karısı— Ne dedin?.

Köylü— İşte yazılı bir kâğıt!

Burnumdaki kocaman sucukla şimdiden sonra yazık bana

Sayfa: 14

Mektepliler Alemi

Numero:1

Karısı— Bunu mutlaka bir peri koymuştur.

Köylü —Haydi canım sen de oku bakalım...

Karısı— Yoksa okumaktan korkuyor musun?..

Köylü— Korkmak mı? Haydi oradan (Okuyacağı sırada durarak) yalnız küçük yazıları kolay okuyamam da...

Karısı— (Alarak) ver okuyayım. (Yüksek sesle okur) köylü kadın, arzun yerine gelecektir, karı ve koca üç dilek dileğiniz, hemen olacaktır. Gördün mü koca?.. Periler hâlâ varmış!

Köylü— Bari bir dilek dileyelim de birinin bizimle alay edip etmediğini anlayalım!.

Karısı— Fakat iyi bir şey dile!.

Köylü— Daha bir şey dilemiyorum ki.. Karar verdiğimiz zaman bütün dünyayı isteyeceğim!.

Karısı— Ben de her vakit genç kalmak isteyeceğim!.

Köylü— Ben de hiç ölmemeyi isteyeceğim!.

Karısı— Ben de yirmi fersahlık yerin en güzeli olmayı...

Köylü— Yo... Dördüncü dileğe hakkımız yok!.

Karısı- Doğru... Hakkımız yalnız üç dilektir, o halde isteyeceğimiz dilekleri iyiden iyiye tartarak istemeliyiz!..

Köylü— Peri kızı da bize hasîs davrandı.

Karısı— Aman sus ol. Belki bizi dinliyor... (Bir gürültü duyar) Kim o?..

Köylü— (Korku ile kalkarak) kim o?..

Karısı— Bize öyle geldi... Kimse yok... Fakat düşün bakalım, üç dilek, ama dileklerin en iyisi olsun...

Köylü— Ne istesek acaba?.

Karısı— Bugün muhtarın kestiği koyundan yapılmış taze sucuk...

(Haykırarak) Eyvah...

Köylü— Ne oldun?..

Karısı— Baksana... İstedğim sucuk geldi.

Köylü— Doğru... Fakat kör olası karı... Oburluktan başka bir şey düşünmez misin ki... İsteyecek başka bir şey bulamadım mı?

Karısı— Fakat şaşırdım... Hemen geleceğini ne bileyim ben?..

Köylü— Üç sayılı dileğin birisini sucuğa feda ettin... Allah'tan isterdim ki sucuk burnuna yapışsın!.

Karısı— Şimdiye kadar bana böyle muamele etmedindi!.. (Ağlar) Fakat ne oluyorum, burnumdaki sarkan ne?.. Eyvah... Sucuk burnuma yapıştı; (Çeker) Eyvah... kopmuyor da!.. Şimdi ben ne yapayım?.

Köylü— Eyvah.. Dileğin ikincisi de böyle boşuna gitti...

Karısı— Üçüncüsünü de ben kullanacağım.

Kocası— Aman sabret...

Karısı— Sabır mı?.. Demek ki ben bundan böyle bu sucuklu burunla insanların içine çıkacağım!.. Yazık gençliğime!.. (Yüksek sesle ağlamaya başlar)

Köylü— Canım ne ağlıyorsun? Elimizde bir dilek hakkı daha var, peri kızından burnundan sucuğu almasını rica edersek, olur gider.. Fakat hele dur biraz.. Sabret bakalım!. Son dileği de boşu boşuna sarf etmeyelim...

Karısı— Demek ki benim bu halde kalmamı istiyorsun... (Daha fazla ağlar!)

Köylü— Canım insanın hemen burnunun ucunda böyle taze ve güzel bir sucuk olması o kadar fena bir şey midir?..

Karısı (Daima ağlayarak) Bir de benimle alay ediyorsun... Ha... İşte ben son dileğini de kullanıyorum. Ey peri kızı...

Köylü— (Acele ile) — Biraz sabret bedbaht!.. Milyonlar isteyelim, o vakit burnundaki sucuğa da bir çare bulamazsak, altından bir kılıf yaptırırız!.

Karısı— Ben altın kılıflı burun istemiyorum. Ey peri kızı...

Köylü— Sana sabır diyorum!. Peri kızından hiçbir şey istemeyeceksin. Böyle emrediyorum!..

Karısı— Emir mi ediyorsun?. İşte ben de aksini yapıyorum: Peri kızı senden iste...

Kocası— (Süpürge sapını alarak) —Bir kelime daha söylersen süpürge sapını başına yersin!.

Sayfa: 15

Mektepliler Alemi

Numero:1

Karısı— Peri kızı senden...

Köylü— (Süpürge sapını bir defa vurur) — Al bakalım...

Karısı— (Haykırarak)— Aman Allah'ım... Kocam beni öldürüyor. (Ve yere düşer.)

Köylü— Öldü mü acaba?. (Hemen üzerine eğilerek) karıcığım...

Karısı— (Ağlayarak)— Ben çok bedbahtım.. Kocam beni dövdü!.

Köylü— Karıcığım... Sana kuvvetli vurmadım ki maksat bir şakadan ibarettir. Hem emin ol, bu ilk ve sonuncudur!.

Karısı— Buna şüphe yok. Çünkü ben artık öleceğim... Sen beni hem dövüyorsun, hem de benim burnumun sucuktan kurtulmasından ziyade parayı seviyorsun!.

Köylü— Şimdiye kadar çalışıp ne güzel geçiniyorduk; bu uğursuz dilekler evimizin rahatını bozdu.

Karısı— Doğru... Bir saattir yurdumuzun rahatı gitti.

Köylü— Karıcığım ben evimin rahatından başka bir şey istemem... Milyonlar perinin olsun!..

Karısı (Sucukla)— O halde? Demek ki peri kızından burnumdan sucuğu almasını isteyeyim mi?.

Köylü— İste!.

Karısı— Peri kızı!.. Burnumdaki sucuğu al!.

(Sucuk pat diye düşer!)

— Nasıl kocacığım... Burnumda artık sucuk yok mu?.

Köylü— Yok...

(İkisi birden sevinçle birbirlerine sarılırlar, ve ikisi birden)

—Çalışıp da kazanılmayan paranın namuslu evlere hiçbir fâidesi yokmuş... Anladık!..

(Derlerken perde iner)

Faik Şemsettin

Çocuklarımız İçin

1.12. MANZUM SARF

Ne güzeldir Türkçe sarf
Sarfı gelir önce “harf”...
İki harf ver elime
Yapayım bir “kelime”
Tek kelime “müfret” tir..
“Cem” ise kesrettir...
Canlı cansız her cisim
Teşkil eder bir “isim”
İsm-i hassın eşi yok...
İsm-i cinsin eşi çok...
“Sıfat” ismi belletir...
Onu vasfi, şekildir.
Bazen isim çekilir
Gelir küçük bir “zamir”...

Her zamanda bir işi...
Geleceği geçmişi...
Gösteren de “fil”dir...
Bu da hiç güç değildir...
Tek başına bir “edat”
Mana vermez ve fakat
Cümlelerde edatlar
Manaları tamamlar...
E. Ali

1.13. CEVAPLARIMIZ

Biz her şeyden evvel okuyucularımızı düşünmeye mecbur olduğumuzu bildiğimiz için mekteplilerimizin bütün şekillerini, sorgularını, şikâyetlerini halletmek ve onlara cevap vermek üzere bu sahifeyi açtık. Demek ki bu sayfa bu haftadan itibaren okuyucularımızın sorgu ve cevap kısmı oluyor. O halde ne gibi bir سوالınız, şikâyetiniz, derdiniz olursa bize yazınız, biz onları tetkik edeceğiz, düşüneceğiz ve mümkün mertebe süratle size cevap vereceğiz.

1.14. BİLENE BÜYÜK BİR FIRSATTIR

Okuyucularımızın babalarından aldıkları harçlığın (Mektepliler Alemi)'ne senelik veya altı aylık abone olmaya kâfi gelmeyeceğini bildiğimiz için çocuklarımıza bir kolaylık olmak üzere şimdiye kadar hiçbir mecmuanın yapmadığı ve yapamayacağı bir fedakarlığı yapıyoruz. Yani bir aylık abone olmak fırsatını veriyoruz. Aylık abone bedeli yalnız 18 kuruştur. Bu fırsatı kaçırmayınız. Derhal abone olunuz.

1.15. BÜYÜK MÜSABAKAMIZ NUMERO: 1

Bu acayip hayvan nedir?

Dört nüshada bitmek üzere tertip ettiğimiz bu mühim resimli müsabakamız çocuklarımıza gayet hoş ve aynı zamanda fâideli olacaktır. Dört müsabakanın hepsinde de muvaffak olanlar arasında kura çekilerek:

Birinciye-(iki) lira

İkinciye-(bir) lira

Üçüncüden yirminciye kadar yarım lira

Yirmi birinciden otuzuncuya kadar birer aylık abonemiz hediye edilecektir.

1.16. OYUN BULMACA VE BİLMECEMİZİN MÜKÂFATI 150 MÜKÂFAT

Birinciye 1 aylık abonemiz ve ayrıca fotoğrafı mecmuaya geçirilecek.

İkinciden onuncuya kadar birer hayvanat tablosu ve ayrıca fotoğrafları mecmuaya geçirilecek.

On birinciden ellinciye kadar (Mektepliler Alemi)'nin şık kalemlerinden birer tane hediye edilecektir.

Elli birinciden yüz elli birinciye kadar birer nüsha meccânen (Mektepler Alemi) verilecektir.

Dikkat: Bilmece ve aramacalarımızın cevapları için on beş gün müsaade vardır. Ona göre acele ediniz...

1.17. HESAP OYUNU (9) RAKAMINDAKİ KERAMET

Dokuz rakamında bir keramet var. Bunu herhangi bir rakamla darb ederseniz ediniz- Bizim iddiamıza göre- hâsıl-ı darb daima (9)'a müsavidir. Küçük dostlarımızdan bu kerameti bulabilecek acaba kaç kişi çıkacak?..

1.18. COĞRAFYA BULMACASI

Birbiriyle karışmış iki deniz bulunuz ki biri diğerinden daha yüksek olsun. Yüksekliğinin derecesini bildirmek şarttır.

1.19. BİLMECEMİZ

Anadolu'da kaç (şehir) vardır?.

1.20. ARAMACA

Keçi sahibini kaybetmiş... Nerededir?!

1.21. DİKKAT!

Kuponsuz gönderilen cevaplar nazar-ı itibara alınmaz. Anketimize verilecek cevaplar içinde yirmi gün müddet konulmuştur. Acele etmeniz lazım gelir..

Büyük Müsabaka Kuponu: 1

Bilmeceler Kuponu: 1

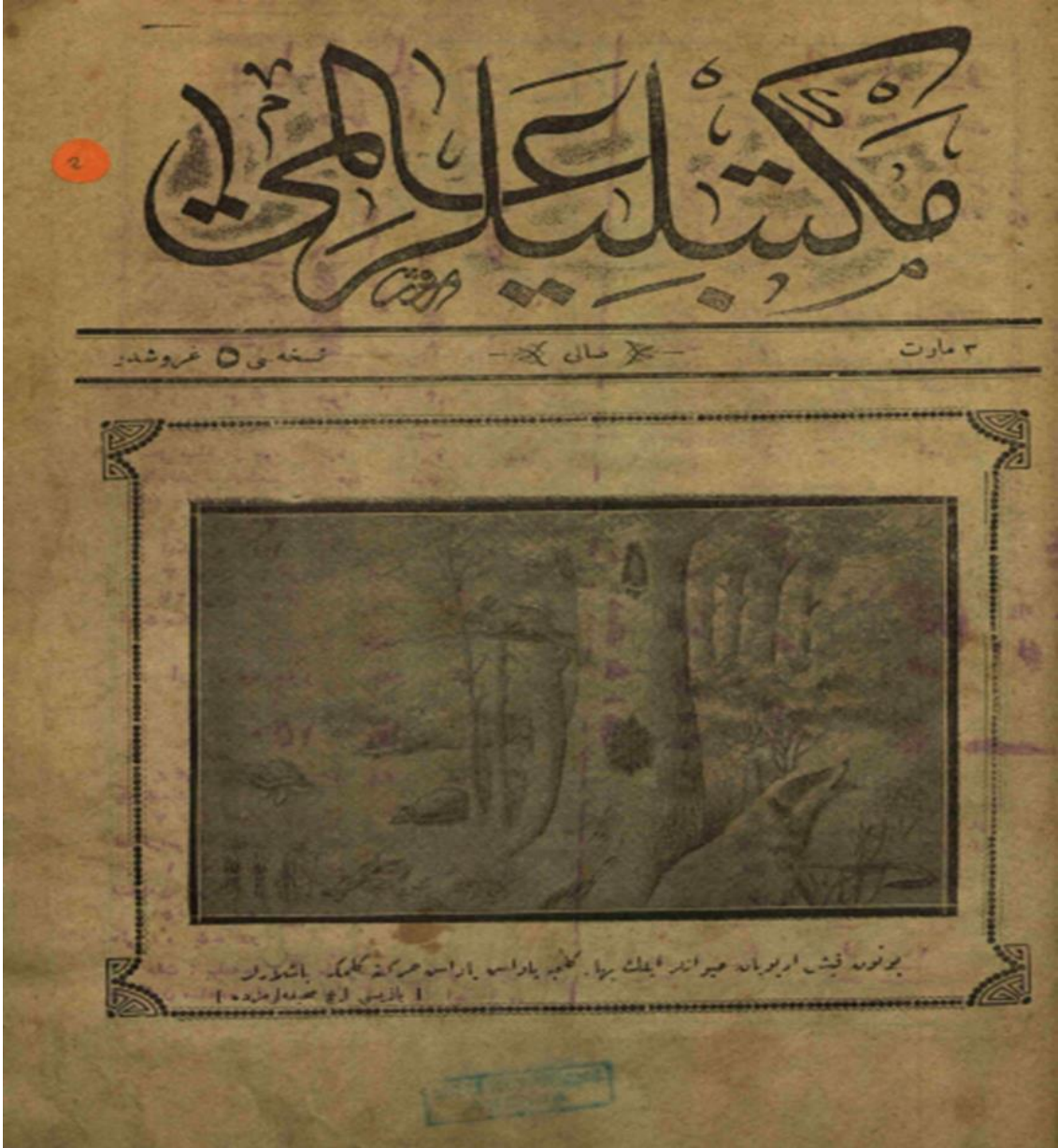
Seda-yı Hak Matbaasında tab' edilmiştir.

2. MEKTEPLİLER ALEMİ, C: 1, NU. 2

3 Mart

(Salı)

Nüshası 5 Kuruştur

Bütün Kış Uyuyan Hayvanlar İlkbahar Gelince Yavaş Yavaş Harekete Gelmeye
Başlarlar

(Yazısı İç Sahîfelerimizde)

2.1. CEVAPLARIMIZ

İzmir: Karşıyaka'da Feyzi Raşit Efendi oğlumuz: kumaşları alevden yanmaz bir hale getirmek için ne yapmalı diyorsunuz:

Kumaşları alevden yanmaz bir hale getirmek için şu tertîb kabil-i tavsiyedir.

Asit borik 50 gram

Boraks (borad dusod[yum] tebleri) 60

Adî su 1000

Yeni bir kumaşı bu mahlûle batırmalı ve sıkmadan bir ipe asarak suyunu süzdürmeli ve tamamıyla kuruyuncaya kadar havaya maruz bırakmalı.

Karantinada Macit Bey'in mahdûmi Fevzi Efendi oğlumuz: Arz neden yuvarlaktır da, köşeli değildir?..

Sualinizin cevabı basittir: Arz ilk teşkil ettiği vakit mâî halinde idi; bugün bile dörtte üçünü denizler teşkil etmektedir. Herhangi mâî veya seyyâl (akıcı) madde şiddetle dönerse; o kürevî bir şekil almaya mecbur olur. İşte bundan arzın yuvarlaklığı doğmuştur.

İzmir- İki Çeşmelik'te Feriha Güzin Hanım kızımıza: Alevin ne için kırmızı olduğunu soruyorsunuz?

— Kızım; alevde ekseriye kömürden ibaret olmak üzere birtakım sulb maddeler bulunur ki bunlar yanma fiilinin îcâb ettirdiği hararetle kızıl derece-i hararete gelirler.

Mevalidü'l-mâ alevleri ziyadar olmalılar, çünkü bunda sulb madde yoktur ve harareti husûle getiren kömür veya ona benzer bir şey değil, fakat gazdır. (Asetilen) gibi

birtakım maddeler de beyaz alev husûle getirirler, çünkü bunun harareti, sulb (katı) maddeleri (Nâr-ı ebyaz-beyaz ateş) haline getirecek derecede kuvvetlidir.

2.2. HİÇ YORULMADAN BİR LİRA KAZANMAK İSTER MİSİNİZ?!

(Mektepliler Alemi)'ne muhtelif arkadaşlarınızdan temin edeceğiniz abone parasının yekûnu beş lirayı bulduğu takdirde bunun bir lirasını size terk edeceğiz. Daha fazla abone bulana bu nispette para vereceğiz... Bulduğunuz abonelerin adresleri ile paralarını idarehanemize gönderiniz.

2.3. ANKET

Her mektepli buna cevap vermeli ve fotoğrafını göndermelidir

Derslerinizi ve vazifelerinizi yaptığımız zaman muallimlerinizden takdir veya aferin vesaire gibi bir mükâfat verilmesini mi beklersiniz. Yoksa üzerinize düşen vazifeyi tamamen yaptığımızı bilerek muallimlerinizden takdir veya mükâfat gibi bir şey beklemez misiniz? Her iki suretle verilecek cevaplarda sebeplerini söylemek lazımdır. Beş satırı geçmemek şartıyla vereceğiniz cevapları fotoğrafınızla birlikte gönderdiğiniz takdirde mecmuaya geçireceğiz ve neticede de en iyi yazanlar arasında kura çekerek büyük mükâfatlar vereceğiz.

Yıl: 1 İdare ve Müracaat Yeri: Beyler Sokağı'nda "Seda-yı Hak" Matbaası Mektepliler Alemi mesleğimize uygun yazılar memnuniyetle kabul edilir	MEKTEPLİLER ALEMİ	Sayı:2 Abone Şartları: Senelik 220, altı aylık 110, üç aylık 55, bir aylık 18 kuruştur. Her türlü evrak sahib-i imtiyaz namına gönderilmelidir.
--	------------------------------	---

Sahib-i İmtiyâz: Muallim İlyas Bahri

Haftalık Terbiyevî, Edebî, İlmî, Mizahî Çocuk Mecmuasıdır

Her Hafta Fâideli Bir Ders

Eski insanların ateş elde etmek için kullandıkları aletten bir kısmı

2.4. ATEŞ

Bugünkü Kibritler-Dünkü Çakmak ve Kavlar-Ateş Olmayan Âlem-Taş Devri
Mukaddes Ateşler-Ateşin Menba'ları-Sokrat'ın Bir Sözü ve İki Hikâyecik

Akşam güneş batıp da ortalık kararırken tabi'îdir ki herkes gibi benim de bir ışığa ihtiyacım vardır. O halde karanlıkta kalmamak için ne yapmalıyım? Çok kolay, değil mi? Bir kibriti kutusundan alarak kutunun eczalı tarafına yahut kibritin cinsine göre sert bir yere sürterek bir alev elde etmek, ve sonra bununla lambayı yakmak!..

Aziz çocuklar; size başka bir musahabemde şimendiferlerden bahsederken de anlatacağım veçhile bugün size bu kadar sade ve kolay görünen bu iş zannettiğiniz kadar

eski değildir. Sizi hayrette bırakmak için yalnız şunu söylemeliyim: çok adî ve basit görünen kibrit, yüz sene kadar bir zamandan beri insanlara arz-ı hizmet etmiştir!

Babam, akşamları kandil yakmak vakti geldiğinde büyük bir iş yapılacak gibi telaşa düşüldüğü zamanları görmüştür. Öyle değil mi ya?.

O vakit ateş yakmak için mahut çakmaktan başka bir çare yoktu. Bir çelik, sonra bir çakmak taşı ve bu iki sert cismin birbirine şiddetle çarpılmasından çıkacak kıvılcımları toplayarak bir ateş meydana getirecek olan kav lazımdı. Ya bu aletleri tedarik etmek!. Ne güç bir işti. Harb-i umûmî senelerinde, kibritsizlik yüzünden gördüğümüz çakmaklar, sonra Avrupa'nın suni olarak yaptığı küçük çakmak parçaları o zaman olsaydı, dedelerimiz herhalde çok memnun kalırlardı.

Bundan 110 sene kadar evvel yani 1221 senesinde “Şansal” isminde akıllı bir adam hâmız kibrite batırılmış “Yanmaz kâğıt- amyant” ile uçları kükürt veya şekerle klorit potasyum halîtasına batırılmış çöplerden mürekkep bir nev’i kibrit yapmış idi. Fakat şunu da söylemek lazım: Bunlar çok tehlikeliydiler; fakat ne olursa olsun insanlar artık kolay ateş yakmak çaresini bulmuşlardı.

Sayfa: 4

Mektepliler Alemi

Numero:2

Ve zaten, hepiniz de bilirsiniz ya, Avrupa memleketlerinde bir şey bir kere doğdu mu, o artık hiç durmaz yürür gider. Nihayet (1240)’ta, yani bundan (101) sene evvel, biraz daha iyileşen kibritler, “Jons” tarafından başları sert bir cisme sürtülerek yakılan kibritler icat edildi. Lakin tehlikesi az, veyahut tehlikesiz olan kibritler (1264)’te bulundu, ki bunlara İsveç kibritleri derler ve hâlâ en iyi kibrit yine bu memlekette ve civarında yapılır. Kibrit bugün en ziyade muhtaç olduğumuz ve en çok sarf ettiğimiz bir şeydir: mesela Fransa'da bir sene için 60 milyar adet kibrit yapıldığı halde yine az gelir. Fakat siz milyarı bilir misiniz?.. 60 milyar demek 60,000 milyon, evet tamam altmış milyon tane bin demektir... O halde bütün dünyaya ne kadar kibrit lazım onu benim aklım almıyor, bir de siz hesaplayınız!..

Çocuklar; unutmayalım ki işlerimizin hemen hepsi de ateşe muhtaçtır: yediğimiz ekmek, ekmek oluncaya kadar defalarca ateşe muhtaçtır: çiftçi, buğdayı ekmek için sabana muhtaç, saban ise demircinin ateşine; buğday un olmak için değirmene, değirmen de dönebilmek için buhara, buhar da ateşe, un ve hamur ekmek olmak için de fırına, fırın da işini görebilmek için yine ateşe muhtaçtır!.. Hâlbuki çiftçinin ayağına giydiği kundura, sırtına geçirdiği elbise tıpkı ekmek gibi kaç defalar ateşin yardımını görerek kundura veya

kumaş şeklini alabilmişlerdir. Ateş olmazsa ne pırlola yiyebiliriz ne de baklava ve börek!
Hele kışın soğuk karşısında pişmiş kelleler gibi sırttır kalırız!

Eski zamanlarda insanlar ateş elde etmek için böylece şiddetli bir delk ve temasından istifade ederlerdi

Hâlbuki zavallı insanlar çok eski zamanlarda ateşten tamamıyla mahrum bir sefalet devri geçirmişlerdir. Sonra sert cisimleri, mesela iki odunu birbirine sürte, sürte ateşi elde edebildiler. Ateşin henüz insanlarda malum olmadığı zamanlarda sanayi de pek güç idi. İnsanlar da o vakitler balta, tokmak ve sivri mızrak gibi şeylerden ibaret olan aletlerini sade sert taşlardan yapabilirlerdi; ateş yoktu, ki madenlerden aletler yapabilsinler; bıçak ve testere yoktu, ki ağaçları istedikleri gibi kullansınlar... Bunun için insanlığın bu devrine “Taş Devri” demişlerdir. İşte bu devrin sade taştan ibaret olan aletleri bir gün tesadüf olarak sert bir cisim ile çarpınca kıvılcımlar çıkarmış ve insanlar bu sayede çakmak yani ateşi bulmuşlardır.

Ateş insanların eline geçtikten sonra, madenler de insanların emri altına girmişti ve insanlığın terakkisi bundan sonra daha başka olmuştur:

Ateşin büyük kerameti bir gün deniz kenarındaki kumları cam* yapıvermiş ve nihayet suyu buhar yaparak dünyanın yaşama yollarını bile değiştirmiştir.

Fakat bunu da söylemeliyim: Ateş olmasaydı, biz hâlâ taş kovuklarında, çiğ etler yemekle meşgul ve çıplak vahşilerden başka bir şey olmayacaktık!.

*Cam ve (buhar) musâhabelerinde göreceksiniz!

Sayfa: 5

Mektepliler Alemi

Numero:2

O halde, bazı ibtidâî kavimlerin ateşe tapmalarına hiç de şaşmamak lazımdır. Değil mi? Asya'da bugün bile “ateşgede” ler vardır ki bunlar, hele yeni keşfedildiği vakit Amerika'da pek çoktular. Ateşperestlerin ibadet yeri olan ve “Vesta” nam ma'bûdeye nispet edilen bu ateşgedelerde mukaddes ateş bir an için bile söndürülmez ve gece,

gündüz hususî rahip ve rahibeler sönmemesine dikkat ederlerdi; çünkü bu ateşin herhangi bir sebeple sönmesi milletin başına büyük bir felaket geleceğine işaret zannedilirdi.

Bununla beraber, küre ve manzumemizin muharriri olan güneş, hayat ve hareketin menba'ı olan bu ateş söndüğü gün ne biz ne küremiz ne de küremizle beraber olan bu kadar yıldızlardan da hiçbir şey hayat, ve harekette kalmayacaktır!

Elbet kitaplarınızda gördüğünüz: ateş küremizde de vardır; küremizin merkezi müthiş bir ateş ve hararetin menba'ıdır. Bunun başlıca âsârı “yanardağlar”dır. Bu ateşin tesiriyle “hareket” dediğiniz müthiş felaketler husûle gelir. Bazı yerlerde, yerden sıcak sular çıkar, mesela Bursa'mızın kaplıcaları gibi... Hâlbuki yerden çıkan sıcak suların en şâyân-ı hayret olanı İzlanda'da bulunan “gayzer”lerdir. Bunlar birtakım kuyular olup, vakit vakit kaynarak 30-40 metre yüksekliğe kadar kaynamış sular fişkırtırlar.

Fakat; güneşin, merkez-i arzın, volkanların ateşinin aslı nedir? Bunu mu soruyorsunuz? Pekâlâ! Ben size diyeceğim ki merkez-i arza henüz insanlar değil, insanların fikri bile nüfuz edememiştir. Ayağımızın bastığı yerden 60 kilometre derinlikte 2000 derece gibi bir hararet hüküm sürmektedir; bu hararete ise ne demir ne çelik ne elmas hâsılı hiçbir şey olduğu halde kalamaz ya erir, ya da gaz olur gider!.. O halde merkeze daha bu kadar müthiş mesafeler varken merkez-i arzın hararetinin esası hakkında benden fazla bir şey istemeyiniz!.

Şimdi de güneş hakkında mı sual?..

— Fakat oğlum, biz komşumuz olan aya gitmek için en süratli şimendifer ile hiç durmadan 166 günlük bir seyahate muhtacız... Güneşe gitmek için ise tamam 177 sene...

Evet, yanlış anlamadınız değil mi!.. 177 tane sene lazım...

Ateşten bahsederken sözü nerelere getirdik; O halde sizi iki tane hikâye söyleyeyim de musâhabemizi bitirelim:

Ulûm ve fûnûn, yahut mevcûdât bitmez, tükenmez bir sırdır; insanlar, yüz binlerce senelerden beri düşündüler, pek çok şeyler buldular, fakat bulamadıkları şeyler herhalde bulduklarından pek çok! Bunun içindir ki meşhur (Sokrat): “Bildiğim henüz hiçbir şey bilmediğimdir!” demekle çok doğru söylemiştir.

Bir yerde ayaklı kütüphane demeye layık olan bir kütüphane hafız-ı kütübüne mekâtib-i âliyye talebesinden birisi bir sual sorar: Bilmiyorum; cevabını alır. Bunun üzerine talebe:

— Ne?... Bilmiyor musunuz? der. Fakat padişah sizi bilmeniz için besliyor!

Bunun üzerine âlim:

— Fakat oğlum, padişah bana bilmek için değil sade bildiklerim için maaş veriyor. Yoksa her şeyi bilmek lazım gelse ona ne benim ömrüm ne de padişahın hazineleri yetiştir! der.

Hiç şüphesiz ki bu âlimin haklı olduğunu siz de kabul etmektesiniz!..

Yine eski âlimlerden birisi de bir gün evinde çalışırken komşunun küçük kızı gelerek:

— Efendim, der... Bana yanmış bir ateş verir misiniz?

Âlim: Vereyim kızım ama sen ateşi ne ile götüreceksin? diye sorar.

Bunun üzerine kız avcuna biraz kül koyar ve onun üzerine de yanmış bir kömür koyduktan sonra:

— İşte efendim böyle... Teşekkür ederim, der ve çıkar gider!.

Âlim, kızın arkasından bakarak:

— Yazık! der. Demek ki ben şu çocuğun bildiğini bile bilmiyormuşum... Hey gidi ilim... Hey gidi fen... Ne kadar büyüksün!.

Sayfa: 6

Mektepliler Alemi

Numero:2

Genç ve Faziletperver Maarif Vekilimiz Şükrü Beyefendi

2.5. GENÇ VE FAZİLETPERVER MAARİF VEKİLİMİZ ŞÜKRÜ BEYEFENDİ

Müşarünileyh an-asıl İzmir vilayetinin Ödemiş kazasında tevellüt etmiş Saraçoğulları demekle ma'ruf asil bir ailenin evladıdır.

Mülkiye Mektebi'nden çıktıktan sonra muallimliğe sülûk etmiş ve bir zamanlar İzmir'de İttihat ve Terakki Mektebi Müdürlüğünde bulunmuştur. O zamanlar İttihat ve Terakki Mektebi İzmir'in yegâne menba'-ı ilim ve irfan ocağı idi. Şükrü Bey'in yetiştirdiği güzide evlâd-ı vatan bugün mühim mevkileri işgal etmiş bulunuyor. Bilahare Şükrü Bey, pedagoji tahsîl etmek üzere hükümet tarafından Belçika ve İsviçre'ye gönderilmiş ve orada senelerce kalarak tettebbuât-ı ilmiyesini ikmâl etmiştir. Harekât-i Milliye zamanında vatanın ateşler içinde olduğunu gören bu kıymetli vücut hemen vazife-i milliyesi başına koşarak Kuşadası taraflarında şimdiki Adliye vekil-i muhterememiz Mahmut Esat Beyefendi ile teşrik-i mesai ederek zafer-i millînin tahakkukuna kadar cansiperane bir surette çalışmış değerli ve büyük adamlarımızdandır.

Fazilet-i ahlakiye ve ilmiyesi ile temyiz eden Maarif Vekilimiz Şükrü Beyefendi, aynı zamanda cevval bir zekâya mâlik, ateşin ifadeli genç bir hemşerimizdir.

Sevgili vatanımızın bunca fedakârlıklarla ele geçmesinde büyük hizmetleri geçen Şükrü Beyefendi bugün memleketi cehaletten kurtarıp irfan ve medeniyet nurlarına gark edecek ve bu suretle saadet ve istiklalimizi bize ebediyen bahşedebilecek ilim ve irfan ordularının kumandasını deruhte buyurmaları pezir-i istikbalden ümitvar kılmaktadır.

Sayfa: 7

Mektepliler Alemi

Numero:2

Filler karada olduğu kadar çaylarda da düşmanlarını böylece mahvedebilir

2.6. VAHŞİ HAYVANLAR AVI

İnsan, kendi kuvvetinden ziyade fikrinin kudreti ile her şeye muktedir olmuş ve kuvvetinin çok üstündeki kuvvetlere bile hâkim olmuştur:

Arslan ve kaplan gibi en korkunç ve şedit hayvanlar ile boğuşmuş ve hatta kendisinden defalarca büyük ve kuvvetli olan fillerle bile boy ölçüşmüştür.

Fil, esas itibariyle bir kaplan kadar çevik bir arslan kadar kuvvetli ve vahşi değildir; fakat hayvanlar içinde en büyük vücutlu bu iri hayvanda akıllara hayret verecek bir zekâ olduğu için bunların avı belki de her hayvandan daha güçtür. (Ehlî) Yani alışkın olduğu zaman son derece sadık ve mutî olan bir fil düşman sandığı kimseler karşısında ve hele kızdığı vakit, en müthiş bir hayvan olur!..

Yabani filler Hindistan'da hâlâ sürü halinde gezerler ve herhangi bir sebep altında sürüyü terk eden bir fil, bir daha sürüye kabul edilmez. Böylece sürüden kovulan bir fil, herhangi bir canlı için çok korkunçtur; meşhur seyyahlardan birisinin anlattığına göre böyle sürüden ayrılmış bir fil, Hindistan'da dört sene içinde elli kadar yerliyi öldürmüştür. Kim bilir ne kadar öküz vesaire gibi hayvanları hiddetine kurban etmiştir.

Filler, evvelce Afrika'da pek çoktular fakat kıymetli olan dişleri için her sene binlercesi öldürüldüğünden Afrika'da bu hayvan bitmek üzeredir, Hindistan halkı için mukaddes addedildiği için henüz Hint'te fillerin mevcudiyeti ileride büyük bir tehlikenin baş göstereceğine ihtimal verilmemektedir.

Fakat meraklı avcılar, -Hint'te de- resimde görüldüğü vechile- bin tehlikeye mukâbil bu aslında mûnis olan hayvanları öldürüp durmaktadırlar.

Filler, cüsselerinin mevcut hayvanların hepsinden iri olmasından istifade ederek, hemen herhangi bir nehri bile kolaylıkla aşmak çaresine de mâliktirler; bunun için fil avına çıkanlar müthiş tehlikelere maruzdurlar, çünkü filin müthiş dişleri orta bir sandalı delebilir, ve hortumu da altüst etmekten aciz kalmaz.

Demek oluyor ki fil avı, iddiamız vechile bir kaplan veya arslan avından herhalde tehlikelidir.

Hindistan'da mukaddes bir mahlûk addedilen bu ehî hayvanların neslinin inkıraz bulmaması için Avrupa'da himaye-i hayvanat cemiyetleri fevkalade mesai sarf etmektedirler.

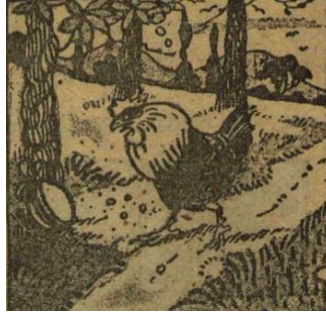
M.F.Ş.

Sayfa: 8

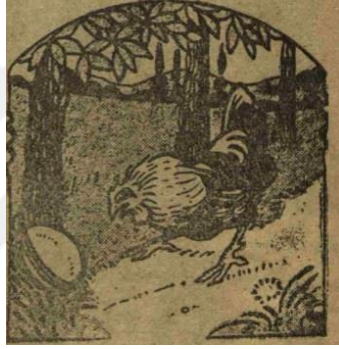
Mektepliler Alemi

Numero:2

2.7. HARİKULADE YUMURTA

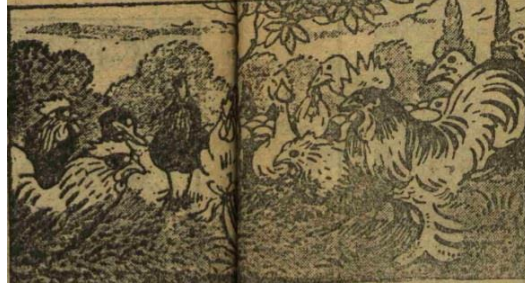
(1) Baharın güzelliklerinden istifade eden bir tavuk, kırlarda gezerken, bir ağacın dibinde büyük, hoş renklerle süslü pembe bir kurdele ile bağlanmış bir yumurta görür!

(2) Ve hayretle yumurtayı seyrederek! Bunun ne demek olduğuna bir mana veremez

(3) Fakat bunun bir yumurta olduğuna göre haberi olmadan kendisinin yumurtlamış olmasının da muhtemel olduğuna hükmeder ve hemen çiftliğe koşarak kümes halkına yumurtladığı fevkalade yumurtayı haber verir!

(4) Bütün kümes halkı hayret ve [...]15 bu harikulade yumurtayı seyre başlarlar. İlk hayret geçince şimdi de [...]16 birtakım şüpheler başlar. Evvela bu yumurtanın çok büyük renkleri ve hele... Kurdele çok garip görünür.

(5) Bu aralık telaşından [...]17 meraka düşen [...]18 tavuk ve [...]19 samimi dostu köpek de [...]20 umûmî hayrete karışır.

Sayfa: 9

Mektepliler Aleml

Numero:2

¹⁵ Ciltleme işleminden dolayı kelime okunamamıştır.

¹⁶ Ciltleme işleminden dolayı kelime okunamamıştır.

¹⁷ Ciltleme işleminden dolayı kelime okunamamıştır.

¹⁸ Ciltleme işleminden dolayı kelime okunamamıştır.

¹⁹ Ciltleme işleminden dolayı kelime okunamamıştır.

²⁰ Ciltleme işleminden dolayı kelime okunamamıştır.

(6) Köpeğin burnuna gelen latif ve iştah açan koku, aklını başına getirir!. Ve... bir darbeye bu kremalı ve taklit şekerli yumurta pastasını parçalar; yalayarak yemeğe başlar!.

(7) Ve yedikten sonra, kümesin bu ahmak halkına azametle meseleyi anlatmaya çalışırken...

(8) Bu harikulade yumurtayı doğurdum diye azamet satan tavuk, arkadaşlarının “Yuha!..”ları arasında gözünün görebileceği tarafa doğru kaçar!..

Çocuklar!. İnsan başkasının yaptığı şeyleri ben yaptım diyerek gururlanırsa gayet, daima fenalık ve mahcubiyetle neticelenir.

Sayfa: 10

Mektepliler Alemi

Numero:2

2.8. NE SİHİRDİR NE KERAMET!.. EL ÇABUKLUĞU MARİFET

Küçük çocuklar... Size güzel bir hikâye yazıyorum: burada sizin gibi mini mini birtakım çocukların yaptıkları hokkabazlıklar göreceksiniz; ve eminim ki benden her vakit böyle

Karşıyaka'nın bu kibar ve muhteşem bahçesinde...

hikâyeler isteyeceksiniz... Ben de eğer hocalarınızdan iyi notlar aldığınıza emin olursam, size her vakit böyle hikâyeler yazacağım..

-Gözlüklü Amca-

1

Alkışlar henüz bitmemişti, ki Fahri arkadaşlarına:

—Şimdi perde arasındır! dedi. Biraz bahçede geziniz, oyuna yirmi dakikaya kadar tekrar başlayacağız. Bakınız ne güzel oyun!.. Hem size kendi şiirlerimden bazıları da okuyacağım!..

Davetli çocuklar hep beraber sahneye bakıyorlardı...

Fahri, zengin bir babanın tek oğluydu. Babasının serveti sayesinde kendisinde herkesten fazla hak, herkesten ziyade akıl var sanırdı. Halbuki şişman ve ahmak bir çocuktuktu!. Bu cuma, arkadaşlarına Karşıyaka'daki konaklarında bir kır ziyafeti vermekteydi. Ve bu davetin şekerlemeleri Fahri'yi gururlandırmakta haklıydı...

Hokkabaz el çabukluğu ile marifet göstermeye başladı

Aman ya Rabbi.. Ne güzel bonbonlar, çikolatalar vardı... Hele şehrin kulüplerinden getirilmiş garsonlar ne kibar şeylerdi..

Şekerlemeler bittikten sonra, Fahri on beş yaşında tahmin olunan hafif, fakat çevik olduğu gözlerinden belli olan bir arkadaş takdim etti ve:

— İşte! dedi Bu meşhur hokkabaz Kazanof'un her hünerini yapabilen Nuri'dir.

Nuri'nin boyuna posuna bakan davetli çocuklar:

— Adam sen de.. Bu ne hız gösterebilir.. Fahri bizi aldatıyor... diye mırıldandılar.

Ve sonra:

— Hem onun hünerlerini biz yutmamız ki. Hokkabazlık nerede, bu yeni arkadaş nerede? dediler.

Küçük hokkabaz, davetli çocuklara doğru selam

Sayfa: 11

Mektepliler Alemi

Numero:2

vererek ilerlerken, bütün çocuklar, oyununu bozmak için gözlerini araba kapısı gibi açmış idiler.

Nuri çocuklara:

—Görüyorsunuz ya efendiler.. Elimde şu değnekten başka bir şey yoktur. Halbuki ben yakamın iliğinde bir çiçek istiyorum.. İşte.. Bir iki..

Dedi ve değneği yakasının iliğine taktı ve... Orada güzel bir çiçek peyda oldu!.

Fahri hayretle yerinden yarı kalkmaya mecbur kaldı.

Hokkabaz:

—Şüpheye hakkınız yok! dedi. Elimde yalnız değneğim vardı, ve değneğim de yakamın iliğinde ancak bir saniye kaldı.. Değil mi?.

Fahri: — Fakat o kadar çabuk hareket ettiniz ki görmeye vakit bulamadım. dedi.

— O halde bu defa daha yavaş yapacağım!.

— Nuri etrafına bakınarak ilave etti:

— Fakat benim su bardağım ne oldu?. Ben çok susadım.. Ah.. Mutlaka bunu oyun için sakladınız..

Anladım, Ali'nin gözlerinden okuyorum ki bardağım ondadır.

Çocuklar içinden ismi Ali olan: — Fakat ben sizin bardağınızı ne yapayım? dedi.

— Haydi canım... Şakayı bırakınız... Ali hele yanıma gel!.

Ali, mahcup bir tavırla hokkabaza yaklaştı ve hokkabaz, ceketinin cebine elini sokarak bir dolu bardak çıkardı.

Çocukların hepsinin de hayretten ağızları bir karış açılmıştı, fakat asıl hayret bardağın içi mürekkep dolu olduğu vakit hâsıl oldu..

Hokkabaz: — Ah.. Ah.. Muazzep Ali.. dedi. Benim suyumu içtin, yerine mürekkep...

Çocuklardan birisi hayretle sözünü kesti:

— Fakat... Mürekkep değil.. Kahve koymuş!... diye bağırdı..

Çocukların hepsi de baktılar, bardak kahve doluydu. Fakat hokkabaz:

— Hayır.. Mürekkep... diye iddia etti...

İddiasını ispat için de bir beyaz kâğıdı bardağa daldırdı çıkardı. Kâğıt simsiyah mürekkebe boyanmıştı... Buna itiraz mümkün değildi; fakat bu defa da çocuklar hayretle:

— Fakat bardakta bembeyaz su var.. İçinde ne mürekkep ne de kahve yoktur. diye bağıştılar.

Hakikat; bardakta saf sudan başka bir şey yoktu.

Hokkabaz:

— Efendiler; bu tecrübe de bitti. Gördünüz değil mi? Bir anda bardağı Ali'nin cebine koydum, suyu mürekkep, mürekkebi kahve yaptım, siz bunların nasıl olduğuna şaşarken ben kahveyi su yaptım. Fakat, muhterem ev sahibi Fahri Bey'i bu tecrübelerime karşı çok itimatsız görüyorum. Bunun için üçüncü tecrübemde kendisini yanıma yardımcı alacağım. Belki bu defa size ne oyun oynadığımı fark eder ve beni de böylece mahcup etmeye muvaffak olur.

Gözlüklü Amca

-Yeni Hokkabazlıklar Haftaya-

2.9. KÜÇÜK OKUYUCULARIMIZA TEŞEKKÜRLER

Yavrularımızın mecmuamıza daha ilk sayısından göstermeye başladıkları alaka bizi çok memnun etmiştir. Birçok mektepli yavrularımızdan aldığımız mektuplarda (Mektepliler Alemi)'nin çıkmasından dolayı bizi tebrik etmekte ve uzun ömürler dilemektedirler.

Gerek mektupla ve gerek bizzat idarehanemize gelip bizi tebrik etmek zahmetinde bulunan çocuklarımızın bu derece fazla alaka göstermesi bize daha ziyade kuvvet vermiştir. Binaenaleyh bundan sonra çıkacak (Mektepliler Alemi)'ne ayrıca kap ilave etmekle beraber daha ziyade şık ve aynı zamanda istifadeli olmasına gayret edeceğimizi vaat ederiz aziz çocuklarımız...

(Mektepliler Alemi) İzmir'in en kıymetli muallimleri tarafından çıkarılan biricik çocuk mecmuasıdır.

Bir aylık abone olmak fırsatını kaybetmeyiniz yalnız (18) kuruştur.

Sayfa: 12

Mektepliler Alemi

Numero:2

2.10. SİHİRLİ NEY

-Şark Masalı-

— Hey delikanlı, neden bu kadar derin düşünüyorsun?. Ormanın yeşil otları üzerine oturmuş ve başını iki eli arasına almış, düşünmekte olan delikanlı kendisine böylece hitap edeni görmek için etrafına bakındı: yüzünde çok yaşamak ve yorgunluktan derin çizik ve buruşukluklar peyda olmuş ve elinde bir değnek bulunan bir kadın tam karşısında durmaktaydı!.. Delikanlı bu kadını görünce omuzlarını şöylece silkti; ve:

—Ne düşündüğümü söylemekten ne fâide vardır ki dedi.

Kadın: — Haksızsın, delikanlı!.. dedi. Bir insanın sıkıntı ve kederi olduğu vakit teselliye, nasihate çok ihtiyacı olur. İşte ben de, sana hiçbir şey yapmazsam bile, güzel nasihatler, hoş teselliler vermekle sana herhalde bir hizmet edebilirim!.

—Pekâlâ!.. Ben (ney)'imi kaybettim. Tabi'î bunun için bu kadar sıkıldığıma güleceksiniz! Fakat bunda da siz haksızsınız: çünkü bu ney benim ne kadar senelerden beri arkadaşımdı!..

—O halde, delikanlı beni takip ediniz!.

İhtiyar kadın, delikanlıyı elinden tutarak, ormanın ta derinliklerine götürdü; ve delikanlı kadına bu hususta hiç itiraz etmedi. Bir müddet yoruldular... Nihayet güzel bir pınar yanına geldikleri vakit kadın durdu; orada, temiz ve parıl ve parıl parıldayan taşlar arasında, altından işlenmiş bir ney, ama ne kadar da güzel bir ney durmaktaydı.

İhtiyar kadın: — Delikanlı!... İşte neyin, al!.. dedi.

Delikanlı, gözleri kamaştırıran bu parlak ney karşısında, derin bir ümitsizlikle:

— Heyhat! dedi. Bu benim değildir. Benim neyim kamıştıandı, böyle altından değil!.

Bu mertçe cevap karşısında ihtiyar kadın iki saniye kadar düşündü; ve neyi eline alarak:

— Al, delikanlı... dedi. Ben seni denemek istedim; sen de, çok namuslu bir genç olduğunu ispat ettin. Ben iyilik perisiyim; asıl kamıştan neyin de evinde, duvarda asılıdır. Kendini her ne zaman sıkıntıda görürsen, bu kamış neyi biraz çal, bütün güçlükler, bütün sıkıntılar bir anda senden uzak olacaktır!..

Ve bu sözleri söylerken, ihtiyar kadın son derecede güzel bir kız olmuş, ve sözünü de bitirince delikanlının yanından birdenbire kaybolmuştu. Delikanlı son derecede keyifli bir halde sürüsüne doğru koşarak gitti...

—Hey delikanlı!. Bana yolu tarif edebilir misin?. Bunu da soran, gayet iyi giyinmiş, belinde kıymetli ve büyük bir kılıç asılı başında da büyük beylere mahsus sorguç bulunan bir genç idi.

Çoban: —Memnuniyetle, efendim! diye cevap verdi.

—Acaba meşhur "Altın Mağarası "na yaklaştım mı?.

—Şu karşıda rüzgâr ile sallanan büyük selviyi görüyor musunuz?..

— Gördüm.. Gördüm!.

—Aradığınız "Altın Mağarası" işte oradadır! Zannedirim ki oradaki altınları elde etmek için buralara kadar geldiniz.. Fakat dikkat ediniz. Çünkü burada on iki başlı ve müthiş bir ejderha vardır, ki bu canavar, oradaki altın ve elmaslara el sürmek isteyen her kimseyi hiç merhamet göstermeden yemektedir!

—Adam sen de! Onlar hep uydurma masallardır! Hem ben hiçbir şeyden korkmam.. Bunun bir masal olduğunu görmek istiyorsan, sen de benimle beraber gel!..

—Gelirim efendim..

Sayfa: 13

Mektepliler Alemi

Numero:2

Genç çoban ve kibar adam, selviye yaklaştıkları vakit gayet dehşetli ve korkunç bir homurdanma işittiler ve az zaman sonra, timsah vücutlu, arslan pençeli ve on iki başlı, kurda benzer suratlı bir ejderha meydana çıkarak üstlerine doğru gelmeye başladı. Bu hal karşısında her ikisinde de bet beniz kalmadı.

Kibar adam, böylece yerden çıkıveren ejderha karşısında korkarak kaçmaya başladı. Delikanlıya gelince: O soğukkanlılığını hiç kaybetmeyerek altın neyini çalmaya başladı. Bu altından çıkan nağmeler karşısında, o on iki başlı müthiş ejderha biraz şaşalar gibi durdu, on iki başını da havaya dikerek neyi dinledi; biraz oynar gibi hopladı sonra da otlar üzerine yuvarlandı; o kadar zevklendi ve keyiflendi ki nihayet çimenler üzerinde uyudu, kaldı...

İşte tam o anda birdenbire açılan karanlık bir delikten:

—Beni kurtarınız!... İmdadıma yetişiniz... diye bir ses işitildi..

Delikanlı kibar adama:

— İşitiyor musunuz efendim? diye sordu.

—İşitiyorum, seninle beraber giderek bu mağaranın içinde neler olduğunu anlayalım...

Delikanlı da daima bu fikirdeydi. Her ikisi de karanlık mağaraya girdiler. Karanlıklar içinde el yordamıyla bir müddet yürüdüler; mavimtırak bir ışıkla aydınlatılmış büyük bir salona geldiler. Burada büyük bir kayada bulunan altın bir hilyeye yine altından zincirle bağlanmış çok güzel bir genç kız gördüler. Bu zavallı kız hiç durmuyor ağlıyordu. Gözlerinden akan yaşlar hep inci oluyor, ve ayakları dibinde büyük bir yığın teşkil ediyordu.

Genç kız bu iki adamı görünce:

—Beni kurtarmak elinizdedir! dedi. Eğer ikinizden biri beni alırsa, beni bağlayan büyüler çözülecektir! Ve ben Acem Şahı'nın kızıyım!.

Genç çobanın bu güzellik karşısında gözleri kamaşırken kibar adam kulağına:

—Hazineler kimin olacak acaba? diye sordu.

Fakat bu sözü işiten Sultan:

— Beni almayacak olanın! diye cevap verdi.

Bunun üzerine genç çoban:

—Ben sizi kurtarmak şerefine nail olmak için bütün dünyadan vazgeçerim. dedi.

Kibar adam da:

—Ben de bu hazineleri alıyorum!.. dedi. Bu anda genç sultanın ayaklarına bağlı olan altın zincir birden eridi; bir yılan gibi yerlerde sürüne, sürüne mağaranın ta köşesindeki- belki de farelerin yeri olan- bir delikten aktı, gitti... Ve inciler de dolu tanelerinin erimesi gibi eridiler, ve salonun kumlarına süzıldüler...

Az zaman sonra, kızına kavuşan şah, genç çobanı kendine damat etti... Senelerce yaşadılar; namuskâr ve faziletli olan çoban gün geçtikçe daha faziletkâr oldu!... Ve nihayet şah öldükten sonra, yerine padişah oldu...

2.11. DUMLUPINAR MEKTEBİNİN TALEBE KÜTÜPHANESİ

Dumlupınar Erkek Numune Mektebi talebesi kendi aralarında mütalaa zevkini çoğaltmak ve bilgilerini arttırmak için bir kütüphane açmaya karar vermişler ve bunun için çalışmaya başlamışlardır.

İşittiğimize göre önümüzdeki hafta verilecek bir çay ziyafeti ile küşad-ı resmî yapılacaktır. Çocuklarımızın bu hareketini sevinçle karşıladık.

2.12. İZMİR HUSUSÎ RAVZA-İ İRFAN'DA ÇAY ZİYAFETİ

Geçen cumartesi günü Ravza-i İrfan Hususî Kız Mektebinde üçüncü sınıf talebeleri hususî imtihanlarının hitamı münasebetiyle heyet-i ta'limiyeye bir çay ziyafeti verilmiştir. Mecmuamız namına heyet-i taharriyemizden Nahit Bey'in bulunduğu bu ziyafette samimi konuşmalar olmuş ve mektepte görülen intizam ile hanım kızlarımızın bu hareketi takdir edilmiştir.

Sayfa: 14

Mektepliler Alemi

Numero:2

Resimde gördüğünüz şu hayvanlar tamam altı ay kış hiç hareket etmeden mütemadiyen uyurlar

2.13. BİR KIŞ UYUYAN HAYVANLAR

Hiç şüphe etmiyorum, bu serlevhamı gören küçük karilerimden- belki de bir çoğu- bir kış uyumak saadetine mazhar olan hayvanları kıskanacaklardır!. Maksudım onları kıskandırmak değil, fakat onlara hoş ve fâideli mâlûmât vermektir.

Kış geçmek üzere ve bahar gelmektedir, bahar, senenin en güzel ve en sevimli bir mevsimidir; tabiatın en şâyân-ı hayret bedîaları baharda zuhur eder. Kış baba, bütün cihanı kasırgalar, soğuklar ve karlar ile uyuşturduktan sonra, giderken bize baharı bir gelin gibi çiçekler, çimenler, yeşillikler içinde süslü bırakır, gider; bütün kış düşkün ve mahzun duran dalsız ve yapraksız ağaçlar, mini mini ve filizli yaprak ve tomurcuklar, renkli ve sevimli çiçeklerle süslenirler.

Bilmem hiç dikkat ettiniz mi?. Kış mevsiminde sade ağaçların yaprakları değil, daha birçok şeyler de yok olur: evinizin küçük bir bahçesi varsa, bilmeniz lazımdır ki sümüklü böcekler, kışın yok olur. Acaba bu hanelerini sırtlarında taşıyan bu hayvancıklar ne oluyor?. Şaşmazsanız ne olduklarını size ben haber vereyim: Beş... altı ve hatta yedi ay uyurlar!.. İşte!. Bunun gibi gözünüzden uzak kalan hayvanlar böylece uyurlar, kış onlar için istirahat devridir!

Fakat.. Bu hayvanlar bu ayları hiçbir şey yemeden mi geçirirler?.. Bunu soruyorsunuz, değil mi sevgili çocuklarım? Mesela tarla fareleri- ki oburluklarıyla meşhurdurlar!- altı ay ne ile yaşarlar?

Tabiat, onları bu altı aylık istirahat zamanında soğuk gibi açlığa karşı da muhafaza eder.

Kış yaklaşınca, bu gibi hayvanların gıdasını teşkil eden böcekler, sinekler ve ilh. hayvancıklar hep ölürler; bunlar gelecek sene için birtakım yumurtalar, tırtıllar bırakarak yok olunca, bir kış uykusuna alışan hayvanların da gıdası kesilmiş demek olur..

İnsanlar böyle bir hal karşısında, mesela yazdan kışlık yiyeceklerini hazırlarlar fakat bu tedbiri evvelden düşünecek hayvanlar pek azdır, o halde?. Bu altı

Sayfa: 15

Mektepliler Alemi

Numero:2

ay uykulu hayvanlar ne yapıyorlar?.

Tabiat onlara uykudayken yaşamaları için lazım gelecek gıdayı yine vücutlarında toplattırmaktadır: Bu hayvanlar, uyku mevsimi gelirken, bir hiss-i tabi'î ile fazla yemeğe ve bu suretle vücutlarında fazla miktarda şahm yani yağ peydasına başlarlar, ve kışın da bu şahmı eriterek, sarf ederek yaşarlar. Tabiatın kudretine bakınız ki bu şahm onları altı ay açlıktan kurtardığı gibi soğuktan da mükemmel surette muhafaza eder!.

Nasıl altı ay uykunun hikmetini anladınız, değil mi?.

Kaplumbağalar, tarla fareleri, kirpiler, kurbağalar, sümüklü böcekler, arıların mühim bir kısmı bu suretle yazın hiss-i tabi'î ile biriktirdikleri şahm-ı mevad sayesinde kışın yemek ihtiyacını duymadan altı, yedi ay uyurlar ve bahar gelince yine meydana çıkarlar.

2.14. DİKKATLE OKUYUNUZ!..

Aziz çocuklarımız;

Cicili, bicili görünüşe aldanarak okuduğunuz bazı kitap ve mecmuaların sizi zehirlemek isteyen engerek yılanlarından farkı olmadığını, şüphe yok ki bilmiyor ve anlamıyorsunuz.

Sakın bu iğrenç resimleri, görmeyiniz ve okumayınız!. Sizi okutan, terbiye eden hocalarımızın sizi korumak ve ahlakınızı bozduktmamak maksadıyla çıkardıkları (Mektepliler Alemi)'ni annenizi ve babanızı sevdiğiniz kadar seviniz.. Çünkü sizi koruyacak yalnız (Mektepliler Alemi)'dir.

Hikâye:

2.15. DARILMACA YOK -1-

Vaktiyle Sivas şehrinde bir Köse vardı. Çok kurnaz ve çok tutumluuydu. Herkesi aldatmasını bilirdi. Bu suretle birçok koyun sürüleri, evler almıştı.

Yine o şehirde gayet iyi kalpli, Ahmet Ağa isminde bir zengin daha oturuyordu. Ahmet Ağa'nın üç oğlu vardı. Üçü de haylaz büyüdükleri için mektebe gitmemişler, serseri olmuşlardı. Bir gün ansızın babaları öldü ve yetim kaldılar. Kalan malları ve parayı az zamanda harcadılar, çaldılar, oynadılar, eğlendiler. Hazır yiyene dağlar dayanmaz. Çok geçmeden beş parasız kaldılar.

Bunlardan büyüğünün ismi Ali'ydi. Kahvede otururken Köse geldi. Ali'nin omzuna vurdu.

Karşısına oturdu. Ve şöyle dedi:

— Oğlum! Babanla komşuluğumuz vardı, sevişirdik. Şimdi siz parasız kaldınız. Bir iyilik etmek istiyorum. Ali, Köse'nin huyunu bilirdi. Fakat teşekkür etti. Köse sözünü bitirdi:

— Benim yanımda hizmet edeceksin; fakat aylık vermeyeceğim. İşe başladığın gün beş bin lirayı bir torbaya koyacağım. Beraberce hükümete götürüp bırakacağız. Bir sene birbirimizin üzüntüsüne dayanacağız. Sen darılırsan parayı alamazsın. Ben darılırsam hepsi senin olacak!

Ali bu kârlı işi kaçırmadı, razı oldu.

Parayı hükümete teslim ettiler. Senedi de yazdılar ve ertesi gün Ali koyun sürülerini alarak kıra çıktı. Köse ona dedi ki:

— Ben öğleye doğru ekmek alıp gelirim. Beraberce yemek yeriz.

Ali "Peki" dedi. Yürüdü. Öğle oldu. Ali acıkmıştı. Fakat bekliyordu. Öğle geçti. Köse görünmedi.

İkinci namazını kıldılar, Köse'den haber yok.

Ali fena halde acıkmıştı.

Nihayet güneş batarken Köse de karşıdan göründü Ali ona çıkıştı. Fakat Köse hiç halini bozmadan cevabını verdi:

—Darılmaca yok!..

Ali darılmadı. Çünkü ötede beş bin liranın sarı sarı gülümsediğini gördü. Dayanamadı.

Köse birkaç gün sonra Aliye dedi ki:

—Ali, Hacılar köyüne git! Orada Hafız Ethem Efendi isminde birisi var. Benden selam söyle! Sana para verecek! Al da gel..

Arkası var

Sayfa: 16

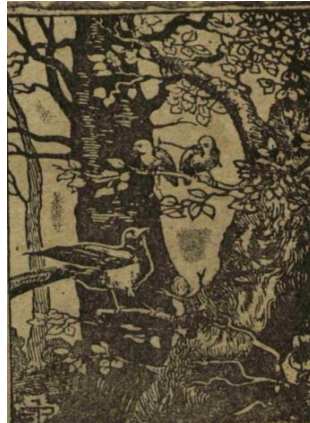
Mektepliler Alemi

Numero:2

2.16. HESAP OYUNU

(6) rakam bulunuz ki ne kendilerinde ve ne de (3) ile hâsıl-ı darblarında (3) rakamı bulunmasın!

2.17. ARAMACA

Küçük kuşların hayatı tehlikede?. Korkutan nedir? Ve nerede?

2.18. OYUN ARAMACA VE BİLMECEMİZİN MÜKÂFATI 150 MÜKÂFAT

Birinciye bir aylık abonemiz ve ayrıca fotoğrafı mecmuaya geçirilecek.

İkinciden onuncuya kadar birer hayvanat tablosu ve ayrıca fotoğrafları mecmuaya geçirilecek.

On birinciden ellinciye kadar (Mektepliler Alemi)'nin şık kalemlerinden birer tane hediye edilecektir.

Elli birinciden yüz elli birinciye kadar birer nüsha meccânen (Mektepler Alemi) verilecektir.

Dikkat: Bilmece ve aramacalarımızın cevapları için on beş gün müsaade vardır. Ona göre acele ediniz...

2.19. BÜYÜK MÜSABAKAMIZ NUMERO:2

Bu acayip hayvan nedir?

Dört nüshada bitmek üzere tertip ettiğimiz bu mühim resimli müsabakamız çocuklarımıza gayet hoş ve aynı zamanda fâideli olacaktır. Dört müsabakanın hepsinde de muvaffak olanlar arasında kura çekilerek:

Birinciye-(2) lira

İkinciye-(1) lira

Üçüncüden yirminciye kadar yarım lira

Yirmi birinciden otuzuncuya kadar birer aylık abonemiz hediye edilecektir.

2.20. BİLMECEMİZ

Aşağıda yazdığımız hayvanların isimleri aklımıza ne getirir?.

1-Karınca; 2- Kaz; 3-Ağustos Böceği; 4- Koyun; 5-Köpek.

Dikkat! Kuponsuz gönderilen cevaplar nazar-ı itibara alınmaz. Anketimize verilecek cevaplar için de yirmi gün müddet konulmuştur. Acele etmeniz lazım gelir..

Büyük Müsabaka Kuponu: 2
Bilmeceler Kuponu: 2

Seda-yı Hak

Müdîr-i Mes'ûl: Muallim Hüsnü Osman

Yıl: 1 İdare ve Müracaat Yeri: Beyler Sokağı'nda "Seda-yı Hak" Matbaası Mektepliler Alemi mesleğimize uygun yazılar memnuniyetle kabul edilir.	Sayı:3 Abone Şartları: Senelik 220, altı aylık 110, üç aylık 55, bir aylık 18 kuruştur Her türlü evrak sahib-i imtiyâz namına gönderilmelidir.
--	--

3. MEKTEPLİLER ALEMİ, C: 1, NU. 3

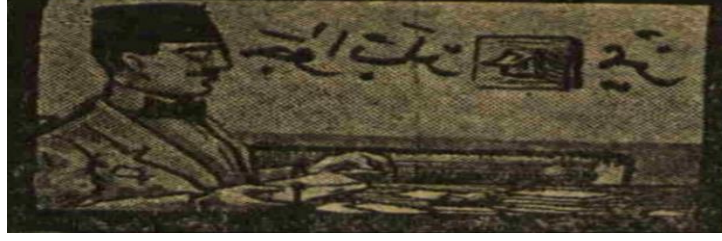
10 Mart

(Salı)

Nüshası 5 Kuruştur

Türkçülük ve mektepçilik alanında çok kıymetli ve unutulmayacak hizmetleri sebat eden Türk harsının en mütemayız ve bülemlend şahsiyetlerinden Yeni Maarif Vekili'miz
Hamdullah Suphi Beyefendi

3.1. CEVAPLARIMIZ

Kırkağaç'ta Ali Rıza Efendi oğlumuz:

Diyorsunuz ki; suda boğulan bir adam dokuzuncu gün suyun yüzüne çıkar, bu doğru mudur, sebebi nedir?..

Doğru olabilir; çünkü suda boğularak denizin dibine inen bir vücut, inhilâl etmeye başlayarak sıkletini kaybeder; ve bu suretle suyun yüzüne çıkar. Fakat bu inhilâlin mutlaka dokuz günde olmasına karar verilemez. Muhtelif sebepler altında daha evvel veya daha sonra olması her vakit mümkündür.

İzmir İstiklal Mektebi'nden Ali Rıfka Efendi'ye:

Oğlum; yazınız çok güzel. Fakat bize böyle tasvirlerden ziyade canlı hikâyeler gönderirseniz daha iyi olur.

3.2. OKUYUCULARIMIZA MÜJDE

Küçük arkadaşlarımızdan aldığımız mektuplarda bilmece kuponlarının kaba konulması isteniyor ve koparıırken koleksiyonların bozulduğu söyleniyor. Çok haklıdırlar. Biz de bunu düşündük. Bunun için bundan sonra mecmuaya kap yaptırıyoruz. İş biter bitmez hem okuyucularımızın arzularını yerine getireceğiz hem de mecmuanın renkli çıkarılmasına gayret edeceğiz bu da pek geç kalmayacaktır. Gösterilen alakaya candan teşekkür ederiz.

3.3. ANKETİMİZE GELEN CEVAPLAR

Fotoğraflarıyla birlikte anketimize gelen cevapları gelecek sayıdan itibaren neşretmeye başlayacağız.

3.4. HİÇ YORULMADAN BİR LİRA KAZANMAK İSTER MİSİNİZ?!

(Mektepliler Alemi)'ne muhtelif arkadaşlarınızdan temin edeceğiniz abone parasının yekûnu beş lirayı bulduğu takdirde bunun bir lirasını size terk edeceğiz. Daha

fazla abone bulana bu nispette para vereceğiz... Bulduğunuz abonelerin adresleri ile paralarını idarehanemize gönderiniz.

3.5. ANKET

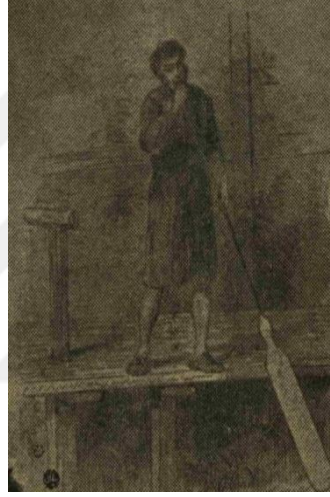
Her mektepli buna cevap vermeli ve fotoğrafını göndermelidir

Derslerinizi ve vazifelerinizi yaptığınız zaman muallimlerinizden takdir veya aferin vesaire gibi bir mükâfat verilmesini mi beklersiniz. Yoksa üzerinize düşen vazifeyi tamamen yaptığınızı bilerek muallimlerinizden takdir veya mükâfat gibi bir şey beklemez misiniz? Her iki suretle verilecek cevaplarda sebeplerini söylemek lazımdır. Beş satırı geçmemek şartıyla vereceğiniz cevapları fotoğrafınızla birlikte gönderdiğiniz takdirde mecmuaya geçireceğiz ve neticede de en iyi yazanlar arasında kura çekerek büyük mükâfatlar vereceğiz.

Yıl: 1 İdare ve Müracaat Yeri: Beyler Sokağı'nda "Seda-yı Hak" Matbaası Mektepliler Alemi mesleğimize uygun yazılar memnuniyetle kabul edilir.	MEKTEPLİLER ALEMİ Sahib-i İmtiyâz: Muallim İlyas Bahri	Sayı:3 Abone Şartları: Senelik 220, altı aylık 110, üç aylık 55, bir aylık 18 kuruştur. Her türlü evrak sahib-i imtiyaz namına gönderilmelidir.
---	---	---

Haftalık Terbiyevî, Edebî, İlmî, Mizahî Çocuk Mecmuasıdır

Her Hafta Fâideli Bir Ders

Ameleler camı nefesleri ile şişirmek mecburiyetindeydiler

3.6. CAM

Tarihten, hakîkatten ziyade bir masala benzeyen rivayet! -Cam- Bir şişhanede camın değeri

Eski adam ve âlimlerden meşhur "Pilin"²¹ rivayetine göre: "Fenike"de Karmel "Dağı"²² eteklerinde "Sendoya" isminde bir gül vardı, ki "Belus"²³ Çayı burada akardı. Suları derin ve çok olan bu çay beş fersah mesafede denize dökülerek kaybolur, fakat sahilde parlak bir nev'i kum bırakırdı! Günlerden bir gün, bu sahile yanaşmış olan eski Arap tüccarları, yemek çömlüklerini oturtacak taş bulamadıklarından gemilerine yükletmiş oldukları (Natron-bir nev'i karbonat düsot olup ticaret ve sanatta kullanılır

²¹ Gaius Plinius Secundus

²² Carmelus

²³ Beleus

kumlu bir nev'i melh) kayalarını ocak taşı olarak kullanmaya mecbur olmuşlar, fakat ateşin yandığı zaman bu "toz" ile yerdeki parlak kumların sudan da daha parlak bir mâî olarak, kumlar arasından yılan gibi süzülüp akmaya başladığı ve az ötede donarak o vakte kadar görülmemiş bir şey olduğunu görmüşler.. İşte cam bu suretle insanlar tarafından tesadüf olarak- bulunmuştur! O zamandan beri de insanlar bu nehrin ağzındaki kumları cam yapmak için taşımış durmuşlarmış...

Bu rivayet, sadece bir masala benziyor; çünkü bir çömlek kaynatmak için yapılan etrafı açık bir ocağın harareti kumları eritmeye yetişmez!

Tarihin bize gösterdiğine göre camı ilk defa kullanan ve yapan kavim eski Mısırlılardır. Son zamanlarda elde edilen bazı resimlerin işaretlerine bakılırsa bundan 4100 sene evvel Mısırlılar cam nedir? bilmekteydiler! Mısır'da eskiden en meşhur şişhaneler "Teb" ile "Memfis"te mevcuttu.

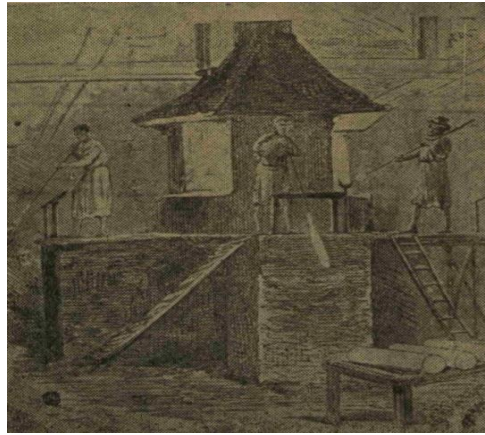
"Fenike"liler de bu sanata vakıftılar. Büyük şişhanelerinin gerek mâmulâtı ve gerek ihrâcâtı fevkalade

Sayfa: 4

Mektepliler Alemi

Numero:3

idi. Acemler, Hintliler, Midyalılar, Asurîler, Roma, Hint ve Yunanîler de cam yapan milletlerdendir. Cam hemen en kıymetli madenlerdir. Eğer cam olmasaydı biz birçok lazımlı eşyadan mahrum olurduk. Bugün yirmi kuruşa aldığımız bardak vesaire vakti ile çok pahalı ve nadir eşyadandı. Yine "Pilin" in rivayetine göre "Neron" zamanında iki cam bardak Roma'da altı bin Sesterus'a²⁴ yani bizim eski altın paralarımızla elli beş liraya satılmıştır.

Cam, büyük ve ateşten erimez (pota)'lar içinde içi boş çömlekler vasıtasıyla alınır

²⁴Sestertius

Bir kere düşünürseniz, pencere camları olmazsa halimizin neye varacağını bulursunuz.. Soğuk ve rüzgârdan korunmak için ne yapardık, acaba?.

Biliyorum, şimdi benden soracaksınız:

— O halde, eski zamanlarda zavallı insanlar, pencere camsız ne yaparlardı?.

Zaten ben de onu söyleyecektim: o vakit pencerelere bizler, eski zamanda kâğıt diye kullanılan (papierüs)'ler konuyordu; hâlbuki bunlar aydınlığın girmesine mâni oldukları halde soğuk ve rüzgârların girmesine hiç mâni olamıyorlardı! Bazı yerlerde sığır boynuzlarını ateşte ısıtarak tabaka haline getiriyorlar, pencerelere koyuyorlardı!

Nihayet bundan 1300 sene kadar evvel evvela kiliselere, sonra bazı zengin ve kibar evlere cam takılmaya başlandı. Bununla beraber, camlar hem çok nadir, hem de pek çok pahalıydı; çünkü o vakit fabrikalar pek ibtidâî bir haldeydiler. Madem, ki merak ettiniz, sizinle birlik şimdiki camhanelerden birini gezelim: harareti son derecede yüksek ocaklar içinde erimesi güç madenlerden yapılmış büyük potalar- yani maden eritmeye mahsus bir nev'i toprak çömlükler- içinde şişe erimiş bir halde durur; yalnız uzun birer gömlek giymiş ustalar, ellerindeki uzun ve içleri boş çubuklarla potadan bir miktar cam alırlar, ve bunu üfleyerek şişirirler, bundan ya bir şişe ya da bir cam yaparlar.

Fakat bu usul ustaları yorup çabuk hasta ettiğinden, hususiyle çok ve çabuk iş elde edilmesine mâni olduğundan son zamanlarda terk edilmiş ve bütün bunlar makineler tarafından yapılmaya başlanmıştır. Evvelden bir camcı ustası kırk yaşından fazla yaşamazdı. Bundan fazla yaşasa bile, zavallı adam hararet ve şiddetli ziya hasebiyle kör olurdu. İşte çocuklar, ufak bir taş ile şöylece kırıp geçmekten çekinmediğimiz cam evvelden bu kadar zorlukla elde ediliyordu.

Eğer vakit ve zaman müsaade olursa size gelecek nüshada camcılık dolayısıyla aklıma gelmiş bir hikâye anlatacağımı vaad ederek, bu haftalık susuyorum evlatlarım.

Faik Şemsettin

Sayfa: 5

Mektepliler Alemi

Numero:3

Çocuk Edebiyatı:

3.7. BOŞ FIÇI

— Boş fiçidan bilmem neden bu kadar

Gürültü ve sürekli ses çıkar?

— Boşluk onu böyle fazla söyler.

Boş insan da tıpkı işte böyledir...

E. Ali

La Fontaine'in Ölümsüz Masallarından:

3.8. İHTİYAR ARSLAN

-Emin Ali Bey-

- Etme, Bulma Dünyası-

(Türk darb-ı meseli)

Dağlar, taşlar, ormanları

Ve orada hep yaşayan

Zayıf, kavi hayvanları

Tedhiş eden bir arslan

İhtiyarlık gelince

Olmuştu eğlence,

Meshure

Büyük, küçük hayvanlara

İhtiyarlık onu rezil etmişti

Elden kuvvet ve saltanat gitmişti.

Bir gün bitap yatıyordu ininde

Geçti bir at attı ona bir tekme

Biraz sonra bir kurt onu dişledi

Bu acılar yüreğine işledi

Belaya bak lakin sen

Diş ve tekme ıstırabı geçmeden

Geçti oradan bir dağ gibi kocaman

Azgın öküz ve hemen

Vurdu onun ensesine bir boynuz
Ekti böyle yarasına bir tuz.
Arslan halsiz ve mustarip yatarken
Mırıldandı: Ettiğimi buluyorum şimdi ben.
Bu dünyada kurşun atan, kurşun yer
Bıçak ile vuramı da bıçak yer.
Hatta eşek bile böyle bir arslan
Görür görmez alay etti karşıdan
Lakin arslan, eşeği de görünce
Dedi: "Kâfi bu çektiğim işkence
Hiddet ile gözlerini o açtı
Bunu gören eşek dağlara kaçtı.

Mehmet Sırrı

3.9. ARSLAN İLE İNSAN

Ressamlardan biri bir gün bir levha
Yapmış onu, etmişti hem teşhir
Bakın levha neyi ederdi tasvir:
Bir insan ki ayağının altında
Yatıyordu, yere düşmüş, perişan,
Mağlup, makhûr bir arslan
Gülüp geçti söylüyordu aferin
Ne büyüklük! Bir arslanı alt etmiş
Bir insan!!
O esnada bir arslan da ormandan
Geçmiş, görmüş bu hale gülerek
Demiş: tuhaf insanların hali pek
Madem insan yapmış bu hoş levhayı
Bir insana sıkılmadan dünyayı,
Kâinatı zapt ettirir, buna hayret etmem ben
Çünkü menkûl kerameti şeyhimizin kendinden..

M.S.

Küçüklere Mahsus Temsil:

3.10. KAPLUMBAĞA VE TAVŞAN

Valide

Mürebbiye

Ali, 9 yaşında.

Aliye, 8 yaşında.

(Sahne, çocukların ders odasında geçer)

-Birinci Meclis-

Valide ve Mürebbiye

Valide— Nasıl azizem?. Çocuklardan memnun musunuz?.

Mürebbiye— Evet hanımefendi! Yaşlarına rağmen iyi birer kalbe mâliktirler. Aliye biraz tembел ve Ali de biraz karıştıricıdır. Ama zamanla bu huylarından vazgeçeceklerdir.

Valide— Öyle sanıyorum... Hem siz terbiyelerine bakmaya başladığınızdan beri çocuklarda mühim farklar görüyorum.

Mürebbiye— Hüsn-ü teveccühünüz efendim!

Valide— Ah... Bu Aliye'nin tembelliği! Aksine olarak Ali de acelecidir!

Mürebbiye— Bütün bunlar, akılları başlarına gelince geçecektir. Şimdi derslerine şâyân-ı memnuniyet bir surette çalışmaktadırlar.

Valide— Bunu ben de biliyorum, bunun için onları bugün mükâfat olarak gezmeye almak istiyorum. Müsaade edeceksiniz değil mi?.

Mürebbiye— Memnuniyetle... Zaten derslerini hemen hemen bitirmiştirler. Yalnız bir sayfa yazıları kalmıştır, siz hazırlanıncaya kadar onlar da yazılarını bitirirler!

(Valide çıkar, mürebbiye bir an sakit durur, ve kitapları tanzim ederken iki çocuk içeri girer, Ali Aliye'yi adeta elinden çekerek getirir.

-İkinci Meclis-

Mürebbiye, Ali ve Aliye

Ali— O nasıl yürüyüş öyle... Sanki bir kaplumbağa!.

Aliye— Elimi bırak canım... Acıttıyorsun... Biraz yavaş yürüsen olmaz mı?..

Mürebbiye— Çocuklar, kavga yok. Bugün sizi anneniz hanım²⁵ gezmeye ve sinemaya götürecektir, haberiniz olsun!

Ali ve Aliye (ikisi birden) — Evet... Validemiz bize de söyledi!.

Mürebbiye— O halde uslu oturmak lazım, yoksa size ceza veririm. Her şeyden evvel yazınızı valideniz hazırlanıncaya kadar bitirmelisiniz!.

Ali— Of.. Yazı yazmayı hiç sevmiyorum ben..

Aliye— Ben de öyle..

Mürebbiye— Valideniz bu derse fazla ehemmiyet veriyor; ben de sizi sıkmamak için bugünden itibaren yazı dersleri için "Çocuklara Hikâyeler" in kopyasını veriyorum. Bu suretle hem yazmış; hem de hikâye okumuş olursunuz. Haydi bakalım, yerlerinize geçiniz, vazifelerinizi bitiriniz.

-Üçüncü Meclis-

Ali ve Aliye

(Aliye yerine geçmiş ve hemen vazifesini yazmaya başlamıştır!)

Ali— Hele bir bakalım, bize bugün hangi hikâyeyi yazdıracaktır, ne o...
Kaplumbağa ve

Tavşan!.. ..Halbuki ben sana her gün kaplumbağa deyip duruyorum... Değil mi Aliye?..

Aliye— Beni rahat bırak, yazımı bitireyim... Vakit kaybedecek zamanda değiliz!.

Ali— Adam sen de.. Bunu sen düşün, tembel kaplumbağa... Ben o yazıları bir defada yazar, bitiririm...

Aliye— Sen de sakın tavşan olmayasın!. Masalda olduğu gibi ben kaplumbağa olayım, sen de tavşan!.

²⁵ Metinde yanlışlıkla "canım" şeklinde yazılmıştır.

Ali— Ne olur sanki?. Hem bir yazının manasını öğrenmeden yazmak doğru değildir. Hele kitabı ver de biraz okuyayım... (Tuhaf tavırlarla hikâyeyi okur) Aman ne tuhaf

Sayfa: 7

Mektepliler Alemi

Numero:3

hikâyeymiş bu?.. Hele resimleri ne güzel!. Şu resimleri de kopya etsem fena olmayacak.. Hem bilirsin ya, Aliye! Benim resme fevkalâde istidadım var.. Fakat mürebbiye bizi resimden men ediyor.

Aliye— Hakkı yok mu?. Yapacak derslerin, vazifelerin dururken sen hep resim yapmak istiyorsun! Fakat rica ederim, beni işimden alıkoyma artık!.. Hem sen de yazına başlasan olmaz mı?.

Ali— Adam sen de.. Daha çok vaktim var..

(Birkaç dakika susarlar, Ali resim yaparken mürebbiye girer, Ali defteri süratle saklar)

-Dördüncü meclis-

Evvelkiler, Mürebbiye

Mürebbiye— Yazınız bitti mi?... Bittiyse sizi giydireceğim..

Aliye (Defterini muallimeye uzatarak) — İşte, hanım, benimki!..

Mürebbiye— Çok güzel!.. Hem yazıya çok dikkat etmişsiniz; valideniz hanım çok memnun kalacaktır. Sizininki, Ali Bey?.

-Beşinci Meclis-

Evvelkiler, valide

Valide— Haydi çocuklar, çabuk olunuz ne o, Ali, ne oldun?. (Ali'nin kohnuna sakladığı defter yere düşer, validesi defteri alır ve büyük bir hayretle) — Aman Allah'ım, Ali... Bunlar, bu kargacık burgacık şey ne?. Vazifeni nereye yazdın?.

Mürebbiye— (Deftere bakarak) — Aman yarabbi!... Ali Bey vazifenizi ne yaptınız?.. Defteri böyle ne için kirlettiniz?.

Ali— Ben daha çok vaktim var sanarak vazifeme başlamamış ve resim yapmaktaydım. Halbuki vakit geçmiş... Eğer bir dakika daha gelmeseydiniz, vazifemi bitirmiş olacaktım ama...

Mürebbiye— Masaldaki tavşan gibi, uykudan uyanınca...

Valide— Oyunu kaybettiğini anlamışsın.. Ama, bugün sen sinemadan mahrum kalacaksın. Her zevk vazife mukâbilidir oğlum!

(Ali ağlamaya başlar, hemen ağlamak üzere bulunan Aliye kardeşine yaklaşır)

Aliye— Ağlama ağabey... Benim de bugün sinemaya gidecek keyfim yok.. Beraber kalırız!.

Ali— Olmaz Aliye... Benim kusurum için senin mükâfatından mahrum olmanı istemem!. Ah.. Ben sana kaplumbağa demiştim değil mi?..

Aliye— Ben sana tavşana benzeme dememiş miydim?. Bunlar bize küpe olsun, fakat ağabey ben seninle kalacağım; kabul eder misin?.

Valide— İki kardeşin büyük kalpliliği sayesinde Ali bugün cezadan kurtuluyor, haydi, ikiniz de giyininiz, sinemaya gidelim...

(Ali, Aliye'yi kucaklar)

Ali— Hemşire... Senin benden çok iyi olduğunu bilirdim... Sayende cezadan kurtuldum, bundan sonra...

Aliye— Vazifelerimizi bir an vakit geçirmeyerek ve lüzumundan fazla acele etmeyerek yapalım.. Değil mi?.

Ali— Evet...evet...

Perde iner.

F.Ş

3.11. GEÇEN HAFTA TİCARET MEKTEBİNİN MÜKELLEF BİR ÇAY ZİYAFETİ

Geçen hafta Ticaret Mektebi talebeleri kendi aralarında, bir çay ziyafeti ihzâr etmişler ve erkân-ı vilayetle matbuat müntesibîni davet eylemişlerdir. Ziyafet pek samimi ve parlak olmuş med'uvvîn îzâz ve ikrâm edilerek memnunen avdet etmişlerdir. Ticaret Mektebi efendilerinin gösterdiği asâr-ı intizâmıla calib-i nazar bir suretle tezyin ettikleri mektepleri cidden takdire sezâdır. Biz de gerek müdîr-i mektep Mehmet Şevki Beyefendi'yi ve gerek heyet-i idare ve ta'limiyyesiyle muhterem talebelerini tebrik eder ve memleketimize pek çok lüzumu olan bu müessesenin uzun seneler payidar olmasını temenni ederiz.

3.12. KAPANIŞ!...

Bir vakitler Bağdat'ta Selim isiminde zengin olduğu kadar hasîs bir tüccar vardı.

Bununla beraber, bütün zenginliğine rağmen Selim mesut değildi. Çünkü çok kıskanç ve çok garazkârdı. Hele kundura tamircisi Mustafa'nın, on parası olmadığı halde son derece memnun ve mesut olmasını hiç çekemezdi. Şundan bundan yaptığı kulübeciğinde sevgili saksâğanı ile birlik fakat son derecede şen ve mesut oturuyordu!

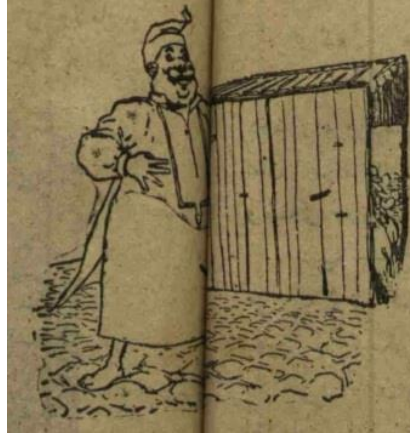

Mustafa aynı zamanda çok şen ve şakacıydı; o da inadına gibi her gün Selim'i kapısında karşılar ve: “Baba Selim... Para hircunu sakın kaybetme!..” derdi; bir gün Selim nargilesi ağzında düşünürken:

— Şüphe yok, dedi. Saksagan ile bu uğursuz herif benim paramı çalacaktır!.. Saksaganlar çok usta hırsız olurlar.

Selim verdiği kararla sabahleyin “Hırsız var!..” diye feryada başladı; imdada gelen komşulara komşusu Mustafa'nın kendisinden bir hurç altın çaldığını söyler hâlbuki Mustafa hâlâ uyumaktaydı.

Selim gecelik [...] ²⁶ Mustafa'nın kapısına doğru koşarken devriyeler de geldiler ve böylece gülünç bir halde sokakta [...] ²⁷ tuttular.

²⁶ Ciltlenme esnasında okunmaz hâle gelmiştir.

²⁷ Ciltlenme esnasında okunmaz hâle gelmiştir.

Meseleyi anlayınca, devriye kumandanı:

— Bu meseleyi ancak Harunü'r-Reşid halleder; haydi bakalım, huzuruna dediler.
Harunü'r-Reşid meseleden haberi olduğu için birdenbire:

— Şu torba altına bak! Senin midir?. diye sordu.

— Şüphe caiz mi? Hiç altın torbamı tanımaz mıyım? diyerek, hasîs adam altın torbanın üzerine atladı.

Harun: “Geri çekil!” dedi. Bu torbanın senden çalınan torba olduğuna emin misin?.

— Evet!. Harun bu cevap üzerine:

— Torbanın içine bak bakalım. Sen para yerine şeftali çekirdeği mi topluyordun? Selim bütün kanlarının damarlarında donduğunu hissetti. Harun emir bekleyen cellâtlarına:

— Bu yalancı ve iftiracı herifi alınız; ve bayılıncaya kadar sopa ile dövünüz!. dedi. Tam bu sırada, masum olduğu güneş gibi meydana çıkan Mustafa vicdanının temizliğine kapılarak, Harun'un önüne diz çöktü ve:

Bu adam cezasını kafi derecede görmüştür; ona serbestliğini bahşediniz, bana gelince ben de hakkımdan vazgeçiyorum!. dedi. Mustafa'nın bu büyüklüğü üzerine Selim de af talep ederek bir daha böyle bir harekette bulunmamaya ahdedti.

Sayfa: 10

Mektepliler Alemi

Numero:3

Gence yalandan dost görünerek...

3.13. KISKANÇLIĞIN CEZASI

Eski zamanlarda son derecede iyi bir padişah varmış; bu padişah nerede akıllı bir kimse görse onu hemen sarayına almış!..

Günlerden bir gün bir yerde yaşı küçük, fakat marifetleri pek büyük bir adamın olduğunu haber vermişler.. Padişah da hemen adamlar çıkartarak bu genci sarayı aldırmiş; zaten bu genç o kadar marifetli ve akıllıymış ki padişah marifetlerini görünce kendisini sarayında alıkoymuş ve mümkün olduğu kadar fazla terbiye edilmesini emretmiş. Bu suretle seneler geçmiş, seneler geçtikçe gencin akli ve marifetleri artmış ve padişahın gözünde kıymeti yükseldikçe yükselmiş ve nihayet bu genç padişahın baş akıl hocası olmuş!.. Gencin herhangi dileği mutlaka olurmuş. Fakat bu kadar seneler bu gencin dileğini fenalığa sarf ettiğini gören olmamıştı.

Hemen vesveseli olan padişaha fitneliğe gitti

Hiç şüphe yoktur ki bu kadar yüksek bir mevki kazanmaya muvaffak olan bu akıllı gencin muvaffakiyetlerini kıskananlar, hususiyle fışk ve fücür menba'ı olan saraylarda eksik olmaz. Bunun için bu gencin padişah tarafından bu kadar sevilmesini, padişahın adamlarından birisi kıskanır; gencin gün geçtikçe kıymeti artmakta olduğundan bu adam da kıskançlık hasebiyle kendi kendine yanar dururdu..

Kıskançlar, her şeyden evvel kıskandıkları kimselerin kusurlarını araştırırlar; bu adam da bu gencin bir kusurunu arar durursa da, hiçbir şey bulamaz. Kıskançlar, her şeyden evvel kıskandıkları adamların yüzlerine

Padişah sorup araştırmadan gencin idam kararını verdi

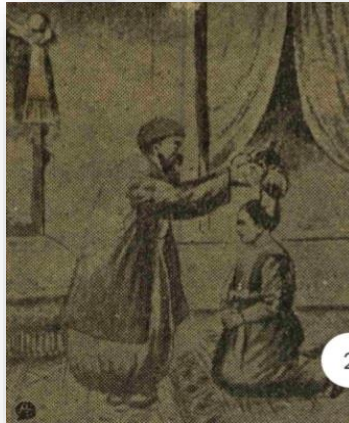
Sayfa: 11

Mektepliler Alemi

Numero:3

bir şey yapmaktan çekinirler; bunun için bu adam da bu zararsız ve akıllı gence; hele padişahın yanında o kadar dost görünür ki iki kardeş bile birbirini bu kadar sevemez..

Fakat.. Kıskançlar haklı bir şey yaparak, yahut hakiki bir kusur bularak kıskandıkları adamlara bir şey yapamazlarsa, o vakit fitneliğe ve iftiraya başvururlar..

Padişah tacını gence bahşediyor görünerek.

İşte bu adam da nihayet buna karar vererek bir gün gencin yanına gelir, ve son derecede samimilik gösterdikten sonra:

— Kardeşim, der.. Padişahımız artık ihtiyarladı. Bu devletin başında ise genç ve dinç bir padişah bulunmak gerektir. Bazı mühim müzakerelerde gösterdiği halleri siz de görüyorsunuz... Doğrusu bu hususta pek çok düşünüyorum ve üzüliyorum...

—Vakıa öyle... Fakat buna bir çare var mı?.

—Padişah, millet, ve vezirler hep sizi takdir ediyorlar, bence bu makama sizden layık kimse yoktur!.

Genç bu cevap karşısında birdenbire şaşırıp ve:

— Benim böyle büyük yerlerde gözüm yoktur; fakat padişah ve millet isterse, itaatten başka elimden ne gelir?. dedi.

Herif, bu cevabı alınca hemen padişaha koştu, ve:

—Padişahım.. En sevdiğiniz kimse tahtınıza göz dikmiştir; ve siz onu hâlâ seviyorsunuz.. diyerek gencin padişahlığa karar verdiğini ve kendisini tahtından indirmek için tedbir yaptığını söyledi.

Padişah; bu haberden çok müteessir oldu:

— Doğrusu o gençten bu hali beklemezdim dedi.. Bunu bana ispat edebilir misin?.

—Emr-ü ferman buyrulduğu takdirde hemen ispat ederim. Bu defa da gencin yanına koşarak:

—Dostum, dedi; arzu ettiğiniz vechile iş yoluna girdi. Padişah efendimiz sizi bu iş için huzurlarına çağıracaklar ve tacını size giydireceklerdir!. dedi.

Padişahın perde arkasından dinlemekte olduğundan haberi olmayan genç de:

—Pekala!.. dedi.

Bu ispat karşısında, padişah bir bardak şerbet yaparak gence göndermeye karar verdi, bu şerbet ertesi günü kuşluk yemeğinden sonra gence verilecek ve şüphesiz içinde zehir bulunan bu şerbeti içince ölecekti!.

Zehir bardağını yanlışlıkla müfsid içerek geberdi

Ertesi gün padişah sabırsızlıkla gencin ölüm haberini beklerken, nedimlerinden birisi:

—Padişahım sizlere uzun ömürler.. Bendelerden birisi ansızın öldü.

—Nasıl öldü?.

—Nedimlerinizeden birisi sabahleyin hamamdan çıkınca hizmetkârlardan birinin götürmekte olduğu şerbeti içince, anlaşılan kan beynine çıkmış ve hemen ölmüş.

— Bu adam çok sevdiğim akıllı genç mi?.

— Hayır efendim, onun en çok arkadaşı olan

Sayfa: 12

Mektepliler Alemi

Numero:3

nedim!...

Anladınız ya, akıllı genci iftira ile öldürtmek isteyen kışkanç herif... Padişah bu vaka üzerine bu işte bir sır olduğunu anladı, ve meseleyi anlamak için genci huzuruna getirtti. Uzun uzadıya görüştüler; bunun üzerine ölen herifin kışkançlığı, ikiyüzlülüğü ve fitneliği hep meydana çıktı; bu suretle anlaşıldı ki; bu herif doğrudan doğruya kendi kazdığı kuyuya düşmüştür!.

Bunun üzerine büyük bir meclis kuruldu; buraya memleketin bütün büyükleri, ulemâ, vezirler davet edildiler, bu mecliste, padişahın ihtiyarlığı hasebi ile dua ve tövbe için çekilmek istediği ve evladı da olmadığı için yerine memleketin en akıllı bir genci olan nedimini koymak arzusunda olduğunu beyan eyledi. Ve meclisin bütün azaları padişahın bu arzusunun son derece muvafık olduğunu söylediler..

Bunun üzerine padişah mecliste bulunan gence; vatana hizmet edeceğine dair yemin ettirdikten sonra, tacını çıkarıp gence giydirdi.. Bu suretle bu genç de sadık ve akıllı olmasının mükâfatını gördü.. Meşhur meseldir ki: "Hak, güneş balçıkla sıvanmaz " ve yine atalarımız demiştir ki:

" Kazma komşunun kuyusunu, düşersin içine!."

3.14. BİLMECELERİMİZİN MÜKÂFATI

Birinci sayımızdaki bilmecelemize gelen cevapların arkası alınmadığından kazananların isimlerini bu sayıda bildiremedik. Gelecek sayıdan itibaren mükâfatlarımızı kazananların isimlerini geçirmeye başlayacağız.

3.15. DİKKATLE OKUYUNUZ!..

Müsabaka ve bilmecelerimizin cevaplarını adı bir kâğıda yazıp katlarsanız on paralık pul ile gönderebilirsiniz. Beş kuruş paranıza yazık değil mi?. Aramacalarımız için de resimlerini kesip göndermeye lüzum yoktur. Bize iyice tarif ederseniz iş olur.

3.16. FOTOĞRAFÇILIK

Meraklıların çokluğundan anlaşılıyor ki fotoğrafçılık tatlı ve meraklı bir sanattır. İşte tatlı olduğu kadar meraklı olan bu sanatın bütün müşküllerini mecmuamız bu sayısından itibaren sevgili okuyucularına anlatmak ve öğretmekle memnun olacaktır. Bundan başka fotoğrafçılığa ait her sualinize mütehasssımız tarafından lazım gelen cevaplar verileceği gibi meccânen fotoğrafçılık dersi de verilecektir. Hatta (Şasi)'ye cam takmak veya camları, filmleri yıkamak istediğiniz zamanlar hiç zahmet etmeden bu işlerinizi yapabileceksiniz.

Size lazım geldiği derecede fotoğrafçılık dersi vermeyi, aynı zamanda camlarınızı, filmlerinizi banyo etmeyi ve daha sair işlerinizi yapmayı İzmir'de hepimizin bildiği Beyler Sokağı'ndaki Sudi Kütüphanesi deruhte etmiştir ki bundan dolayı siz çocuklarımızı tebrik ederiz. Fotoğrafçılık hakkındaki yazılarımıza başlamadan evvel yapılması lazım gelen şeyleri yazalım:

Fotoğrafçılık 1829 senesinde yani 95 sene evvel keşfedilmiştir. Avrupa'da mektep talebelerinin en sevgili oyuncakları fotoğraftır. Fotoğraf; dünyada mevcut eşyanın resmini güneşin aydınlığı yardımıyla çizmekten ibaret olup bunun için birçok aletler icat edilmiştir. Bu aletler de şunlardır: Fotoğraf makinesi, karanlık oda ve karanlık oda içerisinde yapılması lazım gelen işler için aletler, cam üzerine çıkarılan resimlerin kâğıda geçirilmesi için de bazı aletler ki bunlardan sırası geldikçe ayrı, ayrı bahsedeceğiz.

İstanbul'un meşhur Pazar Ola Hasan Bey'i!

Dünya Havadisleri:

3.17. GAZ TENEKESİ KADAR KAFA!

İstanbul'da meşhur Pazar Ola Hasan Bey'i bilir misiniz?. Kafası bir gaz tenekesi kadar büyüktür. Ona göre fes bulmak kabil değildir. Bunun için bir külah yapmışlardır. Önünde" Maşallah Hasan Bey" diye yazmışlardır. Öyle ya bu kadar büyük başa nazar değmez mi?. Eğer bazılarının dedikleri gibi büyük başlılar akıllı olsaydı Pazar Ola Hasan Bey de şimdi mutlaka reisicumhur bulunacaktı.

3.18. ÖLÜSÜ DE DERT İMİŞ!..

Geçenlerde İngiltere'de (275) kilo ağırlığında bir kadın öldü. Cenazesini evinden dışarı çıkarmak için pencere ve duvarlara hususî makaralar koydular. Gümrükten balya kaldırı gibi caddeye sarkıttılar, kocaman bir arabayla mezarlığa götürdüler.

Her Hafta Bir Nasihat:

3.19. EŞEK VE GÖLGESİ YAHUT KAVGA ETMEYİNİZ, YOKSA HER ŞEYİ KAYBEDERSİNİZ

Bir genç, bir gün köye gitmek üzere bir eşek kiralar. Hava pek sıcak ve güneş pek yakıcı olduğundan, yolda biraz istirahat lüzumunu hisseder; genç, eşeğin gölgesine

oturur, fakat eŖeğin sahibi güneŖte kaldığını görünce, eŖeğin gölgesinden istifade hakkının kendisinin olduğunu söyler!. Genç: “Sen bana bu seyahat müddetince eŖeği kiraladın!” der. EŖeğin sahibi de: “Evet, sana eŖeği kiraladım, gölgesini değil!..” diye cevap verir. Onlar bu kavgada devam ederlerken, uzun müddet daha sırtındaki adamlarla yol yürüyeceğini düşünen eŖek de selameti firarda bulur!.

3.20. SİZ BU İŖE NE DERSİNİZ?..

Bundan üç sene evvel Fransa'da bir sinema oyuncusu ölmüŖtü. Bu kadının binlerce liralık serveti vardı. Bu paranın nasıl sarf edileceğini bildiren kâğıdı buldular ölen kadın Ŗöyle yazmıŖtı: "Konaklarımı, mağazalarımı, bütün paramı sevgili köpeğim “Fidel”e bırakıyorum. Çünkü ömrümde ondan başkası beni tamamıyla sevmedi. Yalnız o bana sadık kaldı. Nankörlük etmedi ve candan sevdi.”

Köpeğin başına birkaç hizmetçi koydular. Ŗimdi o mesut köpek kocaman konağın, hizmetçilerin efendisi olduğu gibi paranın da sahibidir.

3.21. AFFEDİNİZ!..

Makinistin bir hatası yüzünden bir kısım mecmuamızın Sayfaları yanlış basılmış. Sonradan gördüğümüz bu hatadan dolayı çok müteessir olduk. Böyle bir hatanın bir daha olmayacağını temin etmekle beraber küçük okuyucularımızdan af dileriz.

Sayfa: 14

Mektepliler Alemi

Numero:3

3.22. NE SİHİRDİR NE KERAMET!.. EL ÇABUKLUĞU MARİFET -2-

Nuri'nin yaptığı tecrübeler, küçük misafirlerin hakikaten hoşlarına gitti; fakat ev sahibinin oğlu oyunların sırrına ermek için yerini deęiŖtirmiş ve hokkabaza daha fazla yaklaŖmıŖtı!

Cingöz hokkabazın bu yer deęiŖtirme hareketi gözünden kaçır mı hiç?.

— Görüyorum ki, dedi. Yaptığımız tecrübeler Fahri Bey'in pek hoşuna gidiyor; böylece yakından daha iyi görebilirsiniz. Fakat ben bu defaki tecrübeyi beraber yapmayı daha muvaffak buluyorum. Bana lütfen mendilinizi verir misiniz?. Pekala Ŗimdi bizde nikel kırk paralık veriniz, isterseniz onun üzerine mesela kırmızı kalemle iŖaret de koyunuz..

Fahri Bey mendille işaretlenmiş parayı hokkabaza verirken arkadaşlarına öyle bir bakışla baktı ki... Bu defa hokkabazın hilesini tutacağına emin olduğunu azametle arkadaşlarına bildirdi.

Hokkabaz, Nuri Bey'e parayı baş ve şahadet parmaklarıyla ve mendil ile birlik tutmasını rica etti; ve bir bardak suyu önüne koyarak:

— Lütfen, dedi, parayı suyun içine bırakır mısınız?. Nuri Bey parmaklarını açtı, ve paranın

"Tring" diye bardağın içine düştüğünü duydu. Paranın bardağa düştüğüne şüphe yoktu; fakat hokkabaz mendili çekerek:

— Para bardağın içinde yok!. dedi.

Gözlerini dört açan Fahri Bey de bu hakîkati gördü, ve çok şaştı. Hokkabaz sözüne devam ederek:

—Para bardaktan uçmuş olmasın!.. Acaba yeleğimin cebinde bulunan şu para, sizin bardağa düşürdüğünüz para değil midir?. dedi ve Fahri Bey'in bir an evvel kırmızı kalemle işaretlemiş olduğu parayı yeleğinin cebinden çıkardı!.

Çocukların hepsi birden hem hokkabazı alkışlıyorlar, hem de Fahri Bey'in mahcubiyet ve alıklığına gülüyorlardı. Hokkabaz, zavallı Fahri'nin mahcubiyetini görmemezliğe gelerek sözüne devam etti:

— Fakat.. Sana yine ne oluyor?.. Ha, çapkın yine bardağımı çaldın, hele gel bakalım..

Ali de birinci defa gibi süklüm, büküm hokkabazın yanına geldi; o bu defa cebinden su mu, mürekkep mi yoksa şerbet mi dolu bir bardağın çıkacağına emindi. İşte hokkabaz cebinden bardağı çıkardı bile.. Çocuklar artık kahkahalar ile gülüyorlardı. Fakat bu defa hokkabaz hiddetlendi:

— Yo...k! dedi. Siz benimle alay ediyorsunuz. Ben de sizi ıslatayım da görünüz..

Ve, bardak tutan elini bütün uzunluğuyla kaldırarak içindeki suyu çocukların üzerine serpti. Fakat hayret.. İslanmamak için eğilen, kolları ve elleri ile yüzlerini kapatan çocukların üstüne bir damla bile su düşmedi.

Su ne olmuştu?.. Sanki birdenbire uçmuş, yok olmuş gitmişti!..

3.23. OKUYUCULARIMIZA

Gelen mektupların ekserisi Seda-yı Hak Matbaası adresine geliyor. Hâlbuki mecmuamızın Seda-yı Hak Matbaası ile bir alakası yoktur. Ancak idarehanemiz matbaa dâhilinde olduğu için bundan sonra göndereceğiniz her türlü mektup, para vesaireleri Seda-yı Hak Matbaası dâhilinde Mektepliler Alemi İdarehanesi'ne diye gönderiniz.

3.24. 10.000 KURUŞ MÜKÂFAT PEK YAKINDA

Almadığınız (Mektepliler Alemi) var ise alınız ve sabırsızlıkla neticeyi bekleyiniz.

Sayfa: 15

Mektepliler Alemi

Numero:3

Hikâye:

3.25. DARILMACA YOK!.. -2-

Yazan: Muallim Kadir

Ali, Hacılar köyünü bilmiyordu. Köse'ye sordu. Sakalsız çenesiyle "Nah! Şuracıkta!" dedi.

Ali yola çıktı. Bir saat, beş saat, on saat yürüdü. Hacılar köyü görünmedi. Etrafında yolcular da görünmüyordu. Akşam güneş batarken ufak bir köye vardı. "Acaba burası mı?" diyordu. Sordu. Ona güldüler:

— "Hacılar Köyü Sivas'ın ötesinde.. Sen ters yola gelmişsin.." dediler.

Ali geriye döndü. Bütün gece yürüdü. Köse'ye kızıyordu. Sivas'a döner dönmez eve girdi. Köse'ye çıkıştı. Fakat Köse hiç halini bozmadan cevap verdi:

— Darılmaca yok!.

Böyle böyle, bir ay geçmeden Ali'ye çektirmediği eziyet kalmadı. Bir gün Ali, çekilip gitti ve Köse de bahsi kazandı.

Aradan birkaç gün geçti. Köse yine çarşıya indi. Ali'nin ortanca kardeşi Veli'yi buldu. Ona da eski sözleri söyledi. Ali'ye dediklerini tekrar etti. Veli razı oldu. Hemen ertesi gün işe başladı. Fakat iki ay geçmeden Köse'nin bin türlü eziyetlerine kurnazlıklarına dayanamadı. Kaçtı, gitti. Ve Köse bu defa da bahsi kazandı.

Sıra küçük kardeşleri Osman'a gelmişti. Ona biraz esmer olduğu için Kara Osman derlerdi. Hepsinden daha akıllıydı. Fakat Köse kendisine çok güveniyordu. Bir gün kahvede Osman'ı buldu. Ali ile Veli'ye dediklerini dedi. Osman'ın gözünde sevinç parladı. Hemen razı oldu. Ertesi gün işe başladı.

Osman sabahleyin koyunları alıp giderken Köse ona şöyle dedi:

— Öğleye kadar bekle!. Ben sana yemek getireceğim beraber yiyelim.

Osman güldü. "Peki" dedi.. Öğle oldu. Köse görünmedi. Osman'ın sabrı tükendi. Çok acıkmıştı. Derhal iki elini boru gibi yaparak ağzına dayadı. Karşıdaki çoban arkadaşına bağırdı:

— Hey! Çoban!

— Ne var?.

— Sende ekmek var mı?

— Var... Sende katık var mı?

— Var.. Var!. Gel beraber yemek yiyelim!..

Çoban geldi. Derhal bir ateş yaktilar. Osman sürüye daldı. En körpe bir kuzuyu seçti. Hemen kestiler ateşte bir güzel kızarttilar. Karşı karşıya oturup afiyetle yediler.

Köse ister gelsin, ister gelmesin! Güneş batarken Köse göründü. Osman içinden gülüyordu. Ses çıkaramadı. Köse yaklaştı. Osman'ı yemeğe çağırdı. Osman olanı biteni anlattı. Köse'nin yüzü buruştu. Osman'ı azarlamak istedi. Fakat Osman hiç halini bozmadan cevap verdi:

— Darılmaca yok.

Köse iki gün sonra Osman'ı çağırdı:

— Osman!.. Yukarı köyde tanıdıklardan Hüseyin Ağa var. Ona git! Bana on beş koyun gönderecek. Al, gel!

Osman yola çıktı. On saat gitti. Hüseyin Ağa'yı buldu. Koyunları aldı. Geri döndü.

Hava sıcaktı. Güneş tam tepede, her tarafa ateş döküyordu, Osman terledi. Koyunlar da soluyorlardı. Yolun döneğinde bir pınar gördüler. Oradaki çınar ağacının gölgesine koştular. Osman da oturdu. Pınardan su içti. Yorulduğu için uyumak istedi ve çok geçmeden gözlerini kapadı.

3.26. ARAMACA

Burada kır keçisi var mı?.

3.27. BİLMECEMİZ

İstanbul'da kaç (taş) var?..

3.28. ARAMACA VE BİLMECEMİZİN MÜKÂFATI

Halledenler arasında kura çekilerek:

Birinciye: Bir aylık abonemiz

İkinciye: Zarif bir cep defteri

Üçüncüden onuncuya kadar: (Mektepliler Alemi)'nin şık kalemlerinden.

3.29. SUDİ ŞUBESİ

Mekteplilere ait her türlü kitap, kırtasiye ve fotoğraf levazımı deposittir.

3.30. BÜYÜK MÜSABAKAMIZ NUMERO: 3

Bu acayip hayvan nedir?.

Dört nüshada bitmek üzere tertip ettiğimiz bu mühim resimli müsabakamız çocuklarımıza gayet hoş ve aynı zamanda fâideli olacaktır. Dört müsabakanın hepsinde de muvaffak olanlar arasında kura çekilerek:

Birinciye -(2) lira

İkinciye-(1) lira

Üçüncüden yirminciye kadar yarım lira

Yirmi birinciden otuzuncuya kadar birer aylık abonemiz hediye edilecektir.

3.31. İZMİR SUDİ KÜTÜPHANESİ ŞUBESİ

Mecmuamızın umûmî tevzi'-i mahallîdir. Eski ve yeni nüshalar her zaman tedarik edilebilir. İzmir'deki okuyucularımız bilmece hallerini vesairelerini işbu Sudi Kütüphanesine getirebilirler..

3.32. DİKKAT!

Kuponsuz gönderilen cevaplar nazar-ı itibara alınmaz. Anketimize verilecek cevaplar için de yirmi gün müddet konulmuştur. Acele etmeniz lazım gelir..

Büyük Müsabaka Kuponu:3

Bilmeceler Kuponu:3

Seda-yı Hak

Müdüri mes'ûl: Muallim Hüsni Osman

Yıl: 1 İdare ve Müracaat Yeri: Beyler Sokağı'nda "Seda-yı Hak" Matbaası Mektepliler Alemi mesleğimize uygun yazılar memnuniyetle kabul edilir.	Sayı:4 Abone Şartları: Senelik 220, altı aylık 110, üç aylık 55, bir aylık 18 kuruştur Her türlü evrak sahib-i imtiyaz namına gönderilmelidir.
--	--

4. MEKTEPLİLER ALEMİ, C: 1, NU. 4

17 Mart

(Salı) Nüshası 5 Kuruştur

Annelerine uyduracakları yalanı hazırlamakla meşgul iki mektep kaçağı

4.1. CEVAPLARIMIZ

Kızıl Çullu: Amerikan Koleji'nde A. Adnan Efendi'ye:

Yazınız güzel.. Mecmuaya geçecektir.

Alaşehir Kız Mektebi talebelerine:

Ders esnasında alınıp gönderilen resim çok donuktur. İyi çıkmaz. Mümkünse iyisini gönderiniz.

Memnuniyetle mecmuaya koyarız, gösterilen alakaya teşekkür ederiz.

Tire Erkân Numune Mektebi'nden Recep Muharrem Efendi'ye: Mecmuayı çok sevdiğinizi anlatan mektubunuzu aldık. Teşekkürler ederiz. Her nüshada sıhhî nasihatler konmasını istiyorsunuz.

Yapacağımızı vaat ederiz. Sualiniz.... Elektrik geceleyin odada zarar verir mi vermez mi?.

Elektrik; fazla ziya neşreden ampuller (şişe) buzlu olursa hiçbir zarar vermez, bilakis fâidesi vardır.

İzmir Darülfünun'dan Ahmet Ziya ve Hüsamettin Efendiler'e:

Mecmuamızı tebrik ediyorsunuz, teşekkür ederiz. Hikâye ve resimleri bundan sonra istediğiniz şekilde koymaya çalışacağız.

Göztepe'de Fevzi Efendi'ye:

13 yaşındayken idmana başlamanın doğru olup olmadığını soruyorsunuz.

Jimnastik her zinde bulunan insanlara birçok fâideler temin eder. Fakat usûlü dairesinde çalışmak şartıyla elinize hiçbir alet almadan, fazla yorulmamak şartıyla ve muayyen fâsılalarla İsveç hareketi yapınız.

İzmir İstiklal Mektebi beşinci sene talebesinden Ali Rıfkı Efendi oğlumuz:

Sualiniz— Fotoğrafçılığı nasıl ve kim icat etti?..

Oğlum; 16. asırda Porta isminde bir İtalyan, dürbünden geçen hayalin buzlu cam üzerinde görüldüğünü meydana çıkarmıştır. Bilahare Voloston nam zat Porta'nın kutusunu ıslah edebildiyse de hayalin kâğıt, teneke ve cam üzerine tatbik[in]e muvaffak olamadı. Nihayet buna muvaffakiyet 1829 senesinde Niyeps nam zata müyesser oldu. Mûmâileyh ilk defa resmi bakır levha üzerine nakledebildi. Yine bu tarihte Dağar namındaki zat ile meşhur adamlardan Niyeps ile teşrik-i mesai ederek nitrat darjanlı mevadd-ı isti'malini tecrübe etti. Kırk sene kadar devam eden tecrübeden sonra (Nibe) namında bir Amerikalı hali hazırdaki cam ve kâğıtları amelî olarak icat ve temin etmiştir.

4.2. OKUYUCULARIMIZA MÜJDE

Küçük arkadaşlarımızdan aldığımız mektuplarda bilmece kuponlarının kaba konulması isteniyor ve koparırken koleksiyonların bozulduğu söyleniyor. Çok haklıdırlar. Biz de bunu düşündük. Bunun için bundan sonra mecmuaya kap yaptırıyoruz. İş biter bitmez hem okuyucularımızın arzularını yerine getireceğiz hem de mecmuanın renkli çıkarılmasına gayret edeceğiz bu da pek geç kalmayacaktır. Gösterilen alakaya candan teşekkür ederiz.

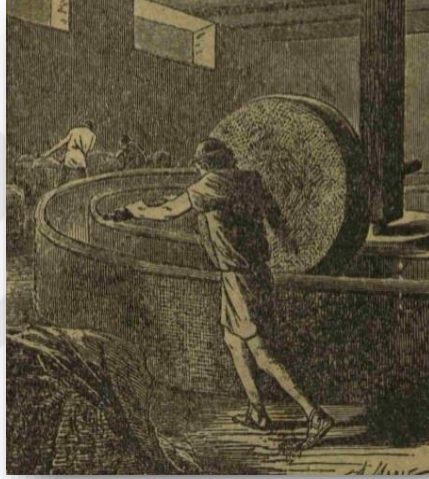
4.3. HIÇ YORULMADAN BİR LİRA KAZANMAK İSTER MİSİNİZ?!

(Mektepliler Alemi)'ne muhtelif arkadaşlarımızdan temin edeceğimiz abone parasının yekûnu beş lirayı bulduğu takdirde bunun bir lirasını size terk edeceğiz. Daha fazla abone bulana bu nispette para vereceğiz.. Bulduğunuz abonelerin adresleri ile paralarını idarehanemize gönderiniz.

Yıl: 1 İdare ve Müracaat Yeri: Beyler Sokağı'nda "Seda-yı Hak" Matbaası Mektepliler Alemi Mesleğimize uygun yazılar memnuniyetle kabul edilir.	MEKTEPLİLER ALEMİ Sahib-i İmtiyâz: Muallim İlyas Bahri	Sayı:4 Abone Şartları: Senelik 220, altı aylık 110, üç aylık 55, bir aylık 18 kuruştur Her türlü evrak sahib-i imtiyaz namına gönderilmelidir.
---	---	--

Haftalık Terbiyevî, Edebî, İlmî, Mizahî Çocuk Mecmuasıdır

Her Hafta Fâideli Bir Ders

Meşhur Plot tahsiline devam edebilmek için geceleri değirmen çevirirdi

4.4. EKMEK

Bir Çocuğun Kabahati-Büyük Babamın Ekmek Hakkındaki Fikirleri-Köylülerin Fikri-Çift Sürme- Tohum Ekme-Hasat-Harman-Değirmenci ve Ekmekçinin Emekleri Ekmeğin Tarihi- (Plot)'un Hayatı- Hasîsliğin Bir İyiliği-Hülâsa

Bir gün mektebe giderken, derenin çamurlu suları arasında beyaz bir ekmek parçasının batıp çıkarak gittiğini gördüm: Şüphesiz bir çocuk tarafından katığı bittikten sonra atılmıştı. Belki size garip görünecektir. Fakat bu ekmeğin herhalde beş, on para bir kıymeti vardı ve ben bu beş, on paralık nimetin kaçıp gitmesine çok üzüldüm.

“Bu üzüntü bana nereden geliyor?..” diye sorarsanız, size derim ki büyük babamdan kalma bir âdetimdir. Çünkü, büyük babam seksen yaşında bir ihtiyar olduğu halde ekmeğe çok hürmet eder; ve yerine göre de beş paranın israfına razı olmazdı:

Bize: —Ekmek, Cenab-ı Hakk'ın insanlara en büyük ve en evvelki bir ihsanıdır... Ekmek yiyen insanlardan hiç birisinde bir fenalık görülür mü? Her gün ekmek yeriz; hâlbuki bıkmak şöyle dursun, gün geçtikçe onu daha fazla severiz... Ekmeğin tadını anlayan hastadan korkmayınız, ümidi kesmeyiniz. Ekmeğin tadını anladığı andan itibaren bir hasta iyiliğe yüz tutmuştur. Hâsılı insanların asıl rızkını ekmek teşkil eder; bir fakir, Cenab-ı Hakk'tan ekmek parasını bekler, onu kazandığı gün yaşamak kolayını bulmuş olur. Ondan sonrasına gelince sabırla olur. Çocuklar ekmeğe hürmet ediniz

Sayfa: 4

Mektepliler Alemi

Numero:4

Ekmek insanlara en saf ve hele say'ın en güzel bir semeresidir. Ekmeği güzel saklayınız, kudretiniz varsa fakirlere veriniz, fakat bir kırığına bile yerlere atmayınız. Çünkü bir kuş yuvasını yıkanın bir gün gelip de evsiz kalacağı gibi ekmeğini yere atanın da bir gün: Ah keşke o mübarek ekmeği atmasaydım... diye ağlayacağı da muhakkaktır! der, ve ihtiyarlıktan kurumuş zayıf parmaklarıyla önünde bir kırık bile bırakmaz, hep toplardı. Çocukluğumda, ailemden aldığım bu terbiye ve fikir, büyüyerek mâlûmâtım arttıkça daha kuvvetlendi.

Siz, yemek masasının üstünde önünüzde duran bir dilim ekmeğin ne kadar masraflara, emeklere muhtaç olduğunu hiç düşünmediniz mi?. Hayır, değil mi?. O halde bu hususta toptan bir fikir almak ister misiniz?.

—Evet mi, diyorsunuz?. O halde başlayalım: sonbaharın yağmurları, yazın şiddetli sıcaklarıyla sertleşmiş ve kurumuş olan toprakları yumuşatmakta ve ıslatmaktadır. Bizim köylerimizde, köylüler artık öküzlerini ahırlardan çıkarmışlar ve tarlaları, büyük ve eski sabanlarıyla toprakları alt ve üst etmeye başlamışlardır. Eğer bir çiftçiyi çift sürerken görmüşseniz, zannedersiniz ki bütün zahmeti öküzler çekerler, çiftçi de bir eliyle sabanın sapını tutar, diğer eliyle de, uzun değnekle öküzleri dürter; hâlbuki ne kadar yanlış zan, çiftçi de öküzler kadar yorulur; sabanı sağa, sola gitmekten men etmek, sabanı toprak altında hep aynı derinlikte götürmek çok yorucu bir iştir. Bu iş tarlanın büyüklüğüne göre bazı günlerce sürer, koca bir tarlayı karış karış sürmek için hep bir yerde kaç defalar gidip gelmek lazım! Bilmem hiç dikkat ettiniz mi?. Çiftçi çift sürerken de: "De..Ha..Hu.." der durur.. Bunu lüzumsuz zannetmeyiniz...

Eski usûl bir fırın

Öküzler bu sesi duymazlarsa, çok yorulurlar..

Nihayet günlerce emeklerden sonra, saban tarlada bir avuç yeri bile altüst etmeden bırakmamıştır. Bu suretle hava, nebatata, toprak, gübre ve su kadar lazımdır. Otlar ve ağaçlar da havaya muhtaçtır.

Bazen bu ameliyât tekrar edebilir; yahut, mahsûl kaldırıldığı zaman bir defa ve ekilirken de bir defa olmak üzere iki defa yapılır...

Bundan sonra, taneleri serpmek sırası toprağa gelir.. Toprağa bir tanecik verilir, sonra ondan bir yerine on, on beş, yirmi tane alınır.. Köylü önlüğüne birkaç okka ekeceği buğdaydan koyar, ve onu sürülmüş yerde muntazam bir yürüyüşle yürüyerek avuç avuç

Sayfa: 5

Mektepliler Alemi

Numero:4

serper. Vakıa bu işin eziyeti azdır, fakat bunda da marifet ve ustalık lazımdır: çünkü tohumları sürülmüş tarlanın her tarafına, hem az veya çok olmamak üzere serpmelidir.

Taneler serpildikten sonra, sürgü ile sürülür. Sürgü, altında uzun dişleri bulunan bir tahtadır. Bu sürgü tarlada bir iki defa çekildikten sonra, taneler toprağın altında kalır; biraz vakit sonra filizlenir.. İşte sonbahar işi bitmiş demektir.

İlkbaharda, tarlaların ötesini berisini kaplamış olan muzır otlar ve kökler temizlenir. Nihayet, temmuzda hasada başlanır ki bunun ne kadar zahmetli olduğunu söylemek lazım gelmez zannederiz: Güneşin en şiddetli harareti her tarafı yakıp kavurduğu bir zamanda zavallı çiftçi, tarlaların buğdaylarını avuç avuç tutarak

oraklamaya mecburdur. Sabahtan akşama kadar güneş altında, yere doğru eğilerek çalışma.... Ne kadar güç bir iş!.

Bu biçilen otlarda başaklar vardır. Başaklarda da buğday taneleri bulunur, buğdayı kılçıklardan, samanlardan ayırmak için demet, demet harmana götürürler. Harman işi de yine güneş altında, öküzler tarafından çekilir ve altında çakmak taşlarından dişleri bulunan bir aletle yapılır, birkaç gün onlar bu suretle dövüldükten sonra, savurmaya başlarlar, hafif esen rüzgâr, samanı uçurur, ağır olan buğdaylar da çiftçinin ayakları altına düşer.. Samanlar ayrı çuvallara, buğdaylar da ayrı çuvallara doldurularak ambarlara kaldırılır... Burada çiftçinin işi tamam olmuş olur.

Sonu beşinci sayıda

Faik Şemsettin

4.5. 10.000 KURUŞ MÜKÂFAT PEK YAKINDA

Almadığınız (Mektepliler Alemi) varsa alınız ve sabırsızlıkla neticeyi bekleyiniz.

4.6. FOTOĞRAFÇILIK- MAKİNE

Makineler resim almaya yarayan bir alet olup tahta bir kutu ve bu kutunun bir tarafında bir delik ve deliğe geçirilmiş bir cam ve bu camın karşı tarafında da camdan dışarıyı görebilmek için bir buzlu camdan ibarettir. Her gün elinizde bulundurduğunuz Pertosiz (Pertosiz) ile bir tahta kutusu güzel bir makine olabilir.

Şimdi bu makineyi yapalım, mukavva ve yahut tahta bir kutu alınız. Bu kutunun bir tarafını bir metelik kadar deliniz, o deliğe ya bir pertosiz ve yahut adî bir cam geçiriniz. O deliğin tam karşısına bir buzlu cam takınız, bu iş bittikten sonra kutunun içini, dışını siyah kâğıt veya bir bezle kaplarsanız bir makine meydana gelmiş olur.

Fakat bu makine ile istediğiniz resimleri alamazsınız. Çünkü her yeri noksandır.. Bunun için 96 seneden beri Avrupalıların çalışma çalışma meydana getirdikleri makineleri kullanmak mecburiyetindeyiz ki fotoğrafçılıktaki incelikleri görebilelim.

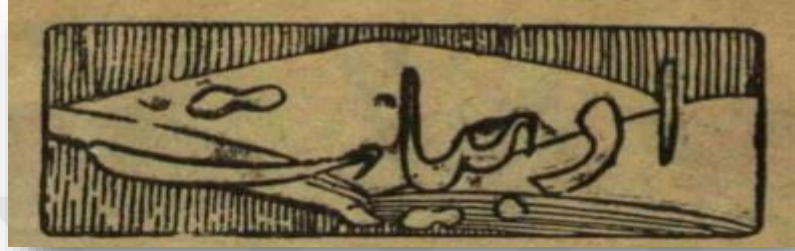
Avrupa'nın yaptığı bu makineler yukarıda tarif ettiğimiz gibi yalnız bir kutudan ibaret olmayıp fazla olarak bir de körüğü vardır ki bu köruk resmin büyümesini, küçülmesini ve gözlerin derecesine göre hayale berraklık verilmesini temin eder.

Gelecek haftaya çıkacak (Mektepliler Alemi)'nde şimdiye kadar hiç okumadığınız ve işitmediğiniz vakalar vardır. Şimdiden sabırsızlıkla bekleyiniz.

Sayfa: 6

Mektepliler Alemi

Numero:4

Çocuk Edebiyatı:

4.7. KEDİ VE LİMON

Bir gün bulup bir limon,
Mırıldandı ron, ron, ron...
Ne güzel şey bu, dedi..
Yağmacı Tekir kedi..
İştah ile bir tattı..
Çabuk ağzından attı.
Görünüşe aldanan
Kedi gibi peşîman.

E. Ali

4.8. AKŞAM DUASI

(Ziya Gökalp)'in Büyük Ruhuna
Akşam oluyor,
Güneş soluyor,
Gece geliyor:
Ey Ulu Tanrı..
Doğdu ufka ay,
Tıpkı altın yay..

Yıldız, bir alay:
Ey ulu Tanrı...
Gönüller yorgun;
Denizler durgun..
Kalp sana vurgun:
Ey ulu Tanrı...
Yanık ülkeler,
Issız gölgeler,
Hep seni söyler
Ey ulu Tanrı..
Ver tatlı uyku..
Gönlüme korku:
Dökmesin koku:
Ey ulu Tanrı..
İçinde hülya;
Ver güzel rüya..
Kurtulsun dünya:
Ey ulu Tanrı..
Şen olsun obam
Annemle babam
Sevgili yuvam:
Ey ulu Tanrı..
Gecem hayrolsun,
Kubbe nur dolsun..
Keder boğulsun;
Ey ulu Tanrı...

Kadir Can

Olmuş ve Korkunç Sergüzeştlenden:

4.9. PARA İÇİN

Konya'nın köylerinden olduğunu söyleyen Ahmet Ağa, İstanbul'dan Amerika'ya, hem de Cenubî Amerika'ya kolaydan para kazanmak için gitmiş ve.. Şimdi yine öz vatanına dönmüştü. Cihanın bu kadar yerini gezen bir hemşeride anlatılacak meraklı şeyler vardır ümidi ile onun etrafını sardık; Ahmet Ağa, ta Amerika'ya gidip geldiği halde bir türlü bırakamadığı Konya şivesi ile ve Konyalıları has bir şakacılığı ile:

—Ne istiyorsunuz canım?. Sağ geldim ya.. Bundan meraklı ne olabilir sanki?. diyor, başka bir şey söylemek istemiyordu ama, bu sözü ile bize çok şeyler görüp geçirdiğini de anlatıyordu.. Nihayet gönlü oldu ve bize başından geçen bir vakayı anlatmaya başladı:

— (Peru)'ya vardığım zaman, uzunca bir müddet iş bulamadım. Cebimdeki para bittikten sonra ta memleketten getirdiğim gümüş saat ve kösteği, daha satılabilir her nem varsa sattım, nihayet bir gün satacak hiçbir şeyim kalmayınca ve açlık bütün kuvvetimi bitirince orada bir gazino ve bir küçük otel idare eden bizim (!) Ermenilerden Kırkor'a müracaat ettim, ve bana beş on pezo-cenubi Amerika'da beş frank kıymetinde bir nev'i akçe- vermesini rica ettim, hınzır Ermeni:

— Bana bak.. Burası Türkiye değil, ki beni soyasın. Sana beş para bile veremem. Açlıktan geber.. dedi.. Fakat bu memlekette ondan başka tanıdığım kimse yoktu, kendisine tekrar rica ettim, bunun üzerine:

— Ne kadar olsa bizde kibarlık vardır, sana acıdım, fakat açıktan para veremem. Şurada ormandan bana odun

Sayfa: 7

Mektepliler Alemi

Numero:4

keser getirirsen günde iki, üç pezo kazanabilirsin. dedi..

— Hemen şimdi giderim, fakat o kadar açım ki balta sallayabilmek için hiç olmazsa karnımı doyur..

Ben de aldığım yaraların tesiriyle bağırdım, kaldım

—Silahın var mı?

— Var..

— O halde onu bana rehin bırakırsan, sana yemek veririm..

Ben Ermeni'nin maksadını anlamayarak silahımı verdim ve karnımı doyurdum. Biraz canlanınca, baltayı omzuma vurarak ormana doğru yola koyuldum.

Kışın en şiddetli bir zamanıydı. Orman karlar altında bembeyaz olmuş ve derin bir sükût hüküm sürüyordu. Ben seçtiğim bir ağacı kesmeye başladım. Geçirdiğim açlık bana pek fena tesir etmişti, para kazanmak, bir daha aç kalmamak emeliyle o kadar aşkla çalışıyordum ki etrafımda olan biten hiçbir şeyden haberim yoktu, fakat birdenbire arkamdan keskin bir miyavlama duydum, ve dönüp bakınca, cenubî Amerika'da yaşayan ve hemen bir kaplan kadar vahşi ve kuvvetli olan yabani kedilerden ikisinin üzerime atılmak üzere olduklarını gördüm.. Korkmadım değil; fakat bu gözlere bakınız hele.. Öyle her şeye pabuç bırakacak hal var mıdır?. Korksam da korkmasam da bu canavarlarla boğuşmaktan başka ne çarem vardı.

Baltamı sallayarak bana en yakın olanın başına savurdum, fakat canavarın çevikliği baltanın başına değil, omuz başına inmesine sebep oldu. Hayvan can acısıyla üstüme atıldı, bereket ki yarası derin olduğundan pençelerini kullanamıyor, ben hayvanı boğazından sıkmaya başladım ve.. Geberttim. Fakat ikinci ile mücadele daha korkunç oldu. Bilmem ne kadar süren boğuşmadan sonra aldığım yaraların tesirleri ile bayıldım kaldım..

Bilmem ne kadar zaman sonra, kendime geldiğim vakit, sağ ve solda gebermiş iki yabani kedi gördüm, benden oldukça kan akmış, vücudumun, hele omuz başları yırtık içinde kalmıştı. Fakat yaralarım tehlikeli değildi. Evvela kedilerin postunu yüzdüm ve kasabaya götürdüm, sonra kestiğim odunları çektim ve o gün otuz pezoya yakın bir para elde ettim. Birkaç gün yaralarım baktıktan sonra çalışmaya başladım; odun kestim, herhangi işi buldumsa yaptım ve..

—..... Şimdi cebin para dolu olarak memleketine döndün değil mi?..

— Aha.. Öyle ya.. Ermeni bana fenalık etmek isterken iyilik etti. İnsan, aç kalmamak için- namussuzluk olmamak şartıyla- herhangi işi olursa olsun yaparsa, hem aç kalmaz; hem de zengin olur..

Sakalsız Hoca

(Mektepliler Alemi): İzmir'in en kıymetli muallimleri tarafından çıkarılan biricik çocuk mecmuasıdır.

Bir aylık abone olmak fırsatını kaybetmeyiniz. Yalnız (18) kuruştur.

Sayfa: 8

Mektepliler Alemi

Numero:4

4.10. İNSANIN KUVVETİ

Büyük bir yolun yüksek bir kenarında asırlardan beri bir kaya parçası vardı, ki bu bir heykele benziyordu.

Bu garip ve heykele benzeyen kaya asırlarca bulunduğu vaziyette kaldı.
Günlerden bir gün...

Her vakit aynı vaziyetinde ve yerinde durmaktan bıkan heykel bir gün bir öküzden kendisini yerinden oynatmasını rica etti.

Fakat öküz buna muvaffak olamadı, bu defa heykel kuvvetli boğadan aynı ricada bulundu, fakat boğa, iki hamlede boynuzlarının kırıldığını görünce bu sevdadan vazgeçti..

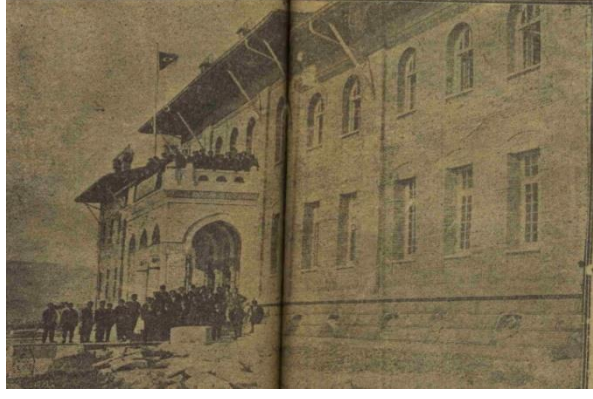
Sayfa: 9

Mektepliler Alemi

Numero:4

Heykel, bir ayağa da müracaat etti, fakat bu da asırlık heykeli yerinden oynatamadı.

Sevgili yavrulara muallimler yetiştiren İzmir Muallim Mektebi

Dört ayaklı mahluklardan fâide görmeyen heykel ricasını rüzgârdan tekrar etti, en şiddetli bir kasırganın bile..

Yerinden oynatamadığını gören heykeli bir gün aciz ve zayıf bir insanoğlu manivela sayesinde yerinden oynattı.

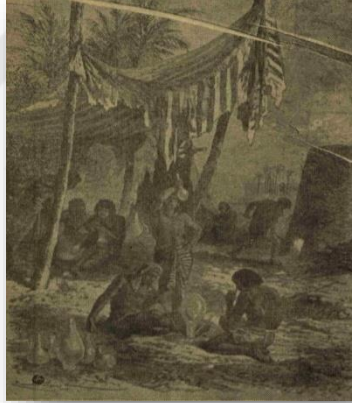
Ve bulunduğu yüksek yerden yuvarlanan heykel, yolun kenarında bin parça oldu...

Parçaları hâlâ insanın kuvvetine şahit gibi yığın halinde durmaktadır.

Sayfa: 10

Mektepliler Alemi

Numero:4

Kadim Mısırliler indinde camcılık mukaddes bir sanattı

Ahlaki Hikâye:

4.11. HAKİKİ KİBAR ÇALIŞIP KAZANANDIR..

Bir vakitler, uzak memleketlerin birinde bir dul kadın ile iki oğlan ve bir kızdan mürekkebin aslen kibar bir aile yaşamaktaydı.

Babasının ölümünden sonra, memleketin âdeti üzerine, ailenin reisi yerine geçen büyük oğlan, kendisini zevk ve sefaya salarak, babasından kalan mirası son habbesine kadar yiyip bitirir!

Zavallı aile bu sebeple sefaletin içine tamamıyla düştükten sonra, hiçbir şey yapmak kabiliyetine mâlik olmayan sefil evlat, sabah hiçbir kimseye bir şeycik demeden kaybolur, gider!

Ve epey bir zaman kendisinden hiç bahsedilmez; ihtimal ki o kendisine sığınacak bir yer, yiyecek bir lokma bulmuştur. Fakat parasız, pulsuz bıraktığı anne ve kardeşleri ne yapacaklardır?.

Diyeceksiniz ki on beş yaşında olan ikinci oğlan ile on üç yaşında bulunan kız kardeşi ve annesi çalışsınlar, değil mi?. Fakat o zamanlar ve o memleketlerde kibarlar için çalışmak adeta bir namussuzluk demektir!. Bunun için o vakitler mal ve mülkünü kaybeden kibarlar için askerlikten başka bir iş yok demektir! Ve eğer bu çocuk da sade kendisini düşünseydi, hemen asker yazılır, cesaretine göre bir nam kazanırdı!. Fakat on beş yaşında bir çocuk askerlik ile kendisini gösterinceye kadar anne ve hemşiresi ne yapacaklardı?.

İşte o vakitlerdeydi ki memleketin yeni malsız ve mülksüz kalan kibarlara iş olsun diye bu gibilerin yalnız şişhanelerde çalışabileceklerini ilan etmişti. Bizim fakir çocuk için bundan başka bir çare kalmadığı için anne ve hemşiresi bir şişhanede bulunan şehre götürdü ve orada tuttuğu işle rahatça geçinmeye başladılar. Fakat cam musâhabesinde

Sayfa: 11

Mektepliler Alemi

Numero:4

söylediğim vechile bu sanat pek güç bir iştir; her günkü işin yorgunluğu zavallı çocuğu kuvvetten düşürmekteydi.

Bir gün annesi ağlayarak:

— Oğlum, dedi. Bu sanat seni öldürecek.

— Fakat ne ile geçinelim?.

— Allah'a tevekkül olalım.

— Sade tevekkül bizi besler mi?..

Bu konuşmanın akşamı eve döndüğü vakit, genç camcı annesine:

— Artık camcılık etmeyeceğim.. Bundan sonra dokumacılık yapacağım!. dedi.

— Fakat oğlum bu nasıl olur?. Çuhacılık henüz kibarların yapacağı iş değildir!.

— Anneciğim; yaşamak için her iş- yeter ki namussuzluk olmasın! yapılabilir...

Benim tecrübem insanı rahat yaşıtan her işin kibar olduğunu ispat etmiştir.

Çuha dokumacılığı bu aileye hem daha fazla irâd getirdi, hem de genci camcılık kadar yormadı.

Fakat bu kadar zaman geçmesine rağmen büyük kardeşten hiçbir haber gelmemişti. Hatta onu öldü sanan annesi uzun zamanlar ağlamıştı bile!

Bir gün dükkânlarının önünden geçen bir askeri nasılsa yemeğe davet ederler; misafire şöyle dikkatlice bakan dokumacı küçük oğlan annesine:

— Tanımadınız mı?. Bu benim ağabeyimdir!. dedi.

Asker bunun üzerine soğuk bir tavırla:

— Belki bir vakitler biraderimdiniz, fakat şimdi siz benim kardeşliğime layık değilsiniz, siz esnaf olmuştunuz!. dedi..

— Hakkınız var.. Ben de yanıldım, ben size ağabey diye değil, aile servetini bitiren bir sefil diye hitap edecektim; eğer ortada çirkin bir hâl, bir ayıp varsa o da ana ve kız kardeşini beslemek için namusuyla çalışmakta değil, fakat ailenin servetini bitirdikten sonra ortadan kaybolmaktadır!. Siz, beş parasız, fakat kibar kalınız, biz sizi çoktan affettik ve unuttuk; fakat bizi tahkir etmemenizi ve rahat bırakmanızı istemek hakkımızdır.

Bu sözler, kibirli kibara ağır, fakat çok iyi bir tesir yaptı.

— Bütün sözleriniz haklıdır, bana da sanatınızı öğretiniz, ben de yaptığım fenalığı tamire çalışayım!. diye ricaya başladı.

Bu söz üzerine annesi oğlunun boynuna sarılarak:

— İşte!.. dedi. “Şimdi oğlumu buldum.”

F.Ş.

4.12. ESKİ İTİYADIN NETİCESİ

Eski devir hocalarından biri ders okutmakta olduğu talebesine daima şatafatlı ve tumturaklı cümleler öğretir ve bir cevabın bir veya iki kelime ile verilmesini[n] nezaketsizlik olduğunu söyler durmuş... Mesela bir bardak su içtim yerine:

— Bir kadeh âb nûş eyleyüp teskin-i ateş ve iktisab ferh-i beşmar eyledim. tarzında söylenmesini ister ve aksi hareket edenlere elinden gelen en ağır muameleyi yapmakta tereddüt etmezmiş..

Bu hal böyle devam etmekteyken soğuk bir kış günü mangalın başına geçen Hoca Efendi, elindeki maşa ile karıştırdığı ateşten bir kıvılcım-takriben yarım metre kadar uzun olan- hocanın kavuğuna sıçramış ve kavuğu yakmaya başlamış.. Bunu gören bütün talebe hocaya kavuğunun yandığını söylemek istiyor, fakat:

—Hoca Efendi, kavuğunuz yanıyor?. denilse, Hoca Efendi'nin bütün tavsiye ve nasihatlerine aykırı hareket edilecek ve muhakkak Hoca Efendi de kızdırılmış olacak...

Talebe düşünmüş, aradan dakikalar geçmiş.. Kavuktan haylice duman çıkmaya başladığı bir anda sınıfın en açığız ve çalışkanı ayağa kalkarak, hocaya:

— Ey Hoca-i bî-misal ve üstâd-ı zî-kemâl şu şakird-i pürkelâl şol vechle arz-ı hal eyler ki bi-iznillahli'l mutehal, nar-ı mangaldan bir şerare-i cevval, pür açup ser-i âle'l-âlinizdeki kavuğu işal eyledi. demiş; demiş ama kavuktan hayır kalmamış.

Sayfa: 12

Mektepliler Alemi

Numero:4

Karikatür:

Karikatürümüzü tezyin eden muhterem hocamız Dâru'l İrfan Müessisi Yusuf Rıza Efendi

4.13. AYAKLI TARİH KÜTÜPHANESİ

Bu nüshamızda siz yavrularımıza tanıtmak istediğimiz zât, İzmir muallimlerinin babası ve maarifin direğidir.

Ona maarifin direği demekte yerden göğe kadar hakkımız vardır. Çünkü böyle hocam gibi kelle kulak ve ense yerinde olanları ya cami veya kilise direğine teşbih ederler. Hâlbuki biz bu vasıfları muhterem hocamıza hiç de layık bulamadığımız için ona sadece

maarif direği demeyi muvafık bulduk. Hazretin, kolları geniş cübbe giymesi taşkın olan bilgi ve irfanına bir nişane olmak üzere kabul edilmelidir.

Dikkatle yüzüne bakarsanız gözlerinin velfecri okuduğunu ve yahut nereden bir menfaat doğacak diye şıldır şıldır döndüğünü görürsünüz.. “Ah” der, “şeytanı bir ele geçirirsem ona asırlarca ders verir ve kurnazlığın ne demek olduğunu öğretirdim.”

Esas mesleği muallimlik ve mektepçilik olduğu halde zât-ı şerif bilseniz ne kalıplara girmedi: bakkal mı olmadı, yağcılık mı yapmadı, peynir, zeytin mi alıp satmadı, hususiyle turşuculuğu hepsinden üstün ve kârlı bulduğunu, her vakit ağzının sularını akıtarak anlatır.. Bu Yahudî işiymiş diyenlere sen bakma, onlar para kazanmasını bilmeyen birtakım sersemlerdir. “Küllî şey’in mütevakkıf ilâ mangır.” Babam, mangır kazanmalı lafla peynir gemisi yürümez, ben çok laf edeni sevmem, ağzı dursun lakin elleri ayakları kafası işlesin. İşte benim perestiş edeceğim adam bu gibilerdir. deyişi vardır ki kahkahadan bayılırsınız.. Vaktiyle eski bir matbaanın kâğıt ve kırpıntıdan ibaret bulunan köhne eşyasını müzayededen alırken verdiği üç beş yüz banknota bakarak bazı kuş beyinliler, “İşte Hoca-i dânâ, yalnız bunda yanıldı ve yahut hesabını bilemedi”. demişlerdi. Sonradan o küflü paslı, eski sararmış kitapların altından zuhur eden litoğraf taşlarıyla makineleri görünce parmakları ağızlarında kaldı. Yalnız okka okka o hiçbir şeye yaramayacak zan olunan kitap enkazını bakkallara, peynircilere satarken merak edip de şöyle adî bir zihin hesabıyla şanlı hocamızın verdiği parayı çıkardıktan sonra daha yüzlerce lira kazandığını görenler, “Bu adam hakîkaten yamanmış” dediler...

Hocamızın sevimli yüzünü çerçeveleyen kırçıl sakallarının arasından bülbül yuvası gibi görünen mübarek ağzını açtı mı artık Bulgarların yedi değil, yetmiş batnında gelip geçen eâzımının isimlerini işitir, hayret edersiniz. Hazret söyledikçe açılır, açıldıkça coşar, telaşlı, telaşlı etrafına yalpa vurarak cereyan eden bir nehir gibi, küre-i arzın üzerinde yaşayan bütün medenî milletlerin ahvâl-i tarihîyeleri kulağınıza akar, ona ayaklı tarih kütüphanesi demekte tereddüt etmezsiniz..

Bilâ-istisnâ kendisinin meftûn-ı fezâili olmayan hemen yok gibidir. Hoca-i faziletmendimiz, kurduğu irfan evinde her sene birçok evlâd-ı vatani, hayatta lazım olacak silahla teçhiz ederek piyasaya atmaktadır. Hülasa hocamız İzmir halkı tarafından hürmetle yâd edilen ve büyük küçük herkes tarafından sevilen şakacı bir zattır.

Gül Dikeni

- (1) Ödemiş: Üç Eylül Mektebi Talebesinden 80 Mehmet Kemâl Efendi
- (2) İzmir: İstiklal Numune Mektebi talebesinden 211 Ali Rıfkı Efendi
- (3) İzmir: Amerikan Koleji talebesinden Adnan Efendi
- (4) Denizli: Kâtip Çelebi Numunesi talebesinden 70 Rauf Osman Efendi
- (5) Ödemiş: Üç Eylül Mektebi Talebesinden 78 Ali Fuat Efendi

4.14. ANKETİMİZE GELEN CEVAPLAR

Muallimlerimden hiçbir vakit mükâfat beklemem, mektebe üzerime farz olan şeyleri yapmak ve öğrenmek için geliyorum.

Ödemiş: Üç Eylül Mektebi dördüncü sınıftan 78 Fuat

Derslerimi bihakkın îfâ ettiğim zaman kalbimin sevinçle vurduğunu hissederim. Çünkü: O dakikada üzerime düşen vazifeyi tamamen yaptığımdan dolayı Muallim Bey'in hüsn-ü teveccühünü kazanmış olmak ümidiyle kalbimden çıkan manevî zevk bence en büyük mükâfattır.

İzmir: İstiklal Mektebi beşinci sene talebelerinden 211 Numerolu Ali Rıfkı

Bir çocuğun dersine çalışması tabiatın üzerine tahmîl ettiği bir vazifedir ki mükâfatını muallimin vereceği takdir varakasından ziyade istikbalden beklemelidir.

Kızılçullu: Amerikan Koleji talebesinden A. Adnan

Mektebe mükâfat için gelmiyorum. Vazifemi yapmak için gitmeye ve öğrenmeye mecburum.

Ödemiş Üç Eylül Mektebi dördüncü sınıftan Mehmet Kemâl

Üzerime düşen vazifeyi yapmaya mecbur olduğum için elverir ki ben muallim beylerin söyledikleri sözler zihnimde kalsın bana o mükâfat yetişir.

Adres: Denizli Kâtip Çelebi Mektebi talebesinden

70 Numarolu Rauf Osman

4.15. BİR GENÇ ÇOCUĞUN CENAZESİ GEÇERKEN KİMLER NE DER?.

Hoca: Dua ediniz.

Doktor: Dertten ve ağrılardan kurtuldu.

Çocuğun babası: Ağlamaktan boğuluyorum!..

Validesi: Oğlumu isterim!.

Bir yolcu: Ne güzel cenaze alayı.

Bir genç: Zavallı çocuk..

Bir genç kız: Sevimli bir çocuktur.

Bir kocakarı: Ne bahtiyarlık.

İyi adamlar: Allah ruhuna istirahat versin!.

Başkaları: Allah selamet versin.

Bir feylesof: Dünyadan bir fert daha eksildi.

Bir şair: Semada bir melek daha arttı.

Çocuklarım; anketimize verdiğiniz cevap dolayısıyla göndermekte olduğunuz fotoğrafların arkasına adresinizi yazınız. Bu sayımızdan itibaren cevapları fotoğraflarınızla birlikte neşretmeye başladık. Fakat bu, sıraya tâbi olduğundan benimki evvel seninki sonra geçti diye kimse gücenmesin..

Sayfa: 14

Mektepliler Alemi

Numero:4

Hikâye:

4.16. DARILMACA YOK!.. -3-

Yazan: Muallim Kadir

Epeyce zaman geçmişti. Uyandı. Akşamın alaca rengine karşı gözlerini ovuşturdu. Koyunlar uzaktaki çayırdaki otluoyarlardı, gerindi esnedi. Kalktı.

Koyunları yola sürdü. Yarım saat yürüdü. Bir de baktı ki üç tane eksik!. Başını kaşdı. Adam sen de, dedi. Darılmaca yok!.

Yürüdü. Gece oldu. Şehir uzaktı. Şuralarda bir köycük olsa hemen kalacaktı.

Uzakta bir ışık gördü. O tarafa döndü. Baktı ki bir kulübe.. İçeride iki çoban oturmuşlar, kuru ekmek yiyorlar. Kapıyı çaldı. İçeri girdi.

Koyunun en semizini kestiler. Kızarttılar. Sabaha kadar yediler, içtiler, eğlendiler. Sabahleyin de derin ve tatlı bir uykuya daldılar.

Pencereden içeri giren güneşle uyandı. Mutlak Köse merak etmişti. Çünkü üç gündür yolda kalmıştı.

Kalktı koyunları topladı. Bu sefer saymadı bile..

Şehre girerken büyük kardeşi Ali'ye rast geldi. Düşünüyordu. Sordu; Ali dedi ki:

— Ne olacak param yok!..

Osman, Ali'nin kolundan tuttu:

— Gel, dedi, sana para vereyim.

— Hadi be, sen de.. Köse'ye parasız hizmet ettiğini bilmiyor muyum?

Osman ısrar etti. Beraberce çarşıya yürüdüler. Koyunları sattılar Veli'yi de çağırdılar. Birkaç arkadaş da kattırıldı iki gün iki gece eğlendiler paranın altından girip üstünden çıktılar. Osman şarkı söylüyordu:

Kösem koyun istersen ağılda pek çok; beş on tane sattımsa darılmaca yok.. İster ağla, ister gül; benim karnım tok; sana yalan attımsa darılmaca yok..

Beş arkadaş birden bağıyorlardı:

"Darılmaca yok!.."

Köse'nin gözleri yoldaydı. Acaba diyordu; oğlana ne oldu? Nihayet beşinci gün Osman göründü.

Ne yanında koyun? Ne de elinde mangır vardı.. Hiçbir şey olmamış gibi Köse'yi selamladı. Köse sordu:

— Hani koyunlar?.

— Sattım..

— Niçin?.

— Harçlık vermedin ki.. Aç mı kalacaktım.

Köse kızdı bağırip çağırarak, belki de kavga edecekti. Fakat Osman şahadet parmağını uzatarak hatırlattı:

"—Darılmaca yok!."

Köse artık Osman'a emniyet etmiyordu. Ona hiçbir iş vermiyor, yavaş yavaş yanına aldığı için pişman oluyordu.

Fakat bir gün koyunlara bakacak kimse bulunamadı. Bin tenbih ile Osman'ı yolladı.

Otlakta bir hafta kalacağını söyledi.

Allah'ın kırında bir hafta kalmak Osman'ın hiç işine gelmiyordu. Fakat Köse'ye son oyunu oynamak düşüncesi ile gitti.

Birinci gün bir uçurumun kenarından geçiyordu. On kadar koyun aşağıya yuvarlandı. İkinci gün ağılın kapısını kapamayı unutmuştu bir tanesini kurt kaptı. Üçüncü gün pek yorulmuştu. On iki tanesini kırda unuttu. Dördüncü gün kırdan usanmıştı. Konuşmak için yakındaki köye gitti, gelişte sürünün biraz daha azaldığını gördü. Nihayet bir hafta sonra toplu ve kısır bir koyunla yola çıktı. Şehre döndü.

Köse onu karşıladı. Fakat hiçbir şey söyleyemedi. Durdu, durdu. Nihayet yumruklarını sıkarak

Osman'a saldırdı. Neredeyse vuracaktı. Fakat Osman güldü. Hiç halini bozmadan eliyle işaret etti ve dedi: "Darılmaca yok".

Arkası var

Sayfa: 15

Mektepliler Alemi

Numero:4

4.17. BİRİNCİ SAYIMIZDAKİ BİLMECENİN MÜKÂFATI

Birinci sayıdaki bilmece: Akşehir, Kırşehir, Nevşehir, Eskişehir, Yenişehir, Akçaşehir, Beyşehir, Seydişehir, Alaşehir gibi şehirlerin kaç tane olduğuydu.

Hesap oyununun halli: 9 rakamı herhangi bir rakamla darp edilirse, hâsıl-ı darbın cemi daima 9'dur:

Mesela 9 kere 9, 81'dir. 8 bir daha: 9' eder:

Coğrafya bulmacası: Bahr-i Ahmer, Akdeniz'den bir metreden fazla yüksektir.

Doğru halledenler arasında kura çekilerek birinciliği Ravza-i İrfan Kız Mektebi'nden Ruhşan

Şakir Hanım kazanmıştır, İzmir Saltanat-ı Milliye Kız Mektebi'nden 30 Numerolu Müzeyyen Eşref, Manisa İlk Kız Mektebi'nden Necile Abidin, Denizli Kâtip Çelebi Mektebi'nden 104 Mehmet Nazmi Efendi, Ayvalık İkinci Erkân Mektebi'nden 51 Muharrem Vehbi Efendi, Söke İlk Erkân Mektebinde Şube Reisi mahdumu Necmettin Zafer Efendi, Alaşehir Kız Mektebi'nden Nadire Cevdet, Kuşadası İlk Erkân Mektebi'nden 31 İbrahim Barbaros Efendi, Muğla Orta Mektebi'nden 169 Nevzat Efendi, Kızıllıçullu Amerikan Mektebi'nden 26 Orhan Fikri Efendi.

(Bâlâyâ isimlerini yazdığımız küçük okuyucularımızın vaadimiz üzerine mecmuaya resimlerini koyacağımızdan resimlerini idarehanemize göndermelerini rica ederiz.)

Kuşadası İlk Mektebi'nden 32 Mehmet Fehmi Efendi, İzmir Ravza-i İrfan Kız Mektebi'nden Mesrure Hanım, Darü'l İrfan Mektebi'nden 161 Halil İbrahim Efendi, İzmir İnönü Mektebi'nden 286 Nusret Hanım, İzmir İnönü Mektebi'nden 227 Lütfi Efendi, İzmir Sakarya Kız Mektebi'nden 59 Nuriye Hasan Hanım, Eski Foça Mektebi'nden 3 Münir Efendi, Kuşadası Kız Mektebi'nden 11 Emine Ferit Hanım, Manisa Lisesi'nden 101 Mustafa Kadriye Efendi, Ödemiş Üç Eylül Mektebi'nden 9 Mehmet Yunus Efendi, Salihli İlk Erkân Mektebi'nden 21 Ali Efendi, Buca'da Erkân Lisesi İlk Kısımdan 981 Rahmi Efendi, Manisa İlk Kız Mektebi'nden 40 Emine Ali, İzmir Saltanat-ı Milliye Kız Mektebi'nden 73 Müzeyyen İdris Hanım, Ödemiş 3 Eylül Mektebi'nden 78 Ali Fuat, İzmir Şehit Fethi Bey Mektebi'nden 215 Fikri Efendi, İzmir Darüleytam'dan 271 Ali Fuat Efendi, Edremit İkmal Mektebi'nden 121 Arif Hikmet Efendi, Tarsus Orta Mektebi'nden Ömer T. Efendi, İzmir Darü'l İrfan birinci sınıftan 1 Nuri Efendi, Kuşadası Erkân Mektebi'nden 129 Muzaffer Sami Efendi, Menemen Erkân Mektebi'nden 166 Mustafa Fethi Efendi, Menemen Erkân Mektebi'nden Hüsnü Efendi, İzmir Saltanat-ı Milliye Kız Mektebi'nden 156 Fatma Bekir Hanım, İzmir İnönü Mektebi'nden 278 Necati Efendi, İzmir Darül İrfan'dan 56 Hüseyin Fuat Efendi, İzmir

Sakarya Kız Mektebi'nden 159 Şeref Ahmet Hanım, İzmir Dumlupınar Mektebi'nden 162 Vehbi Efendi, İzmir Dumlupınar Mektebi'nden 338 Mustafa Tarık Efendi, Ödemiş 3 Eylül Mektebi'nden 81 Mehmet Kâmil Efendi, İzmir Saltanat-ı Milliye Kız Mektebi'nden 49 Seher Sami Hanım, İzmir İnönü Mektebi'nden 36 Hüsni Efendi, İzmir Dumlupınar Mektebi'nden 142 Selahattin Efendi.

Mükâfatlarımızı kazananlardan İzmir'de bulunanlar mükâfatlarını almak üzere Beyler Sokağı'ndaki Sûdî Kütüphanesi'ne gelirse memnun oluruz.

Hariçte olan çocuklarımızın mükâfatları da posta ile gönderilecektir.

Sayfa: 16

Mektepliler Alemi

Numero:4

4.18. BİLMECEMİZ

Bir kimse halis süt ile dolu bir bardağın evvela üçte birini içerek üzerini su ile dolduruyor. Sonra su ile beraber olduğu halde dörtte birini içip üstüne tekrar su koyuyor bunun yine yarısını içiyor.

Şu hale göre bu adam halis sütün ne miktarını içmiş oluyor.

4.19. BİLMECEMİZİN MÜKÂFATI

Halledenler arasında kura çekilerek birinciye Sudi Kütüphanesi tarafından zarif bir yazı takımı, ikinciye Kütüphane-i Sudi neşriyatından bir kitap, üçüncüden yirmi beşinciye kadar birer kartpostal verilecektir. Kura Sudi Kütüphanesinde keşide edilecektir.

4.20. İZMİR SUDİ KÜTÜPHANESİ ŞUBESİ

Mecmuamızın umûmî tevzi'-i mahallidir. Eski ve yeni nüshalar her zaman tedarik edilebilir. İzmir'deki okuyucularımız bilmece hallerini ve sâirelerini işbu Sudi Kütüphanesine getirebilirler.

4.21. RESİM MERAKLILARINA

Bilcümle iplikli ve kumaş üzerine yağlıboya, hanımlara oda takımı, cihaz takımı, bedi'i hisleri tatmin edecek renklerden akseden tabi'î çiçekler, karakalem pastel boya, sulu ve yağlı boya her ne türlü resim yaptırmak arzu olunursa zevk-i bed'iyyesinde en müşkilpesendlerin mesuliyetini kabul taahhüdüyle; şu adresi arayınız:

Kemeraltı Hacı Hasan Oteli Alt kat, 58- 34 Numeroda: Ressam Lütfi Vedî

Her üslupta zarif rengârenk levhalarda yazıldığını unutmayalım.

Büyük Müsabaka Kuponu: 4

Bilmece Kuponu: 4

4.22. BÜYÜK MÜSABAKAMIZ NUMERO: 4

Bu acayip hayvan nedir?.

Dört nüshada bitmek üzere tertip ettiğimiz bu mühim resimli müsabakamız çocuklarımıza gayet hoş ve aynı zamanda fâideli olacaktır. Dört müsabakanın hepsinde de muvaffak olanlar arasında kura çekilerek:

Birinciye -(2) lira

İkinciye-(1) lira

Üçüncüden yirminciye kadar yarım lira

Yirmi birinciden otuzuncuya kadar birer aylık abonemiz hediye edilecektir.

4.23. DİKKATLE OKUYUNUZ!..

Büyük müsabakamız bu sayıda bitmiş oluyor. Henüz göndermeyenler acele etmelidirler.

Kuponsuz gönderilen cevaplar nazar-ı itibara alınmaz.

Büyük müsabakamızın resmini yırtmayarak adî bir kâğıda yazıp göndermenizi rica ederiz.

4.24. SUDİ ŞUBESİ

Mekteplilere ait her türlü kitap, kırtasiye ve fotoğraf levazımı depozittir.

Seda-yı Hak

Müdür-i mes'ûl: Muallim Hüsnü Osman

5. MEKTEPLİLER ALEMİ, C: 1, NU. 5

Sene 1

Sayı 5

Hayat ekmektedir

5.1. CEVAPLARIMIZ

— İzmir Dar'ül İrfan'dan Ahmet Ziya ve İbrahim Ethem Efendiler'e:

S— Mecmuamıza kap koyacağınızı yazıyorsunuz kap koyunca bir de raptiye koymanızı ve yaprakların açık bulunmasını rica ederiz..

C— Evlatlarım; (Mektepliler Alemi)'ni çok sevdiğinizi gelen mektuplarınızdan anlıyorum. Biricik Mektepliler Alemi'nizi gayet nefis bir surette çıkarmak için büyük masraflara katlanarak lazım olan şeyleri sipariş ettik, ricanızı bir zarfa yazdık. Dedikleriniz evvela haktır evlatlarım.

— İzmir'de Mekke Yokuşu'nda 24 Numarolu evde Ali Efendi'ye:

S— Birinci sayınızdaki mükâfatı niçin yüz ellinciye kadar dağıtmadınız.

C— Evladım; senin zeki bir çocuk olduğunu anlıyorum. Evvela tebriklerine teşekkür ederim.

Mükâfatımızı yüz ellinciye kadar dağıtmadığımızın sebebi bilmecemizi halledenlerin miktarı yüz elli bulmadığı içindir. Eğer halledenlerin miktarı yüz elliden fazla olsaydı o zaman mükâfatımızı yüz elliye kadar verecektik. Yoksa bilmecelerimizi halledenlere de, edemeyenlere de mükâfat vermek hiçbir zaman doğru değildir yavrum.

İkinci sualiniz: At dolapta dönerken niçin insanlarınki gibi başı dönmüyor?..

C— Hayvanın gözleri açık bırakılırsa onun da insanlarınki gibi başı döner onun için gözleri daima kapalı bulundurulur. Hayvanların gözleri bağlandığı zaman- insanlar gibi- düz yolda mı yoksa bir daire etrafında mı dolaştıklarını hiçbir zaman idrak edemezler. Onun için dolap çeviren beygirlerin başları dönmez bu, tecrübe ile sabittir oğlum..

—İzmir Ravza-i İrfan'dan 144 Mesrure (26) Cavide Hanımlar'a.

Büyük müsabakamızın resmini kesip yollamışsınız. Yazdığımız gibi gerek müsabakaların gerek bilmece ve aramacaların resimlerini hiçbir zaman kesmeyiniz adı bir kâğıt üzerinde meseleyi tarif ederseniz hem koleksiyonunuz bozulmaz hem de zahmet etmemiş olursunuz.

Kula Kız Mektebi'nden İhsan Mehmet Hanım'a:

Koleksiyonunuzun bozulmaması için kuponları ona göre yaptık..

Kuşadası Kız Mektebi'nden Rauf Hanım'a:

Bilmecemizin cevabını kuponsuz göndermişsiniz. Müsabakaya giremezsiniz kızım.

Adana: İlk Erkân Mektebi'nden (133) Yusuf Kahraman Efendi'ye:

Bilmece cevabı göndereceğim diye son sayfayı baştan aşağı kesmişsiniz. Yazık değil mi oğlum.

Bir daha cevapları adı bir kâğıda yazıp gönderiniz.

Tarsus: Orta Mektebi'nden Ömer T. Efendi oğlumuz:

Mecmuamız hakkındaki alaka ve sevginize çok memnun olduk. Şiirinizi memnuniyetle geçireceğiz.. Yazınızdan iyi olanlarını gönderebilirsiniz oğlum..

Aydın'da Tâcir Tavaslı Mehmet Ağa mağazasında Mehmet Hilmi Efendi'ye:

Mektubunuz geç geldiği için suallerinize gelecek nüshamızda cevap vereceğiz.

5.2. HİÇ YORULMADAN BİR LİRA KAZANMAK İSTER MİSİNİZ ?!

(Mektepliler Alemi)'ne muhtelif arkadaşlarınızdan temin edeceğiniz abone parasının yekûnu beş lirayı bulduğu takdirde bunun bir lirasını size terk edeceğiz. Daha fazla abone bulana bu nispette para vereceğiz.. Bulduğunuz abonelerin adresleri ile paralarını idarehanemize gönderiniz.

Yıl: 1 İdare ve Müracaat Yeri: Beyler Sokağı'nda "Seda-yı Hak" Matbaası Mektepliler Alemi mesleğimize uygun yazılar memnuniyetle kabul edilir.	MEKTEPLİLER ALEMİ Sahib-i İmtiyâz: Muallim İlyas Bahri	Sayı:5 Abone Şartları: Senelik 220, altı aylık 110, üç aylık 55, bir aylık 18 kuruştur Her türlü evrak sahib-i imtiyaz namına gönderilmelidir.
---	---	--

Haftalık Terbiyevî, Edebî, İlmî, Mizahî Çocuk Mecmuasıdır

Her Hafta Fâideli Bir Ders:

5.3. EKMEK

Bir Çocuğun Kabahati- Büyükbabamın Ekmek Hakkındaki Fikirleri- Köylülerin Fikri- Çift Sürme- Tohum Ekme- Hasat- Harman- Değirmenci ve Ekmekçinin Emekleri- Ekmeğin Tarihi-Plot'un Hayatı-Hasisin Bir İyiliği- Hülâsa

-Geçen Nüşadan Ma'bad-

Havaların kurak gitmesinden, soğukların şiddetli olmasından yağmurların tam harman zamanında ve çok olarak yağmasıyla bir senelik emeğin birden mahvolmasından bahsetmedim.

Fakat biz bir senelik gayrete karşı bol mahsul alındığını farz edelim de bu buğdayı değirmenciye götürelim:

Değirmen makinesi, su veya rüzgârla işler ve birbiri üzerine konmuş değerli iki tane sert taştan ibarettir. Bu taşların birisi yerinde durduğu halde, üstündeki döner ve buğday ortasındaki bir delikten iki taşın arasına girer ve orada öğünerek un haline gelir. Fakat bu un henüz kepek ile karışıktır. Bunun için eleklerde elenir... Ve nihayet ekmeklere mahsus beyaz ve ince un elde edilir..

Fırıncı büyük bir teneke içine su ve maya koyduktan sonra un katarak hamur yapar ve güzelce yoğurur, biraz da ekşittikten sonra, ekmek yaparak fırına atar; bir saat kadar fırında kaldıktan sonra, bu hamur yediğimiz ekmek olmuştur!.

Ekmekçinin yaptığı bu ekmek, dünyanın her yemek masasında bulunmak şerefine mazhardır: bazı yiyecekler fakirlerin sofrasında bazı şeyler de zenginlerin sofrasında bulunmaz, fakat ekmek padişahın da, fakirin de sofrasında vardır.

Görüyorsunuz ya; bir dilim ekmeğin meydana gelmesi ne kadar emek ve masraflara muhtaçtır?. Onu o kadar kıymetli görmekte hakkım varmış, değil mi?.

Halbuki bu tarif nispeten müterakki kavimlerin usulleridir; eski zamanlarda insanlar ve bugün hâlâ ibtidâî bir halde yaşayan bazı kavimler, ekmeğe bundan çok güç usullerle kavuşabilirler!.

Vaktiyle buğdayı henüz kemâle gelmeden toplarlar, ateşte kuruttuktan sonra, elleriyle ovalarlardı. Kim bilir kaç zamanlık bir tecrübeden sonra, buğdayı suyla pişirmek veya suda ıslatmak suretiyle bir nev'i kaynaması keşfedildi. Birinci Cumhuriyet zamanında Romalılar bu suretle karınlarını doyuruyorlardı.

Bir gün, bu halk dişleri arasında ezilmeyen tanelerin

Sayfa: 4

Mektepliler Alemi

Numero:5

ağzın salyası ile bir nev'i hamur olduğunu gördüler, içlerindeki akıllılar, yani o zamanın muhteri'leri bunu taklit ederek iki sert taş arasında buğday ezmeye, sonra onun unuyla hamur yapmaya başladılar. Biraz sonra, bunu sıcak bir şey üzerinde pişirmeye başladılar, ki bugünkü kabilelerin yufkaları gibi bir şey elde ettiler; insanlar bir şeyin ibtidâîsini bulunca onun sonuna kadar gidebilirler; iki taş arasında buğdayı ezmekteki güçlüğü ve geçliği azaltmaya çalıştılar; sarfiyat fazlalaştıkça yeni, yeni usuller düşünmeye başladılar; nihayet yavaş yavaş taşları döndürmek suretiyle fazla un elde etmeye başladılar; bizim köylerde bulgur yapılan küçük el değirmenleri böylece keşfedilmiş oldu! Bu sayede hemen her ailenin -şimdiki kahve değirmenleri gibi- ununu hazırlayacak bir değirmenciği, bir de yufka pişirmeye mahsus ocağı vardı.

Fakat... Elde edilen un herhalde pek kabaydı; daha fazla ve daha ince un yapmak için, evvelce pek hafif olan taşlar, ağırlaştıkça ağırlaştı. Bu değirmenleri evvelleri insanlar çevirirdi; pek güç bir iş olduğu için, ya esirler tarafından yapılır, ya da en muhtaç kimseler bu işte kullanılırdı.

Mesela Benî İsrail'in meşhur generali "Samson" esir düştüğü vakit değirmen çevirmişti; Roma'nın en meşhur muharrirlerinden biri olan (Plot) ticaret âleminde fakir düştüğü vakit hem ekmek parasını kazanmak hem de borcunu ödemek için bu

mecburiyete, yani değirmen çevirmeye katlanmıştı! Yunanîler'in en meşhur bir feylesofu olan "Kleanet" de bir kimseye muhtaç olmamak için geceleri değirmen çevirirdi. Talebelerinden birisinin senelerce devam eden bu hayattan şaştığını görünce:

—Mademki beni nâkîsa muhtaç olmaktan kurtarıyor ve beni benliğime sahip olarak yaşıyor, niye vazgeçeyim?.. demiştir!..

Vakit geçtikçe bu usuller de düzeltilerek bu işte hayvan kullanılmaya başlanmıştır. Ve insanlar da bu güç işten kurtuldular ki bu zaman artık Roma'da Birinci Cumhuriyet Devri bitmiş, imparatorluğun sonu da yaklaşmıştı.

Su değirmenleri de milattan üç asır kadar sonra görülmüştür. Yel değirmenlerine gelince: bunun Avrupa'da Ehl-i Salîb muharebelerinden sonra, yani bizim taraflardan götürülerek kullanıldığı zannolunmaktadır.

Şimdi hatırıma geldi: ben size mayadan bahsetmedim; hâlbuki ekmek hususunda mayanın yeri çok büyüktür! Çünkü mayasız ekmek yapılamaz...

Maya nedir? Size başka bir bahiste anlattığım vakit göreceğiniz veçhile bir çocuğun buhar makinelerinde ne kadar büyük bir keşfe sebep olduğu gibi maya da bir hissin sayesinde keşfedilmiştir:

Evvelce ekmekler, şimdi bizim bildiğimiz ekmeklere benzemezdi. Hamur yapılır, pişirilir yenirdi!.. Hasîs ekmekçinin biri, bir gün nasılsa bir miktar hamurunu unuttur; birkaç gün sonra; bu hamuru bulduğu vakit tamamıyla ekşimiş olduğunu görür ve bunu o günkü hamura katıştırmak suretiyle sarfa karar verir ve karıştırır, ekmeği pişirip fırından çıkarınca ne görse beğenirsiniz!. Ekmek kabarmış ve çok güzel bir hal almıştır! Bugünden itibaren maya, yani ekşimiş hamur katarak ekmek yapmak, yani kabarmış ve yumuşak, iyi pişmiş ekmek yapabilmek usulü keşfedilmiştir...

İşte! Her gün, ucuz ve bol bol bulup yediğimiz ekmeğin tarihi ve nasıl hazırlandığını size anlatabildim zannediyorum...

Fakat... Bütün bu anlattıklarım, bu usuller, bugün eskimiş ve sade bizim gibi memleketlerin köylerinde kullanılan usullerdir; ve her şeyin baş döndürücü süratlerle yayıldığı bu zamanda sabanlarla öküzlerle, kaba saba aletlerle iş görmeye çalışmak, her milletten geri kalmak demektir! Ziraatta ekmek, biçmek harman etmek; hâsılı bütün işler makinelerle yapılmaktadır. Bu sayede toprak bir çift öküzle on günde yapılan iş bir günde yapılmak şartıyla daha iyi kazılıyor; mahsul hiçbir ziyana meydan vermeden toplanıyor;

hele harman, ne selden, ne rüzgârdan korkmadan mahsul de toz ve toprağa karışmadan elde ediliyor...

Sayfa: 5

Mektepliler Alemi

Numero:5

Değirmenlere gelince; Avrupa'nın değirmenlerinde bir günde on binlerce çuval un, gayet ince olarak irmiği, kepeği ayrılarak yapılıyor ve ekmekler de, bizdeki gibi el ve ayakla değil, fakat makinelerle yoğrularak makineli fırınlarda muntazam bir surette pişiriliyor...

Çünkü... devir, makine devri ve sürat devridir; işlerini çabuk ve muntazam göremeyen, ihtiyaçlarını makinelerle temin edemeyen milletler, geri kalmış milletler demektir. O halde, vay o milletin haline!..

Faik Şemsettin

5.4. İNSANIN ÖMRÜ

Çocuk doğar, doğuncaya kadar bin türlü hazırlık doğduğu dakikadan itibaren de on bin dikkat ve hazırlık lazım!. Hiçbir şeyi, ne iyiyi, ne fenayı, hatta ateşi bile bilmeyerek çocuk memeye sarılır, anasının sıcak koynundan büyük bir zevk duyar, Ne için? diye sormaya hacet yok: ölmek için!. Halbuki, bir yudum, hatta bir damla süt bile onu bir an içinde boğabilir.. Çünkü: Her geçen gün, bizi mezarımıza bir adım daha yaklaştırır!.

Çocuk, dikkatler ve masraflarla büyür, kavi ve zinde olur, vücudu dolgun, yanakları kıpkırmızıdır, bu güzel sıhhati ile bir gün içinde, mesela bir boğaz hastalığıyla boğulur, gider!.. Hâlbuki seneler senesi yaşamak onun hakkı zannedilirdi. Fakat her geçen gün, bizi mezarın o kadar daha yakınına götürüyor!..

Çocuk, kâh mesut ve kâh bedbaht, bazı iyi bazı hasta büyür, yaşlanır. Çok yaşamak, ölmek-yüz yaşından sonra bile- onun en birinci emelidir.

Hâlbuki onun mezardan kaçmak emeliyle attığı her adım, onu çukurunun kenarına getirmektedir. O da, o zavallı da çok, pek çok yaşamak, hiç, hiç ölmek isterken geçen dakikalar, onu bir gün ansızın mezara götürür!.

Karikatür:

5.5. CELALLİ HOCA

Yavrularım, pek iyi bilirsiniz ki muallimlerin hepsi de sizin çok sevdiğiniz ve arzu ettiğiniz gibi gül yüzlü, tatlı sözlü olmazlar. Bazısının çehresi biraz çatkın ve kaşları yıkkın olur, işte bu hafta size, İzmir'in hocalık âleminde yüksek bir mevki kazanmış olan ve fakat hiç gülmeyen bir mualliminden bahsedeceğim.. Bu zât serlevha ittihaz ettiğimiz gibi celalli bir hocadır.

Mâlûmât-ı sâiresinde ne kadar yavaşlık ve nezaket gösterirse ders ve imtihanlarda haddinden fazla ciddi ve somurtkandır. Hangi mektebe mümeyyizliğe gitse, talebe arasında bir velvele kopar, eyvah Celalli Hoca geldi, şimdi bizim Numeroların ne ağzı kalır, ne burnu... Hakîkaten hocam Numeroyu eczacı terazisi ile tartar, burnunu kulağını keser öyle verir. Hele buçuğu çok meşhurdur...İki buçuk, üç buçuk diğer mümeyyizler; “Aman Hoca Efendi, çok imsâk ediyorsunuz hiç olmazsa şunu dörde, beşe çıkar, zavallı çocuk dönmesin.” dedikleri dakikadır ki hocamızın sinirleri dans etmeye başlar.. Azizim der, sizin yaptığımız dostluk değildir. Ben haktan kıl kadar ayrılmam, bu efendinin hakkı üç buçuk Numerodur. Dört verirsem bu gece uyku uyuyamam, vicdanım muazzeb olur.

İşte bundan dolayı muhterem hocamıza: Sizin gibi mektep talebeleri (Acı Biber) lakabını vermişlerdir.

Aziz hocamız "anasından doğduğu zaman babası ona ilk oyuncak olarak bir baskül ile minkale tahtası aldığından hesapla hendeseye merak etmiş ve bu ilimlerde hakîkaten İzmir'in biricik riyazî hocalığını kazanmıştır.

Gül Dikeni

Çocuklarımız İçin:

Mecmuamızın ilk sayısından beri yavrularımıza kıymetli yazılarını esirgemeyen,
memleketimizin tanınmış simalarından İzmir Umûr-i Hukûkiye Müdürü Emin Ali Beyefendi

İlkbahar...

İşte geldi ilkbahar..

Her taraflar bahtiyar..

Neşe serpmiş melekler..

Renk renk açmış çiçekler..

Çiğdem, lale, sümbüller..

Fulya, zerrin ve güller..

Dindi artık kar, rüzgâr..

Şimdi kuşlar cıvıldar..
Sabahları çi[ğ] damlar..
Elmas gibi parıldar..
Yeryüzünde her mahluk..
Aman bitti o soğuk,
Kış mevsimi “Oh!” diyor..
Bir sevinçtir gidiyor..
Ne güzeldir ilkbahar..
Her tarafta neşe var..

E. Ali

Yaşasın Cumhuriyet
Uzadı asırlarca yurdumuzun feryadı;
Fakat bugün kalmadı onların hattı yadı.
Vatanın her çocuğu bir emelde, bir sözde;
Yurdu sevmek kaygısı tutuşuyor her közde..
Başımızda ne saray, ne de millet celladı:
Yeni hayat başladı..
Vatanımız olacak artık cennetin eşi,
Yeni yol açtı bize Cumhuriyet güneşi..
O daima sönmeyen ışıklarla gülecek;
Ay yıldızın şerefi göklere yükselecek.
Yaşatmaya and etti muzaffer Türk milleti:
Şanlı Cumhuriyet’i..
Çalışın arkadaşlar, yaşasın cumhuriyet;
Yaşasın vatan, millet!..

Kadir Can

Her Hafta Bir Nasihat:

5.6. KURT İLE KÖPEK YAHUT ESİR OLARAK TOKLUKTANSA HÜR OLARAK AÇ GEZMEK DAHA İYİDİR!.

Günlerce açlıktan kadîdi çıkmış bir kurt, bir ay aydınlığı gecede rahat ve şişman bir köpeğe rast gelir.. Ve:

—Aziz dostum köpek!. der. Ne kadar rahat ve şişmansınız. Sizin yiyeceğiniz her gün ayağınıza gelirken ben böyle günlerce aç geziyorum..

Köpek: —Fakat, der. “Benim gibi tok ve rahat olmak için benim gibi yapmak lazımdır.”

— O halde ne yapmalıyım?.

— Efendinizin evini beklemek ve hırsızları kovalamak!.

Kurt hayretle sorar:

—Bundan başka bir şey yoksa çok güzel!.. Fakat boynundaki (bukağı) nedir?.

— Hiçbir şey..

—Rica ederim söyleyiniz!.

— Gündüzleri bağlanmaya mahsus bir şey..

— Demek siz gündüzleri bir yerde bağlı kalıyorsunuz?. İsteddiğiniz yere gidemiyorsunuz.

—Evet..

—O halde ben çaktığım açlığa razıyım.. Bir lokma için hürriyetimi feda edemem!.

5.7. LATİFE

—Kardeşim Vecdi, geçen gün Hamit bana avanak diyerek tahkir etti. Şimdi düşünüyorum, ben de kendisine avanak mı diyeyim, yoksa hakkında dava mı edeyim?.

— Bana kalsa siz de ona avanak diyerek meseleyi kapatsanız daha iyi olur.

— Neden?..

— Çünkü sözünü mahkemede ispat etmesinden korkuyorum.

5.8. İKİYE BİR..

Hâkimin birine sormuşlar:

— İnsanda (ağız) bir iken (kulak) neden iki?...

Hâkim de cevap vermiş, ve:

—Çok dinleyip, az söylemek için!. demiş.

Yine sormuşlar:

—(Eller) neden iki olmuş, (ağız) birken?. O, cevap şeklinde şu nasihati vermiş:

—İki kazanıp bir yemek için!.

Bir daha sormuşlar:

— (Göz) neden çift olmuş da (ağız) yine bir!.

Hâkim bu defa kızmış ve takdir eder gibi:

—Her şeyi görüp, fakat çok az şeye karışmak için.. cevabını vermiş...

5.9. AKLA HAYRET VEREN DÜNYA HABERLERİ

Dünyanın en büyük vapuru Amerika'dadır. Bir seferde on iki binden fazla insan taşıyor. İçinde birçok bakkallar, mağazalar olduğu gibi oyun yerleri, banyolar ve bahçeler de vardır. O bahçelerin kenarında oturanlar vapurda olduklarından bile habersiz, rahatça seyahat ederler.

Böyle bir vapur geçenlerde binlerce Amerikalı seyyahı İstanbul'a getirmişti. Fakat Amerikalılar bu kadarla da kalmadılar. Şimdi başka bir vapur yapıyorlar. Bu vapur bizim Gülcemal veya Reşit Paşa gibi tam on beş tanesini içine alacak derecede büyüktür.

5.10. TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK ÇOCUK MECMUASI

Türkiye'nin büyük mecmuası (Mektepliler Alemi)'dir. Mektepliler Alemi memleketin dört tarafına gider, daha çıkar çıkmaz kapışılır. Hatta matbaada makinede basılırken çocuklar dolarlar. Ben alacağım, sen alacaksın diye birbirlerinin başını yarıp gözünü çıkarırlar.. Çünkü (Mektepliler Alemi)'nin içinde her defasında yirmi beşten fazla güzel resimler, hikâyeler, masallar, korkunç vakalar, dünyada ne garip şeyler olursa yazar. Aklınıza neler gelirse Mektepliler Alemi'nde görür ve okursunuz.

5.11. KAPLAN RACAZÂDE

1

Nihali, bir zengin Raca'nın oğlu idi. Eşkîya tehlikesinden dolayı saray bahçesinden dışarı çıkması menedilmişti.

2

Bir gün bir fırsattan istifadeyle dışarı çıkan Racazâde'yi eşkıya dağa kaldırdı. Gencin boynundaki gerdanlık düşmüş ve eşkıya bunu aramak cesaretinde bulunmamıştı.

3

Eşkîya büyük bir para almak için böyle hareket etmişti.

Haramiler, inlerinde Racazâde'yi genç bir haydudun nezaretine bırakarak gitmişlerdi.

4

Racazâde bu hayduda gerdanlığın düştüğü yeri bildiğini ve isterse bunu sade kendisine gösterebileceğini söyledi. Hem de babasından affını elde edeceğini söyledi.

5

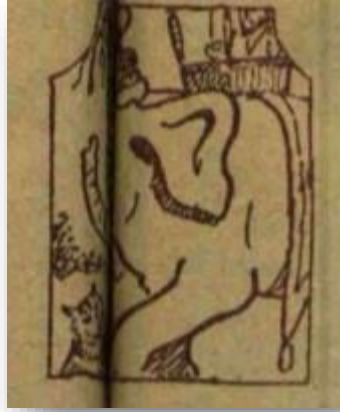
Genç haydut bu sözlere kandı, iki kaplan postu tedarik ederek görünmeden firarı temin etti..

6

Bu suretle [...] ²⁸ silahlardan bir zarar görmeden Racazâde gerdanlığı buldu. Kendisini ta saraya kadar [...] ²⁹ söyledi.

7

Birden boru ses ve sedaları duyulur. Raca askeri seferber etmiş ve oğlunu [...] ³⁰!. Racazâde hemen ileri atılarak “Babacığım!” diye bağırdı.

²⁸ Ciltleme esnasında katlandığı için okunamamıştır.

²⁹ Ciltleme esnasında katlandığı için okunamamıştır.

³⁰ Ciltleme esnasında katlandığı için okunamamıştır.

Sayfa: 9

Mektepliler Alemi

Numero:5

8

Fakat harp ve silah gürültüleri arasında Raca oğlunun bu feryatlarını duymadı. Ve kendisine doğru iki kaplanın geldiğini görünce.....

9

....Silaha davrandı. İki genç kaplan postuna o kadar güzel sarılmışlardı ki bir türlü bunu çıkaramıyorlardı. Haydut Racazâde'ye:

10

-Eyvah..." dedi. Biz bu şekil ile saraya giremeyeceğiz.

-O halde?.

-Sen burada kal, burada kal ben bizi kaplan postundan kurtaracak bir kimse bulayım..

11

Kaplan postlu haydut nihayet bir fakir buldu. Zavallı adam kara ekmeği yerken haydut korkmamasını rica ederek yaklaştı. Ve başından geçeni anlattı.

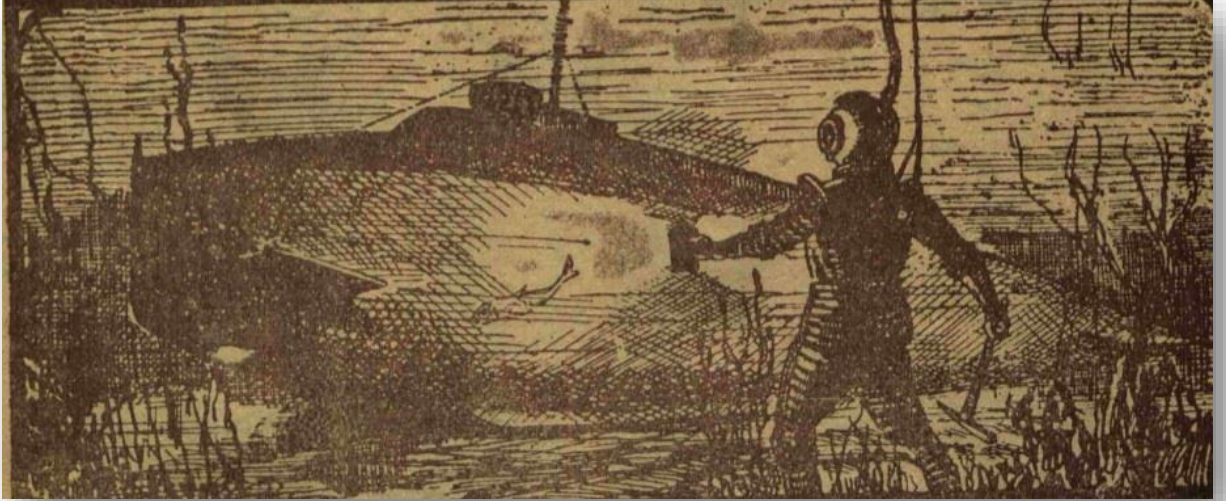

Fakir: Adam sen de hakiki bir kaplan olsan da benim için ehemmiyetin yok. Dünyada neyim var ki ölümden korkayım, dedi. Ve haydudu kaplan postundan çıkardı. Bu suretle Racazâde tekrar babasının sarayına kavuştu ve haydudu kendisine arkadaş olarak alıyordu.

Sayfa: 10

Mektepliler Alemi

Numero:5

Tahtelbâhir 130 metre derinliğinde idi..

5.12. BATMIŞ TAHTELBÂHİR

İstiklal Harbi'nin sonlarına doğruydu, Karadeniz'in fırtınası çok bir birunda tahlîsiye memuru olan ihtiyar baba Temel:

—Oğlum tasavvurun hakîkaten güzel!. Fakat kabil-i tatbik olduğuna pek inanmıyorum. Tahtelbâhirler artık su yüzündeki vapurdan fazla tehlikeye maruz değildirler!.

— Baba, ihtirâmın bundan evvel işe yarayacağını, artık geç kalmış bir icat olduğunu söylemek istiyorsun, değil mi?. Pekâlâ, ben de bunun büsbütün kıymetsiz bir şey kalmamasına çalışacağım.

—Haydi oğlum, hayâlâtı bırak. Kâğıt üstündeki keşif, insanı ne vakit olsa mahcup eder..

— Babacığım, ben gizliden gizliye bir de numune yaptım. Görmek ister misin?.

— Hayır.. Bir fâidesi yok ki..

Baba oğul böyle münakaşa ederlerken, uzaktan bir Rus tahtelbâhiri ve birkaç nakliye sefinesi görüldü. Bunlar hiç şüphesiz bizim istiklal için yapmakta olduğumuz mücadeleye lazım silah ve mühimmat getirmekteydiler. Fakat birdenbire bir hal oldu, ve tahtelbâhir sefinelerin arasında denize daldı, ve uzun müddet çıkamadı. Bir hiss-i kabl'el vuku' baba ve oğula bir kaza olduğu zannını verdi. Her ihtimale karşı hazır bulunmak için tahlîsiye kulübesine geçtiler. Genç çocuk metruk bir hava makinesi yanında durarak babasına:

— İşte benim icadım!. dedi. Bu eski tulumbaya rabt ettiğim bu uzun boru, suyun bütün tazyiklerine mukavemet edecek surette yapılmıştır; ve herhangi bir sebep altında su yüzüne çıkamayan tahte'l-bâhirlere asıl muavenet aleti gelinceye kadar taze hava verir!.

Oğlunun icadını dikkatle muayene ettikten sonra, baba Temel:

— Hakîkaten hoş bir icat; ama kabil-i tatbik değil, Bir tahtelbâhirin kaç metre ve derinliğinde batacağı hesap edilemez ki sonra hangi dalgıç o derinliğe inebilir?.

Tam bu sırada, bir kayık tahlisiye iskelesine yaklaştı ve:

— Kazayla tahte'l-bâhiri batırdık, içinde sekiz kişi var, Birisi bize kılavuzluk eden
Yüzbaşı

Hüseyin Oğuz kaptandır. Bunları kurtarmak için bir çareniz var mı?..

Dedi.

Hemen Baba Temel'in oğlu:

—Tahtelbâhir kaç metrede kazaya uğradı?.. diye sordu.

— Takrîben yüz on metre ve derinliğinde!.

Baba Temel'in buruşan alnı birden eski halini buldu, ve oğluna sordu:

— Senin icadının borusu kaç metredir?.

— Yüz otuz!.

— O halde, bizim mücâhidemize yardıma gelen bu dostlara yardıma koşalım..

Aletinin fâidesini burada görmüş olunuz!

Zabit sordu:

Yeni tecrübelerle vakit geçiremeyiz... Fakat mademki başka çare yok, bir defa buna da başvuralım..

Bir çeyrek saat sonra, tahtelbâhirin battığı yere geldiler. Yüz on metrede, suyun tazyikine tahammül mümkün değildi; meşhur bir dalgıç olduğu halde; Baba Temel bile buna cesaret edemiyordu; fakat genç çocuk, sanat aşkıyla bu gayrikabil zannolunan işe girişti..

Genç müthiş bir su tazyikin altında..

Ve, uzun süren bir gaybubetten sonra genç dalgıç işinin bittiğini haber verdi; dalgıcı çektiler; makineciler çocuğun deniz elbiselerini çıkardıkları vakit bütün vücudunun suyun tazyiki ile mosmor olduğunu gördüler. Genç:

— Hava makinesini işletiniz, boruyu tahtelbâhire rabt ettim. diyebildi ve bayıldı..

Bu fedakâr gencin sayesinde Amasra'dan asıl tahlisiye takımları gelinceye kadar tahtelbâhire hava vermek ve bu suretle sekiz kişinin ölmesine meydan vermemek mümkün oldu.. Baba Temel'in oğluna gelince, üç dakikalık bir hastalıktan sonra, ayağa kalktığı vakit, Türkiye hükümetinden bir takdirname ve bin liralık bir mükâfat-ı nakdiye ile dirayet ve cesaretinin mükâfatını gördü..

F.Ş.

5.13. HAYVANLAR KAÇ SENE YAŞARLAR

Fil 500-700 sene

Balina 900 ”

Arslan 30-40 ”

Sazan balığı 1*0-150 ”

Kaplumbağa 80-100 ”

Tavşan 8 ”

Yılan balığı 50-60 ”

5.14. ŞUNDAN, BUNDAN..

Dünyada 789 türlü gül çiçeği varmış.

Dünyada en çok tütün içenler Flemenkliler'dir.

Dünyanın en uzun caddesi Amerika'nın Şikago şehrinde bulunmaktadır ki (22) mil uzunluğunda bulunan bu caddenin ismi (Western) Caddesidir.

Hastaların uykularını davet için kulaklarına pamuk koymak kâfidir.

Gelecek haftaya çıkacak (Mektepliler Alemi)'nde şimdiye kadar hiç okumadığınız ve işitmediğiniz vakalar vardır. Şimdiden sabırsızlıkla bekleyiniz.

Tarih-i Tabiiden:

5.15. BAHR-İ MUHİTLERDE KUŞLAR VE YUVALARI

Tarih-i tabi'î hakîkate çok geniş bir âlemdir; kara ve sularda yaşayan hayvanların nev'i ve cinsleri yüz binleri aşar; mesela bahr-i muhitlerde ve yalnız balık avlayarak yaşayan yüzden fazla kuş nev'i ve cinsi vardır!..

Günlerce gidildiği halde ucu, bucağı bulunmayan bu engin denizlerde, bu kuşların yaşaması size garip göründü, değil mi?.. Bunda akla sığmayan bir ceht yoktur: Kanatları gayet kuvvetli olan ve icabında yüzlerce kilometreyi bir hamlede uçan kuşlar bahr-i muhitlerin ıssız ve gayr-i meskûn adacıklarında yuva kurarlar. Bu adacıklar, hakiki bir kuşlar âlemdirler; burada sürülerle, fakat birbirleriyle hiç karışmamak üzere yüzlerce nev'i kuş bulunur; hemen adım başında yuvalar, şurada burada yeni yetişmiş yavrular göze çarpar!

Bunların bir kısmı da yaratılışlarında çok korkaktırlar: Yuvalarını yerin altında ve birtakım kovuklarda yaparlar; dişileri ne kuluçka zamanında ve ne de yavrularının küçüklüğünde yuvayı hiç terk etmezler, erkekler balık avlayarak yuvanın gıdasını temin ederler.

Dişiler veya yavrular buradan çıkacakları vakit, muzır ve iri kuşlardan bir düşmanın olup olmadığını

Deniz kırlangıçları bahr-i muhîtlerin en çok tesadüf edilen kuşlarıdır.

uzun uzadıya tetkik ederler.

Hâsılı, bahr-i muhitlerin bu uçucu halkı, yuvalarını böylece metruk ve kayalık yerlerde kurarak yavrularını yetiştirirler.

Dördüncü sayıdaki bilmecemize bazı okuyucularımız toptan bir cevap veriyorlar.

Mesela: Bu adam halis sütün üçte birini içmiştir yahut ikisini içmiştir, diyorlar. Hâlbuki bilmeceye verilecek cevapta usulü dairesinde hesabını yapmak ve ameliyatını göstermek ve neticeyi de söylemek şarttır. Otuz beş liralık yazı takımını kazanmak kolay mı ya çocuklarım:

5.16. HESABIN İNGİLİZCESİ

İngilizin birisi bir trende seyahat ederken bilet kontrol memuru gelir ve:

—Biletiniz?.. der..

—Pekâlâ...Ben şimdi ikinci mevkide miyim?.

—Evet..

—O halde mevkimi yanlış işgal etmişim!.

—Öyleyse fiyat farkı vermeniz lazım..

—Benim de fikrim bu!.. Bakınız ben birinci mevkii bilet aldığım halde ikinciye oturmuşum.. O halde fark fiyatı vermeniz îcâb ediyor!

Hikâye:

5.17. DARILMACA YOK!.. -4-

Yazan: Muallim Kadir

Hay Allah belasını versin! Bu kara oğlana nereden çattık. Beni bitirdi. Bir paralık halim kalmadı ah kafa!.. Ne işin var böyle akıllı afacanlarla.. Bulsana bir aptal çoban!. Çalıştırıp çalıştırıp beş para vermeyesin!. Ah, başıma gelenler.. Şimdi ne yapmalı? Gitmekten, bu memleketi bırakıp kaçmaktan başka çare yok. Fakat hâlâ ümidi vardı. Belki bahsi kazanırım diyordu.

Bir gün çamaşır yıkanacaktı. Her şey hazırlanmış, fakat ateş yakılmamıştı. Köse'nin büyük evinin bir köşesinde ufak bir ocak vardı. Çamaşır kazanı orada kaynardı. Köse Osman'a dedi ki:

— Haydi Osman!. Evin köşesine bir ateş yak!.. Su ısınsın..

Osman çör çöp topladı. Evin köşesine gitti. Elindekileri yere koydu. Kibriti çaktı. Fakat yanmadı yine çaktı, yine yanmadı.

—Köse!. Yanmıyor.

—Biraz gaz dök!.

Osman koca gaz tenekesini omuzladı. Köşeyi hafifçe kazdı. Tenekeyi boşalttı. Kibriti dokundurunca bütün evi alevler sardı. Zaten birçok yerleri tahtaydı. Köse yerinde duramıyor, deli gibi bağıırıyordu.. Fakat ev çoktan yandı.. Hiçbir şey kurtulamadı. Köse'nin kirli çamaşırlarından başka!..

Köse kuduruyordu. Fakat ne yapabiliirdi.

Osman yine karşısına geçmiş elleriyle işaret ediyordu : Darılmaca yok!..

Köse kararını verdi.

Artık Sivas'tan kaçacaktı. Son kalan küflü liralarıyla uzak bir memlekette rahat yaşayacaktı.

Karısına tembih etti. Gevrekler, çörekler, şekerlemeler hazırlandı. Ertesi günü hemen yola çıkacaklardı. Gece oldu. Osman erkenden yattı. Uyuyor gibi yaptı. Köse ile karısı konuşuyorlardı:

— Karı.. Tam horoz öterken yola çıkacağız. Bahçedeki altın heybesini almak için sen beni uyandır!.

—Pekâlâ!..

—Çocuk sakın duymasın.

—Korkma!.. Baksana ölü gibi yatıyor!..

İkisi de yattılar.

Gece yarısı Osman kalktı. Yastığı yatak içine koydu. İnsan varmış gibi yaptı. Sonra ayaklarının ucuna basarak bahçeye çıktı. Kayısı ağacının dibinde üç defa bağırdı:

—Üürüü!.. Üürüü!.. Üürüü!..

Köse uyandı. Karısını dürttü.

—Kalk; karı!... Kalk!.. Sabah oldu...

Kadın kalktı. Birlikte çuvalı açtılar.. Bütün yiyecekleri koydular. Sonra altın heybesini almak için bahçeye gittiler. O sırada Osman eve girdi. Çuvalı açtı. İçine oturdu. Ve üstü ile etrafına öteberi yerleştirdi. Köse ile karısı döndüler. Osman'ın yatağına baktılar!... Kabarık yastığını gördüler.

Oh! dediler.. Uyuyor.. Çabuk olalım..

Köse çuvala yanaştı. Eliyle tarttı. Mırıldandı:

— Bu da amma ağırılmış!.. Demin hiç böyle değildi.

Köse çuvalı, kadın da heybeyi omuzladı. Yola koyuldular.

Az gittiler, uz gittiler.. Kara Osman'dan kurtulduk diye şükrettiler. Fakat bu ne olmaz sabah!. Üç dört saat geçtiği halde gün doğmuyordu. Nihayet sabah oldu. Bir pınarın başına çöktüler. Canları yemek istedi. Çuvalı açtılar. Fakat Kara Osman kocaman bir sıçan gibi fırladı.

Sonu Gelecek Sayıda

5.18. ANKETİMİZE GELEN CEVAPLAR

İzmir Ticaret Mektebi talebesinden Tarık Hakkı Efendi

Takdirler ve aferinler bir talebeyi derse teşvik için vasıta olurlar. Bu usul ana ve ibtidâî mekteplerinde tatbik edilirse iyi neticeler elde edilebilir. Hâlbuki vazifesini ifa etmeyi borcu olarak tanıyan bir talebe için bunların hiçbir kıymeti yoktur. Çünkü: O talebe mektebe aferin almak için değil ilim öğrenmek hayatında muvaffak olmak için devam eder.

İzmir: Ticaret Mektebi Talebesinden Tarık Hakkı

Denizli: Selçuk Hatun Mektebi'nden Bedia Cemil Hanım

Ben derslerimi ve vazifelerimi büyüdüğüm zaman maddi ve manevi istifade etmek için dikkatle yaparım. Bununla beraber çalışmanın iyi neticeler verdiğini görmek için muallimlerimin aferin ve takdirlerine de ihtiyaç gösteririm.

Denizli Selçuk Hatun Mektebi talebelerinden 36 Numarolu Bedia Cemil

Bergama: Zübeyde Hanım Numunesinden Zekiye Şevki Hanım

Derslerimi ve vazifelerimi muallimlerimden takdir ve yahut aferin almak için değil sırf vazifem olduğu için yaparım. Çünkü evimizde bir vazife ile meşgul olmayan yalnız küçük kardeşimdir. Peder ve validem hepsi işleriyle ve bizim maişetimizi temin ile meşguldürler. Şu hâlde ben de üzerime düşen vazifeleri yapmayı bir borç bilirim.

Bergama: Zübeyde Hanım Numune Mektebi üçüncü sınıf talebesinden 47 Numarolu Zeki Şevki

Atça İlk Erkân Mektebi'nin en çalışkan talebelerinden

(Mektepliler Alemi): İzmir'in en kıymetli muallimleri tarafından çıkarılan biricik çocuk mecmuasıdır. Bir aylık abone olmak fırsatını kaybetmeyiniz. Yalnız (18) kuruştur.

Sayfa: 15

Mektepliler Alemi

Numero:5

5.19. İKİNCİ SAYIMIZDAKİ BİLMECENİN MÜKÂFATI

5.20. İKİNCİ SAYIDAKİ BİLMECEMİZİN HALLİ

Karınca, çalışkanlığı: Kaz, ahmaklığı: Ağustos böceği, tembelliği: Koyun, itaati: Köpek, sadakati: aklımıza getirir:

Hesap oyunumuzun halli

3,5,6,7,8,9 idi.

5.21. ARAMACAMIZIN HALLİ

Kuşları korkutan (Atmaca)'dır. Mecmua yan çevrilecek olursa ortada tamamen görülür.

Birinciliği İzmir İnönü Mektebi'nden 286 Nusret Efendi kazanmıştır. İkinciden onuncuya kadar kazananlar şunlardır: Muğla Orta Mektebi'nden 169 Nevzat, Kızılcıllu

Amerikan Mektebi'nden 26 Orhan Fikri, İzmir Darüleytam'dan 271 Ali Fuat, Salihli İlk Mektebi'nden 359 Ahmet Nahit, Ankara Erkân Lisesi altıncı sınıf birinci şubeden 78 Bekir Hıfzı, Ayvalık Yeni Hayat Kız Mektebi'nden 18 Asiye, Manisa Yeni Cami Kız Mektebi'nden Emine, İzmir Ravza-i İrfan Mektebi'nden Cavide Hasan, İzmir Sakarya Kız Mektebi'nden Müşerref Ahmet, Aydın Orta Sanatlar Mektebi'nden Ali Zeki Yılmaz Efendi ve Hanımlar...

Birer nüshamızı kazananlar: Gördes İstiklal Mektebi'nden 9 Hüseyin Fehmi, İzmir Mekke Yokuşu 24 Numarolu evde Ali Rıza, Salihli İlk Erkân Mektebi'nden 36 Mehmet Saffet, Kula Gülizar Kız Mektebi'nden İhsan Mehmet, Memnune Hâlim, İzmir İnönü Mektebi'nden 227 Lütfi, 278 Necati, 36 Hüsnü ve 185 Enver, Söke Kocagözoğlu Erkân Mektebi'nden Necmettin Zafer, Salihli Erkân Mektebi'nden 34 Celaleddin, 25 Ali Kemâl, Bornova Kars Numunesinden 95 Enver, 85 Fehmi, İzmir Ravza-i İrfan Kız Mektebi'nden 62 Ruhşan Şakir, 152 Nezihe Hakkı, 190 Hürmüz Lütfi, İzmir Darülfünundan 5 Meliha, 53 Mehmet Kemâl, 454 Hasan Tahsin, 56 Hasan Fuat, 537 İbrahim Ethem, Denizli Kâtip Çelebi Mektebi'nden 104 Mehmet Fehmi, 52 Nuri, İzmir Sakarya Kız Mektebi'nden Nuriye Hasan, Salihli'de Erkân Mektebi'nden mezun Ali Galip, Konya Erkân Lisesi beşinci sınıftan 210 Ali Kemâl, Konya Erkân Lisesi müdürü Kemâl Bey'in mahdumu Ertuğrul, Gördes İstiklal Mektebi'nden 35 Hasan Kamil, Akhisar İlk Erkân Mektebi'nden 91 Hasan Hüsnü, Gördes İlk kız Mektebi son sınıfta Hikmet Cemal Hanım ve Efendiler kazanmışlardır.

(Bilmecelerimizi tamamen doğru halledenler ümit ettiğimiz kadar olmadığından bütün mükâfatlarımızı veremiyoruz.)

5.22. HER MEKTEPTEN BİRER MUHABİR İSTİYORUZ:

Fakat bizim muhabirimiz olacak hanım veya efendinin bize hiç olmazsa üçer aylık üç abone bulması şarttır. Bunu yaptığı ve aboneleri bize bildirdiği takdirde o kimse bizim muhabirimiz olacaktır. Fotoğrafını da göndermelidir ki mecmuaya koyarak muhabirimiz olduğunu arkadaşlarına bildirelim.

5.23. SATIŞ MERKEZİMİZ

İzmir- Yalı cihetinde bulunanları düşünerek karantinada tuhafiyeci Neşet Bey'in mağazasını mecmuamızın satış merkezi yaptık. Gerek mecmualarını gerek mükâfatlarını almak üzere bu civarda bulunanlar[ın] Neşet Bey'in mağazasına uğramalarını rica ederiz.

10.000 kuruşluk mükâfatımızın ne olduğunu bu nüshada yazdık mutlaka okuyunuz.

Sayfa: 16

Mektepliler Alemi

Numero:5

5.24. BİLMECEMİZ

Kendi mezarını kendi eliyle hazırlayan kimdir?

5.25. BİLMECEMİZİN MÜKÂFATI

Halledenler arasında kura çekilerek birinciye hususî ressamımız tarafından büyük bir itina ile yapılmış (yağlıboya bir tablo) itmam olursa atlas üzerine yağlıboya tezeyyünat...

İkinciye: cam üzerine gayet sanatkârane bir tarzda yapılmış yağlıboya manzara...

Üçüncüye: yine yağlı boya bir levha.

Dördüncüden otuzuncuya kadar birer zarif kart.

Otuzuncudan ellinciye kadar kazananlara da birer nüshamız meccânen hediye edilecektir.

5.26. İZMİR SUDİ KÜTÜPHANESİ ŞUBESİ

Mecmuamızın umumi tevzi mahallidir. Eski ve yeni nüshalar her zaman tedarik edilebilir. İzmir'deki okuyucularımız bilmece hallerini vesairelerini işbu Sudi Kütüphanesine getirebilirler..

5.27. RESİM MERAKLILARINA

Bilcümle iplikli ve kumaş üzerine yağlıboya, hanımlara oda takımı, cihaz takımı, bedî hisleri tatmin edecek renklerden akseden tabi'î çiçekler, karakalem pastel boya, sulu ve yağlı boya her ne türlü resim yaptırmak arzu olunursa zevk-i bedi'yyesinde en müşkilpesendlerin mesuliyetini kabul taahhüdüyle; şu adresi arayınız:

Kemeraltı, Hacı Hasan Oteli Alt kat, 58- 34 Numeroda: Ressam Lütfi Vedî

Her üslupta zarif rengârenk levhalarda yazıldığını unutmayalım

Büyük Mükâfat Kuponu: 5

Bilmece Kuponu:5

5.28. OKUYUCULARIMIZA MÜJDE MÜJDE 10.000 KURUŞLUK MÜKÂFAT

10.000 kuruşluk mükâfatımızın ne olduğunu merak eden sevgili okuyucularımızın ısrarları bizi nihayet söylemeğe mecbur etti. Şimdi dikkat ediniz çocuklarım. Mecmuamızın birinci sayısından altıncı sayısına kadar biriktirenler üçüncü Sayfadaki başlığın kaçınıcı sayı olduğunu bildiren parçasını -mesela sayı: 1- küçücük keserek gönderdiğiniz takdirde kura çekilerek:

Birinciye: Yeni bir bisiklet (bisiklet istemeyenlere) bütün edevatla beraber bir fotoğraf makinesi- kazanan hanım ise bu kıymette bir altın bilezik:

İkinciye: Bir gümüş saat:

Üçüncüye: Bir nikel saat:

4.-10'ya kadar: İkişer buçuk lira dağıtacağız.

Şu hâlde şimdiye kadar almadığınız Mektepliler Alemi varsa derhal alınız müsabakaya iştirak etmek için acele ediniz. Geçmiş nüshaları yine beş kuruşa idarehanemizden de tedarik edebilirsiniz...

5.29. DİKKATLE OKUYUNUZ!..

Büyük müsabakamız bitmiştir. Kura yakında çekileceğinden iştirak edebilmek için dördünü de hallederek acele göndermelisiniz. Müsabakanın bir veya ikisini halledip de diğerlerini halletmeyenler müsabakaya dahil olamazlar.

Kuponsuz gönderilen cevaplar nazar-ı itibara alınmaz.

Büyük müsabakamızın resmini yırtmayarak adî bir kâğıda yazıp göndermenizi rica ederiz.

5.30. SUDİ ŞUBESİ

Mekteplilere ait her türlü kitap, kırtasiye ve fotoğraf levazımı depozittir.

Seda-yı hak

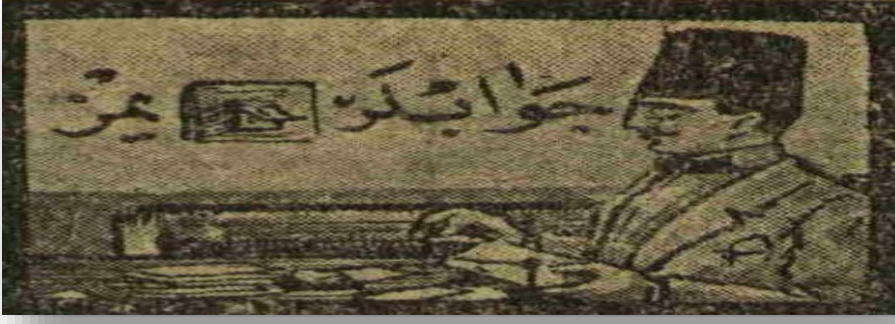
Müdîr-i mes'ûl: Muallim Hüsnü Osman

<p>Yıl: 1 İdare ve Müracaat Yeri: Beyler Sokağı'nda "Seda-yı Hak" Matbaası Mektepliler Alemi mesleğimize uygun yazılar memnuniyetle kabul edilir.</p>	<p>Sayı:6 Abone Şartları: Senelik 220, altı aylık 110, üç aylık 55, bir aylık 18 kuruştur Her türlü evrak sahib-i imtiyaz namına gönderilmelidir.</p>
---	---

6. MEKTEPLİLER ALEMİ, C: 1, NU. 6

7 Nisan 1341 (Salı) Nüshası 5 Kuruştur Sene 1 Sayı 6

6.1. CEVAPLARIMIZ

İzmir Darülfünun'dan Ahmet Ziya ve İbrahim Efendiler'e:

S: Telsiz telgraf kimin tarafından ve nasıl keşif olunmuştur?

C: Telsiz telgraf (Markoni) namında bir İtalyan âlimi tarafından keşif olunmuştur. Ne suretle ve ne vakit keşfedildiğini gelecek hafta mufassılan anlatacağız. Takip ediniz.

İzmir İstiklal Mektebi'nden 181 Hasan Raşit Efendi'ye:

S—Ateşin yandıktan sonra kül olmaması için ne yapmalıyız?

C—Sualinizi sarih bulmadık; ateş bir ihtirak fiilidir, binaenaleyh yanan herhangi bir cisim ihtirakin nev'ine göre ya kül veya gaz veya bazı madenlerde olduğu gibi pas husûle gelir. Sualinizi daha sarih îrâd ederseniz memnunen cevap veririz evladım. İhtirak fiili hakkında "Hayat ve Hareket" namıyla yakında fennî bir musâhabemizi bekleyiniz.

İzmir İstiklal Mektebi beşinci sınıftan 178 Osman Nuri Efendi'ye:

S—Halihazırda her cihette medeni ve müterakki millet herhangi millettir?.

C— Terakki ve medeniyetten maksat vicdansa oğlum hâlihazırda müterakki denilen milletlerin hiçbirisinde bu haslet yoktur. Vakıa birtakım Garp milletleri birçok hususâta akıllara hayret verecek derecede yükselmişlerdir fakat vicdanen, Avrupa milletiyle yamyam bir kabile arasında fark olmadığını güzel yurdumuzdaki son hareketlerin eserlerinden anlayabilirsiniz.

Kadın Hanı Kız Mektebi'nden 26 Perihan Hanım'a:

Tebriklerinize teşekkür eder ve Mektepliler Alemi için gönderdiğiniz eseri yakında maa'l-memnûniye neşredeceğimizi vaat ederiz hanım kızımız..

Muğla Orta Mektebi son sınıf efendilerine!

Yazılarınız ve resimleriniz maa'l-memnûniye derç edilecektir.

Denizli Kâtip Çelebi Mektebi talebesinden 65 Kazım Efendi'ye!

— İdarehanemize gönderdiğiniz mektubun üzerine battal pul yapıştırarak posta kutusuna atmışsınız. Biz beş kuruş verdik. Bu hâiz-i ehemmiyet değil..

Fakat bir daha böyle hareketlerde bulunmayın..

Aydın Orta Sanatlar Mektebi'nden Zeki Yılmaz Efendi'ye

— Fotoğrafınız çok donuk. İyi çıkmayacaktır. Mümkünse daha iyisini gönderiniz.

Kadın Hanı eşrafından Hacı Eyneszâde İlyas Efendi kerimesi 24 Hatice Hanım'a:

— Anketimize gönderdiğiniz cevapla birlikte bir de fotoğrafınızı gönderseydiniz daha iyi olurdu kızım.

Adana Kazım Karabekir Paşa Mektebi talebesinden 111 Sadık Efendi'ye:

Bilmeceniz geç geldi. Kuraya giremediniz.

İzmir Sakarya Mektebi dördüncü sınıfta 67 Lütfiye Kadri Hanım'a:

—Gazetemizin muvaffakiyetini tebrik ediyorsunuz. Hakikate muvaffak oluyorsak bu, yalnız sizin gibi okuyucularımızın gösterdiği teveccüh eseridir. Teşekkürler ederiz.

Salihli Erkân Mektebi'nden 141 Ahmet Efendi'ye:

—Mecmuayı çok sevdiğinizi ve abone olacağınızı yazıyorsunuz teşekkür ederiz oğlum.

Gördes Kız Mektebi'nden (1) Saffet Hüsniye Hanım'a:

— Gönderilecek bilmecelerin mükâfatlarını da taahhüt etmek şarttır.

Yıl: 1 İdare ve Müracaat Yeri: Beyler Sokağı'nda "Seda- yı Hak" Matbaası Mektepliler Alemi mesleğimize uygun yazılar memnuniyetle kabul edilir.	MEKTEPLİLER ALEMİ Sahib-i İmtiyâz: Muallim İlyas Bahri	Sayı:6 Abone Şartları: Senelik 220, altı aylık 110, üç aylık 55, bir aylık 18 kuruştur Her türlü evrak sahib-i imtiyaz namına gönderilmelidir.
---	---	--

Haftalık Terbiyevî, Edebî, İlmî, Mizahî Çocuk Mecmuasıdır

Her Hafta Fâideli Bir Ders

6.2. İĞNE VE TOPLU İĞNE

Ehemmiyetsiz Bir Demir Parçası- Fakat Bunu Yapmak İçin Ne Kadar Çalışmak
Lazım! - Toplu

İğneler- Bir Toplu İğnenin Hikâyesi-Bir İğnenin Hikâyesi....

Bir vakitler, o kadar dikkatsiz bir kız çocuğu vardı ki bunun halleri annesini son
derecede üzüyordu. Bu dikkatsiz çocuğun dikiş için aldığı iğneler hemen günde birkaç
defa kayboluyordu.

Kendisini ne kadar azarlasalar, hiçbir fâide olmuyor, eline yedekten bir iğne
veriliyor, fakat bir saat sonra, evde kaybolup gidiyordu. Bir gün annesi, yine iğnesini
kaybettiği için kızını azarlıyorken; o:

— Aman yarabbi!.. Bu kadar ufak bir şey için kıyametler kopuyor; herkes
zannedecek ki kaybettiğim bu demir parçasığı bir hazineye değer. demiş...

Annesi bu sözleri duymamıştı; fakat ailenin dostlarından birisi duymuş ve kızını bir
kenara çekerek demişti ki:

—Ehemmiyetsiz bir demir parçası mı?. dediniz fakat küçük hanım, siz ne
dediğinizi bilmiyorsunuz... Size biraz anlatayım da bakınız o ehemmiyetsiz demir parçası
ne kıymetli şeydir...

Biraz düşünürseniz görürsünüz ki bu ehemmiyetsiz demir parçası olmasaydı sizin
bu güzel eşyalarınızı dikmek mümkün olamazdı. Dikiş dikmek için iğnesiz ne yapılırdı,
acaba?.. Bu kadar düzgün, bu kadar ince, bu kadar sağlam bir şey yapmak sizin için kabil

midir acaba?.. Bugün bir paraya satılan bir iğnenin yapılması öyle kolay bir şey değildir. Bazı vahşi kavimlerde dikiş –yani birtakım kaba kumaşlar- ağaç dikenleri, balık kılçıkları ile dikilir... Acaba size, Bu iğne ile dikiş dik!. deseler, dikebilir misiniz?.. Bununla beraber bugün de iğnelerin kolay yapıldığını zannetmeyiniz... Bir çelik parçası iğne olmak için yüz türlü ameliyata muhtaçtır. Buna hiç hayret etmeyiniz...

Yoksa inanmıyor musunuz?.. O halde size bu işlerin başlıcalarını anlatırsam, sözüme inanırsınız sanırım: İğne yapılan yere, çelik tel ve kalkal halinde gelir...

Bu çeliğin bu hale ne suretle geldiğini, kaç türlü makine ve işe muhtaç olduğunu her düşünen iyi kötü anlar...

Sayfa: 4

Mektepliler Alemi

Numero:6

değil mi?.. İşte bu tel evvela kızıl derecede ateşte tuttuktan sonra, hemen suya daldırılır ki buna fen dilinde “su verme” derler; bir çeliğe bu suretle su verilmezse, o çelik ne sert olur, ne de keskin! Sonra bu çeliği, boy boy keserler, ki iğnelerin birçok boy ve kalınlıkta olduğunu da bilirsiniz. Bundan sonra bir amele tarafından makine ile bir boya indirilir. Ve kesilirken eğilmiş olduklarından hepsi birden düzleyici bir makine ve baskıdan geçirilir. Bundan sonra, iğnelerin uçları sivriltilir, ki bu iş amelenin parmaklarında büyük bir istidada muhtaç olduğu gibi hayat için de muzırdır. Çünkü havaya birtakım ince çelik tozları uçar, bunlar iğnelerin uçları sivri yapılırken hâsıl olur ve ciğerler için çok tehlikelidir. Vakıa, yeni makineler bunun zararını def etmiş ise de, tamamı ile muvaffak olmak henüz kabil olmamıştır.

Bu işleri gören iğnelerin dipleri yine usta bir amele tarafından seri bir çelik darbesi ile yassılaştırılır ki, buraya sonra iplik için küçük delikler açılır. Ve siz azıcık ihtiyarlayınca bu deliği, hanım nineniz gibi, görmeye bile muvaffak olamayacaksınız..

Hâlbuki bu delikleri fabrikalarda çocuklar açarlar. Ama, bunun ne kadar dikkate muhtaç olduğunu bilmezsiniz...

İğneler delindikten sonra, bir kısım amele uçlarını parlatırlar diğer kısım da delik yerlerini düzlerler.

İğnelere sağlamlık vermek için defalarca ateşten suya sokulurlar. Ve eğri olmamak için birer birer çekiçten geçtikten sonra, parlatılmak için de başka amelelere verilir. Ameleler bunları yağ ve zımpara tozuyla muamele ederler. Sonra da yağları temizlemek birtakım büyük tandırlara ağaç tozuyla konur ve birlikte döndürülür...

Bundan sonra, cins itibariyle ayrılarak birbirinin yanına ve baş başa konur. Ve sonra, yüz iğne sayılarak tartılır, ve artık iğneler bu miktar üzerine tartılarak yüzer, yüzer kağıtlara sarılır....

Bu kağıtların üzerlerine birer etiket korlar, fabrikanın ismi, iğnenin cins ve Numerosu bununla bildirilir. Düşünürseniz, yalnız bu kâğıt için kaç el lazımdır: Kâğıdı yapmak, destelemek, kesmek, basmak... Hâlbuki bu kâğıdı götürüp getiren hamalları da hesaba katmak lazım gelir....

—Toplu iğneler....

— Demek ki bir iğnenin ehemmiyetini anlatabildim ki topluları, soruyorsunuz.. Onlar da hemen gözlü iğneler gibi yapılırlar. Lakin toplunun işleri, gözlününkinden çok azdır.

Her iki türlü iğnenin de güzel bir hikâyesi vardır. Biz evvela topludan başlayalım:

18. asrın sonuna doğru, İspanya civarında bir köyden bir delikanlı kalkar Paris'e gelir... Bu gencin, gençliğinden ve iş yapmak hevesinden başka bir sermayesi yoktu.. Günlerce kapı, kapı dolaştıktan sonra hiçbir yerden iyi bir cevap almamış artık ümitsizlenmeye başlamıştı.

Bir gün büyük bir bankada açık bir iş olduğunu duyarak her ihtimale karşı oraya da başvurur..

Bankanın sahibi, çok meşgul olmak hasebiyle genci oldukça sertlikle karşılar. Ve işin o gün birisine verildiğini söyler...

Zavallı genç, birkaç dakika evvel oldukça bir ümitle çıktığı merdivenleri büyük bir yeisle iner.

Tam avluyu geçtiği sırada, yerde bir toplu iğne görür ve hemen eğilerek alır, yakasının altına iliştirir ve yoluna devam eder.

Fakat henüz bahçenin kapısından çıkarken arkasından bir hizmetçi yetişir ve kendisini efendisinin çağırdığını söyler. Delikanlı tekrar bankacının önüne gittiği vakit, bankacı:

— Sizi yanıma alıyorum, halleriniz hoşuma gitti.. der.

Delikanlı, bankada çok çabuk ilerler ve az zamanda büyük bir memur ve birkaç senede vekil olur, bir gün efendisinin yanına girerek bu kadar itibarın sebebinin soran Jaklafit*, Efendisi:

—Sen dışarıya çıkarken pencerenin yanıdaydım, sizin yerdeki bir toplunun bile kaybolmasına razı

Sayfa: 5

Mektepliler Alemi

Numero:6

olmayan vicdanınız üzerine sizi çağırdım ve bu itibarı verdim der..

İğnenin hikâyesine gelince: Bir gün bir köyde küçük bir kızcağz evlerinin kapısına oturmuş ağlıyordu. Yalın ayak, baldırı çıplak bir dilenci çocuğu kıza neden ağladığını sorar; kız da:

— İğnem kırıldı, annem darılacak, der bunun üzerine dilenci ona bir iğne verir, gider aradan bir müddet geçer, bir gün pazar yerinde kız dilenciye rast gelir ve ona bir paket iğne verir. Çocuk:

— Bu nedir?.. diye sorar.

— Bana bir iğne vermiştin ya?.. İşte onun yerine sana bir paket veriyorum, bunu sat parasına ekmek al.. der.

Çocuk bu iğneleri satar, tekrar alarak yine satar bunun yanına şunu bunu da katar, gitgide tüccar olur..

Bir gün, dükkanına bir müşteri yani genç kız gelir...

Bu tüccar:

— Hanım kız beni tanıyor musunuz, diye sorar. Kız tüccara dikkatle bakar, fakat:

—Aman Allah'ım, der.. Siz...

Evet, ben... Dünkü dilenci çocuğuyum. Bu servet sizin himmetinizle kazanılmıştır. Bundan hissenizi almanızı rica ederim..

— Nasıl olur?..

— Allah'ın emriyle evlenir birbirimizi alarak. der...

Ve hakikaten evlenirler, mesut olurlar.

Faik Şemsettin

* Jaklafit Fransız bankacılarından bir zât olup 1830 İhtilali'nde büyük; işler görmüş ve Babon'da 1767'de doğmuş 1844'te Paris'te ölmüştür.

6.3. CUMHURİYET'İ SEVELİM VE YAŞATALIM

Çocuklarım: Bugün size cumhuriyetin ne olduğunu anlatacağım. İyiye okuyunuz! Vaktiyle yeşil bir dağda kocaman bir ağaç vardı. Dalları göklere çıkıyordu. Her tarafı yeşildi ve yaprakları arasında binlerce kuş, tatlı tatlı ötüyorlardı.

Bir gün bu ağacın dibinde ufak, fakat yılan başlı bir ot çıktı. Bu otun ismi sarmaşıktır. Ağaca sarılarak büyümeye başladı. Yükseldikçe incecik köklerini keskin birer bıçak gibi kocaman ağacın gövdesine yapıştırdı ve soktu. Ağacın özünü emerek, kanını içerek yaşadı. Her gün biraz daha büyüdü; uzadı, ağacın her tarafını sardı. Sarmaşık büyüüp yeşerdikçe ağaç kuruyup ölüyordu. Bir zaman geldi ki yaprakları sarardı. Dalları inceldi ve yıkılacak bir hale geldi.

Bir gün aklı başına geldi, ansızın silkindi. Büyük bir kuvvetle dallarını salladı. Gövdesine sarılan sarmaşığı söküp attı ve kurtuldu.

Şimdi yine eskisi gibi taze can buluyor, yeşil yapraklarıyla göklere yükseliyor.

Biz de tıpkı böyleydik. Türk milleti ağaca benziyordu. Padişahlar da sarmaşık gibi bizi her gün biraz daha öldürmek için kanımızı emiyorlardı. Fakat en sonra, bundan üç sene evvel birdenbire başkaldırdık. Ağaç nasıl sarmaşığı söküp attıysa biz de hain padişahı kovduk. Cumhuriyet ilan ettik,

O vakit para verirdik? Ne olduğunu soramazdık. Asker gönderirdik? Niçin öldüğünü bilmezdik.

Biz aç kalırdık padişahlar güzel saraylarda keyif çatarlardı. Biz ağlardık, padişahlar gülüp eğlenirlerdi.

Fakat şimdi hükümete para veriyorsak mebuslarımız hesabını soruyorlar. Asker gönderiyorsak nereye gittiklerini biliyoruz. Eskiden kimse hakkını arayamazdı. Şimdi

10,000 kuruşluk mükâfat müsabakamıza iştirak etmek için acele ediniz.

öyle değildir. Eskiden zincirlenmiş bir hayvan gibiydik. Şimdi serbest, rahat yaşıyoruz.

Fakat padişahlar yine rahat durmuyorlar. Memleketimize girmek eskisi gibi bizi kemirmek istiyorlar. Bunun için gözümüzü dört açmalıyız. Saltanat bir yılanıdır kafasını ezmek hepimizin vazifesidir. Fırsat verirse yine zehrini kusar; yine kanımızı emer; yine vatanımızı baykuş yuvasına döndürür.

Küçük mektepli! Sen Cumhuriyet'in sevgili yavrususun! Cumhuriyet'i yaşatmak kendini yaşatmak demektir. Bunun için gözlerini dört aç! Vazifelerini hiçbir mükafat beklemeden yap!

Vatanını, anneni, babanı ne kadar seviyorsan Cumhuriyet'i onlardan daha çok sev; lazım gelirse onun uğrunda güle güle can ver!..

Mektepliler Alemi

6.4. TÜRKAN BEY'İMİN TEKRAR DİRİLMESİ

Türkan, eski zaman beylerinden birisinin kızıydı, bu Türk kızcağızı bundan tam altı buçuk asır evvel Selçuklular zamanında doğmuş ve on yaşında ölmüş, ve ailesinin tek kızı olduğu için mumya yapılarak, Konya'da Alaaddin Tepesi civarındaki konağın bir mahzeninde hıfzedilmişti!

O vakitten sonra 650 sene ve pek çok inkılâplar geçmiş Türkan'ın baba ve anası da ölmüş, konak yerinde de harabeden başka bir şey kalmamıştı. Son zamanlarda Alaaddin Tepesi ve civarında Türk eserlerini araştıran iki âlim bu mumyayı buldular, ve bütün ilim ve iktidarılarıyla çalışarak bu kızcağızı diriltmeye muvaffak oldular... Yalnız kız henüz derin bir uykudan uyanamıyordu; hâlbuki hakîkatte bu kız, dirilmiş fakat bu iki âlimin buruşuk ve kuru çehrelerini son derecede çirkin bulduğu için yalandan uyur gibi kalmıştı!

Yalnız, kaldığında ilk fırsatta, yatağında doğrularak odanın eşyasını hayretle tetkik etti; asırlardan beri mezarının sükûtuna alışan Türkan'ın kulağı şehrin velvelesiyle adeta tıkanır gibi oldu.

Her şeyden evvel bir koltuğun üstünde durmakta olan kırmızı ve gayet süslü bir takım elbise gözüne ilişti, bu yerlerin yabancı olduğu halde, süslenmek hevesi Türkan Bey'ime galebe etti, ve bir hamlede bu elbiseyi giyindi; ve sonra aynaya bakarak, kendisini şimdiye kadar hiçbir zaman görmemiş olduğu kıyafette fakat pek güzelleşmiş

görünce memnuniyetle gülümsemekten kendisini alamadı!

Orada, kapının eşiğinde, bu yerlerde yalnız gezmeye alışık olmadığı için, hayretle durdu.

Küçük Beyim, pencereye yaklaşınca caddenin iki tarafına sıralanmış olan yüksek ve büyük ve güzel binaları görünce şaşıtı, kaldı! Meraka düşerek bütün bu bilmediği şeyleri ve yerleri görmek için odanın kapısını açtı, dışarı çıktı; sofaları geçerek, hiçbir kimseye rast gelmeden merdivenleri indi ve nihayet sokak kapısına geldi. Orada kapının eşiğinde, bu yerlerde yalnız gezmeye alışık olmadığı için, hayretle durdu. Fakat bu kadar dar bir elbise ile, başında bir leylek yuvasına benzeyen bir başlık taşıyan bu tuhaf

Sayfa: 7

Mektepliler Alemi

Numero:6

kadın kimdi acaba?...

Bu kadının az arkasından gelen ve beyime acayip görünmekle beraber biçimli bir elbise giymiş olan bu güzel hanım da kimdi? Bunlara bakarken, güzel Hanım yanına geldi ve ona bir şeyler söyledi; bu kadın acaba bülbül müydü? Ne kadar sevimli ve kulak yırtmaz bir sesi vardı; fakat Türkan Bey'im Bu sevimli sözlerden hiçbir şey anlayamadı; hatta korkup kaçmak istedi; genç hanım kendisini okşadı, ve yanındaki ağasına:

— Ahmet Ağa.. dedi.. Bu güzel kızcağız İstanbul'da kaybolmuş bir köylüye benziyor, bunu biz alalım..

Türkan bu sözlerden bir şey anlayamadı, fakat hakkında iyi bir şey kararlaştırıldığını hissetti, bu güzel hanımın dil ve halindeki tatlılığa kapılarak oradan geçen bir arabaya onlarla birlik bindi!

Türkan, dört tarafına hayretle bakıyor, kendi kendisine yürüyen kocaman bir otobüs görünce çok korktu! Hanım yine güzel sesi ile ve güzel sözleri ile onu teskin etti, ve her şeyden evvel meseleden polisi haberdar etmek için mahallesine yakın olan polis merkezine müracaat etti

Geçen arabaya onlarla birlik bindi!

Merkez memuru Türkan'a bazı şeyler sordu, vakıa bir iki kelimelik cevap aldı, ama ne kendisi ve ne de orada bulunanlardan hiçbirisi bu kelimelerden bir mana çıkaramadılar. Nihayet bu hüviyet ve hatta cinsiyeti meçhul kızın mesele anlaşılincaya kadar nedime Fahire Hanım'a yanında kalmasına müsaade edildi; ve hanım bu kızcağızı konağına götürdü....

Evde nedime Fahire Hanım'ın kızı Naciye ile bu dili bile anlaşılmayan meçhul Türkan pek çabuk dost oldu; ona yemek verdiler fakat Türkan yemeği elleriyle yedi?

Bundan bu kızın hiç medeniyet görmemiş bir köye mensup olduğuna hükmettiler. Halbuki 650 sene evvel yaşayan Türkancık çatal nedir, nasıl bilirdi?..

Yemekten sonra, yattılar ve kızcağız derin bir uykuya daldı; sabahleyin kalktığı vakit, Naciye'yi masa başında vazifelerini yaparken gördü. Ve gecelik entarisi üzerinde olduğu halde. Naciye'nin ne yaptığına baktı: Zavallı Türkan yazmak ve okumak bilmezdi, fakat Naciye nakışa başladığı zaman evde bazı bildiği şeyleri işledi. Hele Naciye'nin çaldığı piyanoda son derecede memnun kaldı, yemek vakti onu oradan güçlükle alabildiler. Yemekte gayet iyi ve kibar bir zat olan Fahir Bey'i tanıdı. Masa yanında, kendisini eski konaklarda sanarak ve anlaşılacağını ümit ile bir iki söz söyledi. Fahir Bey büyük bir hayretle:

— Çok, hem pek çok tuhaf!. Bu kız en eski bir Türkçe konuşuyor!... Bu şeyleri hal için meşhur

Türkçe mütehassısı dostumuzu davet edelim. Bakalım o ne diyecektir? dedi.

Sonu Gelecek Nüşhaya

F.Ş.

6.5. YEMEMELİ

- Taze sıcak ekmek
- Balık ile yoğurdu bir arada
- Bayramda aç karnına şeker
- Alacaklının yanına gidip kavga ederek dayak
- Hıyarın kartını, elma ile kavunun acısını
- Sokaklarda satılan pis meyveleri, şekerleri
- Avrupa'dan gelen çikolata ve bisküvileri
- Akrabadan birisinin evinde misafir kaldığı zaman çok yemek
- Deniz yolculuğunda çok yemek
- Acıkmayınca yemek
- Başkası tarafından verilen her şeyi
- Kalabalık ve büyük bir yere giderken sarımsaklı cacık
- İftarda ve sahurda mideyi şişirmemek için her şeyi

Sayfa: 8-9

Mektepliler Alemi

Numero:6

6.6. RAMAZAN GELDİ HOŞ GELDİ BAKLAVA TEPSİSİ BOŞ GELDİ

Sayfa: 10

Mektepliler Alemi

Numero:6

6.7. NADİDE'NİN TEDBİRİ

-Birinci Meclis-

(Şark'ın eski ve esrarlı kasabalarından birinde, bir cami avlusunda, evvelce bir kuyumcu olan, fakat elmaslara baka baka iki gözünü de kaybeden bu adam bir taş dayanmış durur. Şimdi de dilencilik etmektedir. Eskiden kuyumcu ve şimdi bir dilenci olan bu Sakıp, her gün cami avlusunda kirli mendilini yere yayar verilecek sadakaları beklerdi. On yaşlarında, sevimli ve güzel bir kızcağız olan Nadide de her vakit yanında bulunur.)

İhtiyar: — Nadide, mendilde ne kadar hasılat var..

Nadide: —Büyükbaba, henüz iki onluk üç yirmilik var...

İhtiyar: — Bugün hasılat böyle devam ederse dünden çok fazla kazanacağız demek oluyor..

Doğrusu dilencilik her halde çerçilikten çok kârlı ve tehlikesiz bir iş...

Nadide: — Tehlikesiz mi?. Ya sizin zengin olduğunuzu anlarırsa... Hem biz bu suretle hakiki fakirlerin hakkını almış oluyoruz...

İhtiyar: — Çok güzel düşünce.. Benim zengin olduğumu anlarırsa beni hapsederler benim definemi hırsızlar bulamazlar ama, polis herhalde bulur. Bunun için gözümü açmalıyım.. Yani dikkati arttırmalıyız demek istiyorum. Bunun için paralarım için daha emin bir yer bulmalıyım.

Haydi kızım, sen git ve bir taşın altında...

Nadide: — Pekala, dedeciğim..

(Çocuk bu yerde boynu bükük durmaktan kurtulduğu için memnun koşar. Tenha olan caminin etrafını dolaşır ve döner.)

Dede!. Paramızı saklayacak güzel bir yer buldum, büyük bir mermerin altında hiçbir kimsenin bulamayacağı bir kovuk..

(İhtiyarı elinden tutarak kovuğa kadar götürür.)

(İhtiyar—: Ne güzel.. Ne güzel! Yarın paramızı buraya saklayalım!..

Kızcağız kör ihtiyarı elinden tutarak...

-İkinci Meclis-

(Parayı bu kovuğa koyduktan sekiz gün sonra...

İhtiyar âdeti üzere ortalık tenhalaştıktan sonra, parasını, mukaddes bir şeyi ziyaret eder gibi görmeye gider. Fakat tam bu sırada derin bir inilti çıkarır.)

İhtiyar: — Hay Allah... Kız, hele bir bak, yoksa bir kâbus mu geçiriyorum... Kovukta bir şeyler yok...

Nadide: — Evet ben de bir şeyler görmüyorum...

İhtiyar: — Eyvah... işte şimdi bütün cihanda yapayalnız kaldım, bundan sonra bana kim teselli verecek?.

Nadide: — Ben!..

İhtiyar: — Nasıl?..

Nadide: — Hırsızı bulmak suretiyle... Sen bana müsaade et de ben her şeyi yoluna koyarım.

(Akşam eve dönerlerken ihtiyar Nadide'den bir şey anla-

Sayfa: 11

Mektepliler Alemi

Numero:6

yıp, anlamadığını sorar.)

Eyvah. Paramı çaldılar..

Nadide: —Hırsızın kim olduğunu öğrendim; önümüzden geçen birçok insanlar içinde bize şefkatle bakmayan tek bir kimse gördüm.

İhtiyar—: Ah.. ah.. Uğursuz kız, sen benim gibi kör değilsin neden bizi gözleyenleri görmedin?.

Nadide: — Dedeciğim sen merak etme.. Ben bu işi yoluna koyacak bir çare arıyorum...

İhtiyar: — Çare mi?. Polise gidebilir miyiz? Zengin olduğumuzu kendi ağzımızla söyleyebilir miyiz?.

Nadide: — Dedeciğim, bu işte beni serbest bırak... Bu akşam ben Seyit Ali'ye gideceğim...

İhtiyar: — Benim eski rakibim kuyumcu Seyit Ali mi?. Orada ne yapacaksın?. Ben o herifi hiç sevmem...

Nadide: —Fakat paramı çalan odur...

İhtiyar: —Eyvah...

-Üçüncü Meclis-

(Kasabanın en büyük bir caddesinde, kuyumcu Seyit Ali akşam geç vakit, isli bir lambanın ziyası altında hesabına bakarken kapı vurulur.)

Seyit Ali: — Bu vakit müşteri gelir miymiş hiç?.. Şüphesiz bu müşteri yolcudur. Hem de zengin bir yolcu.. Şunu güzelce yollamanın yolunu bulmalı!... (Kapıyı açınca, karşısında Nadide'yi görür.)

Nadide: —Ey büyük sanatkar beni mazur görünüz.. İhtiyar dedemin iki bin beş yüz beş birlik altını var, bunları size emanet vermek istiyoruz..

Seyit Ali: —Gir kızım, hem şöyle yanıma otur... Büyük babanız kimdir?.

Nadide: —Eski kuyumcu Sakıp Dedel.

Seyit Ali: — O mu? Çok âlâ.. Akşam karanlıkta sizi tanıyamadım...

Nadide: — Rica ederim yavaş söyleyiniz.. Biz paramız olduğunu kimsenin duymamasını isteriz.

Seyit Ali: —Haklısınız... Sonra size kimse sadaka vermez... Fakat bu kadar parası varken de hasis herif dilenmekten vazgeçmez.

Hasis herif hâlâ dilenmekten vazgeçmiyordu

Nadide: — Dedemin parası olduğunu haber almasınlar diye size emanet vereceğiz.. Sizden daha emin bir kimse bilmiyoruz da... Bu paranın bin beşbiryerde cami avlusundaki mermerin altında, bin beş yüzü de servi ağacı arasında..

Ah.. İşte asıl bu parayı biz tehlikede görmekteyiz..

Seyit Ali: — Kızım elimden geleni yapmaktan çekinmeyeceğim!

Nadide: — Teşekkür ederim efendim. Meseleyi hemen dedeme müjdelemeye gideyim. (Çıkar.)

Seyit Ali: (Yalnız) — Bin beşibiryerdeyi hemen mermerin altına götürüp bırakmazsam, bin beş yüz beşibiryerdeyi daha kaybetmiş olurum... Bunları yerine korum, yarın bana iki bin beş yüzü kendi elleriyle getirirler!..

-Dördüncü Meclis-

Ertesi gün, henüz şafak sökmeden mermeri kaldırırlar hırsızın tekrar yerine koyduğu bin beşibiryerdeyi alırlar.

İhtiyar: — Sevgili kızım, hemen bu kasabayı terk edelim.. Bu para sana da bana da yeter, ve bir daha dilenmeyelim...

-Perde İner- F. Ş.

Sayfa: 12

Mektepliler Alemi

Numero:6

6.8. MEKTEPLİLER ALEMİ MECMUASINA

İnsan sanatı, ilmi

Okumakla öğrenir..

Mektepliler Alemi

Bize çok şey bildirir.

Çocukların özüdür!

Türkiye'nin gözüdür..

Onun yazdığı sözler

Asıl Türk'ün sözüdür..

Hikâyeler, masallar

Sanat, öğüt, hepsi var..

Hiçbir şey öğrenemez

Okumayan çocuklar!..

Söyler Cumhuriyet'ten,

Anlatır merhametten..

Biz ilim kapmalıyız

Böyle güzel fırsattan..

Tarsus Orta Mektebi'nden

Ömer T.

6.9. KÜÇÜK ŞEYLER

Birbirini takip eden mini, mini inci tanesi gibi su damlacıkları, bir gün gelir ki büyük bir göl olur!.

Ufacık bir çekirdek, bir tohumda yerini bulduğu vakit pek büyük bir ağaç olur, ağaçlardan da ormanlar!..

"Tık!" deyince beynin küçük ama pek küçük bir saniyede devam ede, ede seneler senelerde nihayet asır olur!.

İşte, böylece en küçük bir fena adet günler geçtikçe korkunç bir hal alır, büyür, gider!..

İyilikse, güzel idare edilirse, damlayan su gibi göl, küçük çekirdek gibi kocaman ve fâideli bir ağaç, bir saniye gibi asır, yani büyük bir eser olur!.

6.10. ADANA LİSESİ İLK KISIM TALEBESİNİN ŞAYAN-I TAKDİR BİR HAREKETİ

Birinci sayımızda "Yetim Çocukların Dertleri" serlevhasıyla bir yazı vardı. O yazının aziz Cumhuriyet mekteplileri arasında çok yüksek bir tesir bıraktığını görmekte övünüyoruz. Küçük dostlarımıza ve bu meyanda yetim arkadaşlarımıza en ufak bir yardımda bulunabilmek saadetini duyduk. Adana Lisesi İlk Kısım Talebesi İktisat Sandığı İdare Heyeti, tesirlerinin derecesini bildiren yüksek bir fedakârlık göstererek sandık mevcudundan ayırdıkları (250) kuruşu vasıtamızla İzmir Himaye-i Etfal Cemiyeti'ne yolladılar. Para geldi ve mahalline teslim edildi.

İdare heyeti reisinden aldığımız mektup şudur:

Muhterem Efendim:

Birinci sayıda "Yetim Çocukların Dertleri" serlevhasını taşıyan makaleyi okurken derin bir tesir hissettim. Düşündüm; nihayet bir çare buldum. Reisi bulunduğum (Adana Lisesi İlk Kısım İktisat Cemiyeti)'ni hatırladım. Derhal arkadaşlarımı topladım.

Cemiyetimizin on altıncı maddesi ile makalenizi okudum. Onlar da benim gibi mahzun oldular. Mezkûr madde şudur:

"Ekseriyet-i tammenin muvaffakiyeti olursa yetim ve fakir çocuklara birkaç kuruş hediye edilebilir!" Yarım saatlik bir müzakereyi müteakip ittifak-ı ara ile İzmir Himaye-i Etfal Cemiyeti'ne (250) kuruş teberru' ettik. Para postadadır. Kabulünü rica eder, hürmetlerimi yollarım efendim.

İktisat Cemiyeti İdare Heyeti Namına

Reis

223 Ahmet Kemal

6.11. HER MEKTEPTEN BİRER MUHABİR İSTİYORUZ

Fakat bizim muhabirimiz olacak hanım veya efendinin bize hiç olmazsa üçer aylık üç abone bulması şarttır. Bunu yaptığı ve aboneleri bize bildirdiği takdirde o kimse bizim muhabirimiz olacaktır. Fotoğrafını da göndermelidir ki mecmuaya koyarak muhabirimiz olduğunu arkadaşlarına bildirelim.

Abone müddeti bitmiş olan okuyucularımızın abonelerini yenilemelerini çok rica ederiz.

Sayfa: 13

Mektepliler Alemi

Numero:6

Her Hafta Bir Nasihat:

6.12. KARGA İLE TİLKİ YAHUT MÜDÂHENECİLERDEN SAKININIZ!..

Karganın birisi, iri bir peynir parçası çalarak bir ağacın tepesine çıkmış ve yemeye başlamıştı.

Bunu gören ve ağzının suları akan bir tilki, peynir kellesine konmak için bir çare düşünmeye başlar; ve:

Kargayı kandırmaya çalışan tilki en nihayet!..

— Ah sevgili kargacığım... der. Senin tüylerin ne kadar parlak ve gözlerin ne kadar güzeldir... Tabii her şeyin gibi senin sesin de pek güzel olmalıdır. Dilsiz değilsin ya?!..

Bu müdanelerden koltukları kabaran karga dilsiz olmadığını göstermek için ağzını açınca peynir gagalarının arasından kayar ve düşer peyniri alıp giden tilki:

- Güzelliğinden bahsettimse akıllı olduğunu da söylemedim ya?.. der...

(Karga ile tilkiye ait olan bu resim aynı zamanda hanım kızlarımıza gayet güzel bir nakış modelidir. Bu resmi bilhassa bir model olarak yaptırdık. Bundan sonra her sayımızda hanım kızlarımız için nakış, dikiş vesaire modelleri koyarak daha fazla istifadelerini düşüneceğimizi sûret-i kat'iyede vaat ediyoruz.)

6.13. TIRNAK VASITASIYLA KEŞF-İ AHVAL

Uzun, ince ve uzun tırnaklar: Mülâhaza ve tefekküre, şiir ve edebiyata, sanayiye olan meyil ve muhabbete ve bazılarının rivayetine göre tembel ve batî bir mizaca da delalet eder.

—Tırnakları uzun ve yassı olan adam, hâlim ve sakin, aynı zamanda âkil ve müdebbir olur.

— Tırnakları geniş ve kısa olan adamın: Sıhhat ve saadetine ve aynı zamanda serbestiye meyyâl ve cesur olduğuna hükmedilir.

— Sert ve kolay kırılır tırnaklardan sahibinin: Hiddet ve şiddete, zulüm ve itisafa, münazaa ve mücadeleye ve gayet sert bir tabiata meyyal olduğu anlaşılır.

— Pençe gibi tırnaklıların uç tarafları eğri olanların riyakâr, hain ve fena bir ahlaka mâlik olduğu anlaşılır.

— Tırnakları yumuşak olan adamın vücutça ve fikirce gevşekliğine ve zayıflığına hüküm olunur.

— Tırnakları etlerine kadar kısa olanların sefâhatine ve ahmaklığına hüküm olunur.

Fevkalade nüshamız şimdiye kadar hiçbir mecmuada görülmemiş nefaset, zengin yazı ve resimlerle yakında çıkıyor. Sabırsızlıkla bekleyiniz...

Çocuklarımız İçin:

6.14. ERKEN KALKIN

Sabahları dünyamızın görünüşü ne iyi....

İlk ışıktaki tabiatın görmelidir neşeyi...

Bütün kuşlar gül renginde şafakları selamlar..

Az sallansa çiçeklerden elmas gibi çiğ damlar....

Kuzucuklar anneleri yanlarında sığıyor...

Gören der ki gün nurundan onlar da pay arıyor.

Balıklar da su içinden sanki nuru süzüyor..

Derelerde sabahları sevinçle hep yüzüyor..

Hele arı emin ki çoktan beri işinde...

Bal kazanır dolaşarak çiçeklerin peşinde.

Bu mahlûkun gerçi cismi böyle ufak tefektir...

Ufak fakat hem çalışkan hem iş bilir böcektir..

Doğan günü bize önce çayır kuşu müjdeler..

Şen ev kuşu ilkbaharda dinlenmeye pek değer..

Bu ahengi duyabilen gerçekten de bahtiyar...

Sabahları erken kalkan zevkten başka ne duyar..

Öyle ise siz de böyle erken kalkın çocuklar...

Bu güzelliğin karşısında zevksiz olan uyuklar..

Çayır kuşu neşesiyle arı gibi çalışın...

Her gün böyle erken uyanmaya alışın..

E. Ali

6.15. ÜÇER ÜÇER

Muallim Hilmi Bey'e

İki haylaz çocuk karşı karşıya

Oturup oburca atıştırmaya

Başlamışlardı..

Önlerinde birçok şeftali vardı..

Birbiri ağzından kapışır gibi

Oburluk yolunda yarışır gibi

İkişer, üçer

Yiyorlardı..

Fakat birbirini görmüyorlardı..

Gitgide bittikçe güzel yemişler

Onlardan birinin sabrı tükendi.

Dedi: — "Üçer üçer yeme, yavaş ye!"

Sonra üç şeftali kaparak kendi.

Ağızına daldırdı; ne tatlı diye..

Arkadaşı sordu: "— Ne malum benim

Üçer yediğim?."

Diğeri ağzından salya akarak

Obur ve bunak

Bir ihtiyar gibi şunu söyledi:

— "Ben de üçer üçer yiyorum!" dedi..

Muallim Kadir Can

6.16. ŞUNDAN, BUNDAN

İnsandan sonra en ziyade hiddetlenen maymun, papağan ve köpekmiş.

Dağlık mahallerde ve toprağında kükürt ve arsenik bulunan yerlerdeki karıncalar beyaz renkli olurmuş. Siyah karıncalar ecza-i mezkûreyle tecrübe neticesinde beyazlatılmıştır. Karıncalar toprağın altı metre derinliğine kadar girebilirler.

Sayfa: 15

Mektepliler Alemi

Numero:6

Hikâye:

6.17. DARILMACA YOK!.. -5-

Yazan: Muallim Kadir

Çuvalın içinde iki kat olmuştu sevinçle bağırdı: — Oh!.. Ne güzel!... Dünya ne güzel!..

Köse az kalsın küçük dilini yutacaktı, eğer söz söylemek kabil olsaydı o da şöyle diyecekti:

— Allah belanı versin! Dünyanın neresi güzel?...

Köse kızgındı. Parmaklarını gererek Osman'ın üzerine yürüdü. Fakat Osman da cılız değildi.

Kaşlarını çattı. Hiç kızmadan: —Darılmaca yok!..

Yola çıktılar. Yürüdüler; yürüdüler. Güneş batarken bir kuyu başına geldiler. Fakat kenarında duvar falan yoktu. Dümdüzdü önlerine bakmadan yürüdüler mutlak dururlardı.

Yemek yediler. Geceyi kuyunun kenarında geçirmeye karar verdiler: Osman, yattı. Uyur gibi yaptı. Köse ile karısı konuşuyorlardı:

— Kuyunun kenarına yat!.. Osman aramızda kalsın!...

— Peki!.. Sonra..

—Sen geceleyin kalkarsın. Benim arkama gelirsin! Hafifçe haber verirsen bir tekme vururum.

Hıncır çocuk kuyunun dibini bulur..

Yattılar.. Bir saat sonra Osman kalktı, Köse'nin arkasına geçti. Onu dürttü. Karısının sesini uydurarak: — Köse, dedi; tam vakit!..

Köse uyku sersemliğinden gözlerini ovuştururken kuyunun kenarında yatan karısına sert bir tekme salladı. Kuyunun derinliğinden derin bir uğultu geldi. Köse ayağa fırladı:

—Oh! dedi, çok şükür kurtulduk..

Karısını görmek için arkasına döndü. Karşısında Osman'ı buldu. Osman karanlıkta parıldaayan gözlerini kırptı. Köse'nin omzuna vurdu: — Darılmaca yok!..

Köse yapılmaz kalmıştı. Ertesi günü bir kasabaya geldiler. Bir hâna kondular. Köse canından bezmişti. Fakat son defa tali'ini denemek istedi. Osman'ı göstererek hancıya dedi ki:

—Arkadaş, şu yumurcağı görüyor musun! Şeytana akıl öğretir! Ben onunla bahse girdim kazanmak lazım.. Bana yardım et!..

—Nasıl?

— Dinle beni!.. Bu gece ben, yalandan ölürüm. Siz de öldüğümü söylersiniz. Tabii bir ölü gibi yıkarsınız! O zaman bari defolur gider de kurtulurum. Ama sakın suyu çok ısıtmayın sahiden ölmeyeceğiz..

—Merak etme!.. Biz işimizi biliriz.

O gece Köse yalandan öldü. Sabahleyin tenişir tahtasını getirdiler. Boylu boyunca uzattılar. Bir taraftan da su ısıttılar.

Osman bunu haber aldı. Hemen Köse'nin yanına koştu. Ellerini tuttu gözlerine baktı. İçinden söylendi:

— Seni kâfir Köse.. Sen mi beni kandıracaksın! Hele biraz dur!.. Ben sana ölmeyi güzel öğretirim.

Osman'ı dışarı atmak istediler. Fakat o, çıkmadı:

Köse benim efendimdir. Onun ekmeğini yedim. Bunca yıl bana baktı. Ölüsüne su dökmek hakkımdır. Siz ne insafsız adamlarsınız!...

Hoca geldi, Köse'yi yıkamaya başladı. Osman da su döküyordu. Fakat su ılıktı.

Osman kenardaki çirali odunlardan ikisini kazanın altına fırlattı. Kırmızı alevler, kazanın siyah kenarlarını parlatarak yükseldi.

Su kaynamaya başladı. Osman kocaman tası doldurdu. Köse'nin başından aşağı boşalttı.

Sonu Gelecek Sayıda

Sayfa: 16

Mektepliler Alemi

Numero:6

6.18. BİLMECEMİZ

İki yoktan ne çıkar?..

Doğru halledenler arasında kura çekilerek birinciye en iyi cinsinden bir çikolata ikinciye bir aylık abonemiz.

Üçüncüden otuzuncuya kadar müzeyyen birer kart hediye edilecektir.

6.19. ÜÇÜNCÜ SAYIDAKİ BİLMECEMİZ

Beşiktaş, Kabataş, Nişantaş, Dikenlitaş, Çemberlitaş, Toptaş, Kızıtaş idi.

Doğru halledenler arasında kura çekilerek:

Birinciliği Adana Merkez Numunesinden Hüsnü Yakut Efendi

İkinciliği: Gördes İstiklal Numunesinden 13 Hasan Fehmi Efendi kazanmıştır.

Üçüncüden otuzuncuya kadar halledenler:

Konya Erkek Lisesi Müdürü Kemâl Bey'in mahdumu Ertuğrul, Söke İlk Kız Mektebi'nden 29

Müzeyyen, İzmir Sakarya Mektebi'nden Fatma Salih, Kula Kız Mektebi'nden Aliye Süleyman, Konya Erkek Lisesi beşinci sınıftan 21 Ali Kemal, Denizli Kâtip Çelebi Mektebi'nden 104 Fehmi, Gördes İstiklal Mektebi'nden 32 Hilmi, 14 Âdem Ruhi, Salihli Erkân Mektebi'nden 141 Ahmet, Tire Muhtelit Musevi Mektebi'nden 17 Methi Şükrü Efendi ve Hanımlar..

Anketimize cevap verenlerin resimlerini
çinkograf vaktinde yetiştiremediği için
bilzarûre gelecek nüshamıza kalmıştır.
Arz-ı itizar ederiz.

6.20. SATIŞ MERKEZİMİZ

İzmir- Yalı cihetinde bulunanları düşünerek karantınada Tuhafiyeci Neşet Bey'in mağazasını mecmuamızın satış merkezi yaptık. Gerek mecmualarını gerek mükâfatlarını almak üzere bu civarda bulunanlar Neşet Bey'in mağazasına uğramalarını rica ederiz.

Büyük Mükâfat Kuponu: 6
Bilmece Kuponu:6

6.21. OKUYUCULARIMIZA MÜJDE MÜJDE 10.000 KURUŞLUK MÜKÂFAT

On bin kuruşluk mükâfatımızın ne olduğunu merak eden sevgili okuyucularımızın ısrarları bizi nihayet söyletmeğe mecbur etti. Şimdi dikkat ediniz çocuklarım. Mecmuamızın birinci sayısından altıncı sayısına kadar biriktirerek üçüncü sayfadaki başlığın kaçınıcı sayı olduğunu bildiren parçasını -Mesela sayı: 1- Küçücük keserek gönderdiği takdirde kura çekilerek:

Birinciye: Yeni bir bisiklet (bisiklet istemeyenlere) bütün edevatıyla beraber bir fotoğraf makinesi -kazanan hanım ise- bu kıymette bir altın bilezik:

İkinciye: Bir gümüş saat:

Üçüncüye: Bir nikel saat:

4.-10.'ya kadar: İkişer buçuk lira dağıtacağız.

Şu hâlde şimdiye kadar almadığımız Mektepliler Alemleri varsa derhal alınız müsabakaya iştirak etmek için acele ediniz. Geçmiş nüshaları yine beş kuruşa idarehanemizden de tedarik edebilirsiniz...

6.22. DİKKATLE OKUYUNUZ!..

Büyük müsabakamız bitmiştir. Kura haftaya çekileceğinden iştirak edebilmek için dördünü de hallederek acele göndermelisiniz. Müsabakanın bir veya ikisini halledip de diğerlerini halletmeyenler müsabakaya dahil olamazlar.

Kuponsuz gönderilen cevaplar nazar-ı itibara alınmaz.

6.23. SUDİ ŞUBESİ

Mekteplilere ait her türlü kitap, kırtasiye ve fotoğraf levazımı depozittir.

Seda-yı Hak

Müdüri mes'ûl: Muallim Hüsnü Osman

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ İLE MEKTEPLİLER ALEMİ'NİN İNCELEMESİ

1. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ İLE MEKTEPLİLER ALEMİ'NDE YER ALAN ÇOCUK EDEBİYATI METİNLERİ VE İNCELEMESİ

Çocuklar için hazırlanan süreli yayınlar, farklı türleri barındırması bakımından oldukça kullanışlı materyallerdir. Yayın hazırlayıcıları, dilin gücünden faydalanarak sundukları yazılı ve görsel içerikler aracılığıyla çocuğun yaşam alanına dâhil olup dönem şartlarına uygun bir şekilde onunla diyalog kurma amacındadır. Çocuk da diyalogdaki içeriğin uygunluğuna ve zenginliğine bağlı olarak edinimler sağlayacağı, yakın ve uzak çevresini tanıyacağı, estetik değerler kazanacağı gündeme dâhil olmak ister. Bu bakımdan yayınları hazırlayanların tür çeşitliliğini sağlarken içeriğin doluluğuna oldukça önemli vermesi gerekmektedir. Haftalık Resimli Gazetemiz ile Mektepliler Alemi adlı çocuk yayınları hazırladıkları farklı türdeki ürünleri okuyucularıyla buluşturmışlardır. Aşağıdaki çalışmada bu ürünler türlerine göre ayrılmış ve incelenmiştir.

1.1. ÇOCUK EDEBİYATI METİNLERİ

1.1.1. Hikâye

Hikâye belirli bir zaman ve mekân içerisinde, sınırlı sayıda kişi etrafında gerçekleşen olayların gözlem veya tasarı yoluyla anlatıldığı kısa yazılardır (Ciravoğlu, 1999: 77). Genellikle düzyazı şeklinde karşımıza çıkan hikâyede anlatım açık ve sürükleyicidir (Güleryüz, 2013: 389). Çocuğun hikâye kavramıyla dolaylı yoldan karşılaşması kimi araştırmacılara göre iki yaşında gerçekleşir ancak bu bilinçli bir karşılaşma değildir; çocuk yaklaşık sekiz yaşından itibaren bilinçli bir şekilde hikâye kavramıyla karşılaşmaya başlar. (Yalçın ve Aytaş, 2017: 203). Ninni ve masal sonrası hikâyeye yaşanan bu birliktelik çocuğun boş zamanlarını etkili bir şekilde değerlendirmesi, zihinsel ve ruhsal doyum sağlayarak hayatı anlamaya başlaması bakımından oldukça önemlidir.

Tablo 4. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Hikâye Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Sekiz Bin Sene Sonra Dirilen Firavun, Amcanın Mirası
2.Sayı	Sekiz Bin Sonra Dirilen Firavun, Mündericatsız Hikâye, Kâmi Baba’nın Çıngırakları
3.Sayı	Haşarı Emin, Hindistan’ın Esrarengiz Köşelerinde, Mündericatsız Hikâye, Hayali Baba’nın Başından Geçenler -Ağaçlar Söken Bora
4.Sayı	İntikam, Hindistan’ın Esrarengiz Köşelerinde, Bir Salkım Üzüm (Manzum), Arslan ve Timsah
5.Sayı	İntikam, Hindistan’ın Esrarengiz Köşelerinde, Hesapta Kuvvetliymiş
6.Sayı	Hindistan’ın Esrarengiz Köşelerinde, Hırsızlığın Neticesi, Dört Buçuk Saat Balık Karnında, Su Damlası (Kıssa)
7.Sayı	Yüz Şahit, Kutup Ayıları İçinde

Sekiz Bin Sene Sonra Dirilen Firavun- Eski Mısır Firavunu Bibilabal, sekiz bin yıl boyunca uyur ve uykusundan uyandığında dünyanın büyük değişiklikler geçirdiğini fark eder. Firavun Bibilabal, geride bıraktığı toplumunun kendisini tanımadığını, eski zamanlardaki kadar önem vermediğini gördüğünde hayal kırıklığına uğrar, âdeta dünyası başına yıkılır. Bu halde sokaklarda gezerek hayatta kalmaya çalışır ve kaybettiği ayrıcalıklarının problemlerini yaşar. En sonunda dayanamayıp dünyanın ve insanların değişeceği güne kadar uyumaya karar vererek eski ihrama geri döner. Bu hikâyede insanların zamanın ilerlemesiyle birlikte değişen şartlara uyum sağlaması gerektiği, güç ve statünün gelip geçici olduğu vurgulanarak insanın mutluluğu her şart ve koşulda bulabilmesinin önemine dikkat çekilmektedir.

Amcanın Mirası- Amcalarının ölümü üzerine köye davet edilen iki kardeş Osman ve Vecdi, vasiyetle kendilerine miras bırakılan ceketlerle ilgili birtakım olaylar yaşarlar. Osman ve Vecdi’nin ceketlere bakış açıları oldukça farklıdır. Osman, amcasından kalan ceketin hatırasını önemseyerek acı çeker. Vecdi ise cekte bulmayı umut ettiği altınlar üzerinden hesaplar yapar ve Osman’ı kandırmaya çalışır. Osman ise kardeşinin niyetini anlayarak ondan önce ceketindeki altınları bulur. Vecdi, açgözlülüğü yüzünden olumsuz etkilenirken Osman ise dürüstlüğüyle doğru yoldan ayrılmaz. Bu hikâye, iki kardeş üzerinden okuyucularına hırs ve dürüstlük kavramlarını anlatarak olabilecek sonuçları göstermektedir.

Kâmi Baba’nın Çıngırakları- İsmet ve arkadaşı Tarık, Kâmi Baba’nın bahçesine girerek çıngırakları çalmak isterler. O sırada çıngırakların çıkardığı sesler yüzünden plan

istenildiği gibi gitmez. Kâmi Baba, sesleri duyarak onları kovalamaya başlar. İsmet ve Tarık en sonunda Kâmi Baba'ya yakalanırlar. Kâmi Baba, Tarık'ı tanır ve İsmet'i de zarar vermeden evine götürür. İsmet, babasına büyük bir pişmanlıkla yaşadıklarını anlatır ve özür diler. Bu olay, İsmet için büyük bir ders niteliğinde olur. Hikâyede iki arkadaş üzerinden dürüstlüğün, Kâmi Baba üzerinden ise vicdanlı olmanın önemi vurgulanmaktadır.

Haşarı Emin- On iki yaşındaki Emin oldukça yaramaz bir çocuktur. Okuldan sık sık kaçmakta ve arkadaşlarıyla tehlikeli oyunlar oynamaktadır. Emin'in davranışları, babasını maddi ve manevi olarak zarara uğratmaktadır. Emin, taş atarak evlerin camlarını kırmakta ve çevresindeki insanlara hatta annesine bile bir şekilde zarar vermektedir. Bir gün Emin, oynamaya gittiği mezarlıkta ciddi şekilde yaralanır ve bekçi tarafından eve getirilir. Annesi ise her şeye rağmen Emin'e şefkatle yaklaşarak onu iyileştirmeye çalışır. Gazetede ki söz konusu kısa hikâye üzerinden verilmek istenen hisse, söz dinlememenin, tehlikeli işler yapmanın çocuklar için oldukça zararlı olduğudur.

Hindistan'ın Esrarengiz Köşelerinde- Tarih konusunda bilgili ve meraklı bir lise öğretmeni olan Zekai Bey, kitap sergisinde eski bir parşömen bulur. Bu parşömende, eski Hint hükümdarı Akbara Nevada'nın hazinelerinin saklandığı yerin olduğunu düşünür. Bunun üzerine Hindistan'a gidip araştırma yapmaya karar verir. Hindistan'a gittiğinde yaptığı çalışmalardan bir netice alamaz. Bir gün Zekai Bey'in karşılaştığı bir parya, hazinenin yeri hakkında ipucu verir. İpuçlarını takip eden Zekai Bey, ormandaki harabelere girerek bir mezar odasıyla karşılaşır. Odada bir anda canlanan mumya ve adamları tarafından esir alınan Zekai Bey, uğraşları sonucunda kurtularak arkadaşlarıyla birlikte salona ulaşırlar. Salondaki heykelin hareket etmesi heyecanlanmalarına sebep olur. Zekai Bey, orada ölü bir adamın cebinden hazine hakkında bilgilerin yer aldığı bir parşömen bulur. Zekai Bey, sonunda bulmak için uğraştığı hazineye ulaşsa da İngilizler hazineye el koyar. Bu macera sonunda büyük bir şeref kazanan Zekai Bey, lise müdürü olur. Hikâye, bilme ve öğrenme duygusunun çabayla birleştiğinde önemli sonuçlar vereceğini vurgularken fazla merakın, hırsın ve açgözlülüğün yol açabileceği zararları da göstermektedir.

Hayali Baba'nın Başına Gelenler- Oldukça yaşlı biri olan Hayali Baba, hayatı boyunca birçok olağanüstü olayla karşılaşmıştır. Hayali Baba gençken bir gemiyle Hindistan'ın Seylan Adası'na gitmek için yola çıkar. Orada babasının ticaret ortağı amcası da vardır. Yolculukta bir süre sonra başlayan fırtına, ağaçları yerinden sökerek adaya çok

büyük zararlar verir ve gemidekileri zor durumda bırakır. Fırtına durduğunda ise uçan ağaçların biri hariç hepsi yerlerine döner. İstisna olan ağacın dalında ihtiyar bir çift olduğu görülür. Çiftin bulunduğu ağaç, adanın kötülükleriyle tanınan reisinin evinin bahçesine düşer, reisi ezerek öldürür. Adadakiler, ağacın üstündeki çifti yeni reisleri ilan ederler. Böylelikle tesadüfen çiftin hayatı değişir ve çok mutlu olurlar. Bu hikâyede kötülüklerin cezasız kalmayacağı ve tesadüflerin hayatın bir parçası olduğu anlatılmaktadır.

İntikam- Hikâyede babası Yunan askerleri tarafından canice öldürülen Fahire, çektiği acı ve çileyi kardeşi Necdet'e intikam duyguları içerisinde anlatır. Olayın faillerinin bulunup cezalandırılmasını her şeyden çok ister. Sonunda bir yaz sabahı Fahire, babasını öldürenlerin yüzlercesini öldürmenin verdiği gururla mezarın başına giderek müjdelerini verir. Hikâyede bir trajedi üzerinden hem dönemin Türk-Yunan savaşında yaşananlardan bir emsal gösterilerek millî duygular ön plana çıkarılır hem de hikâyenin sonunda okuyucuya intikam gibi bir duygunun insanı esir aldığına nasıl düşünelebileceği gösterilir.

Bir Salkım Üzüm- Küçük bir kız olan Nezihe, akşam okuldan eve geldiğinde annesi tarafından sevgi ve şefkatle karşılanır. Annesi, Nezihe'ye bir salkım üzüm verir ve bahçeye çıkmasını ister. Nezihe, bahçedeki babasına ve ağabeyine üzüm verir. Sonrasında da ağabey, üzümü annesine verir. Bu kısa olay üzerinden ailedeki sevgi, saygı ve dayanışmanın önemi vurgulanarak Türk milletinin birlik ve beraberlik içinde olması gerektiğine dikkat çekilir.

Arslan ve Timsah- Hayali Baba, Seylan adasında avlanırken bir arslan ile karşılaşır. Arslanın saldırısından kaçarken göl tarafında karşısına bir timsah çıkar. Bu korku verici durumda Hayali Baba, arslan karşısında mücadele verirken bir anda timsahın arslanı ısırıldığını fark eder. Bu fırsatı değerlendirerek arslanı ve timsahı oracıkta öldürür. Arkadaşları, Hayali Baba'yı bulduklarında yaptıklarından dolayı tebrik ederler. Hikâye, yaşanan zorluklara rağmen her şartta mücadele etmenin önemini anlatırken insanın cesaretle birçok şeyi başarabileceğini de göstermektedir.

Hesapta Kuvvetliymiş- Mekteplerin tatil olduğu sırada çocuk, bir gün köye ailesinin yanına gider. Kıt kanaat geçimini sağlayan babasına mektepte öğrendiği derslerini anlatır. Hesapta oldukça kuvvetli olduğunu ve sınavda birincilik elde ettiğinden bahsederek babasını tabak hesabı üzerinden imtihan etmek ister. Çocuk, annesinin sofraya getirdiği tabakların sayısını sorar. Babası masada iki tabak olduğunu söylemesine

rağmen üç tabak olduğunu iddia eden çocuk, basit bir hesap hatası yapar ve bunun sonucunda kuru ekmek yemek zorunda kalır. Hem güldüren hem de düşündüren bu hikâye kendine çok fazla güvenmenin getireceği kibrin zararlarını okuyuculara göstermektedir.

Hırsızlığın Neticesi- Genç ve dinç biri olmasına rağmen çalışmaktan hoşlanmayan Hasan, maddi problemlerden dolayı sinemada görüp özendiği hırsızlığı yapmaya karar verir. Sokakta karşılaştığı zengin bir adamın evini soymak için plan yapar. Adamın alışverişte aldığı eşyaların içine gizlenerek eve gitmeye çalışır ancak işler istediği gibi gitmez. Yolculuk esnasında içine girdiği sandıkta zor anlar yaşayan Hasan, sesler çıkarır. Bu durumu gören uşaklar, Hasan'ı ağır yaralı bir şekilde sandığın içinde bulurlar. Hasan, bu başarısız girişiminin ardından hapse girer ve çok pişman olur. Hikâye, hırsızlığın kötü, utanç verici bir şey olduğunu, ağır sonuçlara yol açabileceğini anlatmaktadır.

Dört Buçuk Saat Balık Karnında- Pazar günü öğleden sonra, Ayvalık'a yakın bir sahilde denize giren anlatıcı, suyun tadını çıkarırken anî bir saldırıya maruz kalır ve devasa bir balığın midesinde mahsur kalır. Bu beklenmedik durumda, korku ve endişe içinde olan anlatıcı, hayatta kalmak için çaresizce çözüm arar. Çıplak ve silahsız olduğu için elinde çok az seçenek vardır. Bir İtalyan gemisi tarafından fark edilip kurtarılan kadar geçen süre boyunca, içinde bulunduğu durumu anla/t/mak için çeşitli çabalar sarf eder. Ancak gemi mürettebatı, balığı kesmeye başlar ve anlatıcı, içeride boğulmak üzereyken son bir haykırıшта bulunur. Şaşkınlık içinde, gemi ekibi hızla müdahale eder ve anlatıcıyı kurtarır. Sonrasında mürettebat, balığın karnında yaşanan dört buçuk saatlik zorlu süreci büyük bir hayretle dinlerler. Bu hikâye, her an karşımıza çıkabilecek zorluklarla mücadele etmeyi, cesaretli olmayı ve şartlar ne olursa olsun umudumuzu kaybetmememiz gerektiğini anlatmaktadır.

Su Damlası- Bir su damlası yükseklerden denize düşer ve dalgalı denizde kaybolmanın üzüntüsünü yaşar. Allah, ona özel bir yer verir ve bir sedef içinde değerli bir inci haline gelmesini sağlar. Bu hikâye, hayatta yaşanan zorluklar ve düşüşlerin, sonunda değerli bir şeyin ortaya çıkmasına neden olabileceğini anlatır. Allah'ın kimi zaman insanları zorlu deneyimlerden geçirip onları yükselttiği ve değerli hale getirdiği vurgulanır.

Yüz Şahit- Kadı, uzun süredir devam eden bir davası olan Ali Efendi'den haklı çıkması için yüz şahit getirmesini ister. Kadı'nın bu isteği oldukça zordur. Ali Efendi de

bayram yaklaşırken yüz parça baklava yaptırır ve her dilime altın koyarak Osman Ağa'yla kadıya gönderir. Osman Ağa, yolda baklavadan üç dilim yer. Kadı, yalnızca doksan yedi tanık aldığını Ali Efendi'ye söyler. Aralarında kısa süreli bir iddialaşma olur ve durumu Osman Ağa'ya sorarlar. Osman Ağa da üç tanığın öldüğünü ve onları mezara gömdüğünü söyler. Bu hikâyenin vermek istediği mesaj şudur: Bazı insanların kötü niyetli ve hilekâr olabileceği, dürüstlüğün ve adaletin önemli olduğu ve dürüst olmayan davranışların sonunda cezayla karşılaşabileceğidir.

Kutup Ayıları İçinde- İngiltere'deki anlatıcı, Kaptan Fayp'ın kutup seyahatine katılmaya karar verir. Yolculukta zorluklar yaşasalar da sonunda kutba ulaşırlar. Burada beyaz ayılarla karşılaşır ve bir kaza neticesinde anlatıcı, ayının altında kalarak sürüklenir. Uğraşlar sonunda ayıyı öldürmeyi başaran anlatıcı, ayının postunu giyerek diğer ayıların arasına girer ve yaşamaya çalışır ancak gemiye dönme vakti geldiğinde ayıları öldürmek zorunda kalır. Gemidekilere olanları anlatsa da postu gösteresiye kadar kimse ona inanmaz. Bu hikâyede insanın ahlaki değerlerini sorgulamasına neden olabilecek doğaya ve vahşi yaşama karşı verilen mücadelenin ve diğer zorluklar karşısında gösterilen cesaret ve azmin önemi okuyuculara aktarılmaya çalışılmıştır.

Tablo 5. Mektepliler Alemi'nde Yer Alan Hikâye Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Afrika Ormanlarında Korkunç Bir Gergedan Avı
2.Sayı	Ne Sihirdir Ne Keramet! El Çabukluğu Marifet, Darılmaca Yok! 1
3.Sayı	Ne Sihirdir Ne Keramet! El Çabukluğu Marifet, Darılmaca Yok! 2
4.Sayı	Para İçin, Hakiki Kibar Çalışıp Kazanandır, Eski İtiyadın Neticesi, Darılmaca Yok!3
5.Sayı	Batmış Tahtelbâhir, Darılmaca Yok! 4
6.Sayı	İğne ve Toplu İğne, Türkan Bey'imın Tekrar Dirilmesi, Üçer Üçer (Manzum), Darılmaca Yok!5

Afrika Ormanlarında Korkunç Gergedan Avı- On kadar insan, kayıkla seyahat ederken yaşadıkları kaza sonucu Afrika'nın "Merkezi Afrika" adlı bölgesinde karaya otururlar. Sonrasında yanlarına alabildikleri silah ve eşyalarla cesur Onbaşı Korni önderliğinde sahile giderler. Aralarında sadece on beş yaşındaki Kaluda'nın silahı yoktur. Aradıkları şey ise yamyam olmayan bir zenci köyüdür çünkü yiyecek bulmaları gerekmektedir. Kaluda'nın bir ağaçtan yaptığı yay ve okla Afrika'nın iri tavşanlarından birisini avlayarak yedikten sonra yola çıkarlar. Kaluda, yolda görüp kaya zannettiği

cismine ne olduğunu anlamak için kuvvetlice bir taş fırlatır. Kayanın aslında gergedan olduğunu anlarlar. Gergedan saldırganlaşır ve onları ağaçlara tırmanmaya zorlar. Taifeden biri ve Kornî, ağaca tırmanmadan gergedanın hışmına uğrarlar. Kaluda bir bıçak alarak gergedanın üzerine atlar ve bıçaklar. Kaluda yara aldığı bu arbededen arkadaşları tarafından kurtarılarak köye götürülür. Bu kısa hikâyeye, Kaluda üzerinden birlikten doğan cesaret ve fedakarlığın önemine ve sonuçlarına vurgu yapmaktadır.

Ne Sihirdir Ne Keramet!.. El Çabukluğu Marifet- Zengin bir ailenin çocuğu olan Fahri, evde arkadaşlarına güzel bir kır ziyafeti verir. Meşhur hokkabaz Kazanof'un her hünerini yapabilen Nuri, ziyafette çeşitli hokkabazlıklar yapar. Yakasından çiçek çıkartır, cebinden çıkardığı bardaktan beklenmedik bir numara yapar. Böylece misafirleri eğlendirir, dikkatlerini çeker. Nuri, sonraki numarasında para ve mendil kullanarak paranın suya düşüp düşmediğini gösterir. Parayı ise yeleşin cebinden çıkarır. Son numarasında ise Nuri, çocuklara bardaktaki suyu dökeceğini söyler. Su bir anda kaybolur ve bir damla su dökülmez. İzleyenler bu duruma da şaşırarak Nuri'yi daha çok tebrik ederler. Nuri yaptığı numaralarda insanların beklentilerinin ve iddialarının aksine sonuçlar gösterir. İki bölümden oluşan hikâyeye, insanların birbirlerini yargılamadan önce derinlemesine bakmalarını ve ön yargılarına yenilmemeleri gerektiğini vurgular. Ayrıca, başkalarının yeteneklerini ve değerlerini küçümsemenin iyi bir şey olmadığına ve gerçekten farklı olanı takdir etmenin önemine dikkat çeker.

Darılmaca Yok- Beş bölümden oluşan hikâyede Sivas'ta yaşayan kurnaz Köse ile zengin ama parasız kalan Ahmet Ağa'nın oğullarının yaşadıkları anlatılmaktadır. Ahmet Ağa'nın üç oğlu, babalarının vefatından sonra bütün paralarını harcarlar. Kurnaz Köse, oğullardan Ali ile anlaşma yaparak onu kullanmak ister. Anlaşmaya göre Ali, Köse'nin hizmetine girecek ve bir yıl boyunca aylık almayacak, ancak işe başladığı gün beş bin lira alacaktır. Ancak Köse, Ali'nin bu parayı alabilmesi için bir yıllık hizmet süresince kendisine bağlı kalmasını şart koşar. Ali, bu teklifi kabul etmesine rağmen Köse, verdiği sözü tutmayarak Ali'yi aç bırakır. Her defasında "darılmaca yok" diyerek Ali'nin karşı gelmesini önler. Bununla yetinmeyen kurnaz adam, Ali'nin kardeşleri Veli ve Osman'ı da kandırmayı başarır. Geçen zaman içerisinde Osman, inadıyla Köse'nin oyunlarını görmezden gelir ve "darılmaca yok" diyerek her türlü zorluğa katlanır. Köse, sonunda Osman'ı kullanamayacağını anlar ve Osman'dan kurtulmak için ölme numarası yapar. Gerçekçi olması için de kendisinin yıkanmasını ister. Osman bu oyunu bozarak suyun sıcaklığını artırır ve Köse'yi kaynar suyla yıkar. Hikâyeye, Köse'nin kurnazlığına ve

insanların güvenini suistimal etmesine karşı, dürüstlüğün ve sabrın önemini vurgular. Ayrıca, "darılmaca yok" diyerek insanların zorlukları aşmasını ve iyilikle karşılık vermesini öne çıkarır.

Para İçin- Konya'nın bir köyünden olan Ahmet Ağa, kolay para kazanmak için Amerika'ya gitmiştir. Geri döndüğünde ise çevresindekilerin sorularına karşılık bir hikâye anlatır. Peru'da iş bulamayan Ahmet Ağa, açlıkla mücadele ederken Ermeni bir otelci olan hınzır Kırkor'dan yardım istemiş ancak beklediğini bulamamıştır. Kırkor, Ahmet Ağa'ya para vermek yerine odun kesmesini önerir ve silahını rehin alır. Ahmet Ağa, açlığını bastırdıktan sonra ormana gidip odun kesmeye başlar. Ormanda vahşi kedilerin saldırısına uğrar ve baltasıyla cesurca mücadele ederken bayılır. Kendine geldiğinde, saldıran kedilerin öldüğünü görür ve postlarını alıp kasabaya götürerek satar. Ardından odun keserek para kazanır ve yaralarını iyileştirdikten sonra ne iş olursa yapar. Ahmet Ağa'nın hikâyesi, zorluklarla dolu bir süreçte bile azmin başarıyı getireceğini gösterir. Ayrıca, insanın her türlü zorluğa göğüs germesi ve dürüstlikle çalışması halinde istenilenlerin elde edilebileceğini vurgular.

Hakiki Kibar Çalışıp Kazanandır- Uzak bir memlekette, dul bir kadın ile iki oğlu ve kızı yaşamaktaydı. Büyük oğlan, babasının ölümü sonrasında mirası tüketmiş ve ailesini sefaletе düşürdükten sonra evden ayrılmış, geride kalan aile üyeleri ise toplumun bakış açısı yüzünden çalışmakta sorunlar yaşamıştır. Bir gün malsız ve mülksüz kalanların şışehanelerde çalışılabileceği ilan edilmiştir. Aile, şışehanelerde çalışabilmek için başka bir şehre taşınmış ve rahatça geçinmeye başlamıştır. Cam musahabesinde çalışmak oldukça zorlu bir iş olduğu için ailenin genç çocuğu bu işte çok yorulur ve yeni bir iş arayışına girer. Sonunda camcılık işine göre daha rahat bir iş olan dokumacılığın yapar ve ailesini biraz olsun rahatlatır. Ailenin uzun süredir haber alınamayan oğlu birden ortaya çıkar. Aile üyeleri başta onu kabullenmezler ve kendi aralarında geçmişe dair hesaplaşırlar. En sonunda ailesinin malını mülkünü bitirmenin çok büyük bir hata olduğunu farkına varan evin en büyük oğlu, herkesten özür diler. Bir ailenin dramı üzerinden tutumluluğun önemi ve insanların zorluklar karşısında dahi dürüstlük, çalışkanlık ve aileye olan sorumluluklarını unutmamaları gerektiği anlatılmaktadır.

Eski İtiyadın Neticesi- Derslerde talebesine uzun ve gösterişli cümleler öğreten eski devir hocalarından biri kısa kısa cevaplar vermeyi terbiyesizlik olarak görmüş. Soğuk bir kış gününde hoca mangal başında bulunduğu sırada maşa ile ateşin karıştırırken bir kıvılcım kavuğuna sıçramış ve kavuğu yanmaya başlamış. Talebeler, hocanın

kavuğunun yandığını görmüş ancak hocanın öğretilerine uygun şekilde doğrudan söylemenin terbiyesizlik olabileceğini düşünmüşler. Sınıfın en dikkatli ve çalışkan talebesi, uzun ve gösterişli bir cümle kullanarak durumu anlatmaya karar vermiş. Kalkıp hocaya dönerek "Ey Hoca-i bî-misal ve üstâd-ı zî-kemâl! Şu şakird-i pürkelâl, şol vechle arz-ı hal eyler ki bi-iznillahli'l mutetal, nar-ı mangaldan bir şerare-i cevval, pür açup ser-i âle'l-âlinizdeki kavuğu işal eyledi." demiş. Öğrenci bu şekilde durumu anlatmaya çalışırken kavuk çoktan yanmış. Hikâyede, uzun cümlelerin, abartılı davranışların bazen insanları zor durumlarla karşı karşıya getirebileceği ve olumsuz sonuçlara yol açabileceği anlatılmaktadır.

Batmış Tahtelbâhir- İstiklal Harbi sonlarında Karadeniz'de memur olarak görev yapan ihtiyar baba Temel'in oğlu, bir icat geliştirdiğini ve bu icadın tahtelbahirlerin batmamasına yardımcı olacağını söylese de baba Temel, artık batma tehlikesinin olmadığını belirterek icadın pek işe yaramayacağını söyler. Bir süre sonra icadın işe yarayabileceği bir kaza haberi alırlar ve tahtelbahirin battığını öğrenirler. Temel'in oğlu, derinlik ve uzaklık hakkında bilgiler alarak icadının duruma uygun olduğunu iddia eder. Olay yerine giderek icadı kullanır. Suyun tazyiki yüzünden vücudu mosmor olan çocuk, kazazedelerin kurtulmasına yardımcı olduktan sonra orada üç dakikalık bir baygınlık geçirir. Türk hükümetinden de takdirname ve bin liralık mükâfat alır. Bu hikâyede kahraman küçük bir çocuk üzerinden cesaret, özveri, inanç ve azmin imkânsız gibi görünen durumları bile çözebileceği gösterilirken asla umutsuzluğa kapılmamak gerektiğinin üzerinde durulmaktadır.

İğne ve Toplu İğne- İğnenin değersiz olduğunu düşünen bir kız çocuğu sürekli iğnelerini kaybeder ve annesi tarafından azarlanır. Ailenin bir dostu küçük ve değersiz bir şeymiş gibi görünen iğnenin değerini kıza anlatmak ister. İğnenin yapım sürecinin çelik tellerden başlayarak ateşe tutulup suya verilmesine, kesilmesine, sivriltilmesine ve son olarak delinmesine kadar birçok adımdan oluştuğunu açıklar. Ardından soru üzerine ailenin dostu, toplu iğneler hakkında iki hikâye daha anlatır.

(1): İspanya'nın bir köyünden sermayesiz bir şekilde iş yapma arzusuyla Paris'e gelen genç, günlerce iş arar ama bulamaz. Bir gün, büyük bir bankada iş olduğunu duyar ve oraya başvurur. Ancak banka sahibi, çok meşgul olduğu için genç adamı sert bir şekilde reddeder ve işin zaten birine verildiğini söyler. Ümitsiz bir şekilde bankadan ayrılırken, yerde bir toplu iğne görür ve alır. Tam bankanın avlusundan çıkarken, bankacının hizmetçisi onu çağırır ve bankacı tarafından tekrar içeriye çağırılır. Bankacı, genç adamın

yerdeki bir iğneyi bile kaybetmemesine hayran kalarak onu işe alır. Genç adam, bankada hızla yükselir ve kısa sürede vekilliğe kadar yükselir.

(2): Bir köyde küçük bir kız çocuğu, evinin kapısında iğnesi kırıldığı için ağlamaktadır. Bu sırada bir dilenci çocuk, kıza bir iğne verir. Bir süre sonra kız, pazarda aynı dilenci çocuğunu görür ve ona satıp ekmek alması için bir paket iğne verir. Dilenci çocuk, bunları satarak ticaret yapmaya başlar. Zamanla zengin bir tüccar olur ve dükkân açar. Günlerden bir gün genç kız, dükkâna gelir ve bir zamanlar dilenci olan o adamı tanır. Tüccar, kazandığı servetin büyük kısmının kızın yardımıyla olduğunu söyler ve onunla evlenmeyi teklif eder. İkisi evlenir ve mutlu bir yaşam sürerler.

İçinde hikâyeler barındıran bu hikâyede küçük gibi görünen bir şeyin aslında büyük bir öneme sahip olabileceğinin ve büyük değişimlere yol açabileceğinin mesajı verilmek istendiği görülmektedir.

Türkan Bey'imın Tekrar Dirilmesi- Selçuklular zamanında doğmuş, on yaşında ölmüş bir kız çocuğu olan Türkan, 650 yıl boyunca mumyalanmış bir halde Konya'da Alaaddin Tepesi civarındaki konakta saklanmıştır. İki bilim adamının dirilttiği Türkan, eski çağlardan beri uyuyor gibi gözükse de aslında diridir. Bunun sebebi ise kendisini uyandıran bilim adamlarını çirkin bulmasıdır. Türkan yalnız kaldığı bir gün odasını incelemiş ve şehirdeki modern yaşamı, yüksek binaları ve araçları görmüştür. Karşısına çıkan insanlardan korksa da onu yanına alan bir kadının nezaket ve güzel sözleriyle rahatlamıştır. Kadın ve yanındaki adam, Türkan'ı alarak onunla İstanbul'a giderler. Modern dünyaya alışmaya çalışan Türkan, bir gün polis merkezine götürülür ve orada anlaşılabilir bir şekilde konuşur. Sonrasında bir nedime olan Fahire Hanım'ın yanında kalır ve kızı Naciye ile dost olur. Türkan'ın davranışları ve bilgisizliği, onun eski çağlara ait bir köyden gelmiş olabileceği ihtimalini ortaya çıkarır. Naciye'nin evinde Türkan, onun yaptığı nakış işlerini izler ve piyano çalmasını dinler. Hikâye Fahir Bey'in Türkan'ın eski Türkçe konuştuğunu fark etmesiyle biter. Hikâyenin devamı geleceği söylense de derginin yayın hayatı buna imkân vermez.

Üçer Üçer- İki haylaz çocuk, birlikte şeftali yemeye başlar ve yemek sırasında birbirlerinin oburluklarına ve rekabetlerine odaklanırlar. Zamanla şeftaliler bitmeye başlayınca biri diğerini yavaşlamaya ve paylaşmaya davet eder. Ancak ikisi de umursamadan üçer üçer yemeye devam ederler. Metin, çocukların oburluklarının ve

rekabetlerinin bir sonucu olarak paylaşmayı unutmalarını ve kendi oburluklarının sonucunda tatmin olamamalarını anlatır.

1.1.2. Masal

Tekerlemelerle başlayan, klişeleşmiş ifadelerle biten masallar, çocuğun anlama becerilerinin gelişmesinde etkili edebî türlerden biridir. Düzyazı şeklinde anlatılan masallar, inanç ve törelerden bağımsız, inandırma gayesi içinde olmayan kısa anlatılardır (Boratav, 1969: 80). Halk tarafından yaratılan masallar ağızdan ağıza, nesiller arasında aktarılan olağandışı olayları içerir (Ciravoğlu, 1999: 29). Ayrıca toplumun yaşayışlarını, alışkanlıklarını barındıran masallar, ortak duyguları da yansıtır (Temizyürek, Şahbaz ve Gürel, 2016: 40). Çocukluk döneminin ilk edebî türlerinden biri olarak kabul edilen masallar, çocuğun uyuma ve büyüme sürecinde önemli rol oynar (Aytekin, 2016: 111). Dünya gerçeğinin basitleştirilmiş hâli olan masallar, bilgi ve deneyim kazandırarak çocuktaki kişilik oluşumuna ve hayal gücü gelişimine katkıda bulunur (Dilidüzgün, 2018: 29).

Tablo 6. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Masal Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Sanduc yahut Altın Enfiye Kutusu
2.Sayı	Sanduc yahut Altın Enfiye Kutusu
3.Sayı	Sanduc yahut Altın Enfiye Kutusu
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Yer almamaktadır.
6.Sayı	Yer almamaktadır.
7.Sayı	Yer almamaktadır.

Sanduc yahut Altın Enfiye Kutusu- Hayal edilemeyecek kadar eski bir zamanda, ihtiyar karı koca, oğulları Sanduc ile ormanda sakin ve mutlu bir hayat yaşamaktaydı. Sanduc, ailesinin anlattığı hikâye ve öğretilerden başka bir şey görmemiş, duymamıştı. Bu nedenle dünyayı çok merak etmektedir. Bir gün Sanduc, babasından bir altın enfiye kutusu olarak yola çıkar. Kutunun içinde Sanduc’un problemlerini çözecek şeyler vardır. Sanduc, yola koyulduktan sonra bir saraya rastlar. Sarayın sahibi olan Sert Ağa, Sanduc’a zorlu görevler vererek onu dener. Sanduc ise altın enfiye kutusunun yardımıyla bu görevleri başarıyla yerine getirir. Sarayın ağası kızını Sanduc’a vermeye karar verir. Düğün sırasında ahali avdayken bir hizmetçi sihirli kutuyu kullanarak konağı hareket

ettirir. Uzun uğraşlar sonucu Sanduc, fareler, kurbağalar ve kuşlarla iş birliği yaparak konağı bulmayı başarır ve Sert Ağa'nın güvenini yeniden kazanır. Sonunda Sanduc ve eşi, küçük bir çocuklarıyla mutlu bir yaşam sürerler ve sihirli kutunun yardımıyla her türlü zorluğun üstesinden gelirler. Hikâye, zorlukların üstesinden gelen ve ailesine olan sevgisi sayesinde başarılı olan Sanduc'un maceraları üzerinden sadakat, dayanışma, zorlukların üstesinden gelme ve aile bağları gibi temaları vurgular.

Tablo 7. Mektepliler Alemi'nde Yer Alan Masal Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Sihirli Ney
3.Sayı	İhtiyar Arslan (Manzum), Arslan ile İnsan (Manzum), Kıskançlığın Cezası
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Yer almamaktadır.
6.Sayı	Yer almamaktadır.

Sihirli Ney- İlk bölümde genç ve dürüst bir çoban, ormanda üzgün bir şekilde düşünürken ihtiyar bir kadınla karşılaşır. Kadın, çobana kaybettiği neyini nasıl bulabileceğini anlatır ve ona daha değerli bir ney verir. Çoban ise kendi neyini isteyerek teklifi geri çevirir. Aslında bir iyilik perisi olan kadın, çobanın dürüstlüğü karşısında neyinin evde duvarda asılı olduğunu söyleyerek ortadan kaybolur. İkinci bölümde çoban ve kibar bir adam Altın Mağarası'na giderler. Kibar adam, altını bulma yolunda karşılaşacağı on iki başlı ejderha konusunda çobanın uyarılarını dikkate almaz. Sonrasında kibar adam, ejderha karşısında korkuya kapılır ve kaçır. Genç çoban ise sakin kalır ve neyini çalarak ejderhayı uyutmayı başarır. Üçüncü bölümde açılan bir delikten gelen sesle genç çoban ve kibar adam mağaranın içine girerler. Burada bir genç kıızı altın hilyeyle bağlı olarak bulurlar. Kız, Acem Şahı'nın kızı olduğunu ve kurtarılmasını ister. Kibar adam, hazinelerin kimin olacağını düşünürken, genç çoban kıızı kurtarmaya karar verir ve bunun üzerine kibar adam da hazineleri istediğini belirtir. Sonunda kızın bağları çözülür ve hazineler erir. Kibar adamın elleri boş kalırken genç çoban ise sultanın kızıyla evlenir ve sultan olur. Bu masal okuyuculara, cesaret, cömertlik ve dürüstlük gibi değerleri vurgulayarak iyilik ve doğruluk yolunu takip edenin sonunda mutluluğa ulaşacağını anlatmaktadır.

İhtiyar Arslan- Yaşlanmış bir arslan, gençliğinde güçlü ve korkulan bir varlık olarak dağları, ormanları gezermiş. Yaşlılıkla birlikte eski gösterişini kaybederek diğer

hayvanların alay ettiği bir hayvan haline gelmiş. İhtiyar arslan, bir gün ininde bitkin bir şekilde yatarken atın tekmesine, kurdun ısırmasına, hatta azgın bir öküzün boynuzuna maruz kalmış. Bu acıların tümü arslanın kalbine işlemiş ancak arslan olaylara farklı bir açıdan bakmış ve yaptıklarının cezasını çektiğini düşünmüş. Arslan en sonunda karşısına geçen eşeğin alaylarına dayanamayıp hiddetlenmiş ve eşeğin kaçmasını sağlamıştır. Bu kısa ve ders verici anlatıda insanların hayatları boyunca yaptıklarının karşılığını görmeden ölmeyeceği anlatılır. Bir gün güçlü olanın bile zayıflayabileceği, ezilenin de ezici olabileceği bir dünyada adaletin ve dengenin önemine dikkat çekilir.

Arslan ile İnsan- Bir ressamın yaptığı tabloda insanın ayağının altında mağlup ve bitkin bir arslanın yattığı tasvir edilmiştir. Bu insanın bir zaferi olarak görülmüştür. Ormandan geçen başka bir arslan ise gülerek bu manzarayı görür. Bu durumu tuhaf bulur ve insanların ilginç bir şekilde kendilerini alt ettiklerine şaşırır. Tabloyu yapan insanların, dünyayı ele geçirmekte hiç tereddüt etmediklerini düşünür. Eserde insanın gücünü ve zekâsının doğa üzerindeki kullanım şekline bir örnek verilerek okuyuculardan ders çıkarılması istendiği görülmektedir.

Kıskançlığın Cezası- Eski zamanlarda bilge ve adil bir padişah yaşarmış. Bu padişah akıllı insanları sever ve sarayına davet eder miş. Bir gün padişah, küçük ama yetenekli bir adamın olduğunu öğrenmiş. Onu hemen sarayına alıp eğitmeye başlamış. Zaman içerisinde geç adamın becerileri artmış, padişahın gözünde değeri yükselmiş ve sonunda padişahın baş akıl hocası olmuş. Bu gencin başarisını kıskananlardan biri, geç adamın yükselişinden rahatsız olmuş. Ne yapsa da geç adamda herhangi bir kusur bulamamış. Çareyi ona yaklaşmakta bulmuş. Sonunda, fitne ve iftiraya başvurarak geç adamı düşürmeye karar vermiş. Padişaha, geç adamın tahtı ele geçirmek istediği yalanını uydurmuş. Padişah, bu haberi duyunca çok şaşır mış ve durumu araştırmak için geç adamı çağırmış. Uzun bir görüşme sonucunda, gerçek ortaya çıkmış ve kıskanç adamın ikiyüzlülüğü meydana çıkmış. Padişah, geç adamın sadakatini ve bilgisini takdir ederek ona tahtı vermeye karar vermiş. Bu olaydan sonra, atasözü "Hak, güneş balçıkla sıvanmaz" ve "Kazma komşunun kuyusunu, düşersin içine" gibi değerler vurgulanmıştır. Masal, okuyucularına insanların kıskançlık ve iftira gibi kötü niyetli davranışlarının sonunda kendilerine zarar vereceğini ve dürüstlüğün, bilginin ve sadakatin her zaman kazanacağını göstermektedir.

1.1.3. Şiir

Edebiyatın en eski türlerinden biri olan şiir, Türkçe Sözlük'te “ed. 1. Zengin sembollerle, ritimli sözlerle, seslerin uyumlu kullanımıyla ortaya çıkan, hece ve durak bakımından denk ve kendi başına bir bütün olan edebî anlatım biçimi, manzume, nazım, koşuk. 2. mec. Düş gücüne, hayale, imgeye, gönle seslenen, anı, duygu, coşku uyandıran etkileyen şey” (TDK, 2011: 2224) olarak tanımlanmıştır. Duyguların söylemi olan şiir, duygulara hitap eden güzel söz söyleme sanatıdır (Aytekin, 2016: 147). Ciravoğlu'na göre (1999: 132) şiir, ses ve ritimlerin uyumu içinde duyguları, izlenimleri ve coşkuları aktarır. Çocuk edebiyatında ise şiir, çocuklara zengin dil dünyasının etkisini ve sistematliğini hissettirir, yaratıcı düşünme becerisi sağlar (Güleryüz, 2013: 362). Çocuk kendi iç dünyasını böyle işlevlere sahip, içerisinde edebî sanatları barındıran şiirin renkli dünyasıyla bir araya getirirse kelime dağarcığını genişletir, estetiksel yönünü geliştirir ve hayata karşı duyarlılaşır.

Tablo 8. Haftalık Resimli Gazetemiz'de Yer Alan Şiir Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Kırlangıçlar Giderken
2.Sayı	Sporculara
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Sevgili Gazetemize
6.Sayı	Büyük Söyleme!
7.Sayı	Yer almamaktadır.

Kırlangıçlar Giderken- Cemile, annesine kırlangıçların göç sebebini sorar. Annesi, sonbahar rüzgârlarının yaklaştığını ve fırtınaların yıkıcı etkileri olduğunu söyler. Yazın sıcak ve tatlı günlerin geride kaldığını, şimdi soğuk ve kışın geldiğini belirtir. Kırlangıçların ise sıcak ve güvenli yerlerde yeni yuvalar kuracaklarını söyler. Cemile, bu sıcak yerlere gitmenin ne kadar güzel olacağını düşünür, ancak insanlar olarak mevsimlerin değişmesine uyum sağlamak zorunda olduklarını ifade eder. Kar yağdığında ve soğuk havalarda sobaların yanmasını sevdiğini belirtir. Son olarak insanlara akıl ve zekâ verildiğini ve kuşların da kanatlarıyla ölümden kaçabileceklerini ifade eder. Şiirde insanların doğanın yapısına ve döngüsüne uyum sağlamasına ve saygı göstermesi gerektiğine vurgu yapılmaktadır.

Sporculara- Şiir, Türk sporcu gençleri cesaretlendirmek için yazılmıştır. Şair, gençlerin güçlerini doğru bir şekilde kullanmalarını, kin ve düşmanlık yerine dostluk ve kardeşliği ön plana çıkarmalarını ister. Gençlerin millî ideallere ve mefkurelere sahip çıkmaları gerektiğini belirtir ve onlara Türkiye'nin refahı ve huzuru için çalışmalarını, zaferler kazanmalarını öğütler. Son olarak gençlere geçmişte yaşanan problemlerden ders çıkarmaları ve gelecekteki başarılarını hedeflemeleri çağrısında bulunur.

Sevgili Gazetemize- Şiir, Nişantaşı Numunesi beşinci sınıf öğrencisi Feridun tarafından yazılmıştır. Şiirde Haftalık Resimli Gazetemiz'e duyulan sevgi anlatılmaktadır. Şair, gazeteyi bir çiçek gibi görür, daima takip edilmesini, sevgiyle kucaklanmasını ister. Gazetenin insanlara çok şey öğrettiğini ve bir ayna gibi ruhları yansıttığını belirtir. Cumhuriyet çocuklarını gazeteye davet eder.

Büyük Söyleme! - Şiirde bir çocuğun duygu ve düşüncelerinin içsel yansımaları anlatılmaktadır. Çocuk, annesiyle gezerken kuşları izleyerek eğlenir ve onlarla şarkı söyler. Kuşların tepki vermesiyle sinirlenen çocuk, onlara taş atar. Sonrasında kuşların kaçışı ve kendisinin kovalaması gibi olaylar yaşar. Ardından, bir uçurumla karşılaşır ve korkar. Şiirde, çocukluk döneminde insanın yaşadığı karışık düşünce yapısı ve duygularının saflığı anlatılmaktadır.

Tablo 9. Mektepliler Alemi'nde Yer Alan Şiir Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Manzum Sarf
2.Sayı	Yer almamaktadır.
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Akşam Duası
5.Sayı	İlkbahar, Yaşasın Cumhuriyet
6.Sayı	Mektepliler Alemi Mecmuasına, Erken Kalkın

Manzum Sarf- Şiirde Türkçe dil bilgisinin temel kavramları ve dilin yapısı anlatılmaktadır. Türkçenin dil bilgisindeki bazı kavramları üzerinde dilin yapısını açıklanmaktadır. Örneğin, "Harf"ten "kelime"ye, "kelime"den "cümle"ye uzanan dil yapısı ve bu yapının nasıl oluştuğu anlatılmaktadır. Ayrıca şair, isimlerin, sıfatların, zamirlerin, fiillerin ve edatların dildeki işlevlerine değinir ve bunların cümle yapısındaki önemini vurgular. Metin, dilin yapısını örneklerle açıklayarak dil bilgisini öğreten bir rehber niteliğindedir.

Akşam Duası- Şiirde akşamın olmasıyla Allah'a bir sesleniş başlar. Şair, doğa olaylarıyla insanın iç duygularının yansımalarını aktarır ve Allah'tan güzel rüyalar, kurtuluş, mutlu bir yuva, huzurlu bir gece ve kederlerden arınmış bir yaşam ister. Burada okuyuculara verilmek istenen mesaj, şiirin bir bakıma insanın manevi ihtiyaçlarını aktaran bir araç olduğudur.

İlkbahar- Şiirde ilkbaharın gelişiyle doğanın canlanması ve insanların yaşadığı sevinçler anlatılmaktadır. Çiçeklerin açması, kuşların cıvıldaması, çimenlerin üzerindeki çiğ damlaların parlaması gibi detaylar verilerek ilkbaharın güzellikleri betimlenmektedir. Şiirdeki ana tema ise ilkbaharın insanlarda uyandırdığı hislerdir.

Yaşasın Cumhuriyet- Cumhuriyet'in ilanıyla Türkiye'nin yaşadığı değişiklikler ve milletin duyduğu sevinç anlatılmaktadır. Şair, sıkıntıların geride kaldığını belirterek yeni dönemde birlik ve beraberlik içinde aydınlık geleceğe oldukça umutlu bir şekilde ilerleneceğini dile getirmiştir. Şiirin, yeni anlayışı küçük okuyuculara benimsetme amacıyla yazıldığı söylenebilir.

Mektepliler Alemi Mecmuasına- Şiir, Tarsus Mektebi'nden Ömer T. tarafından yazılmıştır. Şiirde, insanların gelişimi için eğitim ve öğretimin önemine dikkat çekilmiştir. Şair, derginin okuyucularına birçok şey öğrettiğini ve kıymetli değerler kazandırdığını belirtmiştir. Şiirin ana teması ise okumanın gücü ve ilmin önemidir.

Erken Kalkın- Şiir, sabah erken saatlerde uyanmanın önemini anlatarak doğanın ve canlıların yaşadığı sevinci ele almaktadır. Şair, sabahın erken saatlerinde doğanın güzelliğini ve canlıların neşesini tasvir ederken erken kalkmanın insanlara getirdiği enerji ve verimlilik gibi faydaları da dile getirmektedir.

1.1.4. Fıkra (Latife)

Kısa ve anlam yoğunluğuna sahip fıkralarda tez ve antitez kullanılarak hayatta yaşanan olaylar sade bir şekilde anlatılır (Oğuz vd., 2017: 200). Fıkra uzun yıllar nükte, latife vb. adlarla anılırken artık günümüzde Batı'dan alınmış bir kelime olan anekdotla da ifade edilmektedir (Sakaoğlu, 2013: 71). Çocuk edebiyatında fıkra, düşünceleri desteklemek, eleştirilere farklı şekillerde cevap vermek, zor ve sıkıntılı durumlarda işleri kolaylaştırmak, için kullanılan bir halk edebiyatı ürünüdür (Güleryüz, 2013: 383). Güldürüp eğlendiren, perspektif kazanımı sağlayan fıkralar, anlatılırken yaş ve dönem özellikleri dikkate alınırsa çocuk tarafından dilin inceliklerinin fark edilmesi ve zihinsel gelişimin hızlanması kolaylaşır.

Tablo 10. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Fıkra Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Her Sakallı, Kim Kimi Yiyecek?, Hangi Mevki?
2.Sayı	Lokomotif Yüzer mi?
3.Sayı	Hırsız ile Bekçi Arasında, Din Dersine, Sözünü Geri Alıyor
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Düşünmüş Ama Nasıl?, Duyurmamak Şartıyla
6.Sayı	Babamın Arabası
7.Sayı	Ne Güzel Mantık!, Yaramazlık Sıhhatin İyi Olmasından İleri Gelirmiş

Her Sakallı- Fıkroda, iki yaşındaki Necla'nın ailesi tarafından yemek masasına alınmamasıyla ilgili bir esprili diyalog bulunmaktadır. Bu durumdan şikâyetçi olan Necla, babasına neden sofraya alınmadığını sorduğunda, "Büyüyüp sakallandığın zaman" cevabını alır. Necla bu cevap üzerine kucağındaki kediyi sofraya alarak "Pamuk! Senin sakalın var... Büyüklerle yemek yiyebilirsin..." şeklinde cevap verir. Bu fıkroda çocukların bilişsel gelişimlerini tamamlamadıkları için bazı soyut mesajları anlayamadıklarına dikkat çekilirken çocuğun doğasındaki saflığa da yer verilmektedir.

Kim Kimi Yiyecek- Küçük Necla babasıyla kırdı gezerken bir öküz sürüsüne rastlar. Necla, öküzleri görünce korkar. Babası ona, "Korkacak ne var, bunlar öküz. Çok defa evde tabağa koyup koyup yiyorsun" der. Bunun üzerine Necla, "Bunlar hem tabağa girmez hem de pişmemiş. Ben onları değil, onlar beni yiyecekler" diye cevap verir. Bu esprile Necla, öküzlerin yemek olmadığını ve onların kendisini yemeye çalışacaklarını ima eder. Fıkradaki ana mesaj, bazen korkularımızın gerçeklikten uzak ve gereksiz olabileceğidir.

Hangi Mevki- Fıkra, Celal ile annesinin imtihan sonrasındaki kısa diyalogunu ele almaktadır. Celal'e imtihanda iyi bir mevki alıp almadığını soran annesine Celal, "Evet, tam kapının yanında ve kara tahtanın karşısında idim" şeklinde cevap verir. Bu cevap, Celal'in fiziksel bir mevki almaktan ziyade, imtihan sırasında bulunduğu konumu ifade etmektedir. Burada verilmek istenen mesaj ise çocukların dönemsel özelliklerinden dolayı bazı durumları yanlış anlayabilecekleri gerçeğidir.

Lokomotif Yüzer mi? - Küçük bir çocuk, denizde bir gemi görür ve annesine geminin bacasından çıkan dumanı göstererek "Bak, bir lokomotif denize girmiş, yüzüyor!" der. Bu durum, çocuğun gemiyi daha önce görmemiş olması ve onun

kavrayışındaki sınırlılığına işaret eder. Ayrıca fıkrada çocuğun hayal dünyasının genişliğine ve algısındaki doğal farklılığa vurgu yapılmaktadır.

Hırsız ile Bekçi Arasında- Fıkra, bekçi ve hırsızın birer cümlelik diyalogundan oluşmaktadır. Bekçi, yakaladığı bir hırsıza dönerek "Seni hain seni, dur ben sana hırsızlık nasılmış öğreteyim" der. Hırsız ise, "Hay Allah razı olsun bekçi baba. Öğret de bir daha yakayı ele vermeyeyim" şeklinde cevap verir.

Din Dersine- Hoca, okula yeni gelmiş bir öğrenciye sorar: "Söyle bakayım, mektebin karşısındaki şu tepeleri kim yarattı, kim yaptı?" Öğrenci, "Bilmiyorum efendim. Biz buraya daha yeni taşındık" şeklinde cevap verir. Fıkroda, çocukların bakış açılarının ve algılarının yetişkinlere göre farklı olabileceği gösterilmektedir.

Sözünü Geri Alıyor- Bir gün bir adamın söylediği "Bu evin uşağı şehremini kadar kabadır" sözü şehreminin kulağına kadar gitmiş. Sözü söyleyen adam bunun üzerine "Bu evin uşağı şehreminimiz kadar kaba değildir" diyerek sözünü geri almıştır. Bu fıkrada çocuklara, insanların sözlerinin etkilerinin farkında olmaları ve yanlışlarını düzeltmek için sorumluluk almaları gerektiği anlatılmak istenmiştir.

Düşünmüş Ama Nasıl? - Anne, oğluna kutudaki bütün şekerleri yediği için ona obur demektedir. Çocuk, bunun üzerine "Canım anne, o kadarcık şekerden ne olur?" şeklinde cevap verir. Anne ise "Peki hiç küçük kardeşini düşünmedin mi?" diye sorar. Çocuk, "Düşünmez miyim.. Şekeri yerken o daima aklımda idi. Gelir de ortak olur diye ödüm patlıyordu." şeklinde cevap verir. Bu fıkrada kardeşini düşünene bir çocuk örneği üzerinden paylaşımcı olmanın önemine dikkat çekildiği görülmektedir.

Duyurmamak Şartıyla- Kırk yaşını geçmesine rağmen bir kadın, yaşını gizlemek için otuzdan yukarıya çıkmadığını iddia eder. Ancak bir gün mantar gibi hızla büyüyen kızına yaşı sorulduğunda "Anama duyurmadan on beş!" cevabını verir. Bu fıkrada yaşın toplumda nasıl bir algı oluşturduğu ve yaşla ilgili toplumsal normların bazen gerçeklikten uzak olabileceği gösterilmektedir.

Babamın Arabası- Zengin bir adam, arabasına giderken arabasının içinde başka çocuklarla oynayan arabacısının çocuğunu görür. Çocuk, arabacının "Beni bildin mi kimim?" sorusuna cevap olarak "Neden bilmeyeyim! Babamın arabasına binen efendi değil misin?" der. Bu fıkrada toplumsal statü ve önyargılar üzerinden bir çocuğun bakış açısının olayları kavrayışındaki farklılık gösterilmektedir.

Ne Güzel Mantık! - Üç yaşındaki Cemile, ablası Sabiha'ya neden fırıldakların, kulelerin ve yüksek sivri çatıların üstüne horozların konduğunu ve tavukların neden konmadığını sorar. Sabiha, düşünüp şu cevabı verir: "Tavuklar yumurtlar, yumurtladıklarında ise yumurtaları düşüp kırılabilir, işte onun için." Bu fıkra, mantık yürütme ve çocuksu merak üzerinden sorgulamanın önemini ve karmaşık bir soruna basit bir çözüm bulmanın bazen en doğru yaklaşım olabileceğini vurgulamaktadır.

Yaramazlık Sıhhatin İyi Olmasından İleri Gelirmiş- Annesi odanın bir köşesinde bebekleriyle oynayan kızını izlerken kızı ise kendi kendine konuşuyordu. Ziyaretçiye, bebeklerini gösterip, "Buyurun efendim, şöyle oturun, rahatsız olmayın. İşte yavrularım bilmem, güzel mi?" diyerek cevap veriyordu. Sonra, yine kendi kendine cevaplayarak "Çok güzel Allah bağışlasın. Lâkin uslu duruyorlar mı efendim?" diye soruyor, ardından cevap olarak "Hayır, lâkin uslu durmalarını da istemem. Zira malum ya efendim, çocuklar ancak hasta oldukları zaman rahat duruyorlar." şeklinde yanıtlıyordu. Bu fıkroda bir kız üzerinden çocukların oyunlarında ve hayal dünyalarında gerçek dünyayı taklit ettikleri ve bu sırada farklı bir bakış açılarıyla olaylara yaklaştıkları gösterilmektedir.

Tablo 11. Mektepliler Alemi'nde Yer Alan Fıkra Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Yer almamaktadır.
3.Sayı	Eşek ve Gölgesi yahut Kavga Etmeyiniz Yoksa Her Şeyi Kaybedersiniz
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Latife, İkiye Bir, Hesabın İngilizcesi
6.Sayı	Yer almamaktadır.

Eşek ve Gölgesi yahut Kavga Etmeyiniz Yoksa Her Şeyi Kaybedersiniz- Bir genç, köye gitmek için bir eşek kiralar. Yolda, sıcağın ve güneşten korunmak için eşeğin gölgesine oturur. Ancak eşeğin sahibi, gölgeyi kendisinin hakkı olduğunu söyler. Tartışma başlar ve eşeğin sahibi, eşeği kiralamış olmasına rağmen gölgesini kiralamadığını savunur. Bu kavga devam ederken, eşek selameti kaçmakta bulur. Bu fıkroda bencilce davranışların sonunda herkesin kaybedebileceği sonuçları olabileceği gösterilerek iş birliği ve paylaşmanın önemine vurgu yapılmaktadır.

Latife- Hamit adındaki kişi tarafından kendisine 'avanak' dendiğini kardeşi Vecdi'ye söyleyen bir çocuk, ne yapması gerektiğini bilmemektedir. Vecdi ise meseleyi

kapatmak için ona aynı şekilde cevap vermesini önerir. Kendisine nedeni sorulduğunda ise, “Çünkü sözünü mahkemede ispat etmesinden korkuyorum” der. Bu fıkrada çocuklara yönelik olumlu bir aktarım olduğundan söz edilemez. Diyalogda hem kısas yoluyla karşılık verilmesi gerektiği mesajı verilmekte hem de Vecdi, kardeşine dolaylı yoldan hakaret etmektedir.

İkiye Bir- Hâkim, insanda ağız birken kulağın neden iki olduğu sorusuna "Çok dinleyip, az söylemek için!" cevabını verir. Ardından eller ikiye neden ağız bir diye sorulduğunda ise "İki kazanıp bir yemek için!" şeklinde bir nasihatte bulunur. Son olarak neden gözler çiftken ağız bir diye sorulduğunda ise "Her şeyi görüp, fakat çok az şeye karışmak için" cevabını verir. Böylece fıkrada organlarının işlevlerine yönelik öğüt verici bir açıklama sunulduğu görülmektedir.

Hesabın İngilizcesi- Bir İngiliz, tren yolculuğunda bilet kontrol memuruna, hangi mevkide olduğunu sorar. Birinci mevkide olmasına rağmen ikinci mevkide oturduğunu fark eder. Buna göre, memur, İngiliz’den fiyat farkını ödemesini ister. Ancak İngiliz, zaten birinci mevkii bilet aldığını ancak ikinci mevkide oturduğunu belirterek fiyat farkını memurun ödemesi gerektiğini savunur. Bu fıkrada çocuklara, zekice dönüştürülen durumlarla ve beklemedikleri cevaplarla karşılaşabilecekleri gösterilmektedir.

1.1.5. Fabl

Soyut bir düşünceyi bitki, hayvan veya cansız varlıklar üzerinden somutlaştırarak anlatan hareketli hikâyelere fabl adı verilmektedir (Yalçın ve Aytaş, 2017: 187). “Öğretici – didaktik – olma işlevinin önde geldiği fabllarda genellikle o toplumun yaşantısıyla ilgili davranış dersleri – öğütler – verilir” (Kıbrıs, 2016: 118). İlgi ve ihtiyaçları doğrultusunda tecrübe kazanmak isteyen çocuklar bu yolda doğrular ve yanlışlar yaparlar. Yapılan yanlışların doğrusunun ne olduğunu göstermenin en güzel yollarından biri de fabllardır. Ayrıca uygun içeriğe sahip fabl metinleri hem çocukların dinleme ve okuma becerilerinin gelişmesine katkıda bulunur hem de metnin kurgu düzenini takip etmeyi öğretmek için verilen mesajların anlaşılmasını kolaylaştırır.

*Haftalık Resimli Gazetemiz’de fabl yer almamaktadır.

Tablo 12. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Fabl Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Yer almamaktadır.

Tablo 12 (Devam). Mektepliler Alemi'nde Yer Alan Fabl Metinleri

SAYI	METİN ADI
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Kedi ve Limon (Manzum)
5.Sayı	Kurt ile Köpek yahut Esir Olarak Tokluktansa Hür Olarak Aç Gezmek Daha İyidir
6.Sayı	Karga ile Tilki yahut Müdâhenecilerden Sakınınız!

Kedi ve Limon- Bir gün bulduğu bir limonu merakla koklayan bir kedi, lezzetini merak ederek bir ısırık alır. Limonun ekşi tadıyla karşılaşınca hemen ağzından çıkaran kedi, beklediği lezzeti bulamadığı için ısırıldığına pişman olur. Burada dış görünüşe aldanmanın sonuçlarına ve aceleyle karar vermenin yanlışlığına değinilerek insanların bazen görünüşe değil, içeriğe odaklanmaları gerektiğine ve kararlarını aceleyle vermemeleri gerektiğine vurgu yapılmaktadır.

Kurt ile Köpek yahut Esir Olarak Tokluktansa Hür Olarak Aç Gezmek Daha İyidir- Bir kurt, uzun süre aç kaldıktan sonra rahat ve besili bir köpek bulur. Köpek, kurdun kendi gibi sahibinin evini beklemesini ve hırsızlardan korumasını söyler. Kurt şaşkınlıkla ve ısrarla köpeğe boynundaki bukağının ne olduğunu sorar. Köpek, gündüzleri bağlı kalmak için olduğunu söyler. Kurt, özgürlüğünü kaybetmek istemediği için açlık çekmeye razı olduğunu ifade eder. Bu anlatıda zorluk içerisinde de olursa hiçbir şeyin bağımsızlıktan daha değerli olmadığı anlatılmaktadır.

Karga ile Tilki yahut Müdâhenecilerden Sakınınız! - Bir karga, çaldığı büyük bir peyniri ağacın tepesine götürür ve yemeye başlar. Bu durumu gören bir tilki, peyniri almaya çalışır. Tilki, kargaya iltifatlar ederek güzel tüylerini ve sesini över ve karganın ağzını açmasıyla peynir düşer. Tilki, “Güzelliğinden bahsettimse akıllı olduğunu da söylemedim ya?” der. Bu fablda karga ve tilki üzerinden kurnazlık yapan kişilere karşı çocukların daha dikkatli ve akıllı davranmaları gerektiği öğütlenmektedir.

1.1.6. Anı

Kişinin yaşamı dikkate alınarak hazırlanan bir tür olan anı, dönem içinde yaşanan olay ve olguları; bilgi, gözlem ve izlenimler doğrultusunda aktarır (Özdemir, 2002: 190). Anılar her ne kadar belgelerle desteklendiğinde tarihi kaynak özelliği gösterse de ağırlıklı olarak kişisel görüşlere göre yazılmasından dolayı nesnellikten uzak, geçmiş değerlendirilmelerin yapıldığı anlatılardır (Güleryüz, 2013: 452). Anılar aynı zamanda

unutulması istenmeyen olayların kalıcı olmasını sağlayarak sonraki kuşaklara yol göstericilik yapar (Aytekin, 2016: 180). Çocuklar için anlaşılır dille kaleme alınan anı yazıları ilgi çekici, öğretici, abartıdan uzak olmalı; detaylı bilgiler, uzun psikolojik çözümler içermemelidir. (Ciravoğlu, 1999: 121).

Tablo 13. Haftalık Resimli Gazetemiz 'de Yer Alan Anı Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Yer almamaktadır.
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	En Müthiş İmtihan
5.Sayı	İmtihan Odasında
6.Sayı	En Heyecanlı İmtihan, Başlıksız
7.Sayı	İmtihanda Kurnazlık

En Müthiş İmtihan- Çalışkan bir talebe, tarih ve coğrafya derslerine çok çalışmasına rağmen imtihan öncesi son kısımlarını ihmal eder. İmtihan günü, beklenmedik bir şekilde muallim, son kısımları sınavda sorar ve talebe cevap veremez. Muallim ve mümeyyiz, talebenin başarısızlığına şaşırır ve sonunda talebe perişan bir halde sınavdan çıkar. Arkadaşı sorduğunda ise talebe, mahcup ve sert bir şekilde cevap verir.

İmtihan Odasında- Muallim Hakkı Efendi, sınav numaralarını okuyarak Kemal ve Lami'yi imtihana çağırır. İçeri girdiklerinde ilk defa Kur'an-ı Kerim ve dinî bilgiler derslerinden sınav olurlar. Kemal ara sıra kekeler veya hatalar yapar ancak Lami hata yapmadan sınavı tamamlar.

En Heyecanlı İmtihan- Halit, bir sene önceki sınavda her dersi bilmesine rağmen eşyalardan korkar. Bunun nedeni ise kitabı olmamasıdır. Hiçbir arkadaşı da ona kitabını vermez. Birçok öğretmenin olduğu sınavda çok heyecanlanan Halit, soruları başarıyla cevaplar.

Başlıksız- İhsan Yavuz, orta mektepte şahadetname alacağı bitirme imtihanını 'en müthiş imtihan' olarak tanımlar. Hayatında böyle bir imtihanı tekrar yaşamayı düşünmek bile istemez.

İmtihanda Kurnazlık- Numune Mektebi beşinci sınıf talebesi, bütün imtihanların çok heyecanlı geçtiğini ancak hepsinin birbirinden farklı olduğunu dile getirir. Talebenin

unutamadığı imtihan ise coğrafyadır. Sınava yeterince çalışmayan talebe, imtihandan sıfır alarak köye gittiğinde babası tarafından cezalandırılacağını düşünür. Yaşadığı korku ve endişeye rağmen konuyu anlatır ve başarılı olup öğretmenleri tarafından övülür.

*Mektepliler Alemi’nde anı yer almamaktadır.

1.1.7. Biyografi

Yüzeysel anlamda hayat çizgisi, yazınsal terim olarak yaşam öyküsü anlamına gelen; biyo ve graf sözcüklerinin birleşmesinden oluşan biyografi sözcüğü dilimize Batı dillerinden giriş yapmıştır (Kıbrıs, 2016: 273). Yaptıklarıyla ün kazanmış, çeşitli mesleklere mensup kişilerin hayatlarını belgelerle inceleyen, anlatan eserlere biyografi adı verilmektedir (Demirel ve Seven, 2021: 206). Çocuk edebiyatındaki biyografi yazılarında önemli kişilerden bahsedilmesi kişilik arayışı içerisindeki çocuk açısından rahatlatıcı bir durumdur çünkü olağanüstü kahramanlardan bilinen kişilere doğru yönelmek çocukta korku ve kuşku duygusunun ortadan kalkmasını sağlar (Aytekin, 2016: 162). Biyografi okumanın çocuklarda alışkanlık haline getirilmesi hem değerlerini tanımasına hem de önemli şahsiyetleri rol model almasına katkı sağlar.

Tablo 14. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Biyografi Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Yer almamaktadır.
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Yer almamaktadır.
6.Sayı	Yer almamaktadır.
7.Sayı	Bahr-i Muhit-i Atlası’yi Tek Başına Geçen Alen Gerbulat

Bahr-i Muhit-i Atlası’yi Tek Başına Geçen Alen Gerbulat- Biyografide, tenis şampiyonu Fransız Alen Gerbulat’ın küçük bir yelkenli tekneyle Fransa’nın sahillerinden başlayıp İspanya üzerinden Cebelitarık Boğazı’na kadar gittiği süreçte üç fırtınaya yakalanıp dev dalgalarla mücadele ettiğinden bahsedilmiştir. Dayanıklı ve deneyimli olduğu kadar inatçı bir yüzücü olan Gerbulat’ın tehlikeli anlarda bile teknesini kontrol altında tutmayı başararak New York’a başarılı bir şekilde ulaştığı anlatılmıştır. Bu yazının sonunda yazar, bizde de böyle başarılı gençlerin ne zaman yetişeceğini sorarak okuyucularını bir bakıma teşvik etmeye çalışmıştır.

Tablo 15. Mektepliler Alemi'nde Yer Alan Biyografi Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Gazi Mustafa Kemal Paşa, Hilmiti Alemdar
2.Sayı	Genç ve Faziletperver Maarif Vekilimiz Şükrü Beyefendi
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Ayaklı Tarih Kütüphanesi
5.Sayı	Celalli Hoca
6.Sayı	Yer almamaktadır.

Gazi Mustafa Kemal Paşa- Gazi Mustafa Kemal'in doğumu ve fiziksel özellikleri hakkında bilgiler verilmiş; aile, eğitim, askerî ve siyasî hayatı üzerinde durulmuştur. Özellikle Mustafa Kemal'in gençlik yıllarında gösterdiği yaşam mücadelesi ve Arabistan'a sürgüne gittiğinde milleti uyandırma amacıyla kurduğu cemiyetteki çalışmalarına değinilmiştir. Mustafa Kemal'in Kurtuluş Savaşı, Sakarya Meydan Muharebesi, Yunan Ordusu'nun bozguna uğratılmasında gösterdiği cesareti ve kazandığı zaferleriyle Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş sürecinde üstlendiği rolden bahsedilmiştir. Yazısının sonunda ise yazar, Mustafa Kemal'in çocuklara örnek olması gerektiğini "Çocuklar siz de yarın için birer Mustafa Kemâl olmaya, sanatta, ticarete, ilimde yükselmeye çalışınız, büyüklerimiz size örnek olsun!" sözüyle vurgulamıştır.

Hilmiti Alemdar- İzmir'deki bir okulda uzun yıllar öğretmenlik yapan Hasan Hilmiti Alemdar'ın fiziksel özellikleri, giyim tarzı, kişiliği ve tercihleri detaylı bir şekilde anlatılmıştır. Orta boylu, zayıf, esmer ve sakallı biri olarak betimlenen öğretmenin, çocuklara karşı sergilediği olumlu tutum ve tavırlardan bahsedilmiştir. Hasan H. Öğretmenin geleneksel tarzda giyinmesine rağmen yenilikçi biri olduğu üzerinde durulmuş, ayrıca müdürlüğünü yaptığı okulun başarısından ve şair Mehmet Sırrı Bey'in eserlerini canlandırdığına değinilmiştir. Bu biyografide, çocuklara eski-yeni sentezi içerisinde olumlu bir öğretmen örneği gösterilmek istendiği görülmektedir.

Genç ve Faziletperver Maarif Vekilimiz Şükrü Beyefendi- Genç ve faziletperver Şükrü Bey, asil bir ailenin çocuğu olarak Ödemiş'te doğmuş ve Mülkiye Mektebi'nden mezun olduktan sonra öğretmenlik yapmıştır. İzmir'de İttihat ve Terakki Mektebi Müdürlüğü gibi önemli görevlerde bulunmuş, gençleri yetiştirmiştir. Hükümet tarafından Belçika ve İsviçre'ye gönderilen Şükrü Bey, orada eğitimini tamamlamış ve Millî Mücadele'de görev almıştır. Kuşadası'nda Mahmut Esat Bey ile çalışarak millî zaferin gerçekleşmesi için fedakârca çaba sarf etmiştir. Şükrü Bey'in ahlaki ve akademik

üstünlüğü, cesur ve zeki kişiliği vurgulanırken, ülkenin kurtuluşunda önemli rol oynadığı belirtilmiştir. Memleketi cehaletten kurtarıp irfan ve medeniyetle donatarak geleceğe umutla bakılmasını sağlayacak olan Şükrü Bey'in liderliğinde, ülkenin mutluluk ve bağımsızlığının sağlanacağı ifade edilmiştir.

Ayaklı Tarih Kütüphanesi- Biyografide, İzmir'de yaşamış, öğretmenlerin babası ve maarifin direği olarak görülen Yusuf Rıza Efendi'den bahsedilmiştir. Maarif Vekili olarak tanıtılan öğretmenin fiziksel özellikleri ve kişiliği betimlenirken onun eğitimci kimliği ve toplumdaki saygınlığı üzerinde durulmuştur. Halk arasında sevilen ve sayılan öğretmenin, geniş bilgi ve irfan sahibi olmasıyla birlikte çeşitli meslek dallarında da deneyim kazanmış olduğu belirtilmiştir. Ayrıca öğretmenin, öğrencileri topluma faydalı bireyler olarak yetiştirme konusundaki başarısının yanı sıra halk arasındaki popülerliği ve esprituél kişiliğine de değinilmiştir.

Celalli Hoca- İzmir'deki bir okulda yüksek bir konumda bulunan, matematikte uzmanlaşmış Celal Hoca'nın genel olarak sevilmeyen bir muallim olduğu anlatılmıştır. Derslerde ve sınavlarda son derece ciddi ve asık suratlı olan muallimin, ders notlarını titizlikle vermesi ve hiçbir şekilde iltimas geçmemesinden dolayı öğrenciler arasında hem endişe yarattığı hem de "Acı Biber" lakabıyla anıldığından bahsedilmiştir.

1.1.8. Makale

Bir konuda bilgi vermek, açıklama yapmak; savunulan bir düşünceyi veya gerçeği belgelerle ortaya koymak için yazılan bilgilendirici ve öğretici yazılara makale adı verilmektedir (Babacan, 2014: 146). Makalede bilimsel veriler ışığında belirli amaç ve yöntemler kullanılarak bir konuya açıklık kazandırmak yahut yeni bir iddia ortaya atmak amaçlanır (Durmuş, vd., 2014: 297). Çocukların bilgi sahibi olmak için okuyacakları eğitici ve öğretici makalelerin yazımında dil kullanımı, konu seçimi, ilgi çekicilik, dönem şartlarına uygunluk vb. kriterlerin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Tablo 16. Haftalık Resimli Gazetemiz'de Yer Alan Makale Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Yemekleri Üflemeyiniz
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Yer almamaktadır.

Tablo 16 (Devam). Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Makale Metinleri

SAYI	METİN ADI
5.Sayı	Yer almamaktadır.
6.Sayı	Akrep
7.Sayı	Nebatata Benzeyen Hayvanlar

Yemekleri Üflemezsiniz- Makalede, sıcak yemeklere üflenmemesi gerektiği ve zararları üzerinde durulmakta; yemeğin doğal koşullar altında soğumasının neden önemli olduğu anlatılmaktadır. Öncelikle, yemeklerin sıcak servis edilmesinin amacının, donan yağları eriterek yemeğe tat vermek olduğunu ifade eden yazar, soğuma işleminde sabırsızlık yapılmaması gerektiğini savunur. Yemeklerin içerisinde bulunan karbon gazının üfleme işlemi sırasında vücuda sokulmasının ciddi sağlık problemlerine yol açabileceğini kuş örneği üzerinden açıklayan yazar, yemeğin doğal bir şekilde soğumasına izin vermenin, içindeki zararlı gazların buharlaşmasına ve sağlıklı bir şekilde tüketilmesine yardımcı olabileceğini belirtir. Son olarak da bu konuda bilgisiz olan insanlara deneyler yaparak ve somut örnekler vererek durumu anlatmanın önemine değinir.

Akrep- Bu yazıda akrebin özellikleri, sokmasının etkileri ve tedavi yöntemi anlatılmaktadır. İlk kısımda yazar, akrebin örümcek cinsi bir hayvan olduğunu ve yemeğini yakalamak için kullandığı kıskaçlarının ıstakozu andırdığını ancak başı boğazına sıkıca bağlı olması nedeniyle ondan ayrıldığını belirtir. Tehlikeli bir silahı olan kuyruğunun altıncı parçasında bulunan zehrin iğneyle yapılan bir sokma sonucunda yaraya boşaldığını söyler. İkinci kısımda ise akrebin tarih boyunca uzmanların dikkatini çektiğini ancak zehrinin ve etkisinin son bir asırda incelendiğini ve zehrinin hızla vücuda yayılmasından dolayı önemli bir etkiye sahip olduğunu ifade eder. Son kısım da ise tedavisi için hemen yaranın etrafının sıkılarak kanın akmasının engellenmesini ardından da yaranın kızgın demir veya nitrat darjanla dağlanması önerir.

Nebatata Benzeyen Hayvanlar- Yazar, nebatata benzeyen hayvanları tanıtarak hayvanların bazen çevrelerine uyum sağlamak için renk ve şekil değişikliklerini söyler. Zürafaların mimozaya benzeyen deri desenleri sayesinde mimozaların arasında kolayca gizlenebildiğini ve avcılarının dikkatini çekmediğini okuyucularıyla paylaşan yazar, benzer şekilde (Fiilli) böcek ve (Kallima) kelebek gibi canlıların da yaprak şeklinde görünerek çevreye uyum sağladığını belirtir. Yazar, bu benzerlikleri açıklamaya çalışırken doğanın karmaşıklığı ve çeşitliliği karşısında insanın da garip bir mahlukat olduğunu vurgular.

Tablo 17. Mektepliler Alemi'nde Yer Alan Makale Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Ateş, Bir Kış Uyuyan Hayvanlar
3.Sayı	Cam, Fotoğrafçılık
4.Sayı	Ekmek, Makine
5.Sayı	Ekmek, Macar-ı Muhitlerde Kuşlar ve Yuvaları
6.Sayı	Yer almamaktadır.

Ateş- Makalede ateşin insanlık tarihindeki yeri ve öneminden bahsedilirken kültürel ve teknolojik etkileri paylaşılmıştır. Tehlikeli bir unsur olan ateşin, erişim ve kullanımında kibritin icadının dönüm noktası olduğuna dikkat çekilmiş ve yokluğunda yaşanan problemler dile getirilmiştir. Yemeklerin pişirilmesinden endüstriyel üretime kadar ateşin geniş kullanım alanı anlatılmıştır. Ateşin toplumlar için kutsal bir sembol olarak derin bir etkisi olduğuna değinildikten sonra da iki kısa hikâye üzerinden insanın bilgiye olan açlığı ve öğrenmenin önemi okuyucularla paylaşılmıştır.

Bir Kış Uyuyan Hayvanlar- Metinde, doğanın kudreti, kış mevsiminde uyuyan hayvanların davranışları ve bu davranışların arkasındaki doğal süreçler anlatılmaktadır. Kış, canlıların yaşamakta zorlandığı bir dönemdir. Bu süre zarfında, yiyecek bulmakta zorlanan bazı hayvanlar, kış uykusuna yatarak uzun süre yiyecek tüketmeden geçirirler. Bu süreçte vücutlarında yağ depolarlar ve bu depoları kullanarak kış aylarında hayatta kalırlar. Kaplumbağalar, tarla fareleri, kirpiller, kurbağalar, sümüklü böcekler ve arılar gibi birçok hayvan, bu davranışı sergileyerek doğanın zorlu koşullarına karşı korunup baharı beklerler.

Cam- Camın tesadüfi keşfi ve tarihçesi hakkında bilgiler yer almaktadır. Rivayete göre bir gün sahile yanaşan Arap tüccarlar, yemek çömlüklerini oturtacak taş bulamadıkları için gemilerine yükledikleri kayaları, ocak taşı olarak kullanmışlar ve bu kayaların erimesi sonucu camı keşfetmişlerdir. Ayrıca makalede tarihsel olarak camın, çeşitli antik medeniyetlerde kullanıldığına ve üretildiğine dair bilgiler de verilmektedir. Camın tarih boyunca pahalı ve nadir bir malzeme olduğu vurgulanırken zaman içerisinde cam üretim tekniklerinin geliştiği ve makinelerin kullanılmaya başlandığı belirtilmektedir. Son olarak camın eski zamanlardaki üretimi ve camcılarının yaşadığı zorluklara dair bilgiler paylaşılarak ilerleyen nüshalarda okuyuculara camcılıkla ilgili bir hikâye anlatılacağı sözü verildiği görülmektedir.

Fotoğrafçılık- Tatlı ve meraklı bir sanat olan fotoğrafçılık birçok insanın dikkatini çekmektedir. Bu sanatın inceliklerini anlatmak ve öğretmek amacıyla çeşitli kaynaklar ve dersler sunulmaktadır. Fotoğrafçılık, 1829'daki keşfiyle sürekli olarak gelişmiş ve Avrupa'da öğrenciler arasında popüler olmuştur. Fotoğrafçılığın temel prensibi, güneş ışığının yardımıyla dünyadaki nesnelerin resimlerini çizmektir. Bunun için çeşitli aletler kullanılmaktadır. Fotoğraf makinesi, karanlık oda ve bu oda içinde yapılması gereken işler için kullanılan aletler, fotoğrafçılıkta önemli bir rol oynamaktadır.

Ekme- Yazar, çocukluk anısında yola çıkarak ekmeğe olan saygısını ve ekmeğin yapım sürecinin (tarlada ekilmesinden, hasat edilmesine; değirmende öğütülmesinden, fırında pişirilmesine kadar) ne kadar emek ve zahmet gerektirdiğini detaylı bir şekilde aktarmaktadır. Ayrıca, ekmeğin geçmişte nasıl elde edildiğini ve günümüzde ise makinelerin bu süreci nasıl kolaylaştırdığına değinen yazar, ekmeğin insan yaşamındaki önemi ve değerinin hiçbir zaman azalmadığını vurgulamaktadır.

Makine- Metinde, makinenin tanımı ve nasıl yapılabileceği okuyucularla paylaşılmaktadır. Bu cihaz, resim çekmeye yarayan bir alet olarak tanımlanmaktadır. Tahta kutunun içine kurulan düzenele dışarıyı görmeyi amaçlandığı bu basit cihazdan istenilen kalitede resimler alınamayacağını belirten yazar, Avrupalıların çalışma çalışma meydana getirdikleri makinelerin ise basit bir kutudan daha fazlası olduğuna ve resmin büyüklüğünü, küçüklüğünü ve netliğini ayarlamaya yardımcı olan körük gibi ek özelliklerinin bulunduğuna dikkat çekilmektedir.

Bahr-i Muhitlerde Kuşlar ve Yuvaları- Engin denizlerde yaşayan kuşların yaratılış özellikleri ve onların doğal yaşamı hakkında bilgiler verilmektedir. Bu güçlü kanatlara sahip kuşlar, uzun mesafeleri tek bir hamlede uçarlar ve genellikle insanların yaşamadığı adacıklarda yuva yaparlar. Bu adacıklar, farklı kuş türlerinin sürüler halinde yaşadığı gerçek bir kuş cennetidir. Kuşlar, kendi türlerine göre gruplar halinde yaşarlar. Bazı kuşlar doğaları gereği ürkektirler ve yuvalarını yer altında veya kovuklarda yaparlar. Dişiler, kuluçka ve yavruların bakımı sırasında yuvayı terk etmezken, erkek kuşlar ise genellikle balık avlayarak yuvanın gıdasını ve geçimini sağlarlar.

1.1.9. Deneme

Türkçe Sözlük'te "3. ed. Herhangi bir konuda yeni ve kişisel görüşlerle bezenmiş bir anlatım içinde sunulan yazı türü" (TDK, 2011: 623) olarak tanımlanan deneme; hayatın içinde yer alan duygu, düşünce ve inançların herhangi bir kurala veya kanıtla

ihtiyaç duyulmadan anlatıldığı yazılardır (Akin, 2019: 158). Yazarın samimi bir üslup kullanması ve kişisel görüşlerini aktarmasından dolayı deneme diğer yazın türlerinden ayrılmaktadır (Durmuş, vd., 2014: 301). Deneme, çocuğa farklı düşünce ve görüşlerin varlığını gösterir, yorumlama yeteneğini geliştirir. Bu nedenle belirli bir zihinsel olgunluğa erişen çocuğa, deneme okuma ve yazma alışkanlığı kazandırılması gerekmektedir.

Tablo 18. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Deneme Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Küçük Sevimli Okuyuculara, Ana ve Babalara ve Bütün Muallim Arkadaşlara
2.Sayı	Yer almamaktadır.
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Yer almamaktadır.
6.Sayı	Yer almamaktadır.
7.Sayı	Küçük Okuyucularım

Küçük Sevimli Okuyuculara- Editörler tarafından gazetenin vizyon ve misyonun anlatıldığı bir yazıdır. Söz konusu yazı, “Cumhuriyetin İlanı Sonrasında Yayımlanan Eski Harfli Çocuk Dergilerinden Haftalık Resimli Gazetemiz – (Çocuk Gazetesi)” başlığı altında incelenmiştir.

Ana ve Babalara ve Bütün Muallim Arkadaşlara- Çocuk gazeteciliğinin önemi ve karşılaşılan zorluklar anlatılmaktadır. Yazarlar, çocuk edebiyatının ve gazeteciliğinin, çocukların gelişiminde ve eğitiminde kritik bir rol oynadığını vurgulamaktadır. Yazarlar, çocuk gazeteciliği alanında çeşitli engellerle (maddi zorluklar, editör yetersizlikleri ve çocuklara uygun içerik sunan gazetelerin eksikliği) karşılaştıklarını belirtmektedirler. Bu metin, çocuk gazeteciliğinin önemini vurgulayarak çocuklara daha iyi bir gelecek sağlamak için bu alana yapılan katkıların önemine dikkat çekmektedir.

Küçük Okuyucularım- Metin, müziğin insanlar üzerindeki etkisi ve önemi üzerinedir. Yazar, annelerin çocuklarına ninni söylemesinden başlayarak doğanın seslerine, enstrümanların melodilerine ve bestekârların eserlerine kadar müziğin çeşitli yönlerini ele almaktadır. Birleştirici bir etkisi olan müziğin bir ihtiyaç olduğu ve insanların ruhunu dinlendirdiği vurgulanmakla beraber farklı kültürlerdeki çeşitliliğine ve insanların bu çeşitliliği nasıl algıladığına değinilmektedir.

Tablo 19. Mektepliler Alemi'nde Yer Alan Deneme Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Küçük Mekteplilerden İstediklerimiz, Yetim Çocukların Dertleri, Hokkabaz
2.Sayı	Vahşi Hayvanlar Avı
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Bir Genç Çocuğun Cenazesi Geçerken Kimler Ne Der?
5.Sayı	İnsanın Ömrü
6.Sayı	Cumhuriyet'i Sevelim ve Yaşatalım, Tırnak Vasıtasıyla Keşf-i Ahval

Küçük Mekteplilerden İstediklerimiz- Mektepliler Alemi dergisinin ilk sayısındaki bu denemede öğrencilere derginin sunduğu imkânlar anlatılarak katılım çağrısı yapılmaktadır. Öğrencilerin ihtiyaçlarını ve isteklerini dikkate aldığı vurgulanarak derginin onlara ait olduğu ve memnuniyetleri için çalıştığı mesajının verildiği görülmektedir. Bu yazıya “Cumhuriyetin İlanı Sonrasında Yayımlanan Eski Harfli Çocuk Dergilerinden Mektepliler Alemi – (Terbiyevî, İlmî, Mizahî Çocuk Mecmuasıdır)” başlığı altında da değinilmiştir.

Yetim Çocukların Dertleri- Bir yetim çocuğun gözünden yaşadığı zorluklar ve acılar anlatılmaktadır. Geceyi açlık ve soğukla geçirmek zorunda kalan çocuk, ailesini kaybettikten sonra zorlu bir hayata sürüklenmiştir. Diğer çocukların sıcak yataklarda huzurlu bir şekilde uyuduğu bir dünyada, o kara toprak üzerinde zor şartlar altında yaşam mücadelesi vermektedir. Metinde yetim çocuklara yardım etmek ve onlara destek olmak amacıyla Himâye-i Etfal adlı bir cemiyetin kurulduğu ve bu cemiyetin Latife Hanım tarafından yönetildiği belirtilmektedir. Metin, okuyucuya, kış gecelerinde açlık ve soğukla mücadele eden yetim çocuklara yardım etme çağrısı yapmaktadır.

Hokkabaz- Türk hokkabazı Ali, ecnebi hokkabazların insanları kandırıp sömürdüğünü iddia eder. İnsanların gözleri bağlı bir şekilde her şeye inanmalarından dolayı toplumsal bir eleştirir yapar. Kendisinin ise sihirbazlık numaraları ve dil becerileriyle insanları etkileyeceğini belirtir. Hokkabaz Ali, insanları etkilerken sahip olunan söz yeteneğinin önemine dikkat çekerek pratik gösteriler yapar ve insanları eğlendirmeyi amaçlar. Gösteri sırasında gözleri bağlı bir kişiye sorular sorarak onu yönlendirmeye çalışır ve insanları eğlendirir. Sonunda da hipnotizm deneyini yapmadan önce, eğitim sistemini ve diğer sorunları eleştirerek uyandırılmış bir toplum olmadan

hipnotizm yapmanın anlamsız olduğunu belirtir. Yazıda bilinçli ve eğitimli olmanın önemine dikkat çekilmek istenmiştir.

Vahşi Hayvanlar Avı- Bu yazıda, gücünü zekâsından alan insanın, kendisinden daha güçlü arslan ve kaplan gibi canlılara üstünlük kurabildiğine dikkat çekilirken Hindistan’da kutsal bir varlık olarak kabul edilen, Afrika’daki insanlar tarafından dişlerinin kıymetli olmasından dolayı öldürülen fillerin, fiziksel güçlerinin yanı sıra zekâlarını da kullanabilmelerinden dolayı avlanmada diğer hayvanlara göre daha hünerli oldukları belirtilmiştir. Yazarın, bu bilgiler ışığında okuyuculara insan-doğa ilişkisi üzerinden eleştirel bir bakış sunmayı amaçladığı görülmektedir.

Bir Genç Çocuğun Cenazesi Geçerken Kimler Ne Der? - Bu örnekte yazara göre toplumun farklı kesimlerinden insanların (Hoca, doktor, baba, anne vb.) cenazede sergiledikleri farklı duygu ve düşünceleri okuyucularla paylaşılmaktadır.

İnsanın Ömrü- Hayatın kısa ve belirsiz oluşunun anlatıldığı bu yazıda, mezardan kaçışın yollarını arayan insanın ölüme her gün bir adım daha yaklaştığına vurgu yapılmaktadır. İnsanın her anının değerini bilmesi gerektiğini belirten yazar, yaşam boyunca sağlık, mutluluk ve uzun ömür gibi hedefler olmasına rağmen, ölüm gerçeğinin unutulmaması gerektiğini düşünmektedir.

Cumhuriyet’i Sevelim ve Yaşatalım- Ağaç ve sarmaşık metaforu üzerinden Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti arasındaki farklar anlatılmaktadır. Ağaç, Türk halkını, sarmaşıklar ise padişahları temsil etmektedir. Yazara göre halk, kendisini sarmaşık gibi saran padişahlardan kurtularak Cumhuriyet’in getirdiği özgürlük ve adalete ulaşmıştır. Metnin özünde Cumhuriyet’e sahip çıkılması ve bu uğurda tüm fedakârlıkların yapılması gerektiğinin vurgulandığı görülmektedir.

Tırnak Vasıtasıyla Keşf-i Ahval- Bu yazıda tırnakların fiziksel özellikleri (uzunluğu, genişliği, sertliği ve şekli) üzerinden insanın karakteri hakkında yorum yapılmaktadır. Yazara göre;

- 1) Tırnakları uzun ve yassı olan biri, akıllı ve sakin
- 2) Tırnakları geniş ve kısa olan biri, cesur ve özgür ruhlu olup sağlığına düşkün
- 3) Tırnakları sert ve kolay kırılan biri, sert bir mizaca sahip olup kavgacı
- 4) Tırnakları pençe gibi olan biri, iki yüzlü ve kötü bir ahlaka sahip
- 5) Tırnakları yumuşak olan biri, zihinsel ve fiziksel olarak zayıf

6) Tırnakları etlerine kadar olanın birinin ise akılsız olduğu düşünülmektedir.

1.1.10. Haber Yazısı

Anne ve babaların iş yoğunluğu içerisinde olduğu, bilim ve teknikte ileri gitmiş ülkelerde insan, bilim, doğa vb. konuları içeren eğitici ve öğretici yazılara önem verilerek çocukların birçok konu hakkında sağlıklı bilgilere sahip olması sağlanır (Kıbrıs, 2016: 293). Çocukların yaşadıkları çevreyi, dünyayı ve evreni tanımalarına imkân veren yazılar, canlı – cansız tüm varlıklara, eşyalara karşı ilgi ve merakın artmasını sağlar (Demirel ve Seven, 2021: 213). Hazırlanan gazete ve dergilerde bu tarz yazılara yer verilmesi merak duygusu ön planda olan çocukların gelişimlerine katkı sağlar.

Tablo 20. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Haber Yazısı Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Dünya Etrafında (Şili’de Yeni Bir İcat, İsveç’te Kâğıttan Bir Lokanta)
2.Sayı	Lisan Bilen Kuş
3.Sayı	Dünya Etrafında (Sudan’da Dev Boylu Bir Kabile, Tersiyer yahut Fantom Maymunu, Meksika’da Yağ Ağacı)
4.Sayı	Dünya Etrafında (Hindistan’da Dünyanın En Küçük Kitabı, Alaska’da Kafa Kafaya Bir Çift Ölü)
5.Sayı	Dünya Etrafında (İsveç’te Dünyanın En Büyük Kitabı, Avustralya’da Dünyanın En Güzel Tabii Mağarası)
6.Sayı	Dünya Etrafında (Arjantin’de Elektrikli Saç Makinesi, İran’da Eski Halılar)
7.Sayı	Dünya Etrafında (Tuhaf Bir Alet, Amerika’da Köy Naklediliyor, İki Başlı Yılan, Bruklin Köprüsü)

Dünya Etrafında (Şili’de Yeni Bir İcat, İsveç’te Kâğıttan Bir Lokanta)- Dünyanın farklı yerlerindeki teknolojik gelişmelerden haberler yer almaktadır. İlk haber Şili’de yeni bir icat olan elektrikli tramvaylara mektup kutuları yerleştirilmesidir. Bu sayede insanlar mektuplarını tramvayların arkasındaki kutulara koyarak bir yerden diğerine hızlıca iletebilmektedirler. Yazının devamında bu icadın uygulanabilirliğinin ulaşım ağının geniş olmamasından dolayı bizde pek mümkün olmayacağı vurgulanmıştır. İkinci haber ise İsveç’te kâğıttan yapılan bir lokantayla ilgilidir. Lokantanın inşasında kullanılan kâğıt oldukça dayanıklı ve sert bir malzemedir. İsveçliler, bu kâğıt binaların taş binalar kadar dayanıklı olabileceğini iddia etmektedirler. Bu yapılar, İsveç’in orman kaynaklarına dayalı bir ekonomisi olduğu için düşük maliyetle inşa edilebilmektedir.

Lisan Bilen Kuş- Londra Hayvanat Bahçesi'ne nadir bir kuş türünün getirilmesi ve bu kuşun özellikleri anlatılmaktadır. Hindistan’ın kuzeyinden getirilen kuşun türü

serçedir. Dikkat çekici özelliği ise hem Hintçe hem de İngilizce kelimeleri rahatlıkla telaffuz etmesidir. Kuş, bu yeteneğiyle "konuşan hayvanlar" bölümüne yerleştirilmiştir ve uzmanlar tarafından incelenmiştir.

Dünya Etrafında (Sudan'da Dev Boylu Bir Kabile, Tersiyer yahut Fantom Maymunu, Meksika'da Yağ Ağacı)- Üç farklı coğrafyadan keşif ve doğa haberleri yer almaktadır. İlk olarak Sudan'da devasa boyu olan bir kabile halkının keşfi anlatılmaktadır. Bu kabile, ortalama boyu iki metreyi aşan insanlardan oluşmakta ve doğal ortamlarında yaşamlarını sürdürmektedirler. Bu keşif, Afrika'nın çeşitliliği ve doğasının zenginliğine dikkat çekmektedir. İkinci olarak Fantom Maymunu olarak adlandırılan ve Sumatra adasındaki ormanlarda keşfedilen garip bir hayvan tanıtılmaktadır. Bu hayvan, fare büyüklüğünde olup uzun bacaklara, yuvarlak başa ve büyük, parlak gözlere sahiptir. Son olarak da Meksika'daki bir ağaçtan bahsedilmektedir. Bu ağacın meyveleri, yüksek oranda yağ içermektedir ve bu özellikle Meksika ve Amerika'da büyük ilgi uyandırmaktadır. Bu ağacın ticari olarak yetiştirilmesi ve yağının kullanılması için çalışmalar yapılmaktadır.

Dünya Etrafında (Hindistan'da Dünyanın En Küçük Kitabı, Alaska'da Kafa Kafaya Bir Çift Ölü)- İlk haber Hindistan Bombay'da zengin bir tüccarın sahip olduğu, içinde dini manzumelerden ilahilere kadar birçok yazıdan oluşan, pirinç kâğıdından yapılmış, bir santimetrelilik dünyanın en küçük kitabıyla ilgilidir. Kitap hakkında daha fazla bilgiye yer verilmediği görülmektedir. İkinci haber ise Alaska'da bir kış gününde yolculuk yapan insanların, karlar arasında bulduğu ölmüş bir çift ren geyiğiyle ilgilidir. Bu geyiklerin boynuzlarının duruşundan dolayı dövülmüş oldukları tahmin edilmektedir.

Dünya Etrafında (İsveç'te Dünyanın En Büyük Kitabı, Avusturalya'da Dünyanın En Güzel Tabii Mağarası)- İsveç ve Avusturalya'dan ilginç haberler verilmektedir. İlk kısımdaki bilgilere göre İsveç Stockholm'de yapılan dünyanın en büyük kitabı, insan boyundan daha yüksek, kırk santimetre kalınlığında ve 517 kilo ağırlığındadır. Sayfaları beyaz kâğıttan yapılmış bu kitaba kapak olarak bir meşe tahtası takılmıştır. Ayrıca daha önce dünyanın en büyük kitabının Amerika'da olduğuna dair söylentilerinin olduğu belirtilmiştir. Diğer haberde ise Avustralya'daki dünyanın en güzel tabii mağarası anlatılmıştır. Perth'in yakınlarında bulunan, henüz yirmi beş sene önce açılan bu mağaranın bir kısmının suların etkisiyle yıkıldığı bilgisi okuyucularla paylaşılmıştır.

Dünya Etrafında (Arjantin’de Elektrikli Saç Makinesi, İran’da Eski Halılar)- Bu haber bölümünde Arjantin ve İran’a ait ilginç bilgiler yer almaktadır. Habere göre Arjantin’deki insanlar saçlarını çok kısa kestirmeye yahut kazıtmaya eğilimlidirler. Ülkenin başkentinde de bir perukçu elektrikli saç kesme makinesi icat etmiş. Bu makine, saçları hızlı ve düzenli bir şekilde kesebildiği için birçok perukçunun tercih ettiği bir araç haline gelmiştir. İran’da ise eski halılara olan ilgi haberin bir diğer konusu olmuştur. İranlılar, Avrupalıların talebini karşılamak ve piyasaya "eski" halılar sürmek için yeni halıları toprağa gömüp üzerlerine hayvan gübresi dökerek kısa sürede eskimiş gibi görünen halılar elde etmektedirler. Bu yöntem, Avrupalılar ve zenginler arasında değerli birer antika olarak kabul edilen, pahalı "eski" İran halılarının üretiminde kullanılmaktadır.

Dünya Etrafında (Tuhaf Bir Alet, Amerika’da Köy Naklediliyor, İki Başlı Yılan, Bruklin Köprüsü)- Tuhaf Bir Alet: Amerika’da geliştirilen ve kullanılmaya başlanan bir aletten bahsedilmektedir. Metne göre pencerelerin kanatları birbiriyle bağlantılıdır ve bir merkezi demir daire tarafından kontrol edilir. Bu demir daire döndürüldüğünde, pencerelerin hepsi aynı anda açılır veya kapanır. Büyük ticarethanelerde ve atölyelerde kullanılan bu alet tek bir hareketle bir binadaki tüm pencereleri açıp kapamaya olanak tanımaktadır.

Amerika’da Köy Naklediliyor: Haberde Amerika’daki bir köyün üç günde tamamen nakledilmesi anlatılmaktadır. Çalışanlara tesis edilmiş köyün yakınında bulunan ormandaki ağaçların azalması taşınma olayının sebebi olmuştur. Köy ve tesis daha ormanlık bir bölgeye taşınmaya karar verilir ve köyün ağır evleri büyük demir tablalar üzerine yerleştirilerek traktörlerle yirmi kilometre uzaklığa taşınır.

İki Başlı Yılan: New York’ta gezmek için dışarı çıkan bazı insanlar, civarda iki başlı yılan gördüklerini aktarmışlardır. Bu yılan hayvanat bahçesinde sergilenmektedir.

Bruklin Köprüsü: Haberde Brooklyn ile New York şehirlerini birbirine bağlayan ve dünya çapında ünlü olan bir yapı olan köprünün özellikleri anlatılmaktadır. Yapının muazzam kulelerle desteklendiği ve 1871’de inşasına başlanıp 1873’te tamamlandığı belirtilmektedir. 305 milyon lira harcanan köprünün genişliği 76 metre olup üç bölüme ayrılmıştır: Ortada yaya yolu, sağ tarafta tramvaylar ve sol tarafta araçlar için ayrılmış bölümler bulunmaktadır. Geceleyin elektrikle aydınlatılan köprü, gökyüzünde ateşten bir çizgi gibi uzanmaktadır.

Tablo 21. Mektepliler Alemi'nde Yer Alan Haber Yazısı Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Dumlupınar Mektebinin Talebe Kütüphanesi, İzmir Hususî Ravza-i İrfanda Çay Ziyafeti
3.Sayı	Geçen Hafta Ticaret Mektebinin Mükellef Bir Çay Ziyafeti, Gaz Tenekesi Kadar Kafa!, Ölüsü De Dert İmiş, Siz Bu İşe Ne Dersiniz?
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Akla Hayret Veren Dünya Haberleri
6.Sayı	Adana Lisesi İlk Kısım Talebesinin Şayan-ı Takdir Bir Hareketi

Dumlupınar Mektebinin Talebe Kütüphanesi- Habere göre Dumlupınar Erkek Numune Mektebi öğrencileri, aralarında tartışma zevkini ve bilgi düzeylerini arttırmak amacıyla bir kütüphane açma kararı almışlardır. Önümüzdeki hafta çay ziyafeti düzenlenerek resmî açılış gerçekleştirilecektir.

İzmir Hususî Ravza-i İrfanda Çay Ziyafeti- Üçüncü sınıf öğrencileri tarafından İzmir'deki Ravza-i İrfan Hususi Kız Mektebi'nde, Mektepliler Alemi dergisi adına Nahit Bey'in de katıldığı özel bir sınavın bitişini kutlamak amacıyla bir çay ziyafeti verildiği belirtilmektedir.

Geçen Hafta Ticaret Mektebinin Mükellef Bir Çay Ziyafeti- Haberde, geçen hafta Ticaret Mektebi öğrencilerinin düzenlediği, samimi bir atmosferde gerçekleşen çay ziyafetine devlet yetkililerinin ve basın mensuplarının da davet edildiği bilgisi yer almaktadır. Mektepliler Alemi dergisi de hem okul müdürünü hem de yapılan çalışmalarını tebrik etmiştir.

Gaz Tenekesi Kadar Kafa! - İstanbul'un tanınmış simalarından biri olan Pazar Ola Hasan Bey'in kafasının büyüklüğü nedeniyle gaz tüpüne benzetildiği ve onun için önünde 'Maşallah' ibaresi yer alan bir külah yapıldığı ifade edilmektedir.

Ölüsü De Dert İmiş- Haberde, İngiltere'de 275 kilo ağırlığındaki bir kadının cenaze töreni anlatılmaktadır. Kadının aşırı kilolu olması nedeniyle, evinden çıkarılması için özel makaralar kullanılmış ve büyük bir araçla mezarlığa götürülmüştür.

Siz Bu İşe Ne Dersiniz? - Fransa'da ölen zengin bir sinema oyuncusunun, tüm servetini köpeği Fidel'e miras bıraktığı; köpeğin de konak ve hizmetçilerin yeni efendisi olduğu anlatılmaktadır.

Akla Hayret Veren Dünya Haberleri- Bir seferde on iki binden fazla insanı taşıyacak şekilde tasarlanan ve içinde birçok mağaza, oyun alanları, banyolar ve bahçelerin bulunduğu Amerika'daki dünyanın en büyük vapurundan bahsedilen haberde, Amerikalıların daha da büyük bir vapur inşa etmeye başladığı ve bu yeni vapurun son derece büyük olacağı bilgileri de yer almaktadır.

Adana Lisesi İlk Kısım Talebesinin Şayan-ı Takdir Bir Hareketi- Adana Lisesi İlk Kısım Talebesi İktisat Sandığı İdare Heyeti'nin bir yardım kampanyası başlattığı ve İzmir Himaye-i Etfal Cemiyeti'ne 250 kuruşluk bir bağış yaptığı bilgisi okuyucularla paylaşılmıştır.

1.1.11. Bilmece

Bilmeceler, bir nesnenin, kişinin ya da yerin kimliğini, özelliklerini ve niteliklerini çeşitli ayrıntılarla betimleyen, dinleyici veya okuyucunun bu bilgileri kullanarak gizlenen şeyi bilmesini amaçlayan manzum veya mensur yapıda oluşturulmuş metinlerdir (Akın, 2019: 155). Ölçülü ve uyaklı oluşlarıyla çocuğa şiir zevkini aşlayan bilmeceler, oyunlarda ve yarışmalarda da kullanılabilir (Ciravoğlu, 1999: 135). Sadece oyun ve eğlence aracı olmayan, hazır cevaplılık ve dikkati de gerektiren bilmeceler, sözlü anlatımlarda etkili bir mesaj aracıdır (Yalçın ve Aytaş, 2017: 191). Bilmeceler, çocukların kelime dağarcığını ve hayal gücünü geliştirmede, cisimlerin adını vermeden betimleme yapmada etkili bir dil etkinliğidir (Güleryüz, 2013: 379).

Tablo 22. Haftalık Resimli Gazetemiz'de Yer Alan Bilmece Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Eğlenceli Uğraşma ve Zevkli Düşünceler (Aramaca – Bilmece)
2.Sayı	Eğlenceli Uğraşma ve Zevkli Düşünceler (Aramaca – Bilmece)
3.Sayı	Başlıksız
4.Sayı	Başlıksız
5.Sayı	Aramaca ve Bilmece
6.Sayı	Başlıksız
7.Sayı	Bilmece ve Aramacalarımız

Tablo 23. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Bilmece Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Büyük Müsabakamız, Hesap Oyunu, Coğrafya Bulmacası, Bilmecemiz, Aramaca
2.Sayı	Hesap Oyunu, Aramaca, Oyun Aramaca ve Bilmecemizin Mükâfatı-150 Mükâfat, Büyük Müsabakamız, Bilmecemiz
3.Sayı	Aramaca, Bilmecemiz, Büyük Müsabakamız
4.Sayı	Bilmecemiz, Büyük Müsabakamız
5.Sayı	Bilmecemiz
6.Sayı	Bilmecemiz

1.1.12. Tiyatro (Piyes – Diyalog)

Oyun, oyuncu, sahne ve izleyici gibi temel öğelerden oluşan tiyatro; dramatik metin, oyunculuk sahneleme, sahne tasarımı, sahne giysisi, sahne müziği, ışıklama ve sahne tekniği öğelerini barındıran sanatsal etkinliktir (Temizyürek, Şahbaz ve Gürel, 2016: 126).

Piyes, yaşanmış veya yaşanması mümkün olan olayları sahnede sergilemek için yazılan; serim, düğüm ve çözüm bölümlerinden oluşan eserlerin adıdır (Ciravoğlu, 1999: 148). Olaylar zincirinden kurulu drama, oyun, piyes gibi her oyunda; duygular, istekler ve özlemler işlenir (Güleryüz, 2013: 431). Çocuklar için hazırlanan piyeslerde seçilen konular dönemsel kriterlere, psikolojik ve sosyal unsurlara uygun olmalı, kullanılan dile dikkat edilmelidir. Çocuklar için eğlence ve sosyalleşme alanı olan piyeslerde ders verici, eğitimsel unsurlar bulundurulmalıdır.

Diyalog, iki veya daha fazla kişi arasında gerçekleşen konuşmaların adıdır. Diyalog, eğitimde kullanılan bir metot olmakla beraber çocukların iletişim ve düşünme becerilerinin gelişiminde de etkili bir araçtır.

Tablo 24. Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Tiyatro (Piyes – Diyalog) Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Yer almamaktadır.
2.Sayı	Yer almamaktadır.
3.Sayı	Yer almamaktadır.
4.Sayı	Yer almamaktadır.

Tablo 24 (Devam). Haftalık Resimli Gazetemiz’de Yer Alan Tiyatro (Piyes – Diyalog) Metinleri

SAYI	METİN ADI
5.Sayı	Yer almamaktadır.
6.Sayı	İki Çocuk Arasında Samimi Bir Tavsiye (Diyalog)
7.Sayı	İki Küçük Arkadaş Arasında (Diyalog), Taksim (Piyes)

İki Çocuk Arasında Samimi Bir Tavsiye- İki çocuk arasında geçen bu diyalog, şeker reklamı yapmak amacıyla hazırlanmıştır. Diyalogda bir çocuk, diğerinin mutluluğunu fark eder ve bunun sebebini sorar. Mutlu çocuk, babasının Şekerci Ali Galip Bey Fabrikası’ndan getirdiği özel bir şekerden bahseder ve yer hakkında bilgiler verir.

İki Küçük Arkadaş Arasında- Yukarıda bahsedilen Şekerci Ali Galip Bey’in artık İstanbul’da da şubelerinin olacağı haberini vermek amacıyla bu diyalog hazırlanmıştır.

Taksim- Piyeste iki meclis yer almaktadır. İlk mecliste İlyas ve Naci böreği paylaşmak istese bir türlü orta yolu bulamazlar. İkinci mecliste ise Fazıl araya girerek böreği terazi ile adil bir şekilde paylaştırmayı teklif eder ancak yine bir sonuca varamazlar ve böreği yiyemezler. Bu piyeste küçük okuyuculara, adaletin önemi ve açgözlülüğün neticesi gösterilmek istenmiştir.

Tablo 25. Mektepliler Alemi’nde Yer Alan Tiyatro (Piyes – Diyalog) Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Üç Dilek
2.Sayı	Yer almamaktadır.
3.Sayı	Kaplumbağa ve Tavşan
4.Sayı	Yer almamaktadır.
5.Sayı	Yer almamaktadır.
6.Sayı	Nadide'nin Tedbiri

Üç Dilek- İki mecliste, köylü fakir bir çiftin yaşadıkları olaylar anlatılmaktadır. Bir köylü kadının ev işleriyle uğraşırken kocası gelir ve yemek için sofraya otururlar. Ekmeğin içinde bir perinin bıraktığı, üstünde üç dilek haklarının bulunduğu bir kâğıt çıkar. Ardından, bu dileklerin nasıl kullanılacağı konusunda tartışma yaşayan çiftin başına gelmeyen şey kalmaz ve asıl mutluluğun parada değil sağlık ve huzurda olduğunun farkına varırlar. Bu piyes, zenginlik ve lükse tamah eden karı koca üzerinden isteklerimiz konusunda aceleci davranmamak gerektiğini ve gerçek mutluluğu aramada dikkat etmemiz gereken kriterleri vurgulamaktadır.

Kaplumbağa ve Tavşan- Piyes kadrosu anne, mürebbiye ve iki kardeşten (Ali, Aliye) oluşmaktadır. Ali dokuz yaşında ve çok aceleci bir çocuktur. Aliye ise sekiz yaşında tembel bir kızdır. Bir gün anne, çocuklarını sinemaya götürmek ister ancak öncesinde yazı yazma ödevlerini bitirmeleri gerektiğini belirtir. İki kardeş, kendilerine verilen ‘Kaplumbağa ve Tavşan’ adlı hikâyeyi yazmaya başlasalar da Ali verilen sürede ödevini tamamlayamaz ve tam sinema ödülünden mahrum kalacakken kardeşi Aliye’nin gösterdiği tavır sayesinde cezadan kurtulur. Eser, empati ve dayanışma gibi değerleri ön plana çıkarırken, sorumluluk almanın ve başkalarının duygularını anlamının önemine vurgu yapmaktadır.

Nadide'nin Tedbiri- Doğu’daki kasabalardan birinde yaşayan, eski bir kuyumcu olan Sakıp ve on yaşındaki Nadide dilencilik yaparak geçimlerini sağlarlar. Bir gün Sakıp ve Nadide, caminin avlusundaki mermerin altına sakladıkları paranın hırsız tarafından çalındığını fark ederler. Nadide parayı çalan kişinin, Sakıp’ın eskiden rakibi olan kuyumcu Seyit Ali olduğunu söyler. Nadide bu iddiasını kanıtlamak için işe koyulur. Hiçbir şeyden haberi yokmuş gibi Seyit Ali’ye giderek mermerin altındaki beşibiryerdeyi emanet etmeyi teklif eder. Seyit Ali’de yaptığının anlaşılmasında için çaldıklarını geri yerine koyar. Nadide ve Sakıp ertesi gün beşibiryerdeyi mermerin altından aldıktan sonra kasabayı terk etmeye karar verirler. Piyeste, dürüstlük ve yardımlaşmanın önemi vurgulanırken, hırsızlık ve yalan gibi kötü niyetli davranışların kısa süre içerisinde ortaya çıkacağı anlatılmaktadır.

1.1.13. Karikatür

Düşünceleri görseller üzerinden kısa bir şekilde aktarma sanatı olan karikatür Türkçe Sözlük’te “İnsan ve toplumla ilgili her türlü olayı konu alarak abartılı bir biçimde veren, düşündürücü ve güldürücü resim” (TDK, 2011: 1332) şeklinde tanımlanmıştır. Gerçekliği abartılı bir şekilde yansıtan veya belirli özellikleri ön plana çıkaran bir sanat veya yazı türü olan karikatürde, bir karakterin belirli özellikleri abartılı bir şekilde vurgulanırken diğer yönleri basitleştirilerek anlatılır (Us, 2019: 11). Görsel içerik ve dil bakımından doğru hazırlanmış bir karikatür, çocukların hem gülüp hem de düşünmesini sağlayan; eleştirel düşünme becerilerini geliştiren önemli bir araçtır.

*Haftalık Resimli Gazetemiz’de karikatür yer almamaktadır.

Tablo 26. Mektepliler Alemi'nde Yer Alan Karikatür Metinleri

SAYI	METİN ADI
1.Sayı	Başlıksız, Başlıksız, Eski Terbiye, Başlıksız
2.Sayı	Harikulade Yumurta
3.Sayı	Kapanış!
4.Sayı	İnsanın Kuvveti
5.Sayı	Kaplan Racazâde
6.Sayı	Yer almamaktadır.

Başlıksız- Deve ve kaplumbağa arasında geçen, insan için çalışmanın, mekân ve koşullardan daha önemli olduğuna vurgu yapan, iki cümlelik bir karikatürdür.

Başlıksız- Küçük kız, arkadaşına akrabaları arasında en çok teyzesini sevdiğini söyler ve bunun nedenini de teyzesinin çikolata getirmesine dayandırır. Burada okuyuculara, sevginin küçük jestlerle ifade edilebileceği ve bazen basit şeylerin bile ilişkilerde önemli olduğu gösterilmektedir.

Eski Terbiye- Karikatürde, yaşlı hocanın öğrencisini dövmekle tehdit etmesi üzerinden geleneksel eğitimdeki katı tutuma dikkat çekilmektedir.

Başlıksız- Bir öğrenci, soru üzerine sınavlarının iyi geçtiğini ve artık derslerden kalma, ceza alma gibi problemlerin ortadan kalktığını söyler. Bu karikatürde ise eğitim sistemin olumlu yanlarına değinildiği görülmektedir.

Harikulade Yumurta- Baharın tadını çıkararak kırlarda gezen tavuk, bir ağacın dibinde süslü bir yumurta bulur ve bu yumurtayı kendininmiş gibi diğer tavuklara gösterir. Üzerindeki renk ve kurdeleden dolayı diğer tavuklar yumurtanın gerçek olduğundan şüphe duyarlar. Tavuğun dostu köpek de yumurtanın gerçekliğinden şüphelenir ve onu kırarak yemesiyle gerçek ortaya çıkar. Tavuk, utancından kaçarken, diğer tavukların tepkisine maruz kalır. Burada, yalanın er ya da geç ortaya çıkacağı ve insanların bazen dış etkenlerden dolayı gerçeği görmekte zorlanabileceği anlatılmak istenmiştir.

Kapanış! - Bağdat'ta yaşayan, zengin ama kıskanç bir tüccar olan Selim, saksagani ile yaşayan kundura tamircisi Mustafa'nın mutluluğunu kiskanır. Günlerden bir gün Selim, parasının kunduracı Mustafa tarafından çalındığını iddia ederek ortalığı birbirine katar. Ancak, gerçekte hırsızlık suçlaması asılsızdır ve Mustafa suçsuzdur. Harunü'r-Reşid'in huzurunda gerçek ortaya çıkar ve Mustafa'nın masumiyeti kanıtlanır.

Selim'e haksız suçlama nedeniyle ceza verilirken, Mustafa'nın affedici davranışı herkesi şaşırtır. Sonunda, Selim de yaptığı hatanın farkına vararak Mustafa gibi dürüst ve affedici olmaya karar verir. Bu karikatürde, kıskançlık ve iftiranın sonuçları gösterilirken, dürüstlük ve affetmenin öneminin ön plana çıkarıldığı görülmektedir.

İnsanın Kuvveti- Asırlarca aynı yerinde duran bir kaya parçası, sıkıldığı için hareket etmek ister. Kendisini yerinden oynatması için öküz, boğa, ayı ve rüzgâr gibi güçlü varlıklara başvurur ancak hiçbiri başarılı olamaz. Sonunda, güçsüz ve zayıf bir insan tarafından hareket ettirilen kaya parçası aşağı doğru yuvarlanıp parçalara ayrılır. Bu olay üzerinden okuyuculara, insanın kararlılık ve azimle zorlu gözüken her işi başarabileceğinin mesajı verildiği söylenebilir.

Kaplan Racazâde- Zengin bir Raca'nın oğlu olan Racazâde'nin eşkıya tehlikesi olduğu için saray bahçesine çıkması yasak olmasına rağmen bir gün fırsattan istifade ederek bahçeye çıkar eşkıya tarafından kaçırılıp dağa götürülür. Racazâde, yolda boynundaki gerdanlığını düşürse de eşkıya gerdanlığı bulma cesaretini göstermez. Racazâde, oradan kurtulabilmek için gerdanlığın yerini bildiğini ve babasından affını alabileceğini söyleyerek bir haydudu kandırır. Haydut, Racazâde'yi kaçırırken iki kaplan postu kullanır. Ancak postlardan kurtulamazlar. Haydudun bulduğu bir fakir, onu postundan kurtarır. Böylece Racazâde, babasının sarayına geri döner ve haydudu arkadaşı olarak alır. Karikatürde zorlukları aşmanın yanı sıra, insanlara affetmenin ve yardımlaşmanın önemini anlatılmaktadır.

1.2. DİĞER METİNLER

Haftalık Resimli Gazetemiz ile Mektepliler Alemi adlı çocuk yayınlarda ortak amaca hizmet eden metinler yer almaktadır.

Yayının içeriği ve hedefleri hakkında bilgiler vermek, sorulara binaen gönderilen cevapları, yapılacak yarışmaları ve verilecek ödülleri haber vermek amacıyla açıklama ve duyuru metinleri yayımlanmıştır.

HALLEDENLERDEN

“Birinciye kristal yazı takımı

İkinciye bir senelik abonemiz

Beşinciye kadar birer âlâ sulu boya takımı (...)” (HRG, S.1: s.4).

BİLENE BÜYÜK BİR FIRSATTIR

“Okuyucularımızın babalarından aldıkları harçlığın (Mektepliler Alemi)’ne senelik veya altı aylık abone olmaya kâfi gelmeyeceğini bildiğimiz için çocuklarımıza bir kolaylık olmak üzere şimdiye kadar hiçbir mecmuanın yapmadığı ve yapamayacağı bir fedakarlığı yapıyoruz (...)” (MA, S.1: s.15).

Haftalık Resimli Gazetemiz, yayın sürecinde okuyucularına teşekkür ve tebrik yazısı göndermiştir.

TEŞEKKÜR

“İntişarımızı mektuplarla bilmece halli kâğıtlarıyla tebrik eden küçük okuyucularımıza teşekkürler ederiz” (HRG, S.3: s.2).

GAZETEMİZ

“Okuyucularımızın yeni senesini tebrik ve bu yeni seneyi sevinç ve meserretle geçirmelerini Allah’tan temenni eder” (HRG, S.7: s.1).

Mektepliler Alemi dergisinde küçük okuyucular için okul ve öğretmenleriyle ilgili soruları içeren anketler, öğüt ve bilgi verici yazılar yayımlanmış; metinlerin arasında da derginin reklam yazılarına yer verilmiştir.

ANKET

Her mektepli buna cevap vermeli ve fotoğrafını göndermelidir

“Derslerinizi ve vazifelerinizi yaptığınız zaman muallimlerinizden takdir veya aferin vesaire gibi bir mükâfat verilmesini mi beklersiniz. Yoksa üzerinize düşen vazifeyi tamamen yaptığınızı bilerek muallimlerinizden takdir veya mükâfat gibi bir şey beklemez misiniz? Her iki suretle verilecek cevaplarda sebeplerini söylemek lazımdır (...)” (MA, S.2: s.2).

YEMEMELİ

—Taze sıcak ekmek

—Balık ile yoğurdu bir arada

—Bayramda aç karnına şeker

—Alacaklının yanına gidip kavga ederek dayak

—Hıyarın kartını, elma ile kavunun acısını

—Sokaklarda satılan pis meyveleri, şekerleri

—Avrupa'dan gelen çikolata ve bisküvileri (...)" (MA, S.6: s.7).

BOŞ FIÇI

“— Boş fiçidan bilmem neden bu kadar

Gürültü ve sürekli ses çıkar?

— Boşluk onu böyle fazla söyler.

Boş insan da tıpkı işte böyledir..." (MA, S.3: s.5).

“(Mektepliler Alemi) İzmir’in en kıymetli muallimleri tarafından çıkarılan biricik çocuk mecmuasıdır.

Bir aylık abone olmak fırsatını kaybetmeyiniz. Yalnız (18) kuruştur” (MA, S.4: s.7).

BEŞİNCİ BÖLÜM

DİZİN

1. DİZİN – 1

1.1. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ- 1

Yayın Adı	Yayın Tarihi	Sayı	Metin Adı	Yazar	Sayfa	Metin Türü
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	İdare ve Müracaat Mali (Mahalli)	-	1	-
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Bu Nüshada Neler Var?	-	1	-
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Abone Şartları	-	1	-
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Küçük Sevimli Okuyuculara	Gazetemiz	2	Deneme
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Ana ve Babalara ve Bütün Muallim Arkadaşlara	Gazetemiz	2	Deneme
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Her Sakallı	-	2	Fıkra
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Sekiz Bin Sene Sonra Dirilen Firavun	-	2	Hikâye
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Sanduc yahut Altın Enfiye Kutusu	Masalçı	3	Masal
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Kim Kimi Yiyecek?	-	3	Fıkra
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Hangi Mevki?	-	3	Fıkra
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Amcanın Mirası	Hikâyeci	3-4	Hikâye
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Kırlangıçlar Giderken	Demiray	3	Şiir
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Dünya Etrafında: Şili’de Yeni Bir İcat	-	4	Haber Yazısı
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Dünya Etrafında: İsveç’te Kâğıttan Bir Lokanta	-	4	Haber Yazısı
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Eğlenceli Uğraşma ve Zevkli Düşünceler (Aramaca – Bilmece)	-	4	Bilmece
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Halledenlerden	-	4	Duyuru
HRG	13 Teşrin-i Sâni 1340	1	Bugün Bile Hatırladıkça Kalplerinizi Çarpıran Hangi İmtihanınızdır?	-	4	Duyuru

1.2. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ- 2

Yayın Adı	Yayın Tarihi	Sayı	Metin Adı	Yazar	Sayfa	Metin Türü
HRG	20 Teşrin-i Sâni 1340	2	İdare ve Müracaat Mali (Mahalli)	-	1	-
HRG	20 Teşrin-i Sâni 1340	2	Bu Nüshada Neler Var?	-	1	-
HRG	20 Teşrin-i Sâni 1340	2	Abone Şartları	-	1	-
HRG	20 Teşrin-i Sâni 1340	2	Sıhhî Nasihatli: Yemekleri Üfleminiz	-	2	Makale
HRG	20 Teşrin-i Sâni 1340	2	Sekiz Bin Sonra Dirilen Firavun	-	2	Hikâye
HRG	20 Teşrin-i Sâni 1340	2	Tevhid-i Efkâr	-	2	Açıklama
HRG	20 Teşrin-i Sâni 1340	2	Lokomotif Yüzer mi?	-	2	Fıkra
HRG	20 Teşrin-i Sâni 1340	2	Sporculara	Hayri Recep	2	Şiir
HRG	20 Teşrin-i Sâni 1340	2	Sanduc yahut Altın Enfiye Kutusu	Masalçı	3	Masal
HRG	20 Teşrin-i Sâni 1340	2	İki Kardeş	T. Hadi	3	Şiir
HRG	20 Teşrin-i Sâni 1340	2	Mündericatsız Hikâye	-	3	Hikâye
HRG	20 Teşrin-i Sâni 1340	2	Kâmi Baba'nın Çingirakları	H.	3-4	Hikâye
HRG	20 Teşrin-i Sâni 1340	2	Lisan Bilen Kuş	-	4	Haber Yazısı
HRG	20 Teşrin-i Sâni 1340	2	Eğlenceli Uğraşma ve Zevkli Düşünceler (Aramaca – Bilmece)	-	4	Bilmece
HRG	20 Teşrin-i Sâni 1340	2	Dikkat	-	4	Duyuru

1.3. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ- 3

Yayın Adı	Yayın Tarihi	Sayı	Metin Adı	Yazar	Sayfa	Metin türü
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	İdare ve Müracaat Mali (Mahalli)	-	1	-
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	Bu Nüshada Neler Var?	-	1	-
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	Abone Şartları	-	1	-
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	Haşarı Emin	-	2	Hikâye
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	Teşekkür	-	2	Teşekkür Yazısı
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	Hindistan'ın Esrarengiz Köşelerinde	-	2	Hikâye
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	Sanduc yahut Altın Enfiye Kutusu	Masalçı	3	Masal
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	Hırsız ile Bekçi Arasında	-	3	Fıkra
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	Din Dersine	-	3	Fıkra
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	Sözünü Geri Alıyor	-	3	Fıkra
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	Mündericatsız Hikâye	-	3	Hikâye
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	Hayali Baba'nın Başından Geçenler (Ağaçlar Söken Bora)	-	4	Hikâye
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	Dünya Etrafında: Sudan'da Dev Boylu Bir Kabile	-	4	Haber Yazısı
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	Dünya Etrafında: Tersiyer yahut Fantom Maymunu	-	4	Haber Yazısı
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	Dünya Etrafında: Meksika'da Yağ Ağacı	-	4	Haber Yazısı
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	Dikkat	-	4	Duyuru
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	-	-	4	Bilmece
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	3	İmtihan	-	4	Açıklama

1.4. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ- 4

Yayın Adı	Yayın Tarihi	Sayı	Metin Adı	Yazar	Sayfa	Metin Türü
HRG	4 Kanun-u Evvel 1340	4	İdare ve Müracaat Mali (Mahalli)	-	1	-
HRG	4 Kanun-u Evvel 1340	4	Bu Nüshada Neler Var?	-	1	-
HRG	4 Kanun-u Evvel 1340	4	Abone Şartları	-	1	-
HRG	4 Kanun-u Evvel 1340	4	İntikam	M.T.	2	Hikâye
HRG	4 Kanun-u Evvel 1340	4	Hindistan'ın Esrarengiz Köşelerinde	-	2-3	Hikâye
HRG	4 Kanun-u Evvel 1340	4	Manzum Hikâye: Bir Salkım Üzüm	Demiray	3	Manzum Hikâye
HRG	4 Kanun-u Evvel 1340	4	Hayali Baba'nın Başından Geçenler: Arslan ve Timsah	-	3	Hikâye
HRG	4 Kanun-u Evvel 1340	4	Büyük İkramiyeli Piyango	-	3	Duyuru
HRG	4 Kanun-u Evvel 1340	4	En Müthiş İmtihan	Hulki Efendi	4	Anı
HRG	4 Kanun-u Evvel 1340	4	Dünya Etrafında: Hindistan'da Dünyanın En Küçük Kitabı	-	4	Haber Yazısı
HRG	4 Kanun-u Evvel 1340	4	Dünya Etrafında: Alaska'da Kafa Kafaya Bir Çift Ölü	-	4	Haber Yazısı
HRG	4 Kanun-u Evvel 1340	4	-	-	4	Bilmece
HRG	4 Kanun-u Evvel 1340	4	Birinci Sayıdaki Bilmece ve Aramacalarımızın Halli	-	4	Açıklama
HRG	4 Kanun-u Evvel 1340	4	Birer Kitap Kazananlar	-	4	Duyuru
HRG	4 Kanun-u Evvel 1340	4	Dikkat	-	4	Duyuru

1.5. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ- 5

Yayın Adı	Yayın Tarihi	Sayı	Metin Adı	Yazar	Sayfa	Metin Türü
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	İdare ve Müracaat Mali (Mahalli)	-	1	-
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	Bu Nüshada Neler Var?	-	1	-
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	Abone Şartları	-	1	-
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	Düşünmüş Ama Nasıl?	-	2	Fıkra
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	Duyurmamak Şartıyla	-	2	Fıkra
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	İntikam	M.T.	2	Hikâye
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	Hindistan'ın Esrarengiz Köşelerinde	-	2-3	Hikâye
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	İmtihan Odasında	Lâmi	2-3-4	Anı
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	Sevgili Gazetemize	Feridun	3	Şiir
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	Hesapta Kuvvetliymiş	-	3	Hikâye
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	Aramaca ve Bilmece	-	4	Bilmece
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	Dünya Etrafında: İsveç'te Dünyanın En Büyük Kitabı	-	4	Haber Yazısı
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	Dünya Etrafında: Avustralya'da Dünyanın En Güzel Tabii Mağarası	-	4	Haber Yazısı
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	Geçen Nüshada İki Aylık Abone Kazananlardan	-	4	Duyuru
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	İkinci Sayıdaki Bilmece ve Aramacalarımızın Halli	-	4	Açıklama
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	Birer Kitap Kazananlar	-	4	Duyuru
HRG	27 Teşrin-i Sâni 1340	5	Diğer Kazananlar	-	4	Duyuru

1.6. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ- 6

Yayın Adı	Yayın Tarihi	Sayı	Metin Adı	Yazar	Sayfa	Metin Türü
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	İdare ve Müracaat Mali (Mahalli)	-	1	-
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	Bu Nüshada Neler Var?	-	1	-
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	Abone Şartları	-	1	-
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	Büyük Söyleme!	-	2	Şiir
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	Hindistan'ın Esrarengiz Köşelerinde	-	2	Hikâye
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	Hırsızlığın Neticesi	M.T.	2-3	Hikâye
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	Hayali Baba'nın Başından Geçenler: Dört Buçuk Saat Balık Karnında	-	3	Hikâye
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	Akrep	-	3	Makale
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	Babamın Arabası	-	3	Fıkra
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	İki Çocuk Arasında Samimi Bir Tavsiye	-	3	Diyalog
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	Su Damlası	-	4	Kısa Hikâye-Kıssa
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	En Heyecanlı İmtihan	Halit	4	Anı
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	-	İhsan Yavuz	4	Anı
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	Dünya Etrafında: Arjantin'de Elektrikli Saç Makinesi	-	4	Haber Yazısı
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	Dünya Etrafında: İran'da Eski Halılar	-	4	Haber Yazısı
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	-	-	4	Bilmece
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	İkinci Nüshadan Kazananlar	-	4	Duyuru
HRG	18 Kanun-u Evvel 1340	6	Dikkat	-	4	Duyuru

1.7. HAFTALIK RESİMLİ GAZETEMİZ- 7

Yayın Adı	Yayın Tarihi	Sayı	Metin Adı	Yazar	Sayfa	Metin Türü
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	İdare ve Müracaat Mali (Mahalli)	-	1	-
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Abone Şartları	-	1	-
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Gazetemiz	-	1	Tebrik Yazısı
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Haftanın Hikâyesi: Yüz Şahit	M. Hayri	1	Hikâye
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	İki Küçük Arkadaş Arasında	-	1	Diyalog
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Gazetemiz	-	1	Açıklama
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Bahr-i Muhit-i Atlasî'yi Tek Başına Geçen (Alen Gerbulat)	-	1	Biyografi
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Musiki Musahabesi: Küçük Okuyucularım	Yusuf Kânî	2	Deneme
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Taksim	M. Nurettin Ali	2	Piyes
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Hayal Baba'nın Başından Geçenler: Kutup Ayıları İçinde	-	2-3	Hikâye
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Nebatata Benzeyen Hayvanlar	-	3	Makale
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	İmtihanda Kurnazlık	Selahattin	3-4	Anı
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Dünya Etrafında: Tuhaf Bir Alet	-	4	Haber Yazısı
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Dünya Etrafında: Amerika'da Köy Naklediliyor	-	4	Haber Yazısı
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Dünya Etrafında: İki Başlı Yılan	-	4	Haber Yazısı
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Brooklyn Köprüsü	-	4	Haber Yazısı
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Ne Güzel Mantık!	-	4	Fıkra
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Yaramazlık Sıhhatin İyi Olmasından İleri Gelirmiş	-	4	Fıkra
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Bilmece ve Aramacalarımız	-	4	Bilmece
HRG	1 Kanun-u Sâni 1341	7	Dikkat	-	4	Duyuru

2. DİZİN – 2

2.1. MEKTEPLİLER ALEMİ- 1

Yayın Adı	Yayın Tarihi	Sayı	Metin Adı	Yazar	Sayfa	Metin Türü
MA	24 Şubat 1341	1	Anket	-	2	Anket
MA	24 Şubat 1341	1	Küçük Mekteplilerden İstediklerimiz	-	3	Deneme
MA	24 Şubat 1341	1	Büyüklerimiz: Gazi Mustafa Kemal Paşa	-	4-5	Biyografi
MA	24 Şubat 1341	1	-	-	5	Reklam Yazısı
MA	24 Şubat 1341	1	Afrika Ormanlarında Korkunç Bir Gergedan Avı	F.Ş.	6-7	Hikâye
MA	24 Şubat 1341	1	Yetim Çocukların Dertleri	-	7	Deneme
MA	24 Şubat 1341	1	-	-	8	Karikatür
MA	24 Şubat 1341	1	-	-	8	Karikatür
MA	24 Şubat 1341	1	Eski Terbiye	-	9	Karikatür
MA	24 Şubat 1341	1	-	-	9	Karikatür
MA	24 Şubat 1341	1	Monolog: Hokkabaz	Mehmet Sırrı	10-11-12	Deneme
MA	24 Şubat 1341	1	Haftaya Neler Var	-	12	Duyuru
MA	24 Şubat 1341	1	Karikatür: Hasan Hilmiti Alemdar	-	12	Biyografi
MA	24 Şubat 1341	1	Küçüklere Mahsus Temsil: Üç Dilek	Faik Şemsettin	13-14-15	Piyes
MA	24 Şubat 1341	1	Çocuklarımız için: Manzum Sarf	E. Ali	15	Şiir
MA	24 Şubat 1341	1	Cevaplarımız	-	15	Açıklama
MA	24 Şubat 1341	1	Bilene Büyük Bir Fırsattır	-	15	Açıklama
MA	24 Şubat 1341	1	Büyük Müsabakamız	-	16	Bilmece

MA	24 Şubat 1341	1	Oyun Bulmaca ve Bilmeceimizin Mükâfatı- 150 Mükâfat	-	16	Duyuru
MA	24 Şubat 1341	1	Hesap Oyunu- (9) Rakamındaki Keramet	-	16	Bilmece
MA	24 Şubat 1341	1	Coğrafya Bulmacası	-	16	Bilmece
MA	24 Şubat 1341	1	Bilmeceimiz		16	Bilmece
MA	24 Şubat 1341	1	Aramaca	-	16	Bilmece

2.2. MEKTEPLİLER ALEMİ- 2

Yayın Adı	Yayın Tarihi	Sayı	Metin Adı	Yazar	Sayfa	Metin Türü
MA	3 Mart	2	Cevaplarımız	-	2	Duyuru
MA	3 Mart	2	Hiç Yorulmadan Bir Lira Kazanmak İster Misiniz?!	-	2	Açıklama
MA	3 Mart	2	Anket	-	2	Anket
MA	3 Mart	2	Her Hafta Fâideli Bir Ders: Ateş	-	3-4-5	Makale
MA	3 Mart	2	Genç ve Faziletperver Maarif Vekilimiz Şükrü Beyefendi	-	6	Biyografi
MA	3 Mart	2	Vahşi Hayvanlar Avı	M.F.Ş.	7	Deneme
MA	3 Mart	2	Harikulade Yumurta	-	8-9	Karikatür
MA	3 Mart	2	Ne Sihirdir Ne Keramet! El Çabukluğu Marifet	Gözlüklü Amca	10-11	Hikâye
MA	3 Mart	2	Küçük Okuyucularımıza Teşekkürler	-	11	Teşekkür Yazısı
MA	3 Mart	2	Şark Masalı: Sihirli Ney	-	12-13	Masal
MA	3 Mart	2	Dumlupınar Mektebinin Talebe Kütüphanesi	-	13	Haber Yazısı
MA	3 Mart	2	İzmir Hususî Ravza-i İrfanda Çay Ziyafeti	-	13	Haber Yazısı
MA	3 Mart	2	Bir Kış Uyuyan Hayvanlar	-	14-15	Makale
MA	3 Mart	2	Dikkatle Okuyunuz!	-	15	Açıklama
MA	3 Mart	2	Hikâye: Darılmaca Yok! -1-	-	15	Hikâye
MA	3 Mart	2	Hesap Oyunu	-	16	Bilmece
MA	3 Mart	2	Aramaca	-	16	Bilmece
MA	3 Mart	2	Oyun Aramaca ve Bilmecemizin Mükâfatı-150 Mükâfat	-	16	Duyuru
MA	3 Mart	2	Büyük Müsabakamız	-	16	Bilmece
MA	3 Mart	2	Bilmecemiz	-	16	Bilmece

2.3. MEKTEPLİLER ALEMİ- 3

Yayın Adı	Yayın Tarihi	Sayı	Metin Adı	Yazar	Sayfa	Metin Türü
MA	10 Mart	3	Cevaplarımız	-	2	Duyuru
MA	10 Mart	3	Okuyucularımıza Müjde	-	2	Açıklama
MA	10 Mart	3	Anketimize Gelen Cevaplar	-	2	Açıklama
MA	10 Mart	3	Hiç Yorulmadan Bir Lira Kazanmak İster Misiniz?!	-	2	Açıklama
MA	10 Mart	3	Anket	-	2	Anket
MA	10 Mart	3	Her Hafta Fâideli Bir Ders: Cam	Faik Şemsettin	3-4	Makale
MA	10 Mart	3	Çocuk Edebiyatı: Boş Fıçı	E. Ali	5	Manzum Ögüt Verici Sözler
MA	10 Mart	3	La Fontaine'in Ölümsüz Masallarından: İhtiyar Arslan	Mehmet Sırrı	5	Manzum Masal
MA	10 Mart	3	Arslan ile İnsan	M.S.	5	Manzum Masal
MA	10 Mart	3	Küçüklere Mahsus Temsil: Kaplumbağa ve Tavşan	F.Ş.	6-7	Piyes
MA	10 Mart	3	Geçen Hafta Ticaret Mektebinin Mükellef Bir Çay Ziyafeti	-	7	Haber Yazısı
MA	10 Mart	3	Kapanış!	-	8-9	Karikatür
MA	10 Mart	3	Kıskançlığın Cezası	-	10-11-12	Masal
MA	10 Mart	3	Bilmecelerimizin Mükâfatı	-	12	Açıklama
MA	10 Mart	3	Dikkatle Okuyunuz!	-	12	Açıklama
MA	10 Mart	3	Fotoğrafçılık	-	12	Makale
MA	10 Mart	3	Dünya Havadisleri: Gaz Tenekesi Kadar Kafa!	-	13	Haber Yazısı
MA	10 Mart	3	Dünya Havadisleri: Ölüsü De Dert İmiş!	-	13	Haber Yazısı
MA	10 Mart	3	Her Hafta Bir Nasihat: Eşek ve Gölgesi yahut Kavga Etmeyiniz, Yoksa Her Şeyi Kaybedersiniz	-	13	Fıkra

MA	10 Mart	3	Siz Bu İşe Ne Dersiniz?	-	13	Haber Yazısı
MA	10 Mart	3	Affediniz!	-	13	Açıklama
MA	10 Mart	3	Ne Sihirdir Ne Keramet! El Çabukluğu Marifet	Gözlüklü Amca	14	Hikâye
MA	10 Mart	3	Okuyucularımıza	-	14	Açıklama
MA	10 Mart	3	10.000 Kuruş Mükâfat Pek Yakında	-	14	Açıklama
MA	10 Mart	3	Hikâye: Darılmaca Yok! - 2-	Muallim Kadir	15	Hikâye
MA	10 Mart	3	Aramaca	-	16	Bilmece
MA	10 Mart	3	Bilmecemiz	-	16	Bilmece
MA	10 Mart	3	Aramaca ve Bilmecemizin Mükâfatı	-	16	Duyuru
MA	10 Mart	3	Sudi Şubesi	-	16	Açıklama
MA	10 Mart	3	Büyük Müsabakamız	-	16	Bilmece
MA	10 Mart	3	İzmir Sudi Kütüphanesi Şubesi	-	16	Açıklama
MA	10 Mart	3	Dikkat	-	16	Duyuru

2.4. MEKTEPLİLER ALEMİ- 4

Yayın Adı	Yayın Tarihi	Sayı	Metin Adı	Yazar	Sayfa	Metin Türü
MA	17 Mart 1341	4	Cevaplarımız	-	2	Duyuru
MA	17 Mart 1341	4	Okuyucularımıza Müjde	-	2	Açıklama
MA	17 Mart 1341	4	Hiç Yorulmadan Bir Lira Kazanmak İster Misiniz?!	-	2	Açıklama
MA	17 Mart 1341	4	Her Hafta Fâideli Bir Ders: Ekmek	Faik Şemsettin	3-4-5	Makale
MA	17 Mart 1341	4	10.000 Kuruş Mükâfat	-	5	Açıklama
MA	17 Mart 1341	4	Fotoğrafçılık- Makine	-	5	Makale
MA	17 Mart 1341	4	Çocuk Edebiyatı: Kedi ve Limon	E. Ali	6	Manzum Fabl
MA	17 Mart 1341	4	Çocuk Edebiyatı: Akşam Duası	Kadir Can	6	Şiir
MA	17 Mart 1341	4	Olmuş ve Korkunç Sergüzeştlerden: Para İçin	Sakalsız Hoca	6-7	Hikâye
MA	17 Mart 1341	4	-	-	7	Reklam Yazısı
MA	17 Mart 1341	4	İnsanın Kuvveti	-	8-9	Karikatür
MA	17 Mart 1341	4	Ahlakî Hikâye: Hakiki Kibar Çalışıp Kazanandır	F.Ş.	10-11	Hikâye
MA	17 Mart 1341	4	Eski İtiyadın Neticesi	-	11	Hikâye
MA	17 Mart 1341	4	Karikatür: Ayaklı Tarih Kütüphanesi	Gül Dikeni	12	Biyografi
MA	17 Mart 1341	4	Anketimize Gelen Cevaplar	-	13	Duyuru
MA	17 Mart 1341	4	Bir Genç Çocuğun Cenazesi Geçerken Kimler Ne Der?	-	13	Deneme
MA	17 Mart 1341	4	-	-	13	Açıklama
MA	17 Mart 1341	4	Hikâye: Darılmaca Yok! -3-	Muallim Kadir	14	Hikâye
MA	17 Mart 1341	4	Birinci Sayımızdaki Bilmecenin Mükâfatı	-	15	Açıklama
MA	17 Mart 1341	4	Bilmecemiz	-	16	Bilmece

MA	17 Mart 1341	4	Bilmecemizin Mükâfatı	-	16	Açıklama
MA	17 Mart 1341	4	İzmir Sudi Kütüphanesi Şubesi	-	16	Açıklama
MA	17 Mart 1341	4	Resim Meraklılarına	-	16	Reklam Yazısı
MA	17 Mart 1341	4	Büyük Müsabakamız	-	16	Bilmece
MA	17 Mart 1341	4	Dikkatle Okuyunuz!	-	16	Açıklama
MA	17 Mart 1341	4	Sudi Şubesi	-	16	Açıklama

2.5. MEKTEPLİLER ALEMİ- 5

Yayın Adı	Yayın Tarihi	Sayı	Metin Adı	Yazar	Sayfa	Metin Türü
MA	24 Mart ³¹ 1341	5	Cevaplarımız	-	2	Duyuru
MA	24 Mart 1341	5	Hiç Yorulmadan Bir Lira Kazanmak İster Misiniz ?!	-	2	Açıklama
MA	24 Mart 1341	5	Her Hafta Fâideli Bir Ders: Ekmek	Faik Şemsettin	3-4-5	Makale
MA	24 Mart 1341	5	İnsanın Ömrü	-	5	Deneme
MA	24 Mart 1341	5	Karikatür: Celalli Hoca	Gül Dikeni	5	Biyografi
MA	24 Mart 1341	5	Çocuklarımız İçin: İlkbahar	E. Ali	6	Şiir
MA	24 Mart 1341	5	Çocuklarımız İçin: Yaşasın Cumhuriyet	Kadir Can	6	Şiir
MA	24 Mart 1341	5	Her Hafta Bir Nasihat: Kurt ile Köpek yahut Esir Olarak Tokluktansa Hür Olarak Aç Gezmek Daha İyidir!	-	7	Fabl
MA	24 Mart 1341	5	Latife	-	7	Fıkra
MA	24 Mart 1341	5	İkiye Bir	-	7	Fıkra
MA	24 Mart 1341	5	Akla Hayret Veren Dünya Haberleri	-	7	Haber Yazısı
MA	24 Mart 1341	5	Türkiye'nin En Büyük Çocuk Mecmuası	-	7	Açıklama
MA	24 Mart 1341	5	Kaplan Racazâde	-	8-9	Karikatür
MA	24 Mart 1341	5	Batmış Tahtelbâhir	F.Ş.	10-11	Hikâye
MA	24 Mart 1341	5	Hayvanlar Kaç Sene Yaşarlar	-	11	Bilgi Yazısı
MA	24 Mart 1341	5	Şundan, Bundan	-	11	Bilgi Yazısı
MA	24 Mart 1341	5	Tarih-i Tabiiden: Macar-ı Muhitlerde Kuşlar ve Yuvaları	-	12	Makale

³¹ Mektepliler Alemi'nin 5.sayısında çıkış tarihi hakkında bilgi verilmemiştir. Sayıların çıkış tarihlerinden yola çıkılarak tahmini tarih yazılmıştır.

MA	24 Mart 1341	5	Hesabın İngilizcesi	-	12	Fıkra
MA	24 Mart 1341	5	Hikâye: Darılmaca Yok! -4-	Muallim Kadir	13	Hikâye
MA	24 Mart 1341	5	Anketimize Gelen Cevaplar	-	14	Duyuru
MA	24 Mart 1341	5	-	-	14	Reklam Yazısı
MA	24 Mart 1341	5	İkinci Sayımızdaki Bilmecenin Mükâfatı	-	15	Açıklama
MA	24 Mart 1341	5	Aramamızın Halli	-	15	Açıklama
MA	24 Mart 1341	5	Her Mektepten Birer Muhabir İstiyoruz	-	15	Duyuru
MA	24 Mart 1341	5	Satış Merkezimiz	-	15	Açıklama
MA	24 Mart 1341	5	Bilmecemiz	-	16	Bilmece
MA	24 Mart 1341	5	Bilmecemizin Mükâfatı	-	16	Duyuru
MA	24 Mart 1341	5	İzmir Sudi Kütüphanesi Şubesi	-	16	Açıklama
MA	24 Mart 1341	5	Resim Meraklılarına	-	16	Reklam Yazısı
MA	24 Mart 1341	5	Okuyucularımıza Müjde Müjde 10.000 Kuruşluk Mükâfat	-	16	Açıklama
MA	24 Mart 1341	5	Dikkatle Okuyunuz!	-	16	Açıklama
MA	24 Mart 1341	5	Sudi Şubesi	-	16	Açıklama

2.6. MEKTEPLİLER ALEMİ- 6

Yayın Adı	Yayın Tarihi	Sayı	Metin Adı	Yazar	Sayfa	Metin Türü
MA	7 Nisan 1341	6	Cevaplarımız	-	2	Duyuru
MA	7 Nisan 1341	6	Her Hafta Fâideli Bir Ders: İğne ve Toplu İğne	Faik Şemsettin	3-4-5	Hikâye
MA	7 Nisan 1341	6	Cumhuriyet'i Sevelim ve Yaşatalım	-	5-6	Deneme
MA	7 Nisan 1341	6	Türkan Bey'imın Tekrar Dirilmesi	F.Ş.	6-7	Hikâye
MA	7 Nisan 1341	6	Yememeli	-	7	Bilgi Yazısı
MA	7 Nisan 1341	6	Ramazan Geldi Hoş Geldi Baklava Tepsisi Boş Geldi	-	8-9	Resim
MA	7 Nisan 1341	6	Nadide'nin Tedbiri	F.Ş.	10-11	Piyes
MA	7 Nisan 1341	6	Mektepliler Alemi Mecmuasına	Ömer T.	12	Şiir
MA	7 Nisan 1341	6	Küçük Şeyler	-	12	Öğüt verici Sözler
MA	7 Nisan 1341	6	Adana Lisesi İlk Kısım Talebesinin Şayan-ı Takdir Bir Hareketi	Ahmet Kemal	12	Haber Yazısı
MA	7 Nisan 1341	6	Her Mektepten Birer Muhabir İstiyoruz	-	12	Duyuru
MA	7 Nisan 1341	6	Her Hafta Bir Nasihat: Karga ile Tilki yahut Müdâhencilerden Sakınınız!	-	13	Fabl
MA	7 Nisan 1341	6	Tırnak Vasıtasıyla Keşf-i Ahval	-	13	Deneme
MA	7 Nisan 1341	6	-	-	13	Reklam Yazısı
MA	7 Nisan 1341	6	Çocuklarımız İçin: Erken Kalkın	E. Ali	14	Şiir
MA	7 Nisan 1341	6	Çocuklarımız İçin: Üçer Üçer	Kadir Can	14	Manzum Hikâye
MA	7 Nisan 1341	6	Şundan, Bundan	-	14	Bilgi Yazısı
MA	7 Nisan 1341	6	Hikâye: Darılmaca Yok! -5-	Muallim Kadir	15	Hikâye

MA	7 Nisan 1341	6	Bilmecemiz	-	16	Bilmece
MA	7 Nisan 1341	6	Üçüncü Sayıdaki Bilmecemiz	-	16	Duyuru
MA	7 Nisan 1341	6	Satış Merkezimiz	-	16	Açıklama
MA	7 Nisan 1341	6	Okuyucularımıza Müjde Müjde 10.000 Kuruşluk Mükâfat	-	16	Açıklama
MA	7 Nisan 1341	6	Dikkatle Okuyunuz!	-	16	Açıklama
MA	7 Nisan 1341	6	Sudi Şubesi	-	16	Açıklama

SONUÇ VE ÖNERİLER

Tezimizde, Tahsin Demiray'ın hem sahibi olduğu hem de müdürlüğünü yaptığı, 13 Kasım 1924'te çıkmaya başlayan, 1 Ocak 1925'te yedinci sayısı ile yayın hayatı son bulan *Haftalık Resimli Gazetemiz* ile Muallim İlyas Bahri'nin sahibi olduğu, müdürlüğünü Muallim Hüsnü Osman Bey'in yaptığı, 24 Şubat 1925'te yayın hayatı başlayan, 7 Nisan 1925'te ise altıncı sayısı ile son kez okuyucularıyla buluşan *Mektepliler Alemi* çevrilip incelenerek farklı açılardan değerlendirilmeye çalışılmıştır.

İlk altı sayısı Matbaa-i Ahmed ve İhsan Şürekâsı'nda, son sayısı ise Şems Matbaası'nda basılan *Haftalık Resimli Gazetemiz*, kâğıt kalitesi (alelade-orta-âlâ) ve zaman (senelik ve aylık) üzerinden abonelik fiyatlarını belirlerken; Seda-yı Hak Matbaası'nda basılan *Mektepliler Alemi* ise yalnızca zaman (senelik ve aylık) üzerinden abonelik şartlarını oluşturmuştur. Bu abonelik şartlarının maddi açıdan her kesime rahatlıkla ulaşabilmek adına yapılmış doğru bir uygulama olduğu söylenebilir. İncelediğimiz iki yayında da sorulara doğru cevap verenlere ait listelerden ve anı yazılarının sonundaki künye bilgilerinde yer alan resim ve okul bilgilerinden yola çıkarak ortaokul ve lise düzeyi öğrencilerinin ağırlıklı okuyucu kitlesini oluşturduklarını ve herhangi bir sınırın çizilmediğini anlamaktayız.

Muallimlerin, bir araya gelerek çıkardığı *Haftalık Resimli Gazetemiz* ile *Mektepliler Alemi*, ilk sayılarında duyurdukları ilkelerle yayıncılık sahasına giriş yapmış; okuyucularından, gördükleri eksikleri, beğenilmeyen yönleri ve hataları bildirmelerini önemle rica ederek böylece hem tecrübe eksikliğinden kaynaklanan eksikliklerini gidermeye hem de çok daha iyisini yapabilmek için öneri ve görüşlere açık olduklarını ortaya koymuşlardır. *Haftalık Resimli Gazetemiz*'in yayın ekibi, çocuklara, ailelere ve muallimlere seslenerek maddi problemlere, piyasadaki tekelleşmeye ve çocuğun göz ardı edildiği ortama rağmen temelde Cumhuriyetçilik fikirlerinin yer aldığı, okurların boş vakitlerini çeşitli yazılar ışığında değerlendirebilecekleri, ticari kaygıdan uzak bir gazete hazırlayacaklarını belirtmiştir. *Mektepliler Alemi* ekibi ise her konuda mahir olduğunu iddia ederek uzun yıllar devam edecek süreçte geleceğin kurtarıcıları olacak büyük adamlar (Türk çocukları) için farklı metinler aracılığıyla bilinmeyen, faydalı bilgiler vermek istediklerini belirtmiş; dergiye başarılı bir şekilde katılım gösteren okuyuculara çeşitli ödüller vaat etmiştir. Ayrıca her iki yayında da her fırsatta 'sizin yayınıız' vurgusu yapılarak bir aidiyet duygusunun oluşturulmaya çalışıldığı görülmektedir.

Haftalık Resimli Gazetemiz, 15 hikâye, 1 masal, 4 şiir, 12 fıkra, 5 anı, 1 biyografi, 3 makale, 3 deneme, 7 haber yazısı, 7 bilmece, 3 tiyatro (piyes-diyalog) ve diğer metinlerden oluşmaktadır. Gazetede yazılar arasında yeterli boşlukların verilmediği ve görsellerde kalite problemlerinin olduğu söylenebilir. Metinlerde konu gereği yabancı kelimeler yer alsada kullanılan dil açık ve anlaşılırdır. Noktalama işaretlerinde olumsuz öğrenmelere neden olabilecek birçok hatanın olduğu görülmektedir. İlgi ve maddiyat açısından sürekliliği sağlamak için gazetede, tefrika metinlere yer veren yazarlar, hikâye edici metinler ve şiirlerdeki çeşitli konularla arzu edilen ‘çocuk profili’ni çizmeyi amaçlamıştır. Diğer yandan okuyucular tarafından gönderilen anı yazılarının düzenli bir şekilde yayınlanması, düşündürücü bilmece ve aramaca sorularıyla ağırlıklı İstanbul olmak üzere ülkenin farklı noktalarına (Aksaray, Bursa, İzmir, Kastamonu, Mersin) ulaşılmış olması dikkate değer noktalardandır. Sayılarda boşlukları doldurmak amacıyla fıkralara sıklıkla yer verildiği de görülmektedir. Yayın ekibinin, içerisinde bulunduğu dönem anlayışına göre hareket edeceğini belirtmesine rağmen haber yazılarında sadece yabancı ülkelerdeki gelişmeleri paylaşmış olması, diğer metinlerde de millî unsurlara çok az yer vermesi yüzünden bu beklentileri tam olarak karşılayamadığını göstermektedir.

Mektepliler Alemi, 10 hikâye, 4 masal, 6 şiir, 4 fıkra, 3 fabl, 5 biyografi, 7 makale, 8 deneme, 8 haber yazısı, 17 bilmece, 3 tiyatro (piyes-diyalog), 8 karikatür ve diğer metinlerden oluşmaktadır. Dergide, yazının kâğıt üzerinde dengeli bir şekilde dağıtılmasına gayret edilmiş ve bolca görsel kullanılmıştır. Görsellerin, *Haftalık Resimli Gazetemiz*’deki muadillerine nazaran daha iyi olduğu söylenebilir. Yabancı terimler ve tamlamalara rağmen kullanılan dil genel olarak açık ve anlaşılırdır. Noktalama işaretlerinin kullanımındaki hatalardan dolayı standart yakalanamamıştır. Yazarlar; hikâye edici metinler, şiirler ve bilgilendirici metinler aracılığıyla ‘ideal çocuk’ tasarımı oluşturmak için yayın sürecini yönetmişler, tıpkı diğer yayınlarda olduğu gibi sorular sorarak başta İzmir olmak üzere farklı yerlerdeki (Adana, Aydın, Denizli, Manisa, Muğla) çocuklarla irtibat kurmaya çalışmışlardır. Dergide, metin aralarına sıkıştırılmış reklam ve tanıtım yazılarında abartılı ifadeler (MA, S.5: s.7) yer verildiğini ve farklı düşünceler taşıyanlara karşı sivri bir dil kullanarak (MA, S.2: s.15) ağır eleştiriler yapıldığını görmekteyiz. Hemen her dönem derginin içinde bulunduğu ortamı yansıtması gibi *Mektepliler Alemi* de Cumhuriyet’in çizdiği çizgide ilerlemiştir. 1925 dinamiklerinde değerlendirildiğinde olağan karşılanabilecek bu tutum, zaman zaman dergiyi katı bir propaganda aracına dönüştürmüştür. Dergide, Osmanlı padişahlarına hem kişilikleri hem

de yaptıkları üzerinden suçlamalar (MA, S.1: s.4), (MA, S.6: s.5-6) yöneltilek çocukların duygu ve davranışlarında radikal değışimler amaçlanmıştır. ‘Geçmiş tamamen yok sayma’ şeklinde nitelendirebileceğimiz bu yaklaşımın, günümüz değerleri ve bakış açısıyla olumsuz yargılar içerdiğini söylemek mümkündür. Nihayetinde her toplum, geçmiş dönemdeki yaşayışları ve birikimlerinin kıymeti doğrultusunda hareket ettiği sürece varlığını sürdürebilmektedir.

İki yayında bilmece-soru başlıklarını bir kenara bırakırsak en fazla bulunan metin türü hikâyedir. *Haftalık Resimli Gazetemiz*’de en az bulunan metin türleri, masal ve biyografi; *Mektepliler Alemi*’nde fabl ve tiyatrodur. *Haftalık Resimli Gazetemiz*’de fabl ve karikatür; *Mektepliler Alemi*’nde anı türü bulunmamaktadır. Bu türler tespit edilirken bazı metinlerin iki farklı türün özelliklerini taşıdığı dikkatimizi çekmiş ve karar verme aşamasında ağır basan özellikler göz önünde bulundurulmuştur. Bunlara örnek verecek olursak; *Haftalık Resimli Gazetemiz*’in 7. sayısında türünü biyografi olarak belirlediğimiz ‘Bahr-i Muhit-i Atlasî’yi Tek Başına Geçen Alen Gerbulat’ adlı metin aynı zamanda hikâye türünün özelliklerini taşımaktadır. *Mektepliler Alemi* dergisinin 1. sayısında deneme türü başlığı altında değerlendirdiğimiz ‘Hokkabaz’ metnini hikâye türü içine de yerleştirilebiliriz. 3.sayıdaki ‘Eşek ve Gölgesi yahut Kavga Etmeyiniz Yoksa Her Şeyi Kaybedersiniz’ metni için fıkra değerlendirmesi yapsak da metnin aynı zamanda fabl türünün özelliklerini de taşıdığı söylenebilir. 4. ve 5. sayılarda yer alan, makale türü içerisinde olmasına karar verdiğimiz ‘Ekmek’ metni deneme türü içerisine de dahil edilebilir. Son olarak da 6. sayıda genel hatlar baz alınarak türünü hikâye olarak belirlediğimiz ‘İğne ve Toplu İğne’ metni bilimsel bilgiler verdiği için makale türü içerisinde de düşünülebilir.

Haftalık Resimli Gazetemiz ile *Mektepliler Alemi*’ni şekillendiren metin türleri ve okuyuculara konular hakkında bilgiler veren sütun sisteminde olduğu gibi iletilerde de büyük oranda ortalıklar olduğu saptanmıştır. Açgözlülüğün sonuçları, adaletli olma, aile bağlarının önemi, aklın gücü, azim ve cesaret, Cumhuriyet ve milliyetçilik, çalışkan ve tembel olmanın etkisi, çocukluk dönemi özellikleri ve duyguları, dayanışma, değışim ve gelişim, dilimiz ve yapısı, doğanın özellikleri ve önemi, dünyanın çeşitli yerlerinden ilginç bilgiler, dürüstlük, fedakârlık, hayata dair gündelik ve bilimsel yazılar, hırslı ve kibirli olmanın sonuçları, ilim ve bilim, iyilerin ve kötülerin akıbeti, merhamet, mutlu olmanın yolları, önemli şahsiyetlerin hayatlarından kesitler, önyargılar, özlü sözler üzerinden öğütler, paylaşım, sabır, sorumluluk, yalan, yaşananlardan ders çıkarma vb.

Ayrıca *Haftalık Resimli Gazetemiz*'deki 'Sekiz Bin Sene Sonra Dirilen Firavun' ile yayın süreci devam etmediği için yarım kalan *Mektepliler Alemi*'ndeki 'Türkan Bey'im'in Tekrar Dirilmesi'nin hem tefrika şeklinde yayımlandığı hem de olay örgülerinin aynı olduğu açıkça görülmektedir.

Yayın hayatlarına başladıkları düzlemde devam eden *Haftalık Resimli Gazetemiz* ile *Mektepliler Alemi* arzu edildiği gibi uzun süreli yayın hayatına sahip olamamış iki çocuk gazetesi/dergisidir. Süreç boyunca açıkladıkları hedeflerine ulaşmak için farklı türleri görsellerle birleştirerek yayımlayan yayın ekibi, satış kaygısını giderebilmek için ücretsiz abonelikler, kitaplar, kalemler, kristal yazı ve suluboya takımları, yağlıboya tabloları, çikolatalar, nikel-gümüş saatler, bisiklet, altın bilezik gibi hediyeler dağıtmışlardır.

Sonuç olarak da incelediğimiz iki çocuk yayını, toplumun en küçük yapısından başlayarak edebiyatın gücüyle mesajlar vererek hareket etmeye çalışmış; biçim olarak çeşitli olan metin içeriklerini yeterince geliştirmemesi ve mali yükleri kaldıramamasından dolayı çağdaşlarının gerisinde kalmış bir şekilde yayıncılık tarihinde yerlerini almışlardır.

Sonuçlardan hareketle 'çocuğa görelilik' ilkesiyle yapılan öneriler şu şekilde sıralanabilir:

1.*Haftalık Resimli Gazetemiz* ile *Mektepliler Alemi* adlı yayınlar Türkçe eğitimi açısından değerlendirilebilir.

2.*Haftalık Resimli Gazetemiz* ile *Mektepliler Alemi* günümüzde yayımlanan dergilerle farklı açılardan karşılaştırılabilir.

3.*Haftalık Resimli Gazetemiz* ile *Mektepliler Alemi*'nin içerikleri 'revize' edilerek çalışma sahalalarında öğretmenler veya editörler tarafından kullanılabilir.

4.1924-1928 yıllarında yayımlanan gazete/dergilerde yer alan metinler, türleri doğrultusunda belirli bir konu üzerinden karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Akdağ, E. (2012). *Sevimli Mecmua Adlı Çocuk Dergisi (Çeviriyazı, İnceleme)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Akın, E. (2019). *Çocuklar İçin Edebiyat Eğitimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aksoy, Ö. A. (1988). *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü 1 Atasözleri Sözlüğü*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Akyüz, E. (2013). *Çocuk Hukuku*. Ankara: Pegem Akademi.
- Alangu, T. (2021). *Keloğlan Masalları*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Alaylıoğlu, R., Oğuzkan, A. F. (1976). *Ansiklopedik Eğitim Sözlüğü*. İstanbul: İnkılâp ve Aka Basımevi.
- Alp, D., Karadaş, C. (2016). *Çocuk Edebiyatı ve Medya*. Ankara: Eğiten Kitap.
- Altunbay, M. (2015). *Çocuk Dergilerinin Kısa Ömürlü Olma Nedenleri (1869-1928)*. II. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu Bildiri Kitabı. İstanbul, Türkiye, ss. 631-637.
- Aslan, C. (2023). *Çocuk Edebiyatı ve Duyarlık Eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Ataç, N. (2000). *Günce 1953-1955*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Aytekin, H. (2016). *Çocuk ve Gençlik Edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Babacan, M. (2014). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*. İstanbul: Akademik Kitaplar.
- Bahri, İ. *Mektepliler Alemi* (24 Şubat 1925). C:1 Nu:1, İzmir: Seda-yı Hak Matbaası.
- Bahri, İ. *Mektepliler Alemi* (24 Şubat 1925). C:1 Nu:2, İzmir: Seda-yı Hak Matbaası.
- Bahri, İ. *Mektepliler Alemi* (24 Şubat 1925). C:1 Nu:3, İzmir: Seda-yı Hak Matbaası.
- Bahri, İ. *Mektepliler Alemi* (24 Şubat 1925). C:1 Nu:4, İzmir: Seda-yı Hak Matbaası.
- Bahri, İ. *Mektepliler Alemi* (24 Şubat 1925). C:1 Nu:5, İzmir: Seda-yı Hak Matbaası.
- Bahri, İ. *Mektepliler Alemi* (24 Şubat 1925). C:1 Nu:6, İzmir: Seda-yı Hak Matbaası.
- Baraz, T. (1979). *Çocuk Yazını Sorunlarına Yaklaşım*. Türk Dili, 331, 290-291.
- Baş, B. (2015). *Türkçe Öğretimi Açısından Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi. Madde 1. (20 Kasım 1989) (www.cocukvakfi.org.tr, Çocuk Hakları Bölümü)
- Boratav, P. N. (1969). *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*. İstanbul: Gerçek Yayınevi.
- Ciravoğlu, Ö. (1999). *Çocuk Edebiyatı*. İstanbul: Esin Yayınevi.
- Çeşitli, İ. (2011). *Edebiyat Sanatı ve Bilimi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Dayıoğlu, G. (2016). “Çocuk Kitaplarıyla Okuma Sevgisi ve Okuma Alışkanlığı Kazandırma”. (Ed.: E. Çer), *Türkçe Öğretimi ve Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Demiray, K. (1979). *Çocuklar ve Yazın*. Türk Dili, 331, 285-287.
- Demiray, T. *Haftalık Resimli Gazetemiz* (13 Ocak 1924). C:1 Nu:2, İstanbul: Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekâsı.
- Demiray, T. *Haftalık Resimli Gazetemiz* (13 Ocak 1924). C:1 Nu:3, İstanbul: Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekâsı.
- Demiray, T. *Haftalık Resimli Gazetemiz* (13 Ocak 1924). C:1 Nu:4, İstanbul: Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekâsı.
- Demiray, T. *Haftalık Resimli Gazetemiz* (13 Ocak 1924). C:1 Nu:5, İstanbul: Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekâsı.
- Demiray, T. *Haftalık Resimli Gazetemiz* (13 Ocak 1924). C:1 Nu:6, İstanbul: Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekâsı.
- Demiray, T. *Haftalık Resimli Gazetemiz* (13 Ocak 1924). C:1 Nu:7, İstanbul: Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekâsı.

- Demiray, T. *Haftalık Resimli Gazetemiz* (13 Ocak 1924).C:1 Nu:1, İstanbul: Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekâsı
- Demirel, Ş. (2009). *Edebî Metinlerle Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Dilidüzgün, S. (2018). *Çağdaş Çocuk Yazını*. İzmir: Tudem Yayın Grubu.
- Dirican, R. (2018). *Tarihi Süreçte Çocukluk ve Çocuk Hakları*. Çocuk ve Gelişim Dergisi, 2(2), 51-62.
- Durmuş, M., vd. (2014) *Türk Dili Sözlü ve Yazılı Anlatım El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Eco, U. (2017). *Edebiyata Dair*. (Çev.: B. Parlak). İstanbul. Can Yayınları.
- Emiroğlu, Ö. (2020). *Eski Harfli Süreli Çocuk Yayınları (1869-1928)*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Enginün, İ. (1987). “Çocuk Edebiyatına Toplu Bir Bakış”. (Editör: M. R. Şirin), *Çocuk Edebiyatı Yıllığı*. İstanbul: Gökyüzü Yayınları.
- Ergin M. (2017). *Dede Korkut Kitabı*. İstanbul: Boğaziçi Yayınları.
- Gander, M.J., & Gardiner H. W. (1998). *Çocuk ve Ergen Gelişimi*. (Çev.: A. Dönmez, N. Çelen, B. Onur). Ankara: İmge Kitabevi.
- Gülyüz, H. (2013). *Yaratıcı Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Edge Akademi.
- Kaminski, W. (2016). *Çocuk ve Gençlik Edebiyatına Giriş*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Kaplan, M. (2016). *Kültür ve Dil*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Karaosmanoğlu, M. (2018). *Çocuk Nedir Edebiyat Nereye Düşer*. Hece Dergisi, (104-105), 13-16.
- Kavcar, C. (1994). *Edebiyat ve Eğitim*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Kıbrıs, İ. (2016). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Konar, E. (2003). *Gürbüz Türk Çocuğu Dergisi'nin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Konar, E. (2018). *Çocuk, Edebiyat ve Eğitim*. Hece Dergisi, (104-105), 296-300.
- Korkusuz, E. (2020). *Eski Harfli Çocuk Dergilerinden Çocuk Dünyası Dergisinin Değerler Aktarımı Açısından İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kür, İ. (1991). *Türkiye'de Süreli Çocuk Yayınları*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayını.
- Lukens, R., Smith, J. & Coffel, C. (2021). *Çocuk Edebiyatına Eleştirel Bir Bakış*. (Çev.: C. Pamay). İstanbul: Erdem Yayınları.
- Macit, M., Soldan, U. (2013). *Edebiyat Bilgi ve Teorileri*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Meriç, C. (1987). “Çocuk Edebiyatı”. (Editör: M. R. Şirin), *Çocuk Edebiyatı Yıllığı*. İstanbul: Gökyüzü.
- Meriç, C. (2018). *Kırk Ambar I / Rümuz-ül Edeb*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mete, A. Ş. (2019). *Eski Harfli Çocuk Dergilerinin Sonuncusu: 'Çocuk Yıldızı (1927-1928)'*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Moran, B. (2020). *Edebiyat Kuramları ve Eleştiri*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mutluay, R. (1969). *100 Soruda Türk Edebiyatı*. İstanbul: Gerçek Yayınevi.
- Nacak, F. (2018). *Arkadaş Adlı Çocuk Dergisi (Çeviriyazı-İnceleme)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Oğuz, Ö. M., vd. (2017). *Türk Halk Edebiyatı*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Oğuzkan, A. F. (1987). “Dünya Çocuk Edebiyatının Ana Çizgileri”. (Editör: M. R. Şirin), *Çocuk Edebiyatı Yıllığı*. İstanbul: Gökyüzü.
- Oğuzkan, A. F. (2013). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Okay, C. (1999). *Eski Harfli Çocuk Dergileri*. İstanbul: Kitabevi.

- Okay, O. (1990). *Sanat ve Edebiyat Yazıları*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Öğüt, N. (2016). *Eski Harfli Çocuk Dergilerinden Yeni Yol Dergisinin Çocuk Eğitimindeki İşlevi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Över, S. (2013). “Çocuk Dostu” İsimli Eski Harfli Çocuk Dergisinin Yeni Alfabe Aktarımı ve İncelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Özcan, Ö. (2017). “Orta Çağ’dan Erken Modern Döneme Çocukluğun Tarihsel Gelişimi”. *Çocuk ve Medeniyet Dergisi*, 2(4), 91-125.
- Özdemir, E. (2002). *Yazınsal Türler*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Özdemir, N. (2007). “Osmanlı Tüketim Kültürü, Eğlence ve Yazılı Medya İlişkisi”. *Milli Folklor Dergisi*, 19 (73), 12-22.
- Parlatır, İ. (2017). *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Postman, N. (2006). *Teknopoli Yeni Dünya Düzeni*. İstanbul: Paradigma Yayıncılık.
- Sakaoglu, S. (2013). “Geleneksel Fıkra- Modern Fıkra”. *Milli Folklor Dergisi*, 25 (97), 71.
- Sartre, J. P. (2008). *Edebiyat Nedir*. (Çev.: B. Onaran). İstanbul: Can Yayınları.
- Sever, S. (2013). *Çocuk Edebiyatı ve Okuma Kültürü*. İzmir: Tudem Yayın Grubu.
- Sever, S. (2021). *Çocuk ve Edebiyat*. İzmir: Tudem Yayın Grubu.
- Sever, S., Dilidüzgün S., Öztürk A., Adıgüzel Ö. (2010). *Okulöncesinde Çocuk Edebiyatı*. Eskişehir: TC. Anadolu Üniversitesi Yayını No:1815
- Şimşek, H. (2001). “XIX. Yüzyıl Çocuk Dergiciliği ve Eğitsel İşlevleri Üzerine”. *Milli Eğitim Dergisi*, (151).
- Şimşek, H. (2002). *Tanzimat ve Mutlakiyet Dönemi Dergilerinin Eğitim Açısından İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Şimşek, T. (2011). *Kuramdan Uygulamaya Çocuk Edebiyatı El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Şimşek, T. (2014). “Çocuk Edebiyatı Tarihine Ön Söz”. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, 107 (756), 15-58.
- Şirin, M. R. (1999). *Gösteri Çağı Çocukları*. İstanbul: İz Yayıncılık.
- Şirin, M. R. (2000). *99 Soruda Çocuk Edebiyatı*. (Haz. M. R. Şirin). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Şirin, M. R. (2015). “Edebiyat ve Çocuk Edebiyatı Edebiyatın Amacı ve İşlevi”. *Türk Dili*, 12-31.
- Şirin, M. R. (2018). *Çocukluğun Kozası ve Çocuk Kültürü*. İstanbul: İz Yayıncılık.
- Şirin, M. R. (2019) *Çocuk Edebiyatına Eleştirel Bir Bakış*. İstanbul: Uçan At Yayınları.
- Şirin, M. R. (2022). *Çocuk, Çocukluk ve Çocuk Edebiyatı*. İstanbul: Uçan At Yayınları.
- Taşdelen, V. (2014). “Felsefenin Gülümseyen Yüzü: Çocuklarla Felsefe”. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, 107 (756), 562-568
- Temizyürek, F., Şahbaz, N. K., Gürel, Z. (2016). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Türk Dil Kurumu. (2011). *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Uçan, M. H. (2018). “Çocuk Kadar Saf, Temiz Olabilmek/Kalabilmek”. *Hece Dergisi*, (104-105), 17-23.
- Uçan, M. H. (2021). *Mutlu Faniler*. İstanbul: İz Yayıncılık.
- Us, M. Â. (2019). *Karikatür II Meşrutiyet Döneminin Ünlü Simaları*. (Haz. Seval Şahin). İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Ülken, H. Z. (2001). *Eğitim Felsefesi*. İstanbul: Ülken Yayınları.

- Wellek, R., Warren, A. (2019). *Edebiyat Teorisi*. (Çev.: Ö. Faruk Huyugüzel). İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Yakar, Y. M. (2018). “2005’ten Günümüze Çocuk Dergileri”. *Hece Dergisi*, (104-105), 63-72.
- Yalçın, A., Aytaş, G. (2017). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yıldırım, İ. O. (2013). *Eski Harfli Çocuk Dergilerinden Resimli Dünya Dergisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kilis.
- Yörükoğlu, A. (2023). *Değişen Toplumda Aile ve Çocuk*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Zengin, A. Y., Zengin, N. (2009). *Eğitim Fakülteleri İçin Çocuk Edebiyatı*. İstanbul: Truva.

EKLER

Ek 1: Haftalık Resimli Gazetemiz

رسملی حکایه

سکز بیک سنه صرکرا دیرینه فرعونه

او کونک اقتشای فرعون (نی لال) او بونولدی . فقط نامیل : ایشته بونه مولوتیز ده گیلدر . بو خصوصه دفن حیرتلی اینجده مرد . (نی لال) کوزه طله بر سندیغه بولشد . بریلدی و بر اهرامده کی اوداردن برینه

و آنجاق دنیا تماماً ده کیشدیکی زمانا اویاتاق ایسته بوم . هابدی هان لازم کلن شیلری حاضر ایت .. ده دی . (نی توتوح) فرعونک او کنده حرم تنله ایکیلوب : ده باش اوستنه افندم . ده دی و چکیلدی .

بوندن تمام سکز بیک اوج سنه اول (نی لال) مصرده فرعون بولونوبوردی . بر کون سر اینک باش دوتقوری اولان (نی توتوح) ی حضورینه چاغیرتدی وارکا : بن بر قاج بیک سنه اویوق

اینجده قطعاً اختیاراتلاماش و اویودنی زمانکی حالی عاقفته ایشدی . بولوندی طاش سزریک قاغی آجوب دیشاری چقیدی . اطراف طبیی مدعش رفاراناق اینجده ایدی . یواش یواش ، اطراف

بلا حرکت قالدی . برصباح یواش یواش اویاندی . سکز بیک سنه حرکتیز فالان اعضاسنی اوغوشدیردی ، حرکت ووردی . (نی لال) اویودنی زمان فرق بدی باشنده بولونوبوردی . سکز بیک سنه

کونورلوب بیراقیدی . بو سرامم بینه کدندو کره هر کس چکیلدی و یکی فرعون موقعه کلدی . (نی لال) اهرامک قاریشیق بولاریتک رکوشه سنده کی قاراناق طاش اودوده نام سکز بیک سنه

(نی لال) اوراده فضله دورمادی و بوریکه باشلادی . مقصدی بر آن اول کدوب ؛ بر اقدنی شهرک سربک ، نورک نه حالده اولدوغنی کورمک وهر حالده سکز بیک سنه اینجده جوق ترقی ایدن نهمه سنه مابعدی وار .

باقندنی زمان ایلک کوردیکی شی بدوه ایدی . یونا حیرت ائمدی . چونکه کندی فرعونانی زمانده دوماز بولونوبوردی . فقط حیوان هیچ کورمه دیکی بو عربیب قیافتی مخلوق کورونجه بر مدت حیرته سیر ایدی و صوکره قاچوب کیتدی .

یوقله برق طاش اودادن چقیدی . قاراناق قوربدورلردن کچدی . نهایت آیدیناق کورونجه باشلادی . (نی لال) تماماً دیشاری ، جوله چقیدنی زمان بر مدت اطرافنه باقامادی . چونکه کوزلری سکز بیک سنه در برضیا کورمه شدی . اطرافنه

لطیفه :

هر صاققلی :

ایکی باشنده کی تجلیی جنک بهرکن سوفرا به آلمایورلردی . بونک اینجین باهاسنه شکایت ایدی :

— بی بیجین سوفرا به آلمایورسکز ؛ بنده سزکه نه زمان بیک بیسه حکم ؛ دیه سوردی .

— بو بویوب ساقلاندینک زمان .. جوانی آدجه جوجاننده کی کدی بی سوفرا به قویدی و :

— قاموق ؛ سنک صاققل وار .. بویوکزله جنک بیسه بیلرسک .. ده دی .

آشیله به بیله جنک قادر بر غزونه چقارمه قرار ویزدک . بو کون الکیزده بولونان شسو کوچوچک مجموعه میدانه کلدی . ایلک آدیتلرک موازنه سز اوله جنی طبیی ایسه ده اوتد نبری آز جوق جوجوق غازه نه جیلکی ایله علاقه دار اولان آرقادا . شریزک غیر تریله کسب رسانت ایدمکی طبیعیدر .

— غازه من —

غازه ته میزی

اوقویک و اوقوتک

کومرک سربلی اوقوبیلمه ! این زماندر بر جوق ماملر بیکر ؛ مکتب کتابلر بیکر ؛ اشفاق جوق محتاج اولدوغن سربلی بر غازه جقارنی و سزک بو احتیاجکنزی ده تأمین ایتکی دوشونوبور و بو خصوصه تأمین اینجین چالیش بولردی . ایشته نهایت مقصد حاصل اولدی (غازه من) میدانه کلدی . بز ، بزه دوشن و طیفه بی یادیق . بوندن صوکره سی سزکدر . (غازه من) بنم ، سنک ویا بر قاج کیشینک ده کیل هیزک مایلد . (غازه من) بعضی کیشخانلر طرفدن جوجوق اینجین جقاریلان مجموعه لری کی بولسکز پاره قازاناق امله ده کیل صرف بروشای دوله ووق اینجین جقار بولشد . سه وئیل یاورولر !

(غازه من) سزک درس کتابلردن بولولان دماغلر بیکری دیکله ندره جنک ، سزه اکنجه لی بر طرزده بر جوق شیلر نوزکونه جنک ، صحیفه لرده سزیه هیجان ، حیرت دوشورمه جنک حکایه لر ، طرفلر بولونه چقدر . (غازه من) سزکده دار بیکری دیکله به جنک ، حایقروب حایقرویده دویوره ماد بیکر شکیلتلری دویوره دوشونوبده بولامادینکر ، سورویده جواب آلامدینکر شیلری سزه بولویوره جنک ، حواری حاضر لیه چقدر . کوچوک آرقادا شلر !

(غازه من) بو کونکی شکلیه بلکه سزک خوشکیز کیتیه بیار ، فقط سز آرزوه لر بیکری یعنی (غازه من) اینجین دوشونجه واملر بیکری بیلدر بر سز کوز اوکا کوره حرکت ایدم و سزیمون ایتکی چالیشیرز . — غازه من —

آنا و بابا لر دیرنومه معلم آرقادا شلر : شو سطراری اوقوبی جوق و بر جوجوق غازه نه سبیله علاقه دار اوله جقاره جوجوق ادیب ایتدن ، جوجوق غازه نه جیلکنک اهریتدن بحث ایتکی زائد کورورز ... مکتبکمزده شوبله بونه ، کور طوبال بر جوجوق مجموعه جیلی بر جوق سنه نبری باشلامش ، آز جوق منور اولان هر فردده بونک اهمیتی آکلامشدر . ایش ، شیبیدی دوشن بولونان بو بویوک جوق مهم احتیاجی تأمین ایتکی قالیور سده نه یازیکه سنلردن بری بو تأمین ایدله . معیور ، اسبابی ایسه جوق و متنوع ... اولامادی سیدر . بو ایشک بکانه اوستلری اولان ایلک تحصیل ماملر بیکر مالی سبیلرله ایش باشندن اوزاق بولونمیزی . بیتمک نوقه تمک بیله من مشون حر بیلرک دوله وودوغی مطیبه و کاغد محرانلری ، کوچوک اوقوبی بیلرک کوچوچوک بریلی

دنیاطرافنده

بنالرك طاش بنال
قدار مقاوم اوله.
چقزلی سوبله.
مكده درلر. كاغذك
مواد ابتدائيه سندن
اولان اولدوك اسوجده بكميدول بولونسي
بنالرك چوق ساده و جزئی مصرفه انشا

آسیلان مکتوب دیگر طرفه بر ایکی
ساعت اچنده کیتمکدهدر .
بواجاد چوق مکمل ایسهده بزده
شیمدیك قابلیت تطبیقه سی یوقدر .
چونک بزده تراموایلر شهرک هرستنده
ایشله من .
اسوجده :

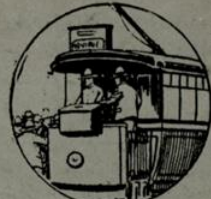

شیلده :
یکی بر ایجاد —
شیلده کی (شیکک)
شهری دنیاسانک آک
مکمل الکتریک ترا.
موایلرینه مالکدر . ایشته پو شهرک تراموا .
یلرینک آرقه سخته بر مکتوب قوطوسی

ایدیسی اسوجک بوتون شهرینک کاغذدن
پایله چی قعاتی وره مکدهدر .
اورمانلری بلکنزینک اولان مملکتیمز.
ددهه عجیایوله کاغذدن شهر پانته بر کونک
کلوب موفق اوله چیسی ؟ . . .

کاغذدن برلوقطه — شیمدییه قدادر
زاونیاده اولرک اکثریتیه بامیودن ،
داخل نجهیزات و دیوارلرینک کاغذدن
پایله چی ییلوردی . لاکن شهرک اساس
اقسامکده کاغذدن پایله ییه چیکی ظن
ایچوروق .

قونولشدر . هرکس مکتوبی بوقوطولره
آمار . ترامواک کجیدی بولرده پوسته
شهرینک ، امورلری بومکتوبلری آلیر .
بوکی ایجاد سایه سنده شهرک بر طرفنده

بوکره (آباراندا) ده اسوجیلر تماماً
کاغذدن برینا پامشیلردر . لاکن سابقین
بزم دفتر کاغذلر بزدن ظن ایچمیلک . . .
بوکاغذطاش کی سرندر . بنا برلوقطه حالته
قونولشدر . بالکتر برصالونی ایکی یوزدن
فضاه آدم آلفددر . معمارلر بوکاغذ

بوکون ییله خاطر لادجه قایلر یکنزی شدته چاریدیران هانکی

امتحانکنزدر ؟
جهانده هرکس تحت اعترافنده دره
آک کوزله آک سوبلی حیات (چوجوقلی) ،
حیاتی در . چوجوقلی حیاتنک آلی ،
طاسایی ، قانیوسی یوقدر . اولنده بالکتر
نشته ، بالکتر سوبنج وارددر . نک بر
قصدوری اولسه چوجوقلی حیاتنه (سندن
حیاتی) دیکده هیچ زردد ایچمزدک .
چوجوقلی ، داهادا دوغرمی نشته ،
شارت ماننک برکوشنی قرانان ، کوچوک
کوکوللره برکابوس کی بعضاً چونک شو
نهدر ؟

اکتجهلی اوغراشمه و ذوقلی دوشونچلر

آراماجا
بیمچه
۱ — بورسده کورولن ساکن
ده کترک سطحنده بر بالیچی قاییبی باواش
باواش ایلرله بور . قاییبی نرده ؟

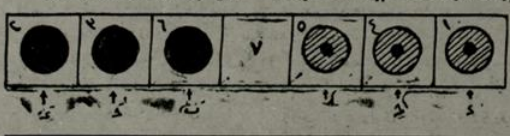

وازه بووارلاقدر برر حر حرکت ایدمه ک
وهیچ بر زمان ایکی بووارلاغک و پانتمک
اوستندن بردن آتلامه چقدر .
حل ایدنلردن
برنجی به قریستال یازی طاقی ،
ایکنجی به برسنه ک آونمنز .
بشچی بقادر بر اعلاصولو بوواطقی .
اونجی به قدار برر اکتجهلی کتاب .
دیگر حل ایدنلرک هبسته ایکنشیر
آیلق ابونمنز هدیه ایدله چکدر .

اویون اوینا شلردی . دیگر طرفه عیان
مستترخ بروجدا له کنسیدی حق اولان
پاره لری خلوجا یوردی . کوچوک ، کوزمل
برده شو آلدی . بنه جمعه کونلری
عموجسندن قانان جه کنکی کیور ونانی
حرمتله یاد ایدوردی .

مطایب
۲ — آزادیمز سکر
حرفلی و هرچوجک کورور
کورمیز فوق العاده سوردیکی
برشیدر .
(۳ ، ۲ ، ۱)
حرفلرینک تشکیل ایتدیک
ماده ایچین بو یاقینلرده حرب
احتیالی وارددر . (۲ ، ۵ ، ۳)
(۶ ، ۳)
نچی حرفلردن
برنامه چیقار .

۳ — آشافیده کی شکلده کوردیکتر
وجهله بر مستطیل بدی پارچه آریش
وصیاعده کی اوج پارچه به بر بیاض ،
صولده کی اوج پارچه به بر سیاه بووارلاق
برلشدیریش . اوزده کی ۷ نومرولو
قسم ایسه بوشر .
شیمیدی معلوب اولان صاعده کی
بووارلاقلری صوله ، صولده کی سیاه
بووارلاقلری صاعه کچیرمکدر . شو قدار

مدیر مسئول : **مصعب دومیرآی**
مطبعه : **احمداحسان و شرکانی**

بیلمهجه و آراماجالر بزدن هیچ برتی کسمکه حاجت یوقدر . بالکتر برکاغذ اوزنده
تیرشاز باوبو ایضامات و زرمه ملی و صوکره قوپونه کوزده لیدر . (قوپونتر کتلیک
جوایلر معبر ده کیلدر)

جه کنی عیانک کجیدی بولرده کی دکاتلردن
برینه رروب آسدر اچاق عیانده کیدوب :
ه قارده نم . کچنلرده پارمیز قانش و
هموجهمندن قانان جه کنی صاعده شیمیدی
پارام وار . شوستنده کی جه کنی اون لیرایه
بانا سات ، و بیجه کدی .
بو اولانی در حال تطبیق ایتدی . جه کنی
بر دکاه کیدوب بیراقدی . لاکن عیان
کندینسده کی جه کنی صانامه چی سوبله دی .
قورناز و جدی عیان ذاتا بونک بوبله اوله چی
ییلوردی .

برقاج کون صوکره عیان قارده شتک
صانامه ده دیکی جه کنی دکاهه کوردی
وصایتین آلدی . مقصدی اون قارده شته
هدیه اکتدی .

آصادفک بعضاً بونک ایسکاری وارددر .
ایشته بوبله بر تصادف عیانک کوزلری قال
طاشی کی آیددی و اونامر حقیقتی نو کرتدی .
عیان بر کون بنه هموجسنتک جه کنی
کیمشدی . اولسانک فایسندن کچیرکن
دوگمه ک بری رزمه طاقتلدی و بره
دو شدی . عیان شیکیلوب بردن دوگمه کی
آلتجه ایچنده اوج آتون بولونوغی

کوردی . قارده شی و جددینک نه ایچین
کلوب جه کنی ایسه دیککی آکلادی
کندی کنسینه : ه ؛ ا ؛ ت ؛ ی ؛ د ؛ ددی .
حقیقتی قارده شته باق . کلوب نی ایفاظ
ایده چکنه انفصال ایدوب جه کنی آلدن
آتی ایسته بور . بن ایسه اونی نمون ایدم
دیه صاندیکی جه کنی آشدم . حالبوکه

اوده بر اوویش . توکی ده کول . . . هیچ
وجدی هموجمه ک خاطر منی طاشیم
دیه اون لیرا و مدبرسی ایدی . یک اعلا .
کنانده کنیدی . عیان بوتون دوگمه لری
کوب آتونلری چیقاردی و برینه نیکی
پارله قوبوب تکرار دیکدی . جتن ایکی
ایرانی به به برلشدر و روب جه کنه بصورنه
جتن ایکی غروش دیکمش اولدی .

وجدی بیراقدینی بردن جه کنک
صایتین آیتدینی کورنجه قوشه قوشه عیانک
شوبسته کنسیدی . فقط عیان جه کنی اون
لیرایه صانامه چی ییلوردی . وجدی
یرمی لیرا تکلیف ایتدی بنه موفق
اولامادی . نهایت به جتن ایکی لیرالک
اسیدله اونوز آتی ایرانی ده واردی .
عیان راشی اولدی . پارلری آهرق
جه کنی واردی .

وجدی سسوبله شوبسته قوشدی .
تلاش و هیجانله دوگمه لری سوکنکه باشلادی .
قطعه لنت .. آتون برینه غوروش
چیقوردی . نهایت قدار دوگمه لری
سوکن وجدی اولا ساردی سوکره
قوزاردی و نهایت پایلیدی .
ار اویون اوینام دهر کن کنسیدنه

آراماجا
بیلمهجه
اکی نسخه قوپونی

Ek 1 (Devam): Haftalık Resimli Gazetemiz

نومرو ۲ - ۱۰

نسخه ۳ غرورد

برشبه ۲۰ تشرین آبی ۱۳۴۰

هافالیق رسیملی غازه ته میز

پریشینه کونلی نشر اولونور چوقغازه سی

کسی مالک جینراقری

حکایه ایچ صحفه ددر

آوره شریطری :

اصلا کاندلی : ۲۵۰

اورنه کاندلی : ۸۰

علی ایباری کاندلی : ۸۰

چونوق ایچ بوچ آبی ۲۰ غرورد

اعلان شریطری مامورلیقه
توتوشور .

بونسخده

نهل وار .

اداره و سر اجمعت محلی :

باب عالی جاده سی (رسته فوطو -
غرافخانه سی) قازقینده
دائرة مخصوصه
هر خصوص ایچین مدیریته
سراجمت آتی .

بیکری توفهمیکر (صی مقاله) - سکر بیک سنه
صوکره دریله ن فرعون (رسملی حکایه) - سیور جیلره
(شعر) - ساندوج (اسکی زمان ماسالاردن) -
ایچ قازدهش (شعر) - قاره دکوی (مندرجه ایچ
حکایه) - کئی مالک جینراقری (اتلاق حکایه) -
لسان بیلن بوقوش - لطفهال - یامجهال و آزالمال . . .

رسملی حکایه

یک نهمین مامد و صوک یکن نهمین مامد و صوک

صعی لعیلتو

یچکاری نوله مه یکنز

بیلیورسکزکه بز برچوق یچکاری
صیجاق اوله بزق بوز. صاع یاغلی یچکار-
عزک همی ایصدیلیر. بواصدیمه دونان
یاغلی نوردوب یچکه لبت و مزک
ایچوندر. بونک ایچین ده یچک آز
ایصدیمس کابدر. حالبوکه چوق کره
یچکار سو فرایه فقیر فقیر قایسار کن قوور.
هله فیش جورباری سو توغه فایدانی
اولور طنبله قایسار قایسار، دلی دوداغی
آغزیک طاوانی، غیرتلاخی یافرق ایچبار.
اوقادارکه، گوزردن باش کایر. بو یچک
بمک ده کیل. کال جهانندن عذاب یچکک
یچکدر. بک فضا ایصیان میکی سو توغه
ترک ایچیلیر. اک قایسار بر یچک بش
دقیقهده سوغور. بوخوصوصده بر آز
صیری اولمالیدر.
بک چوق کیمه ز صیجاق یچک کلیمه
سوغووسمی بکله موز؛ آز قازندن آتی
قووالا بوزمش کی نوله یوب نوله یوب
طنیقشدر بر لر. فقط هیچ دوشمه زلزکه
کندی کندیلیر زهره یولور. صاقین
(بزی قورقونق ایچین بوله سوله بور).
دیمه ییک. سوزوم چوق دوغوردر.
بونی سزه شیمدی اثبات ایدم حکم.
برقوشی بر (قائوس) آلتنه ویا
برقوشی قایوب هر طرفی هوا آیه حق
طرزده طبقه کز؛ قوش نه اولور؛
هیچ شیمس بر آز سوکره نولور. کذا
بر آتسالمک بش دقیقه بوغازی صقیلوب
هوا آلدیر ناله نولور.
یچین نولور.

چونکه وجود اولاهوادمکی (موله
الحموسه) دینان غازه سوکرده وجود
ده حاصل اولان (قاروبن غازی) نی
دیشاری آتمه محتاجدر. (قاروبن
غازی) زهرلی برغازدر؛ فضله می انسانی
نولورور.

ایشته، نازه هوا آلامایان قوش ویا
هرهاتکی بر حیوان (موله الحموسه)
سزلدن و (قاروبن غازی) نی دفع
ایده مکندن نولورور. جگر لر بزدن
نهادیا یچقاریمز هوا ایچنده یوق مقدارده
(قاروبن غازی) وارد. آکسز بر ایچه
اوزون جام ویقایش بورو آلوب اوجونو
برباردا قدیمکی شفاف، یعنی بولایق اولمایان،
بالور، سوک ایچنه سو قوب بش اون
دقه نوله سه کز صوک بولاندیقی
کورورسکز. حالبوکه سو، نهمزده،
ایچنده نوز بوقدی. جگر مزدهده نوز
طو برانی، سورونو یوق یا!
اوحالده سو بو بولاندیران ندر؛
(قاروبن غازی) در، یچکی اوقیه.

شاهه دوغرو قوشدورمه باشلادی. نهایت
شهره کیردی. هر شیشه قارونی حیرت
کوسته ریبوردی. چونکه کوردکلرینک
هیچ برلی کندی زماننده بولوتما بوردی.
بوکسک بوکسک نولور... منتظم سو قفر..
نزاموایلر.. اوطومو بیلیرر.. انسانلر همین
همی (بزی لایال) غریب کورونوبور،

(بزی لایال) اونک پائنه یاقلاشوب
دهی سرسم. کورمه بور بکسک فرعونیم،
افندتم با نای (بزی لایال) در لر. ده دی. احر
دکوله! افندیک حرمت باشه که، ده مینندن ده
بر شی آکلما دی. طبیی اسک میصر
لسای یلمه بوردی. (بزی لایال) او
صیراده پائنه یاقلاشان دووه یینوب

یکیدن حکم ایچک، صفا سورمکدی
بر آز سوکره بوله بر آدامه راستلادی.
بو، دومسنی آرایان (علی غونوف) ایدی.
زوالی دومچی بو عجایب یافتی آداسی
کورونعه حیرت لر ایچنده قلدی. مصرک
اسکی ناریخلر یی ده یلمه دیک ایچین
(بزی لایالی) هیچ بر شینه بزمه نمدی؛

آکلما بوردی. نهایت بونک اسک بر
فرعون اولدوغی آکلما یچه اسک لسانلر
متخصصی اولان بر آثار عتقه عالی
کتیریلدی. (بزی لایال) کیم اولدوغی
نوکرمیلدی. فقط او زمانه قانار بر قاج
کون بولیس توقیقا سنه قانان اسک
فرعون دینامک بو قانار فضله ده ایچمه سنه

ماونت ایچدی. فرعون قیزدی. حدیبه
باغردی. بولاندن آکلما یان خاق
قورقو ایله قییش بوردی. قالا لنگ
آرسته بولیس سو قولدی (بزی لایالی) ی
باقدن یاقلا یوب دوغرو قرقوله
کوردی و سر قومیسرک پاشه یقاردی.
(بزی لایال) ک سوزلری طبیی کیمه

حیرت و ری بوردی. اهالی ده کندیسه
اونسینده بر حیرته باقیور، دومک
آز قسنندن بر سورو و مرافق آداملر
کایوردی. بر آرائق سزعتله کچین بر
قامیونل نونکن دووه فرعونک آتندن
فیرلاوب قچدی. (بزی لایال) بره
بو وارلاندی. کیمه پائنه یاقلاشوب

آکلما یغه قانف ایتدی. بر آقشام کونش
بارکن شهردن چقوب سکز ییک سنه
اوبودینی اهرامه کیدی. نه قارانق
قوردرلردن کچوب طاش اوطه ده کی
طاش صندینه کیدی. انسانلرک و دینامک
پاشقه برشکل آله می زمانه قانار ایاغنه ی
شرطیه سنه سنندیک یاغلی قایوب اوبوی.

چقدی. یاقسنه سفالت باپیددی.
بار مسز فرعونه ایسه اهمیت و مره بوردی.
بر قاج کون بر میداند آیق قانی بویاچینی
ایتدی. فقط بوسورته یاشامه مک هیچ
بر ذوق اولما دینی بر فرعونه اهمیت
و مره یلهدیک کورونجه اوبودینی زمان
اوداسنه بر چوق آتون، کوموش

چوق تأملر ایتدی. بولیس سو قومیسری
(بزی لایالی) ی توقیقا سنه یقاروب
بر اسک ایله و وردی؛ ده مکنکده
کورولسو باپیدی یاغمی شرطیه
سر بسک.. ده دی. فرعون ساهتی
اعاده ایتلری شدتله طلب ایتدیکی زمان
هر کس کولدی. (بزی لایالی) مابوسیتیه

سورجیلره
خارقه لر یارانان یکت نورکک کچ اسلی
هر آن ایچون حقیقی طایفه جوق قونک
کوستردی که تجر که هر دوست قانده کین اسلی
کوندن کونه آرتالی دینج وجوده رعبتک
مغفورده که صاحب اولوش کچه سین بر آنک
اوزور دکه تا بنایت راحت مسوود بر حیات
ویاغیر که بو قوت یلنکر حقیق امانک
دنیا لره دائمی صاحب دوری سن پاشات
ای تورک کچی اونکنده هرمانی دوردرک
اواسون آرتق برقی بولرند کوزلرک
اونونما که دها دون جهانله آسردک
بودن بوله نظر لر استقبائلر حب سنسک
میری رهیب

توحید افکار
غازه نهمسنده (غازه میز) ک املاسی
حقتندهلو اوزته ایدیان اعتراضه غازه نهم
حقیق لریک مساعده سزلکنه بانه جواب
و مره مکنک، اوقوبو یچلر یز لازم کهن
جواب و ایضاحی (خاق مکتبیری
مجموعه می) نده بوله ییچکلردر.
لوقوموتیف یوزهر می؛
ایچک دمه دکیزده بر واپور کورمن
کوجولک بر چوجوی آنه سنه کینک
یاچاسندن یچقان دومان کوستره مک؛
باقی لوقوموتیف ده کیزه کیرمش
یوزویور. دور.

دیککیزده ایشته بوغازی لقمه ایله تکرار
وجود ییزه سو قوش اولورور. دیمه-
چک کیزکه (جام اقدم؛ اوقادار جوق
زهرک آدامه نهمضری اولور؛) خایره.
ساقین بو فکده بولوتما یلک ضرر کوجولک
ده اولسه ضرر در. اونک ایچین، بو قاز-
دهده سوله دیکم کی یچکی چوق صیجاق
بیمه ییک. تصادفا قاینامه ییله بر آز
صیری اولوب سوغووسمی بکله ییک. بونک
مضری بیلمه ییزده تصادفا ایدمه کز
سزه آکلانیم اوبارداغه اوقله مک تجر به-
سوی باهزق اولنر ده آکلانک ویرکوجولک
مکتبلیک بوش قافا کز دریمه یچکی اثبات
ایچک.

تاریخ: ۲۰ شهریور

شماره: ۳

سازموج

با خود

آلتونه انقیه فرطرسى

اسکی اینی نامازین

بکیر آسینه دن مایه

کای باهانک چینغیر اقلری

دسوس!.. کوروتو ایته باقلاش یوزوزه
بو قوملدا نازلارک بولمه ایله ره بن ایکی
بیک باهنده کی اوزون بولمه ایله ره بن ایکی
چو چوغک بو یوک طرفدن و مریشدی.
آقشامک قازانلی چوقدن چو کش ،
هر کس نولرته چیکلشدی . ایکی
آزفادش کیمه ناماد ایته بولردی.
بول تاما ایسزیدی . اون ایکی باشلنده
قادر اولان کوچوک منسل رشیلر سولمه
نوب بیزله دیور فقط بو یوک اونی اطاعته
مجبور ایله یوزر . شکیله رته قولاق آسبادن
نورور بوردی .

نهایت برانغجه چیتیک او کنده دور-
دیلر ، بو یوک :

— ایشته کاندک .. دددی . کوچوک :

— فقط بو انغجه کامی باهانک !

— نه یأس وار . . ایشته بورایه
کیرمچکز .

— فقط کورور بوسک نه قانده قالی .

— دوشونمک شیمه باق! کوچوک
برقان . . اوستدن آتلاق کوچ برنی
ده کیل یا ! دقت .. سزده نیم کی باب .

— بوسوزلردن سوکره ایکی قهرمان
— داهاده غیروسی ایکی کوچوک خیرین-
دن بو یوک چینه طیرماتوب جیقیدی ،
قاینک اوستندن آشوب اوسولمه بره
آتلادی . فقط دیکری حالا زردلر ایچمه
اولدوغی برده حرکتیز دورور بوردی .

نهایت :

— بزم بوحرکتیز هیچ دوغری
ده کیلر . دددی .

— دیکری — یوق بیام ! بو کوچوک
برایون . هایدی بکلمه بلم چایوق کل !

— خاییر ، خاییر بن باهانجه جم .
— قورفاق !

جو جهل بهارمه
فادار ایکی بهارک سلام

و مدیدر و : و سزماق ایتمک . شیددی
دیدیکیز اولور . دیوب قوطوبه کیردیلر
سازموج قلفدی . کیشدی . ساعت
سکزی وورورکن طوب باطلادی .
سازموج اوداسندن چیقنجه سرت آغا
ایله قارشیلاددی . اختیارک سرت چهره سی
بر آرز کولوبوردی ، سازموجی بیکد سرت
ایندی . سوفراده آغا اعلا بیکر ، بیومر ،
طایلدل واردی . سازموجکده نشیمی
برسه هشدی . بیکده نولک کوزمل
قیزی خدمت ایله یوزردی . بر آرق سرت
آغا سازموجه :

— ایکی وظیفه کده اداوار . اولری ده
لاقیله ایضا ایلمز او ایکی امتحانده .
آتلایر سه کسانا قزیمی و مدیرم . دددی .
ایکنجی ایش باغجه تک بر طرفنده کی
بو تون آغا چاری دیکر طرفه نقل ایتمک
ایدی . کوچوک قوطوبه سایه سنده ابرتنی
کون ساعت سکزه بو ایش ده اولمادی .
او چینی ایش : اون ایکی آلتون
دیرک اوزمزمده مکمل رسرای باقمیدی .
قیرمزی جو جهل اولی ده مو قفیلته باشلادیلر .
بو تون بوشیلردن سوکره سرت آتلاق
بردیجه کی قلدادی . قزیمی بو یوک برده کون
با یوب سازموجه و مدیدی .

دو کونک هاقاننده سرت آغا بو یوک
بر آرز تریب ایندی و بو آره قولانک
بو تون اهالیسی اشتراک ایندی . اورمانلرده
قیرلرده مکمل بروقت کچیردیلر .
اونلر آوده ایکن قولانده بکنی قلان
بر خدمتی سازموجک دارمسته کیروب
اطراق قاریش بوردی . سازموجک اسکی
السنلریک جینه مهور سجرلی انغیه
سوک وار .

بورغوندی . دوشونورکن زوالی سازموج
او بیومزدی . اولدایمی وقت ساعت
سکزه کلبوردی کندیته امر ایله بن
وصو کنده نولوم طاشیدان ایشی یاییق
ایچین وقت قالمشدی . یله . عقلمه برده
بهاستک و مدیدی آلتون انغیه قولوبوی
کادی . هرمن جیندن چیقاروب آجدی .

سوفراده آغا اعلا بیکر . خاییر واردی

ایچندن اوچ قیرمزی جو جهل چیقوب :

— « بزدن نه دیله یوزرسک ؟ » دیبه
سوردی .

سازموج جواب و مدیدی :

— بو نه یوک آرقاشنده بزده نیر ، او
سوردی .

نولون نوج قیرمزی جو جهل چیقیدی

ده نیرده برچوق کبار واردر . بو دایلیک
آک بو یوکنده کی بو یوک طوب باطلایله جق
و کوله بو نه یوک قزیمک یاندی قاربولانک
آققی او چونه دوشور بیلجهک .. سز دن بونی
ایسته یورم !

سازموج

سازموج چک هرکن نولک کوزمل قیزی
کابوب قایدن بو یاهنجی کوزمه مش
وصوکره باهنسه کیدوب (آشاغنده بر
کوزمل جو چوق وار . بزه بو آقشام
سافر اولمش .) دیبه خیر و مرمشدی .
قزیمک باهامی و بو قولانک ساحی (سرت
آغا) دیبه آتیلان مدعش بر اختیاردی .
اوجوالی کندیسندن تهریر سیزمردی .
(سرت آغا) قزیمی کیمه به و مرمه یوز
هر ایسته به برچوق تکلفلرده بولونوب
زدی . قولانک کنج و کوزمل برده لیاقلیک
کادیکنی دو یونجه آشانی ایندی و سازموجله
قولوبوردی . سازموجک حلق اطواری
هله جدی وصاف سوزلری سرت آغلمک
خوشنه کیندی اوکا :

— ده لیاقلی ! . سن نه ایش باهانک
پیارسک ؟

— دیبه سوردی . سازموج درحال
مشترخانہ :

— هر ایشی باهانک ، باشلایم . جوابی
و مدیدی ،

سرت آغا بو جوابه قیزدی و :

— او حالده ، دددی ، نولک آرقا
طرفنده بو یوک برده نیر ، بو نه نیرده برچوق
کبارم واردر . یاری صباح تام ساعت
سکزه اولدیلردن آک بو یوکنه نه یوب
با یوب کیرمچک و بو یوک طوبی آته .
جیتسک . . کوله نی قزیمک یاندی اولانک
غیر سندن اولنک قاریبولانک آققی او چونه
دوشور بیلجهک . او اگر بو ده دیکر اولمازسه
کندی بو توش بیل . . سوکره نولک بیل
چیقوب کیندی . سازموج کندی کندیته
(تام بلاه چانق) دیبه سولمه یوزردی .
کندیته کوسریله بن اودابه چیکلوب
دوشونمک باشلادی . لاکن بک فضلله

ایکی قاردهش

ایکی قاردهش بیلریمکه بزیمته بک به کرم
بویده رنکده شکارده مشابته عرض ایلمده
قسط بولر برسموسنده بزندان آریلیر
بری غایت قولیدز ، او نه کیسی شکیله ز .

هیزر بو قاردهشاری بک باهنلن طاییز
ساتا هر آن ، کیمه کوموز با نیرده طاشیزر .

قاردهشاری برنی صاع ، دیکری سول ایلمز
بری نوی ، بری صفت .. بر آرز دقت ایلمکز
سیی آکلار سکوی (سول جالیله یاز بوش دورور .
بو کتا ایچین خایر دز او ، صاع جالیله کوچ بولور .)

نولک سزده آتلردن قله کوزمل برسوز وار
بونی کوزمل آکلایر « ایسته به ده میر ایشلاره
مهم . ت . هادی

مشدر جانسیز حکایه

بالم . دقت . بره ایکی ، اوج ...
 لاکن نه غریب حال ! . جو جو فرفر
 بو قوماندایه اطاعتنه آنجی سالانجه
 چیلین بر کورولتو ، بر شانتیرنی قوبدی .
 کوچو جوجک ، قوزونونرینه طاقلاقلاندن
 اینک وئوکوز کی حیوانلرک بوونلرینه
 طاقلاقلرینه قدار هر جنس جینتیراقر ،
 خاتنا اری قایمانا آناجک هر داله باغلا
 نئشدی . کیجه نئک سسزکی اینجه اریلی
 اوققل بو ریشتن چاک ، جینتیراقل فریاده
 باشلامسی جو جوقلری فنا حالده شاشیر .
 نئشدی . قورقو و جینتیراقل بریزرینه
 باقیورلردی .

کای باا قازیک کورولدی
 عصمت ! . بر طرفک آخیریورمی آدییه
 سوردی .
 عصمت قیزارموق :

— جیدودلر ! . هله آزدورک ،
 سزیم نه کم اولدوغی توکرتمیم !
 — ذاتا ییلپوز !

بو یوک جو جوق بو جوی و مر و ب چینه
 قدار قوشدی ؛ اوستندن چابوجاق آشوب
 دیرک طرفه آنلادی و صاوروشدی .
 کوچو ایسه آرقاداشی قلید ایتک ایست .
 دیسه ده قنالهده شاشیرمشدی . باغجه نئک
 نیاینه وارمادن اولایشی آناجه چاریدی ،
 آقآقاری بر باغچه (آلت) آلهقی نه طله
 قلیدی و بیلی بیویجه دوشدی .

بو سادده کای باا آلتدیر رفتم اولدوغی
 حالده کایور و همده سوبله سوبله یوردی :
 — آه جیدودلر ! ایله یوکجه سوسه کنز
 سزیم ، کیجه پارایی قالی باغجه لره لرمکی
 توکرتمیم . . آه ! . بر نامسی یا قلاسام .
 کای باا آناجباری بو یوک بر اعنا ایله
 ییتدیرمشدی . بو تون کونی باغجه ده
 کچیر ، فدانلره یاوروس کی باقاردی .
 کای باا کرک آلتدیرم بر ایشاری ایدی .
 بو تون کوی اونی سه و مره حرمت ایدوردی .
 بو اختیار عسکر بو تون تازلرینی منتظماً
 کوچو کوچوک جامنده قیلان ، هر که
 ایلیک ایدیر ، مکتبه کیدن کوچو فرفره
 ییشلر ، میوه لر داشییردی .

شیددی ، آلتدیرم ایدی اولدوغی حالده
 بو تون باغجه نی دولاشبور و منادی : آه ! .
 بر تاه یا قلاسام . . دیورودی . بر آرقان
 یارده باقن کوچوک خیر سزی کوردی .
 بو نئک کیم اولدین آ کلامنی اینجون قهری
 یوزینه طوددی . بردن : وای عصمت
 ستمیسک ! ؟ ده ساقیردی . جو جوقنی
 طلایمیشدی . کویک آنشانی طرفنده
 اولطوران (هوسه ن دان) نئک اوغول ایدی .
 عصمت باغچه لکر کچیریور ، بر سس
 جیقارمه موق اولامایوردی . کای باا :
 — غالباً بایلمش ! دور یاوروم ،
 دور . ددی .

جو جوقنی بردن قالدیروب قوجاغنه
 آلدی ، نوبه کوردی . بر میندیرک اوستنه
 یاتردی . یوزینه سوسه ریددی . باشی
 ویلیکلر کی سیرکاله اوغدی . جو جوق
 کوزلر کی اینجه کای باا : و اولشوم

بالکیز شوق ده سوبله سوبله که بریونی ایلیک
 دفعه یلدم . هم برداهاده قطعاً باهام .
 کای بااده عصمتنه کیشل اولدی .
 باهاسی عفو ایدی :
 — اساساً جزا کی چکدشک .
 هایدی کیت ، بات . . ددی .

عصمت ؛ باغنه کیدر کیکی زمان باشی
 قنالهده زونقلایور ، جوی آتشی کی
 یاییورودی . سبلجه قدار اریلی اوققل
 جینتیراقر باشنده جیلادی دوردی ؛
 او ج دورت کون دوشورده دورست یوروی .
 مدی . آقایی صاحبیورودی . هله برهفته
 او یون اوبنا بامدی طیبی زمانه بو تون
 آجیلر کچیدی . . فقط قولانندن بر تونلو
 او جینتیراقر سسلری چیقماز اولدی .
 زمان بر قوبون ویا بیکر جینتیراقل
 سسی ایشیتسه قیبر میزنی اولور ، بر
 قایدیمکی جینتیرانی بورمکی هولامادن
 چالامازدی . آرتیق هر سس اوکا یادیبی
 قیاضی خاطر لاتیور و صانکه هر جینتیراقر
 اوکا (ساقین برداه باهام) دیورودی .
 ع .

لسان ییلن بر قوش

لوندیر حیوانات باغجه سی نادر جنس لری
 آک جوق اولان بر حیوانات باغجه سیدر .
 کچیندرده برابه هندستانک شالطلر قلدن
 سرجه نوغدن بر قوش کیشلشد . بو
 قوش هند و انکلیز لساندن کله زری
 سهولته تلفظ ایتکده هر ایکی لساندن بر
 جوق جهلاری منتظماً سوبله مکده بر یوک
 اینجین بو قوشی قوشان حیوانلر قسمنه
 قویشلردر . حیوانات عالمی یونکله
 بک زیاده مشغول ایشلر .

اککنجه لی اوغراشمه و ذوقلی
 دوشو نیجه لی

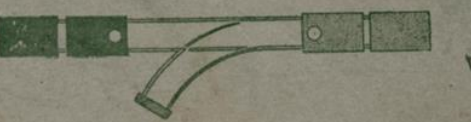
آراماجا
 ییلجه
 ۱ — نالیله (نالیله) آلتدیر
 ناک . . نیکری ناللیق اینجین
 حاشیرلاش . . بیکر زرده ؛

۲ — آرقانقنر ایدی خرقلی جوق
 سه و دیکیز وه اونا منسوب اولدینمز
 برش درک (۱ ، ۲ ، ۳ ، ۴ ، ۵) نیمی
 حرفلری جوهر و (۲ ، ۳ ، ۴ ، ۵) نیمی
 حرفلری برشکی کوسنر .

۳ — بر واغون ویر لوقومونقن
 عبارت ایکی تیرن عنی خط اوزمده
 قارشیلایسور . بالکیز صاغدن کهن
 تیرنک کیره بیلجی بک بر خط وارسه ده
 بر لوقومونقن ویا وراغون باشق برنی
 آما یور . شیددی مطلوب اولان ؛ صاغده .
 ک کول رنگی واغون و لوقومونقنک
 سوله و سولسکی سیاه لوقومونقن و واغون .
 نئک صاعه کچمسدر .

۴ — ناسیل وهانکی ماورده لرله و ناموق
 اولونور ؟
 واغونلرک لوقومونقن بر حرکت ایتیه ؛
 حکمی ده اوتوناییک . .
 بو اوج ییلجه میزنی حل ایدنلردن
 بریحی به ثابت کوزلر (طیاره)
 ایکنجه به اعلا قوطولور (صولو
 بو یا طاقی)

دقت
 طنیره مکتبه لره کی کوچوک
 آرقانلر کیده اشتراکلری تامین
 اینجین کرک آراماجا و ییلجه و
 کرک ساقلر بزرک مدتی اوج هانقادر .
 هر صاینک آراماجه ییلجه و مساقه
 نتیجه لری اوج صابو مسوکره اعلان
 اولونور .
 آئی آئی طرفنده بو تون ییلجه
 و آراماجا لریزنی حل ایدنلره آئی
 آییق قولکسیوتیز هدیه و رسمی
 (غزله مز) . درج اولونور .

صامت و مشغول میزنی همین دره میزنی
 مطلمه احد احسان و نر کای

ییلجه و آراماجا لریزنی هیچ برنی کسکه حاجت بو قدر . بالکیز رکالده اوزمده
 نر شاقیابوب ایضات و درمعی و مسوکره قوبله کوندیرمده . (نوبوت کلامک
 - و اولر مبر ده کیدر)

آراماجا
 ییلجه
 ۲ نیمی نخه و قوبون

تورمور ۳ - س: ۱

نسخه ۳ غرودندر

برشبه ۲۷ تشرین ثانی ۱۳۴۰

هافنالیق رسیملی غازه ته میز

پریشینه کونلک نیشر اولونور چوجوق غازه ته سی

آنور شرطری :
اعلا کاندل سنک اولایق
اوره کاندل : ۴۰۰ ۴۰۰
علی الباری کاندل ۱۶۰ ۸۰
۷ و جوفلر ایچین اوج ایق ۴۰ غرودندر
اعلان شرطری مامورلری
توروشور .

نوسخده

نهل وار :

اداره و سراجعت محلی :
باب عالی جاده سی (وسته فوطو -
غرافخامسی) قارشیسنده
دائرة مخصوصه
هر خصوص ایچین مهربت
سراجعت ایقلی .

خاشاری امین

امین ؛ اون ایکی پاشنه کلدیکی حالده خاشاری بقدان واز که جه شدی . هاقاده بیر قاچ کون مکتبدهن قاجار ، قاجانادینی کونلرده بیه آقام توستی مکتبده پادوس اولدوقدوقدان سوکرا دایما بیزتیق ، بیزتیق بولونان کتابلری قوبنجه سو قوبنجه کندیس کی خیالوزلره برلکده اونبامایه قوشاردی . امینک او یونیزی دایما ، هر زمان تهلکی ایدی . یا ! طاش آتار ، یاخود محلهسته یاقین اولان مزار اقدده طاش املاردی .

امینک بکده زه نکیکن اولمالان بابلی اوغولنک خاشاریلقی بوزندن هر کون بیر قاچ قوروش « هروش » جهرمه وهر بردی . چونکه هر آقام بیز ، ایکی قوشمو قابی به دیکلیک ، امینک آندیی طاشلره بیز ، ایکی جاملرینک قیریلقدن شکایت ایدیلردی .

بیر کون امین ؛ سینهک بوکسه بیز پیرندن کهه راس و راست ، کهله طاش آتقدده ایکن آندیی طاشلردان بیری ؛ قشارا کندی شوینک بجه پیرلندن بیزنه شدنله چاربار و آیلان طاش ابله بیک پارچا اولان جام قیرقلاری ، بجرمک نوکنده اوطوران آتنه جینک بوزونی ، کوزون پارچالار ، فقط ؛ بو فلا کندن خبری اولمان امین ؛ کندیس یالکز جام قیردنی ایچین سوچلی عد ایدرمک اولدان ساوووشور دوغروجه مزاراغه کیده .

بارم ساعت سوکرا عهلهک بکجیبی امینی سیرینه آتیش ، قان روان ایچنده وایهین بیر حالده نوبینه کتیر بیوردی .

پاوروسنک آندیی طاشک پارچالادیی جام قیرقلردن پارالانان بوزو ، کوزو ، اجزالی به زلره ساریل اولان آتنه جی ، اولنک ؛ مزار اقدده طاش املارکن موازنه سینی قایب ایدرمک مزار اقدده بک جوق بولونان طاش قیرقلارینه چارپازاق باشنک فنا حالده مایله دینی کورونجه کندی آجیلری اونوغش امینک یاراسینی سارد برمانک وجشمه کیی آقان قانی دیند برمک ایچین بارم ساعت اول کندی بوزنی ، کوزونی ساران جراحی آراند بیوردی .

ایشته پاورولاریم ؛ تهلکی او بونلر بویه دایما فنا تیجهار وهر بیز .

تشرک

اشارت بیزی مکتوبده بیلیمجه حقی کاغذلره بیزیک ایدن کوجوک او قوجیلر مزمه تشکر لر ایدرمز .

(...) لیه سنک معلملردن اولان ذکائی بک بو بولر علمی و کتاباره قارشی دین بر علاقه سی واردر . تاریخی تدقیقات اولنک باشلیجه مشقه سیدو . لیلی قشله لری نوکرتک ایچین کیجه کوندوز چالیشر . وهر کجه محمول اولان بر جوق قشله ره او واقفدر . بوش زمانلری و یاز تعطیللری بو بولک کنجه نادره نادر وقیمتدار کتابلری اوقومقه کچیر بر .

بر کون بینه ، صاحبین ایر کندن نهویدن چیقمش کتاب سر کیرلری دولاشیوردی . بر آراق کوزینه غریب بر جلد ایلیدسی . آندی ، باقدی . بو ، مشین قابل علی العاده بر روماندی . صحیفه لری چه بیوردی . یاراقتر آراسنده بر یارشومنه کاغدی کوردی . آندی باقدی ، بو ، اسکی هندستان اهالیستک یازیسنه بکزمه بیوردی .

مراق ایتدی ؛ کشتای آندی . دوغرو نوبته کدوب اوداسته چیقندی . مامه سنک اوکنه اوطوروب کتایی آجیدی ؛ یارشومنه چیقاردی . یاز بیک بر جوق قسمی بوزلش ، اوقوناز بر ساهه کشمسی . آتخانی شونلری جبقاره سیدی . . . مشهور حکومتنک ... آقبارا نودا ، الحیاق ، ناموسمز ... بو ... مرکز حکومتی ، بوتون ... قسمی الاقداس و حرم احرام ...

هندستانک اسرار انکیز کوشلرنده

تعطیل باقلاشمش ، مکتبده سوک امتحانلر بیتک اوزره بولوبیوردی . نهایت قطعی قرارنی وهردی . مکتبیلر تعطیل ایدیلر ایدیلر هندستانه کیده چکدی . بر کون برانکیز بوسته وایور بیه مصره متوجها حرکت ایتدی . اوراده هندستانه کیده جک برکی به بینه چکدی . اسکندر بده جوق بکله مدی . ایلک وایورله هندستان ایچرا اوطوراننک مرکز آدرامی اولان (فالکوتا) به حرکت ایتدی . اورادن بر کون ایچنده اسکی مرکز حکومت اولان (ووراپور) ، کجیدی . تدقیق و تحقیقه ، آقا رانودا ختنده تقصیلات آتله جالیشدی . اهالیبک لسانه واقفدی .

بو (یاریا) لک اوطوردینی بر سو ققدن کچیلوردی . قولوبه زدن بیزیک اوکنده بر طاش اوزرینه اوطورمش قرق باشلرنده قدار کورون بر (یاریا) کوردی . زوالی آدام سوک درجه مایوس بولونو بوردی . ذکائی بک اونک پاشنه کندی دوشونجه سنک سینی سوردی . آداعتیز و ناسیل مایوس اولمایم . اوغلم ایچرده باشلر لقدن تولوبور . دندی و آغلامقه باشلادی . ذکائی بک قولوبه دن ایچری کیدی . بر کوشنده قورو وتلر اوزرنده بر کتینج دهلیقانی یاقین بایوردی . ذکائی بک خسته به یاقلاشدی . معاینه ایتدی . بیچاره ، آتشر ایچنده بایوردی .

سبینه به طونوش اولدوغی بللی ایدی . هر سیاحده اولدوغی تی ذکائی بکدهده کتین قوم بیزلری واردی . همین برتانه چیقاروب سواله دهلیقانی به وهر دی . اون دقیقه سوکرا خسته راحت اوقوبه دالش بولونوبوردی . ذکائی بک او آقام قولوبه دهه قالدی . کیجه اختیار هندلی ابله کوروشدی . اوراده کیمسه (یاریا) لر بی میلمکتک بولک نامی سنف خلقی ابله کوروشمه دیکندن ذکائی بکک بو محوسیکارلنی هندلی اوزرنده بو بولک برتانیه بایدی . ذکائی بک او آقام بر

جوق شیلر نوکرتک ، موق اولدی . هندلی به اساس مقصدینک نه اولدوغنی آ کلانیدنی زمان . یاریا ؛ و دیکلیک کی برشی وار آتاده ددی قطلیا او اولوب اولادینی بیلیمه بوزم . ورا دن (بوغالیور) استقامتنده یازم کون کیدیلر سه صدق اورمانلر ایچنده اوتورله اورنولور خرابلره تصادف اولونور . ، (بوغالیور) اسکی ذکائی بک نظر دقتی حبل ایتدی . یازوننده بوکدهک ایلک حرفلری اولان (بوغا) دیبه برشی واردی . آتراق او خرابلرک بولوبدی بره کیتکه قرار وهر دی . هندلیده کیدیلر بر ابرکلی وعد ایتدی . صباح اولدوغی زمان کیتک خسته ایشلمش بولوبوردی . همین حاضرانی کوروب بعضی آلتلر ایدارک ایتدیله وایوچی بر دن بولر چیقیدیلر . هندلیک اوغنی ، کندیسنی تولومدن قورناران ائی قابل یالماخی به قارشی وطفه سنی پایش اولتی ایچین اوده بو بولیمه اشتراک ایتشدی . اورمانده آغاجلرک سیرک بولوبیله بر یارده دوریدیلر . هندلی ؛ ایشته او

ددیکیم بهر بوزاسی . دندی . اطرافده بر جوق قیریق طاشلر ، ییقق بوسونلی دیوارلر واردی . ذکائی بک ادکون بو بولک بر دقتله هر طرفی آراشدی بردی . یارائی معبدینه کیمک ایچین بر دهلیک ، برول آرادى ؛ فقط بولامادی . ایرانی کونکی تحریفانده بر قائده وهرمدی . نهایت بعضی یولری بر مدخل بولوروم ایدیله قازدی و قازدردی . هندلی و اوغلی کندیسنی قدار مشغول اولوبوردی . نهایت بو بولک بر طاش قایانه واست کلدیلر . اونی قالد بر دقلری زمان اوکرتیه بر مردیدن چیقیدی . بومردیون آتاشی به دوغرو اینوز و کتیش بر قاراکتی ایچنده قایب اولوبوردی . نره و اردینی بجهول اولان و رفوبویه اوزانیر کی اوزمان بوسونلی طاش باصامالاردن ایستا ذکائی بک ایچیکه باشلادی . ایکی هندلی بر لظه حاسرتیز لکدن سوکره اولنک آرقلسندن ایچیکه باشلادیلر . ایچرده هوا غایت از ، بک سوئوق وهمده رطوبتلی ایدی . بش اودن مقره اینجه مردیون پندی بر کتیش قوربدور باشلادی . ذکائی بک ، آنده الکترتیق فهی ، اطراف معاینه ایدرمک ایلرلیدی . فقط بوهلر ایزده جوق دوام سوک کله مک نجه به

نومرو: ۳

مندرجائسز حكاية

ساندوج

باغود

آلتوره انچه فرطوسى

تحيه: ۳

اسكى زمان مامانلار...

قوتوسنى بولدى و آجدى . طيبي قير . مزى جوجارينه چيقوب نه ايستديكى صورديلر . خدمتهى مامون برخرهدى . عرحل :

— بو قوناغك بردان قاقوب شوپوبوك ده بئزك اونطرفندكى ساحله كئيمهسى ايسته بورم . ددى .

جوجار — سنده برابر كئيمك ايسته بورميسك ؟ . — نومت ..

او حالده هايدى ..

قوناغ بر آنده برندن اوبشادى و بو كهلى ، كئيدى .

آقشام كچوق آودن دونه نلر سيرتلر اينجه قالديلر . . قوناغك برنده يئلر نيسوردى .

بو ايسته شائپان قالمادى . فقط ساندوج مشابهنى آكلامهشدى . سرت آتلك بته اوفكهنسى طوبدى . ساندوج :

— سانا رسته بركون مهلت و مزيوروم . كيدوب آراه جق و قوناغى محقق بولا . حقتك .. كهكى نغدرده قيزى برهاها كورمه نيسك . ددى .

زواللى ساندوج ، نام بر سمانده قوندم دهرن بو بوك بر مصيبتنه اوغرامهشدى . قوتلى بر به بكيه بئوب بوله چيقدى . يانه مهم مقدماره آلتون و كوموشده آمشدى .

كوتلرجه داغ ، نيه كئيدى ، بر جوق اورمانلر نهرلر اينجه نيايت بركون قارلر ديارينه داخل اولوب قارلر ريشنك سرائى اوكنه كئيدى . قايئنگ اوكنده نوبت بگلهن بر كوچوك قاره :

— اوراده دور ! نه ايستبورسك ؟

ديه سوردى . ساندوج :

رئيسكزى كورمك ايسته بوروم .

ديه جواب وهردى .

خير وهرلدى . ايزن چيقدى . آز سوكره ساندوج قارلر ريشنك حضورينه چيقاريلدى . رئيس ، نه ايستديكى سوردى . ساندوج مسئلهنى آكلاندى . قوناغى بولاق ايچون ياردم ايسته ديكي بيليردى . قاره :

— يكي مراق ائمه . يارين بوتون تيمم كئيدى ملكه زداختنده آراز و نتيجه يي بيليررلر . شيمدى سقرايه بو بورك .. ددى . ساندوج او كيجه اوراده مسافر قاندى . ايرتسى كون مرطرف آراندى . بوتون نارلا و بهر قارلرى مرطرفي هيدك ديدك ايتديلر . فقط قوناغ بولونامدى . اون ايكي آلتون دهرمكى قوناغى بر كورن ده اولامشدى .

فاره لرك رئيسى ساندوجه :

— بتم غايت سوبديكم ايكي آرقاداشم واردر . برى قوربنه لر ، ديكرى قوشلر رئيسلر ، سزك ايچين بولنره بر رنوصيه يازايم . كوتوروب وهرك . كئيدى حدودلرى داخنده سزك قوناغى آرانده بر برلر . بتمه ممنون و مسعود اولدوغى سوبلهك وسلامى كئيديلر بته نيليج اينك . ددى .

ساندوج توصيلرى اولوب بوله چيقدى . كئيديه بول كورتمك ايچين برده قاره وهر مشلر ساندوجده اونى ساغ جبهه برلشدرمشدى .

بشه بر خيل بول كئيدكدن سوكره بركون قوربنه لر ريشنك سرائى اوكنه كئيدى . اوراده قاي اوكنده نوبت بگلهن بر قوربنه واردي بردن ساندوج :

— اوراده دور ! نه ايسته بورسك ؟

ديه سوردى .

— رئيسى كورمك ايسته بوروم . . جواي آلتجه ايچرى خير وهردى .

بر آز سوكره ساندوج رئيسك ياننده بولونوبوردى . توصيه يي وهروب قاره لر ريشنك سوبله ديكي سوزلر ده تكرر ايتدى . قوربنه لر رئيسى ساندوجا كرام ايتدى . كئيدى سوقراسنه او طورتدى . ايرتسى كون بوتون قوربنه لر اون ايكي آلتون دهرمكى قوناغى آراهه نيه چيقتى . آقشام كان خيبرل بك بر باددى قوناغى بر كورن اولامشدى .

ساندوج اورادنده بر قوربنه آلوب سول جبهه برلشدردى ؛ بوله چيقدى . يوسفرك بولجلى هيستدن اوزون اولدى . نيايت ينه بركون قوشلر ريشنك سرائيه واصل اولدى . اوراده اكرام كودى . قوشلر ك رئيسى قوناغى بر كورن اولوب اولمادى بوتون قوشلردن سورمه ي وعد ايتدى .

ايرتسى كون قوشلر ك رئيسى سرائنك اوكنده كئيدى ميدانده بو بوك قايئنگ اوسته چيقوب ساندوجك اوزمانه قدار هيچ ايشتمه ديكي بر سله اوزون اوزون حايقيردى . هر جوقدن يكلر بوز بيلكلرجه قوش اوچوب كئيدى . اون ايكي دهرمكى آلتون قوناغ سورولدى هيچ بريهن يوقدى . رئيس بر آراتي : « بوراده اك بو بولكلر نى كورمه بورم كيدوب باق باقم نره ده ديه سوردى .

ايكي قوش اوچوب كئيدى . بر آز سوكره ايرى ، اختيار بر قارنال كئيدى و نه ايسته ديكي رئيسدن سوردى . رئيس ده قوناغى اوندن سوردى . قارنال برمدت دوشوند كئيدى :

— نومت

كوردم . ددى .

رئيس قارنال :

— شيمدى شوكنج انسان اوغلىن آلوب اوقوناغه كوتوره جكسك . امرى وهردى .

بر آز سوكره ساندوج قارنال صيرتنده اولدي حالده هوالرده ، بولولر آراسنده ، باش دوندور بيمى بر سرتله كيديبورلدى . آز سوكره قارنال آچالمغه باشلادى . قوناغ ، اون ايكي آلتون ديره كئنگ بارلئيسى اينجه كورونكه باشلامشدى . دوضر دامه اينديلر . ساندوج قاره ي ايچرى كوندروب سحرلى انچه قوتوسنى بولوب كئيردى . لاكم همن آجاردى . مقصدى دوتوب قوشلر ريشنه تشكر ايتكئيدى . قارنال ك سيرتنده اولدوغى حالده عودت ايتدى . بر قاچ كون قوشلر ك ريشنده مسافر قاندى . سوكره عودته كوتورولمىس جوجاره امر ايتدى .

قوناغ هولاندى . مامون خدمتهى اوسيراده ديشاريدم ايش . قوناغك آرقاسندن باقه قاندى .

دوقوز كون نيمادى بر هوا سياحتندن سوكره قوناغ اسكى برينه اينوب او طورتدى . سرت آغاده فوق العاده ممنون اولدى . ساندوجك كئنج زوجسى اك مسعود برتسه بوجاغندكى قونداغى ساندوجك قولر سته تسليم ايتدى . بوساندوجك كوچوك ياوروسى ايدى .

ساندوج زوجسى الى لايذ بختيار اولديلر ، كوچوك قاره و قوربنه ياورولر بله خوشجه وقت كچيرديلر .

مصائبى

لطائف :

خيرميز ايله كهكى آراسنده

كهكى — (باقلا دئني بر خيرميزه) سنى خان سنى ، دورن ساما خير سزاق ناسيلش نوكره نيم ..

خيرميز — هاى الله راشى اولسون كهكى بابا .. نوكرمته برداها باقاي اله وهرمه ييم .

دن درسنده

خوجا — (مكتبه يكي كئش بر ائيدى) سوبله باقم .. مكئيك قار . شيمده كئ شوتيله كيم ياراندى ، كيم بايدى ؟

طلبه — بيلمه بورم اقدم . بزورابه دها يكي طاشيندق .

سوزى كرى آلبور ! .

رذات بركون بريره ده : بوتهوك اوشاغى شهرامنى قدار قبادر ، ديش . ناسيلت بوسوز شهر ايننگ قولاغنه كئيش . سوزى صرف ابدن ذاندى ترضيه ايسته مش بته عنى جمله اودات اولوب صرف ايتديكى سوزى شو صورته كرى آلتش :

— اولجه بوتهوك اوشاغى شهرامينمز قدار قبادر ده شدم . شيمدى رسوزى كرى آلبورم بوتهوك اوشاغى شهرامينمز قدار قباده كيدر)

غازه ته مزى

اوقويك و اوقونلك

دنیا اطرافنده

مکسیقده :
باغ آخاجی -
مکسیقا دنیاک آک
زنکین مددن طبقه لری
حای بر عملکندر .

مکسیقالیر معدن لری نیک توکنه جکندن
اصلا اندیشه اینجه زلر . کچنلرده (تورون)
جوارنده برده فوق الماده آخاجه تصادف
اچیلدر . آخاجک میوملری یوزده میکر می

راستلاشمیشی . شیمدی بودو بویلی
قیبه نیک کشفیه آفرقا سینه آک خریب
برقطه اولدوغی ابات اینش اولدی .

(نارسی به) یاخورد (فاتوم مایمونی)
بو حیوان طبعنک آک عجایب غفلوتندن
بریدر . قاره بو یوککننده ، باجاق لری
اوزون ، باشی یوس بو وارلاقدر . کر زلری
ظایت ابری وطوبارلاقدر . سوند آزلنده

سودانده
دیو بویلی رقیبه
(جات) کرولونک
شالنده کی واسع اور -
مانزده شایان دقت

برزنجی قیبه سته تصادف اولونمشدر .
بو قیبه خلقتک بوی وسیعی ایکی مترودر .
فقیرانه قولوبلرده سفالت اینجنده باشلار .
طبعنلری ساکن در . ایچلر نده ایکی
متر و اوتوز ساقیم بر یوزده اولانلری ده

یش نسبتنده باغی حای اینش . شیمدی
مکسیقا و آمریقا ده بو آخاجی فضیه مقدارده
بیشدر برماک اینجین چاره روشو یورولمش .

ایناک دفعه تصادف ایدن سیاحلر بوکا
(فانتوم مایمونی) اسمنی و مرشدر .
رسمنی دوج ایندی کیمز (نارسی به)
سوساترا آداسننده اورمانلرک برنده
یاقلانمشدر . بولوندی قسده هیچ بر
حرکت یاهاز یالکز ابری ، جام کی بارلاق
کر زلریه اطرافنی سیر ایدمز .

وارد . قادیلرده مان جان ارککلر قادار
بر یولدر . لاکن بو قیبه خلقتک قوی بویله
متناسب ده کلهدر . قوتونلر نده هیچ
خلق الماده شیلر صافلان آفرقا اورمانلر نده
بوندن اولده دنیاک آک کوچوک آدم لری نه

۱ - بوکولکه چوق سودیکیز برینه
ماندر . عجبا کیم ؟

۲ - بر صمایی یش مساوی صریحه
تاصیل تقسیم ایدمز کیمز ؟

بو ایکی بیلمهجه و آرا ماچامز می حل
ایدنلردن برنجی بر سینه ک ، ایکنجه به آتی
اوجنجه به اوج آتیق آبه من اونجه به
قادر بر خطرله دفتری اون بشتنجه به
قادر بر رنگلی حیوانات قارطون
یرمتمنجه به قادر بر کتاب دیگر بوتون
حل ایدنلر (قازمه میز هدیه می)
و مریله جکدر .

اسرار

برنجی نسجه ممدی (شیمدی) به قادر
باشکیزدن کچنلر اینجده آک مدعتی
هانکی اینجاندز (- وائله هاند جواب لری
صاحب لریک و سمر لری به ابرکله جک ایدنلر
اعتبار آ درجه باشلر به مفر .

دقت

طنیره مکتب لری ک کوچوک
آرقا داشلر یزکده اشتراک لری تامین
ایچین کرک آرا ماچا و بیلمهجه و
کرک صافلر یزک مدتی اوج هاقاندر .
هر صاینک آرا ماچا بیلمهجه و مسافه
تیجه لری اوج سایی سوکره اعلان
اولونور .

آتی آی طرفنده بوتون بیلمهجه
و آرا ماچا لری یز می حل ایدنلر آتی
آتیق قولکسی یوز میز هدیه و رسمی
(خز میهن) ، درج اولونور .

بیلمهجه و آرا ماچا لری یزدن هیچ بری کسکه حاجت بقدر . یالکز بر کاغده اوزمده
تفریق آتیق باب اینجانات و دره می و سوکره قورونه کوندره ایدر . (قوروندر کمالک
جواب لری معبر ده کلهدر)

نیال بابانک باشنده کچنر
[خیال با] دنیا ده کی اختیار لریک
اگ اختیار ایدر . اولقادار که سانه دنیا
قورولور کن دوغش . بوتون حیاتی
اینا بیلیجی درجه دره خریب ، خارق الماده
دفعه لره دولدر یوز یوز ووشمش ، قیریش
قیریش ، صامی صافلر بی بیانش اولش .
بو محترم اختیار لری ک چوق زماندن بری
طایریم . بن چوق کونک ساچ لری بی اوقشایه
اوقشایه باشندن کچن دفعه لری ، اوب
اوزون حیاتنده دودوغو ، کوردیکی
خریب شیلری ، حکایه لری ، ماسا لری
آ کلایبردی . شیمدی قوسقوج به بر آدم
اولدم فقط به اونک باشنده حکایه لری
دیکنه مکندن ذوق آلیریم . لوجسوک
اوقیور جی لریک و حکایه لری ک سو جک لری
امید ایندی کیم ایچین عقلنده قالات لری
عینا ایندی کیم کی آ کلایق ایستدم .
خیال با شوبه آ کلایبردی :

آخاچلر سوکن بورا . . .
بوکون آخاچلر رؤیا کی خاطر لیه
بیلمهجه ک اسکی بر زمانده صافلر کلهک
باشلامشدی . فقط ناسیل ا طبیق سفیف
آیوا تو کی برنی . . انسان حیانک بو
سفحه سنده نه چوق و نه ده تماماً بر
آدمدر . ایشته حیانده بو کی دونوم
یولری آتلاز کن انسانه یکی یکی حاسر ،
املر کلور . بنده اوزمان سیاحت صراف
اولانمشدی . آرتیق هر وسیه ایه دنیا بی
کرومک آرزوسنی اظهار ایدیز یوزدم .
اوزانق دهارلرده کورده کیم هر بیلمه لری
تحسیل ایدم کجه بر مده دورا میوزدم .

پدم نهایت اینک سیاحتنه موافقت
ایندی . هندستانک جنوننده بولونان
(سیلان) آداسنه کیده کچنم . اورده
پدمک تجارت اورنای اولان عوججه مده
واردی .

برکون پدم ک بیلمه لریکدن بر بادانک
کیمیست جنوب بوله جی قدم . کئیده
استراحت بولنده ایدی . پدم لازم کلنره
نیم ایچین نشیملر اچمشدی . بو کی سیاحتندن
دوروسو ک ذوق آلما دم . صاغ - سول
اولک - آرد هب ده نیز اولدوغنندن ایچیم
سینیلیور و نهادیا کتاب اوقیوردم .

بوسایتم ائانسنده شایان ذکر برنی
کورده ه اوده مدعتش بر بورادز .

سیاحتنک لاجنجه کونیدی . بیلمه یوزدم
راستلا دیمیز بر آدایه انا شمشق . آتی
اولدوق رفیطنه قویدی . در حال . کینک
بوتون بیلک لری طوبلا کدر یزیدی - طبیی

صامت و مستول دیردی تحسین ده میر لری
طبیبه اعجاز حان و صریحه

بیلمهجه و آرا ماچا لری یزدن هیچ بری کسکه حاجت بقدر . یالکز بر کاغده اوزمده
تفریق آتیق باب اینجانات و دره می و سوکره قورونه کوندره ایدر . (قوروندر کمالک
جواب لری معبر ده کلهدر)

آرا ماچا
بیلمهجه
۳ جی نسجه
قورونور

Ek 1 (Devam): Haftalık Resimli Gazetemiz

۱۳۴۰ - ۱۰ - ۳

نسخه ۳ شنبه

پرنشینه ۳ کانون اول ۱۳۴۰

هافنالیق غازه تهمیز

پرنشینه کونلک نیشراولونورچوچوق غازه تهمیز

آبوز شش طری :

اعلا کافیل ۳۰۰ - ۲۵۰

اورنه کافیل : ۴۰۰ - ۳۵۰

علی المانی کافیل ۸۰۰ - ۶۰۰

وجوه ایچین لوج ایچی ۱۰۰ - ۵۰

مدان شش طری مامورلری

توروشور .

بونسخده

نهل وار ؟

اداره درماعت گئی :

باب عالی جاده سی (رسته فوغو -

غرافدانه سی) قازشینه

دائرہ مخصوصه

هر خصوص ایچین دربرته

مرامعت ایچی .

انتقام (ملی حکایه) - هندستانک اسراوانکیگر گوشالرنده

(رسملی حکایه) - رسالنام اوروم (منظوم حکایه)

- آرسلاان ونساج (حکایه) - دنیا تک آک کوچوک

کتابی (دنیا اطرافنده) - بیله جاز و سازه

خارمه مبر

صفحه ۲

۲ سومرو

رسمل مڪابه □ هندستانك اسرار انگيز گوشه لرنده □ بچن نسبه دن

انجمندي. هوڙ بوز آدم ڪيتمه، مشردي، ڪه
 بزدواره قارشيلاشديلر. اطرافده قانبه
 بزمه هيچ برئي يوقدي: قازمه لره
 اوتنه بري به اورديلر؛ بعض طاشلر
 سوکديلر، فقط تبجه سز قاندي. هيچ بر
 قانې، هيچ برمدخل بولاماديلر. ايتي
 اوگون او رادهده براقوب ديشاري
 چيقديلر. ايرتسي کونکي فعاليتلري
 نذجه سنده ديوارک بزمه بردار ده ليک
 آچيدلي. بونک آرقاطرفي تماماً بوشدي.
 درحال ده ليکي کنيشه نديلر. صبر سزاي
 سوک درجه بي بولان ذکائي بک آچيلان
 بوردن همهن سورونه رک کردي واپجری
 آنلادي؛ برنادي حيرت و تمجب فيرلادي.

.کوي قيزي

.....

بامم هيجانه بردن قاندي. ايشته نام
 اوسيراده اودابه ... اووچ نخوت ...
 فاخره نك سسي بوراده بوغولوركي
 لاله م ... ايشته نام ...
 طومئش صقيبوردي، کوزياشاري آراستنده
 سوکره بته دوام ايندي:
 — نخوت ... نخوت ... دهدي .
 اودابه اوچ کيشي کيردي . هرگون ،
 هر کجه خيالي و تيلکمي تدبش ايڏن
 برسوتکو بارينيسي کوزلر يي قامشدر .
 دي . تيزه بورده . سوکره کورده بونان
 نقرلري اولدوغوي آکلارينه او اوچ شخص
 اسکمه بي قلندروب بدميه باقلاشجه بن
 قورقون ساماساوشدم. بدم کنديشي
 مدافعه به وقت بولامادن بري اونا شدئي
 برطوفت ووردی . سوکره بيانکاردن
 زورله طومئوق سوروکه ديلر . اوف ..
 نخوت ! . چساره بامم بزي نرک انخ
 ايشته مه بوردي . اولک مشفق الظاري ،
 ديگرلر ننگ باغوش باقيشلري قارشينده
 تيزه دم . بامم ديشاريه سوروکه ديلر .
 فرياد ايندم . سي بيراقدم و ديشاري
 فيرلادم . ملوئلردن بري قهار برطوره
 اياغي قاديردي . بامم باغبيبوردي :
 ه فزيم . . فاخره قورقه . . قاردهشي
 قورقونه . . بن بته کليم . ه ايشته
 بوسيراده آغير جسمک کوسمي پارچه
 لاديني ملن ايندم . باشقه برشي بيله بوردم
 بايلتم .
 فاخره حکابه سنک بوتقاله سنه کاديکي
 زمان هيجتير غلجني منع ابدمهدي .
 (سوئي واز)
 قانئ کوي : برط

عني زمانده برآلتندن کبر کي بوغوق،
 ايکئييل برسس يوکه لهي ، کورله دي:
 دسفل! .. حيا سز! .. نچين بزم راختنزي
 بوزبورسيگر! .. ذکائي بک برآنده
 کندي طوپلادي و صونوق قانليقه:
 ه بي آمانن کيسک! . ه ديه سوردي .
 او زمان خيال شده سوزه باشلادي:
 ه بن کيمي م؟ . بن شيخ الکبير مظفرم ...
 بن وشو اطرافدمکي معاوتنرم ، عصرلر .
 دنبري اسراحت اوغوسنده بيز ... بزم
 شانئي و مقتدر حکمنا ريز (آقار اودا)
 بو حرم احترامه بونک آلايه کتيرلديکند .
 نبري هيچ بر يالايغي بورابه آقاي باصنا .
 مشدي . سزموت آياق لريکزله ، ظاهرده
 اوبويان فقط حقيقهده باشايان بزرک
 اقامتکهنه کيرديگر . بناه عله ، سن
 و آرقاشلرک جزا کزي چککي بکر ..
 ه! . قانکيز ... بونک اوزمه ربه سيا
 دالغملري صالوني دولدوردی . اطرافدمکي
 طاش سندوقه لره قانقاي آچيدلي
 و ديشاري بزمه رده ايسه سي رجوق
 کيسيلر فيرلادي و ذکائي بکک اوزم ربه
 هجوم ايندي . بو انشا . ايکي پاراي تيزه بزم
 قانچق ايشته ديلر . فقط دوزلنده حيا
 قاللمشدي . هر ايکيسي ده اولدوقلري بزم
 يوادلنديلر . بونل درحال باغلايلدي .
 فقط ذکائي بک بوتون صونوق قانليقي
 طاقتينده . اطرافدمه اولان شيلير
 برخيال ده ليک ، حقيق بر قاعده ايدي .
 لوموزوردي کنديسته هجوم ايده نيره
 چه بوردي . ائي هيجاندي تيزه بوردي .
 برده آتش ايتمکه موق اولامادن آنندن
 سلاسي آليدي و بدبخت عالم عاجز
 موقعه بيراقيدلي . اولده ايکي اوچ
 کيشي بزمه باغروب سيقجه باغلايلدي .
 شيخ الکبيرک امر و تدبير و وجهه ذکائي
 بک و ايکي همدئي ايکيشر کيشي قول
 و باجاييردن طومئوق کونورمه باشلاديلر .
 سالونک ناپخته کادکاري وقت ديوارک
 برقمي حرکت کادي وقتمان پارچه بک
 آرقاسندن برکنيش قانئ ميدانه چيقدي .
 بوتون قانبه بو قابيسدن کروب قزاملق
 و دار بر قور بزمه ايلرله دي . هنوز
 الهی آدم کيدله شدي ، که بر کوچوک
 اودابه کيريلدي . ذکائي بک آقداشلري

اون مترو قنلنده کنيش بر سالوئده
 بهله م ... ايشته نام ...
 موزاييقلره اورتولو ، طادان قوسيه سي
 و ييرمي بش قدم ارتساعه مالک ايدي .
 سالونک نام اورنه بزمه بکازه ، بونک
 و صنعتکارانه ايشلهش بر طاش خد ،
 واردي . بونک اطرافدمه ايکيشي درجهده
 طاش سندوقه لره ديوار بوغوجه صبرالا .
 نشدي . ذکائي بک ، که چوکن سندوقه لري
 اهانلر بزمه دو عروجه اورناده ، ايچنده
 اسکي (راجا آقار اودا) ک موميا سي
 بولوتوق ايتالي اولان ، بونک لخدمه آيتيدي .
 بر جهده ياشه چيقدي . ايکي همدئيه
 کئش ، الکترافي قنلر ليله لخد ايديتلر .

فيوردي . سندوقه نك جسم طاش قانغي
 قابوب بزمه دوشمش و ايکي پارچه به اير
 بشدي . ذکائي بک بيگرچه سنه دنبري
 راختنيز ايديله يهن موميا نك لداغچر اينده
 اولوب اولماديني ا قلامق ايچين ائي اوزالدي
 فقط عني زمانده بيلدرم برعته کري به
 چيکدي . شدک ايچندن هر طرف رآنده
 آيديلانان شمشک بارينيسي کي بر ضيا
 چيقدي . ذکائي بک بيلکنه اسکلندن
 بر آل بايشدي . بياضله بورومئش ،
 قورقوخ برخيال ايچردن چيقوبوردی .

بامم هيجانه بردن قاندي. ايشته نام
 اوسيراده اودابه ... اووچ نخوت ...
 فاخره نك سسي بوراده بوغولوركي
 لاله م ... ايشته نام ...
 طومئش صقيبوردي، کوزياشاري آراستنده
 سوکره بته دوام ايندي:
 — نخوت ... نخوت ... دهدي .
 اودابه اوچ کيشي کيردي . هرگون ،
 هر کجه خيالي و تيلکمي تدبش ايڏن
 برسوتکو بارينيسي کوزلر يي قامشدر .
 دي . تيزه بورده . سوکره کورده بونان
 نقرلري اولدوغوي آکلارينه او اوچ شخص
 اسکمه بي قلندروب بدميه باقلاشجه بن
 قورقون ساماساوشدم. بدم کنديشي
 مدافعه به وقت بولامادن بري اونا شدئي
 برطوفت ووردی . سوکره بيانکاردن
 زورله طومئوق سوروکه ديلر . اوف ..
 نخوت ! . چساره بامم بزي نرک انخ
 ايشته مه بوردي . اولک مشفق الظاري ،
 ديگرلر ننگ باغوش باقيشلري قارشينده
 تيزه دم . بامم ديشاريه سوروکه ديلر .
 فرياد ايندم . سي بيراقدم و ديشاري
 فيرلادم . ملوئلردن بري قهار برطوره
 اياغي قاديردي . بامم باغبيبوردي :
 ه فزيم . . فاخره قورقه . . قاردهشي
 قورقونه . . بن بته کليم . ه ايشته
 بوسيراده آغير جسمک کوسمي پارچه
 لاديني ملن ايندم . باشقه برشي بيله بوردم
 بايلتم .
 فاخره حکابه سنک بوتقاله سنه کاديکي
 زمان هيجتير غلجني منع ابدمهدي .
 (سوئي واز)
 قانئ کوي : برط

متره
 انتقام

— جاگك آخلاقه ، ه هنه نيك:
 باشنده ايکن قارشيلاشدي . آه ..
 بيله نك نخوت ! . بامم زورله بوسروقه
 قانلر ايچنده سوروکه دکلري اوکجه دن
 سوکره بورزيل حياهه لنت ايندم .
 فاخره ، اوزون قومال کيرينکلي
 مائي کوزلر دن قنره قنره دوکيلن
 باشلري منديله قورقونورق نجمنک اهرني
 باقلاي دي و دوام ايندي :

— قارده شمده دي . داهان اوزمان
 اوچ باشنده ايدک . آتيمزک و قانندن
 هنوز ايکي سنه کچمشدي . برکجه بن ،
 بامم قيشاق اودامزده سوسويه باقين
 اوطور بيورديق . ديشازنده روزگار
 شدئي ايدي . مدهش برق فرطه سي
 جاماري صاربيبوردي . هر نه سنه اوکجه
 آنک اوقاي برجر کندن اور کوبوردم . سن
 اير کندن قانبه اوزنده اوبومشديلر .
 بامم نانا اوکوندره کيمسه ايله قوتوشياز
 اولمشدي . اسوالنده بر فوق العاده نك
 هر آن بالي ايدي . اوطورمش غلزمئسي
 اوفوبوردي . بن ، اوني اشغال ايچندن
 قورقورق ايرتسي کونکي وظيفه لري
 حاضرلابوردم . بردن قان چاييندي ؛
 اوني متعاقب مدهش بر کورولتو مردوبه .
 نلرله بر قوشوشمه اولدي . سوکره
 چيلين کي اختيار خدمت بزمه ايچري
 کردي وقانبه اوزرجه دوشدي . برشي
 سوله مکسوزن آيله ديشاريسي کوستر .
 کن کوزلر يي قاندي و بايلدي . زوالی

نومرو : ۴ غازتەمىز ۳ : ھىفە

منظوم مطاب : بر صالحيم اوزوم

آقشام مکتىدىن كەنجە
كۈچۈك سەۋىل تۇرپە
سۈنجە ابلە قوشۇپ ايلەكەن
پەك سۈدىكى آتەسەنك
ھەمەن سارىلەيدى بۈيۈنە
تۈپەدى ، سەۋدى دۈپە دۈپە ...
سۈركە او كۈنكى يەككى
تۈ كۈرەندىكى دىزىلەرنى
سالىدى ، دۈدى بىر بىر
عالم ايتىش كۈچۈك مەكەر !
فۈوشىلەر شۇنداق بولدىن
آتە يېتىش دولاندىن
چىقاروب بر صالحيم اوزوم
دەدى : ۋە تىم ايكى كۈزۈم
ۋە باورجەم كىت باغچەدە
شۈنى آل غەپتە بۇ ..

تۇپە تەشكىرلەرە
صالحىمى آلوب باغچەدە
كىتەدى ، بولدى باھاسى
اولۇك دە ھەر طاساسى
طائىل دېلەلە داغىتەدى
كۈكلەك ئىشە آقېتەدى
چىقاروب وەردى صالحىمى
دەدى : ۋە قوزۇم خاھىرىمى
ۋە قېرما ، باھاجەم آل ، پە
ۋە آتەم وەزىر مانا تە
ۋە باقى تەلەش ، بۈرۈلۈشك .
ۋە يەدە سانا قوت اولسون ..
باھاسى اوزۇمى آلدى
تۇپە ، جەك تىمۇن قالدى
بىردىن آغاچلە قوشىدى
سېرىلەنگەدە اپون خوشىدى .

كۈنلش اقلارە دارغېن
باھىپۈرۈكن . بورغون آرغېن
بىر كىنج كېچەك دار بولى
چانطەسى اولۇرە دولو
اموزۇندە آو تۈكى
تۇپەمەك آغاچكى
كەدى ؛ باغچەدەكى اوقاق
صارماشېقى ، كۈزلە چارداق
آتە اوزاندى ، پەلدى
چانطەنى بر پانا آندى .
باھاسى كۈرۈنچە اونو
كۈرەمەكە كەدى اولغونو
پەسەن ، سېرىتەسەن دېپە
صالحىمى وەردى ھەدپە
دەدى : ۋە اولغوم طاقىتە ،
ۋە تۈرقانەدەر ، امدن بۇ ..

دەمىر آي

اولان ايكى ھەدىيەت اسطرابىل حاقيرە
يشلارنى دۈپۈبوردى . كەندىسىدە
دە ، ساللا دېلەر و سۈركە بوشلەدە بولار
قۈمۈر دېلەر . بوشلۇق بىر تايەمەك اوجەدە
بىر قانداق سورەمدى . فقط اوکا اذاليت
واپەيت كى كەدى . تۇپە واسىل اولدۇغى
زمان حىسايى غاب اېتەم شۇ بولۇپوردى .
بۇ قارەدە ، دىلەكك باشىدە خالدارنىك
آشايى ۋە دۈغرو ايكېلەش اولدۇقلىرى
كۈزدى . بر آتە سۈركە بۈتۈن اېدېنلىرى
بىر خەلەدە كىنەلدى . بۈيۈك بىر تاش قاپلىق
بۈمىزنى تۈرتىشىدى . ھەنە قەد بۈمىھول
واسىرازا كىز ھەدە ماپوس اولماق قاپل
اولماز ائەدەدە ذىقنى پەك اصلا سۈتۈق
قەتلىمان بۈزەمەشى . كەندى كەندىتە :

حكاية

اسلان و تىمىساح

ابرى چىكەرنى اچىق بىر تىمىساح بانى پىدا
اولدى . ۋەزىتىنى سىز دوشۇنك ...
بىر طەرىفەدە كۈل دېكەر طەرىفەدە مەدەش
حېۋانلار ... اسلان بىر تەپىرە آرد اياقلىرى
اوزەرىتە قاندى بىردىن سىرت بىر خەلە ابلە
اوزىرە آتەلدى . كەندى بۈزۈ قوبون
دەر حال اسلاننى قاننى آتەتەم . مانا
بىر تىمىساح بانى پىدا . خەلە اوستىدىن كېچۈپ
كىتەدى . بىر قانچە ئايەتە ابلە خەلە . سىس
چىقارماپور ، اسلاننى ابرى طەرىقلىرى
ۋە جۈدە پەنە جەق دېپە بىلگە بۈردىم . غولانمە
خۇمورى تىسەر ، بوغۇق سىر كەلدى .

آسلان (سېلان) دە اپى اوزۇنچە بىر مەدەت
قەلەم . ھېچ چانە سېقىلماپوردى . ھەر كۈن
كۆرەمەك بىرە بۈلۈپوردى . اورالنىك تىم
اچىن پەك غەرىب اولان حىسايى نەقىق
اېدېپوردى ، رىلەردىن اھتاپلارم واردى .
اورا كەمەلەرنىك پەك اپى كۈرۈشۈپ كىمەز
اولغى بىر كۈن تىمىساح دىمەت ايتىدى .
چوققىدىن بىر بۈلە بر آردى اوزەلە دېكەمەن
دەر حال قوبول ايتىدىم .
آودە بىن بر آردەلىق آردەشلىرىمەن
آپرىلدىم . واپى بر آو بولۇق امدىلە بۈيۈكچە
بىر كۈلك ساحتى تەقىبە باشەدەم . بۈسۈرتە
اچەلەر ابلە مەشەم كە بر آردەلىق آردە قەدەمكى
چالينلار دە مەدەش بىر خۇمورى دامە اولدى .
دۈنۈب باقىدىم . بر آردە اولدۇغىم بىرە طاش
كى قەلەم . تىمىساح بىرەدە باشقىسىدە اولە
نەپەس ياپىردى ؟ قەدەم بر آردەلىق اسلان قۇسۇجە
باشى چالينلار دىن چىقارمەش ، ابرى ، قۇقۇق
كۈزلىرى اوزەمە دېكەمەش . سېۋىرى
دېشلىرى ابرى دۈدە قەلەندىن كۈستەم بۈ
جاناوارك پەشايى تېنەدە اولماپى بىللى ايدى .
تېمىساح اچىن قەلەندى سوزاچق دىكەدى پەل .
عەكسى پەلەككە تۈتۈكەدە بۈشۈدى . دولدۇر .
رەمىق قەلەمەش . بۈمەش حېۋانلەك
تېمىساحنى آتەدە تۈتۈكەككە مەقەدى . قۇرۇق
ئەلە كرى كرى چىكەلەر كرى قەلەمە ، كۈل
طەرىفەدە بىر تېمىساحنى اولدى . پانى باشەدە

بۈيۈك آو بىچاغى چىقاروب اولار اسلاننىك
ا كەمەتە قوتلى بىر تەپىرە ايتىپوردىم . ا كە
كېچىك زەلەندىكى اچىن اياقلىرىك دېنە
جانىز بىچاغى بۈردى . تىمىساح اسلاننىك
قافلىسى آغزىدىن چىقارماپور . چۈنكە
اونو قانچە اچىن چىكەرنى قەلە آچىش و
دېشلىرى بىر تەپىرە باھىر مەشەدى . تۈتۈكەمى نامىلۇ .
سەندىن تۈتۈپ تىمىساح قافلىسىدە شەلە بىر ايكى
دەمە ووردىم . اودە نەپەت جانىز سەزىر بۈيۈمەدى .
آز سۈركە اوزەمە قەلە ابلە اولدۇغىمى
ظن ايدوب تىمىساح چىقان آردەشلىرىم
پانە كەلدى . بىرە ايكى جانناۋارى بىر تەپىرە
اېسېر بىر ۋەزىتىدە تۈلۈش كۈرۈنچە مەشەلەن
سۈردىلەر . آكلا تەم . ھېچى تىمىساحنى
تېۋىلەك ايتىدى . عودەت اچەندە اول تىمىساحك
بۈيۈك ابلە ! نام فرق (قەدەم) اوزۇنلەندە
ايدى . بۈسۈرتە . بۈيۈك ، كۈرۈلەمەش
بىر آردە ايدەدە ، باشقە زمان ، باشقە بىرەدە
مەروش قەلەندىم تېمىساحك ، بۈيۈك آردە
نظرا ھېچدەر .
— بىندى —

بۈيۈك اسلاننى
بىناتقۇ
بۈسۈرتەن اعتبار آ باشلاپان
بىناتقۇ قوبۇل تېمىساحنى مەنطافا ساقلا .
مىساحك . اكر بۈسۈرتە تېمىساحنى
طونار و اھتاپلىق داۋر ايتەسە كىز
اۈكۈردەكى بازە ھەر حالەدە بۈسۈرتە .
سېقىتە كەزەمەك ؟
تەقسىلاتى ايلەك تېمىساحك زەدەدەر .
بۈسۈرتە ايكى ابرى حېۋان جانناۋار جەمەتە
دۈكۈشۈپۈرۈكن . ھەمەن رەمەن قەلەم .

دنيا اطرافنده

الاسقاده
قفا قفايه بر
چيفت نولو - بر
قيش وقى (شباقتون).
كيدن بولجبلر قارلر

اورنسنده بر چيفت زمن كيكنده آساقدا
ايشلر . بونلر قافاقايه وورمش ، بوسون
لرى چايلىش بر وضعينده نولو ايشلر
آكلاشيلوروكه بونلر اوللا بر بولجبلر
دو كوشه شلوروكه بوسونلر قايلىش
قارشينجه بر زاهداه آريپلهميشلر ، او
وضعينده آقلاقدن تونلار .
بر حيوانلار ك قارلرى (سائل) .
زمنه كتيريش . بوسونلر او سورننه
كنه نهنشك آيريقى ممكن ده كبلش .

هندستانده
دنياك اك كوچوك
كتابى
دنياك اك بويوك
كتابى آمرقاده.
عجبا كوچوكى زرده!

بو ، هندستانده (بومباي) شهرينك
زنگين بر بحارنده و بر چوق دى
منظومهلرند ، الهيلردن مرك بر مجموعه
منتخباتدر . برخ كاغندن و بوزدن قضيه
حجفدن متشكلكدر . شكلى مربع نصف
قشرى رسانمترده . كوزمه ديپكاش
جلدلىش و بر ايشلهملى اييك قياق طا .
قيلشدر . بو كتابك هر شيسينده بر
فوق السادهك اردر . مرك باقلاق
سياه و هر صحيفهك كنارلرى قيرمزدر .
عجبا بو كتاب زرده ، كيمك طرفدن
پايلمشدر .
ايشه بو معلوم ده كيلدر ، شيسيدى
صاحي اونى سواقنده اوتيرى سانان

اك مدهش امتحانم

تونه مكنيك سووك سفنده ايدم .
بوتون درسارده اتي چايشقان رطلبه ايدم .
فقط شو تاريخ ، جغرافيا اك زياده بلنى
بوكن درسارلدى . سنمك سوكنده
امتحانلر باشلايدى زمان ينه اك زياده بو
درسارلر قورقوردم . امتحان كيچمى
بويوك بر فعالته جغرافيا و تاريخ چايشدم .
فقط تاريخك سووك قسمه ياقلاشتمه
بورغون دوشد بكمدن يانممه يانم . اور
تى كوتى ده :
— راستلا چق ، راستلا چق ده
بكا سو كيمى كلكم ...
ديهرهك چايشدم . قيو او كنده
هيجانلى كجن بر زمانن سو كرا نهايت
امتحانه كيردم . معامك بوزى كولو بوردى .
يا كندهكى ميزه :
— اقدم ! اقدمى صافك چايشقا .
نلرنددر . بويوك سوويكر . ددى .
مير ماسه اوزرندكى كتابه اللى اوزانورق
سووك طرفتى آچهرق رسؤال موردى .
طبيعى بيله مدم . معلم تعجب ايشدى .
ميزه :
— شاشيرمشدر ..
ديهرهك رفاق بايق داهاسوكلر طرفن
چوردى . ينه طبيعى سوردينى سؤاله
جواب ورممدم . بوزوم قيارمش ،
آلندن ايرى نر دانهلرى دو كولو بور ،
قلم حرنى حرنلى چاريلبوردى .
بوتون وجودده قوت قلماشم ،
قوة معنويه قيارشدى .
معلم :
— ۲ - دورت مسافر يكرز . كلسه ، معلم
شكلمدى بر ماسهك اطرافنه بو دورت
شخصى قاج طر زده او طورته بيلير سكرز ؟
يكديكرلر ينه نظر آهرلر نى دده كوشدره .
رك قاج شكل ورمه بيلير سكرز ؟
حل ايدنلردن برنجى به اعلا دويدن
بر پورتمن ، ايكنجى ، آلى آياق آيونه من
باشنى به قادار برز كتاب ، اونجى به قدار
بر آياق آيونه من ، ديكر حل ايدنلردن
بوزنجى به قدار ايكي لسه مزدن برز عدد
اعلا كشدلى غازمه هنده ايدنلر ك
ديكرلر يك يلكز اسملرى
اعلان اولوب حقدر .
شكلى ۱
شكلى ۲
شكلى ۳

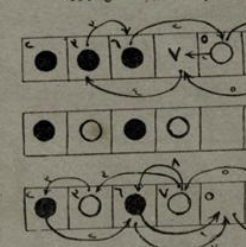

اوجوشى آراماجمى باشقه
شكلكرده حل ايدنلر اولمشدر . بر
بوزلر ده قبول ايدوب قرعه ده داخل
ايتلك قارلر بوزدن چك چوچى مع الاسف
اوج برجه و آراماجمى برنى ويا
ايكسى ايتلك بر ايشلر . طبيعى بوزلر
قرعه ده داخل ايدمدهك .
حل ايدنلردن برنجى كقرعه نتيجه
سند قاضى كوى اورنمك بئندن ۶ تورااله
افندى قازانش و قرىستال بازي طاقي
حق ايشدر .
ايكنجى ك طروس اورنمك بئندن
۲۶ حسين عادل افندى قازانش و برنجى
نوموردن ارزاك برسنهك آيونه قيد
اولشدر .
اوجوشى ، دورنجى و باشنى اولوب
سولو بوز طاقى قازانلر :
فاق آق شمس الدين نونه سندن ۱۶۸
جودت ، ميركون نونه سندن ۵۹ خاله ،
استانبول ارزاك ليه سندن ۳۴ محمد
نجوان افنديلر .
بر كتاب قازانلر :
آقره ارزاك معلم مكنى اوجوشى
صنفت طلبه سندن ۱۶ عثمان جاهد - ميركون
نونه سندن ۲۷۳ ازطرقل حنين - باشنى
سندن ۱۰۸ فسيح خاص - استانبول
تجارت مكنيندن كتمان - استانبول
ارزاك ليه سندن ۸۸ احمد ك افنديلر .
ايكي آياق آيونه قازانلر ديكر لسه ده در -
دقت :
برنجى قازانان افنديك هويت
ورقهسى ايله اداره خانمزم مراجع
ايشى ككتاب وصولو بوز قازانلر ك
كنديلرى مراجع لايحه دكلرى قديرده .
ارساليه ايچين اون عروش بوسته اجرنى
كوندرملى لازمدر .

۱ - نجه صايدى بلمه در آرمالار برك
مى
۱ - زده صايط من باقاسق نيكت
كبرنى وچيتنلردن و بر ايكي نورو دالمن
حاصل اولان قياچيك و زونى كورد .
۲ - غازمه (مى) ، غاز) ، (زاده) در .
۳ - بوزار لافرى ده صافدن صونه ،
صونه ، صولن صانه (شكلى ۱) ده نومرو
اوقرله كوسته بولدىكى كى صيره الله حرمت
ايتيرورز .
۱ - نومردى بو اولاق ۷ نومرويه
۲ - ۶
۳ - ۳
۴ - ۳
۵ - ۷
۶ - ۱
۷ - ۲
۸ - ۲
۹ - ۲
۱۰ - ۲
۱۱ - ۲
۱۲ - ۲
۱۳ - ۲
۱۴ - ۲
۱۵ - ۲
۱۶ - ۲
۱۷ - ۲
۱۸ - ۲
كچاز و مطاب حاصل اولور .

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹

صاحب و مسئول مديرى حسين دومير آرى
مطبعه احسان و شرڪسى

بياتقو قوبونى : ۱

چانهجه ورامايلر بوزن هيج برنى كسكه حالت بوردر .
بالنك بركاغد اوزرنده لغرافى باوب ايدمات و بومق
و مسوره بوزيله كوندرملىلر . (بوزونلر كيمك
جوازل منير مكيلدر)

آراما
چانهجه
قوبونى

نسخه ۳ غرورد
شماره ۱۱ کانون اول ۱۳۴۰

هافنالیق رسمیلی غازه تهمیز

پریشینه کونکای نشر اولونور چوق عیاره تهمی

آبونه شرطلری:

اعلا کاعفدل ۲۵۰ ۵۰۰
اوزه کاعفدل ۲۵۰ ۴۰۰
علی الما کاعفدل ۸۰ ۱۶۰

وجوه ایچین ایق ۴۰ غرورد
اعلان شرطلری مهورلره
نوشونور.

بونسخده

نهل وار؟

اورره وراجعت محلی:

باب عالی جاده سی (رسنه فوطو -
غرافخانه سی) قازیشنده
دائرة مخصوصه

هر خصوص ایچین مدیریت
سراجمت ایتملی.

چوچوق سورى

— لطيفل —
 دوشونمش آتما ناصيل ؟
 آتته — (اوغلوته) اوپورا ، قوطلو .
 دهكى بوتون شكرلىرى بهمش ، بيشتر مشك ..
 چوچوق — جانم آتته .. او قادار حق
 شكر دن ناولور ؟
 آتته — هي هيج كوچوك قاردهشكى
 دوشونمه دهكى ؟
 چوچوق — دوشونمه زمى م ..
 شكرى بهركن اودا نمانا غنلمده ايدى . كاپر .
 ده اورتاق اولور ديهه تودوم باطلا بوردى .
 (دويورمه قى شرطيله !)
 قادينك برى قرقى آشمش فقط كم
 سورسه اونوزدن بوقارى چيغمازمش .
 پر كون مانظارا كي خيزلى بو بوين قيزينه
 باشنك قاج اولدوغى سورمشلر .
 — والدمه دويورمه قى شرطيله
 اون يش ! ديش

بلكوز ساحل

هنده تانك

رسولى حكايه

آتامشلردى . همن فهري چيقاروب
 آچدى . بو ناكهاني شيا شوراده بوراده
 قالان سوك فازلرى ده تور كو توب قاچيردى .
 بولوندوغى يزدى معايه ايتدى . بوراسى
 دار و طاش ديوارلى قوبو كي به يزدى .
 ارتقاسى دورت بش مترون بولوبور .
 زمينك قظرى ايكي اوج مترون كجمه
 يوردى . ديوارلر جام كي بر ماده ايله
 سيواغشدى . اوستنده تك بر ده ليك
 كوروله يوردى .
 بوقارى طيرماوب چيغمه امكان
 بوقدى . وضعت جوق تهلكتلى ايدى .
 زوالى معلوم ! . بوبوك برامل ايله بورابه

ذكأن بك بو نرك قاره اولدوغى آكلادى .
 فنا حالده تيكسندى ، قنرمت ايتدى .
 صوكره چيهورا بو نرسته غلبه ايتدى .
 حر كتمز دورمه چالاشدى . بلكه بو
 پس حيوانلرك بر قاندمزى دوقونوردى .
 شه كيمده اويله اولدى . قازمه ، ذكأنى
 بلك ايلسه زى ايله اونى صم سيق طونان
 ايليرى ده كيرمكه باشلاديلر . بو هيجانلى
 و غريب فعاليت چوق سورمه دى . بر
 سورى ايرى قازمه نك ديشلر آراسنده
 ايلر ديديك ديديك اولدى . ذكأن بك
 مدهش برشدله سيليكيندى و اطرافندى
 حشارلرلى قاچيردى . آياغه قاندى .

قادر كلد كند صوكره شودار واسراراتنكيز
 قوروده توله جكمى ايدى . جسدى ،
 ده اشيميدن هم ايدن قازمه رضياقتى

آراق قورونوشدى . ايلك ايشى جينى
 بوقلاق اولدى . چوق شكر الكتريفى
 قنرى ايله بوبوك سوسوتلى چاليسنى

امتحان اوداستده

معلملر يزدن حقى اقدى نومرولر يزمى اوقوبوردى .
 — ۶۴ كال ۶۶ لامع اقدنلر هادى خالم امتحانه .
 كال قوبى ووردى . ايجردن برسس (كيريكير) دييوردى .
 هرايكيم زده ايجرى كيردك ايلك دفنه قرآن كريم و علوم
 دينيه درس لر دن امتحان اولاققدق . كال آرا صبرا
 كك ليور و اكيلشارى چيقيوردى . بنده ياكلش سزجه اوقودوم .

برياز ساحى مزارلرك بيقيق ديوارنده
 ايكي كنج قيز آكلادى . ديكن وقورومش
 اوتلره ستر ايدلش خراب مزارلر
 آرمه سنده سكوتيه بوروديلر . هرايكينكده
 طورنده استمعال واردى . سانگر
 شى بشير ايتك اوزره عجه ايدى بوردى
 ده . سامان . ايليكى ياد نظره بلى
 اولان بر مزار اوكنده حرمتيه دورديلر
 قاهره مزارلر باش طرفندو و نيجد اياق
 طرفنده ديز چوكشردى . اينكينكده
 يكدى كيريه باقق جاسارى يوقدى . قاهره
 متانى طولايلاق كوزياشلى آرمه سنده :
 با . . . سو كىل باهجم . بو صباح
 سى هر زمانكى كي يك ما بوس و مضطرب
 زيارت اجه بورز . بوكون ناهه كوزياشلمز
 آرمه سنده رده مسرت دامالارى واردر .
 مزده باهجم مزده . . .

سن قهار سونكولى ايله آخاجه
 قتل ايدنلرك بيكلرجه سنى بز تولدوردك
 قهر ايتدك سنك بر دامه قننه مقابل
 بيكلرجه آخاق كرتدك . و وحك انتقام
 حداريله سونديكى كوربور كيم .
 سون . باهجم سون . هينى دفع
 ايتدك . آيلرجه بنكمزى كيرهن
 آخاقلارى بر كوند قانلر ايجنده پارچه لاق
 قوودق ، آندق . قهر ايتدك . انتقام
 حشارك قارسين . سنك بر دامه قننه
 مقابل آلدنيمز قانلر دهآ آزدر باهجم
 انتقام انتقام . كيمكيز كرم زوالى
 قيزنك و بچاره اوگوز نيجدنتك انتقام
 حشارى سونجهك . آرتاق اونلرلى
 اديا مزارلر قننه قننه ايله حك .
 قاضى كوى . م . ط .

— يكن استعد —
 زوالى نيجد ، اونه دنرى سراقى
 موجب اولان بو حكايه كوز باشلرلى
 آرمه سنده ديكه بور ، بد بخت باهسك
 اضطر اياته كوچوك ايلكن اولسون اشترك
 ايدمه ديك ايجون شمدى بك نوزولوبوردى .
 قاهره مندلى ايله كوز باشلرلى قورونمه
 چيشتيرن سورينه دوامه !
 آه . . . قارداشم دييوردى مفكرمه
 صاحب اولوبده كوزلرلى ايجيديم زمان
 كندى بر باهيجى يتاقده بولدم .
 اطراف غلبه لك ايدى . صوكران
 دوقور اولدوغى حس ايتديكم بر ذات نى
 معايه ايدى يوردى . نيجد . . . ايشته
 زوالى قارداشنيك . . . قاهره حكتك
 كوكننده كيرلى يونان چيزمه سنك ظلم
 خنر سيله بر جريشه آچلمش و بر ايكى
 كيك قيراشدى . بن اضطر ايدن قرياد
 ايدى يوردم . بر آراقى سن و باهم خاطر به
 كلديكيز . صومق ايسندم . نى اشغال
 ايتك چاليشديلر . حس ايدى يوردم .
 قان برشى قابى كيرى يوردى . غير ارادى
 باغيردم .
 — باهجم ، باهجم .
 نى اوكا كوروريكز چاقوق اوليكز .
 هم رجا ايدم نيجون سكوت ايدى يوردم .
 باهسى ، باهسى ايسه يوردم .
 بورفادم آرمه سنده قولاقيرمى هر آن
 نيز ايدن بر صدا :
 — زوالى اوگوز دييوردى .
 اوگوز . . . اوج . . . زوالى نيجدم ،
 خنر بهرله يش اون غروش تروى سونكو
 باهمنى تولدبر . شلردى .
 وز . . . زوالى ، بد بخت قرده شم
 اوگوز ، قاشدق . . .

اورنگری جامعی

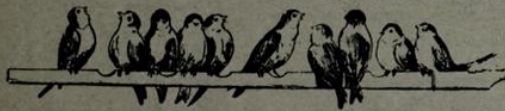
سوکلی غازه‌تمیزه

غازه‌تمیز یم ایچون بر چیچک
اویله کوزمل بر چیچک که روزگار...
باز ، قیش دیمز دایما اونی آرار
بندہ اونی پک چوق سوہن کلہ پک .

غازه‌تمیز بزه چوق شی اوکره تیر ،
اونک رنکی زیم ایچون آینادر .
هب روحلری بر آزاده قاتایر ...
عامک لطیف چهره‌سی کویستر ...
جمهوریت چوققلری کلنکر

غازه‌تمیز بزی سهوسین ، اوخشاسین .
بزم ایله حیات سورسین یشاسین ...
بیراقاسین اونی بوکون آلیز .

شاعطانی نومه‌سی اشعی صنف‌مالمه‌سندن
(۴۴) نوسرولی
فریدون

کوجوشککله : حسابده قوتلی ایش .

اسرار انگیز کوشه لرندہ

ن ن ن

مکتبلرمدہ کوندر بروه چ بر مصر فدن قاجانام .
چوجوق — باہاجم . ایستہ سہ کنز
سزکله همهن بر مہشلہ حل ایدم . بن
پونا مع الممتونیه کیریشیم .
بابا — آمان اوغولوم بن مشلہ حل
ایدم . بیلورسکک چوق محصلیم بو قدر
ومکتبیدن جیقالی ده خیل سته اولدی .
اوزماندیردی بویله شیلرله مشغول اولامدم .
معمانیه برکزه سنک مشلہنی آ کلایم .
باشادہ کنج مکتبلنک آنسی
سوقرایہ بر تاپاق فاصولیه کتیردی وبوت
قیزارتمہنی تاباغلوک پانہ قویدی . چوجوق
دردحال مفروو بر وضعیت آوب :

— ایستہ مشلہم ! . دہدی . سور بیوردم .
شوماصہنک اوزدینده قاج تاپاق وار .
بابا — کوزلم آلدایم اوزورسہ ایکی تانہ .
چوجوق — خایراقدم . نام اوج تانہ .
بابا — ناصیل اولور ؟

چوجوق — بسبیط . . برکوجوک
عملہ بونی میدانہ چیقاریر . . ایستہ :
قیزارتمہ تاپاغی بیر ، فاصولیه تاپاغی ایکی .
بیر ایکی داها اوج ایدم . مشلہده حل
ایدیش اولور .

بابا — حقلک وار اوغولوم . . دوغریق
شیددی تاپاقردن برنی بن ، دیکرینی
آنسہنک بیسجک سنہ ده اوچونجی نی
آلیرسک . .

بندر بوقرار اوزرینہ تاپاغک برنی
کندی اوکنجه کدی دیکرینی ده زوجہ
سنہ ووردی . چوق قوتلی حساب صاحبی
اولان مکتبل پکده صورتی مکتبہ
مکتبہ قورو مکتبہ کدی .

آدامک بری پک آز او قومہ ویازمہ
بیلور فقط چوق چالیشیور وقازاچینی
ای اداره ایدیردی . بونک ایچین اوله قجه
رفاه حال صاحبی اولش وبرنجک اوغولون
تحصیل ایدیرمکه عهد ایش اونی تحصیل
چاغنه کیرمز کیرمز شہرده مکتبہ
وورمشدی . کندبسی کویده او طورو -
بوردی . مکتبلرک تمطیل اولدوغی بر سر ایدہ
چوجوق برکون کویہ ، پدربنک تزدینہ
عودت ایشدی . آنا و بابا چوجوق قیرتہ
نہ ا کرام ایدہ جکلرینی بیله مہ بورلردی .
آرادن بر قاج کون کچمشدی . برکون
اوکنجهکی ایشاندہ بابا اوغولونک معلوما ،
نہل مکرمدیکسی آکلماک ایچین بعض
شیلر صورتمہ باشلادی :

— اوغولوم . دہدی . مکتبہده چالیشیو .
رہبیسک ؟ . بیلورسکک سنی اورایہ بوش
وقت کچیرمک ایچین یوللامدم . . سو بیلہ
باقیم نہل اوقوبورسکیز ؟

چوجوق — برچوق شیلر باہاجم . .
م چوق قائدلی شیلر . . مثلاً نورکجه
قراش ، یازی ، صبر ، املا ، تاریخ
جوغرافیاء طبیعت تدقیق ، هندسہ ، حساب .
بابا — حسابی ؟ . اوج . . نہ اعلا .
ایشته حیاندہ بیانسوی چوق لازم اولان
برشی . یوہ فاندہده برنجیدر . دیکرلری ده
مہم در آما . . ایلاہ . .

چوجوق — باہاجم . . بن حسابده
چوق قوتلی م . . ایشانی ایسہ کچن امتحاندہ
حدا بدن برنجی اولونمدر .
بابا — آفرین اوغولوم ، آفرین . .
بویله دوام ایدرسکک سنی داها بوکنک

قورقدیلر . ہر آلتندن چیقارکی چیقوہون
واندہکی پاراق ضیالی فہرہ اطراف
آیدنلاران بوخارق المادہ مخلوق کیندر ،
نہدر دیرہ حیرت لر ایچندہ قالدیلر . لاکن
ذاتی بکک طاقی سنی وچہرہ سنی
کوروچہ سوک درجہ نمون اولدیلر .
ایکینسک دہ باغری جوزولدی . ہر اوجی دہ
مسرتلہ قوجا قلاشدیلر . سوکرہ ہب
بردن چالیشمہ باشلادیلر . دیواری بر
طرفدن اویو بورلردی . بوچالیشمہ پک
چوق زمان سوردی . قوملری شیشیور
طاشلری سو کو بورلردی . بوسورنلہ بر
قاج دیواری دلوب کچدیلر . سوک دقہ

رد واردن ایکی طاش چیقاردقلری زمان
خفیف رھوا جریانی اولدی . عمیطلرندہ
خفیف ، طاقی برسرینک حس ایشدیلر .

اولہ جقدی ؟ . فہرلہ دیوارلری تدقیق
ایشدی . بالکنز بر طرفدہ کوجوک بر
چالراقق کوردی . همهن صوصتلی جاقی
ایله اوچانلاخی اویوب کینشتمکہ باشلادی .
دیواری دلہ سیرسہ قورنولہ جفتی امید
ایدیوردی . کوجوک بر کچید اجبیلک
ایچین اوزون مدت بوتون غیرتیہ چالیشدی .
کوستبک کی دیواری طریہ قلادی .
تہایت دوامی چالیشمسینک مکافتی
کوردی . بوشانہ دہ غر بر بول آچیلدی .
اونہ طرفدن میرانیہ بہ ہنوزہ سسر ،
شکایتی اینتیلر کلککہ باشلادی ذاتی پک
بوسلری طاییدی . پیتیشلک زنداندہ کیلر

کندیسنہ آرقاداشاق ایدم پاربا واوغلی
ایدی . همهن آجدینی دلیکدن کجدی .
اوتہ طرفہ جیتنجه ہندلر فنا حالہ

— کال ااندی افعال مکلفین قاجدر ؟
کال سسزجہ دور بیوردی . سو بیلہ اوغلم شاشیرمہ . او بنہ اوکنہ باقوردی
بابا سوردی :
— سز سو بیلک لامع ااندی :
— سکر د ااندیم
زوالی کال قیزاروب بوزار برکن قرآن کریم خواجہ من میز بکلرہ :
— ذاتا بو ااندی درس لر نہ هیچ ماہدی دردنجی صیفہنک برنجی سوتندہ

دنیای اطرافنده

مع الاسف بو مغاره نك بر قسمي صولوك تاثيريله ييقلمش، چوكش و قابلمشدر . بو حادنه بر بازار كوزنك آقشامه تصادف ايشش و اكر بر قاچ ساعت اول وقوع بولسه ايشش مغاره ق زيارته كهن بيكلرجه اولمايئتي ادما ابديورلر !

سباح نه زيله جك ، اعاش آلتنده قاله جقمش . بعضي امرضايلر دنياك الك كوزنل مغاره سنك كندى مكلكتن بولونديني اوستراياليده مغاره نك او قدار كوزنل اولمايئتي ادما ابديورلر !

بو كتاب رسمده كورولديكي اوزره بر آدم بووندن داها بو كسك . قاليئني فرق ساتم آغريلئده (۵۱۷) كيلودر بونا قايق اوله رق بر مشه نغمه سى طلا قيلمشدر . صحيفلرئ يياش كاغده دن در . كتابلك بردي اولان بو قوسقوجه جلدن داها بوبوك برجله داها وارميدر . شيميديه قدار الك بوبوك كتابك امرضاده اولدوغئ ايشيدسيوردق عجاها نكي سى بوبوك ؟ . . .

اوستراياده :

دنياك الك كوزنل طبعي مغاره سى — غربي اوستراياده نئ (پرت) شهرينك باقنلرئده بولونان طبعي مغاره دنياك الك كوزنل مغاره سيدر . هنوز يريمئ بش سنه اول آجيلمشدر . طولئ اوچيوز ، عرضئ سه كهن ، بو كسك يكي يريمئ بش متردهن بارلاق ايستالاتيئلرئ ، قايقلرئ ، بهر آئي نهرلرئ ، عكس صديانئ خلاصه هر كوزنللكي جامعدر .

اسوجه :

دنياك الك بوبوك كتابئ — حرب عموميدهر شيشك آلت اوست اولدوغئ بر صيراده اسوجيلر كاغديئني صوك درجه ايلرئ كوتوردلر . بوكون كاغده استحصالئنه

اسوج الك باشده سويله نيور . اسوجيلر كاغديئنه كي قدر تلرئني كوسترمك ايچين اولسه كرلكه (استوقهولم) ده دنياك الك بوبوك كتابئ وجوده كتيرمشلر .

چالينمايئدي دييوردي . ايكنجئ اولاراق تاريخ جغرافيدن امتحان اوله جقدقئ يميز : — كمال افندي فرانسه انقلابئ سويله ييكلر . كمال اورانسك هيچ بوزنه بيله باقماش دئ . بيلمه بوره مسك سن سويله لامع افندي . جيئني دقتله آكلانئم آفرين اوغولم .

— كمال افندي اوروپا نك نهرلرئ آكلانئكز ؟ كمال ككليلور و افندم او درس ده خسته ايدم . دييوردي

— يا اوله يميز ؟ سن سويله لامع افندي ؟ اولنه ده اعمام ايدم . اوچئني اولاراق حساب هندسه درس لرئدن اولاجقدق . كاله برافض باعئسى سويله دي بايامدي .

— باناسويله دي . بن ده رفايئت دن صيفدم زورله باييديم . يميز : — كمال افندي دائره نه درلر .

— نه سلوت ابدييوردي . بانا صوردئ . بن بابل كي سويله دم . يميز كيلولور ، كمال زوالئ كمال حنينچيرقئر آراسئنه امتحان اولانئدن جيقييوردي .

— كوجوك آرقاداشلر يازيمك بورانئنه كلكيكم زمان ايم اوسناماز رحاله كيلور . وجوده نيتورور ، قولانلرم اوغولدايور

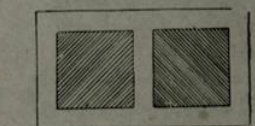
باش دوئيورور ائيدمكي قلم بيله دوشوبور . و او آجي خاطر من يازمق ايئنه ميبور . . .

داود پاشا اولنه مكلئي قسم تلر برجي سنه مكللرئدن

بوع آرماجه و بيلمه جه

۱ — هانكي پاشا ؟
۲ — شكاهه كورديئكئز كي مربع

شكاهه ايكي بجزه وار . بونلرئ نئي ، بويو ايكيئنه مته . مضلوب اولان بو بجزه برك ساحة سطحه سى ياري ياري به كوجونلك . فقط او شرطه ، كه عرض و طول . ايكي بتر اوله جق : ناسيل اولور ؟ حل ايدن لرئدن رنجئ به برقيستال ياري طاقئ ، ايكنجه سى آئي ، اوچونجئ به اوج ايلق آونه من . اوچئ به قانار برز كتاب اللجئ به قدار مختلف هدير . بوزنجئ به . آر ايكنجه مئزون برز اعلا كاغدي (غازده ميژ) هديه ايديله جكدر .

صاغده كي كول رنگئ لوقومئف ماقصه كيرمه و سولده كي سياه لوقومئف و واغون صافه كه چهر . كول رنگئ لوقومئف ماقصدن چيغاز وسياه واغونئ آوب صوله كچر . (شكل ۲) ده كي وضعت حاصل اولور . تكرار :

سياه لوقومئف ماقصه كيرمه . كول رنگئ لوقومئف آرقاشئنه كي سياه واغونئ ايتريك كول رنگئ واغونه قدار كيدرواوي آوب صوله كه چهر . سياه لوقومئف ماقصدن چيغوب صولده كي كول رنگئ واغونئ آوب

وصافه كه چهر . (شكل ۳) ده كي وضعت حاصل اولور . تكرار :

سياه لوقومئف كول رنگئ واغونئ ماقصه صوقاز وسياه واغونئ . لوب صافه كه چهر . كول رنگئ لوقومئف ماقصه

كلوب كندئ واغونئ آوب صوله كه چهر . (شكل ۴) ده كي وضعت حاصل و نتيجه ده آلدئ ايدئش اولور .

حل ايدن لرئدن قرعه نتيجه سنه ده : برنجيلكي مه رماه قئز مكلئندن ۴۷۴ صائمه خاتم .

ايكنجئ يلكي استانبول ارلك ليه سنئندن ۲۰۷ احمد زهت افندي .

اوچونجئ يلكي قشئ كوي سائزئال ماموره لرئدن فخر به خاتم

بشنجيلكي ارلك معلم مكلئي معلم لرئدن هارون الرشيد بك كرئمه سئ نسرئن خاتم قازانمشدر .

برز كتاب قازانلر :

غازئ عثمان پاشا اورئنه مكلئندن ۳۶۵ مدحت — بورسئ قئز معلم مكلئي ايكنجئ سنئندن ۱۴۳ محوره — فرديگوي آئي شمس الدين نمونه سنئندن ۲۴۹ مقبوله .

ديكر قازانلر :

طرسوس اورئنه مكلئندن حسن عادل — طرخان هده غازمه لر بايي نوتوجئ محمد افندي واسطه سله احمد توفيق — فرمئ ارلك معلم

يكن نسخه ده ايكي ايلق آونه قازانلردن مايد —

بحره موزيقه كنجلر مكلئي آلتنجئ سنئندن (۵۳) يوسف كافي برغمه ده

نجياردن يكيئنه رلي حسن فهمئ افندي افندي مخدومي ح . جمال الدين — استانبول ارلك ليه سنئندن (۱۹۲) محمد غياث

الدين — قسم ئاني رنجئ صنف ايكنجئ سنه ده (۲۴۳) سعاد ناظم — (۲۰۷)

احمد زهت — (۲۰۸) صلاح الدين — ميركون نمونه سئ دورديجي صنف طلبه — سنئندن (۱۵۲) محمد سزئي — بشنجئ

سنئندن (۲۶۷) اسمايل سباح الدين — اورئنه كوي دارالايئامئندن سليمان شكيب

— اورئنه كوي دارالايئام مكلئي مآذن لرئدن (۹۴۷) بهاء الدين — (۷۲) فردي رشي افنديلر .

۲ — جئ صايرده كي بيلمه رلي و آرمالار .

باز برك هئ :

۱ — زسي نه رسيئنه چاوور سركئز

بكيكئري كورور سركئز

۲ — (جمهورئ) ، (جوهر) ، (نور) .

۳ — (شكل ۱) ده كي صاغده كي قطارئ صوله ، سولده كي صافه كيرمك ايچين شو مانه و رلي يليم :

آرماجا بيلمه جه ۵ جئ نسخ و قوبونئ

صاحب و مسئوله مديئ حسين دومير آئي مطبعه احمد احسان و شرڪائى

بياقو قوبونئ : ۲

بيلمه جه و قازانلرئ بئدن هيچ برئ كسبه حادئ بوندر . بانكئ بركاهه اوزئنه قرقطاي يارب ايدماك بوره مئ و مسوزره اورئنه كورديه ايلور . (قوبونئز كه چكك جواللر مئتر مكللرئ)

نومرو ۶ - سنه ۱

نسخه ۳ غرورد

پرشفبه ۱۸ کانون اول ۱۳۴۰

هافنالیق غازه تهمیز

پرشفبه کونلر نیشرا اولونور چوق غازه تهمیز

آبوره شتر طبری :

اعلا کافندی سهک افغابلق
۳۵۰ ۰۰۰
اوزنه کافندی : ۰۰۰ ۰۰۰
علی العالی کافندی ۱۶۰ ۸۰
دوجونکر ایچین اوج ایلی ۰۰ غرورد
اندان شتر طبری مامور تهره
نومبر ۱۹۳۰

بونسخه ده

نهل وار ؟

اداره و مراجهت هنی :

باب عالی جاده سی (رسته فوطو -
غرافخانه سی) قازیشنده
دايره مخصوصه
هر خصوص ایچین مدبرینه
مراجعت اتغلی .

بوچولق سولهه ای (شهر) - هندستانک ازانکیز
کوشه لرنده (رسول ککابه) - خیره امک نیجه سی
(رسول ککابه) - دورت بوچوق ساهت بالقی قازنده
(حکابه) - عقرب - لطیفه لر - امتحان آنکه تهری -
دنیا اطرافده - بیلده حال ..

هندهستانك اسرار انگیز گوشه لرده

ن ن ن ن ن

آندمك قنچك كوسته رديكي بره صافلاندي. شيددي بوتون اوخزينه لر قنچك كوسته رديكي برده در . . . آزيق هر ني آكلاشيمش اولوبوردى . ذكائى بت كندى ودوقور (قارل برونستنه) . طامبارشومنلر قاتلاوب جينه برلشد . بردى . بودوقور كده عني ايش ايچين اورهه قدارلديكي وحقيقى تاما كشف ايتديكي آكلاشيلوبوردى .

دوقور (قارل برونستنه) بوخزينه . نك غصب ايدلمه سي ايسته مش (موراپور) دن كيتريكي ايش اون آدمه ايشه باشلامش فقط ذكائى بلك نحرپاني باشلامش برطوقا حاضر لاشم و آداملرني لحدله برلشدرمشدى . وقمه بكون سوكرسي بيلديكمز طرزده حيران ايشم وييلديكمز كي دوقور (قارل برونستنه) دوشوب قاقسى باطلامش ، اولمشدى .

ذكائى بك خزينه مك بولوندى بره كردى دهيمر حسنه قارى سوكدى ؛ قيمتدار طاشلرى ، آتون ، كوموش مزيناى بولدى . فقط هيات . . . هندستانه حا كپولان انكليلر بوتون بوخويه اى ، قيمتدار طاشلرى ذكائى بكدن استرداد ايدى . زوالى تورك طائنه خزينه مك بيكده بيله قالماي . فقط ملكه تقه بوپوك برشرف قازانديرش ، آمارعنه علمنه بوپوك برخدمت ايشمى . ذكائى بك شيمدى برليه مدير برده وهندستانك اسرار انگيز گوشه لرده اجرا ايتديكي نحرپات ونديقانسه طائ بوپوك پراثر بازمقده در .

- سوك -

معنن لحدلردن برنه باشى چارپمش وقفا طامى داغيلمىشى آدعجزده هيچ بر حيات ارمى كوروله بووردى . ذكائى بك

بوچه اولشخصى ممانه ايچين ايلملرني آجدى . قلبى ديگه كدى . فقط دورمش اولدوغنى كوردى . آدعجز آرتيق باشا ماپوردى . كنديسنه اسير ممانه سي بايان بو آدمه م قابل بر حر كنده بولونمى ، اونلردن برينك جيلرني آراشدرمى طبيعى بولان ذكائى بك تولونك قويمندن

جوزداسى جيقاروب آجدى . ايچندن دوقور (قارل برونستنه) . طائدر بر چوق كاغذ لر جيقدى . بوتلر ميانده برده پارشومنه وازدى . مهن اونى آلوب اوقودى . كندى باشنده پارشومنه قارشيلاشدردى . اوزمان بوپوك بر حقيقى ميدانه جيقاردى . ايكي پارشومنه ك مخوانندن نتيجه اعتبار بيله شوچيقبوردى . د تره دور بوس سلطنتك اونوزنجي سلاله سنك اوك مشهور حكمدارلردن آقبارا نودا زمانده بايخت الحاق راجاسم لايك نهيدى آنتنده قالمشدى . اووقت بوتون خزينه لر بو طاپورده كي بوپوك مظهر و آداملر . بنك اوپودوغى (مقدس محل) . كتير بولوب (سيوا) دينلن دورت قوللى هيكلك

آغير بوغوچو هوادر حال ده كشمىشى . ذكائى بك اولاديشارى ني ترصد ايتك لزومى ايكي هندلى به بيلديردى و كندى آجيلان ده ليك باناشوب اختباطه باقدى . بوپوك بر سالون كورونوبوردى . اوپله بر سالون كه خرابه ده ايلك كردنكري سالوندا داها كنيش وداها ز نكبن . . . سالون بيزلرجه آلكتريق لامبسى ايله آديلانمش كي آدينلقدى . اوزنه برده دورت نوشلى ايشله مى برپوك كه سد

واوستنده دورت قولو سپاه دوعرو اوزاتش بر عجائب هيكل وازدى . بو هيكلك براننده حرب وتولوم نشامسى اولان بر قنچ بوپونوبوردى . اطرافنده عصرلردن برى اوراده اوپويان آداملر طوبلانمشدى . (آقباراتودا) نك خزينه لرني اونلر محافظه ايدوبوردى . ذكائى بك كندى كندى : ه شيددى جديته بورقيلرله اوغراشمقلم ايجاب ايديبور . فقط . . . دركن بوتون دوشونجه لرني آلت اوست ايدن آنى بروقه اولدى . هيكلك قارشينده كي اختيارك بولوندىغى يه بوپوك بر اوله ايله چوكدى . هر طرف سارسيلدى . هيكلك اطرافنده طوبلانانلر فورقو ودهشته قاچيشديلر . ذكائى بك سالونه آتلاي . هندلرله اونى تعقيب ايتدى . چوكن بر كپانه كندكري زمان آشاغيدن كيك كيبك اينايلير دويدولر . ذكائى بك مهن امداده قوشمق ايسته دي . اوراده اونوتولمش بر ايله آشاغى سارقدى . نهايته واصل اولدوغى زمان يه برده اوب اوزون باش بر آدام كوردى . دوشوركن

بوپوك سويله مه . . .

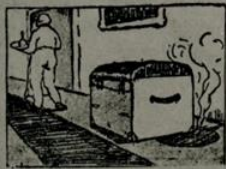
كچن جمه آنته مه كزمه ك كندم به بر چوق قوشدم ، خوبلا دم تورلو چيچك طوبلا دم صوكرا قوروبه كندم قوشلر يه سير ايتدم هينى طومش بر هوا نونوبوردى بوينا دوعروسى با ايترمدم سسلفرني بكندم بزده بويسك برده دن باشلايوبردم هرن حاص به حقلم باشلايدلر كوله به يينه چيقدى قائم فقط هيچ آلدبردم دده يم : ه م . . . كوچوك قورماز ه قوشلر . . . بانا سز بر آرز ه باقن باقم هله ه بن هيچ كدم كوله به . . . سوزومى بيشرمدمن برسس مهن توبه دن : ه آمان نه ده نكف شى . . . ه نچين قيزلك كوچوك به ي . . . ه سسك چيركن و السلام ه ده زمى . . . بر دن قائم قيزدى ترسه فوندى دنيا آتش كوروندى برددن قوجان بر طاش قاوپ . نه كوز و نه فاش ده دم و فيلانم اوزه لر يه آندم . لاكن قاناد آجديلر هينى اوچوب قاچديلر بزده آرقانلردن سير ايتدم حيران حيران كچنجه ايلك شاشينلق دده يم : ه آليق آليق نه دورورسك بودالا بشارندن قووالا . . . اونلر اوچدى ، بن چوشدم ترل ايچنده قوشدم فقط تام باطلاشركن نونومه چيقدى بردن پك قورقونج بر اوچوروم قوشلر باشلاي قوروم صانغه به بانا

عشق اولسون داپاناه . . . ايچمه آتش دوشدى جينلر باشمه توشدى فقط آلدن نه كايير . . . قوشلر بيله اكله تير بعض اسانه بويه . . . صاقين (بوپوك سويله مه . . .)

خير سزلفك نديجهمسى

حسن كنجدى ، دنجدى فقط چالشمه ني هيچ سوزدى . حاضر يك ايچين باره سي ده بوندى . . . برلوقته به كيرمه باره لازيمى او صاحبه هر آي او كيراسى ويريك ايجاب ايديبوردى . آليه باره ، چاناشير باره ، قومه باره واطمائل هر شى باره ايسته بووردى . حسن سيبه ماله كورددي خيبر سزلك

عقرب

ثور و حنك چسندن بر حیواندر .
بمکنی شکاری طونقی ایچین قوللاندینی
قیصقاجار بلایستاقورده زمردهده قوزایینه
صیق صیق باغل اولان باشیله اوئندن آراییله .
تلهکلی برسلاخ اولان قورون حلقوی در .
قورونغی تشکیل ایدن پارچهلرک آلتنجیسندن
زهر وارد . او ، بزهری ایکنسنی
باطیردینی زمان پارانک اوزنه بو شالیر .
عقربک منسوب اولدینی (عنکبوتیه)
فصله سنده کی دیگر هوا نازلر زهر کیسهرلی
ایسه آغز لاندیم .

عقرب بک اسکی زمانلاردن بری تاریخ
طبیعی تخلصلرک نظر دقتی جاب آتیشدر .
لاکن آتیاق عصرده تیردرک بو حیوانک
زهری وفالده کی تأثیری تدقیق ایدیشدر .
پارانک اهیمنی سو قان حیواند باشنه نوسورته
حصوله کنش اولمائه کوردهدر . ایکنه
بو یوچک بر داماره تصادف ایدم . زهر
داملاسی قانه قاریشیرسه پارا تولدور می
بر حال آلیر . عقرب ایکنسنی فایت
مامرانه قوللایر واکتزا عینی قنله بایکی
دفعه پاتیر . چوقده حسور بر حیواندر .
کندندن قویسنده صالدر بر . اکثریته
کیجه لری دولاشیر .

یاراسنه قارشی ایبلایق علاج در حال
پارانک اطرافتی سفاقرق قانک آقسنی
تأمین ایتک بر قرغزین دمیرله یاخوده
(نیرتار دارران) له داغلامقدر .

(باهامک آرابهسی)

آرابا ساحی زکنین بر آدم ، بر کون
آرابالفتنه کیدم . آرابا جینک چو حونجی
باشقه چو حونجی طوبلاش آرابا کلاچینده
اوبنار بولور . چو حونجی آرابا صاحبه هیچ
اهیت ورمه من ، اوده حدنهته چو حونجی غه سورلور :
— بی ییلدی کیم ؟
— نندن بیلمه ییم ؛ باهامک آراباسه
بینن اقدی دمکیسک .. ؟

ایکی چو حونجی آره سنده :

صمیمی بر تویسه

— بوکونسنی بکسومجیل کورویورم .
— سن نیم برده اوله ک تلب تلب
صیجراراسک . بک باهام بو آفشام (شکرچی
علی غالب) بک قاریقهسی معمولاستندن
بر قوطو اعلا شکرله کنیرمش .

— قاردهشم ! بو قاریقه زرده ؟

— ازمیرده شکرچیلر ایچنده ۱۴ -

۱۳ نومروده (شکرچی علی غالب) -

— یازیم اوقه شکر ایچون اوابه کیتمه لی ؟

— کیتمه حاجت بو .. بر مکتوب

کونده رسه کز ایکی کونور کسپار شکر

الکزه کلیر .

(شکرچی علی غالب)

شرقک یگانه شکر و شکرله جیسی در .

دورت بچوق ساعت بالیق قارنده

قونغه حاقیردم . سو کرده بالیق قارنده
آچیلان یارینه قوشوب باشی چیقاردم .
اطرافنده اولاسمدن تورکن کیمچیلر
بو سفر بوسونون شاشروب قورقو ایله
شورابه بوبرابه قاجنه باشلادیلر . بن ،
ایتالیانجه اولهرق اونلری تطمین ایدم
سوزلسوله دم ، بر قضا به اوغرا دینسی آکلا -
تم . نهایت امنیت کتوروب ده لیکی کیتشه تدیلر
ونی چیقاردیلر . کیمده بولونان هر فرد
اطرافه طوبلانیدی . بی غریب بر مخلوق کی
سیر ایدیلور دی . تماماً جیلاقم .
آیچنده برده نیز دونندن باشقه هیچ برنی
بوقدی . برقات جاشیر و بر قات کیمی
الیسه وهر دیلر . بر قوردیلر ایچر دیلر .
استراحتی تأمین ایتدیلر . باشمدن کنجلی
بالیق قارنده دوشدیکمی تفصیلاتیه
آکلاندم . واپورک زهره کیتدیکی سوردم .
دوغرو ایتالیا ! ، دده دیلر . بولده هیچ
براسکله بده اوغرامه جقلمش . ساحل
آرتیق کوروغنه بوردی . مجبوراً ساحته
راضی اولدم . و نا ایتالیا به قادر کیتدم
کیمک قایدانی این بر آدمدی . و برهفته
سو کرده ادریمده بده ونه جکزی ایسترسه کز
برار دونم . ، ددی . در حال تشکرله
قبول ایتدم . باشقه نهایه بیلیرم . اون پارام
بوقدی . کیمچیلر قرمه چیتنجه باشمدن
کنجلی اعالیه آکلانمشلر . اوراده
بولوندوغز مدیحه هر کون بوزلرجه کنی
بالینی ونی کورمک ایچین کلدی . ایتالیا
(دورت بچوق ساعت بالیق قارنده) سرلوحسی
آئنده کونلرجه بندن ، بوسته دن یخت
ایتدیلر . برهفته سوکره ادریمده عدوت
ایتدک . کمی قایداسه تشکرله آرتلدم .
ساحله الیه لیریمی بر اقدینم بره کیتدم .
ایکی قانک اورنه سنده قوبدینم کی اولهجه
دورویوردی . خاطر لاد قجه حال کیتدم بیه
بوکا حیرت ایدم .

— یئدی —

ایچیندن بائین بر حاله قار ایچنده حسنی
چیقاردیلر .
ایرتی کون حسن حسنه تک پس بر
کوشسته سنده نوزلو ، دهمیر باقماق بجزه دن
باقراق آغلا یور و :
— یاری ! . سن بی عنو ایت . . .
دیوردی . . .

آیتلمش یمنی قورولمش اوله جقدم . لاکن
او بونی باعادی .
بن حرکتده اسرار ایتدم . نهایت
دایانامادی ؛ خومورده نهرق دیکیلدی .
شاقولی بروصیت آلدی . باشی ووجوبتک
بر قسمنی صودن چیقاردی . بالیق بو
وضعنده دورمی ده جوق ای ایدی .
چونک بر کیمدن کورومسی اختالی واردی .
نکمه ده اوله اولدی . سوکره مند
او کز دیکمه کوره بر ایتالیا کیمسندن
کورولدی . کیمتک باشی بالیق اوزمورنه
چویردیلر . بر صاندال ایتدیروب بر قاج
دقیقه ایچنده بالینی زینقینا یوب کیمتک
کوزکته سنه چکدیلر . کیمچیلر بولمه باغ
اولوب اولاندینی آکلایق ایچین اطرافنده
معاینه ایدیلور
ایتالیانجه قونو -
شو بولردی .
سارلی فایت
خفیف کایوردی .
ایتالیانجه بیلدیکم
ایچین قوشوشد
قیرتی آکلایوردم

بالینی پارچالامته قرار بوردیلر . ایسته او
زمان قورقنه باشلادم . بائی ده بالینی
پارچالارکن سفطلار ، بر طرفی کسه لر -
سه ؛ باغیرسام بلکه دیشارده کیر قورقار
وبالینی قله برروب ده نیزه آتاردی . بونک
ایچین باغیرمام . جیقار ، باطله لر ایله مکه
باشلاچی بولوندوغم برک تماماً اورنه سنه
کلدم . اطرافدن اوزانه ج بر بیجاغک
پانا تأثیری اولانمادی چونک بالینک
معدمسی کوچوک بر اودا قادر واردی .
قارنسه این بر بالغه اوزون بر یاریق
وجوده کتیردی ، ایچیری ضیا کیرمکه
باشلادی . باشم دونویور ، کوزلم قاراریور ،
بوغوله جق کی اولوبوردم . هواسزلیق
صوک درجه بی بولمشدی . بر دن بونون

بن بردهمه آزادها حیاتی قاب
ایده حکم بر غریب تلهکبه اوغرامد .
بر پاز کونی اولکهدن سوکره آبولغه
چوق اوزاق اولمایان بر ساحله بولونویور ،
ساکن ده نیزه بائیو ایدیلوردم . بر آراتق
بر آز ایلریمده ده نیزه قاریشیدینی کوردم .
آغزی تماماً آجیق جسم بر بالیق کورمه
دوعرو شایان حیرت بر سه غته کایوردی .
ساقینتی ایچین داهار بر تشبیه بولونان
او ، باغه قادر کلدی . ده نیزه کندیمی
اداره ایدم . بک بر وضعیتده دوشوشدم .
صول قاریشیدی ؛ کز دابلر حاصل اولدی
و بن بر سو کتله سله قایدم . کندیمی
بالیق آغزنده بولدم . قورلم ایلرده
اولق اوزره چه نهری آراسندن کچوب
نا معدم سنک
ایچنه قادر دور .
مقزین قایدم .
جسوق قازا کلق
بر رده ایدم .
اولا فتا حالده
قوروقدم . هر
آن تولو مه

منتظردم . لاکن آزادن بر خیل وقت
کجنجه حاسرتمی طوبلادم . بولوندینم
بری تدقیق ایتدم . بوراسی هر دلو
حرکمه ساعده ایدم جک قادر کیتدی .
بلکه اون ایکی کیتیه آیلدی . آرتق
قورونوق چارلمرلی دوشونمکه باشلادم .
یاعده سلاح ، هیچ اولمازسه بیجاغ اولسه
بردرجه قادر قورونوق ایدمی واردی .
لاکن تماماً جیلاق وهر شیدن محرومدم .
نهایت بر چاره دوشوندم . آقافیرمی
بولوندوغم هروردم ؛ آتلا بویز بیلادم ؛
قوشدم : نام مناسیله (حورا) تیدم .
مقصدم حیوانه آغری ورمک و معدم
محتویاتی دفع ایتدیرمک - یعنی قوسدور -
مق - دی . طبیی تقدیرده بنده خارجه

کورون حسن در حال بر بهانه آقارندن
منازمه دالیدی . اختار اقدی بر جوق شیلر
ساتون آلیور و سندن برلشدر تیوردی .
آله جنرلی تماماً آلدن کورمه منازمه صاحبه
باره ودر برکن حسن مان سنندیک ایچیندن
بر ایکی شی چیقاروب ایچنه کوردی و قیافتی
صتیجه قایدی . اونک بو حرکتی کیمسه
کورمه سنلیدی . اقدی منازمه دن چیتندقل
سوکره ایکی اوشاق سنندیک آلوب اولومویله
کرتوردی . اولومویل حرکت ایتدی . حسن
کیدیوردی . زهره ؟ ، ایچین ؟
حسن خیر سزله کیدیوردی . چوق
زکنین اولدوغنی طن ایتدیکی اختار اقدینک
اوبه بو سورته کیرمک ایسته بوردی .
اولومویل بر خیل کیتدی نهایت بو یوک

دنيا اطرافنده

بیشتر مکه ایچون بر حبله بولشیر .
طور ارقده کنیش چوقورل قازوب یکی
خالیلری سریبور و آرانیشده به یکیر
ویا قوبون کورسی دوشمورل . خالیلر

بروکار الکترقیل بر قیرقه ماکنسی اعمال
ایشدر . بوکوچوک آلت طریق چاپیر ،
چینن بیجک ایچین قوللایان ماکنلره
به زه بوروش .

آرژانتین ده :
الکترقیل ساچ ماکنسی — یکی
دنيا دنیلن آمریکانک برچوق طرفلر ده
اهالی ساچلری چوق قیصه کدیر بر

او حالده اون بش کون قادر قالیبور
ورنکی قایب ایوب حقیقه اسکى بر
خاللی به زه بور .
ایشتر بر چوق آوروپالیرک خاستا زیم
زنکیلر بیزک نه تکده لوسی باره و مدکاری
ویازنخسانلره ، شولرده باش طرفلره
آسیلان قیبتدار ! اسکى ! ایران خالیلری .

بو ماکنسی قوللایق هم چوق قولای
وهده چوق استفاده ل ایش . غایت قیصه
بر زمانده و منتظم بر سورنده ساچلری
کھیوروش . شیمدی (پوتوس آرس) ک
برچوک بروکارلری بو ماکنسی قوللایقده
لریش .

چوق دفعده قازیتیر . بیلیرسکیزکه ساچ
کسک مهم بر ایشدر . ساچلرک اشک
قیرقیسی کی مردوبون مردوبون اولامسی
ایچین چوق اعتنا ائک لازمدر . بونک
ایچینده پروکارک قوللایقده ساعتلره
اوطور ملیدر .
کچنلر ده آرژانتین جمهوریتنک مرکزی
اولان (پوتوس آرس) شهرنده بر

آراندہ

اسکی خالیلر — بیلیورسکیزکه اسکى
خالیلره چوق اعتبار واردر . زیم بداهه
وریلسه آیه جغز قدار اسکى ، رنکسز
خالیلره مراقیلر عقللره حیرت ورمجک
قادر مهم پارمرومورلر ده یکیلر نه دونوب
بافازلر بیله .
آرانتیلر آوروپالیرک خالیلر نه اولان
رغبتی قاجیر ماق و بیاسه به اسکى خالی

سو داملاسی
برسو دامهسی یوکه کاردن ده تیزه
دوشدی او انک دالغالی ، فلاکتیل دهرینلکنده
تأسفله شکایت باشلادی : « هبات !
بو انکینده بن نه م ؟ . دون ، بولولرده
پارلا بوردم ؛ بوکون شو قوصوجه دالغالی
ایچنده بر هیچیم . »
سو دامهسنک بویه فغان ایشدیکی
دوان جناب حق لطف ایشدی او انا بر
شخصی مکان ووردی ، بر سدفه بهر -
لشدردی . زمانلر کچدی . سو دامهسی
قیبتدار بر ایچی اولدی و بر کون بر اکیل
اوزورنده پاریلدانه باشلادی .
ایشته : جناب حق بعضاً بزی بویه
دوشورور ، ذلیل ، تحقیر ایدهر ؛ بعضاده
ترقیع و شرف بخش ایدهر .
(عربجه دن)

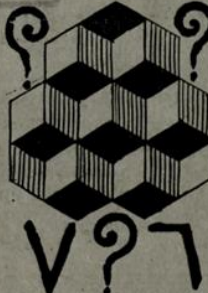

اک هیجانلی استخام

کچن سنه امتحان اولوبورق . هر
درسی بیلیور فقط ایشدن قورقوردم .
چالیشق ایچین کتسام یوقدی . بوتون
آر قداشلر نه قوشدم لاکن هیچ بری کتانی
ورمیدی . اک چوق سوردیگم عونیه
کیده مک کتابندن لازمکان قسملری نوط ایلمدم .
انتحانه کیرمکن یورمک کوت کوت
آتیوردی . ایچرده بر بیغین معلم ویمیز
واردی . بری ، کتابک ایلک پاراقریری
آچوب : « موجودات قاج قسه آریلیر ؛
دیبه سوردی . مکمل آ کلاندم . بر
ایکی خقیف سؤل دها ... هینسی بیلمدم .
امتحان اودانندن بر کولک کی قیر لادم .
بی اک چوق هیجابه دوشورون بو امتحان
بوسورده قوروتولوشومه اوقدارمئوندم . . .
میرکون نومهسی ایشتی صفتدن
۵۹ خال

۱ - هانکی باشا ؟

۲ - شوشکلده قاج فوطلو کورور -
بورسکیز ؟

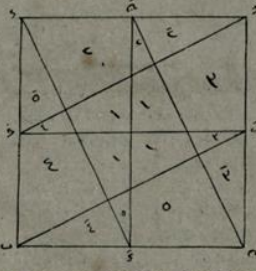
۳ - عرقه کوسته ردیک بوجدت
بوشدت نه ؟

هله بر کول قهرمان جلال !
کره لر ایچیده کی سوزلر هیجک بیلیدی

ایکینجی نسخه دن قازانلر : کچن
نسخه دن مابعد :

نوزالیر - استنبول ایسه آ ایشتی صفتدن
۱۰۸ - صلاح الدین ، ۹۸۹ احمد ذکی ، ۱۹۲
محمد غیاث الدین ، م . م . راقه ، ۴۵۵ مایح
۹۷۴ سمدی ثابت ، ۲۲۴ محمد نعت ، ۶۵۶
احسان ابوزور - قاج قیرمی خالی آرسلان
نومه سنندن ۴۶ علی ، ۳۹ علی ، ۵۲۹ صائم
خ . زیمیر کون نومه سنندن ۲۶۷ اسماعیل
سباح الدین ، ۱۱۵۴ مظفر ، ۱۵۴ محمد سزانی ،
۲۵۲ احمد غماتی ، صبیح ، آوز سینوب
شخصی قیرمکتندده با کیره جودت خاتم و ایدیلر .
مرعش بلدی چارشینده ترزی حسین ائدی
شاکر دلرین علی علوی - حومه اترک مکتبتندن
۴۸ حسن . ازیمیر دارالایام طابسنندن ۴۴
احمد قورقور - ازیمیر قورقوبالده آ اتول طاش
اجزائنامسی ، مداهمه حقوق مکتبتندن جزیر
حسام الدین ائدی وغانلر . .

دقت
بیاتقو قوبونلریز دقتله صافلا
بییک . . . ایکی اوج نسخه سوکره
آچیلحق مسابقه به بو قوبونلری
بیریکدنلر اشتراک ایده جکلر . .

حل ایوب قازانلرک اسملری
کلاجک نسخه ده اعلان ایده جکلر .

صاحب و مسئول مدیری حسین دهرماری
مطبعة احمد احسان و شریکسی

بیاتقو قوبونی : ۳

چلمه به و قرانیمالیزون هیچ بری کسه حاجت یولدن
پانکیز بکغاند اوزورنده نیرغالی بابو ایشامات یومدی
و سوزره قوبونه کوزورمه لیدر . . (فورولسر کلجک
چوازلر معنی دکیلدر)

آرمانیا
و
قوبونلری
بیاتقو

۷

قسم

اول ايگنك نئيل : ۱ پرده

۲

موسق صاحبي:

كوجك اوقوبوجلرم

شوطره جوق هدى هوقايريه
كردم بن ترازى
زحمته دگرى ؟
شوپارچه بي چيمي . نالدمك
پارچه بي بيره ، بونده ترازينك ديكركمسي
آغريكير

كورديكز كا شوران
بن حقى ينده
براقيرسام آلمان
دك كه من بوردم شوپارچه
دها قوبلير ، ير . فقط كه به آشاني
دوشر

هاى كوردكوزلى شيطان هاى
پارچه دها قوبلير
بوده اولسون زيمى هاونيه
ير

ن - بورمكر يئيدى !
ا - آآ . . .
ن - يك طيسى يتيزا . . .
آرقى قوقا ايتمك
ماشك سز بردها
دركوش ايدين مرکه
زدرس اولسون بووقه ! . .

بتكاش : م . تورالدين حال

قارايمى [۱] اوموزيه ، قاييشي بلنه
طاقوب حرك ايدم . يانكيز طيرمانه
باشلام . تيه واصل اولديمنده . وئشك
هر سورته جوق ششك : جوق نهلكل
اولغوي آكلام . بسن كيش چالا .
قفله ، ناهيش اوچورومر يولى كيبور
وونلر وسيراييشه آلائيقي ايسه .

بودى . وئك سطى آيه كي يلاقو
اوقادار قاغاندىكى انسان كشمى زور
ميل اوزافنده زم كينك ديره كمن جوق
بوكنك برانكيز [۲] كوردم . اوزغده

[۱] يانكيزه قطره دهركه دوستمن
حاصل اولش بورلدم . وئز كيشنه كركي
زمان كوك كوروشى كي كوروشوكه
چالاورورى اوورطاشيمى كيشيدى
[۲] قارايمى سولون لالازورومر ملالدم

ياىس . ناهى ، فاضل اسنده
اوج طله مكنش باغمنده . . .

- برنجى مجلس -

ياىس وناجى
ياىس ايله ناهى بروردي
طولار

ياىس - ورده قسم ايديم .
ناجى - خاريجون ورديم ؟
ورمه سيم چيركي ،
يه مزدك بورمكي .

ياى ايقسم نااولاجق ؟
جوق كشمكه يرارچه ،
قياشى قوبلجق ؟
ن زحمت ايه . . قورلارچه
سوزلر به قاندم .
يالكيز كندم چك ،
اوزه توبده آلام .

ا اوله ايه هيچ يم ؟
فضله يلومرمكه
ساحب چفك بورمك . . .

ن آچ كوزليك ياىس سن ،
ا - وروبوليم شوق بن ا
- ايگنكي مجلس -
اولكيز وفاضل

نياك يانك اشندن كيز :

قطب آيلرى ايچنده

برزمانلر سياحتنه شيمدكندن جوق
زياده اهميت ويريلىوردى . دنيايك برچوق
برلى هنوز انسانلارچه مجهولدى . نيل
نهرينك منيعى سياه يوقدى . آفرقايك
وسطنه نال اولوب يتديكى كيسلر
ييله بوردى . قطبلر معلوم ييه دكدى .
آمرقا يكي كشف اولونمشدى . برچوق
كيسلر يكلرجه نهلكه ايچنده ايندائى
واسطالارله كشفيايه جيقورلدى . بن
انكتره مك مركز حكومتى اولارونلورده
بولديقم سبراده قطب شمال سياحتلرنيك
اك هيجانلى دورلر ايدى . بر جوق
كيسلر شماله سفر ايديبوردى . قايدين
(قب) نامنده رينكده يك قاينده قطب
شماله سفر ايدمچكى ركون بر دوستم
بكا خيوروردى . درحال قايدين (قب) ي
بولم ؛ گيست بنده آلسنى رجا ايتيم .
منونجه قوبلايشدى . بونون سفر لوازمى

آسانلر يئكده ، ساليچاق باشنه سنى
مينرله يق سويلرله آنا نه كوره ليه سويلرله .
او آغلايل ، سوز آكلابلان يك بوينلر
دوبار دوبار برتى اولور ، درحال سومار
اوووه ايتنه بو آنسى بر موسيقور .
پارده سنى ، سنى ، ياقوق فرا كوز
غوزجولر مده ده مهنشيلر ، اسانك
خوشلانمق خوشلانمق كير بومه موسيقورده .
بللارك قارلارك جويشيلر ييهز ايشيلر
وسه موز بونلرده ، نه اجه ، نه سويلي
موشيلرور . سوزك يواش يواش آفيللر
نه قدار موس ، چاللايلرك ، اوقورنوخ
شلاارك سلىر اسانه نه قدار هينل
كاي دكي ؟ بونلرده بر موسيقور .
بوونجه كي سلىر كندى سدرله ،
كندى آتارله تكرار ايتك ايتمتار
وموسيق قنى ميدانه كيتمتارور .
موسيق ركون بر فن اولغيسى قدار بر
استاچدرده . مكنتمن دوتورسيكيز .
آقتام ايسق بر شرق سويله سز ييكيز .
بوشوق سوزك وروغوروشكزي ديكه سز يي ؟
سوزا كوزلر بر پارچه چاليتيركن اسان
ناصل كشمندن كيمز .
بركاش ، بر ياتوكه نقرندن دولوران
نقلر ، بى نامل ستم ايبورسه
بر آزاده بونلر داهر دوشوكه ، چالشمق
استاچدرده منجى ايدر . دكلى ؟ دوشوكه
بركه اوپارچه يزان بسكارك حياق
چالغيسى ووقوق اولغيسى نيمه نه قدار
شاليدز . هينزه الهى دوقلر يئشايق او
پارچيك نئكلاريمه سوز كي بوچوقدى
سراق ايشى اولركمى وچاب ستمك برطلى
اولان دهاميه اك بووك اسانلار صرمسه
كيدى . حيايلر سزه برر برر مكيه
ايدميك بئكلار ايچنده سزك روكمز . هيچ
پاشي اولالار بونده كوره مكنسيكيز
اولانده سزكده روكمز طيلان ايدمك .
كوككيز قارايق وريتمك ، موسيقشاس
اولق مزم قونى دوه چشيكيز . بيلور
سيز . هرملكه كنديه نه محروس برسان
وارور .
دق ايدكيز قير بوچوقلر : موسيقورده
برساندر . بررندن فرليدر هريرى
آيرى اسولده درلر . قطب بوخلف موسق
النارى بررله اوقادار ياقوق امتراج ايدركه
شايلاق قبل دقدور .
مثلا بر فرانسز آلمان موسيقشندل
آكلادى كي بر آلمانده فرانسز موسيقشندل
دوق دوليمز . غرب ، باعود آلافرانه
ديپيلر بو موسق لرى يئبووك برر كينكده
دور . بونلر بر آغلايش ، بر سويلنج
وبرعاريه مدهش طرافلر و فريلدرى
اقدامده ييلر . قاييشه برامق ايجون ييه
كسك مجرود اولوردم . آلاورقده بومل
نغسلر اقدامده ييلك قابليت بوندر .
بنا هليه ستمك اسرايه واقف اولق
ايتنيز مطلقا آلافرانه موسيق لرى نوج
ايدرلر . نده سزه بومسولم بئ ايدرك
تمك اولغوى قدار تريبه سيمكيزه بوم
ايدميك .
شهادت يئش : يوسف گان

Hakkı Tank Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

۳ صفة

قسطنامه ۱. قرايم آرق باعده كېلى، اوله يبه نه اشته يارارى ۱. براختار عسكى جراسك سوزرى غلظه كلى، او دىشى ك: « عمود قىرى، ينى ۱۱۱ طاسندن باشلاوب قوروق سوقونه قادر اوزانان كيك نه اوزمده آجیلان كوچوك برله ر آندە تولوبى موجب اولور، اشته بونى دههكه قرار ورم، آو چاغمه مراحمت ايندم، لك قانئندەك آينك ا كست، نام ايكي اوزونيك آراسنه قوتلى ر ضربه ووردم، اسلا حاسرتك كوستر ووردم. چونكه توله حكندن ايندم. حيوان هيچ سس چقارمادن اوله ينى زده يئيلوب، ردى. بوحر كم آيپرك نظر دقتى جلب ايتيپك درجهه چابوق اولدى. اونر بوتولوب طيبى بولديز. بر آرز خوموردايوب كېلىز. بن بوحر كنده دوامه اشلام. برررر آيپرى تلف ايدييوردم، آرتيق قان تر ايچنده قاشدم. سوك يئى اون آيى تولدورمك ايچين قوتم قلاشدى. هه سوسلفندن يئيدوردم. بوزر دمئز سويتدن اوله ينى ايچين برقاچ پارچه يك فله سوزى، سوك برغيته اوبش اون آيى ده تقاشتم، بوز اوتوزمى آندە آيپرك ديهه دوشوچا ردهه غموتويته حاقيردم، لك باشه بوز اوتوز آيى تله شدم. ككيه دوئك ايچين تولدور. ديك آيپل مانا دليل اولدى. چونكه كېلكيز بولده يك آز فاسله رله يرالا. نئشردى، كېده كيز وهه قانان قيب ينى سوك درجه مرقا ايتشردى، اونتره بوز اوتوز آيى اوله ينى سولجېك زمان كوله ياز.. مسز غايلارؤا كوردېكز، دده ييز. بن اسرار ايچمه جيت ايچمه قله ييز. چونكه جديجندن اينديز. قانان قيبه برار اوج طاشغه آبوب حركت ايندم. آيپرك بوسترى يوزمك برقاچ كون سوردى. نهايت قوجا قيبى لالب بوستر ويئى په حكا اترله دولدوروب قهي ده دوئك. سياحتمك تهايتده لوندريه عودت ايتديكز زمان بوسترى اولنجه بوزيك بر ملخ مشايئنه ساتم وراق سئك سياحت مصر قى بوسورته چقارمش اولدم.

« استعاده قورلارنى »
 بوتون استعاض شهباز بونى عبالقدر. فط بوزك ايچمه بصلرى دكر كرت هچ بكرمه از. ملا م فطبا اوز غميسه بر حراقا استعاض وادور :
 تونه مكينه شنى ستمه ايم بوتون استعاض بر ينشربايلار حراقا قاشدى. قضاوتكى دوسر، باعتمك شنبس اولان

تيااته به زمين حيوانر
 بولونقارى زمان انسان اولدى
 آكاميدن خرق ايدم سزى، چونكه
 زلاله دوريسك رنى و لكارى ايله
 تاما (سيموز) په زهره منى،
 چوقدنه آوچيز بول (سيموزا)
 كولك ستمه بوشان زلاله رك
 پاندى كيرك حيوانك موجود شتمن
 خبردار اولامز.

۷ نومبر

لكه حيوانره، هزمه نيات، آماج كوهرى كورمشكردور. قسط تيااته به زمين حيوانر بيشم كوردېكزى ۱.
 حيوانر بىضا مختلر به نظر شكل وركت آيپرز. فط حيوانندن اكرتيسك ياش اولونى كي.. سزه قيااته به زمين بىس حيوانردن شيدى بوراده بخت اهدېك. زراهن بيلسكز اوج درت ترمه بولك كنده

برحيوانر، آفرغاده اولانملا آكلابورل، بولحيوانر بونى چوق اوزون اوله ينى ايچين آيكيوب اوتوزى دك آماج پاراپارى بومش. كيش اراشيمه قه قه (سيموزا) آمايليك كومه لى آراسنده بوكا يت حيوتى صاف ايديليمس. حركتيز برحيوانر، آفرغاده اولانملا آكلابورل، بولحيوانر بونى چوق اوزون اوله ينى ايچين آيكيوب اوتوزى دك آماج پاراپارى بومش. كيش اراشيمه قه قه (سيموزا) آمايليك كومه لى آراسنده بوكا يت حيوتى صاف ايديليمس. حركتيز

كوچوك باورول: ديارمك حركوشى
 مراهبه دولدور. اوزالرده آراسنه حامت

چونكه باورول: ديارمك حركوشى
 مراهبه دولدور. اوزالرده آراسنه حامت

چونكه باورول: ديارمك حركوشى
 مراهبه دولدور. اوزالرده آراسنه حامت

بوتون استعاض شهباز بونى عبالقدر. فط بوزك ايچمه بصلرى دكر كرت هچ بكرمه از. ملا م فطبا اوز غميسه بر حراقا استعاض وادور :
 تونه مكينه شنى ستمه ايم بوتون استعاض بر ينشربايلار حراقا قاشدى. قضاوتكى دوسر، باعتمك شنبس اولان

چيبدن سوستى بويوك چايى چقاردم، چونكه آيپل قاندرن ريشه تونه سوقدم، بويوكه برار ااجدم، اوپي در حال شدمه ره سيلكدى، خومورديه بوق اوستمن كچوب ايلرى قيرلادى، بو آرائق بئنه قارايئى اوموزمندن اينديروب نشالادم، تنكي چكدم، آي اولدوغى رده ردهه دوندى وسوكه بر كوله كى يئيلوبوردى، قايب ايدمك زمام بوندى، همين آينك بوستنى يوزمك باشلام، آيحق ايلرى ايچندهه دريندن دريه برچوق خومور تيار ايشيدم. ايشيى يراقوب بر آرز ايلرده كى بوز تيسنه طيرماندم، اوتهمطروه يوزلرجه آينك بولونديغ طرفه قوشورق كديكى كوردم، بوئز نامبولك اوزمده ينى كى ايله آرامده بولونوبوردى، سلاح سته كلن بو آيپرك لندن قور. تولق امكانسزدى. مانا بر فكر كلى. در حال قوشوب بوستى تمام بوزدم، آيپل تپنى دونه ركن صبرته كيردم. قاقده باشه چكدم، بزوع ياشن آي اولدم، مكممل برتيدل قيافت ايندم، آيپرك بى هم جنس لردن آيپد اجنارى امكانسزدى، نيكدم داوبه اولدى، هررى آيى آيى كلوب بى جنس دشت بر آرقاداش كى

بوتون استعاض شهباز بونى عبالقدر. فط بوزك ايچمه بصلرى دكر كرت هچ بكرمه از. ملا م فطبا اوز غميسه بر حراقا استعاض وادور :
 تونه مكينه شنى ستمه ايم بوتون استعاض بر ينشربايلار حراقا قاشدى. قضاوتكى دوسر، باعتمك شنبس اولان

Hakkı Tank Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

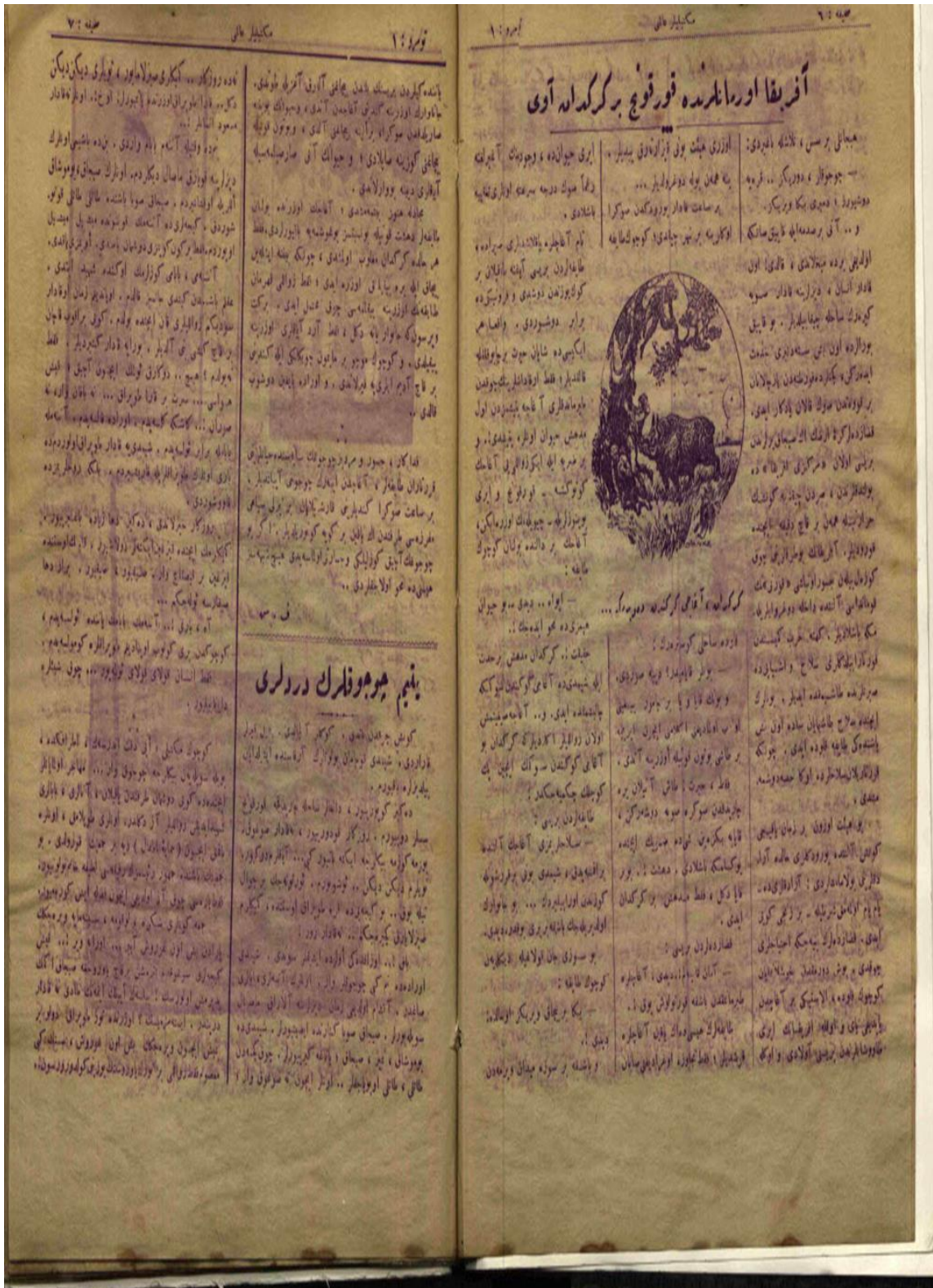
Ek 2: Mektepliler Alemleri

Ek 2 (Devam): Mektepliler Alemi

Ek 2 (Devam): Mektepliler Alemleri

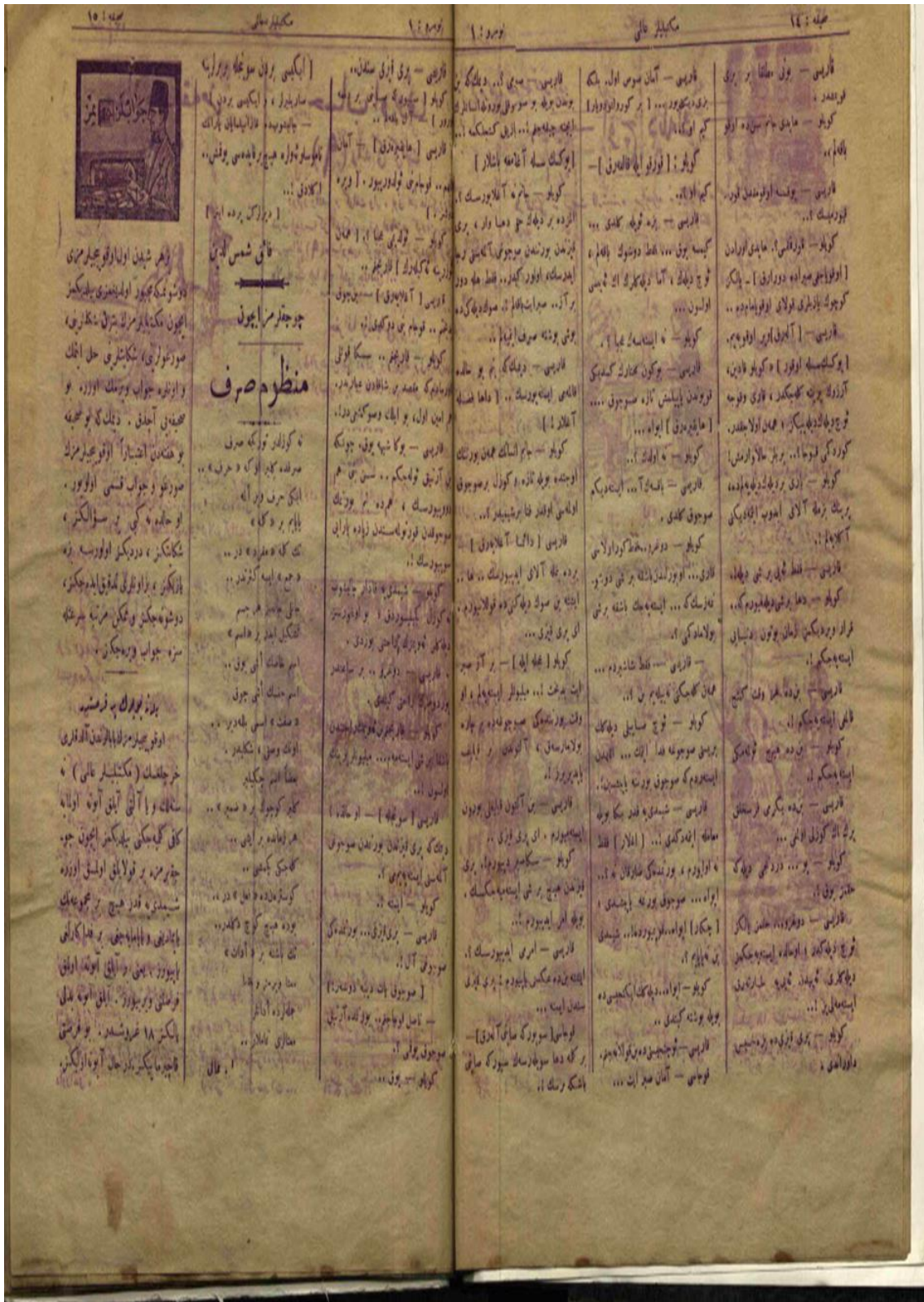

Ek 2 (Devam): Mektepliler Alemi

Ek 2 (Devam): Mektepliler Alemleri

بيوك مسابقه من

نومرو: ۱

بو عجيب حيوان ندر ؟

درت لسخته ده يتيك اوزره تربيت اينديكمز بو مهم رسلي مسابقه من چوقلر موزه غايت خوش وعري زمانده فائده لي اولاجاقدر . درت مسابقه نك هينتمده ده موقق اولانلر آراسنده فزعه چكبلر نك :

برنجي به - ۱۲۱ ليرا

ايكچو به - ۱۱۱ ليرا

۳ نجي دن ۲۰ نجي به قدر يارم ليرا

۲۱ نجي دن ۳۰ نجي به قدر برد آيلى آتونه من عيده ايديله چكيدر .

ار يون بولماجه و بيلماجه نك . كمانى

۱۵۰ مطافات

برنجي به بر آيلى آتونه من و آبروجه فطوغراي مجموعه كيريله چك .

۲ نجي دن ۱۰ نجي به قدر برر جوانات نابوسى و آبروجه فطوغراي مجموعه كيريله چك .

۱۱ نجي دن ۵۰ نجي به قدر (مکتبيلر عالي) نك شيق قائلر دن برد دانه عيده ايديله چكيدر .

۵۱ نجي دن ۱۵۰ نجي به قدر برر نيشه مجانا . (مکتبيلر عالي) و بيله چكيدر .

دقت : بيلماجه و آراماجال نك جوانلري ايچون اون بيش كون مساعده وارد . اوكا كوره بيله ايديكمز ..

حساب اويوني

(۹) رقندكي كرامت

دوقوز رفته بر كرامت وار . بول هر هانكي بررق ضرب ايديسه كز ايديكمز . بزم ادعاهم كوره . حاسا ضرب دائما (۹) ه مساويده . كوچوك دوستلر من برك اوي بولاييله چك عيلا قاچ كيشي چيغه چي ؟

جغرافيا بولماچي

بر بيله قاريشميش ايكي ده كز بولو كز كه بري ديكر نكز دهاها بوكك اولسون . بوك كلنك درجه سني بيلدي برك شرتدر .

بيلماجه من

آنادولوده قاچ ۱ شهر ۱ واردور ؟

آراماچا

ككي صاحبي غائب ايتمش .. نرده در ؟

دقت ! قوبولموز كوندريلن جوايلر نظر اعتياده آلتوز . آنكتيزه و بيله چك جوايلر ايچون ده بكمي كون مدت مدت قوبولمدر . بيله اعتمك لازم كلير ..

بر برك مسابقه قوبري : ۱

بيلمدر قوبري : ۱

صدای حق مطيعه ستوده طبع ايديلمدر

Ek 2 (Devam): Mektepliler Alemi

<p>صحه : ۴ مکتبیل عالی نمبر : ۲</p>	<p>صحه : ۵ مکتبیل عالی نمبر : ۲</p>
<p>و ذاتاً ، هیکرد بیامیگر ، اوردو غمگینانه برنی بر کره دوشی ، او آتیش هیچ دوره بر دور کیدر . خواب [۱۲۵۰] ده بی چون [۱۰۱] ست اول ، حسری ، ملا ایکی اوردو بر برینه سوته ، سوته بر آرزو ایلایشان کیریل ، زوس طرحان باشی سرت بر جده سوزیلدی ایلان کیریل ایلاد املدی . لکن شیکسی آرز ، و ایلدی نهکس اولان کیریل [۱۲۶۵] ده بولدی که اولد ماسوج کیریل در اول و حلا آن کی کیریت بی و نکنده و یولده مایلین کیریت بولن ایلاده تحتاج اولدیکن اولد چون مرفی ایلدیکن رشده ملا فراسده بر ست ایچون آتیش مینار معد کیریت ایلدی حاله بی آرز کلور ، قط سز میناری بیلمیسکر . . . آتیش مینار دیک ۶۰۰۰۰ مینار ، اون نام آتیش مینار دایه بیگ دیگم . . . او حاله بون دایه ناقار کیریت لارم ، اوردو بر علم آتیز ، برده سز حسابیسکر . . . چو ملو ، اولونجه که ای مرک همان هیرده آت نابردو چیکر آتک ، آتک اولونجه ناقار دفا . . . آتده مینار : چینی ، و هلال آتک ایچون سازه تحتاج ، صایان ایله ، و چیکر آتده ، و هلال اولونش ایچون دیکرد ، دیکرد و دیکرد ایچون شرمه ، غارده آتده ، اون و غاردا کتار ایچون ایزده ، فرورده ایچون کورده بیگ ایچون بی آتده مینار . . . حاله که بیچیکر آتده کیریل قوشورده ، سرتی کیریل اله ملی آتک کی قاج دمال آتک بر نی کورده کورده وا لوش شکی آلا یلاندرد . آتیش ایلانسه ناپورولا چه بیلیر ، هده هلالو و دورک ا حله قیدین سولون قارشیته ، پیش کلور کئی صبرین قایلر ا</p>	<p>حالو که ذوالی اسایل چون اسکی زمانده آتشدن نامله هرود بر سناک دوری کیریلده . سوکرا سرت حسری ، ملا ایکی اوردو بر برینه سوته ، سوته آتشی اله ایده یلایلر . آتک عوز اسار نورده ملو اولدی مینار ده مینارده یک کوچ ایلی . اسار نورده اولونش باله طوقان وسپردی موزن کی شیلون عیان اولان نظری ساده سرت ماندن با ایلایلر ایلی ، آتیش بولدی ، که مدظنون آتیش ایلمیشلر ، جان و دهره بولدی که آتیلاری سز کوری کی اولونش . . . بونک ایچون اسار ک و دورده ، مانش دوری « دینلدر . ایله و دورک ساده نشان هارت اولان آتلی بر کون تصادف اولونش سرت بر سیم ایله بارجه نیریلیلر بیلمیش و اسایل ۱۰ سازه جلالی بی آتیش بولدی . . . آتیش اسار ک ایله ، یکدن سوزکره ، مدظنون اسار ک امری آتک کیریلده ، و اسار کت رئیس بونش سوزکره دعا باشله اولونش . آتک بونک کراس بر کون دکر کزله کورده کورده نیم ایوروش ا و نایان سونی شمار ایچون قنایک ایشه بولش بیله دیکدرده . قط بولده سوزمه یازم : آتیش اولونش حق ، و حلا عاش لورده ، بی آتیش کتک اولونش و چیلان و چیلان دن ایشه برنی اولونش . [] جم و [] خار [] معاصیه ده کورده بیلمیسکر ا</p>
	<p>اسکی زمانده اسایل آتشی اله آتک ایچون بولجه شدنی بر دیک و تاشدن اسفاده ایلدی دوری</p>
<p>او حالده ، بی ایشال لورک آتده ناپورده شاشیق لاندرد ، دگی ، آساده بولون بیله آتیش کده ، لوزورک بولر ، ملا بی کتف ایلدیکی ولت آمرقاده یک چون ایلایلر . آتیش بر سرت ک عیان برنی اولان و دوسته ناپورده نسا ایلان و آتکده زده عفس آتیش بر آل ایچون بیله سوز بر نیله . و کیریه ، کوهلر خصوص دایه و دایله سوزسته ، آت ایلر ایلی ا چونک و آتک هر فالکی بر سینه سوزسته ملک ایشه بونک برلا کت کتک کتار طن ایلایلر ایلی . بونک برار ، کورده و ناپورده سوز کورده اولان کورده ، جان و حرکت سوز اولان و آتیش سوزدی کون کورده نکرمز ، هده کورمه برار اولان بوقه اولونش زورده هیج برنی جان و حرکته ناپورده ا آت کتار یکرده کوردیگر : آتیش کورده زده وازدرد کورده مرکزی مدعی بر آتیش و حرارت منجید . بونک باشلجه آتاری « ایلدر » در . و آتک نایله « حرکت » قیدیکر مدعی لاکتله صوبه کلر . بسی زورده ، بردن صیقل سوز چیلر ، ملا روسم ک قایلچاری کی . . . حالو که بردن چیلان صیقل سوز ک شایان جرت اولان ایلاده بولان « قایلر » زور . بولر بر عالم لوزور اولوب ، وقت اولت قنایدی ۱۳۳۵ متره بونک کتف قنایش سوز لیلچیلر . قط ا کونک ، مرکز اوشک ، و قنایک آتک اصل هده . زوی سوزیوسکر ا بیک اعلا سوز دیه حکم که مرکز ارضه حوز اسایل دگی ، اسار ک نکری بیله قود ایلده مندر . آتار ک ایلدی بردن ۶۰ کولونور دوشلکده ۲۰۰۰ درجه کی بر حرارت حکم سوزمکده . و حرارتده ایله دیم ، نه بیگ ، نه الاس حاصل هیج برنی اولونش حاله قانار ، ایزر ، ایله غار اولور کیده . . . او حاله مرکز دایه و قنایک مدعی ماله اولر ایکن مرکز اوشک حرارت ک اساسی حده نشان فله برنی ایله بیگ . شیدیه کورده سندی سوال . . . « - قط اولونم ، بر لوزور اولان آت کیتک ایچون ک مرعیل شندور ایله هیچ دورده لکن کورده بر ساحت محتاج . . . کونک کیتک ایچون ایله نام ۱۷۷ ست . . .</p>	<p>اوت ، ایکنس آکامدیگر دکلی . . . ۱۷۷ دایه سه لاره . . . آتشدن عت ایلدیکن سوزی زورده کتیرده اولاده بره ایکی دایه حکم سوزیلدی معاصیری بیچولم . علوم و فنون ، ایلدی دوسودان بشیر ، نوکس بر سوز اولان ، بوز یکرده سوزدن برنی دوشنیلر ، یک چون شیلر بولایلر ، قط بولانلاری شیلر هر حاله بولدیکن کتچون ا بونک ایلدرده ، کورده سوز اولان . ایلمیک ، حوز هیج برنی بیلمه بیگم ا . دیکر چون دوشور سوزیلده . بر برده ، آتیش کیتکده دیکه لای اولان بر کیتکده حلقه کیتکده مینار کتک ناپورده برنی رسول سوزار : « - بیلمیورم ا جوانی آتیر . بونک اولونش باله : « - ا . . . بیلمه یوریسکر . . . ذیر . قط ایشده سوزی بیله کور ایچون بیله یوز ا بونک اولونش نام : « - قط اولونم ، ایشده سکر بیک ایچون دگی ساده بیلمکر ایچون معاش و بریزور . بولسه هر شیلی بیک لازم کده اولان نام هرود ، هده ایشده کتیر سوزی پیش . . . ویر . هیج شیشه برکه بونک خلق اولونش سوز اول ایگمه سکر . . . به اسکی عیار دن برنی ده بر کون اوده چایلر کن لوزور کت کورده کورده کورده : « - الله ، دیر . . . مینار بر آتیش زورده سوزکر عقل : « دردم ایزم آتد . سن آتیش ا ایله کورده . بیک ا . دیر سوزار . بونک اولونش بوز اولونجه بر آت کول لوزور اولونک اولونشده بونش بر کورده لوزور سوزکر : « - ایسته اقدم بول . . . لشکر ایلدرم ، دیر و بیچار کیده . . . نام ، بونک آتشدن باقاری : « - ایلی . . . دیر . دیکه بی ششو چو بونک بیلمیک بیله بیلمه یورده . . . بی کیدی نام . . . کی کیدی ن . . . قنایک بونک ا . . .</p>

صهله ۶ : نمبر ۲۰

مکتبیلر عالمی

صهله ۷ : نمبر ۲۰

مکتبیلر عالمی

کنج و فضیلتی دور معارف و کلمتیز شکرى بك افندى

مشاله به عن اصل ازیم و لایق اودهش فضا شده | خان وظیفه ملیسی باشه فوناروق فوش آلمس بار فوناروقده

فوناروق ایش سراج اولمیشلر
دیکه معروف اصل بر
تالیک اولادیدر.
ملکیه مکتبتن
چقد قندن صوکره
معدلهک سولک ایش و
پرزمانلر ازیمده اناخاوه
ترقی مکشی مدبرلیکنده
بولونشدر. اوزمانلر
انعام و ترقی مکشی
ازمیرک بکه مشع علم
وغرفان اوجانی ایدی
شکرى بکن بشیردیدی
کشد اولان وطن
بوکون مهم موفقری
اشغال ایش بولسودر.
بالآخره شکرى بك ،
بناغوزی نجه بل ایشک
اوزره حکومت طرفندن
بالچقا و اسویجریه
کوندهوشش و اواده
سه لجه قاهره قیام
علمیسی اکل ایشدر.
حرکات ملیه زمانده
وطنک ایشلر ایشده اولدانی کوردن و قیبتلر وجود | قوماندانلر درعهده بیوره ری ز. استقامت ایشدر اولمیشده

کنج و فضیلتی دور معارف و کلمتیز شکرى بك افندى

انسان ، کندی فونشمن زاده لکریک لغزنیله هریشنه
مقتدر اولوش و فونشک چوق اوستنده ک فوناره بیه خاک
اولنددر :
آرسلان و قاپلان کیمیک

فونلوق و ششده حیوانلر
ایله بوغوشمش و حرق
کندیبتن دهنه ز. بو بوک
و فونل اولان قهرله بیه بوی
اولوشندهدر .

قیل ، اساس لغزاره بر
قاپلان لادار چوبک بر آرسلان
قادر فونل و دهنی دکندر ،
فقط حیوانلر ایشده اک بو بوک
وجودل بو ایری حیوانده غلظه
حیوت و برجهک بر ذکا اولدی
ایچون بو بوک آوی بکنده هر
حیواندن داها کوجدر . (اهل)
یعنی آیشلین اولدی زمان صوک
درسه ، صادق و مطیع اولان
بر قیل دوشمن صایدی کیمیک

قارتیشده و هله قزوقی وقت ، اک معنی بر حیوان
اولور ا . . .

بایان قیلر ، هندستانده ملاما سوروه حالده کزدر ا
و هر خاکس بر سبب آکنده سوروی ترک ایدن بر قیل
بر دها سوروه قیول ایدلر . بو بیه سوروشتن فونولان
بر قیل ، هر خاکس بر جانی ایچون چوق فونلوندر ا
شهور ساطردن برسک آکندینه کوره بو بیه سورودن
آرکشن بر قیل ، هندده دهن سته ایشده للی قادر بر قیل
اولدیرمیشدر . کیم بیلر ، نه قادر اولور و سناره کیم
حیوانلری حدت لورمان ایشدر .

قیلر ، اوله آفرغاده یک چوق ایدلر و فقط قیبتل
اولان دینلری ایچون هر سته بیکر جسی اولدیر لیکندن
لغزغاده بو حیوان چشک اولوردهدر ، هندستان خللی
ایچون هلقس عد ایدلری ایچون هنز هنده قیلرک

وحشی حیوانلر آوی

وجودی ایلرده بو بوک بر نه لیک باش کوشتمه ک ایشل
وریکندهدر !
فقط مرآت آویبلر ، هنددهدر . رسده کورلریکی

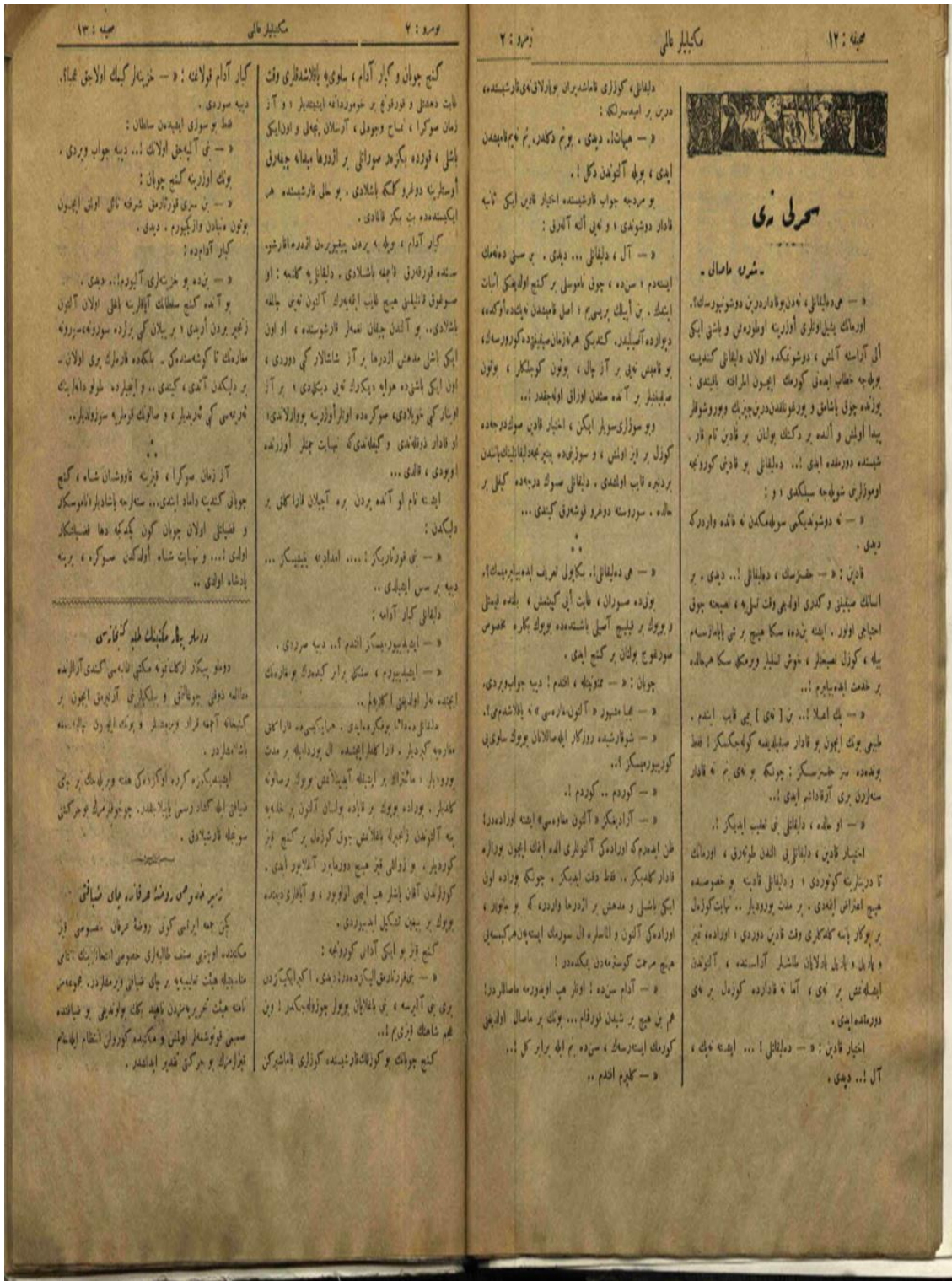
قیلر قورده اولمش قورده جا بلر دوده دوشماللری قورده کور ایدیلر
وجیه - بیک شیکه طاق باشنده دهن اولان حیوانلری
اولوروب دورندهدر .

قیلر ، حترسک موجود حیوانلر هینستن ایری
اولمشتن استفاده ایدرک ، همان هر خاکس بر بوی
بیه فونلقله آیشل چارسده مالدور ا بوک ایچون قیل
آوی حیوانلر ، همدن شیکاره موندور ا چونک قیل
همدن دینلری اوزا بر عدتالی ده بیلر ، و حورطویده
آنت اوست ایشکن نایز قیلار .

دیک اولورورک قیل آوی ، ادهامر وجیه بر قاپلانلر
آرسلان اوشن هر ساهه نه لیکلر .

هندستانده هلقس بر خلق عد ایدلن و اهلی
حیوانلرک ناسک آراس بر هلمسی ایچون اولوردهده حایه
حیوانلر جینلری فونلغاده مسای عرف ایشکدهدر .
م . ف . سه

Ek 2 (Devam): Mektepliler Alemi

سرمدی

شعر ماضی

« سرمدی باقی، بدن بود درین دوشویز سانه،
 اورمک نیل او تری اوزرتی او طورهش و باشی اینک
 آلی آراسته آتش، دوشونیکده اولان دایلی کشتیه
 بویجه خطاب اهدی کورمک ایسون امراته بائیدی؛
 بوزده چون باشاق و وزغوشان، در بیزیک و بوروشاق
 پیدا اولش و آلهه بر دکت بولان بر ناین نام ناز.
 شینده دورمده ایشی... دایلیانی بو فون کورونجه
 اوسوزس شویجه سیکدی ؛ و
 « - دوشونیکسی سوله سکنه نه فاده واردرک
 دیشی .
 فون ؛ « - حضرتک دایلیانی... دیشی . بر
 اسانک شینش و کندی اولی وقت لیله ، نصحه چون
 احتیاج اولور . اینه بزده سکا هیچ بر نی ایلداسم
 بیه ، کوزل نصیحت ، خوش نلیل و برمک سکا هر حاله
 بر خفت اده ساییم...
 « - ک ایلا... ن [خی] بی فای ایتدم .
 طیبی بوک ایسون بو قادر صلیفیه کوه سکر کلفظ
 بو دهده سر حضرتسکر ؛ چونکه بو یی نه قادر
 ستازن بری آرقا تام ایشی...
 « - او سله ، دایلیانی بی تعیب ایشیکر .
 اختیار فون ، دایلیانی اللع طورهش ، اورمک
 تا دینسرت کورودی ؛ دایلیانی فون بو خصوصه
 هیچ اغراض ایشی . بر مدت بورودیلر... نهایت کوزل
 بر بوکار پنه کله تری وقت فون دوری ؛ اوراده، تیر
 و پایی ، پایی ایلان ششله آراسته ، آکوزن
 ایشی نش بر یی ، آما نه قارده کوزل بر یی
 دورمده ایشی .
 اختیار فون ؛ « - دایلیانی... ایشه بوک ،
 آل... دیشی .

دایلیانی کوزلی فاشد بران بو اولانی نه فوشینده،
 درین بر امیر سرکک ؛
 « - هیاندا . دیشی . بویم دکلمه . بویم فوشیندن
 ایشی ، بوک آکوزن دکل ا .
 بو مردمه جواب فوشینده اختیار فون اینک ثاب
 قدار دوشوندی ؛ و یی آله آقون ؛
 « - آل ، دایلیانی... دیشی . بو سنی ده فامک
 ایتدم ؛ سنده ، چون فوشلی بر کتخ اولی کتخ آبات
 ایشک . ن آیشک بریم ؛ اصل فوشیندن فایده اوکده ،
 دیوارده آساییلر . کتدیگی هر زمانه فوشینده کوروسکا ،
 بو فوشنی یی بر آرزول ، بو فون کولمک ، بو فون
 صلیفین بر آده ستن اولان اوله جتدر...
 دو سوزلی سوزلر ایکن ، اختیار فون سوزده جده
 کوزل بر ایز اولش ؛ و سوزده بیزجه دایلیانی کتخ
 بر دینه فای ایشی . دایلیانی سوک درجه کتلی بر
 حله . سوزده دوزغوشون کتشی...
 « - بی دایلیانی . بکوزل تعریف اده ساییک .
 بوزده سوزان ، فای آلی کیشش ؛ بلده لیلی
 و بویش بر فلیج آسلی باشنده بوک بکزه محسوس
 سوز فون بو کتخ ایشی .
 جوان ؛ « - کتخ فون ایتدم ؛ دیب جواب بریدی .
 « - عیا سوز « آکون ماره » ؛ بلاشده ای .
 « - شو فوشده روزگار ایلصال اولوش سوزلی
 کوروسویسکر...
 « - کوردم... کوردم...
 « - آزادیمکر « آکون ماره » ایشه اوراده در
 طن ایدیم که اوراده کی آکونلری الهه ایشک ایسون بو داره
 قدار کله بکر... فقط دقت ایشیکر . چونکه بوراده لون
 ایکی باشلی و مدعش بر آردما واردرک . بو مایور ،
 اوراده کی آکون و الماره ال سوزمک ایشه بن هر کسین
 هیچ مرمت کورسده دن بکده در ا
 « - آدم سرده ؛ اولر هب اولموره ماضی روزا
 هم نی هیچ بر شیند لورقم... بوک بر ماضی اولی
 کورمک ایشه سکر ؛ سده هم ایه برابر کل...
 « - کلیم ایتدم...

کتخ جوان و کبار آدم ، سوزی بلاشده تری وقت
 فای دهقل و نورونج بر خوبورده اینه بیلر ؛ و آرز
 زمان سوکرا ، سماج و جوبلی ، آرسلان چهل و اولنیک
 باشلی ، فوزه بکره سوزالی بر آردما مبله چیلرلی
 اوسلرتیه دوزغوش کتخ باشلی . بو حال فوشینده هر
 ایشکینه دهه بیکر فادی .
 کبار آدم ، بوک بر من بیتر برن ادره ماقرش .
 سنده لور فون فایده باشلی . دایلیانی کتخ ؛ او
 مسولوق فایلیج هیچ فای ایشیکر آکون نیش چله
 باشلی . بو آکون چیلان فاضل فوشینده ، او فون
 ایکی باش مدعش اوزده بر آرز شاشلار کی دوری ؛
 اون ایکی باشنده مزاج بیکرک نیش دیکدی ؛ بر آرز
 اولر کی خولای ، سوکده اولر اوزرت بو اولاشی ؛
 او قدار دوشوندی و کتخ فون کتخ نسیب چیلر اوزده
 اوودی ؛ فای...
 ایشه نام او آده برن بره آیلان لارا کتخ بر
 دیکن ؛
 « - بی نور ایشیکر... امداده بییشیکر...
 دیب بر س ایشیکدی...
 دایلیانی کبار آدم ؛
 « - ایشیکدی سکر ایتدم... دیب سر دی .
 « - ایشیکدی ، سکر بر ایشیکدی و ماره ک
 ایتدم خار اولی اکلیم...
 دایلیانی دهه ها بوک مایور . هر ایشیکده فون کتخ
 ماره کوریلر . قارا کتخ ایتدمه ال بوردایله بر مدت
 بورودیلر ، مائتلاز بر ایشیکه آسلی نش بوک رساونه
 کتخ . بوراده بوک بر قارده اولان آکون بر خله
 به آکون زیمیر بلاشش چون کوزل بر کتخ فون
 کورویلر . و زوالی فون هیچ دورما بر آکلور ایشی .
 کوزل فون آقن باشل هب ایشی اولور ؛ و آکلور دینه
 بوک بر بیچن کتخ ایشیکدی .
 کتخ فون بو ایکی آدام کورونجه ؛
 « - بی فون لور فون ایکی کورده دوشوندی . اکی ایشیکدن
 بری بی آیره ، بی مغلان بوکلر بوکلر کتخ ایشی
 غیر شاهک ایشی...
 کتخ بوک و کوزل فوشینده کوزلی قمشیکر

کبار آدم اولانک ؛ « - خیزلر کتخ اولانک نجما .
 دیب سوزی .
 خط سوزی ایشیکدن سلطان ؛
 « - بی آیشیک اولانک... دیب جواب بریدی .
 بوک اوزرت کتخ جوان ؛
 « - بی سوزی فون فون شرفه نالی اولی ایسون
 بو فون مبلان وارنیکورم ، دیشی .
 کبار آدم ؛
 « - بزده بو خیزلری آکلور... دیشی .
 بو آده کتخ ستنک ایلارک ایلان آکون
 زیمیر برن ایشی ؛ بر مبلان کی بزده سوزده سوزده
 ماره کتخ آکون کتخ . بلکه قورمک بری اولان .
 بر دیکن آیشی ، کتخ... و ایشیکده طوله فون کتخ
 فون کتخ کتخ ، بر مبلان و سوزده فون سوزده فون .
 آرزول سوکرا ، فون فون فون فون شاه ، کتخ
 جوان کتخ فون فون... سینه ایشیکده ایشیکده
 و فون ایلان جوان کون کتخ کتخ فون فون فون
 اولی... و نهایت شاه اولان سوکرا ، برن
 ایشیکه اولی...
 دورما بر مبلانک طله کتخ کتخ
 دورما سکر ایشیکده کتخ فون فون کتخ آکلور
 ماره دوشی جوانی و سلیکری آکون ایشی بر
 کتخ ایشیکده ایشیکده فون فون فون فون
 باشلار...
 ایشیکده کتخ کتخ کتخ کتخ کتخ کتخ کتخ
 فون ایشیکده کتخ فون فون فون فون فون فون
 سوزده فون فون...
 زیمیر فون فون فون فون فون فون فون
 کتخ ایشیکده کتخ کتخ کتخ کتخ کتخ کتخ
 مکتبه اولی مکتبه طایاری محسوس ایشیکده کتخ
 مکتبه فون فون فون فون فون فون فون فون
 ایشیکده کتخ کتخ کتخ کتخ کتخ کتخ کتخ
 سوزده فون فون فون فون فون فون فون فون
 فون فون فون فون فون فون فون فون فون

بر قیش اویوان حیوانلر

هیچ شیه ایتمورم، بوسرلوحای
 کوردن کوچوک قارلامدن - بلکده
 بر جوی - بر قیش اویوان - سادات
 مهور اولان حیوانلری

رسیده کوردن کککثر شو حیوانلر نام آتی آن قیش هیچ حرکت ایتندن مایه ایا اویوانلر

نه اولیور ا. شایسته کور ا اولدی قی
 سزه من خبر بریم: من .. آتی
 و منی منی آتی اویور ا. ایته ا.
 بوک کی کوزن کورن اوزاق قالان
 حیوانلر بوجنه اویور ا قیش اولر
 ایچون اسزاحت دوریم ا!
 فقط.. بو حیوانلر بو آیری هیچ
 بر شی یتمدی کیچیر ا. ا. بونی
 سوز بوسر کور ا کی سوز کی چو حیوانلر ا
 مثلا اولر ا قوروی - که اویور قیلر
 حیوانلر پک آزرد، اولده ا. بو آتی

دار بلبله بون...

آتی اولوق حیوانلر ا. ایچور ا.
 نلیت اولور ا اویور ا کی ایشاری
 ایچون لازم کجک بقار اینه وجود اده
 مایه اده رفده ا: بو حیوانلر ا اویور
 موسس کلر کور ا، بر حسن طیبی ایه
 طنه بیکه و بو صورت ا وجود اده
 ملده اده شخم منی ا غیبه ایت ایشار ا
 و لیلده بو شخصی اریده کور ا صرف
 ایدر کور ایشار ا. طیبک قدره
 بائیکر که بو شخم اویور ا آتی آتی
 آیمانن قور اده کی صوغ اده
 مکمل صوغ اده حلقه ایدر ا.
 نامل آتی آتی اویور ک حکمتی
 آکلدی کور ا، دکلی ا.
 نالیوم ایدر ا، اولر ا قور ا،
 کور ایلر ا قور ایلر ا، سوز کور ا
 کور ایلر ا مبر و لسی بو صورت ایلر
 حسن طیبی ایه بریکر ا دکلی شخصی
 مواد سایه اده قیشین باک احیاج
 دوانن آتی، منی آتی اویور ا
 بار کانه، به دیده ایشار ا.

و لیلده سیواس شهرده بر کور ا
 واردی. چون قور ایلر ا چون طویون
 ایدی. هر کسی آک ا ناسی بیایدی.
 بو صوغ اده بر چون قور ایلر ا
 اول آتیدی.
 به او شیره نایت ایلر ا
 اعد آتا اسنده بر زنگین داغا
 اولور بوردی. اعد آتک اویور ا
 واردی. ایلر اده خیلار بوردی
 ایچون مکبیه کیشمه شلر، سوسری
 اولور ایلر ا. بر کور ا ناسی ایلر ا
 اولدی و نیم اولدی. لالان ایلر ا
 و ایلر ا آت زلفده ایلر ا، چالیلر ا
 اولور ایلر ا، اکلنیلر ا. حلقه ایلر ا
 دایانماز، چون کور ایلر ا ایشار ا
 قور ایلر ا.
 و لیلر ا بر کور ا اسی علی ایدی.
 ایلر اده اولور ا بر کور ا کلدی.
 علی کور ا اویور ا ووردی. قور ایلر ا
 اولور ایلر ا. و شوبه ایدی:
 - اولور ا ایلر ا کور ا قور ایلر ا
 واردی، سوز بوردی. شیمی سز
 ایلر ا بر ایلر ا ایلر ا
 ایلر ا ایلر ا بوردی. علی، کور ا
 بیایدی، فقط ایلر ا ایلر ا. کور ا
 سوز ایلر ا بوردی:
 - م یانده خدمت ایلر ا
 فقط ایلر ا بوردی. ایلر ا ایلر ا
 کور ا ایلر ا ایلر ا ایلر ا ایلر ا
 بر ایلر ا حکومت کور ا بوردی ایلر ا
 بر مریک ایلر ا ایلر ا ایلر ا ایلر ا
 آیلر ا ایلر ا ایلر ا ایلر ا ایلر ا

مکتبیلر عالی

نومرو : ۲

بیوک مسابقه من

نومرو : ۲

بو عجیب حیوان نه در؟

دوت نسخه ده بتمک اوزره ترتیب ایندیکن بو مهم رسیمی مسابقه من چوققلرمزه ثابت خوش وعین زمانده فائده لی اولاجا قدر . دوت مسابقه تک هیستنده موقوف اولانلر آراسنده قرعه چکیله رک :

برنجیوه - ۱۲۱ لیرا
 ایشیریوه - ۱۱ لیرا
 ۳ نچی دن ۲۰ نچیوه قدر یاریم لیرا
 ۲۱ نچی دن ۳۰ نچیوه قدر برز آیلیق آونومن بده ایله چکدر .

~*~

یه مجله من

آشاییده یازدیتمز جیرانلرک اسلاری عقلمنه کتیردور؟

۱ - قازنجه ۲ - قاز ۳ - آغز-نرس بوجکی
 ۴ - قریون ۵ - کویک .

دقت ! قریونسز کوندیلن جرابار نظر اعتیازه آلن . آتکتمزه وریله چک جرابار ایچسوند بکری کون مدت مدت قونولشدر . عیله ایتکیز لازم کلیر .

بر بونک مسابقه قریونی : ۲

بیله چرل قریونی : ۲

مدیر مشول : معلم حسن عثمان

صدای حق

صیفه : ۱۶

حساب او یونی

[۶] رقم بولوکز که نه کندیلر نده و نده [۳] ایله حاصل ضربلر نده [۳] رقمی بولونماین !

اراما جا

کوچوک قوشلرک حیاتی تهلیکده ؟ تورقوتان نه در ؟
 و زده ؟

اریون آراما به ویله جه منک مکافاتی

۱۵۰ مکافات

برنجیوه بر آیلیق آونومن آبروجه لرطوغرائی مجموعه یه کیریله چک .
 ۲ نچی دن ۱۰ نچیوه قدر برز جیرانات نابوسی و آبروجه لرطوغرائی مجموعه یه کیریله چک .
 ۱۱ نچی دن ۵۰ نچیوه قدر (مکتبیلر عالی) نک شیق قایلرندن برز دانه خده ایله چکدر .
 ۵۱ نچی دن ۱۵۰ نچیوه قدر برز نیشه شیانا (مکتبیلر عالی) وریله چکدر .

دقت ! بیله جه و آراما جالمنک جوابلری ایچون اون بیش کون مساعده واردر . اوکا کوره عیله ایدیگر ..

صاف: ۳۰
 آیه تبریزی:
 ۱۱۰ ساله آنی ایلی
 لوح آینه بر روی الماس
 هر دو لورای صاحب امتیاز
 نامه کتبی

مکتب اسکندریه

میل: ۱
 ادار و سیاست بری
 هر دو لورای صاحب امتیاز
 مکتب علی
 مسکله اولیول
 مکتب علی

صاحب امتیاز: معالی بی بی

فصل: نیمی اولی، علمی، سیاسی، اجتماعی

در نقد لایحه بر روس

جام

تاریخچه، منشور، زنده، مواصلات، کیمیا، روایت، جام، بنشیند، عازده، جامک، وگری، اسکندریه، آدم، و غلظت، مشهور

برخی اولیول کورنیز، اینده
 جام و سوره اساطیر طرفین
 - صادق اولیول - یونسفر
 اورمان بریده اساطیر و
 سرت آفریده کورنیز جام
 ایلی ایلیول شایسته دورنیز
 این...

«این» که روایت کرده:
 «شیک» ده «فانل» زان
 آنکرده «ساده» استند
 بر کول ورا ایلی که جام
 چهره زان آفرایلی. سوزلی
 درین و چوق اولان و چای
 این فرسخ مسافده دگره
 دو کورنیز غایب اولور، فقط
 مسافده بلایق بر نوع نوم
 و ایلیول کورنیز در کورنیز مسافده
 پانیش اولان اسکندریه
 عیالری، یک چومکری
 اولورن من عاشق اولان اولور
 کورنیز و کورنیز اولور
 [ماریون - بر نوع قاریون
 دوسود اولور عیارت و صافده

معالجی، قدرتی، ایلی، شینر، کورنیز، ایلیول
 اولایلیول لول بر نوع ملیح اولور ایلیول عاشق اولور
 اولانده عیارت اولور، فقط آنکه ایلیول زمان و «موز»
 ایلیول برده ایلیول اولور کورنیز اولور اولان بر مایع
 اولور، لول آراستند ایلیول کی سوزولوب آلفه
 ایلیول و آرا اولور دونه اولور قدر کورنیز
 بزین ۱۶۰۰ سنه اول صولیل جام قدر ایلیول
 ایلیول، عصرده اسکندریه مشهور شینر شینر «فان»
 ایلیول «معلی» ده موجود ایلیول
 «شیک» لورده بر سنه وقت ایلیول - یونیز
 شینر شینر کورنیز سوزولوب کورنیز اولور اولور

اوتوبیوگرافیکه منزه منزه

کوجوک آردا شلر منزه اولور منزه اولور
 بیله منزه اولور منزه اولور منزه اولور
 بریک اولور منزه اولور منزه اولور
 حلیولر، برده یون دوشونک، یون ایلیول
 یون منزه اولور منزه اولور منزه اولور
 منزه اولور منزه اولور منزه اولور
 منزه اولور منزه اولور منزه اولور
 منزه اولور منزه اولور منزه اولور
 منزه اولور منزه اولور منزه اولور
 منزه اولور منزه اولور منزه اولور

فرق آجابه علی رضا اولور منزه اولور
 دیوسکر که موده اولور منزه اولور
 کورنیز منزه اولور منزه اولور
 منزه اولور...

دور اولایلیول، چونکه موده اولور
 دگر کورنیز ایلیول وجود، اعلان ایلیول
 غلظت غایب ایلیول، دیوسکر منزه اولور
 فقط بر اعلان منزه اولور منزه اولور
 بر منزه اولور، مختلف سیر اولور اولور
 منزه اولور منزه اولور منزه اولور

از منزه اولور منزه اولور منزه اولور
 اولور منزه اولور منزه اولور
 یون منزه اولور منزه اولور منزه اولور
 اولور منزه اولور منزه اولور منزه اولور

انگت

در منزه اولور منزه اولور منزه اولور

دوسر کورنیز و وظیفه کورنیز ایلیول
 زمان منزه اولور منزه اولور منزه اولور
 کی بر منزه اولور منزه اولور منزه اولور
 اولور کورنیز منزه اولور منزه اولور
 منزه اولور منزه اولور منزه اولور
 منزه اولور منزه اولور منزه اولور

دیش و تکه اضرائی کیمدن
کدی اوردن بر داغ کی فوجمان
آزین اوکرا و همان
ووردنی اونک آکسته بر بوسوز
آکدی بوہ باراسته بیه طوز
آرسلان حلسر و مضرب پاترکن
میردانی : « ایشیکسی بوپوزم شیمدی بن
بو دبیاده فورتشون آمان ، فورتشون هر
یحاق اله ووردده یحاق بد
من اشک یله یوله بر آرسلان
کوردور کورمز آلائی ایشی قارشیدن
لکن آرسلان ، اشکده کورونه
دیحی : « کال بو چکبکیم اشکبه
سدت اله کورزی او اچدی
بونی کوردهن اشک داغره فاجدی .

میرمه اویسما :

بوش بیچی

— بوش بیچیدن بایم بدن و قدر
کوردوشلی و سوره کالی سس بیچار ؟
— بوشل اونی بوہ فتنه سوبه یئر .
بوش اسانده بایق ایته بوپوزر ...

۱ . عالی
□ □
لافتنک نولرما ایلرینه :

اختیار رساله

— اربع عالی کیم -
— آینه ، یولادنیاسی -
[توره ضرب متلی]
داغله ، طاشله ، اوزمازی
و اولاده هب اشانان
ضیف ، لوی جوبلری
ذهبی اهدان بر آرسلان
ایشانق کمنه
اولش ایدی اکتبه ،
متره
بوپوک ، کوچوک حیوانله
ایشانق اولی زول ایشدی
اقل قوت و سلطنت کیشدی .
بز کون چناب بیوردی ایتمه
کدی بر آن آغی لولا بر تکه .
بر آز سوکره بر فورت اونی دیندی
بو آیلر پوزه کته ایشدی
بلاه باق لکن سن

محمد سری
□ □
آرسلان ایلہ انسان
رسانلردن بری بر کون بر لومه
ایش اونی ایش ایدی هر تهریم
بایک لومه خانی ایلدی صور :
بر انسان که آبانک آکتد
بایوردی ، بره دوشش ، برهان
مغلوب ، مغلوب بر آرسلان
کلوب کیم سوبیلوردی آفرین
نموبوکک ! بر آرسلان آن ایش
بر اسان !
او ایشاده بر آرسلانده اولدن
کیمش ، کوروش بو حاله کوروش
دمش : غف اسانک حال پک
مادام اسان ایش بو عرض فوجدی
بر اساه سبیلهدن دنیایه
کاشان سبیل ایتدور ، بوکاجوت ایش بن
چونکه مغلوب کرمانی شیمک کتلهده .
م . م .

ایدی . صبر ، هدایله ، مبدایلر ، آویزله ، روماء ، حد
و برنایزده چام بیان مغزده نادر .
چام همان کت فتنلی مده ندر ، اگر چام اولمسه بی
بز بر چولی لازمی ایشادن هرزه بووردی . بوکون بکری
غروته آلمیز اوردان
و سازه ، وقتیه چوق
جالی و نادر ایشادن ایدی .
بیه ، بچین ، کت روایت
کوره « هرزه » زمانده
ایک چام اوردان روماده
آن یک استرسه
من بزم اسکی آتین
بارشله الی بش لیریه
مایلشند .
بر کوردهوش کوروشه کور
بخره چامزلی اولمسه
سازک به و اویسما بوکون
رسکر .. صوغوق
روز کاردن فوردوق ایچون
بایدی ، بما .
بیلورم ، شیمدی
بشدن صور ایشیکر :
— او حله ، اسکی
زمانده زوالی اسانله
بخره چامزله بوپوزر ایدی .
فاناً بیده اونی سوبیله حکمه : اوفت بخره بزره
اسکی زمانده کالده دینه قولایان [ایزدس] ز فورتوردی
مالوکه بو ایشیک کورمه مانع اولغزی حاله صوغوق
و روزگارک کورمسته هیچ مانع اولما بووردی ؛ من
بره صیبه بو سوزلری آکتد ایشیک بله حاله کتیر بوورده
بخره فورتوردی !
ثابت وندن ۱۳۰۰ سن قار اول اول کتلهده ،
سوکره یعنی زکیکی وکیار اوله چام عاقله ایشلاهی .
بوکته برابر ، چامز هر چوق نادر ، هرده پک چونی جالی
ایدی چونکه اولت فایض ایشیک بله حاله ایلر .
مادام که مرمانی ایشیکر ، سوکره پوک شیمدیکی

ماهانلردن برین بر کورمه : حرارت سوک داغده بوکک
لوجان ایشده ازیسی کوچ مده لردن بایس بوپوک بوک
- من معن ازیکیه مخصوص بر نوع « ملو بر » چوملکر -
ایشده شیشه آره من بر حاله دوروز ؛ ایلکر اوزون برده
کومک کتین اوستله ،
الترده کی اوزون و ایلری
بوش چو بوکله بوپوزر
مقدار چام آیلر ، و
بونی اولمسه کتیر شیمدورده
بوغان با برشته باده بر
چام ایلر .
قطر اولمسه اوستلری
بوپوک بوقی خسته
ایشیککن ، خصوصیه
چوق و چوق ایش اله
ایتمسه مانع اولمشدن
سوزک مایله ترک ایشدن
و بوپوک بوکله ماکمل
طرفدن ایشیکه ایشلا
بیشند . اولدن بر
چامی اوستسی فرق
باشندن غله ایشیکلر
ایدی . بوغن غله
ایشیکه یله ، زوالی
آدم حرارت و شدتی شیا حسیله کور اولوردی .
ایشه چوملر ، اوفت بر مانع ایل شوبهجه بوپوک
کیمکن چکبه بککر چام اولدن بو قدر زور لله اله
ایلیوردی .
اگر وقت و زمان مساند اولورسه سزه کتیک
سلاوه چامیق دولاییه غله کتیر بر حکیمه آکله .
چمن وده اهدرک ، بو غنه قی صوبیورم اولادیم .
قائل شمس البرمه

فایده نامه...

مکتب علی کلاجه، درجه اولیانی :
 - بو مکتب علی آغلی هارون الرشید
 حل ایدر ا هاشمی باقر، حضورتیه و غیره.
 هارون الرشید مشتمن خدی اولدی ایچون
 برده :
 - شوطوره آتوره باق! مستکبیز،
 ده موردی .

- شبه خاژی ا هیچ آتون نورد،
 ی غایباری می، دهرک، خیس آدم آتون
 طوزنک اوزرنه آتیدی .
 هارون: کرمی چکیل دمی، بو طوزنک
 مشتمن چاینان طوزده اولدیجه امیندیک آ،
 - اوزن آ، هارون بو جوبلی اوزرنه:
 - طوزنک ایچه باق باقم، سن ایزا
 برنه شغال چکر دکدی طوز ایزورک آ،
 سلم بوون لایقیش طامارنده طوگدی
 حس ایشی، هارون امر بکلن جلازاره:
 - بو بلاغی وانزای حری آیکرا
 وایبانه ندر صوا ایلدو کیکر، فیشو،
 نام بو صیراده، مصوم اولدی کوش
 کی مبداه جیلان مصفا و حدائق ازلنک
 فایده، عاروت اؤکنه دیر چوگنک، و:

سام وردن صامعین و خرمیز
 وار آ، دبه خدی ا امداده کن
 لومشور اولدو سولکشدن بر خورج
 آتون جالدهق - مایوکه مصفا حالا
 اولمده ایدی .

بو آدم جراسق کال درجه کورمقدرا اوکا برینشلیق بخش ایلدیر، بکا کتبه بنده حلفین
 وار بکیریم آ، دیشی، مصفاک بو بو کتکی اوزرنه سامده غوطاب ایدرک بر دغا چوله بر
 حرکتده اولمده عید ایشی .

سام کجه کتک لایقستدو غورو
 لوشاکن دورده ایلدیر و بو کتک لایق
 بر حاله سوادله بر طوهار .

بو وقت امداده سام امدده زکیان
 ایشی قدر خیس بر جاور ایشی .

چونک برار، بوون زکیانک رها
 سلم مصوم دکدی، چونک چوق لیساح
 اچوق فرسکار ایشی، هاتوره عبرتیه
 مصفاک، اول اولی اولدی حاده صوک
 درجه کتون و مصوم اولان هیچ چکر
 ایدی، شومن بوین ایشی لومعکده
 سوکل مصفاکله رها، فلف صوک درجه
 سن و مصوم اولورور ایشی!

مصفاک، زنده چوق سن و شالی
 ایدی ا اوده و عتابیه کی هر کون سالی
 فایده ندر ایزور و با سام... ایزا
 حورجی صامعین فایده اینه آ، در ایشی ا
 بر کون سلم ندر کیهی آکرده و شووونکن
 - شبه بوق، دیشی، مصفاک ایلدیر
 اوزن آ، عرف م ایزدی چال حلف آ،
 مصفاک چوق اولمده جیز اولورور .

تیم...

کتابخانه، عیاش کسی انزا ایا اولدورنک ایسه بر
بعضای حریف... پادشاه بو دفعه اوزرت بو ایته بر
سر اولدیلن آلا دی، و سئلیق آلاق ایچون کئی
جوزیه کتیشی، اوزون اوزادی، کوروشه یلر، چوک
اوزرت اوان حرکت بیضالی، ایک یوزللیک وقتکی
هب مبداه جیلدی، بو سورته آلاشیلدی که بو حریف
دوغریمن دوری به کتیش قازدی فوجیه گوشندرد.

فوطوغرافیلین

مرکزلیک چوقندن آلاشیلدی که فوطوغرافیلین
عالی و مرالی بر مشتمل. ایته عالی اولدی فدرمالی
اولان بو سنک بونو مکتلری جومعه بو سایندن
ایبارت سولکی اولدی جیبرته آلاق و اوزر مکتوبون
اولاقلدر. بوغلن ایته فوطوغرافیلین فاه سوالکه
متخصص طرفدن لازم کمن جواپ وره یحکی کی جانا
فوطوغرافیلین درس دور بله کمن. من (شالی) عام
طاقق و یا جلیری، فیلیری بیلق ایسه کتیک زامانلر
هیچ زعت ائدن بو ایباریکری بیله کمن.
سر ملازم کلدیکی درجه فوطوغرافیلین درس وره کمن،
مین زمانه جلیری، فیلیریکی بابو ایکی و داها
سائر ایباریکری یا یان ازمیره هیکرک بیله کمن
سوقانده کی سدی کتنامی درجه ائندیک بوغل
دولای سز جوجولمری تبرک ایدوز. فوطوغرافیلین
خنده کی یازیمزه باشلانان اول بیلیسای لازم کمن
تیلری ایلان:

چوک اوزرتیه چوک برعلی نورلوی، موره عیاشک
پوتون جووگری، علما، وزیر دعت ایدیلر، بو
علمه، پدشاهک ایشاری حسیله دا فوجیه ایچون چوک
ایستدیکی اولادی. اولادی ایچون بره عیاشک اک
عالی برکی اولان نهی فوج آرزوسته اولدی بیان
ایلی. و جاشلی پوتون اعشاری پدشاهک بو آرزوست
موک درجه موافق اولدی فوطوغرافیلین ..
چوک اوزرتیه پادشاه عیلمه و تان کمن، و تله تمت
ایده کمنه داژ بین ایدر بر دکمن سوکرا، تاجن جیازوب
کتبه کیدری ..

بو سورته بو کتیه صادق و عالی اولمست مکات
کوردی .. مشور مقلدک: «حق، گوش ایلنه سیوانا زه
و نه آتازیر دیندرک:
«قازنه فوطوغرافیلین، دوشمک ایچنه»

بیلیم لرینک مغانلی

برخی سایدکی بیلیم لر، کمن جواپک آرقه سی
آقایدیندن قازانک اسلری بو ساینده بیلیم لردک.
کادم سایندن ایشار کتافلمزی قازانک اسلری
کیرمک ایشا بیلیم ..

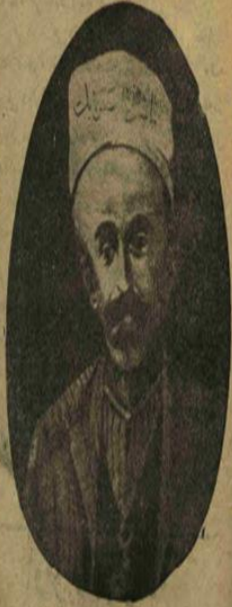
دکتر افریقن!

مسافه و بیلیم لرینک جواپلری نادی بر کالده
بازوب قانار کمن اون یارمق پول ایل کولده بیلیم لردک.
بش غرض یازا کمن یازی دکلی، آرقا جالیمز ایچونده
دسلری کتوب کولدمک زوم بولدی. زه آجه تعریف
ایده کمن ایش فووز.

دنیا مرآتیری:

غاز شکسی قدار قاقا!

استانبولده مشهور ایلان اوله حین سکی بیلیم لردک،
قاسی بر غاز شکسی قدار بو کمن. اوکا کورده نس

استانبولده مشهور ایلان اوله حین سکی:

بوغلن قیل کمنر. چوک ایچون بر کال ایشاردر.
اوکته «مشافه حین ک» دینه یازمندر. اوله بو
قادر بوک باش نظر ده کمن. اگر عیاشیلر کتیکری
کی بوک ایشیلر عالی اولادی ایل اوله حین کته
شیدی مغللا دوش چور بولونجلی.

ألوکوسی دور ایشیل!

کیزده انکیزده (۲۷۵) کیز آقرمتده بر قان
اولی، جناح من اولن دیناری بیضای ایچون بخره
و دیوارله خصوصی طاردر فویدیلر. کورمکن باب
قادر کی خاده ساریشیلر، فویمان بر آرا ایل
مزارعه کورودیلر ..

فرهنگ لغتین:

اشک و کراکسی

قونا ایچیکر، فوجیه هر شیشی قالب ایدرسکر
بر کمن بر کمن کوبه کینک اوزره بر اشک
کیرالار، هوا کیم سیاق و کوشن یک یایی اوله یقل
پولده بر آز اسامت زامن حین ایدر، کتیه اشک
کولکت اولوزور، فط اشک سامی کولنده قانین
کوردی، اشک کولکستن اسفاده حین کتیکری
اولدی سولبار، کتیه: «دن بکا بو سیاق مدقه
اشکی کوللاک، ویر. اشک سامی ده: «- اوت،
سکا اشکی کوللاوم، کولکسن دکلی ..» دیه جواب
درد. اولر بو فوجیه دوام ایدرکن، اوزون مدت
داها صبرنده کی آدم ایل پول بوره یحکی دوشونان
اشکده ساقن فراره بولوز.

سز بوشه بر دمسکر!

بوغلن اوچ سه اول زاسده بر سیمه او بولجی
اولدی، بو قیدیک بیکرجه لیرالی زوق واردی. بوزرک
نامل صرف ایچیکری بیلیرمن کالده بولمیز اولان قان
شوبه یازمندی: «فوقلری، عازیری، پوتون یاری
سولکی کوبکم «بدهله» بر اولوم. چونکه فرموده اولن
باشقی سق نامه سومه دی، ایلکر او بکا صادق قلدی.
ناتکرک ایددی و جامل سودی.»

کوبک ایته بر قاج خدیج فویدیلر، شیبیدی او
مشور کوبک فویمان فوانک، خدیج کولک ایشیلر اولدی
کی ایشار کده سایدن.

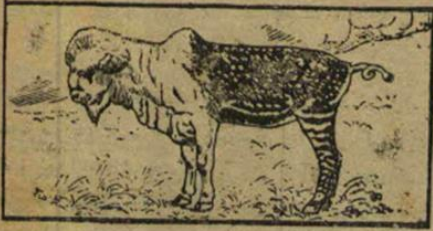
عفو ایدر بیکر!

ماکتیک بر حقیقی بوزمن بر نس بجره مرک
صبهاری اکلن اسمیلش. سوکرده کوردیکر بو
مغان دولای چوق مشا اولدی. بولر بر مقلک بر
دعا اولدی حین تاملن اشکل برابر کوجوک اولدی جیلمن
عفو دلوز.

يوك مسابقه من

نومرو: ۳

بو عجیب حیوان نه در ؟

دوت نسخه ده بتمک اوزره ترتیب ایتدیگمز بو مهم
رسلی مسابقه من چوققلرمزه غایت خوش وعین زمانده قاشدی
اولا قدر . دوت مسابقه تک هبسنده ده موثق اولانلر آراشند
قرعه چکیله روك :

برنجیوه - [۱۲] ایرا

ایکنجیوه [۱۱] ایرا

۳ نچیدن ۲۰ نچیوه قدر یاریم ایرا

۳۱ نچیدن ۳۰ نچیوه قدر برر آبلق آتونه من هدیه
ایدیله چکدر .

ازمیر سودی کتبخاری سده سی

مجموعه منک عمومی توزیع مایلد . اسکی ویکی نسخه ل
هر زمان تدارک ایدیله بیلر . از مبرده کی اوقو بوجیلر من
پیامجه حللری و ساثره لرلی اشبو سودی کتبخانه سنه
کتیره بیلر . . .

دقت ! قوبونیز کونددیلین جوابلر نظر اغتباره آلنر .
آنکتیزه و بریله چک جوابلر ایچسونده بیکری کون مدت
مدت قونولشدر . عمله اتمکز لازم کلیر . . .

بوروک مسابقه قوبونی : ۳

بیلر هرلر قوبونی : ۳

مدیر مسئول : معلم حسنی عثمان

صدای حق

آرامجا

بوراده قیر بکچیبی وارمی ؟

.....

بیجه من

استانبولده قاق [طاش] وار ؟ ..

.....

آرامجا ویدله جه منک مکافاتی

حل ایدیلر آره سنده قرعه چکیله روك :

برنجیوه : بر آبلق آتونه من

ایکنجیوه : طریف بر جیب دفتری

اوجنیدن اونونجیوه قدر : (مکتبیلر عالی) تک

شیق قاملرندن .

سودی شعبه سی

مکتبیلره قائده هر درلو کتاب، قرطاسیه و قوطوغراف

لوازمی ده بوسیدر .

پرمهرن اربابان:

کندی و ایچون

بر کون بویون بر کون ،
 مریلهاهی زون ، زون ، زون...
 نه کولنی بو دینی ..
 چنایلیک کندی ..
 انشایله پر طاقنی ..
 چاقون آخیزن آندی ..
 کوردووت آلمانان
 کندی کچی بیجان ..

ا . عالی

آقام دتای

(میا کولک آلیک بویوک روسته)

آقام اولیور ،
 کوش سولور ،
 کینه کلپور ؛
 ای اولو تاگری ..
 دوقدی الله آی ،
 طینی آتون پای ..
 بیلهیز ، بر آلی ؛
 ای اولو تاگری ..
 کولکلر پوزغون ؛
 دیکر دورغون ..
 ناسسکا دورغون ؛
 ای اولو تاگری ..
 یسین اولکلر ،
 ایچسز کولکلر ،
 حب سنی سولور ..
 ای اولو تاگری ..
 قدر جان

اوشن ز نورفرغ میرکنته روسته:

پارا ایچون

قوتیک کویزمن اولینی سولوهن اند آقا ،
 استاسولن آمرطایه ، مرده جنونی آمرطایه اولان بزه
 قازان ایچون کیشنی .. شیندی بنه آرز و ننه دونندی.
 جهانک بو قاز بری کویون بر همنیورده آکلیتین
 مرالی شیلر واردر ایله ایله اونک اطرافن صادق ، اعد
 آقا ، ن امرطایه کیدوب کندی کله بر دلو بیله ایچون
 لوبیه شومیه و لوبیلله من بر شایلیک ایله :

— ایسه بوسکر جام ، صایه کلهیا .. بوخ
 مرالی نه لولایلیک سانسک ، دیور ، باشه برنی-دوشک
 ایسه بوزی لانا ، بو سوزله بر چوق شیلر کوروب
 کیدوب کله آکلیورده .. نجات کولک اولدی و بزه
 باشنن یان بر وهمنی آکلیه باشادی :

— (پهرو) ب ووردیم زمان ، اوزونجه بر عدت ایس
 بولامدم .. حیسده کی ارا چنکدن مسکره ، تا غلکدن
 کیردیم کرمش ساعت و کرسکی ، دعا سانه بیله
 هر هام وارسه صاندم ، نجات بر کون صانچن هیچ بر
 شینر ققاییه و آجیل بوون لوبی چیرمه اولاده بر
 غابو و بر کوروش اولی لاله ایچون بزه (۱) اولیلون
 کوروره مرامت ایتمه ، و بکا بشی اون بزه - جنونی
 امرطاده بشی فراق ایتمه بر نوع آخچ - ورسن رجا
 ایتمه ، حذر لانی :

— بکا بلی .. بورانی تورکه دکا ، که فی صوامک
 سکا بشی ارا بیه ورمه ، آچلکن کله .. دینی ..
 غلط بو غلکنده اولن باشه طایبیم کیم بویدی ،
 کتیمه تکرر رجا ایتمه ، بوک اولرینه ؛
 — ناقار اولسه بزه کیشی واردر ، سکا آچیمه
 غلط آچیلن ارا ورمه . شوزده اولماملن بکا اولدون

کله کیر بر سکا کولکلرکی ، اوج یازو قازان ایچونک .
 دینی ..
 — همان شیندی کیریم ، غلط اولقدار آیم که باشه
 صالایلیک ایچون هیچ اولارسه قوی دیمور ..

ننده آلمیغ ایلرک تاثیرله بایلمه ، قلم

— صلاح واری آ .

— وار ..

— او حاده اولی بکا رهن بر ابرصک ، سکا بک

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

آمرطاده باشایل و همان بر قازان قازان رهنی اولون
 اولان بانی کله بون ایچونک اوزره آیشیق اولور ،
 اولون بون کورده .. اولورده دکا ، غلط بو کورده دکا
 ده .. اولور هر شیندی اوج بر اقلحق حال اولرینر آ .
 اولورده اولورده اولورده بو جاورله بویشکلن الله
 نبارده وار ایلی .

باشلی سالارین بکا ایچون اولانک باشه ساورورده ،
 قنطجاولرک بویولک باشه کوشک ، اوزر باشه ایچونک
 سب اولدی . حوال جان آجیبه ایچونک آیشی ، برکک
 یازلی دین اولرینن چنایلی قازان ایچونک بر حیوان
 بوخارن صانه باشلاده .. کله باده . غلط ایچونک ایله
 مجاده داماولر اوج اولدی . ییلمه ، نادر سورده بویشکلن
 سوکرا آکیم یازارک تاثیرله بایلمه قلم ..

یایلمه ، نادر زمان سوکره ، کتیده کله بکیم وقت ،
 صایغ و سولده که رهن ایکی یانی کندی کورده ، بندن
 اولورده فان آقش ، و وجودک ، ده اولور باشلی برینی
 ایچونک لاشلی . غلط پارالز نهنکی دکا ، اول کله بک
 پوسنی بوزده و قسه کورورده سوکرا کله کله اولور بوی
 بکیم و اوگون اوزر بوزده دین بر یزه اده ایتمه .
 بر لاج کون پارالزله باقلدن سوکره چایشه باشلاده ،
 اولون کله ، هر هانکی ایلی بولمه ایسه ایلمه و ..

— شیندی بک ارا دلو اولونک غلک

دوشک دکا ..

— اها .. اولهیا .. ارمی بکا قالی الله ایچونک

ایچک اشلی . انسان ، آچ فالمل ایچون . نادر سورنی

اولمق نیرطیله . هر هانکی ایلی اولورده اولرینر ایلرده ،

آچ فاللار ، مرده زکین اولور ..

صانلر فریجا

[مکتبیلر عالمی] : ابریک ان قنطار مکتبیلر

لر شینه چنایلی بولمه بر بک فریجی مکتبیلر

بر ایچون آلمه اولون فریجی غایب ابریک ان کله

[۱۸] خنورده

Ek 2 (Devam): Mektepliler Alemleri

فون

دوت آهالی عموکلون فندا کورده یکن جینک دجاسلی روزگارون نکرلو ایتدی و اکشدلی بر فامیرله تکلیله.

برخان اوبنه تندی کوردل جینک بر کون فامیر و صعب بر انسان اوللو مایه ولا سابعرته برخان اوبانه.

و بولوشی بوکک برن بورلالتان جینک بوک کاتارمه بیک ایزه اولدی... ارجباری خلا انسانک لونه شاعده کی بیین حالتده دوزطله دور.

فقط اوکوز بوکا موئن اولماندی بولمه جینک بر جینک بر آیزه جرابت ایتدی و فظ بولده بولان یکن رجده بولوشی و فظ بولما اکی جاده و یکن جینک برخان اوبانه ایتدی... ایزه تک لولوشی کوروشه و سولاندن اولدی...

سوکلی بازارده جلی بیشه برین ابریم کلمه

آنک

بوکک بر بولان بوکک بر کاتارمه جمر ایتدی بر فامیر ایتدی وار ایتدی و که بر جینک تک بکر بولوشی...

بو غرب و جینک اکره یکن فامیر ایتدی بولوشی و صعبه فامیر کوراندن بر کون...

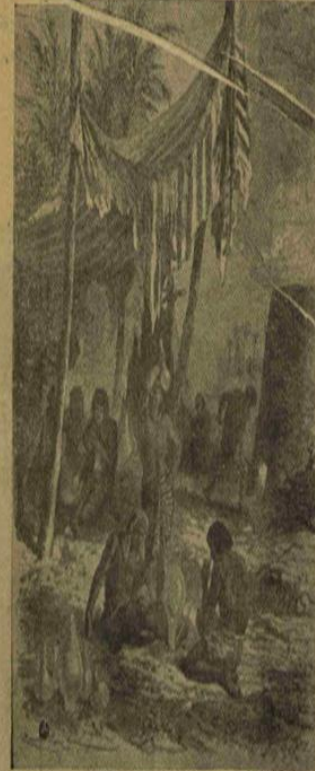
هر وقت صبح و صحنده و برده دوزمادل بیان جینک بر کون بر اوکوزدن کلتیسی برخان اوبانه یکن رجده ایتدی.

مکتبہ عالی

مکتبہ عالی

بر وقت، اوقات مختلفہ پر دولہا... ایک اور اعلان ہو رہا ہے...

قدیم عصر میں لکھنؤ میں مکتبہ عالی کی تصویر

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

نمبر: ۱۱

مکتبہ عالی

صفحہ: ۱۱

سولہویں صدی میں... مکتبہ عالی کی ابتدا...

- اولاً، دینی، جو صفت سن اولیٰ ہوگا۔
- ثانیاً، علم، فن و ہنر کی تعلیم۔
- ثالثاً، لسانی، لسانی کی تعلیم۔
- رابعاً، تہذیب و تمدن کی تعلیم۔

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

□ □

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

مکتبہ عالی کی ابتدا... اس وقت کے مکتبہ عالی...

بیوک مسابقه من

نومرو : ۴

بو عجیب حیوان نه در ؟

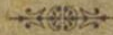
درد نخوده پشتك او زده ترتیب ایندیگیز بو مهم
رسلی مسابقه من چوققلر من غایت خوش وعین زمانده قالدغلی
اولا قدر . درد مسابقه من هیستده موفق اولانلر آراستده
قرعه چکیلرک :

برنجی - (۱۲) لیرا

ایکچی - (۱۱) لیرا

۳ نچی دن ۲۰ نچی به قدر یازم لیرا

۲۱ نچی دن ۳۰ نچی به قدر بر آبلق آونمن هدیبه
ایدله جکدر .

دقتلر اوقریکیز .

بیوک مسابقه من بو ساییده پشش اولوبور . هنوز
کوندره منلر جمله اقلیدرلر .

قوبوسر کوندریلن جوالار نظر اعتباره آلتق .
بیوک مسابقه منک رسمنی بیر فایارق عادی بر کافده
یازوب کوندرسکزی رجا ایدرلر .

سودی شعبه ی

مکتبیلره عاهد هر درلو کتاب ، قرطاسیه و فوطخراف
لوازمی ده بوسیدر .

مدیر مشول : معلم حسن صغان

صدای حق

بیلمه من

بر کیمسه خالص سود ایلهدولو بر بارداغک اولا اوجده
برخی ایجه رگ اوزرخی سو ایله طوله بر بیور . سوکره سو
ایله برابر اولدی سالده درنه برخی ایچوب اوسته تکرار
سو قوبیور . بونک ینه یاریسی ایچبور .
شو حاله کوره بو آدم خالص سودک نه مقدارخی
ایچمیش اولوبور .

بیلمه منک مکافاتی

حل ایدنلر آرمسته قرعه چکیلرک برنجی به سودی
کتبخانه سی طرفندن طرف بر یازی طافی ، ایکچی به
کتبخانه سودی نشر یانندن بر کتاب ، اوجونجی دن بکری
بشقی به قدر بر قارت پوستال و بر یله جکدر . قرعه سودی
کتبخانه ستده کتیده ایدله جکدر .

ازمیر سودی کتبخانه سی شعبه سی

مجموعه منک عمومی توزیع عیلدر . اسکی ویکس لسته
هر زمان تدارک ایدیلر بیلمر . ازمیرده کی اوقوبیورلر
بیلمه من کلرخی و ساثرلرخی اشبو سودی کتبخانه سی
کتیره بیلمرلر .

رسم مراقلیلرینه

بالجه ایکیکی و قوماش اوزرته یاغلی بویا ، خانلره
اوله طافی ، جهاز طافی ، بدیی حلری تطمین ایدله جک
رنکلردن عکس ایدن طایی بیچکلر ، قره قلم باسئیل بویا
سولو و یاغلی بویا هر نه درلو رسم یا بدرقی آرزو اولونورسه
ذوق بدییستده اک مشکابستدرک مشولتی قبول تهدیله
شو آدرسی آراییکیز :

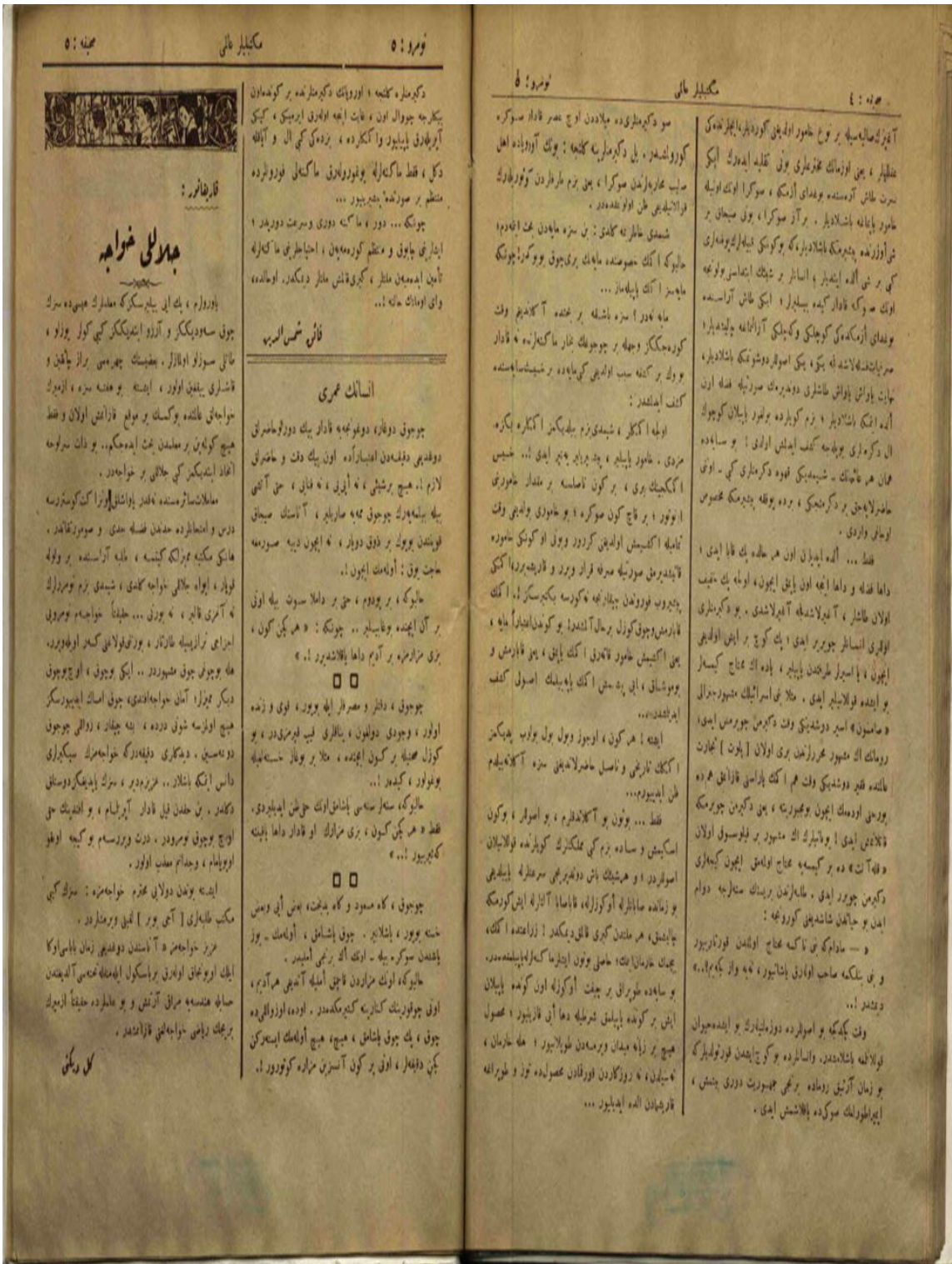
کر آلتی ، حاجی حسن اوغلی آلت قات ، ۵۸ - ۳۴
نوروده : رسام لطف و دینج .
هر اسلوبده طرف رنکلرک لوحه لده یازیلدیخی
اونوتنه بلم .

بو بونک مسابقه قوبونوی : ۴

بیلمر بر قوبونوی : ۴

Ek 2 (Devam): Mektepliler Alemi

نورانی:

جدلی خواهر

بازدارم ، يك اى بيلى سكر كه مملوك هيس ده سرك
چون سواد بيكتر و آرزو اش بيكتر كى كوز يوزو ،
مالي سوزو اولار . قضيتت چيريمس راز چاقين و
قشاري ييقين اولور ، ايسته بو هند سزه ، زيرك
سواجي قلته بوگمت بر موع قزاقش اولان و قسط
هيچ كوله بر مصلحتن عت ايله حكم . بو دات سزومه
اغدا ايستينكي كى جلاي بر خواهر .
مصلحتلارستنده نادر ايشاق اوزراك كوستوزسه
درس و امنطازده مدخلن فسه حدى و صومرتقادر ،
هانكي مكنيه بوزلكه كينسه ، مانه آرسنده بر ووله
لوز ، ايوه جلالي خواهر كاشي ، شيدني نرم نومردك
نه آرمي قايير ، نه بوزن ... حلقنا خواهرم نومروي
امزاي تر ازييله نازان ، بوزي لولاي كسر اولمورد .
مه چوچون چوق مشهورد . ايكي چوچون ، اوج چوچون
ديگر همزرا آمان خواهر اوندی، چوق اساك امبيورسك
هيچ اولزه شوق دزده ، بنه چقان ، زوالی چوچون
دوستانين . دهكاري ديفله رگ خواهر مارك سيكاري
داس ايكنه باشلاز . نرمزير ، سرك ايديجك دوستاق
كاشر . ن حلقن لي قادر آريام ، و انديتك حق
اوج چوچون نومورد . دنن روزسم و كيجه اوفو
اويوام ، و حدام صلب اولور .

ايسته بوئن دولاي محرم خواهرمه : سرك كى
مكب طهارى [آي بور] ليلى ورميلرد .
مزم خواهرمه آ آمنتن دوغعي زمان باشماواكا
ايك اويوناق اولارن ايسكول ايله هله غصه آلدقندن
حاصله منتهيه مرائ آرش و بو مالمده حلقنا زيرك
برجك زانق خواهره حق قزاقند .

كل ديكنى

ديگر ماره كتبه ا اروپاكت ديگر ماره بر كوشه دان
بيكجه چووال اون ، غابت اجه اناقون اريسي ، كيكي
آرطاردق ليبيوز و اكشوده ، بزده كى ال و آباله
دكل ، قسط ماكنه ليه يوزولورن ماكنه لي فوزولرده
منظم بر مورده بنديوز ...
چونكه ... دور ، ماكنه دورى وسرعت دوردر ا
ايشاري يايون و منظم كورمه چان ، احتياطي ماكنه ليه
تاين ايديمه منظر ، كبرى قش منظر ديكر . اولمده
واي اوماك مانه ...

فانن خمس البريه

السالك عمري

چوچون دوقاره دوغونجه قدار يوك دورلوماسرى
دوغعي ديقندن اعتبارده اون يك دقت و عاضرى
لازم . هيچ برشيئي ، نه اوزن ، نه فاني ، حق آشي
يله بيله يوك چوچون مه ساريلار ، آاساك صيحا
قوشندن يوك بر ذوق دولر ، نه ايجون ديه سورمه
حاجت يوق : اولمك ايجون .

حايكه ، بر پرودم ، حق بر دلا سوت يله اون
بر آل ايجنده وناييلر . چونكه : « هر كى كون ،
برى مزلمه بر آدم داها بلاشه بر . »

چوچون ، دافتر و معصر ايله بوز ، لوى و زنده
اولور ، وجودى دولون ، باقارى ليه ليمرد ، بو
كوزل محببه بر كون ايجنده ، ملا بر مولا خسته ليه
بونلور ، كيدور ...

حايكه ، ستر سسي ايشاق اوت حوش ايجيلورد .
قسط « هر كى كون ، برى مزلك او قدار داها بليته
كايبيوز ... »

چوچون ، كاه مسود و كاه دخت ، هني اى و من
خسته بوزور ، باشلاير . چوق ايشاق ، اولمك - بوز
باشندن سوكر - يله - اونك اگ رنجي امبيور .
حايكه ، اون مزاردن فاني امبيله آشي هرا دم ،
اون چوچونيك كاتره كيم مكدور . اووه اولوزلوق ده
چون ، يك چوق ايشاق ، هيچ ، هيچ اولمك ايسكون
كبن دافتر ، اون بر كون آسز مراه كوتورد .

سو ديگر ماريده ملادن اوج عصر قدار سوكره
كوروشغور . بل ديگر ماريه كتبه : يوك آرزونده اغل
صيب عارلن سوكرا ، بن نرم مارلردن كوتورلارك
فراليني من اولوشده .
شيدني خاطر نه كاشي : ن سزه ماهدن عت اقدوم
حايكه ا آنك خصوصه مارك برى چوق بو مكرم چونكه
ماهيز ا آنك ايهياز ...
ماه نهور ا سزه باشله بر غنده آكاشيم وقت
كورده سكر وجهه بر چوچونك غار ماكنه ليه نه قدار
بوزك بر كفته سب اولمى كى ماهوه ر شيصا ساهنده
كفت ايشلرد :

اوله ا ككل ، شيدني نرم بيلكيز ا كنگره بكرة
مزدى . خاور ايبيلر ، چن بر ايه ايه اى ...
ا كنجيك برى ، بر كون ناصله بر مندار خاورى
انوزور ا بر قاج كون سوكره ا بو خاورى اولمى وقت
قديه ا كنجيش اولمى كرور بول اوكونى سوزوه
قايديرم صوريه مراه فرار بوزر و قازيره بر ا كنج
بديوز دوردهن جبار نه نه كورسه بكنسكرا . ا آنك
قارمن چوق كوزل رحال آشندا بو كورده ايفارا مانه
يلى ا كنجيش خاور قاهق ا آنك ايش ، بن قارمش و
بووشاق ، اى ريش ا آنك ايبيلك اصولى كفت
ايشلرد ...

ايسته ا هر كون ، اوجوز بول بول بول بيلكيز
ا كنج نازي و ناصل مامرله هني سزه آكاشيلم
من ايبيرور .

قسط ... بونون بو آكاشيلم ، بو امبار ا بكون
اسكيش وساده بزم كى مملكتك كوپلر نه اولايان
اموردر ا و هر شيك باش دوقه برى سرعتره ايبيلر
بو زمانه صابيله اوكرزه ، قايصا آتاره ايش كورمه
چايينق ، هر مصلن كرى قالى ديكر ا زرافنده ا آنك ،
يجان خرمالانك ، حاصل بون ايتل ماكنه ايبيلنده .

بو ساوه طوري بر بيث اوكرزه اون كورده ايبيلان
ايش بر كورده ايبيلن شرطله دعا اى قازيبوز ، حصول
هيچ بر زاه ميدان ورمه دن طوبلايوز ا مه خازمان ،
نميدان ، نه روزكاردن فورقاند حصوله تون و طوره
قاريدان اله ايجيلور ...

آقير كصاليه سبه بر بوع خاور ايبيلن كورده ايبيلر باجهلنده كى
منظير ، بن اولمك غمخوارى بونى قلده ايهونك ايبك
سرت طاش آره سنده بوعدى اركنك ، سوكرا اونك اوليه
خاور بايانه باشلايير . بر آرز سوكرا ، بون صيحا بر
نن آرزنده بدمه كه باشلايدار ، بو كوشكي ايبيلر بو صهارى
كى بر ش اله ايبيلر ، اسانلر بر شيك ايفاس بوغوه
اونك سوك قدار كيه بيللر ا ايش طاش آره سنده
بوعدى اركنك كويك ايبيلك آرزائيله چاييله ايبيلر
صريانه لاشته له بتي ، يكي اصولر دوشومك باشلايدار ،
چان اولان اوش طاشلر دوديرك صوريه قسط اون
آله ايكه باشلايير ا نرم كوپلر ده بولور ايبيلان كوجوك
ا كدر لوى بويله كفت ايبيل اولى ا بو ساهده
مان هر شيك نهوه ديكر ماريه كى - اونى
حاضر ايبيل بر ديكر مكي ، برده بوغه بدمه كه محسوس
اولان اولدى .

قسط ... آله ايبيلان اون هر كاه بله قار ايبى ا
داها قسط و داها اجه اون ايش ايجون اوله يك صيحا
اولان طاشلر ، آقير لاشته آقير لاشدى . بو ديكر ماريه
اولمى اسانلر چوير ايبى ايك كوج بر ايش اولمى
ايجون ا اسيرلر طردن ايبيلر ، ياده ا كعجاج كيسلر
بو ايدده قولاييلر ايبى . ملا نى اسرايك مشهور بول
« سامون » اسير دوشيني وقت ديكرن چورمس ايبى
رومك ا ك مشهور عرزلن برى اولان ا بون ا تجارت
مانده قير دوشيك وقت هم ا آنك پراسن قزاقن م ده
چورن اولمك ايجون ويهورت ، بن ديكرن چورمك
قلاين ايبى ا و ايبيلر ا ك مشهور بر فيلسوف اولان
دفا آت ده بر كيه به عجاج اولمق ايجون كيهلر
ديكرن چور ايبى . مانه ايش بريك ستاره دولم
اين بو جاملن شاندن كوروه :

« مادوكه نى ناكه عجاج اولمق فورتايبوز
و نى سلكه صاحب اولان باشايوز ، نه واز بيه م . »
ديندور ...

وقت يكه كه بو امبارده دورميايك بو ايدده چووان
قلايه باشلاندر . و اسانلر ده بو ايجون فورتوليك
بو زمان آرش رماهه برنجي جمهوريت دورى بيشن ،
ايبيلرلك سوكره باشلن ايبى .

Ek 2 (Devam): Mektepliler Alemleri

ایوانه... دینی... بر پیشانی
ایله سرراه کوره به سحر.
اوحده.
سن بوراده قیل، بوراده قیل
بن بزی فایلان بوستندن اورا اراق
بر گیسه بولام...

فایلان ززاده

نهالی رنگین بر راحت اوقی ایدی.
اشقا شیاکه منن دولایی سرای دایله
سندن دیناری جیمه سن مع ایشلندی.

فایلان بوستنی جیدود ساتت بر نظر
بولدی. زلفی آقام لاله اکنی برکن
جیدود لورده سن حاله درک بلاشدی.
و بانسندن کهل آکلادی.

طظ حرب و سلاح کوردوشوی
آراستنده راجا اونفوتک بو قریادی
دوینادی. و کندهسته دوشور ایکی
فایلان کلهبکی کوروخه....

بو صورتده سلاح لادن
برضور کوردهدی راجا زاده
کردهکی بولی کلهبکی
نا سرایه امار کوردهدی.

راجا زاده بو جیدوده کردهکی
دوشورای بری بیلگی و ایستاره
بوی ساده کلهبسته کورسره بیلگی
سویلهدی. حرمه بانسندن عوقی الله
ایدهسکی سرطندی.

برگون بر صفتا سنده ایله دیناری
چیفان راجا زاده نیشقاراده قالدردی.
کجهک بو شنده کی کردک دوشش
و اشقا بوی آراق جیدارنده
بولونامدی.

فایلان آدم سده خلق بر فایلان
اوله کده بر ایچون اهریک بون، دیناده
نیم راک اولون، ن قره بوم دیدی.
و جیدودی فایلان بوستندن جیداریدی.
بو صورتده راجا زاده، نیکر بر بانسند
سرایه قلاوشدی و جیدودی کلهبسته
آرکدش اونوق آلبومدی.

.... سلاحه داورامدی. ایکی کنج
فایلان بوستنه لورده قورل سارنشلردی که
بر دلو بونی جیقلاملور زادی. جیدود
راجا زاده به:

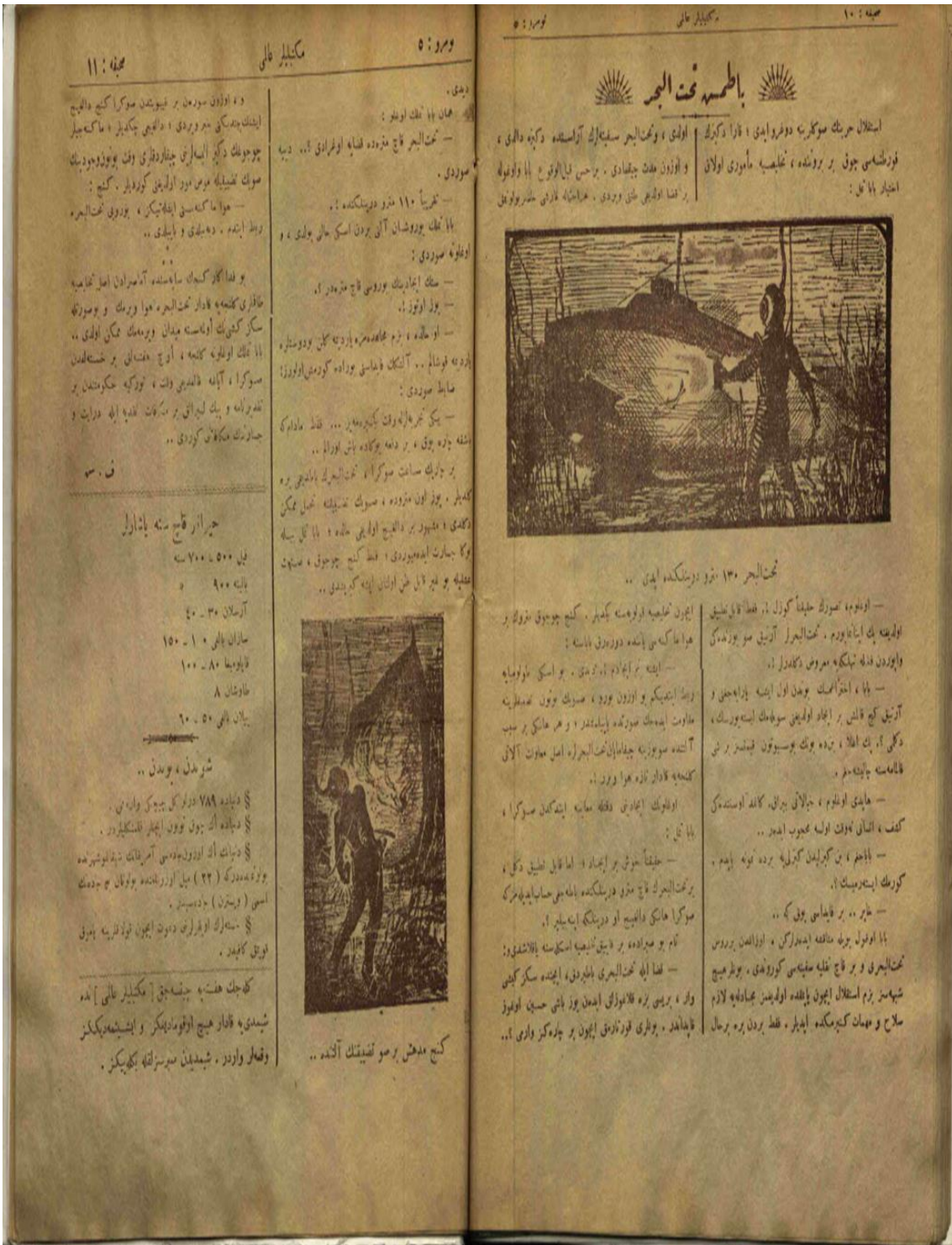
برن بودو. مدارای
دوچیلر، راجا سر سفر
ایش و اولغانی آاد راجا
زاده همان ایلی ایچمه اه
دیه لپوردی.

کجه سیدود سوزار مغاندی و ایکی
فایلان بوستن نظر کلهبک کورده نادن
قرای فایلان ایدی.

اشقا بویک بر پرا آتی ایچون
بویله حرکت ایشدی.
خرامیل، ایشنده راجا زاده
کنج بر جیدودک نظر کلهبسته بر اوق
کیشلردی.

تاریخ طبیعی ده

بحر محیطارده نوسنر و بووالری

تاریخ طبیعی حقیقه چوق کیش برعلمد فرما و
مورده باشان حیوانلک نوع وحشلی بویسکری آشارا
ملا بحر محیطارده وایک نالی آولایق باشان بوردن
فله نوسنر نوع وحشلی وایر...

د کبر قورلانچیری بحر محیطارک ال چوق
تصادف ایلمن قوشلیر

اوزون اوزادی بایلیق ایدر .
حاصل ، بحر محیطارک بواجوی سالی ، بووالری
بوچه موزلوقانی برزده نوردی اوردول قوشنده روز .
درهخی ساییده کی بیلمه مده بعض اولوی بویسکر
مایدن بر جواب و بر روز .

آبادوس قوشچقده

کوتارجه کیدیلدی حله اوجی ، بوجی بوغانان
بوآنکی دکیزده ، بو نوسنرک باشامسی سوره غرب
کوردی ، دکلی ، . بوشه غله صیقلان برجهت بولدن
قانداری غایت لولی اولان واجمانده بوژجه کیلمنوی
برجهده اوچان بوقوشلر بحر محیطارک ایسره و غیره مسکن
آدامنلرده بووا لودارلر . بو آدامنلر ، حلیق بر نوسنر
مایلرلر ، بورده سورولر ، حفظ برراره هیچ قوشینه
نوزده بوژجه نوع نوسنر ، همان آدم بوشنده
بودار ، شورهاده بوراده یکی بیشمش اوردول کوزه
چاربار
بوژک برشمده یازادیلشیرلرده چوق لورده قدرلر :
بووالری برک آتشمه دور عالم لودورده ایلر ، دیناری
نه لودولجا زمانده وده ایلر ورتک کوجوکلشمه بووان
هیچ ترک اینهزل ، ارککتر نالی آولایق بووانک غفلسی
تایمن ایدر . دینار بو اوردول بوردن بیجه چیلری
وقت ، مصر واری نوسنرلرین بروشمانک اولوب اولاندی

داریلما بوی...

کیمه باریس میان قالدی . ایسیر
بایل ایچنه نوسنر . اسان وارمش کی
ایسیر . موکرا آیلرک کولونه ایسیر
ایچنه چیلدی . لایس آتاجک دینده
اوج دغه بایردی :
- نوزدی نوزدی ... نوزدی نوزدی ...
نوزدی نوزدی ...
کوسه اوزادی ، قارشی دورلدی .
- قالی ا نوزدی ... قالی ا ...
صاح اولدی ...
قادرین قالدی . برکله چیدولی
آیدیلر ... نوزدی بیجه بیکری نوزدی .
موکرا آتاجک کیمه سالی آتلی ایچین
ایچنه کیمیلر . اوسرده عیان اولد
کوردی . چوالی آیدیلر . ایچنه بولوردی .
واولس ایله ازار افراده بیری برلندردی .
کوسه ایله قاریس دوخیلر . عیان
بایته بایته ... قاریق ایسده یین
کوردیلر .
- اوج ا بیدیلر ... اوردور ...
چوق اولاد ...
کوسه چولایانیشدی . ایله نالارلیدی .
بیرلاندی :
- بووه آما آیدیلر ... دهم
هیچ بوله دکلی .
کوسه چوالی ، قاننده حکایت
اوردولادی . بوله نوزدی بیدیلر .
آز کیدیلر ، لوز کیدیلر ... قارا
عمادین لردولوش دیب شکر ایشیلر .
فقط بو بول اوتاز صاح . اوج دورت
سایه کیمکی حله کوزه و نماوردی .
تایب صباح اولدی . بر پیکرک
باشته چوکیدیلر . حلیق بیک ایسده .
چودالی کیدیلر . فقط قارا عیانلوجان
بر صیقل کی لیرلادی .
موکرا کیمک ساییده

— مان الله بالاسن ورسین: بولارا
اوللاه تروند چایق . بی چیردی .
بر ایلان حله قاشادی . نه قاقا ...
نه ایشک وار بوله عالی آقمانلرله ..
بولسا کار آهال چوان . چایقده ربوب
چایقده ربوب ییل ایزه و برمه مسک !
آه ، باشه کیملر .. شیددی نه بایلال!
کیمکمن ، بو کیمکی برالوب قاجدن
باشته چاره بوی . فقط حلا ایسیر
والدی . بلکه عیقلانلیرم دینوردی .
□
کوسه قارلی ووردی .
آزیق میواسدن قایلمدی . موک
لالان کوللی لیرالره اوزانی بر نکلنده
راحت باشاندی .
قارینه نیبه ایسیر . کوردکلر ،
چورمکلر ، شکر امانلر حاضرلاشقی .
ایرغسی کولی عیان بوله چیفالردی .
کیمه اولدی . عیان ابرکلنل بایلی .
اوردور کی نیسی . کوسه ایله قاریس
نوزدی نوزدی :
- قاری .. تام سوروز اولورکن
بوله چیفالیر . بایقده کی آتاجک کیمکی
آتلی ایچین سن من اوردور ا .
- بک اعلا ...
- چوجوق صلیق دورایسن .
- نوزدا ... نلسا ک اولو کی
ایسیر ...
ایکسده بایلیلر .

— مان الله بالاسن ورسین: بولارا
اوللاه تروند چایق . بی چیردی .
بر ایلان حله قاشادی . نه قاقا ...
نه ایشک وار بوله عالی آقمانلرله ..
بولسا کار آهال چوان . چایقده ربوب
چایقده ربوب ییل ایزه و برمه مسک !
آه ، باشه کیملر .. شیددی نه بایلال!
کیمکمن ، بو کیمکی برالوب قاجدن
باشته چاره بوی . فقط حلا ایسیر
والدی . بلکه عیقلانلیرم دینوردی .
□
کوسه قارلی ووردی .
آزیق میواسدن قایلمدی . موک
لالان کوللی لیرالره اوزانی بر نکلنده
راحت باشاندی .
قارینه نیبه ایسیر . کوردکلر ،
چورمکلر ، شکر امانلر حاضرلاشقی .
ایرغسی کولی عیان بوله چیفالردی .
کیمه اولدی . عیان ابرکلنل بایلی .
اوردور کی نیسی . کوسه ایله قاریس
نوزدی نوزدی :
- قاری .. تام سوروز اولورکن
بوله چیفالیر . بایقده کی آتاجک کیمکی
آتلی ایچین سن من اوردور ا .
- بک اعلا ...
- چوجوق صلیق دورایسن .
- نوزدا ... نلسا ک اولو کی
ایسیر ...
ایکسده بایلیلر .

اوقوبوبوبیلریمزه مزده

۱۰۰۰۰ غروشلق مکافات

۱۰۰۰۰۰ غروشلق مکافاتک نه اولدیغی سراق ایدن سوکیلی اوقوبوبوبیلریمزک اصراراری بزی نهایت سهوله تنگه مجبور ایشدی . شیبیدی دقت ایدیکز چوقوقلم . مجموعه مزک برنجی صابندن آلتینی صابنه قتلر بیریکدیره نلر اوجنچی صحیفه ده کی باشلمان نایینی صانی اولدیغی بیلدیره ن یازجه سی - مثلا صانی : ۱ - کوچوبک کهرک کوندردیککر تقدیرده قرعه چکبهرک :

برنجی به : یکی بر بیاتک [بیسقت ایستهمیلره] بیتون ادواتیله برابر بر قومولوغراف ماکنه سی ساقازان خاتم ایسه - بو قیتمده بر آتیرن بیله زک :

ایکنجی به : بر کومرش ساعت :
اوجونجی به : بر نیکیل ساعت :

۵-۱۰ نجی به قدر : ایکیشر بجن ایرا داغیداجغز .
شو حالده شیبیدی به قادر آلا دیکنز مکتبیلر عالی وار ایسه درحال آلتیکر مسابقه به اشتراک ایقان ایچرن جمله ایدیکز . یکیش نیشهری به بش غروشده اداره خانه مزدن ده تدارک ایدم ایبر - ککر . . .

دقت اوقوبوبیلر !

بووک نه ایتمز بختسدر . قرعه یاقینده چکبهرک کندن اشتراک ایدم بیاتک ایچرن دردنده حل ایدمک جمله کوندن ملیسکر . مسابقه ک بر ویا ایکیشی حل ایدوبده دیکرلری حل ایتیمیز مسابقه به داخل اولامازل .

قوبولسز کوندریلن جوابلر نظر اعتباره آلتیز .
بیوک مسابقه مزک رسمنی بیوتایارق عادی برکاشنده یازوب کوندرمکزی رجا ایدم روز .

سودی شعبه ی

مکتبیلر . عاظم هر درلو کتاب ، قرطاسیه و قومولوغراف لوازی ده بوسیدر .

مدیر مسئول : معلم حسن عثمان
صدای حق

بیامجه من

کندی مزارنی کندی آلیله حاضر لایا کیمدر .

بیامجه مزک مکافات

حل ایدم نلر آره سنده قرعه چکبهرک برنجی به ناصوصی رسامز مارفندن بیوک بر اءتتا ایله یایلمش ۱ یاغلی بو یا بر تابلو ا ختم اولورسه آطلاس اوزرینه یاغلی بو یا ترینات ...
ایکنجی به : جام اوزرینه غایت صنعتکارانه بر مارزده یایلمش یاغلی بو یا منظره ...
اوجونجی به : ینه یاغلی بو یا بر لوحه .
دردنجیدن اوتوننجی به قادر بر ظریف قازت .
اوتوننجی دن آلتیجی به قادر قازانکرده بر نسیتمز بجانا هدیه ایدیله جکدر .

ازمیر سودی کتبخانه سی

مجموعه مزک عمومی توزیع مایدر . اسکر ویکر استخهل هر زمان تدارک ایدیله یایلمز . ازمیرده کی اوقوبوبوبیلریمز بیامجه جلالری و سائرلری اشبو سودی کتبخانه سی کتیره یایلمز . . .

رسم صرافلی ینه

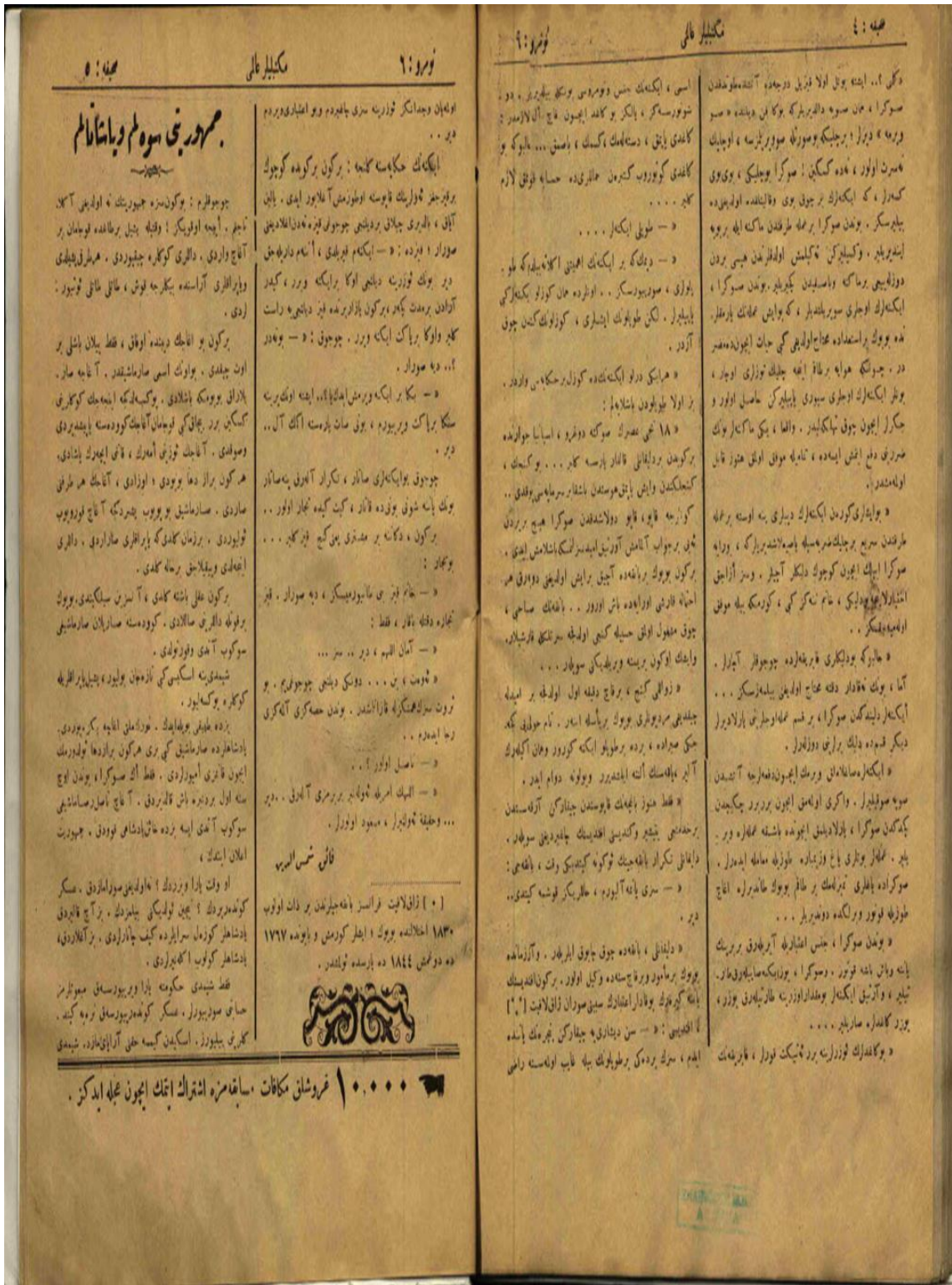
بالجمله اییکلی و قوماش اوزرینه یاغلی بو یا ، خاعله اوله طاقی ، جهاز طاقی ، بدیی حاری تطمین ایدمک و رنگردن عکس ایدن طبیعی چیبیکر ، قره قلم یا شکیل بو یا صولو و یاغلی بو یا هر نه درلو رسم یا بدی متق آرزو اولونورسه ذوق بدیمسندک مشکابندلرک مشریتنی قبول نه ایدیله شو آدرسی آراییکز :

کر آلتی ، حاجی حسن اولتی آلت قات ، ۵۸ - ۳۴ نومروده : رسام لطفی ودیع .
هر اسلوبده ظریف رنگرکک لوحه لده یازیلدیغی اوتونجه لم .

بر بونک مطافات قوبوبی :
بیلر هر قوبوبی :

Ek 2 (Devam): Mektepliler Alemi

مکتبعلی
نومرد: ۶۰
ص: ۷۰

قاین کینه میا... بو دانت آزاره سیند کان
و سکه جیب کوردنکی برار چلی برالیه که پیش اولان بو
کوزل خامده کینه میا... بو دانت آزاره سیند کان
کندی و اوکا برشیل سوپه دی... و فواری عیالین ای می...
عادار سوپلی و فواری بو ناکل برس و اردی افسط تورکان
بیکم سوپلی سوزلردن هیچ برشی آکایماندی احن
نورلوب فاجن ایسه دی... کینج حتم کنهس اوفتادی...
و نده می آفاسه:

— اهد انا... دمی... بو کوزل قریجی افسطه
غالب اولش بر کوبله بکره دی... یونی بر آکلم...
تورکان سوزلردن برشی آکایماندی... خط حلقه
فانی برشی لر اولاشد بریلدی حتم ایسه... بو کوزل حاکم
ذیل و حلقه ک طایفه قایلوق اوران چکان بر آرایه
اولتره برک بشدی:

تورکان... دنت طرفه حیره دیور... کنهس کنهس
پوزدی اوجمان بر اولوس کوزجه چوق نورسی ا:
حتم به کوزل
سسه و کوزل
سوزلری اولی
لسکی اشدی بو
هر شیدل اول
مسکون پلیس
حیدر ارانچاقون
عجاسه یاقین او
لان پولیس سر
کرته حرامت
اشدی

چکان بر آرایه اولتره برک بشدی ا:
مرکز ماموری تورکانه من شیل صودی... و فواری
ایکی کلک جواب آدی... اما نه کنهس زده اوراده
بولانردن هیچ برشی بو کلاندری ر منا جینار املدی...
سایت بوجوت و من حسیق جهول تورک مسله ا کلاشلیجه
قادر دنته فخر حاکم باشده قائمه مسنده ایدیلی ا
و نام بو قریجی نولنه کوردی...

□ □ □

نموده دنته فخر حاکم قری لیمیه ابله بودلی بیل
اکلاشمان اول جهول تورکان بک چوق دوست اولدی اولکا

مکتبعلی
نومرد: ۶۰
ص: ۶۰

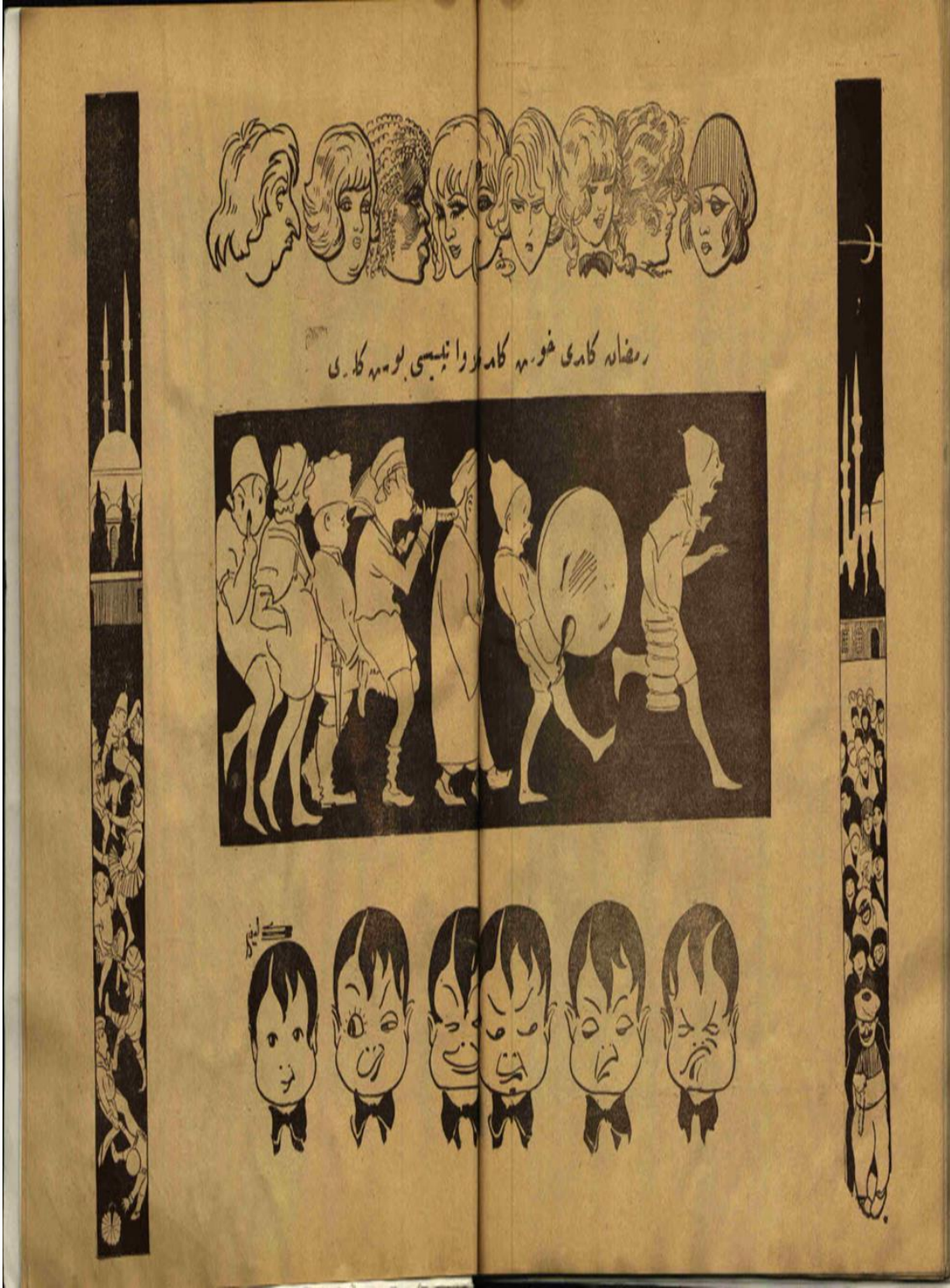
اوله دکندر... اسکین زهر لیش بر حیوان کی ایش...
شیدی سریت... راحت باشاورز...
قط ایشاطر به راحت دورماورز... ملکدره کیمک
اسکی کی ری کیمک ایسه پوز... بوک ایچون کوزمیری
دورت آچالیر... سلطان بریلده فاقس ازمک هیرک
و طه سید... فرست و بررسش به زهری فواری ا...
فانری امر ا... به و طری ایشاطر بو اسه دورور...
کچوک مکتب ا... سن جهوریت سرکی بلور سیکان
جهوری ایشاطر کنهسک ایشاطر دنگدر... بوک ایچون
کوزلر دورن آچ ا... و طه لوزک هیچ بر مکتب کنهس
بپ اولشک... آسکی... باک ا... عادار سوپورسک جهو
ری اولردن دعا نیوی سو... لازم کلهس اولک افرده
کوه کوله جان ویر... و کایر ایلان

تورکان بیکم ک تکرار
درباری

تورکان... اسکی زمان بکارن بریتک قری ای می
پوزک قریجی چولن نام آنی بوچوق نصر اول ساجولیل
زمانه دمن وان باشده نولش... و طه سیک ک قری
اولدی ایچون مویا بیلوق... ا... و طه...
جوازده کی نولانک بر ندرده خط ایدیشدی ا:
او وطن سوکرا ۶۵۰ سنه و بچوق اقلایر کینش
تورکانک باا و آسکی ده نولش... نولان بر نده سر ایدن
باشا برشی قائمده... سوک زامانده علاالین نیسی و
جوازده تورک انزلی آراسه بران ایکی نام بو مویا
بولدی... و دوتون علم و اقلار ایل چکده بو بو قریجی
دربارنکه موک اولدی... ایچون قریجی زدن بر اوچون
اولا میوردی... حاکمک جفنده بویر... دیش خط بو
ایکی خاک پرورشوق و فواری جهوریتی سوک درجه
چو کین بودلی ایچون ایلان اوچور کی کاشدی ا:
ایچون... و طه سید ا... و طه سید ا...
اولدک لیشلی سیرکاشیق ایشی ا... و طه سید ا...
سکرته آیمان... و طه سید ا... و طه سید ا...

Ek 2 (Devam): Mektepliler Alemi

Ek 2 (Devam): Mektepliler Alemi

برخی مجلس

[ترف اسکی و اسرارلی فصل اولین برده ، برجام
 مایه سده ، اوله بر لوجعی اولان ، قط السله ، ناله ناله
 ایکی کوزینده قاب ایدن بؤادم بر مائه داییش در
 روز ، شینه دده دیشیک ائکده ، اسکین لوجعی
 و شیمی پردیشی اولان بو ناله ، هرگون مایه حایسته
 کول ندیشی بره یاز و برجهک صدقاری بکلاری ، اون
 باشنده ، سوبلی و کول بر فیض اولان آدیده ، هر
 وقت باشده بولور .]
 اختیار : - آدیده ، ندیده ، فادار حاصلت وار .
 آدیده : - بویوک با ، نوزادکی اولوق بکر مینک
 وار . . .

اختیار : - بوگون حاصلت بوله دوام ایدرسه
 دوغان جوق فصله قازامغز دیک اولور . . . دوقروس
 دینچیک هر حاله جریجیکل جوق کالی دینکسیر بر
 ایش . . .

آدیده : - نهکسری ؟ بایرک زکیبا اولم بکلری
 آکلارسه . . . هر بزومورته خلق قنبرک خلق آتش
 اولوروز . . .
 اختیار : - جوق کول دوشوغه . . . هر زکیک او
 لیمس اکلارسه بی حس ایدورم دینمی تیرسوز
 بولمازلر آما ، پولیس هر حاله بوزور . بولم ایچون کوزوی
 آچعلیم . . . جلی دقنی آقده زملری دیش ایتدورم . بولک
 ایچون یازلم ایچون داها لیم بر بر بولم . . . فایض
 قورم ، سن کیت و برطاشک آتنده . . .

آدیده : - پک انلا ، دده حکم . . . [بویوق

فیض کور اختیاری اللین

بربرده جوی بو کولک
 دورطدن لوز لوجعی
 ایچون تمیل لوشار ،
 نیا اولاندک اطرا
 نین دولاش و دورنار ،
 دده : - یازلمی
 مایه سده کولک بر
 بولم ، بویوک بر سر
 مرک آتنده هیچ بر
 کیمسه بولما یسلی
 بر قوروق . . .
 اختیار : -
 فاکورل . . . فاکورل
 بایرک یازلمی بولما
 صلاحیم . . .

بیکسی مجلس

[یازلی بولوروه لوبلندن سکر کون سوکرا . . .
 اختیار عالی اولوزه اولو نای آتاشدندن سوکرا ، یازلمی ،
 مقدس برن زاینت ایدرکی کورمه کده ، قط . . . نام بو
 میراده دیری بر ایکنی جیفار .]
 اختیار : - خدایه . . . ایر ، مایه برلی ، بولسه
 بر کایوسی بکیر بوزوم . . . قورده بریشیلر یون . . .
 آدیده : - اومت زده بریشیلر کور بوزوم . . .
 اختیار : - اواره . . . اینه شینه تی بون جهانده
 یاه بانکر قالم ، بوضن سوکرا بکاکیم استیلی
 ورمجهک . . .
 آدیده : - بر . . .
 اختیار : - اصل ! . . .

آدیده : - خیرسوزی بوق مسوزیه . . . سن بکا
 مساعده ایتده بر هرنی بولوه بولورم .
 [آقام اوله دوقورکی اختیار آدیده دن برنی آکل

اواره ، یازلی جلیلو

بویک ، آکلده یین
 سو زار . . .
 آدیده : -
 جرمسوز کیم او .
 لیمین لوز کورم
 فاکورل کیم بر
 جوق آساک اچنده
 بزه شفته باقارن
 ک بر کیمسه کورم .
 اختیار : -
 آخ . . . آخ . . . او .
 قورسوز فیز ، سن
 بک کور کدک
 عدن بزی کوزله
 بکلری کورمه دیک .
 آدیده : -
 اواره ، یازلی جلیلو .

دده حکم سن مرانی اینه . . . بر بویوق بولوه بولورم

اختیار : - بویسه کیمه بیلیری ز .
 فیکین اولورمیری کتمل آکمزله سوبلیه یولور بر .
 آدیده : - دده بک ، ایدنده تی سریشیلر
 . . . بو آقام یین سید علی ، کیمه حکم . . .
 اختیار : - بر اسکی دایم لوجعی سید علی .
 اولور ، مایه بیست . بر بوجری هیچ حوریم . . .
 آدیده : - قط یازکی چلان اولور . . .
 اختیار : - اواره . . .
 اوجهی مجلس

[قصهک ک بویوک برده سده لوجعی سید علی
 اقام کیم وقت ، ایلر بر لیمانک سیاسی آتنده حساست
 باقارکی قور اولوروز .]
 سیدعلی : - بو وقت مشغری کلری ایش هیچ ! . . .
 شیهاسر بو مشغری بولورور . هرده ، لیک بر بریشی . . .
 شوق کوزله بولاندک بولون بولان . . . [لایق آیتنه ،
 فاشیننده آدیده بول کوروز .]
 آدیده : - آئی بویوک صنعتکار بی مسوز کوریکر . . .
 اختیار دده حکم ایکی بیک شیهوز بلی رنگ آتورن ولور ،
 بولری سره اعانت و بریک ایتدوروز .

برده ایتر - ف . ش

سیدعلی : - کیر ایزم ، هر شوبه یانه اولور . . .
 بویوک باکر کیمسز .
 آدیده : - اسکی لوجعی ناله دده .
 سیدعلی : - اوی ا جوق انلا . . . انلا فادار کاندده
 سزی مایه سده . . .
 آدیده : - زجا ایدورم یازلی سوبلیکر . . . بزه یازلم
 اولیم کیمسهک دوتیمسن ایتدور .
 سیدعلی : - خلیسکر . . . سوکراسزه کیمسه صدق
 ورمه زار . . . قط بولور یازلی ولور کیده خیس حرف
 دیشکدن وار کیمه زار .

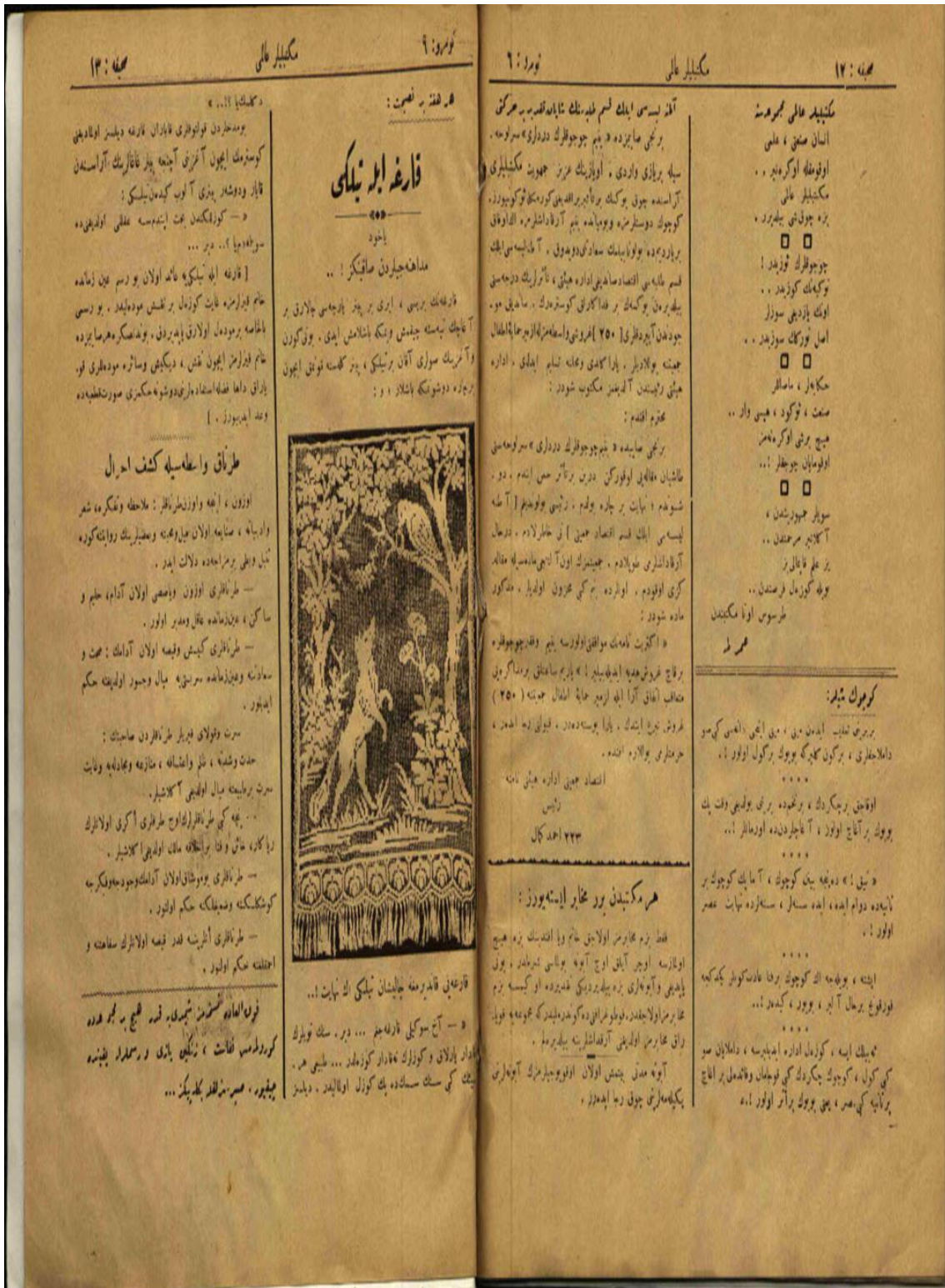
آدیده : -
 دده حکم ابراسی او .
 لیمین جیر آتیشلر بیه
 سزه اعانت ورم .
 جکر . سزده داها
 این بر کیمسه بیله
 بوزور . . . بو
 ازلک بیک شیری
 برده مایه حایسته
 کمر مرک آتنده ،
 بیک تیوی دده سر .
 وی آقانی آتاشده

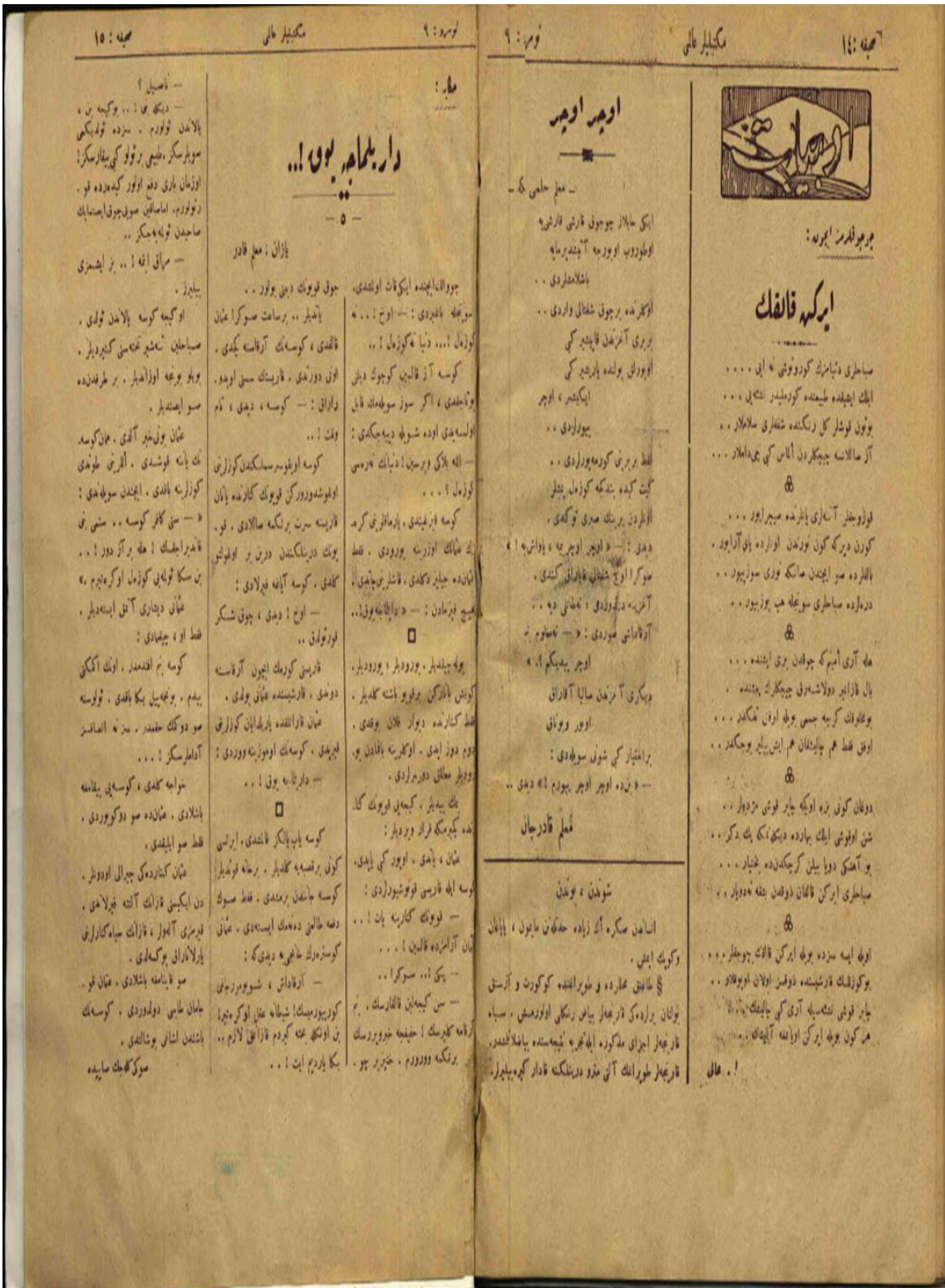

فربس مرض حاله برده حکمده

سیدعلی : - قورم لندن کالی ایلدن چکیمه حکم !
 آدیده : - لشکر ایدورم ایتدم . مسکلی جان ده .
 دده بوزده حکم کیمدم . [چیار .]
 سیدعلی : [لیکر] - بیک شیری بر برده جان
 مرمرک انت کوروزوب بر افلازم ، بیک تیوی بلی بر
 دقن داها قاب ایش اولور . . . بویوق برنه فورم ،
 بایرک بکا ایکی بیک شیهوزی کندی لایله کیزرور . . .
 دزد شخی مجلس

ایرانی کون ، هنوز ششکون سکر مرمی فاکوروز
 خیر سوزک نکر لور برنه قویده بیک شیری برده جان ایدور .
 اختیار : - سوکلی قورم ، جان ولسلی نکر آدیده
 . . . بویوقا سکده بکلده ، بر داها دیشیم . . .
 برده ایتر - ف . ش

پرچون ندمز ایوبه :

ایرکمه فالک

صاحری دیارک کوروشی ای...
ایک ایفده طینه کورملیر شتی...
پوتون نوشل کل رکنده شغلری سالار...
آز سالات جیچکر دن آلاس کی جی ملار...
لوزوچلر آنهاری بالرده صبر ایوب...
کون دیر که کون لوزن اولرده ای آرابور...
بالارده صبر ایچدن مانکه نوری سوزیور...
درلرده صاحری سوغله هب بوزیور...
هله آری ایتم که چولن بری ایفده...
بال قازیر دولاشه نری جیچکرک بیتنه...
پوغونک کرجه جسی بولم اون غمکدر...
ایقن قسط هم چایفان هم این بایر جیچکر...
دوغان کونی بزه اویکه چایر نوتی مزدهل...
شن اولوشی ایلیک جالده دیکه که تک ذکر...
پو آهکی دو بویین کرچکندده خیار...
صاحری ایرکن قاقان دوقدن تنه هودول...
اوله ایبه سزده بولم ایرکن قاقان جوجولر...
پوکوزنلک قارشینده دوقسر اولان ایوبلار...
چایر نوتی نتمه بیه آدی کی چایلیک...
هر کون بولم ایرکن اولانجه آلیکان...
عالی !

ایوبه ایوبه

ایک خیالز جوجوق قارش قارش...
اولوزوب او یورجه آیتدیر براه...
باشلانلری...
اکثرده بر جوق شغالی واردی...
برری آخرخل قایشیر کی...
اوپورلی بولنده پاریشیر کی...
ایکایتر ، ایوبه...
بیورلردی...
لفظ بر بری کورمه پورلردی...
کیت کیده بندکه کوزمل بنلر...
اولردن بریک صبری توکدی...
دهی : - ایوبه ایوبه یه ، دایتره ای...
سوزکرا اوج شغالی قایلر کی...
آزمیه دیکلوردی : عشاقی ده...
آوقاشی صوردی : - هه صوم...
ایوبه ییدیکم...
دیگری آرمندن سالیا آقراق...
اوپور ووداق...
برانتیار کی شونی سولهدی :
- و نده اوپر ایوبه بیورم ای دهی

معلم قادیجان

شوقن ، شوقن
اساجن صکره آن زاده جلدن مایون ، ایغان
و کورت ایمن
چی سابقین عجلده و طوبرانفده کورکوت و آرسن
نوتان برلده کی قازیرلر بیاض رنگی اولورمش ، سیاه
قازیرلر اجزای مکرره ایله نوره نیجه سنده یامیلاشند
قازیرلر طوبرانک آتی مژده درینلکنه قادر گره بایرلر

دار بیلماهر یوق

جوللانا ایچنده ایک قات اولمشدی...
سوغله بالهدی : - اوج...
کوزمل... دنیا کوزمل...
کوسه آق قالدین کوجوک دیش
پو ایچدی ، اگر سوز سولهدک قالد
اولسه نئی اولده شولهد دینه جیکدی :
- اله لاک درین ادبایک نهمسی
کوزمل...
کوسه قازیرلیدی ، پرماترین کره
یک عیالک اوزرت بروردی ، قسط
مانارده جیلر کالیدی ، قاشلری جایی ،
عیب بیزمان : - دایلمه یوق...
پو جیلیدیلر ، پروده بیلر ، پروده بیلر...
کوشن قازیرکن برلویانته کالیدیلر ،
قسط کالارده دیوار خان بوقدی ،
دوم دور ایمن ، اولکیرت قالدین بو...
دویلر عیالک دور بیزلردی...
یک ییدیلر ، کیمه یی لویوک کال...
ده کیمه کله قاز و ورده بیلر :
عیال ، ایمن ، اوپر کی ایمنی ،
کوسه ایله قارسی لوقوشیلوردی :
- لویوک کالربنه بات...
عیال آرمزده قالدین...
- یکی... سوزکرا...
- سن کیمه یی قافلارسک...
آزده کالرسک ا حلیقمه خوبرورسک
برنگه دوروم ، خیزر بو...
جوق لویوک دینی بوزور...
یاهیلر... رسامت سوزکرا عیال
قالدی ، کوسه تک آرقلته کیدی...
اون دوروشی ، قارستک سن اولدور...
زاق : - کوسه ، دهی ، تم
وقت...
کوسه اولغوسر سلیکندن کوزلری
اولوشدورورکن لویوک کالارده بان
قارستک برنگه ساللادی ، لوی...
پوک درینکشن درین بر اولوشی
کلفی ، کوسه آیفه لولادی :
- اوج ! دهی ، جوق شکر
لوزولوق...
قارستک کورک ایپون آرقلته
دوخی ، قارشینده عیالی بولدی ،
عیال قازاننده بارلایان کوزلری
لیریدی ، کوسه تک اولوزسه ووردی :
- دایر تابه یوق...
کوسه باب ایلکر قالدی ، ارنسی
کونی رقصه به کالیدیلر ، برجه لوشیلر
کوسه جانندن برتمدی ، قسط صوک
دعه خالین دده مک ایسه ندی ، عیالی
کوسه سوزورک شایه دهی که :
- آرقاقاش ، شوجور رجایی
کوزیوریمیک! شیخاه عیالی اوکره نچیا
بن اولمشک عته کورم قازاقلی لایم...
بکا یاریم ایت...
بازال : معلم قادی

مکتبیل عالی
- ناصیل ؟
- دیکلری... برکیجه بن ،
بالانن لوزوم ، سزده لویلیکی
سوزلرسکر ، طیب برلوی کی ییلسکر!
اولخال باری دفع اولور کیده ده نو...
زوتورم ، اماملین صوقی جوق ایستابک
صاحبدن لوله به حکر...
- مرالی اغه... ز ایستری
بیلیر...
او کیمه کوسه بالانن لولدی ،
صاحبدن ششم عتسن کتیردیلر ،
بولبو بوغه اولغیلر ، بر طرفنده
صو ایستیلر ،
عیال بونی خیر آدی ، عیال کوسه
یک یانه لوشدی ، ارنسی طوهدی
کوزلرله کالیدی ، ایچندن سولهدی :
- سن کال کوسه... منشی نری
قاهر ایچکله هله راز دور...
بن کون لویکی کوزمل اوکره نچیم...
عیالی دیشاری آتی ایستیلر ،
قسط او ، جیلیدی :
کوسه... ایستدور ، اونک آنکی
بیم ، بو جیل بکا کالیدی ، لولسته
صو دوکک حلیقم ، سزه الصانتر
آدلارسکر...
خواجه کلفی ، کوسه یی یقانه
بشلا دی ، عیالده صو دوکوروردی ،
قسط صو ایلیقدی ،
عیال کنارده کی جیرالی اولدور...
دن ایکیس قازانک آت کیرلاهی ،
لیریمی آهول ، قازانک سیاه کارلاری
پارلا لاری بوکله لوی ،
صو قیاینه بشلا دی ، عیال نو...
چالان طاسی دولدوردی ، کوسه تک
باشندن اشالی بوشالیدی ،
صوک کالیک ساییده

Ek 2 (Devam): Mektepliler Alemi

